

شاہ جو رسالو

پروفیسر ارشد مسیح قزوینی

ثقافت کاتو حکومت سندھ

شاه جوالہ

ترتیب دیند شہ
ڈاکٹر انیسٹ ترمپ

شاہ عبداللطیف پت شاہ ثقافتی مرکز کمیٹی
حیدرآباد سندھ

۱۴۰۵ھ / ۱۹۸۵ء

لڀسيا (جرمني)	۱۸۶۶ع	چاپو پهريون	•
ڪراچي سنڌ	۱۹۸۵ع	چاپو ٻيو	•
۷۷ هزار		تعداد	•
راز ناٿن شاهي		ٽائٽل	•
پنجهتر رپيا		مئله	•
عبدالحميد آخوند		پبلشر	•
سيڪريٽري پٽ، شاه ثقافتي مرڪز، سنڌ پراونشل ميوزيم، حيدرآباد سنڌ			
شيخ سلطان ٽرسٽ پريس، ڪراچي		پريس	•

انتساب

ليفٽيننٽ جنرل جهاندا دھان

گورنر سنڌ جي نالي

جنهن جون بي لوث خدمتون

سنڌ جي ادبي، ثقافتي ۽ علمي

ادارن جي لاءِ سدائين يادگار

رهنديون.

ناشر طرفان

انسان جي عظمتن جا مڙيئي آهيڃاڻ سندس ماضي ۽ ۾ مدفون آهن. جن قومن پنهنجي ماضي ۽ کي ذهن ۾ رکي پنهنجي حال جي عمارت کي اڏڻ شروع ڪيو، انهن ڄڻ پنهنجي مستقبل کي محفوظ ڪري ڇڏيو آهي. جيڪڏهن اها محض روايت پسندي آهي، ته به تاريخ جي شاگردن کي، انهيءَ روايت کي پنهنجي سامهون ضرور رکڻو پوندو. ڇاڪاڻ ته انهن سچين ۽ درست روايتن تي ئي تحقيق جو اهو بنياد پئي قائم رهيو آهي، جيڪو ماڻهن جي مٿي ۾ خمير طور موجود رهندو آيو آهي. دنيا جي ٻين قديم تهذيبي ۽ تمدني علائقن وانگر سنڌ به تاريخ، علم، شعر ۽ ادب جو هڪ اهو سرچشمو آهي، جنهن تي اسان اڃا تحقيق جي گهري نظر به نه وڌي آهي. هيءَ دور، ان ڏس ۾، وڏي اهميت جو مالڪ آهي، جو اسان جا عالم محقق ۽ فاضل اديب، تاريخ جي پس منظر ۾، سنڌي شعر ۽ ادب جي ڇنڊ ڇاڻ ۾ مصروف آهن، ۽ ادب جي سماجي ڪارج تي سوچڻ ويچارڻ جو سٺو ڄڻ ته انگور جي آيو آهي.

انهيءَ حقيقت تي سڄي سنڌ متفق آهي ته شاه لطيف جي شخصيت ۽ سندس پيغام ”رسالو“ سنڌي شعر، ادب، تاريخ توڙي ثقافت جو هڪ اهڙو منور باب آهي، جنهن جي روشني موجوده دنيا تائين قائم رهندي. ائين چئجي ته لطيف جو ”رسالو“ ڄڻ اسانجي لاهه هڪ معياري بين الاقوامي نشان آهي ته درست ٿيندو. انهيءَ جو مطلب اهو قطعي ناهي ته ڪو سنڌي شعر ۽ ادب ۾ فقط لطيف ئي آهي. اسان وٽ قاضي قادن، ميين شاه ڪريم، شاه لطف الله قادري، ۽ ميين شاه عنايت رضوي ۽ اهڙن ٻين بزرگن جا رسالا ۽ ڪلام موجود آهن، جيڪي شاه صاحب جي شاعرانه توڙي ذهني تربيت

ٻي سنئون سڌو اثر انداز ٿيا، پر شاه وانگر مقبوليت جو اهو مقام حاصل نه ڪري سگهيا جيڪو فقط لطيف جوئي مان ۽ مرتبو آهي. انهيءَ جو سبب فقط هيءُ آهي ته لطيف سائين پنهنجي ڪلام ۾، پنهنجي روشن ۽ تابناڪ ماضيءَ جي مشاهدي کان پوءِ، عام ماڻهن جون گالهليون، عام ماڻهن جي لاءِ ڪيون، ۽ گاهي وڃائي ڪيون. نتيجي طور سندس بيت ۽ وايون اڄ به شهرن توڙي جهر جهنگ ۾ پيون گائجن ۽ جهونگارجن. واقعي عام ماڻهن جي موسيقي ۾ وڏو ڪمال آهي، ۽ شعر جيڪو گائجي ٿو ان جو اثر دلين تي به ٿئي ٿو ۽ روحن کي به راضي ڪري ٿو. لطيف جي ڪلام جي عام مقبوليت جو بنيادي ڪارڻ اهوئي آهي. ٻي پاسي شاه جي پيغام جو فڪري پهلو آهي، جنهن دنيا جي ذهين ماڻهن کي پاڻ ڏانهن ڇڪيو، ۽ ان تي غور ويچار ڪرڻ تي مجبور ڪيو.

ايشيا ۾ لطيف جو آواز حالانڪ سنڌ جي هڪ نهايت ننڍڙي خطي مان اڀريو، پر ان آواز جي سچائي ۽ گهرائي پرڏيهي عالمن کي پاڻ ڏانهن متوجہ ڪري ورتو. سنڌ جي صحرائي سرزمين جي انهيءَ سدا بهار گل جي خوشبو کي محسوس ڪرڻ لاءِ، علم ۽ ادب لاءِ جاکوڙ ڪرڻ وارن پرڏيهين کي سنڌي زبان پڪڙي پئي، ۽ عام ماڻهن سان رهندي، ان احساس جي نواڻ کي پنهنجي اندر ۾ اوتيو ته کين دنيا جي وڏن شاعرن ۾، لطيف جو مقام نهايت مٿانهون نظر آيو. اها انهن غير ملڪي عالمن جي پنهنجي ديانتداري آهي جو هنن انهيءَ پيٽ ۾ حقيقتن سان ساٿ ڏنو، ۽ مصلحتن کي اوڏو اچڻ نه ڏنو.

شاه جي ”رسالو“ کي گنج جي صورت ۾ لکڻ جو سلسلو سندس وفات کان ستت ئي پوءِ شروع ٿيو، ۽ ان بعد پيشمار شاه جا ”رسالا“ لکيا ويا، جيڪي اڄ به سنڌ ۾ مختلف جاين ۽ ماڳن تي موجود آهن. رسالي کي ڇپائي عام ڪرڻ جو بنياد ارنيسٽ ٽرمپ رکيو، جنهن جو مرتب ڪيل هيءُ رسالو، جيئن جو تڏهن

اوهان جي هٿن ۾ موجود آهي، جيڪو تقريباً هڪ سو سترهن (۱۷۷) سالن کان پوءِ، پهريون ڀيرو پٽ شاه ثقافتي مرڪز جي طرفان، ڊاڪٽر ٽرمپ جي سو ساله ورسِي جي موقعي تي شايع ڪيو ويو وڃي.

پٽ شاه ثقافتي مرڪز، سنه ۱۹۶۶ع کان وٺي، شاه جي سوانح ۽ پيغام تي تحقيق جو سلسلو جاري رکندو پئي آيو آهي. اهوئي هن مرڪز جو بنيادي مقصد آهي. شاه جي سوانح جا ٻه بنيادي ماخذ، لطائف لطيفي (فارسي؛ مير عبدالحسين خان سانگي) ۽ احوال شاه عبداللطيف (سنڌي؛ شمس العلماء مرزا قليچ بيگ) ۽ (انگريزي؛ شمس العلماء مرزا قليچ بيگ) مرڪز طرفان شايع ڪيا ويا. رسالي جي متن جي سلسلي ۾ سڀ کان اول برٽش ميوزيم، لنڊن ۾ موجود قلمي نسخي کي، جيئن جو ٿيڻ سنه ۱۹۶۹ع ۾ شايع ڪيو ويو، بعد ۾ سسٽي جي سر سان شروع ٿيندڙ رسالن جي ذهن قلمي نسخن سان گڏ، پهر اهو رسالو شايع ڪيو ويو. شاه جي رسالي جي راڳ جي بنياد تي موجود ٽن قلمي نسخن کي ڀيٽي هڪ جلد شايع ڪرايو ويو. سنڌي موسيقي جي مختصر تاريخ شايع ڪرائي وئي، جنهن ۾ سنڌي راڳ ۽ شاه جي راڳ جي نظام جي اهميت کي نروار ڪيو ويو آهي. فقير قادر بخش بيدل جو ”پنج گنج“ ڇپايو ويو، جنهن ۾ شاه جي ڪلام جو قرآن مجيد، حديث شريف ۽ مثنوي مولانا روم جي پس منظر ۾ چڻ تفسير ڪيو ويو آهي. شاه جي رسالي جا سرچشما ۽ شاه جي رسالي جي ترتيب جي عنوان سان، ٻه نهايت اهم علمي ڪتاب ڇپايا ويا. مٿيان مڙهي اهم تحقيقي ڪم، سنڌ جي ممتاز عالم ۽ محقق ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ صاحب جي محنت جو نتيجو آهن. ڊاڪٽر صاحب هن وقت رسالي جي معياري متن تي تحقيقي ڪم ۾ مصروف آهي. انشاء الله ان سلسلي ۾ پهريون جلد تمام جلد شايع ٿي. انهيءَ کان سواءِ ڊاڪٽر هوتچند گربخشاڻي وارو مرتب ڪيل

رسالو، جيڪو سنڌي تحقيق جي سلسلي جو هڪ نهايت اهم ۽ اولين ڪارنامو آهي ۽ سالن کان وٺي ناياب هو، سو سنڌ جي جڳ مشهور مورخ ۽ عالم مرحوم پير حسام الدين راشدي صاحب جي صلاح سان، پهر شايڪ ڪرايو ويو، ۽ سنڌ جي ماڻهن انهيءَ ڪوشش کي تمام گهڻو ساراهيو ۽ پسند ڪيو.

ارنيسٽ ٽرمپ وارو رسالو اسان هن وقت شايع ڪري رهيا آهيون. ان جي افاديت جي باري ۾ محقق ۽ عالم ئي بهتر راه ڏيئي سگهندا. منهنجي راءِ ۾، ٽرمپ جو هيءُ رسالو، هڪ لحاظ کان، شاه جي ڪلام جي بنيادي ماخذن مان هڪ آهي، ان جي اهميت آئنده جديد تحقيق ڪرڻ وارن عالمن لاءِ چڻ رهنما سرچشمو ثابت ٿي سگهي ٿي.

شاه صاحب جي سوانح ۽ ڪلام تي پرڏيهي عالمن جي ڪيل ڪم جي فهرست ايڏي ڪا ڊگهي ڪانهي، پر انهن جا ڇڏيل علمي اهڃاڻ ان لحاظ کان اهم ۽ نمايان آهن جو هنن سنڌي زبان ۽ ادب سان محبت ۽ ان جي قدامت توڙي اهميت کي ان وقت محسوس ڪيو، جڏهن ڏيهي عالمن جي تحقيق ۽ علميت جو دائرو اڃا به عقيدي جي بنيادن تي ئي هو. اهڙن پرڏيهي عالمن مان رچرڊ برٽن، ”سنڌ ۽ سنڌو ماڻھو ۾ رهندڙ قومون“ (۱۸۵۱) ۾ شاه صاحب جي سوانح کي قلمبند ڪيو. سنڌ جي ڪمشنر سر بارٽل فريئر پنهنجي نياڻي لاءِ ڪنهن سرڪاري ملازم کان شاه جي زندگيءَ جو احوال لکرايو، جنهن جو انگريزي ترجمو، هڪ انگريز سرڪاري مترجم ڊبليو ساڻودي سنه ۱۸۷۰ع ۾ ڪيو (ان جو سنڌي ترجمو بعد ۾ ڊاڪٽر عمر بن محمد دائود پوٽي مرحوم ڪيو) انهيءَ کان تقريباً سورهن سال کن پوءِ، ٽرمپ شاه صاحب جي سوانح حيات بابت احوال گڏ ڪيا، جيڪي هن ”سر سورٺ“ بابت پنهنجي مقالي ۽ رسالي جي هن اشاعت ۾ شامل ڪيا. انهن

آڳاٽن پرڏيهي عالمن کان سواءِ، موجوده صدي ۾، سنڌ سول سروس جي ملازم، ايڇ. ٽي. سورلي، شاه لطيف جي دور ۽ شاعري تي، پنهنجي ڊاڪٽوريٽ آڪسفورڊ يونيورسٽي، لنڊن، مان حاصل ڪئي، ۽ موجوده انگريزي ڪتابن ۾ اها تصنيف هڪ نهايت معتبر ۽ مشهور تسليم ڪئي وئي آهي.

شاه لطيف جي ٽرمپ واري اشاعت جي معيار ۽ مقام بابت لطيف جا پار ڪوئي صحيح راه قائم ڪري سگهن ٿا، آئون صرف ايترو واضح ڪرڻ مناسب سمجهان ٿو ته ”رسالو“ جي تدوين ۽ ترتيب ۾ هيءَ ڪوشش اولين ۽ اهم محنت آهي، جنهن جا ۰۰- رڙ هڪ پرڏيهي عالم جي مٿي تي ٻڌل آهن. هن صاحب، رسالي جي ترتيب ۾، ڏيهي عالمن جي مدد سان، ٻه ”قلمي نسخا“ استعمال ڪيا، انهن جي پيمت ڪئي، ۽ بعد ۾ پٽن ۽ ڀائرن، فقيرن ۽ راوين کان روايتون لکيون ۽ هن رسالي ۾ شامل ڪيون. نتيجي طور چئي سگهجي ٿو ته هيءَ رسالو پنهنجي جاءِ تي ”رسالو“ جو هڪ بنيادي ساڌ آهي، ۽ انهن ٻن قلمي نسخن تي مشتمل آهي، جن جي باري ۾ ٽرمپ ڪو واضح ذڪر نه ڪيو آهي ته اهي ڪهڙي سن جا هئا، ۽ ڪنهن ڪنهن لکيا هئا. هن رسالي جي موجوده اشاعت سان، منهنجي خيال ۾، اسان انهن ٻن قلمي نسخن توڙي ٽرمپ جي دور جي راوين ۽ فقيرن جون روايتون، هڪ ڀيرو وري، جيئن جو تئين شاه جي فاضل محققن لاءِ پيش ڪرڻ جي خوشي حاصل ڪري رهيا آهيون.

ٽرمپ جي هي محنت اسان جي نئين ٿهي جي پڙهندڙن توڙي لکندڙن لاءِ انهيءَ لحاظ کان به اهم آهي جو هيءَ تحقيق انهيءَ دور ۾ ٿي هئي، جڏهن اڃا سنڌي زبان جي موجوده صورتخطي به مڪمل طور تي ترتيب نه ڏني وئي هئي، ۽ مختلف عالم ان سلسلي ۾ بحث مباحث ۾ مصروف هئا، پر علم جي ٻي لوٽ ڪارڪن وانگر ٽرمپ صاحب پنهنجي آڇ ائين اجهائي جو بچاء

ڪنهن انتظار جي پنهنجو ڪس اختيار ڪيو، ۽ سنڌي زبان جي ”الف-بي“ ترتيب ڏني ۽ پنهنجي ملڪ جرمني وڃي ان جي ٽائپ تيار ڪرائي، سنڌي جي عظيم شاعر جو رسالو شايع ڪرايو. علم سان عشق ۽ علم کي عام ڪرڻ جو اهو بي مثال عمل آهي، جيڪو اڄ به ائين نئون نڪور محسوس ٿئي ٿو، جيئن پنهنجي دور ۾ ٿيو هوندو. علم ۽ ادب جا اهڙا بي لوٽ ڪارڪن تاريخ جي ورقن ۾ سدا حيات رهن ٿا ۽ هر دور جي ذهين انسانن لاءِ مشعل راه ثابت ٿين ٿا. سنڌي زبان ۽ ادب ۾ ٽرمپ هڪ منفرد ستاري وانگر سدائين جرڪندو رهندو، ۽ پنهنجي بي غرضائي، محبت، خلوص ۽ علم سان سچائي واري روشني عام ڪندو رهندو.

پٽ شاه ثقافتي مرڪز، سنڌ جي ماڻهن جي امنگن ۽ اظهار جو مرڪز آهي. هن مرڪز سان، لطيف جي حوالي سان، هر سنڌي ماڻهو جي محبت ۽ عقيدت قائم دائر آهي، ۽ رهندي دنيا تائين رهندي. ڪي املهه انسان بچ چٽيندا آهن، ڪي ان جي آبياري ڪن ٿا، ڪي گئونچ نڪرندي ڏسن ٿا، ۽ ڪي گلن جي سرهاڻ محسوس ڪن ٿا، ۽ ڪن جي پاڻي ۾ هر وقت ساوڪ ۽ سرهاڻي جو ثمر ايندو آهي. اسان سڀني کي انهيءَ ڊگهي سفر جو پورو احساس انهيءَ لحاظ کان نٿو رهي، جو اسان ان عمل جي هڪڙي مختصر حصي جا مسافر آهيون. مسافر اڳتي وڌندا رهندا، پر سفر جاري رکڻو آهي. اسان سڀني کي جڳائي جو انهن پانڊيٽون جي خلوص ۽ سچائي کي وڪ وڪ تي ياد رکڻ، ۽ انهن کي ياد ڪندي، جس ڏيندا رهون.

آئون پنهنجي طرفان سڀ کان پهرين سنڌ جي گورنر ليفٽيننٽ جنرل جهانداد خان جو دلي شڪريو ادا ڪريان ٿو، جنهن صاحب، ثقافتي مرڪز جي تاريخ ۾، پهريون ڀيرو شاه لطيف ثقافتي مرڪز جي اهميت ۽ افاديت کي، حڪومت جي سطح تي مناسب نموني محسوس ڪيو، ۽ گذريل عرس (۱۹۸۴ع) جي

موقعي تي، ثقافتي مرڪز جي ڪارگذاري کان متاثر ٿي، ويهن لکن روپين جي خاص امداد ڏني، جنهن تحت هيءُ ناياب ڪتاب ٻيهر شايع ڪيو پيو وڃي. آئون جناب الله بخش سومري ايڊيشنل چيف سيڪريٽري، حڪومت سنڌ جو به ممنون آهيان، جنهن صاحب سنڌ جي گورنر جي امداد واري اعلان کي عملي جامي پهرائڻ ۾ گرانقدر مدد ڪئي، ۽ هونئن به سومري صاحب کي جاشاه لطيف، پٽ شاه ۽ ثقافتي مرڪز سان عقيدت ۽ محبت آهي سنڌ واسين کان لڪل ناهي.

عالمين ۽ اديبن مان آئون سڀ کان پهرين پير صاحب حسام الدين راشدي مرحوم جنهن کي مرحوم، چوندي دل ۾ هڪ عجيب وچوڙي جو احساس پيدا ٿئي ٿو. کي ياد ڪندس جنهن مونکي ذاتي طور تي، تاريخ جي حوالي سان، سنڌ جي علم ۽ ادب سان روشناس ڪرايو، ۽ ڪلڻي دل سان پنهنجي هر چڱي ڪم کي ساراهيو ۽ هر اوڻائي تي چيڻپيو. اڄ هو اسان ۾ موجود ناهي، پر هن مون لاءِ جيڪا راه روشن ڪئي هئي. آئون حتي الامڪان ان تي سفر جاري رکندو پيو اڃان خدا کيس پنهنجي مغفرت ۾ رکي.

آءُ پٽ شاه ثقافتي مرڪز ڪاميٽي جي چيئرمين ۽ ڪمشنر حيدرآباد ڊويزن، جناب علي محمد شيخ جو نهايت ممنون ۽ مشڪور آهيان، جنهن جي ثقافتي مرڪز سان دلچسپي منهنجي لاءِ نهايت حوصله افزائي جو باعث بڻي آهي. سندس ذات اسان جي لاءِ واضح رهنمائي جو سبب آهي. اڏي مانجهي، جنهن وقت به کين اسان پنهنجي گالھ کان آگاه ڪيو، پاڻ اسان جي مدد ڪئي. تعاون جو اهو سلسلو، ثقافتي مرڪز جي ترقي ۽ تعمير ۾ نهايت اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي. مونکي يقين آهي ته مدد جو اهو سلسلو سدائين ساڳي خلوص ۽ جذبي سان جاري رهندو.

پنهنجن دوستن ۽ رفيقن مان پاءُ حميد هارون (پاڪستان

هیرالڊ پبليڪيشن) جو شڪر گذار آهيان، جنهن جي سنڌ جي لوڪ موسيقي ۽ ثقافت سان محبت، لطيف توڙي پٽ شاه ثقافتي مرڪز سان عقيدت ۽ دلچسپي جي ڪري، ڪيترائي مشڪل مرحلا، نهايت سولائيءَ سان اُڪرڻ ۾ ڪاميابي حاصل ٿي. سنڌ جي ثقافت، موسيقي ۽ لطيف سان سندس عشق هڪ فطري لاڙو آهي، ۽ جنهن نموني ۾ هو سنڌي راڳ ۽ ان جي ڳائڻن ۽ وڃائڻن جي خدمت ۾ مصروف آهي، اهو ساراه جوڳو آهي.

آخر ۾، آءٌ پنهنجي ساٿي ممتاز مرزا جي مشورن ۽ مدد جو اعتراف ڪرڻ مناسب سمجهان ٿو. ممتاز، پٽ شاه ثقافتي مرڪز سان، گهڻي وقت کان وابسته رهندو پئي آيو آهي. گذريل چند سالن ۾، هن ثقافتي مرڪز، ملڪ ۾ جيڪو مقام حاصل ڪيو آهي، ان ۾ سندس صلاحتن ۽ عملي طور هٿ وٺائڻن ۾ جوڳو حصو پئي رهيو آهي.

عبدالحميد آخوند
اعزازي سيڪريٽري
پٽ شاه ثقافتي مرڪز

حيدرآباد سنڌ
۱۴-۴-۱۹۸۵ع

ارنيسٽ ٽرمپ

هڪ مشهور پيشنگوئي آهي ته ڌرتيءَ تي ٿي ڳالهائون قيامت تائين سدائين چوڻي ۽ تي رهنديون. هڪ عرب جي زبان؛ ٻيو چيني هٿ يعني سندن پورهيو ۽ ٽيون جرمن جو دماغ. اسان کي تاريخ ٻڌائي ٿي ته جرمنيءَ جي سرزمين اهڙين روشن دماغ ۽ روشن ضمير شخصيتن کي جنم ڏنو آهي، جن دنياوارن کي علم ادب شاعري، موسيقي، فلسفو ۽ سائنس جي روشني بخشي. ڊاڪٽر ارنيسٽ ٽرمپ به انهن غير معمولي هستين ۾ هڪ آهي، خاص طور سنڌ جي رهواسين تي سندس وڏو احسان آهي. ڇاڪاڻ ته هي پهريون يورپي عالم ۽ دانشور هيو، جنهن جي عقابِي نگاهه شاهه جي رسالي تي پئي ۽ هن نه فقط وڏي جا ڪوڙ ڪري رسالي کي پڻ ڪن ان پهريون ڇاپ ۾ آندو، پر شاهه جي ڪلام ۽ پيغام کي يورپي دنيا سان روشناس ڪرايو.

ڊاڪٽر ارنيسٽ ٽرمپ ۱۳ مارچ ۱۸۲۸ع هڪ مسڪين هاري جارج ٽرمپ جي گهر ۾ جنم ورتو. کيس ننڍپڻ کان ئي جدا جدا ٻولين سکڻ جو چاهه هيو، جنهن چاهت اڳتي هلي عشق جي صورت اختيار ڪئي. تعليم دوران هن يوناني، لاطيني ۽ عبراني زبانن، جي تحصيل ڪئي. مشرقي زبانن جي مطالعي جي شوق ۾ ڪجهه وقت لنڊن ۾ رهيو. سندس خداداد صلاحيتون ڏسي چرچ مشن سوسائٽي کيس هن دوستان موڪلڻ جي آڇ ڪئي ته جيئن هو اتي وڃي، مڪاني زبانن جو مطالعو ڪري سندن ڊڪشنريون ۽ گرامر تيار ڪري ته جيئن اهي ڪتاب اڳتي هلي مذهبي پرچار ڪرڻ وارن لاءِ مددگار ثابت ٿين. جيئن ته هو پروٽيسٽنٽ مذهب جو پوئلڳ هو، تنهن ڪري مسٽر ٽرمپ اها آڇ خوشيءَ سان قبول ڪئي. آگسٽ ۱۸۵۴ع ڌاري پوني وڃي، اتان جي پنڊتن کان هڪ مهيني اندر ديوناگري لپيءَ جي تعليم حاصل ڪيائين. ان کانپوءِ ۴ سيپٽمبر ۱۸۵۴ع تي ڪراچي هليو ويو.

سنڌ ۾ رهائش دوران ٿوريئي وقت ۾ سنڌي زبان جي مهارت حاصل ڪيائين ۽ Sindhi Reading Book نالي هڪ ڪتاب ڇپرايائين. جيترو وقت سنڌ ۾ رهيو، سنڌي نثر ۽ نظم بابت مواد گڏ ڪندو رهيو. نتيجي ۾ هن سنڌي لوڪ ادب، لغات ۽ ڪلاسيڪي شاعريءَ جو وڏو ذخيرو ڪٺو ڪيو. افسوس جو ڪراچي جي آبهوا کيس پاڻ ۽ نه پٽي، تنهن ڪري بيمار ٿي پيو. مشن بورڊ علاج لاءِ کيس فلسطين موڪليو، جتي هن زندگيءَ جا بهترين ڏينهن گذاريا. ڪراچي کان ٽه اڪيلو ويو هو، پر وري جڏهن هو واپس ماڳ موٽي آيو ته سندس ڪنوار ساڻس گڏ هئي. کيس هڪ پٽ ڄائو. پر جلد ئي سندس خوشيون غم ۾ بدلجي ويون. ۱۸۵۷ع وارن وڳوڙن جو خبرون ٻڌڻ شرط سندس گهر واري فوت ٿي وئي. ان بعد هـ و يورپ هليو ويو، جتي ڪجهه عرصو سٽرلينڊ ۾ رهڻ کان پوءِ وطن واپس وڃي هڪ فنڪار جي ڌيءَ سان شادي رڇايائين.

نومبر ۱۸۵۸ع ڌاري وري ڪراچيءَ واپس موٽي آيو، جتان وڏي تڪليف سان پشاور پهتو. ٽن هفتن جي مدت اندر پشاور زبان تي ايتري مهارت حاصل ڪيائين، جو پشاور ۾ مذهبي پرچار ڪندو رهندو هو. اتي رهائش دوران هندڪو ڪشميري ۽ ٻيون مقامي زبانون پڻ سکيائين. سال کن اتي رهڻ کان پوءِ واپس وطن موٽي ويو. سنه ۱۸۶۰ع کان ۱۸۶۳ع واري عرصي ۾ ٻولين جي تحقيق جي ادارتي ڪيترائي مقالا تيار ڪيائين، جي جرمني ۽ برطانيه جي عياري رسالن ۾ وقت بوقت شايع ٿيا. جن جي اهل علم تمام گهڻي تعريف ڪئي.

بيشڪ ٽرمپ ڪيترين ئي زبانن جي خدمت ڪئي آهي، پر سنڌي زبان سان کيس جيڪو عشق هو، سو شاهه جي رسالي ۽ گرامر جي صورت ۾ اسان آڏو آهي. هن وڏي محنت سان سنه ۱۸۶۶ع ۾ شاهه جو رسالو لپسيا (جرمني) مان ڇپرائي، پڌرو ڪيو، جيڪو سنڌي زبان جو پهريون ڇپيل رسالو آهي، جنهن

کي اڃ به هڪ قلمي نسخي جي حيثيت حاصل آهي. ان کان علاوه سندس جوڙيل سنڌي گرامر پڻ وڏي اهميت رکي ٿو. ڊاڪٽر صاحب جا اهي احسان سنڌ واسي ڪڏهن وساري نه سگهندا.

سنه ۱۸۷۰ع ۾ لاهور ويو. جتي وڏي محنت کان پوءِ گرنٿ جو ترجمو مڪمل ڪيائين. لاهور مان موٽي اچڻ کان پوءِ کيس ٽينگن يونيورسٽي (جرمني) ۾ سامي زبانن جي شعبي ۾ ريڊر مقرر ڪيو ويو. جتي هو فارسي پڻ پڙهائيندو رهيو. ساڳئي سال کيس ميونخ يونيورسٽي ۾ پروفيسر مقرر ڪيو ويو. جتي هن مثالي ڪم ڪيو.

لڳاتار محنت ۽ مطالعي سندس اکين تي اثر ڪيو. سندس ديد گهڻو گهٽجي وئي. نيٺ هڪ ڏينهن اکين کان ويهجي ويو. هن صدمي سندس دماغ تي گهرو اثر ڪيو ۽ زندگيءَ جا پويان سال ڏک ۽ تڪليف ۾ بسر ڪندي، ۵ اپريل ۱۸۸۵ع ۾ لاڏاڻو ڪري ويو.

ڊاڪٽر ٽرمپ هڪ اورچ انسان هو. 'جو دم غافل، سودم ڪافر' واري صوفيائي صلاح تي سڄي عمر عمل ڪندو رهيو. زبان ۽ ادب سان کيس ايڏو ته عشق هو، جو جتي به رهيو اتان جو علم ۽ ادبي ذخيره گڏ ڪندو رهيو، ۽ پنهنجو هڪ ڀل به اجايو ضايع نه ڪيائين ۽ اهڙي ريت هو سڀني لاءِ محنت ۽ محبت جو سهڻو سبق ڇڏي ويو.

سنڌ ۾ رهائش دوران سگهڙن ۽ سياڻن ڀڻن ۽ جتن وڌان ڪافي مواد ميڙي محفوظ ڪيو هئائين. سندس داسي خواهش هئي ته ان ميڙيل مواد جي چند ڇاڻ ڪري، سنڌي نثر ۽ نظم جو هڪ وڏو ڪتاب تيار ڪرڻ گهرجي. ان کان علاوه سندس ٻي هيءَ خواهش هئي ته سنڌي زبان جي هڪ اهڙي ڊڪشنري تيار ڪئي وڃي، جيئن ڪمپوزن اسٽنڪ تيار ڪئي هئي. پر سندس خيال موجب اها اڻ پوري آهي، ان ۾ سڌارا ۽ واڌارا ڪري هڪ ضخيم ۽ معياري ڊڪشنري تيار ڪرڻ گهرجي. پر افسوس جو موت، کيس

مهلت نه ڏني، تنهن ڪري اهو ڪم اڌ ۾ رهجي ويو. اهو به پتو ناهي ته سندس ميٽرل مواد هينئر ڪٿي محفوظ آهي، يا ضايع ٿي ويو!

شاهه جي رسالي وانگر سندس جوڙيل سنڌي گرامر پڻ وڏي اهميت رکي ٿو. ٽرمپ شاعريءَ جو مطالعو گرامر جي آڌار تي ڪرڻ جو قائل هو. اهو ئي سبب آهي جو هن گرامر واري ڪتاب ۾ جيڪي مثال ڏنا آهن، سي گهڻي ڀاڱي شاهه صاحب جي ڪلام سان ورتل آهن. باقي ٻيا ٻين ڪلاسيڪي شاعرن جي ڪلام مان ڏنا اٿائين. نه فقط گرامر جي لحاظ کان، پر منجهس سنڌي ڪلاسيڪي شاعريءَ جي وڏي ذخيري هجڻ سبب اهو اسان جو املهه خزانو آهي. تنهن ڪري ان ڳالهه جي سخت ضرورت آهي ته اهو گرامر جلد کان جلد ڇپرائي پڌرو ڪيو وڃي، ته جيئن گرامر جي هڪ معياري ڪتاب ملڻ سان گڏوگڏ سنڌي ڪلاسيڪي شاعريءَ جو ذخيره محفوظ ٿي وڃي ۽ شاهه لطيف جي ڪلام جي نحوي بناوٽن جي سلسلي ۾ اسان کي ڪارائتو مواد ملي وڃي.

شاهه صاحب جي رسالي جا جيڪي نسخا هن وقت تائين ڇپجي پڌرا ٿي چڪا آهن، تن کي آڏو رکي، اهو چوڻ مشڪل آهي ته ڪهڙو رسالو وڌيڪ صحيح آهي. ڇو ته هر رسالي جي پڙهڻين ۾ ڪيترن ئي هنڌن تي اختلاف ضرور نظر اچي ٿو. قلمي نسخن ۾ پڻ اها ئي ڳالهه نظر اچي ٿي، جنهن جو هر شارح ذڪر ڪيو آهي.

هن رسالي ۾ ٻن ڪن هنڌن تي اوهان کي پڙهڻين جو اختلاف نظر ايندو، جيڪو هڪ لازمي جز آهي. سندس ترتيب ڏنل رسالي ۾ ڪي پڙهڻيون وڻندڙ لڳن ٿيون، ته ڪي اڻ وڻندڙ. هو ڪيترن ئي عربي لفظن جي جاءِ تي ٿيڻ سنڌي لفظ ڪتب ٿو آڻي.

بهر حال ان ۾ ڪو شڪ ڪونهي ته هن رسالي کي ترتيب ڏيڻ ۽ ڇپرائڻ ۾ ڊاڪٽر ٽرمپ وڏي محنت ڪئي، پر هيڏي وڏي

معنت سان تيار ڪيل رسالو اڻ لپ ٿي چڪو هو. تنهن ڪري ان ڳالهه جي سخت ضرورت هئي ته هيءُ رسالو ٻيهر ڇپرائي پڌرو ڪيو وڃي، ته جيئن شاه لطيف جا شارح ۽ محقق ان جي روشنيءَ ۾ وڌيڪ تحقيق ڪري سگهن ۽ سنڌ واسين جي ڪتب خانن جي سونهن به هوائي ٿي وڃي.

نهابت خوشيءَ جي ڳالهه آهي ته شاه عبداللطيف ڀٽ شاه ثقافتي مرڪز اها ضرورت محسوس ڪندي ۽ ڊاڪٽر ٽرمپ جي محنتن جو قدر ڪندي، سندس سؤ ساله ورسِيءَ جي موقعي تي هيءُ رسالو ڇپرائي پڌرو ڪيو آهي. اميد ته هيءُ رسالو شاه جي شيدائين شارحن ۽ محققن لاءِ وڏي خوشيءَ جو سبب بنجن ٿو ۽ هو ان مان فريض حاصل ڪندا ۽ ٽرمپ جي جاگورڙ جو قدر ڪندا.

نواز علي شوق

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميرائي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

پيش لفظ

(ترجمو)

سنڌي طالب علم کي پنهنجي هن ڪم جي آڇ ڪندي آءٌ فقط ٻه چار ڳالهائون چوڻ چاهيان ٿو: سنڌ ۾ رهائش دوران مون پڻ ۽ ڀائرن وٽان ڪجهه ڪهاڻيون ۽ منظوم داستان گڏ ڪري محفوظ ڪيا. جيڪي هـو ميلن ملاڪڙن ۽ ٻين خوشيءَ جي موقعن تي بيان ڪندا هئا. مون ان قسم جو مواد ان لاءِ گڏ ڪيو ته جيئن سنڌي زبان تي وڌيڪ ڪوجنا ڪرڻ جو دڳ ملي. ڇاڪاڻ ته مون اهو محسوس ڪيو ته ڪنهن به ملڪ جي زبان جو ڳوڙهو مطالعو اهڙي مواد جي ئي آڌار تي ڪري سگهجي ٿو، جيڪو عوام ۾ تمام گهڻو مقبول هجي. تنهن ڪري ترجمي ڪرڻ کان اهو بهتر ڄاتم ته اتان جو قديم ادبي مواد گڏ ڪرڻ جي ڪوشش ڪرڻ گهرجي. اڏاهه ڏند ڪٽائي ڪهاڻين جو گنج، منظوم داستان، وايون ۽ دوها، جيڪي اتان جي عوام کي بر زبان ياد هئا، سي پڻ ڀائرن ۽ سيلاني گوين وٽان کين مليا هئا. سنڌ ۾ لکيل مواد تمام ٿورو موجود آهي ۽ جو ڪجهه تحريري مواد مون کي هٿ آيو، سو ملن جو مذهب بابت لکيل مواد هو، جيڪو عربي فارسي، عبارتَن سان ڀريل هو. اهـوئي سبب آهي، جو مون هن سلسلي ۾ پنهنجو رخ اختيار ڪيو. بهرحال، مون محسوس ڪيو ته گڏ ڪيل مواد جو شاعريءَ وارو حصو هڪ جلد ۾ ڪٺو ڪرڻ ڪن ڪم هـو، ڇاڪاڻ ته اهو تمام گهڻو هـو. ٻيو ته پيٽ ڪرڻ وقت انهن ۾ وڏو فرق نظر آيو. جيئن ته اهـي يادگيريءَ تي ٻڌل هئا، تنهن ڪري اهي ساڳيائي بيت ڪن پڻ ڀائرن مختصر نموني ٿي ٻڌايا، ته ڪن وري انهن ساڳين بيتن ۾ وڏو وڌاءُ ٿي ڪيو. انهن مان ڪي ته ايترا مختصر هئا، جن کي لغت کان سواءِ ٻي ڪا اهميت حاصل نه هئي. مان نشري ادب کي پڻ اهميت ڏيان ها، ڇاڪاڻ ته شاعري ڪنهن سيڪڙات لاءِ هڪ ڏکيو ڪم آهي. پر جيئن ته مقامي طور مون ڪو ساراه جوڳو ڪم نه ڪيو هـو

۽ نثر سنڌي عوام ۾ ايڏو مقبول نه هو، ان جو سبب اهو آهي ته سنڌي دنيا جي ٻين جهانگي ۽ سانگي قومن وانگر موسيقيءَ جا متوالا آهن.

گهڻي سوچ ويچار کان پوءِ مون مختلف منظوم داستان ۽ بيت سهيڙڻ بجاءِ طالب علمن کي شاهه جو لافاني ڪلام، جنهن کي شاهه عبداللطيف جو رسالو چيو ويندو آهي، سو پيش ڪرڻ جو پڪو پيم ڪيو. هن سلسلي ۾ فقط ڀٽن ۽ ڀانن کان گڏ ڪيل زباني مواد تي انحصار ڪرڻ بدران، مون ڪن قلمي نخسن مان پڻ مدد ورتي، جن مان ڪي سڀ ڪجهه اڀري ادبي شاعراڻي خزاني سان شاهوڪار ڪيو. جيئن شاهه عبداللطيف بابت ٻين اڳ ۾ ئي پنهنجي راءِ ڏيندي ڄاڻايو آهي ته، سندس ڏيهي کيس سنڌ جو حافظ سڏين ٿا، ۽ انهن مان ڪي پڙهيل ته ڪي اڻ پڙهيل آهن، جن شاهه جو روح ريجهاڻيندڙ ڪلام نه پڙهيو آهي ۽ نه وري ٻڌو آهي. پر سندس ڪلام انهن سڀن لاءِ وڏي وٽ آهي، جيڪي اهو پڙهي پروڙين ٿا. عالم، فاضل سندس ڪلام جي سونهن سوييا جي ساراهه ڪن ٿا. ۽ عام پڙهيلن کي عام طور رسالي جا چيدا بيت ٻي زبان ياد آهن ۽ هو انهن جي معنيٰ ۽ مطلب سمجهڻ لاءِ جا ڪوڙ ڪن ٿا. اهو ڪم جنهن کي اتان جا رهواسي وڏي اهميت ڏين ٿا، نيٺ سنڌي هئڻ سبب مخدوم هاشم ۽ مخدوم عبدالله مشهور عالمن جي تخليقن کان مجموعي طور هڪ اهم جڳهه والاري ٿو. مون سوچيو ته، اهڙي طريقي آڻ ۾ هن زبان جي بهترين خدمت ڪري سگهان ٿو.

هتي شاهه جي رسالي بابت ڪي ڳالهون بيان ڪرڻ ضروري سمجهان ٿو. شاهه لطيف جي ولادت سنه ۱۶۸۰ع ۾ ٿي ۽ چيو وڃي ٿو ته، سنه ۱۱۶۱ھ (۱۷۴۷ع) ۾ لاڏاڻو ڪيائون. شاهه صاحب حيدرآباد جي اتارين پاسي متيارين جي ويجهو هڪڙي ٿي رهندو

* شاهه سائين جي شارحن سندن ولادت جو سنه ۱۶۸۹ع ۽ وفات جو سن ۱۷۵۲ع ڄاڻايو آهي.

هو، جتي هينئر سندس آخري آرام گاه آهي. عبداللطيف ٻيڙي سنڌي بزرگن وانگر هڪ صوفي سنت هو ۽ چيو وڃي ٿو ته هو مشائخ جي درجي يا تصوف جي اهم رتبي تي رسيل هو، توڙيچو هو ان پڙهيل هو. پر ان پر ان جي ترديد سندس رسالي مان ئي ٿئي ٿي، جنهن ۾ هن عربي ۽ فارسي علميت جا جوهر ڏيکاريا آهن.

شاهه لطيف جي ڪلام جي مقبوليت جو رڙو سبب اهو آهي ته هن صوفيائي شاعريءَ جا بنيادي نڪتا، عوام ۾ مقبول عشقي داستانن ذريعي ظاهر ڪيا آهن، جيڪي سندس ملڪ ۾ مشهور آهن. پڙهندڙ توڙي ٻڌندڙ کي شاهه لطيف جي هر مصرع مان پنهنجي ڌرتيءَ جا اهڃاڻ ۽ ان جي سڃاڻ جا سون سبق ملن ٿا. شاهه لطيف مشهور شاعرن جي خيالن تان استفادو ڪرڻ ۾ عار محسوس نه ڪيو آهي. صوفي مٿا، جيڪي هن اجاگر ڪرڻ چاهيا، سي هن سورمين يا سورمائن جي زباني چوراپا، جيئن عام مشرقي شاعرن جو دستور آهي. گهري فڪر ذريعي شاهه لطيف صاحب پنهنجي سڃاڻ ڪرائي. سهڻي مٿا ۽ سهڻي پنهنجن جي عشقي داستانن کي هن پنهنجي فريقي موجب پنهنجي رسالي ۾ صوفيائين طريقتن سان ڪيترن ئي هنڌن تي ورجايو آهي. توڙي جو اهي مجازي محبت جا داستان آهن. مثال طور سر سهڻي جي داستادن ۾ ۹ جي بيت ۶ ۾ فرمايو اٿن ته :

جي تو بيت پاڻين، سي آيتون آهين،
نٿو من لائين، پريان سنڌي پار ڏي.

يعني جنهن کي تون رڳو بيت سمجهين ٿو، سي حقيقت ۾ آيتون آهن. ڇاڪاڻ ته اهي تنهنجي دل دوست جي پار وٺڻ وڃن ٿيون.

شاهه لطيف جي هن صوفيائي بيت کي سمجهڻ لاءِ هڪ طالب علم لاءِ تصوف جي باريڪ نڪتن جي ڄاڻ ضروري آهي

جيڪي سنڌ جي عوام جي رڳ رڳ ۾ سمايل آهن ۳. تصوف جي ويدانيت سان ويجهڙائي يا ٻيو هيءُ خيال ته اهو ويدانيت جي پيداوار آهي، سو سنڌ ۾ هر هنڌ مقبول آهي. تنهن ڪري شاه جي ڪلام کي صحيح نموني سمجهڻ لاءِ پڙهندڙ واسطي تصوف جو مطالعو تمام ضروري آهي؛ انساني روح قدرتي ڪل جو هڪ جز آهي ۽ ان جي هستي نستي ۾ آهي، اهوئي سبب آهي جو ابدیت ۽ ازليت هڪ ئي شيءِ جا ٻه ڌار ڌار نالا آهن. روح کي انساني جسم جي قيد مان آزادي ڏيارڻ لاءِ تن کي تسيا ڏيئي، من ماري مات ڪرڻ ضروري آهي ته جيئن جز آن ڪل سان ملي، جتان هو آيو هو. ۴. تصوف واري هن طريقي موجب شخصي ابدیت جو تصور ڪونه آهي، جا هڪ فطري ڳالهه آهي. هن ۾ نه ته گناه جو تصور آهي ۽ نه وري گناهگار روح جو ڪو تصور آهي. وٽن گناه هڪ وهڻ ۽ وسوسي جي پيداوار کان سواءِ ٻيو ڪجهه به نه آهي. تنهن ڪري صوفي هڪ ويراڳي بڻجي، حقيقي عشق ۾ غرق ٿي ويندو آهي، يا دنيا جا لڳ لا ڳاپا ترڪ ڪري ڇڏيندو آهي. شاه عبداللطيف جو ڪلام سمجهڻ ڪا سولي ڳالهه نه آهي. توڙي جو سندس اسلوب سليس، صاف ۽ چٽو آهي. ان ۾ جيڪي صوفياڻا نڪتا ۽ روحاني راز سمايل آهن، سي يورپ جا عالم ۽ عام طور مقامي پڙهيل گڙهيل جيڪي پاڻ کي سياڻو سمجهن ٿا، تن کان جيڪڏهن ڪنهن بيت جي شرح پڇي ويندي، ته هو منجهي پوندا. پر شاه جي ڪلام جا پار ڪو ان جي معنيٰ ۽ مطلب سولائيءَ سان بيان ڪري سگهندا.

شاه صاحب جي ڪلام جو بحر وزن هندي دوهي سان تعلق رکي ٿو، جيڪو هڪ لچڪدار بحر وزن آهي. جنهن جي آخر ۾ قافيو ايندو آهي. دوهي ۾ ماترائن جي تعداد جي سختيءَ سان پابندي نه ڪئي ويندي آهي. پر شاعر پنهنجي ضرورت آهر ان ۾ گهٽ وڌاءُ ڪري سگهي ٿو. دوهي ۾ ٻه يا ٻن کان وڌيڪ قافيا هوندا آهن. هر مصرع جا ٻه اڌ/پڌ هوندا آهن. پوئين مصرع جي

پهرين ٻڌ ۾ اڳ ۾ آيل مصرعن وارو قافيو ايندو آهي جڏهن ته آخري مصرع جو ٻيو ٻڌ بنان قافيني هوندو آهي. اهڙا بيت گڏجي هڪ سر يا راڳي جي صورت اختيار ڪن ٿا. ان سر جو نالو يا ته ان مضمون پٿاندر هوندو آهي يا وري ان سر مطابق هوندو آهي، جنهن ۾ اهو ڳايو ويندو هجي. هر هڪ سر ۾ هڪجهڙا قافيا نه هوندا آهن. بلڪ هر بيت جا مختلف قافيا هوندا آهن. ۽ هر بيت ٻئي بيت کان الڳ هوندو آهي. سنڌ جو عوام عربي فارسي واري مشڪل ۽ منجهيل علم عروض کي پسند نٿو ڪري، ڇاڪاڻ ته علم عروض جا اصول سنڌي زبان جي اصولن کان اڇاڻ سان ٺهڪي نه ٿا اچن. ان جي ابتڙ ڇند ۾ ماترائن جي مقرر تعداد جي پابندي ضروري نه ڄاتي ويندي آهي، پر اهي ڳائڻ جي اصولن موجب مقرر ڪيون وينديون آهن. جيڪي سڄي سر ۾ سهڻي نموني استعمال ڪيون وينديون آهن ۽ اهي ٻڌندڙن کي اڻ وڻندڙ محسوس نه ٿينديون آهن. سنڌي زبان هن ڏس ۾ خاص سهوليت رکي ٿي، ڇو جو سندس اسم هڪ خاص نموني اڇاريا وڃن ٿا.

هر سر جي پڇاڻي هڪ وائي تي ٿئي ٿي. ٿله سندس خاص سڃاڻ آهي، جيڪو هر بند کان پوءِ (يا ڪن سرن ۾ هر ٻئي بند کان پوءِ) ورجايو وڃي ٿو. جيڪو ڍاڏي ۾ وڏي ميناج پيدا ڪري ٿو.

هن رسالي جو متن تيار ڪرڻ وقت ٻه قلمي نسخا آڏو رکيا ويا ۽ هڪ سڃاڻ عالم جي مدد سان انهن کي ڀيٽيو ويو. جتي ڪن پڙهڻين ۾ فرق ٿي نظر آيو، اتي سولي پڙهڻي قائم رکي وئي. ڇاڪاڻ ته موجوده حالتن ۾ مون وٽ ٻيا ڪي ذريعا ڪونه هئا، جو اهو فيصلو ڪري سگهجي ته انهن مان ڪهڙو وڌيڪ مستند آهي. پروفن پڙهڻ وقت وڏو احتياط ڪيو ويو، پر جيئن ته مرتب ڇپائيءَ وقت اتي موجود نه هو، تنهن ڪري زيرن زيرن جون گهڻيون ئي غلطيون رهجي ويون آهن. اُميد ته پڙهندڙ پنهنجي رواداري ۾ ڄر مظاهرو ڪندي، هن ڪوتاهيءَ کي نظر انداز ڪندا. پر

جيڪڏهن هو ڪجهه ڌيان سان پڙهندا ته اها ڪوتاهي دور ٿي سگهي ٿي.

ڪتاب جي صخامت ۽ گهري قيمت کان بچڻ خاطر ڪن ٿورڙن سرن کي رسالي ۾ شامل نه ڪيو ويو آهي، جيڪي مختصر ۽ غير اهم آهن. فقط هڪ سر جنهن کي شامل نه ڪرڻ سبب مون کي گهڻو افسوس آهي، سو سر عمر مارئي آهي. جيئن ته اهو هڪ ڊگهو سر آهي، تنهن ڪري اهو مجبوراً ڇڏڻو پيو، پر ان هوندي به ڇپائيءَ جو خرچ مقرر رقم کان گهڻو وڌي ويو.

هينئر سنڌي آئيوٽا (الف - ب) طرف اچون ٿا، جيڪا هن ڇاپي ۾ استعمال ڪئي وئي آهي. سنڌي زبان جي آئيوٽا بابت سنڌ جي سڃاڻ ماڻهن ۾ بحث جاري آهي. تنهن ڪري گهڻي سوچ ويچار ۽ تحقيق کان پوءِ مون ڪن ضروري نقطن ۽ ائين جي اضافي سان خط نسخ منتخب ڪيو. ۵. اهي نشانين هنڌوستان ۾ عام استعمال ٿين ٿيون ۽ جيئن ته هندوستاني (اردو) ڏينهن ڏينهن هڪ عام زبان بڻجندي پئي وڃي ۽ اڄ ڪلهه سرڪاري ۽ مشن اسڪولن ۾ پڙهائي ۽ سيکاري وڃي ٿي. هندستان ۾ تعليم جي سلسلي ۾ رنڊڪ وجهندڙ منجهيل آئيوٽن کي ڇڏي، هڪ نئين آئيوٽا ايجاد ڪري سگهجي ٿي. اهڙو طالب علم جيڪو هندوستاني ڄاڻي ٿو، سو ڪن نقطن جي اضافي سان سولائيءَ سان سنڌي سکي سگهي ٿو. يورپ جي طالب علم جي سهوليت خاطر ڪي اضافي نشانين قائم ڪيون ويون آهن. ڇاڪاڻ ته هندستان ۾ هڪ ئي اکر کي ڌار ڌار اچارن لاءِ الڳ الڳ نشانين ڏنيون وڃن ٿيون. جيئن $I = ي$ ؛ $e = ي$ ؛ $u = و$ ؛ $o = و$ جيڪي مقامي ماڻهن لاءِ ضروري نه آهن. ڇاڪاڻ ته اهي انهن نشانين کان سواءِ ئي چڱيءَ طرح پڙهي سگهن ٿا. وڌيڪ معلومات لاءِ طالب علمن کي مشورو ڏيندس ته

* سندس گرامر سنه ۱۸۷۲ع ۾ ڇپجي پڌرو ٿيو.

هو منهنجو تيار ڪيل سنڌي گرامر پڙهن، جيڪو جلد ئي بمبئي حڪومت جي مهربانيءَ سان ڇپجي پڌرو ٿيڻ وارو آهي. آخر ۾ اهو چوڻ ضروري سمجهان ٿو ته سنڌي زبان جي هن پهرين ادبي شاھڪار کي ڇپرائڻ لاءِ هزايڪسيلنسي سر ٻارٽل فريئر، گورنر بمبئي، فراخ دليءَ سان وڏي رقم منظور ڪئي. جيڪو سنڌ ۾ ڪمشنر مقرر ٿيڻ کان وٺي، هن صوبي جي پلائيءَ لاءِ پاڻ پتوڙيندو رهي ٿو.

اسان کي يقين آهي ته هن رسالي جي ڇپائيءَ سان سنڌي زبان جي مطالعي ۾ وڏي مدد ملندي. هن زبان کي وڌڻ ويجهڻ جا موقعا ڪونه مليا آهن، پر ان هوندي به هيءَ زبان هندوستان جي مڙني زبانن ۾ مٿاهون درجو رکي ٿي ۽ لسانيات جي ماهرن کي پاڻ ڏانهن متوجہ ڪرڻ تي مجبور ڪري ٿي.

مرتب

۱۰ مارچ ۱۸۶۶ع

I. Burton, Sindh and the races, that inhabit the Valley of the Indus p. 83, 203.

(۲) هڪ طالب علم لاءِ لازمي آهي ته هو انهن قصن جي رازن ۽ رمزن جي ڄاڻ حاصل ڪري، جن کي تصوف ۾ مٿاهون مقام حاصل آهي، ته پوءِ کيس مختلف سر سمجهڻ ۾ وڏي مدد ملندي. برٽن پنهنجي تحقيق موجب انهن بابت چڱو مواد ڏنو آهي. جنهنجو مطالعو تمام ضروري آهي.

(۳) هن مقصد لاءِ طالب علم کي هيٺيان ڪتاب پڙهڻ گهرجن:

i. Tholuc, Sufisums, Sive, Theosopeia Persarum Pantheistica, Berlin, 1821.

هن موضوع تي ٿولڪ جو هيءُ ڪتاب هڪ بهترين ڪتاب چئي سگهجي ٿو.

(۴) هن جي ذريعي الست بر بڪم (چامان توهان جو رب نه آهيان؟) بابت مفيد معلومات ملي سگهن ٿا.

(۵) برٽن جيڪو هن قسم جي معاملن بابت وڏي ڄاڻ رکي ٿو، تنهن هن قسم جي معاملن متعلق سهڻيون صلاحون ڏنيون آهن.

سڄاڻ ڪمپٽن اسٽئڪ پنهنجي قيمتي تحقيق ۾ ديونا گري استعمال ڪئي آهي، جيڪا پيشڪ هڪ آريائي زبان لاءِ موزون آهي. پر جيئن ته هن ملڪ پنهنجو مذهب بدلايو آهي ۽ قرآن کي مڃين ٿا، تنهن ڪري عربي الف - ب (آئيوتا) کي پنهنجو ڪيو اٿن. تنهن ڪري ديونا گري ورتائڻ سان هو اسلامي احڪامن کان ڇڄي پري ٿي ويندا.

ڊاڪٽر ٽرمپ واري سنڌي گرامر جا ۲ صفحا

I. The Sindhi consonantal system. ')

	SINDHI.						ARABIC LETTERS.
Naturals:	ڪ; ڪھ	گ; ڳھ	نڪ	ھ	...	گ	ق غ خ ح ع
	ک; ڪھ	گ; ڳھ	ڳ	ھ	...	گ	.
	k; kh	g; gh	n	h	...	g	; ħ ʁ γ ʕ
Palatals:	چ; ڇھ	ج; ڄھ	نج	ي	ش	ج	
	چ; ڇھ	ج; ڄھ	ڄ	ي	ش	ج	
	ç; çh	j; jh	ñ	y	ʃ	j	
Cerebrals:	ٽ; ٿھ	ڌ; ڏھ	ن	ڙ; ڙھ	...	ڌ	
	ٽ; ٿھ	ڌ; ڏھ	ڻ	ڙ; ڙھ	...	ڌ	
	t; th	d; dh	n	r; rh	...	d	
Linguals:							ض ظ ص ط
							<u>t</u> <u>s</u> <u>ḍ</u> <u>z</u>
Dentals:	ت; ٿھ	د; ڏھ	ن	ر; ل	س	...	ذ ڌ (Pers.)
	ت; ٿھ	د; ڏھ	ن	ر; ل	س
	t; th	d; dh	n	r; l	s	...	ḏ ḍ z (ž)
Labials:	پ; ڀھ	ب; ڀھ	م	و	...	ب	ف
	پ; ڀھ	ب; ڀھ	م	و	...	ب	.
	p; ph	b; bh	m	v	...	b	f

We subjoin here the common alphabetical order of the Arabic-Sindhī Alphabet:

1) In the Romanized transcription we have followed the Standard Alphabet, by Prof Lepsius (2^d edition).

In the same way the suffixes are attached to the Potential تهيان thiā, I may become, and to the Indefinite Present هُان huā thō and تهيان تهو thiā thō, as: هُئِنَمِ تهو huē-me thō, thou art to me etc.

آخِرِ اُهرينسِ تَ جُوهو تهئيئي تَ جَهَارَ كهي

Finally push it off, lest any damage befall the ship (literally: lest any damage befall thee as regards the ship). Sh. Surāg. III, 7.

جي پورو تهئيمِ پَساهُ تَ بهِ نَجو مَرَه مَليرِ ڏي

If my breath may expire, yet carry (my) corpse to the Malir. Sh. Um. Mār. V, 14.

جي هُئي هُوتنِ لَڪه تَ پاڙجِ ڪو مَ پُنهُو سان

If there be to thee lakhs of sweethearts, compare none with Punhū. Sh. Maḍ. V, 4.

3) The Present آهيان āhiyā.

SINGULAR.

	Suffixes of the I pers.	Suffixes of the II pers.	Suffixes of the III pers.
Sing.	I	آهيانِ āhiyā-e.	آهيانِسِ āhiyā-se.
	II آهيئَمِ āhē-me. ¹⁾	آهيئَسِ āhē-se.
	III آهيَمِ āhē-me.	آهيئي āhē-i.	آهيسِ āhē-se.
Plur.	I	آهيونِ āhiyū-e.	آهيونسِ āhiyū-se.
	II آهيومِ āhiyō-me.	آهيوسِ āhiyō-se.
	III آهينِ āhini-me.	آهيني āhin-i. ²⁾	آهينِسِ āhini-se.

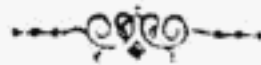
1) Or آهيئَمِ āhē-me.

2) Or آهينِني āhinē-i.

شَاهُ جَرِيسَالو

يَعْنِي

دِيَوَانُ عَبْدِ الْوَلِيفِ شَاهِ بَهْتَايِي جَرِ

لِئْسِيَا شَهَرِ مَنجِه چَهاپِئُو آهي

سُرَن جِي وِچَر هِي آهي

پاسو	ڪليان	۱
۱۹ — ۱	جمن ڪلياڻ	۲
۴۳ — ۲۰	ڪهنڀهاڻ	۳
۸۳ — ۴۴	سُرامُ	۴
۱۱۹ — ۸۴	سامونڌري	۵
۱۴۰ — ۱۲۰	سُنهي	۶
۲۱۱ — ۱۴۱	سارنگ	۷
۲۳۰ — ۲۱۲	ڪيڏارو	۸
۲۵۱ — ۲۳۱	آبري	۹
۳۰۸ — ۲۵۲	معدوري	۱۰
۳۳۸ — ۳۰۹	ديسي	۱۱
۳۸۰ — ۳۳۹	ڪوهياري	۱۲
۴۰۵ — ۳۸۱	حسيني	۱۳
۴۴۲ — ۴۰۶		

پاسو	١٥
٥٠٣ — ٥٨٤	١٦
٥٠٣ — ٥٠٤	١٧
٥٥٤ — ٥٤٢	١٨
٩١٢ — ٥٥٧	١٩
٩٢٣ — ٩١٣	٢٠
٩٣٧ — ٩٢٤	٢١
٩٥٧ — ٩٣٨	٢٢
٩٨١ — ٩٥٨	٢٣
٩٩٨ — ٩٨٢	٢٤
٧٠٥ — ٩٩٩	٢٥
٧١٠ — ٧٠٩	٢٦
٧٣٩ — ٧١١	

گلڻيان

فصلُ پهرئون

۱

اَوَّلِ اللّٰهُ عَلِيْمٌ اَعْلٰى عَالَمٍ جُو دِهَنِي
قَادِرُ پَنهنن جِي قُدَرَتَ سِين قائمُ آه قَدِيمُ
وَإِلٰى وَاحِدٌ وَحْدُهُ رَازِقُ رَبِّ رَحِيمُ
سو ساراھ سچو دِهَنِي چئي حَمْدُ حَكِيمُ
کري پاڻ کريمُ جوڙون جوڙ جُهَان جِي ❖

۶

وَحْدُهُ لَا شَرِيكَ لَهُ جَان تھو چئين اِينِي
تَان مَخِ مُحَمَّدُ کَارَنِي نِرَتُون مَنجھان يِنھہ
سو تون وَجُو کِينِي نائين کُنْدھ بِن کهي ❖

۳

وَحْدُهُ لَا شَرِيكَ لَهُ جَدِهِن چيو جن

1

1

ڪَليَانُ ۱

تَن مَنجُو مُحَمَّدُ ڪَارَنِي هِيڄان سان هِنَسَن
تڏهين مَنجَهان اِن اوتَر ڪنهن ڌ اوليو ۽

۴

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ جَن اَتو سان اِيْمَان
تَن مَنجُو مُحَمَّدُ ڪَارَنِي دِلِيَان سان لِسَان
سِي فائق مين فرمان اوتَر ڪنهن ڌ اوليا ۽

۵

اوتَر ڪنهن ڌ اوليا سَتَر وِيا سَالِم
هيڪائين هيڪ تهيَا اَحَد سِين عَالِم
بي بها ظالم آڪي ڪيا آڪهين ۽

۶

آڪي ڪيا آڪهين نِسُوهرُوڻي نور
لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ نَجَن ڪونهي سور
موليٰ ڪيو معبور اَنڪ ازل مين اِن جي ۽

۷

وَحْدَهُ ۽ جي وَدْهيَا اِلَّا اَللهَ سِين اوريِن
هِنئون حَقِيقَت ڪڏڻو طَرِيقَت توريِن
مَعْرِفَت جي مائه سِين ڏيساندُر ڏوريِن

سُڪِهَ نَ سَتَا ڪڏهين ويهي نَ وڙين
ڪلهنڀان ڪڙين عاشقِ عَبْدُ الطَّيْفِ چئي ۽

۸

وَحْدَهُ ۽ جي وَڏهيا اِلَا اللّٰهَ اَدَهَ ڪيا
مُحَمَّدُ رَسُوْلُ اللّٰهِ چئي مُسْلِمَان تَهيا
عاشقِ عَبْدُ الطَّيْفِ چئي اِنهي پَه پيا
تيلان دهنِي دهنًا جيلان ويا وَحْدَتَ گڏجي ۽

۹

وَحْدَهُ ۽ جي وَڏهيا ڪيا اِلَا اللّٰهَ ۽ اَدَهَ
سي دهرَ پسي سده ڪنهن ابهاڻي نَ تهئي ۽

۱۰

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ بُدھي نَ پوڙا
ڪي تو ڪنين نَ سَتَا جي ڪهتَ اَنڌر ڪهوڙا
مڪارَ پندين ڪوڙها جِت ساڪهي تهيندَءَ سامهان ۽

۱۱

وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ اهو وهائج ويئي
ڪهڻين جي هارائين نَ هندنَ تنهين جو هيئي
پانان چوندَءَ پيئي بهري جامَ جَنَّتَ جو ۽

۱۲

سِرُ ڏهونڏهيان دهرُ نہ لھان دهرُ ڏهونڏهيان سِرُ ناھ
هتھ ڪرايون انگريون ويا ڪڇي ڪاھ
وَحَدَتَ جِي وَهَانِي جِي ويا سي وَڏھيا ۛ

۱۳

تُون چُو اَللّٰھ ھيڪڙو وائي پي مہ سڪھ
سوئي لکھڻو لکھ ٻڌو اکھر مَن مين ۛ

۱۴

عاشقُ چُو مہ اُن ڪهي مہ ڪي چُو مَغشوقُ
خالقُ چُو مہ خَام تُون مہ ڪي چُو مَخْلوقُ
سَنجھج سَو سُلُوكُ جُو نَاقِصائِي نِنڪڻو ۛ

۱۵

وَحَدَتَان ڪَثَرَت تھي ڪَثَرَت وَحَدَتَ کُلُ
حَقُ حَقِيقِي ھيڪڙو ٻولي پي مہ ٻھلُ
ھو ھلاچو ھلُ بِاللّٰھ سَنَدُو سَجَنِين ۛ

۱۶

مِرْتَان مَوْرَان پڪھَنان وائي پي مہ ٻھلُ
ھو ھلاچو ھلُ بِاللّٰھ سَنَدُو سَجَنِين ۛ 4

پَانْهين جَلْ جَلَالُه پَانْهين جَانِ جَمَا
 پَانْهين صُورَتَ پَرِ جِي پَانْهين حُسْنُ نَالِ
 پَانْهين پِيرُ مُرِيدُ تَهِي پَانْهين پَانِ يَالِ
 سُو سَبَهَوَئي حَالِ مَنجَهائِن مَعْلُومُ تَهِي ۞

پَانْهين سُنَجَائِي پَانِ پَانِ ڪَرِ پَانِ لَه
 پَانْهين پَسِي پَانِ ڪهي پَانْهين هِي وَبُ
 پَانْهين خَلْقِي خُوبُ پَانْهين طَالِبُ ۞ جُو ۞

سُو هِي سُو هُو سُو آجَلُ سُو اَللهُ
 سُو پَرِين سُو پَسَاهُ سُو وِيري سُو وَاَهَرُ ۞

سُوئي هيڏان سُوئي هوڏان سُوئي مَرِ نِسي
 سُوئي سُو پَسِي تَنهين سَندي سُو جهي ۞

سَائِي صُورَتَ عَيْنِ جِي سَائِي صُورَتَ ۞
 تان سُو عَيْنُ جُو عَيْنُ جِي مَتَهَانُشِ نُو ۞
 ۵ ۞ ڏور ڪرين ۞

۲

پڙاڏو سونِي سڌ وڙ وائي جي لهين
هوا اگهين گڏ پر بندهر مين به تهيا ۽

۳

ايڪ قصر در لڪه سهسير نيس مڻڪهيون
جيدان گريان پرڪه تيدار سائين سامهون ۽

۴

ڪوڙين ڪاڀائون تنهن جور ڪهن لڪه هزار
جيئي سبه ڪنهن جيئي سير دڙسن دهارودهار
پریم تنهن جا پار ڪهڙا ۽ ڪينئي چوان ۽

واڙ

سبه سبهڪا پر جو ڇهي
نينه نينين ڪنگال وڙ
جا چتايڻ چت مين سجن ۽ تهو ڇهي
نينه نينين ڪنگال وڙ
لات جا لطيف جي سڌ ٿا ۽ جي ڇهي
نينه نينين ڪنگال وڙ ۽

فَصْلُ بِشَو

۱

اَڪِهِي اَڪِهائي رَنجُ پَرِين ڪِهِي رَسُو
چَڪِهِي چَنگائي سُوَرَن جي سُوَرِي تان ۛ

۲

اَندها اُوندها ويڄَ ڪَهَدَ چها لِي ڪِهائِين
اَسان ڏُڪهندو ڏِيَدَ مِين تُون پِيارين پِيڄَ
سُوَرِي جَنهين سِيڄَ مَرَن تَن مُشاهدو ۛ

۳

سُوَرِي سَدُ تَهتو ڪا هَلندي جيڏيُون
وَنجَن تَن پِئو نالو نِينهه ڪِنهن جي ۛ

۴

سُوَرِي سَدُ ڪَري اُبهي عاشِقَن ڪِهِي
جي اَتَهي سَدَه پَسَن مِين تَه ڪَهَن مَه پِيَرُ پَري
سِسي دَهار دَهرِي ڳُجهج پوءِ پريتَنو ۛ

۵

سُوَرِي آهي سِينگارُ اَصُل عاشِقَن ڪِهِي
مَرَن موئن مِينهنو تَهيَا نِظاري نِروارُ
ڪَسَن جو قَرارُ اَصُل عاشِقَن جو ۛ

۶

سُورِي سِينُگاري اُصْلُ عَاشِقَن ڪهي
لُڏِيَا ڪي نَ لَطِيفُ چَڻِي تَهِيَا نِيڙِي نِظاري
ڪوڙهي قَناري آئيُو چَاڙهي اُن ڪهي *

۷

سُورِي مَتَهي سِين ڪَهڙِي لِيڪهي سَنَرَا
جِيَلَهَن لَکَن نِين نَ سُرُڙَانِي سِيَم تَهي *

۸

سُورِي چَرَهَن سِيَم پَسَن اِيِي ڪَمُ عَاشِقَن
پَاهُون ڪي نَ ڏِسَن سَاهُو هَلَن سَامُهَان *

۹

سُورِي ٽِي سَنُوَارَ ڏِيهَاري چَنڪِ چَرَهِين
جِي مَ رَوَجي جِهَڏِين پَسَن جِي پَچَارَ
پَرِٽ نَ پَسِين پَارَ نِينُهَ جِئَانِي نِنڪِئُو *

۱۰

پَهَرِين مَکَڻِي کَڻِي پَاءُ پُجَهِج پَوَ پَرِيئَنُو
ڏُڪُهَ پَرِيَان جُو ڏِيڏَ مِين وَاجَتَ جِينِي وَجَاءَ
سِيخَن مَانُهَ پَچَآءَ جِي نَالُو مِگَنهِين نِينُهَ جُو *

۱۱

ڪاٿي ڪونهي ڏوهه مڪن وڌهيندڙ هتهه مين
 پسيو پر عجيب جي لڳيڪيو ونجي لوهه
 عاشقن اندوهه سدا معشوقن جو ۛ

۱۲

ڪاٿي تڪهه م تيهي مر مياڻي هوه ✓
 مان وڙمن توهه مون پريان جا هتههڙا ۛ

۱۳

ڪاٿي جا قريبن جي سا هڏ چيري لنڪ
 عاشقن پنهن جو انڪ لله ڪارن وڌهيو ۛ
 بدن

۱۴

جي ٿون پسن سڪيو تہ ڪاٿي پيئي م ڪنجھ
 سپريان جي سور جو مارتھن ڏجي تہ منجھ
 اندر اي اھنج ساندھج سڪھائون ڪري ۛ

۱۵

جي وڌهيو هئين تان ويهه نا تہ وڌهيو وات وڻ ٿون
 هي تنهين جو ڏيهه ڪاٿي جنهين جي هتهه مين ۛ

۱۶

ڪاٿي جن مڱري مون لئون لکي ٿن سان
 محبت جي ميدان مين وڻجان پير بهري
 اڏي سر دھري مان ڪھنئون سڀرين ۛ

۱۷

اڳيان اڏن وٽ پوين سر سنباهيا
 ڪاٿ ت پوين قبول مين ڇهن پويي ڪھت
 مٽها منھائن جا پيا ت ڏسين پٽ
 ڪلالڪي هٿ ڪسن جو ڪوپ وھي ۛ

۱۸

جي آھي سڪ سُرگ جي ت وڻ ڪلالڪي ڪھاڻي
 لاهي رکھ لطيف چئي مٽھو وٽ ماڻي
 تڪ ڏيئي پڪ پيئي تون مڄھان ڪھوٽ ڪھاڻي
 جو ورنھ وھاڻي سو سر وٽ سھانگو ۛ

۱۹

جي آھي سڪ سُرگ جي ت وڻ ڪلالڪي ڪھر
 وڏھن چيرن چچرن پھت انھين جي پر
 جي وڻي پويي وڻ ت سوکھي آھي سيد چوي ۛ

جي آتھي سَدھ سُڙَڪَ جي تَ وَڻَ ڪَلالِڪي هَتِ
 لاهي رکھ لَطِيفُ چَئي مَتھو ماڻي وَتِ
 سِرُ ڏيئي مِينِ سَتِ پِيچِ کي پِيالِيُون ۛ

جي آتھي سَدھ سُڙَڪَ جي تَ وَڻَ ڪَلالِڪي ڪُو
 مَھيسَرُ جي مَندَ جي هَتِ هَڏِھين هُو
 جَان رَمَزِ پَرُوڙِيَمِ رُو تان سِرَ وَتِ سُڙِڪي سَڪَئي ۛ

ناني ناهِ ڪُڙوھ کي مُلھ مَھانڪو مَندُ
 سَنَباھج سَيدُ چَوي ٿون ڪاڻن ڪارن ڪَندُھ
 هِي ٽنھين جو ھندُھ مَٿنِ وَتِ مَرِنِ جي ۛ

عاشِقَ زَھرِ پِيَاڪَ وَھ پَسِيُو وَھسَنِ ڪَھَنُو
 ڪَڙي ۽ قاتِلَ جا ھميشَ ھيراڪَ
 لَکَن لَنُون لَطِيفُ چَئي فَنّا ڪِيا فِرَاقَ
 تَوڙِي چَڪِنَ چَاڪَ تَ بَھي آھ تَ سَلَنِ عامَ ڪَھي ۛ

مَ ڪَڙ سَدَهَ سَري جِي جُو تُون ٿارين ٿروھ
پيتي جنھين پاسي تھڻي مَنجھان رَمَن رُوح
کاڻي چڪھ ڪُھو لاهي سِر لَطيف چڻي ۛ

سَدَهڙيا سَري جُون ڪُھ پَچارُون ڪَن
جِي ڪَات ڪَلالَن ڪَڏھيا ڏَ موٽيو پوءِ وَجَن
پُڪُون سِي پَن سِر جنھين جا سَت مين ۛ

سِر جُدا دَهڙ دھار دُوڳ جنھين جا رِيڪ مين
سِي مَر ڪَن پَچار هَڪيا جَن جِي هَتھ مين ۛ

دِيڪين دُوڳ ڪَڙھَن جِت ڪَنين ڪَنڪو ڏَ لَهي
تِي طَبِين چاڪ چَڪنداڻي چَهڏيا ۛ

سِي سِي ڪَڙھَن جِي وَاڻيندڙ وِچ مين
اُو ڪي پُچھَن سِرُو جنھين سَنبَاهيو ۛ

۲۹

اَصْلُ عَاشِقِ پَانِهِن جِي سِي سِي نَ سَانڌِهِيَن
 لَاهِيُو سِرُ لَطِيْفُ چَڻِي سَاهُ سَلَهَارِيُو ڏِيَن
 ڪَلَهِنَتَان ڪَڙِيَن عَاشِقِ عَبْدُ اَلَطِيْفُ چَڻِي ۛ

۳۰

اَصْلُ عَاشِقِيَن جو سِرُ نَ سَانڌِهِيَن ڪَمُ
 سَوَ سِيَسِنَتَان اَمِڪَرُو سَنڌُو دُوسَان دَمُ
 هِيئي هَڏُو ۽ چَمُ پِڪُ پَرِيَان جِي نَ پَڙِي ۛ

۳۱

جِي مَتَهِي وَتَ مِڙَن نَ سَبَهَ ڪَنهِيَن سَدَهَ تَهِي
 سِرَ ڏَنِي سَتَ جُڙِي نَ عَاشِقِ اِيئي اَچَن
 ڪَڙِيَا ڪِي نَ لَبَهِن مُلِهَ مَهَانڪَا سِرِيَن ۛ

۳۲

مُلِهَ مَهَانڪُو قَطَرُو سِڪَنُ شَهَادَتَ
 اَسَانِ عِبَادَتَ آهَ نَظَرُ نَازُ پَرِيَن جو ۛ

وَائِي

مُنَدَ پَنُڊِي مُونَ سَاجَنُ ڪَهي سُنَجَاتَوُ
 پِي پِيَالَوُ عِشَقُ جَوُ سَبُهڪِي سَمُجَهوَسُون
 سَاجَنُ ڪَهي سُنَجَاتَوُ
 پَرِيَانُ سَنُڊِي پَارَ جِي اَنڊَرِ آهي اَتُهُون
 سَاجَنُ ڪَهي سُنَجَاتَوُ
 جِنُنُ نَاهِي جَڳَ مِينِ ڏِينَهَ مَرِيئي ڏُون
 سَاجَنُ ڪَهي سُنَجَاتَوُ
 اَلَا عَبْدُ اَلطِّيفُ چَوِي آهين تُونهين تُون
 سَاجَنُ ڪَهي سُنَجَاتَوُ ❖

 فَصْلُ تَرُونِ

۱

اُتَهاري اُتَهِي وَڻَا مَنُجَهَان مَنَ آزارَ
 حَبِيبيئي هَني وَڻَا پِيڙَا جِي پُڄَارَ
 طَبِيبنَ تَنوَارَ هَڏَ نَ وَڻِي هَانِ مُونَ ❖

هَڏَ نَ وَڻِي هَانِ مُونَ وَڃَنِ جُو وَصَالُ
هِنَ مُنهنَ جِي حَالِ حَبِيبُڻِي هَادي تِهڻو ۞

حَبِيبُڻِي هَادي تِهڻو رَهَنما رَاحَتَ
پِيڙا نِٿانِي پَانِ سَانِ لَائي ڏيئي لَتَ
سُپِيڙِيَانِ صَحَتَ ڏِي مَنجَهَانِ ڏُڪَهَندي ۞

اَهُو ڏُڪَهَندُو ڏور تِهڻِي هَادي جَنهن حَبِيبُ
تَرِ تَفَاوَتَ نَ ڪَري تَنهن ڪهي ڪو طَبيبُ
رَهَنما رَقِيبُ سَاتِهَرِ آهي سُپِيڙِي ۞

سَاتِهَرِ صَحَتَ سُپِيڙِي آهي نَ آزارُ
مَجَلِسَ وِڃَرِ مِتھو تِهڻِي ڪوڙهيَندي قَهَارُ
خَنجَرُ تَنهن خُوبُ هَني جَنهن جُو تِهڻِي يَارُ
صَاحِبُ رَبِّ سَتَارُ سُوڄهي رَمُگون سَاهَ جُونِ ۞

رَمُگون تِهڻون رَبَابُ وَڃَنِ وِيلَهَ سَبَهَ ڪَنهن

لُجھَن لُجھَن نہ تھڻي جَانِبَ رِي جَبَابُ
 سوئي سَنَدِھِينْدُم سِيرِين کِيَس جَنھَن ڪَبَابُ
 سوئي عَيْنُ عَذَابُ سوئي رَاحَتَ رُوحَ جِي ❖

۷

سوئي رَاهِ رَنْدُ ڪَري سوئي رَهْنَمَا
 وَتَعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُذِلُّ مَن تَشَاءُ اِيئي پَرُوڙج پَنْدُه
 صَاحِبُ رَبِّ صَدُ سَهڻو جَانِج سَاه سَان ❖

۸

پَر مِين پُجھائُون عِشَقَ جِي اَسْبَابَ ڪهي
 دَارُون هِن دَرَدَ جو ڏاڏهو ڏَسِيائُون
 آخِرِ وَالْعَصْرِ جو اِيئين اُتائُون
 تَنھان پوءِ آئُون سِڪَان تهي سَلامَ ڪهي ❖

۹

چي سِڪِين چهو سَلامَ لِي ڪرين چهو تہ سَلامُ
 بِنَا دَر تَن حَرَامُ هيئي دَر جَنھين ڏيڪھڻو ❖

۱۰

مِثھائِيَان مِثھو ڪھڻو ڪڙو ٺاھ ڪَلَامُ
 سُڪوئي سَلامُ پَرِيَان سَندي پَارَ جو ❖

پَريَانُ سَندي پَارَ جي مَڙي مِٽهائي
 ڪانهي ڪَرائِي چڪهين جي چيٽه ڪَري ♦

جَانِي بُجهي جَن تُو سِين سُوَرَن سَنجَ ڪِي
 تُون ڪِنِي سَنديُون تَن پَر سِين پُچارُون ڪَرين ♦

تُو تَنهين جي تَاتِ تَن پُن آهي تَنهن جي
 فَاڏُ ڪُروني اڏُ ڪُرم اِي پَرُوڙجِ بَاتِ
 هَتِه ڪَاتي ڪُڙ وَاتِ پُجهَن پَر پَرين جي ♦

حَبِيبَن هِيڪَارَ مَنجَهَان مِهَر سَدُ ڪِنُو
 سُو مُون سَبَه جَمَارَ اُورُن اُهوئي تِهڻُو ♦

پَاڻوهي هِيڪَارَ مُونَهَان پُجهو سَچَنِين
 اَلَسْتُ بَرَبُڪُم چَيَائون جَنهن وَارَ
 سَندي سُوَر ڪِنَارَ تَن تَڏاڻُڪون نَه لَهي ♦

پاڻوهڻو پُڇهن ڪٽهي هٿ حبيب جو
 نيزي هيٺهان نيٺهه جي پاسي پان ڏ ڪن
 عاشق اجل سامهان اوجي گهاٽ اچن
 ڪسن قرب جن مرن تن مشاهدو ۛ

کوٽهي ڪهي سڀرين کوٽهي ڪهن سان
 نيزي هيٺهان نيٺهه جي پاسي ڪر م پان
 جد ونجائي جان عاشق اجل سامهون ۛ

کوٽهن قريبن جو عين ترزن آه
 هي الٽي ڪالهڙي سڪ وندي ساء
 آسرو هڏ م لاه جهن ڪنڌهن ان جو ۛ

ڪهن تان ڪهنڪهرا جان ڪر لهن تان ڪهن
 سيئي ماء منهن سيئي راحت روح جي ۛ

ڪهي سو ڪر لهي کوٽهي سو ڪهي
 سوئي ماء منهي سوئي راحت روح جي ۛ

۲۱

ڪهي سو ڪر لهي ڪوٽهي سو قريب
اها عادت سڪهيو هر زمان حبيب
تجهي سو طبيب سوئي راحت روح جي *

۲۲

ڪهن ڪوٽهن اي پر سندي سڃڻين
سوري چاهيو سپرين ڏنڀه ڏهاڙي ڏين
ويتها وره وڃين آه واڌهڙيا وهائي ٿون *

واڻي

تهيندو تن طبيب دارون منهن جي درد جو
بکي ڏيندم باجهه جي اچي شال عجيب
دارون منهن جي درد جو:
پرين اچي پان ڪٿو سندو غور غريب
دارون منهن جي درد جو
ڏکهندو سبهڙي دور ڪٿو منجهون تن طبيب
دارون منهن جي درد جو
اڏيون عبد اللطيف چوي هاتف آه حبيب
دارون منهن جي درد جو *

سُرُ جَمَنُ گَلِيَانُ

فَصْلُ پَهَرُون

۱

تُون حَبِيبُ تُون طَبِيبُ تُون دَرْدَ جِي دَوَا
جَانِبَ مُنْهِن جِي جِيءَ مِين آزارَ جَا آتَوَا
صَاحِبَ ڏِي شَفَا مِيَان مَرِيضَن ڪَهي ۞

۲

تُون حَبِيبُ تُون طَبِيبُ تُون دَرْدَ جُو دَارُون
دَوَا آهِن دِل ڪَهي تُنْهِن جُون تَنَوَارُون
ڪَرِيَان تَهي ڪَارُون جِيءَ بُڪِي پِي نَه تَهي ۞

۳

تُون حَبِيبُ تُون طَبِيبُ تُون ڏِي تَنَ تَنَ ڏَرَبُ
تُون ڏِئين تُون لَاهِيئن تُون ڏِي هَادِي رَبُ
آهيم اِي عَجَبُ جِيءَ واريو ويڄ وَهاريئن ۞

۴

تُون حَبِيبُ تُون طَبِيبُ تُون دَارُون ڪَهي دَرْدَن
تُون ڏِئين تُون لَاهِيئن ڏَاتَر ڪَهي ڏُڪَھَنڊَن
تَدَھن پَهڪيون پَهَرُ ڪَن جَدَھن اَمَرُ ڪَريو اَن ڪَهي ۞

جَمُنُ کَلِيَانُ ۱

۲۱

جَان کي گنِ طَیِبَ دَارُونِ هِنَ دَرْدَ جَا
هَئِيُو سِي حَبِيبُ اُکھوڙِيُو اَلَدَ کَري ۞

۶

هَنُ حَبِيبَ هَتُهَ کَهَنِي تَهِيَدَ مَ تَهوڙو لاءِ
پَرِيَمَ تَنُهِنَ جِي کَهَاءَ مَرَان تَهَ مَانُ لَهَان ۞

۷

هَنُ حَبِيبَ هَتُهَ کَهَنِي دِلَ مِينِ دِهيري دَانَهَ
کَهَان تَان کُوکَ تَهِي صَبَرُ آن تَهَ سَهَان
کَنُهِنَ کَهِي اِينِي جَوَان تَهَ مُونَ کَهِي مَارِيُو سَجَنِين ۞

۸

هَنُ حَبِيبَ هَتُهَ کَهَنِي بَاکَا لَهِي بَانُ
مَآکَهِيَن مُونَ مِنْهُ تَهِي جِيُوِي وَجَهَان پَانُ
اِنَ پَرِ سَاجَنُ سَانُ مَانُ مُقَابِلُو مُونَ تَهِي ۞

۹

جِتَ حَبِيبَ هَنُ نَاوُکَ بِيَرِي بِيَنَ جِي
تَتَان طَیِبِنَ وَجَا وَجِي وَسِرِي ۞

۱۰

هَنِين جِي حَبِيبَ جُجَتِي مِيَا کَري
تَهَ پُجَهَان کي تَهَ طَیِبَ هُنَدَ کَهَاوَن سَان تَهِي کَهَارِيَان ۞

۱۱

چوڙي چَنڪُ بَنڪُ اَهي حَيِينِ هَئِيوسَ
پُجَهانَ پَانُ لَگوسَ کِنارُونِ گُرُ ڪَهي ۰

۱۲

کِنارِئانَ گُرُگنَ جَنهينَ لَوُهَ لِنَگنَ مِينِ
مُحَبَّتَ جِي مَيْدانَ مِينِ پِيَا لالَ لُجَهِنِ
پانُهينَ بَندهنَ پَتِيُونِ پانُهينَ چَنگا کَن
وَتانَ واڏهوڙينَ رَهي اَچي راتِري ۰

۱۳

وَهِي اَچي راتِري تَنِ واڏهوڙينَ وَتانَ
جَنِ ڪَهي سُرُ سَرِيرَ مِينِ گَهَتَ مَنجِيئي ڪَها
سِي لَڪاڻِي لَوَڪا پانُهينَ بَندهنَ پَتِيُونِ ۰

۱۴

اَڄُ پُنُ ڪَنجِهوَ ڪَنجَهوَ واڏهوڙڪِي مَنهي
جِي پُنُ پِيِنَ سَنجَهوَ تَهَ هَوَ پَنِيُونِ هَوَ پَتِيُونِ ۰

۱۵

اَڄُ پُنُ ڪَهڙِي دانهَ واڏهوڙڪِي مَنهي
ويجَ وِراڻِي پانُهَ چوڙي چاڪَ نِهاري ۰

جن گليان ۱

۲۳

۱۶

وڃارا واڏهوڙ سڌا شاڪر سور سين
تائين متهي توڙ اوڙي کن نه آسرو *

۱۷

سڌا آهي سور جي واڏهوڙين وائي
جيڪا آهن من مين سکن نه سائي
اوڙڪ اهاڻي گولي لهن گالهيڙي *

۱۸

سگهن سڏه نه سور جي ته گهايل ڪيني گهاري
پيل پاسو پت تي واڏهوڙيل نه وارين
پر مين پڇي پر لي هي هنجئون هارين
سجن جي سارين تن روين وهاڻي راتڙي *

۱۹

سگهن سڏه نه سور جي تها رنگن رنجوري
پيا آهن پت تي متهن ماموري
لگين لنون لطيف جي سڌا جي سوري
پر تن جن پوري تن روين وهاڻي راتڙي *

۲۰

آيل ان نه وسهان هنجئون جي هارين

23

اَنِوُ آبُ اَڪِهِنِ مِينِ تَهَا ڏَهَ ڪَهي ڏيڪَهَارِينِ
سَجَنُ جِي سَارِينِ سِي نَ ڪِي رُونِ نَ چُونِ ڪِي ۞

وَائِي

وَرَسِيَا وِجَ وَچَارَا دِلِ مِينِ دَرُڏُ پَرِينِ جُو
اُتِهِيُو وِچَا مَ وَهُوَ وَجُو ڏَرَبَ ڪَهَنِي
دِلِ مِينِ دَرُڏُ پَرِينِ جُو
بُڪِي ڏيندا باجهَ جِي آيا سُوَرِ دَهَنِي ۞

فَصْلُ پَهُو

تَنَ طَيِيبُ نَ تُونِ جُو سُدهِ نَ لَهِينِ سُوَرِ جِي
ساندِه پَنهن جا ڏَرَبَرَا ڪَهڏَ ڪَهَنِي مَنجِه بَهون
کا نَ ڪَهَرُ جِي مُون حَيَاتِي هَوَتَن رِي ۞

۲۰

وِجَنِ سِينِ وَائِي پِيَا ڪِرِي نَ ڪِئَانُونِ
جِي پَنڊِ پارِئَانُونِ نَ سِڪَهَائِي سَڪَهَا تَهِيَا

جَمَنُ کَلِيَانُ ۲

۳

وِجَنِ سِينِ وَائِي پِيَا کِرِي کِنِ نَ پَانِ
اکھا اِنِ اُھڃانِ پَسُو سُوَرِ سِجھائِيَا ۞

۴

آھي کھنُو اکھنِ جُو تَرَسُ طَبِيبنِ
کِيُو وَسُ وِجَنِ تانِ کِرِي رِي کِي نَ تھِي ۞

۵

اکھائي سگھا تھيا جي ويٽها وَتِ وِجَنِ
تَرَسِي طَبِيبنِ چيٽھي هُونْدَ چَنگا کِيَا ۞

۶

پاڙي وِجَ هُوَا تانِ مُونِ مَوْرُ نَ پُڇِيَا
تِيلاڻھين پِيَا مَوڙِي سِيرِ اکھنِ مِينِ ۞

۷

ھارِيَا تُو ھري گُچُ کَايَا سِينِ کِيُو
کَرِينِ جي کِرِي نَ تُونِ تَوَانُو تھِينِ ۞

۸

جي بھائِينِ نَ پَرِينِ مِرَّانِ نَ سِڪھُ چَوَرَانِکِي لَاتِ
جَسَنُ جَاگَنُ تَنِ کھي سِڪھُ نَ ساري رَاتِ
اُجھي پُڇي آئِيَا وائِي کِنِ نَ وَاتِ

۱. ۱. سُرِي چَاهِيَا بِيَانُ کَن نَه بَاب
تَوَرِي کَسَن کَات تَه بِيَه سَاکِي سَلَن کِي تَه کِي ۰

۹۰

تَرِي طَبِيبنِ گَهَايْدُ گَهَرَان گَدَهِيُو
تَنُهِن جَا چَكِيَا چَاک چِيهُون گَرِي گَرِيُون مُورِ تَه کَن
دُوسَ دَرَسَن تَنُهِن جِي وَدَهُو تَهَارُ تَهپَن
وَرچِيُو وِيچَ وَنَجَن آء تَه پَرِيَم اُبَهَان ۰

۱۰

وِيچَن وِيتهِيئي دُوسُ پِيهِي دَرِ آئِيُو
صَحَتَ جِي سَرِيَر مِين گَدَ گَرِيَن پِيئي
پِيَرِ پَرِي وِيئي اچَن سَانُ عَجِيَبَ جِي ۰

۱۱

وَدَهِي جَن وَدَهِيَايَس وَرِي سِي وِيچَ تَهِيَا
تُرَتُ بَدَهَانُون پَتِيُون رُوحُ کِنَانُون رَايَس
هِنَتَرَا تَنُهِن پَايَس گَهَارِ تَه گَهَايْدُ تَه تَهپِن ۰

۱۲

هَارِيَا وِيچَ مِيَايَس سُدِه تَه لَهِيَن سُوَر جِي
پَرِيَن کَهِي چَوَنديَايَس تَه تَرُسُ طَبِيبنِ چَهَدِيُو ۰

ويج مَ بکي ڏي آلا چنگي مَ تهيان
سَجَنُ مان اچي ڪر لاهو تهِي ڪڏهين ۰

وهن ويجن وٽ جي سڪهين تَ سڪهو تهيئن
اگين عادت مٽ تَ اگها عاجز تَ تهئين ۰

هئين تَ ويجن وٽ تون کينئَ جيئَ جڏو تهئين
سر ڏيئي مين ست ڪوھ تَ کيئَ ڏربرا ۰

ڪٽهيس ڪوچن تن طيب تَ گڏيا
ڏيئي ڏنڀه ڏڏن پائن ڏيل ڏکھوئو ۰

ترس طيبين جو جڏن ڪٿو تَ يات
جو ويجن جي وات ڌارو تنهن ڏرس ڪيا ۰

ڌارون ڌارون جان کي ڪيا ويجن
بکي ڏيندا باجهه جي ٺهاري ٺاڙون
جن جون سين لهن سارون تن تان ڏکهندو ڏور تهئي

۱۹

اڪهن مڙي اڄ ڪنو سڏ صحت ڪهي
ڏور ڏکهند ابهڇ مهري منهن ڏيڪهارڻو ۽

واڻي

اچي سار لهيچ ساجن سور ٿماري آئون ماري
سور ٿماري جي مران تان مون ڏوهه م ڏيچ
ساجن سور ٿماري آئون ماري
ڌڙبن بهري هتهڙا ڌارون دوست گريچ
ساجن سور ٿماري آئون ماري ۽

فصل ٿرئون

۱

هي هي وهي هاءِ من مين محبون جي
جير جوش جلائييا بکن پري باه
پسو مچ متهاء جي ويساه ڌ وسهو ۽

۲

هي هي وهي هو من مين محبون جي

جن کليان ۳

چيرا جوش جلايا بکن کٽي نو
اچي پسو رو۽ جي ويساھ نہ وسڻو ۛ

۳

کانڊين ٿانڊين ٻاڙي پڄان مر پيئي
چيرا جگر بکيون شيخن مين ٿريئي
وڃنئون ويئي تهي وهيني سڄين ۛ

۴

سر جو سڻو سڄين بهر بهيڏي ڏيئي
کان گرنگهر کپڻو پڪهن سر پيئي
چيرا جگر بکيون پاساريون پيئي
وڃنئون ويئي تهي وهيني سڄين ۛ

۵

سر جو سڻو سڄين بنگان بان بهري
وڻو وجودان نڪري گرگر کان گري
پجهوس پير بهري تہ کي ٿهريو هتھ حبيب جو ۛ

۶

سر جو سڻو سڄين پهر بان بهري
جهنگڻو سو جهوھ مان گرگر کان گري

جِیرَا جِکَر بَکِيُون لَنگهي پِئو پَري
لَکُو جِيءُ جَڙِي تَانِيَان تِيرُ نَ نِکَري ۞

۷

سَرُ جُو سَنَدُو سَڄِين سِينِکَ مَنجَهَان سِيلُو
تَرِينِگَرُ تَکِيُو کِي نَ کِي پَارِ لَنگهيُو پِيلُو
هَنَن سِين حِيلُو جَانِبَ چِيڏُوڻِي کِئُو ۞

۸

دُکَهايوَن دَهِيَن چيروُ اَنڌَرِ جِنڌُوڙِي
لَکِي شِيخَ وُجُوَدَ مِين سَنڊِي نِينَه نِئين
مُشَاهِدِي تَنهين مُون کهي وَدَهُو مَچَ مِين ۞

۹

پُچُه پَتَنگَن کهي سَنڊِيُون کَهاَمَن خَبَرُون
آئِيُو وَجَهَن آکِي مِين جِيءُ پَنهِن جُو جِي
جِيرِي جَنهين جِي لَکَا نِيَزَا نِينَه جَا ۞

۱۰

پَتَنکُ چَائي پَان کهي نَ اچِي آکِي اُجَها
پَچَن کَها نَ پَچَائيَا تُون پَچَن کهي پَچَآ
وَاقِفُ تَهي وَسَاءَ آکِي نَ ڏِي جِي عَامَ کهي ۞

پَتَنُڪُ چَائي پَان ڪهي پَسي مَچُ مَ موٽُ
سَهائي سَپيرين جي ڪهرُ تَ تِهين ڪهوٽُ
اَنڇان نون اَنوٽُ ڪهوري خَبرَ تَ لهين ۛ

پَتَنُڪن پَه ڪِئو مِڙيا مَتَهي مَچُ
پَسي لَهَس تَ لُچيا سَڙيا مَتَهي سَچُ
سَنڌا ڪَچن مَڪَچ وِچارن وِڄاڻيا ۛ

چَرَهئو چَڪاسن چَاه آهي بَرَندي آڻيا
وِهسن واري پهل جيني مُحَبَّتي مَچُ لاءِ
آئي پان آڙا ڪهني ڪهوري وِچ مين ۛ

جي تَتو تَن تَنورَ جان تَ چَهَندي سان چَهَماءُ
آئي آهي آدب سين ٻاري جان جَلاءُ
بُرقيان اَنڌرِ باريون پَنهن جون سَبه پَچاءُ
لُچهن لَه لطيف چَئي پَدهرِ هَڏ مَ پاءُ
مَتان لوک لڪههء وصالان وِته پَوي ۛ

۱۵

انجان تَنُورَان ڪَالَهَ ڪڏهِيَسُون سَڄِين
 پُن تَايَانُون تَڪَرُ وَحَدَتَ جِي وَدَهَاءَ
 مُحَبَّتِنِ مَتَهَاءَ مَڄ مُورَانِهِيَن نَه لَهِي ۞

۱۶

پُڄائي پَهَارُ جَن رَسَانِيُو رُڪ ڪهي
 تَنُهِيَن سَنَدُو جَانُ آهي آڱرِيَن ڪهي ۞

۱۷

دَهُون دَهُون دَهَنُورَ آجُ پُن آڱرِيَن جِي
 باري مَڄ مَڄَازَ جُو اوتِئَانُون. اَنڪَارَ
 دُهوَدَهَا تَهِيءُ مَه دَهَارَ جَمَ ڪُڇُو رُڪ ڪَنئون تَهِي ۞

۱۸

دُهوَدَهَا تُون نَه دَهِيَن آهي اُوڏُو نَه وَڄِيَن
 اَلا جِي عِشَقَ جَا سِي تَان تُون نَه سَهِيَن
 اُبهُو اِينِي چَپِيَن نَه اَنئون آڱرِيُو آهيَان ۞

۱۹

سِرُ سَنَدَانِ ڪَري پُڄِيَج ڪَهَرُ لَهَارَ جُو
 دَهڪَن هِيَتَه دَهَري مَن ڪڏِيَن رُڪ سِيَن ۞

دهڪين تات پئو هيئو لوه سادان جيني
ورجي تا نه وئو سنبهاري ڪهي سڄين ۽

سهين جيني سندان دهڪن متهي دهڪرا
وه وڃائي پان ڏيئي ڏٻائون ڏنڪرين ۽

مون پر انڪارن به ڏانهن ٻرن جي
هڪر ڪهري ڪهائيا بهر دهورهي منجه دهڪن
پانان لهارن ميڙي رکها مڇ تي ۽

ٻاڙيو اجهائين پرين اجهايو ٻارين
مون ڪهي تها مارين لندا لهارن جا ۽

اڄ آڪڙيا آيا سودها سرائي
پياري پائي ٿيغيون ڪندا ٽڪهيون ۽

اڄ آڪڙيا آيا ساهو ڪي سڄان
لاهيندا موريان رڳ ڪندا پدهرو ۽

ڪٽ ڪُنِيُون لَوُهَ پَري دُهو دَها جِتِ دَهنِ
مَترِڪنِ مُنْهَ ڪَڏَهيَا سَانْدَانِيُون ڪُنْبَنِ
اُجُ پُنِ اَڪَڙِيَن مِيڙو آهي مَچِ تِي ۛ

سَرها ڏِٿَهم سِي جَنِ جِي سَاجَھِ آھِ سِرَانِ سَانِ
تِيغِ تَنهين جِي ڪهي ڪٽُ نَ لَکِي ڪَڏَهيَن ۛ

واڻِي

جِيءُ جِيَارِيُو جِيءُ جِيَارِيُو ڪِي نَ مُنْهِن جَو هَارِيُو
مُنْهِن جَو جِيءُ جِيَارِيُو
پَرِيَن جِي پَچَارِ سِينَن جِي سَنبَهَارِ جَڏَرُو جِيءُ جِيَارِيُو
مُنْهِن جَو جِيءُ جِيَارِيُو
اُنچُو جَو عِيَقِ مان مُنْهِن جَو پَرِيَن پُوچِ پِيَارِيُو
مُنْهِن جَو جِيءُ جِيَارِيُو
مَرُضُ مَرِيضَن تان اِشَارِي سَانُ اُتْهِيَارِيُو
مُنْهِن جَو جِيءُ جِيَارِيُو
ڪَرَمَ ڪَرِيَمَن جِي مُون ڪهي اُوکِي مان اُڪَارِيُو
مُنْهِن جَو جِيءُ جِيَارِيُو

سَنئون مَنهَ ڪَري سَپرين اَدين نِرمَل نَورِ نِهارِيوُ
 مَنهن جُو جِيءُ جِياريوُ
 سَائِلَن جِينِي سَدَّ ڪَري اَدين طَالِعينِ ڪَهي تَنواريوُ
 مَنهن جُو جِيءُ جِياريوُ ۛ

فصل چوٿون

۱

هڪُ پيالو ٻه جَنّا عِشَقُ تَه ڪَري اِينِي
 لِيڪَهيّا جِي لِيڪَهن سِين قُرْبَ رَسَندا ڪِينِي
 هُون ڪِيّا هِينِي رانجا پَسُ وصال ڪَهان ۛ

۲

هڪُ پيالو ٻه جَنّا عِشَقُ تَه اِينِي ڪَري
 آڻِي جِي هِيڪُ تَهِيّا ڪَٿا نِينَه ڪَري
 دُئي دَهارَ دَهرِي خُلَتَ خَنجَرُ آڻِيوُ ۛ

۳

هڪُ پيالو ٻه جَنّا عِشَقُ تَه ڪَري اَدَه
 اِي تَه شاعِرَ سَدَه ڪَٿي جا قَوالَ سان ۛ

۴

جيڏان قاتِلَ ڪُورَ اَڪِهِيُون اَوڏانُهين ڪهڻين
وَه تَنهين وِوَرُ جَنهين سَانُڪَ نَ سَاهَ جُو ۞

۵

جيڏان قاتِلَ ڪُورَ اَڪِهِيُون اَوڏانُهين ڪهڻين
مَتَهو ڪَن نَ مُلُهَ پَڪَ بَرَابَرِ پَانُهين جُو ۞

۶

قاتِلَ ڪَمَائي ڪَري وُه مَوڪهي ڇي ڪَن
وَتان ويهي تَن پِچَ ڪي پِيَالِيُون ۞

۷

هُونڊو هَڏِ مَ رَڪُهَ لاءِ پِيَاڪَن پَانُهين جُو
وِڻي وَاٽارَن ڪهي تُون پِياري پَرَڪُهَ
سَا لِڪَه لَهي تَهي لَڪُهَ جَا تُو اِينڊي اُن سَان ۞

۸

هُونڊو هَڏِ مَ سَنڊِه لاءِ پِيَاڪَن پَانُهين جُو
پُوڄَ پِياري پِيَرَا وِينڊا وَتَهيُو ڪَنڊُه
نَ هَت تَنهين ڇي هَنڊِه مَوڪهي ڪُو مَان لَهيَن ۞

۹

ڪَهڻن مِين ڪَهڻُڪَن وَڻِيُون پِڻن وُه سِرِ ڪَاڏِئون

۴ جمن کليان

۲۰۶

بهري سَاقِي ڏي پيالو پيار ڪهي پرين
پکين کي نه پرچن مٿ تڪيانئون مڻجهيان ۽

۱۰

آني اتر واءِ موڪهي مٿ اڀتيا
متارا تنهن ساءِ اچن سر سنباهڻو ۽

۱۱

آني اتر هيٺ موڪهي مٿ اڀتيا
متارا تنهن هيٺ اچن سر سنباهڻو ۽

۱۲

وجهج وائڙن تي ڪا مڻخاني جي ماڪ
تهيندي سده سبه ڪنهن هنده هنده پوندي هاڪ
نه پره جا پياڪ جي سي انگن آتيا ۽

۱۳

جي سي انگن آتيا نه سر ڪندا سنج
سا ڪا تهيندين انج هي پيتو هو ان کي ۽

۱۴

موڪهي اوچي نه تهئي اصل اوچهي ذات
وتيون ڏيئي وات متارا تنهن ماري ۽

مُوكِهِي مَتَارَا ڪُنهن وَڌِي سَاجِنِ سَارِيَا
نَه جِي هُوَا پَنَنَوَارَا اَجُ نَه آيَا مُنَجَرِين ۛ

۱۶

مَتَارَا مَرِي وِيَا مُوكِهِي تُون نَه مَرِين
ڪِيهِي پَر پَرِين ڏُڪِهِي ڏَاتَارِن رِي ۛ

۱۷

مَتَارَا مَرِي وِيَا مُوكِهِي تُون بِيهِي مَرُ
تُنهن جو ڏوسُ ڏَمَرُ ڪو نَه سَهَنڊو اُن رِي ۛ

۱۸

سَري ڪِي نَه ڪَنُونِ وِينِ مُوكِهِي جِي مَارِيَا
ڪو ڪو وِينُ ڪَلَالِ جو پَتِي سِرِ پَنُونِ
تَنهن پوءِ تَهَنُونِ مَرَنُ مَتَارِن ڪِهِي ۛ

۱۹

اَنجَان ڪُهَوري مَهي مَتَ ڪُڻڪَا ڪَتَ ڪَهَنَا
لَهي وَهَ مَهَ لَهي مُوكِهِي مَتَارِن جَا ۛ

۲۰

ڪَنده ڪَتَارُو مُنِه وَڻِي عَادَتَ سَنَدِين اِي

تَنهين تِڪون ڏينون جُنبي مَنجهان جِي
سَرُو تَن سَبِيءُ جَن حَاصِلُ کِنُو حَالُ ڪهي ۰

مُڪهي مَتها ڏه ڪُهريا وه ڏه وهائيا
سُرڪي خاطر سَيد چئي اُتي تهي آيا
هو جي ڪالهن ڪُنائيا تَن جون بَتهن پاسي بَتهيون ۰

سِر ڏيئي سَت جوڙ ڪنهن پَر ڪالَن سِين
ڪاتي ڪرُ ڪپار مين خَجَرُ آئي ڪهوڙ
مَرَنان مُنهُ مَ موڙ وڻي تهي وَده لهي ۰

وَت وَت وڻي مين مَت مَت مَنڊ پَنو
قَدَرُ ڪيف ڪالال جو پيا ڪن پَنو
اچن دَرُس دُڪان تي ڪُنڊهه قبول ڪِنو
سُرها سِر ڏئو چڪهن سُرڪ سَيد چئي ۰

آئي تهي اَنڪار ڪها مي خِرَدَارن سِين
ڏه پَسِين سي بهتار پَر پِيتي جَن سان ۰

کَلَالِنُونِ کَا مَتِ نَ سِکِهِنِ مُونِ هِنَنَانِ
 رُونَدِي رَاتِ رِهَاءِ چِکَايِنَدِي پَتِيُونِ ❖

وَائِي

دُوسُ پِيهِي دَرِ آيو تِهَنُو مِلَنَ جُو سَاعِيُو
 ڏينهن پَنجائون آني آسان ڪهي مولي سَوُ حُبُّ مِلَايو
 تِهَنُو مِلَنَ جُو سَاعِيُو

وَنُو وَجھوڙو تِهَنُو مِلَايو وَاجَدَ وَا وَرَايو
 تِهَنُو مِلَنَ جُو سَاعِيُو

هُوَ جَنهين جُو ڏسُ ڏوراندو اُجُ اوڏو سَوُ آيو
 تِهَنُو مِلَنَ جُو سَاعِيُو

عَبْدُ الطَّيْفُ چَوي اچي عَجِبَنِ فَضْلُ پَانِ قَرَمَايو
 تِهَنُو مِلَنَ جُو سَاعِيُو ❖

فَصْلُ پَنجُونِ

۱

قُرْبُ كِبْرِيَاءِ ماءِ مُلَاثِي نَ تِهِي
 پورو اِيئي پَرِيَاءِ صُوفِي چي صَلَحَ مِينِ ❖

جَمَنُ کَلِيَانُ هـ

۲

صوفي سَالمَ سي وِيا جي اَکثر سين اڏيار
 باري بازندگي آهي اويسار
 پريان سين پهڪار رندي رسائي ڪيا ۽

۳

صوفي سير سبهن مين جيني رگن مين ساه
 سا نه ڪري ڪالهڙي جيني پريون پروڙي پساه
 آهيس اي ڪناهه جي ڪا ڪري پدهري ۽

۴

ڏني ڏکھوڻيا انڏني راضي تهئا
 صوفي تهي ويا جيني ڪي نه ڪهيائون پان سان ۽

۵

صوفي لا ڪوفي ڪو نه بهائيس ڪير
 منجهانئي منجهه وڙهي پدهر نه آهيس پير
 جنهن سانس وڃي تهئي تنهن جو واهرو ۽

۶

صوفي صاف ڪٺو ڏهڙي ورق وڃو جو
 تنهان پو تهڙو جيري پسڻ پر جو ۽

صوفي چائين سده ڪرين صوفين اي نه صلاح
کاڌي دهر ڪلاه اچهي وجهه تون آهي مين ۽

۸

جي ٿو پي دهرين ڪنده ٿي نه صوفي سالم تهئي
وه وڻي هته ڪري ڪو پُر پيالو پيئي
هنده تنهين جو هيئي جنهين حاصل ڪنو حال ڪهي ۽

۶

جسي مين جبار جو خفي خيمو ڪهوڙ
جلي تون زبان سان چارئي پهر چور
فڪر سين فرقان مين اسم اعظم ڏور
پيا در ونجي نه وڙ اي امل اتانهين سڀجي ۽

۱۰

عالم آئون سان بهريو تهو بهير ڪري
پان نه آهي جان مانڌري منڌر پڪهڙيو ۽

۱۱

طالب قصر سونه سر اندر رومي راه
ماڙهو ات ڪيا منڌر نه پسين منڌو ۽

طَالِبُ قَصَرَ سُونَهَ سَرُ اِي رُومِي جِي رُوءِ
جَنُهِن ڏٽهي جُو تَنُهِن کُڇو کي نَ کي ۵

طَالِبُ قَصَرَ سُونَهَ سَرُ رُومِي جُو آهي
تَارِيُون جِي لاهي نَ مَنجھِيئي مُشَاهِدُو تَهِي ۵

طَالِبُ قَصَرَ سُونَهَ سَرُ اِي رُومِي جِي رَهَانِ
پَهَرِن وَجَائِنِ پَانِ پُو پَسَنِ پَرِ کهي ۵

طَالِبُ قَصَرَ سُونَهَ سَرُ اِي رُومِي جِي رَاحَتِ
جَنُهِن ڏٽهي سَتَه تَنُهِن کُڇو کي نَ کي ۵

طَالِبُ قَصَرَ سُونَهَ سَرُ اِي رُومِي جِي اَوْطَاقِ
جِي پَچِن مَنجھِ فِرَاقِ نَ مَنجھِيئي مُشَاهِدُو تَهِي ۵

ظَاهِرَ مِينِ زَانِي فِكِرَ مِينِ فَنَا تَهِيَا
تَنُهِن کهي تَعْلِيمَ جِي قَلْبَ اَنڌَرِ کَانِي
حَرْفَ حَقَّانِي دَوَرُ کِيَانُونِ دِلِ مِينِ ۵

۱۸

جَنِ ڪَهي دَوُز دَرَدَ جُو سَبَقُ سُوَر پَڙهَن
فِڪَر پَهَرَهِي هَتَه مِين مَاتَه مُطَالَعَه ڪَن
پَنو سُو پَڙهَن جَنُهِن مِين پَسَن پَر ڪَهي ❖

۱۹

وَسِرِيوَم سَبَقُ پَهَرِين سِتَر دَ سَنبَهَرَان
اَنجَان هِيئِي وَرَقُ هِي مُطَالَعَه دَ تَهَنُو ❖

۲۰

ڪِنُو مُطَالَعَه مُون هِيئِي جُو وَرَقُ وَصَالِ جُو
تَنُهِن مِين تُونُهِن تُون پِي لَاتِ دَ لَحْظِي جِيئِرِي ❖

۲۱

سَا سِتَر دَ سَنوَارِين اَلْفُ جَنُهِن جِي اَڪَ مِين
نَاحَقُ پِيَا نِهَارِين پَنَا پِيَا پَرَنِي لِي ❖

۲۲

سِتَر سَائِي سَارِ اَلْفُ جَنُهِن جِي اَڪَ مِين
مِيَمَ مَان مَعْلُومُ ڪَري وَرَقُ اُهوئي وارِ
نَاحَقُ ڪِي مَ نِهَارِ پَنَا پِيَا پَرَنِي لِي ❖

۲۳

سَا سِتَر سَارِيَانُون اَلْفُ جَنُهِن جِي اَڪَ مِين

جَمْنُ گَلِيَانُ ۰

۵۶

لَا مَقْصُودٌ فِي دَارَيْنِ إِنْ پَرِ اَتَانُونَ
سَگَرُ سَتَهَانُونَ تَهِيَا رَسِيْلَا رَحْمَانَ سَانَ ۞

۲۴

تَهِيَا رَسِيْلَا رَحْمَانَ سَانَ سَگَرِ سُونَهَنِ جِي
آيون تَنهين ڪهي وادهايون وصالِ جون ۞

۲۵

اَڪَهَرِ پَرهِي اَبهَڪِيَا قَاصِي تَنهِن دَ ڪِيَا
بِهيريئين ۽ بهانئين ايڏان ايني دَ آه
اِن سُرڪِي سَنَدُو سَاءُ پُجَهج عَزَايِدَ ڪَهَان ۞

۲۶

عَاشِقُ عَزَايِدُ بِا مَرِيئي سَدَهَرِيَا
مَنجَهَان سِڪَ سَبِيْلَ لَعْنَتِي لَالُ تَهِيُو ۞

۲۷

جُو مُون پَرهِيُو پَانِ لِي سَبَقُ سَابِقُ جُو
پرين سَنجَاتُم پَانهِن جُو دَفَسَ جُو نهو
جِنِي عِرْقَانِ اَصْلَ مِين تَهِي رُوْحِنِ رُوژُ ڪِنُو
سُورِي وَرَقُ وَتُو گِڏِيْم وَڏَه وَصالِ جُو ۞

45

جَمُنُ کَلِيئُنْ ۰

۵۶

لَا مَقْصُودُ فِي دَارَيْنِ إِنْ پَرِ اُتَانُونَ
سَکَرُ سَتَهَانُونِ تَهِيَا رَسِيْلَا رَحْمَانَ سَانَ ۰

۲۴

تَهِيَا رَسِيْلَا رَحْمَانَ سَانَ سَکَرِ سُونَهِنِ جِي
آيون تَنُهِنِ کهي وَادهَايون وَصَالَ جُونِ ۰

۲۵

اَکَهَرِ پَرَهِي اَبَهَاگِيَا قَاصِي تَنُهِنِ نَهَ کِيَا
بِهِيَرِيئِنِ ۰ بَهَانِيئِنِ اِيْدَانِ اِيْنِي نَهَ آه
إِنْ سُرْکِي سَنْدُو سَاءُ پُجَهَجِ عَزَايِدَ کَهَانَ ۰

۲۶

عَاشِقُ عَزَايِدُ بِئَا مَرِيئِي سَدَهَرِيَا
مَنْجَهَانَ سِکَ سَبِيْلَ لَعْنَتِي لَالُ تَهِيُو ۰

۲۷

جُو مُونِ پَرَهِيُو پَانِ لِي سَبَقُ سَابِقُ جُو
پَرِينِ سُنَجَاتُمِ پَانُهِنِ جُو دَفَسَ جُو نِهَو
جِنِي عِرْفَانِ اَصْلَ مِينِ تَهِي رُوْحِنِ رُوْزُ کِيُو
مُورِي وَرَقُ وَتُو کَدِيْمِ وَدَهَ وَصَالَ جُو ۰

45

جَنُ ڪَلِيَانُ ۵

۳۴

جِنِي جِنِي وَرَقَ وَارِئينَ تِنِي تِنِي ڏِتهو ڏوھ
تَنهن ڪَهَنِي ڪِبو ڪوھ رَهَنِي رَهَنو ڌَ سَپَرِين ۵

۳۵

ڪَاتِبَ لِكهين جِنِي لَایو لَامُ اَلَفَ سَان
اَسَان تَجَنُ تِنِي رَهَنو آهي رُوحَ مِين ۵

۳۶

ڪوھ تھو ڪاگر ڪورئين وِتهو وِجائين مَسُ
ڏور تِنانِي ڏس اڪھر جِنانِي جُڙيا ۵

۳۷

جَهَرَا چَالِيهَا ڌَ چَالِيهَ تَهَرُو پَسَنُ پَرِنِي جو
ڪَاتِبَ جُجَارَتَان ڪَرِين مَتَهي پَنِنِ پِيهَ
جي وَرَقَ وَارِين ويهَ ڌَ اڪھر اُهوئي هِيڪَرُو ۵

۳۸

تَن ڪُهڏِي مَنُ جُڇري ڪِي مَ چَالِيهَا رَڪُه
ڪوھ ڌَ پُوڄِئو پُوڄِين اَتَهي پَهَر اَلڪُه
تَان تُون پَان پَرڪُه سَبَه ڪِيڏانَهيَن سَامُهُون ۵

۳۹

سَبَه ڪِيڏانَهيَن سَامُهُون ڪو هَنڏُه پَالهو ٺاھ

جَمُنُ کَلِيَانُ ۹

جي آحدان آرڪه تهيا سي ڪانثر ڪبا ڪاه
مُحِبُّ مَنجھيئي مَن مَانِه مُون اُجَانندي ڳجهڻو ۰

۴۰

ڪَنزُ قُدوري ڪاڻيا جي پڙهي پڙوڙين سبه
جَن مَندي ماکوڙي ڪهوھ مين پيئي ڪتھي ابھ ۰

۴۱

ڪَنزُ قُدوري ڪاڻيا هڏهين ڪو نه پڙهيوم
اُهو پاڙوڙي پڻو جئان پرين لدهوم ۰

۴۲

ڪَنزُ قُدوري جهڏ سڙون پڙه سائجاه جون
وڻ تنهين جي سڏ جن آه نه آهي ساه جي ۰

واڻي

سي وڻهڻو هوت وڻجن جهليان پليان هڻڙو نه رهي
آنئون جنهين جي آهيان ڪڙي تهيان م تن
جهليان پليان هڻڙو نه رهي
ڪهوڙيان ڪهنين بهتئين سنڌي ٻاجه پين
جهليان پليان هڻڙو نه رهي

مَر مَرَانِ مَارِينِ مُونِ پُرَزَا پُرَزَا کُنِ
 جَهَلِيَانِ پَلِيَانِ هِتڙو نَ رَهِي
 آئُونِ مُيَاڻِي ڪهڙِي جِي مُونِ حُبَّ مِلَنِ
 جَهَلِيَانِ پَلِيَانِ هِتڙو نَ رَهِي ۰

وَائِي

وَسَارِيچَ مَ وِينِ جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا
 لوڻهيُون سَهَنِ لوڳَ جَا وَهائِي ٿِي وِينِ
 جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا
 اَصُلُ اَسَارِنِ جَا سَتِي وَٽڙا سِينِ
 جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا
 جِيڏِيُون جِي مُونِ وَسَهو تَ نِنڌَر مَ هيريُو نِينِ
 جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا
 رَاڻِيُون جَاگنِ جِي سِي آئُونِ ڪَنڌَرِي سِينِ
 جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا
 آدهي رَاتِ اُتَهي ڪَري جَهَلِ تُونِ نِنڌَرَانِ نِينِ
 جُوبَهَنَ بَ ٿَري ڏينَهڙا ۰

جَمَنُ گَلِيَانُ ۱

نَصْدُ چَهَهُون

دَاوَدِي دَيُون گري رَمَنِ کُونهي رَنگ
کَهوڙِي هيٺھ اُٻَنگھ گَاهَنو پَاکھَرِيَن هِي ۛ

دَاوَدِي دَيُون گري رَمَنِ کُونهي چِيٺ
کَهوڙِي هيٺھ سُچِيٺ گَاهَنو پَاکھَرِيَن هِي ۛ

عَقَابِيَدَ اکھَن مِيَن تُو کهي بَارِي بَانَ
اُبھو اُگَرَايُون گرين مَآي مَارِيُو مَسْتَانَ
جَانِبَ تُون زِيَانِ اکھَن سَانَ اِيڏَا گرين ۛ

عَقَابِيَدَ اکھَن مِيَن تُو کهي تِکھَا تِيرَ
سَاجَن اِنهي سِينگ سَانَ پَهَنِيئي کَهَنَا فَعِيرَ
پَتُو مَ مَارِج مِيرَ تَنھَن جُو پَهَرِيُونِي پُورُو تَهَنو ۛ

عَقَابِيَدَ اکھَن مِيَن تِيرَ تِکھَا تُو کهي ✓

جَنُ کَلِيَانُ ۶

سَاجَنَ اِنهي سُرَ جِي ڪَڏَ نَ آهي نَنهن ڪهي
مَارِين تهُوَ مُون ڪهي چَهاڻِئو لَوَهَ لَطِيفُ چَئي ۞

۶

عَقَابِيَدَ اَڪِهِن سَان تِيرَ چَلَايَا تُو
بِئُو مَرُ مَارِي سُو جَنهين جو پَهريُون پُورُو نَ تَهِي ۞

۷

جِي هُوَ پَائِن ڪَانُ ڪَمَانَ مِين تَ سِينُو سِپَرِ رَڪهُ
مُنَهَ مِين مَعشُوقَن جَا چَاڪَ چُٽِڪَا چَڪهُ
سُورِي بَهَانِي مَ شُڪَ عَاشِقُ تَهِي تَ اَبهين ۞

۸

جِي هُوَ پَائِن ڪَانُ ڪَمَانَ مِين تَ سِينُو سِپَرِ ڏِيچِ
مُنَهَ مِين مَعشُوقَن جَا جَهَالُو تَهِي جَهَلِچِ
پُهَان پَنڊَ مَ ڏِيچِ عَاشِقُ تَهِي تَ اَبهين ۞

۹

جِي هُوَ پَلَعِن ڪَانُ ڪَمَانَ مِين تَ ڏِي ڏِيچِي سِينُو
کُچِي نَ ڪِينُو وَڃِي دَرِ دَوَسَن جِي ۞

۱۰

پَائِي ڪَانُ ڪَمَانَ مِين مِيَانِ مَارِ مَ مُون
مُون مِين آهين تُون مَتَانِ تَنهن جوڻِي تُو ڪهي لَکِي ۞

۱۱

ڪهنڙو جهڙين کان هڏ ڏهه هٽائين ته
تهيا جي نيشان ڏهه پهرين سان پورا هون ۽

۱۲

لوري جي لکوم اٺ اجهڙي آهيان
سورھه پرين سندوم مان ٻاجهائي ٿو هني ۽

۱۳

محببت جي ميدان مين عاشق تهئي آڇام
سُهڻان سڌ سڀڌ چئي ڪنڌه تير تمام
ڪهڇ ڪو م ڪلام مٿان دوسين دور تهئين ۽

۱۴

محببت جي ميدان مين اچي پير پيان
سر وڏهن دهار دهرن اهي سينگار سندان
ڏيندا مون ڏٺهان مٿها محبوبن لي ۽

۱۵

محببت جي ميدان مين گر پراڻو پٽ
سر سوري دهر ڪنڀري مٿان ڇهين ڪڻ
عشق نانگ پٽ خبر ڪهادهن ڪهي پوي ۽

مُحَبَّتَ جِي مَيْدَانِ مِينِ سِرَ جُو سَانُڪَ مَ ڪِرِ
 لَاهِي سِرُ لَطِيفُ چڻِي دُوسَنِ اَڪِيَانِ دَهَرِ
 عِشْقُ نَانُڪَ اَپَرِ خَبَرُ ڪِهَادَهَن ڪِهِي پَوي ۞

مُحَبَّتَ جِي مَيْدَانِ مِينِ سِرَ جُو ڪِرِ مَ سَانُڪَ
 سُورِي سُوپِيَرِنِ جِي چَرُھُ تَ تِهڻِيَن چَانُڪَ
 عِشْقُ آهي نَانُڪَ خَبَرُ ڪِهَادَهَن ڪِهِي پَوي ۞

مُحَبَّتَ جِي مَيْدَانِ مِينِ ڪُڏِي پُو ڪَاهِي
 چَهڏَ آسانُڪا اَرَوَاحَ جَا لَاهُوتِي لَاهِي
 عِشْقُ نَانُڪَ آهي خَبَرُ ڪِهَادَهَن ڪِهِي پَوي ۞

عِشْقُ تَ آهي رَانِدِ تَ ڪِي ڪَنِسِ مَڪِبُھرو
 جِي جُسي ۽ جَانِ جِي بَهڻجي جُو هيڪَانِدِ
 سِنِسي ٻِيڙِي پَانِدِ اُچَھلِ تَ آدَھ تِهڻِي ۞

وَائِي

عِشْقُ تَمَامُ بِرُھُ تَمَامُ دُو مِينِ لُوڻِي يَارِ لُوڪُو

سِجَ سَتِي جَبِ نِنْدَرِ نَ آري نِينِنِ نِنْدَرِ حَرَامُ
 وِو مَيْنِ لُوڻِي يَارَ لُوڻُو
 رَاتِيَانِ جَاگَنُ صَاحِبُ سَنبَهَالِنِ اِهَوُ فَقِيرَانْدَا کَامُ
 وِو مَيْنِ لُوڻِي يَارَ لُوڻُو ❖

فَصْلُ سَتُونِ

۱

عَاشِقِنِ اَللّهُ وِپِرُوڻَارَ نَ وِسِرِي
 آهَ کَرِينْدِي سَاهُ کَدِهِنِ وِينْدَه نِکِرِي ❖

۲

عَاشِقِنِ آرَامُ کَدِهِنِ تَانِ کُو نَ کِئُو
 طَعْنِي کِيَا تَمَامُ حَبِيبَانِي هِيکَرِي ❖

۳

عَاشِقُ اِينِي نَ هُونِ جِينِي تُونِ سَچِي اَنگَرِينِ
 وِجِئُو دَرِ دُوسَنِ جِي رَتِ ڏِينَهَانِي رُونِ
 پِي کَنهِنِ پَرِ نَ پُونِ مَکَرِ مَحْبُوبَنِ سَانِ ❖

جان عاشق مٽهي رت تان دغوا ڪري مَ نينھ جي
 ساڻو منھ سونھ. ڪٿي سِڪَن اِيئي شَرطُ
 نَ ڪي ڪوڏ ڪرڻھ مٽھان سِر سَوڊا ڪري ❖

اَنجَان تُو مَنجھاءَ ڪڪھ. چھڻي رت نِڪري
 مَنھ مِين مَحْبُوبَن جا ڪِئِي جھليندين ڪھاو
 سو تون ڳجارتا، سِڪَن جُون سَدھون ڪرين ❖

سِڪَن اِيئي نَ سَدھ جِيئي لِڪڻو لِيَا ڪا پائين
 پٽي پريان جي نَ تھڻين مٽهي انگن آدھ
 هيئي پُن ڪوڙي سَدھ جِيئي ڪھڻو ڪھاڻو سٺھين ❖

سِڪَن ۽ سُوري بٽي اڪھر هيڪڙي
 وھن واٽڙين تي ڪھارن ضروري
 ٻنھين جي پوري جيئي ڏني ري نَ جڙي ❖

جي ڪي سِڪَن سِڪھ نَا نَ. پَس سِڪندڻين
 پاسي تنھين مَ لڪ نينھ نَ سُنجانن جي ❖

جَمَنُ کَلِيَانُ ۷

۵۹

جانَ جانَ سِي نَ لَتَا جِي لِيَاڪا لوڳَ جَا
تَان تَان تَهِي نَ ماءُ پورو پَسَنُ پَر سِين ۞

۱۰

عَاشِقَ مَعشوقَن جِي وَتَهِي ويهُ مَگري
جِي مَ وَرَجِي چَهڏين سَندي دُوسَ دَري
ڏيندَ بَڪي پاڇه جِي ويندَ تَهپَ تَهري
اَسان تَا نَ سَري تُو ڪهي سَري سَپرين ۞

۱۱

عَاشِقَ مَعشوقَن جُو ويهي ويهڃ سِرُ
اچي پُڇهندَ پانهين پرتان بهري پيرُ
بهلائين سَندو بهيرُ رهبرُ تهيندَ راهه مين ۞

۱۲

عَاشِقَ مَعشوقَن جُو وَتَهِي ويهڃ دَرُ
اچي پُڇهندَ سَپرين لهندين سرُ سُبهرُ
بهلائي جُو بهرُ رهبرُ تهيندَ راهه مين ۞

۱۳

عَاشِقَ مَعشوقَن جُو وَتَهِي ويهُ دُڪانُ

پَنج پيش پرين جي پتي وجهي پاڻ
 تہ تون تنهين سان سدا رهندين سرخرو *

۱۴

عاشق معشوقن جو وڻهي ويهڻ ڪهڻ
 جي مہ وڙجي جهڏين محبت سندو مت
 ڪري سر جي ست پڇ ڪي پيالون *

۱۵

عاشق معشوقن جو وڻهي ويهڻ رند
 پياريندہ پانهين مڻخاني جو مند
 ڪي مہ ڪڏهڻ تون ڪندہ اوڏو تهڻ ان ڪهي *

۱۶

عاشق چو مہ ان ڪهي مہ ڪي چو معشوق
 خالق چو مہ خام تون مہ ڪي چو مخلوق
 جانچ سو سلوڪ جو ناقصاڻي نڪڻو *

واڻي

سپيريان جي سونهن جي ڳالهه ڪي نہ وڻجي
 وڻجي در دوسن جي سوري سر هجي
 عاشق انڪهن چاڙهڻا پڻو سبھ ڪو بهجي

پُڄِھِج پوءِ پريٽنُو پهرين سر سَنجِي
عَاقِلِي اُڇهون تهيا بهرو کي نه بهنجي *

فَصْلُ اَتَهُون

۱

هَر هَر هَرَاڻِي وَڃَن دَر دُوسَن جِي
پَانِهِن ڏانھُ پرين جِي اُجھ مَ آڙِي
اَلھُز تھي آجھ مَ تُون وَاٿَارَن وَاڻِي
لَاڻِيَنڌَءَ لَطِيْف جِي سُرَان سَرھَاڻِي
مُجھو مَگَالھَاڻِي پَرِٽ وَڻھِج پَان مِين *

۲

جَان جَان ٺاھ ھُرور تَان تَان طَيِبُ ٺاھ ڪو
جِي سُو سَرِٿو سُو تَڪَرُو وِڃ وَري پِٿو *

۳

سُو جَنھِن ڪھي سَرِٿو سَرِي تِن صَحَتَ
مِٽھي مُصِيبَتَ اَنڌَر عَاشِقِن ڪھي *

سِئي سُرَ طَبِيبَ جَنُهِيں سُرَن سَنجَ كِي
جَو لِكِهٽُو هِتَ لَطِيفُ چٽِي سُوٽِي ڪَن قَرِيبَ
جِي نَوَازِيَا نَصِيبَ دَارُنِي سِي دُرُسَ كِيَا *

جَنُهِيں سَرَ سَنَدُو نُوَرُ تِيَلَانُ سُو سُوٽِهَو تِهٽِي
تَنُهِيں ڪَالِه لَهَجِي مُورُ جِيَلَانُ لَبَهَن سِيرِيں *

جِي پِيَارِي پَانَن ڌَ ڪَرِهَو تِهِي پَانِي پِيِيں
اَڪِي اِنَ نِيَانَن اَنڪُوٽِهِي ڪَا ڌَ ڪِهري *

اَنَ ڪِي عِيَانُ ڌَ تِهٽِي ڪِي پَرُوڙِي ڪُو ڌَ
سَچِي جِيهِي سُونَ مُنُه ڌَ پِيٽِي مَآڙِهِيں *

اَنَ ڪِي عِيَانُ ڌَ تِهٽِي ڪِي پَرُوڙِي ڪُو ڌَ
سَا سُوٽِهِيں تِهٽِي سُونَ اَمُرَ عَطَا جَنُهِيں جَو *

جِي ڪِي ڏِئَاڻُون سُو مُڪُنَ مُونَ مَڪُنڌَه تِهٽُو
مُونَ ڪِهِي ڀُجَهَاڻُون ٿُون ڪِيَنِي اِنِهِي تِهَوڪَ سَان *

۱۰

جي کي ڏٺائون سو سر ڏيئي سَه جندڙا
مَ چو جهنائون اِيءُ پُن مَڱڏهي سَڃين ۽

۱۱

جي جهننن تان تون مَ جهن پاء اُميري اُن سين
جي هوءَ اوکُن کيئي اُسونهين تَ تون مَڱائي مَڱه
پاندُ جهلي تون پُن هن سنهاري سنگ مين ۽

۱۲

نبي کهي نهار تون ڏمر ڏلاءِ و
تهئي سانجاءو جي ابهين انهي پير تي ۽

۱۳

ڏمر پاسو ڏکھ سين کهاندِ کهتهوري هوءَ
آکو ايئين چوءَ تَ وَاللّٰهُ مَعَ الصّٰبِرِينَ ۽

۱۴

کهَمُ کهَمَندَرَن کهَتَتُو هارايو هورن
چکھتو تَ چوندن هو جو ساء صبر جو ۽

۱۵

کهَمَندَرَن کهَر کي چوندَر چنکا تَ تهيا
ويندُون ويدھ پئي هتھ تَ اچي کي ۽

هوءَ چَوَني تُون مَ چُو وَاتَانُ وَرَائي
اَکي اَکِرائِي جُو کَري خَطَا سُو کَهاڻي
پَاڻد مِين پَائي وِئُو کِينِيوارُو کِي نَ کِي ❖

هوءَ چَوَني تُون کِي مَ چُو وَاتَانُ وَرَائي وِينُ
سَبَهِنِي سِين سِيَدُ چَوِي مَنُ مَاري کَرِ مِينُ
کَهاڻدِ وَڌِيائي کَهيُن کِينِي مَنجَهَان کِي نَ تَهِي ❖

کَنهين کِي نَ پِرائُو کِينِي مَنجَهَان کِي نَ
جِي هُوئي سَتَائي سِينکَ نَ رَهَ چَهي جُوکَهو تَهِي ❖

سُني وِين کَن سِين وَرائِجِ مَ وِري
هَادي جِي هَدايتَ جِي آهي اِيئِي مَکَري
جَنهين سَاهَ سَري تَنهين مَارِئُو نَفْسُ مَاتِهَ سَان ❖

چَوَندَرَن کِي مَ چَچِجِ تُون وِين وَرَائي سَامُهُون
کَا مَتَ قِيَمَتَ جِيهَڙِي رُوڙُ ڏَمَرُ کَهي ڏِيچِ
وِينُ مَ وَرائِجِ نَ سَبَهَ دَرِ سُهَاکِي تَهين ❖

۲۱

چَوَنَدَن چِيُو مَ گِرِ اَنچَوَنَدَن چِيُو وِسَارِ
اَتَهِي پَهَرِ اَدَبِ سِينِ پَرِ اِهائي پَارِ
پايُو مُنُه مُونِنِ مِينِ غُرَبَتِ سَانُ كُڌَارِ
مُفَتِي مَنجِه وِهَارِ تَه قَاصِي كَائيَارُو تَه تَهين ۞

۲۲

جِي بَهائِين تَه پِرِنِي مِرَّان تَه ڏوَهِنُون مَنُ بَهائي
تُنڊِي مَتَهائِين كَهَنَاءِ بُوڏُ چَوَنِي جِي چُو ۞

۲۳

جَنهين سَنڊِي جِي مِينِ بَهَتُون بَهَتِين بُوڏُ
كَهَرَا كَرِينِ كُوڏُ هَتَرَا پَسِي تَن كَهِي ۞

۲۴

جَنهين سَنڊِي بُوڏُ مِينِ بَهَتُون بَهَتِين جِي
تَن تَنهين سِينِ پِي اُوڏَا اڏِي پَكَهَرَا ۞

۲۵

وِيتهِي جَنهين وَتِ ڏُكَهَنڊُو ڏَاڏَهو تَهِي
تُون سَا جَلِسَ مَتِ جِي حَاصِلُ هُوِيئي هَرَارَ جُو ۞

۲۶

وِيتهِي جَنهين وَتِ ڏُكَهَنڊُو ڏُورِ تَهِي
تَن تَنهين سَانِ كَتِ اُوڏَا اڏِي پَكَهَرَا ۞

وَائِي

يار سَچَنَ جي فِرَاقَ ڙِي چيڏِيُون اَنئون ماري
 دَرِ دُوسَنَ جي گَنڻين جو هُونڌا مُون جِيها مُشتاق
 ڙِي چيڏِيُون اَنئون ماري
 جاتهي ڪاتهي مَحَبُوبَنَ جي آهي حُسنَ جي هَآگَ
 ڙِي چيڏِيُون اَنئون ماري
 سَرْمُو صَحِي گِرِ آڪِهِنَ جو خَاصَ پَرِيانَ جي خَاگَ
 ڙِي چيڏِيُون اَنئون ماري
 عَبدُ الطَّيْفُ چَوي پَرِينِ آسانِهِنَ جو هَميشا آهي حِسَنَآگَ
 ڙِي چيڏِيُون اَنئون ماري ❖

سُرُ ڪُهَنبَهَات

فَصْلُ پَهَرُون

۱

بَهَلَاڻِي آهينِ پَرِينِ بَهَلَاڻِي پَانُهِن جِي
سَبَاجَهَا سِرِ چَرَهِيئُو ڏُورَآپَا نَه ڏِينِ
مُون ڏُهَن مَنديُون تِهينِ سَجَن سَجَائِي مِينِ ❖

۲

پيشَانِي مِينِ پَرِينِ جِي بَهَلَاڻِي جَا بَهِيرِ
اَنگَن اَڪَنڌِينِ جِي ڏِي پَابُوهي پِيرِ
قَمَرِ پاڙِي ڪِيرِ شَمْسُ سُوپِيرِينِ سَانِ ❖

۳

هي چَنڌَرُ اُهوڻِي جُو هِتِ پَسِي تَهُوَ پَرِنِي ڪهي
آڏَتِ چُئِجِ اُنِ ڪهي ڏِيَانِي جُورُوڻِي
هِيڪَانڊِي هُوڻِي سَانڪُ مَ پَوِي سَجَنِينِ ❖

مَرُ هِيڪاندا هُونِ پرين سانڪِ مَ وَڃنِ سِينِ
 رَهيا آهِنِ رُوحِ مِينِ نِتُ جَنهينِ جا نِينِ
 وَمَسيّا جَنِ دِينِ تَهُوَ تاري تَگي تَنِ هِنئون ۛ

رَاتِ سَهائي بُهني سَنئينِ پَتِنِ وَڌوئي پَندهُ
 هَلندي حبيبِ ڏي گرها موڙِ مَ ڪَندهُ
 بَندهنِ سوئي بَندهُ جو پَهچائي پرنئي ڪهي ۛ

رَاتِ سَهائي بُهني سَنئينِ بهائي ڪُهڙجي بهلُ
 آهرِ مينِ ايلاجيون چَنڊنُ چَري چَلُ
 مون توئي سينِ ڪالهڙي بي ڪَنهينِ مَ سَلُ
 هاهرِ ڪَنڊو هلُ تَه ڪهڙايون ڪَهَرنِ ڪهي ۛ

رَاتِ سَهائي بُهني سَنئينِ پَرِتِ نئي پَندهُ پُورِ
 ميا مَحَبوبنِ جي هلي وُونِ حُصورِ
 جي چَنگنِ چَتِ مينِ سي ڪيني سَچنِ ڏورِ
 اَللهُ لَکِ اَسورِ اُناني تهي آءُ تون ۛ

۸

اُڄُ پُن اُڇهائي چوڏهنئي ماهه چنڌَر جينئي
مُون ڪهرِ مون پرين جي اچَن جي وائي
مُون ڪهرِ وادهائي پيئي ڪهام ڪهرن مين ۽

۹

اُڄُ پُن اُمارو چوڏهنئي ماهه چنڌَر جو
مُون ڪهرِ مون پرين جي اچَن جو وارو
سَڄُن سوبهارو بهج بهني ڪهر آيو ۽

۱۰

چوڏهنئي چنڌَر اُبهريو اُتريهنئي پسييس عام
منهس ناهه ملام جي کي ڇهين ڇهه سو ۽

۱۱

چوڏهنئي چنڌَر تون اُبهرين سهسين گري سينگار
پلڪ پريان جي نه پرين جي جيلا گرين هزار
جهڙو تون سبهه جمار تهڙو دم دوس جو ۽

۱۲

سهسين سڄن اُبهري چوراسي چنڌَرن
بالله ري پرين سبهه اونڌاهي بهائين ۽

چنڌر تڻهن جي ذات پاريان کي نه پرين سين
تون اجهو منجه رات سڄن نيت سوجهرو *

چنڌر چٽائي تڻهن جي سهائي مون سور
لايان لال لنگن کهي چندن بهري بور
کومانو ڪپور مون واجهائيندي پرن کهي *

چنڌر لکني منڌر سنجھيئي شيخ تهئين
کر اونداهي انده نه ملان محبوبن کهي *

چنڌر چواني حق جي وڙچين نه وڇرين
به اکيون ٿرئون نڪ تو مين ناه پرين جهو *

ڪهني نين خمار مان جان ناز ڪيائون نظر
سورج شاخون ڇڪيون کومانو قمر
تارا ڪتيون تابع تهئا ڏيکھيندي دلير
جهڪو تهئو جوهر جانب جي جمال سين *

اونداهي آده رات مين ڀرني پساڻو پان
چندر کتن سان پيهي وٺو ڀرلاو مين *

تارا تيلي روء لدها لالن ابهرين
جهڙي تو صبح تهڙي صافي سڃين *

تو ڏهن گهنو نهارين تارا تيناهين
سڃن جيڏاهين تون ٿيڏاهين ابهرين *

هن تاري هن هنده هت منهن جا سپرين
سڃن ماڳهي مند ڪوڙا تهئن نه گڏهين *

هن تاري هن هيٺ هت منهن جا سپرين
سڃن ماڳهي ميٺ ڪوڙا تهئن نه گڏهين *

هن تاري هن جاء هت منهن جا سپرين
سڃن ماڳهي ساء ڪوڙا تهئن نه گڏهين *

تارا تَر ٿرڙو ڪهڙيون مٽهن پهلڙيون
 ڪهه سي راتڙيون جي مون پر پڻجائن پيشيون ❖

واڻي ۱

جيڏيون هيئي ضرور آيل ڪي نه رهندو پرڻي ري
 سڪهو ساعت نه چنڊڙو آتھي پھر ملور
 آيل ڪي نه رهندو پرڻي ري
 من مين مشتاقن جي ساجن تنهن جو سور
 آيل ڪي نه رهندو پرڻي ري
 پيرين آئون نه چڻي ڏيھ ڀريان جو ڏور
 آيل ڪي نه رهندو پرڻي ري
 وڻ ويله سبھ ڪنھن ھنڌا پرڻي حضور
 آيل ڪي نه رهندو پرڻي ري ❖

واڻي ۲

انگن آيم پيھي يا آلا مون ساريندي سپرين
 مشڪ عطر مون پرين سڪيس جم سبھيئي
 يا آلا مون ساريندي سپرين

تَنُ جَنُهين جُو طالِبُو رُوَحَ تَنُهين سَان رِيهِي
 يَا آلا مُون سَارِيندي سِيرِين
 سَاجَن سَندي سُونَهَ جِي آئون گَالِهَ كَرِيَان ڪِيهِي
 يَا آلا مُون سَارِيندي سِيرِين
 تَهئُو لُطُفُ لَطِيفُ چَئي دُؤسُ آيُو دَرِ پِيهِي
 يَا آلا مُون سَارِيندي سِيرِين *

واڻي ۳

وَهَلِڙِي وَؤن مَ وَهَامِي رَاتِ رَهائِينديس پِرني ڪهي
 شَمَعَ تَهِينديس شَبِ مِينِ اِنَ خُوشي ڪهان ڪهامِي
 رَاتِ رَهائِينديس پِرني ڪهي
 بَابُن سَندي بَاهِ جَانِ بَرَانِ شَالِ اُجهامي
 رَاتِ رَهائِينديس پِرني ڪهي
 پِرَتِ جَا پِيَتَمَ جِي سَا ڪِي نَ پَرُوڙِيَمَ عَامِي
 رَاتِ رَهائِينديس پِرني ڪهي
 مُون ڪهي مُون پَرِينِ جُو آهي دَرُ دَوامي
 رَاتِ رَهائِينديس پِرني ڪهي
 آهِيَان يَارُ سَيَدَ جُو ڪا نَ رَهِي ڪا خَامِي

رات رهاڻينديس پرڻي ڪهي
 هو جو لنون لطيف چئي مون ڪهي آه مدامي
 رات رهاڻينديس پرڻي ڪهي
 روشن تهيان رنج مين جي هٿان لي انهي لامي
 رات رهاڻينديس پرڻي ڪهي
 ڪاري سا قيام سئين آه هوت جنهن جو حامي
 رات رهاڻينديس پرڻي ڪهي
 آيم تنهن لوڪ سان جي سي مون چوڻ سامي
 رات رهاڻينديس پرڻي ڪهي *

فصل ٻئو

۱

ناسيندي نڪاهه پهرين سج پرڻي ڏي
 احوال عاجزن جا تون آڪهڻ لڪ الله
 روز بهارن راهه آڪهيون آوانهن جي آسري *

۲

ناسيندي نظر پهرين سج پرڻي ڏي

قمر چڄم پرين ڪهي تست ٿي نبر
 بڻو بهروسو نه بهر اڪهيون آهن جي آسري *

۳

ناسيندي نرت پهرين ڪج پرنئي ڏي
 قمر چڄم قريبن ڪهي ساري سان سرت
 بڻو بهروسو نه بهت اڪهيون تنهان جي آسري *

۴

ناسيندي نهار پهرين ڪج پرنئي ڏي
 انئون جي سنيها ڏياني سي چڄم چنڌر اپار
 نه ساجن سبهه جبار اڪهيون اوانهن جي آسري *

۵

چنڪيان چنڌر چڄم سنيها ڪهي سچين
 متهان انگن ابھري پرين جي پڄم
 جهينو ڪالهائج پيرن دھري هتھرا *

۶

انئون جي ڏياني سنيها سي نون چنڌر پلي بندھ
 چڄم حال حبيب ڪهي نئي نورائي ڪنڊھ
 تو ٿيڏانهين پنڊھ جاڏي عالم آسرو *

اُبهَرُ چَنڌَر پَسُ پرين تُو اوڏا مُون دُورِ
سَچَن سَتا وَلَهَ مِين چوڻا بهري ڪپورِ
پيرين آنئون نَه چُڃِي بَابُلُ ڏيئي نَه بُورِ
جَنهن تي چڙهي اُسور سَڄهي سَچَن سَهڻيان ❖

۸
آنئون اُڪنڌهِيائي مَران پرين بهلا پَر دُورِ
بَابُلُ ڏيئي نَه بُورِ بَندهن جوڳي پيري ❖

۹
دهني ڪريندين ڪڏهين حياتي هيڪانڊِ
مَن مِين مُشتاقن جي ڪني رُڄائي رانڊِ
پرين ڏيساندر پانڊِ ڳُجُه مَگرهِيان ڪن سين ❖

۱۰
هِنڌري سَچَن سارِيا ڪنهي هُونڊَم هيرِ
اچي لالَن نَه ڏيئين مَتَهي پَلنگن پيرِ
تَهي وِروهن وِير ڳُجُه مَگرهِيان ڪن سان ❖

۱۱
وڏپهڙو ۽ واءِ ڪرهي ڪهاڙو ڪهوڙو
سو ڪيني پَلاڻيان جو اولائو نَه اُتَهي ❖

۱۲

پَلانِيان پوءِ اُڻائڻو نه اُتھي
چيڏان وڻ وڻو توه تَرسي اُوڏھين ۽

۱۳

گرھو نه گھڙڪان پيرين آئون نه ڇڏي
جي مون رات رَسائين نيئي ساجن سان
مون نه وھين پان ويٺي نين ڀڄوڻيان ۽

۱۴

گرھا کسر چھڙ وکھون وجھ وڏھنديون
ھيگر حبيب سان مون کھي نيئي گڏ
مچھن پوني هڏ آھون اڪنڏھين جون ۽

۱۵

گرھا کسر چھڙ وکھ وڏھندي پاء
منھن جو هلن اُتھين جتي جانب جاء
تو کھي چنڊن چاريان پڻ وڻ لائون ڪھا
ايئين اُتھ اُتھاء جيني ھوندي رات ھت مڙان ۽

۱۶

کسر چھڙ کنڙاٽ وکھون وجھ وڏھنديون

ڪهنڀهاٽ ۲

سَنئين سَپيرينَ جي وِنگي بهانِي مَ واٽَ
 ڇَهڻَ جهُوري ڏي جهاٽَ تَ هُوندي راتِ هِتَ مِرَآنُ ❖

۱۷

گَرها کُر سُنجانُ پيڪو ۽ پانهُن جو
 اَصُل آهي آهِن جو ناليرُو نِدَهانُ
 گَرها اسان سانَ کي چَنگيون بچَ چَنگائون ❖

۱۸

آئي بَدھمِ وَنَ جاءَ تَ مانَ مُڪهريُون چَري
 کُدهاتُورُو گَرهو لِيڪُو لائِيون ڪَهاءَ
 اِن مَٿي سَندين ماءُ مونَ مَگالِهِن مَوڙَها ڪِئُو ❖

۱۹

مِيا مَنجَ مِنتَہَ اُچَ مُنَھنَ جي گَرها
 جَهاگيندي جَرَ پَتِيون مَتانَ گَرين کَنتَہَ
 سَپيرِيانَ جي سَتَہَ مونَ ڪَهي نِيئي مِيزِئينَ ❖

۲۰

مَگِ مَگَنا ياقُوتَ جا مَوَتنَ مَگَتِيسَ مالَہَ
 کَديفِي جي گَرها هِيدي پاڻي حَالِ
 چَنَدَن چارِيانِي جالَ جي مونَ راتِ رَسائِئينَ ❖

۲۱

مڱلِ مڱانا ياقوتَ جا موتي منجه مَهَارَ
چانگا چندنُ چارياني اُتھي پهرَ اپارَ
سنڌي پي پي پچارَ جي مون راتِ رسائين ۽

۲۲

ميا تو مَهَارَ ساري پاياني سونَ جي
چارياني چندن چوڻيون نايو ميندنِ ڌارَ
سنڌي پي پي پچارَ جي مون راتِ رسائين ۽

۲۳

اُتھ نہ وڃي وڳ سين چري نہ لائو
مٿي کهي هَجازَ جو تھوھي مين تھانو
پتاري پانو مرندي سين نہ مٽيو ۽

۲۴

اُتھ نہ وڃي وڳ سان چري نہ چانگو
لکيسِ ناوڪَ نيئھ جي ڏھوڙو نانگو
چھڏي سرَ سانگو رڙھي رندِ پرين جي ۽

۲۵

وھي منجه تھو وڳ ڪھنھوري ڌارَ چري

ماءُ مُنهن جي ڪرهي پدھر پڳ نہ لڳ
جڳ مين جيهو جڳ هنڀي سان هٿ چري ✽

۲۶

بهڙ نہ چري بُور جهڏڻو تور تڪون ڪري
مونين هني موڙڻو ڪرھو رات ڪپور
ميو تهڻو مڻور چندن چڪهي آڻو ✽

۲۷

اُج نہ آگني ڏهار ڪرھو جني ڪالهہ هڻو
انگن آيو نہ ڪري پاھوڙي پڇار
جيڪس منجه قطار ڪا ول جهنائين وه جي ✽

۲۸

مڻي ماکاڻي ودهو وات ولن ڪهي
خبر تهي ڪهيتر دهنن ڪه وڏونان واهي
ڪرهي ڪاڪت جهڏي وريس نہ وائي
چانگي چريائي ويڻي وڇاري وسري ✽

۲۹

مڻهيون لهي منهاہ جي تو چانڪا جهنيون
ولڙيون وه ساءُ انجان تو منهنديون ✽

۳۰

وڻهي سِيٽَ سُوتَ پاءِ پَنهن جي گَڙهي
وَلڙيون جي واسَ وَنڊِيُون پَهريُون مَتَهي پَتَ
چانگي چڪهي چَتَ تَه پوءِ تَه رَهَندو پَندهَ ري ۛ

۳۱

لڪهين سَرين چَرَن گَڙها کَنگو رِيٽَ تي
تَنان ويسَرين هَتَه تَه آيو هيڪڙو ۛ

۳۲

کي جو کيڏانُهين چانگو چڪهي آيو
تائو تِيڏانُهين نيٺه چهنائو نِڪري ۛ

۳۳

گَڙهي ڪهي ڪَئي وَجُهَ کي بَندهَ پَلَن جا
ليڙو لائن ڪهي چَري نِرَ سان نِئي
چانگي سَندي چَتَ مِين صَاحِبَ وَجُهَ سَنئين
اوباهئوس ائين لُطَفَ سان لَطيفُ چَئي ۛ

۳۴

گَڙها تُو ڪهي گامَ مُون سَچو پَسي سَنجي
مان پَرُوڙي مامَ سانگهي سِينين وَهين ۛ

ڪهنڀهاٽڙي تڙ وٺي اُبهِي تڙ واجهَءَ
مَٺَ اَڇئون ڪاءِ سَواڌاڻِي سَڄين ۽

ڄاڻڪي ڄڻي ڄڪياسِ مَتهانِ اَڪَ ذِ اُلهين
جَنهن وَلِ ڪهَٺا وَهاڻِيَا اُنَ سِينِ آرَ لَڪِياسِ
چَوڌهاري چَنڊَنَ وَنَ پُڄِي پُوجَ پِياسِ
رَهڙي رَتَ ڪِياسِ هِنَ ڪُدها توري ڪَرهِي ۽

آني آڙاڻيسِ جهڏڻو تان جهيڪَ تهڻو
ڪهاراڻيان ڪهڻو وَڄِي پَلاڻِي پائيسِ
ڏاَوَن سَوَ ڏاڻيسِ جڻين چَري ۽ چنڪهي بهڻو ۽

دو دَسَتيون دَوَ پيرَ سِينِي سَنگَهَرَ رُڪَ جِي
ماءُ مُنهن جِي ڪَرهِي تازِي پُهَلَن هيرَ
تَنهن ڪهي ڪامِنَ ڪُنڊِي ڪيرَ جو مُوڻِي وَتَ مَسَ رهي ۽

ڪنهن ڪامِنَ ڪِياءَ ڪِينِي بهڻيهوليُن ڪَرها

اڪهن متهي اڪهيا پڙ مين پير ڪٽهه
وڳ کي وسرياءِ جيني ٻڌهو تهو ڪهائي وهين ۽

۴۰

نئون نر پائي جان مون هنڙو جهلڻو
وڙو جهنائي پوئني رات پرين ڏي ۽

۴۱

نون نر ڏهه ڏاڻيون پندرهن بند پياس
جڏهن سجن يار پياس تڏهن چهرڪ جهنائين هيڪڙي

۴۲

ڪهائي نه ڪهتتهار چندن جا تهو چوپا ڪري
اڪر اوڏو نه وڃي سرڪهندڙ لهي نه سار
لاڻي جي لڪار ميو متارو ڪڻو ۽

۴۳

چانگا چندن نه چرين ميا پين نه موڪ
اڪرا اوڏو نه وڃين تهڪڻو جهڏين تهوڪ
لاڻيون وچان لوڪ تو ڪهڙي اڪهر آڻڙيون ۽

۴۴

جنان ڪروڙ ٻه ڪاڻهيون پنجن لڪهن پاء
ميو تنهن ماڳاءِ تهو ڏينهاڙي ڌار چري ۽

81)

۴۵

جَنانِ ڪِرورَ ٻَ ڪاڻهيون پَنجين لڪهين پَن
تَنان چهاڻي جهڳيون. مڻي رتو مَن
تنهن وَنَ سَندو پَن ڪُومانو ڪو نَ لهي *

۴۶

لڪه لاکهينو ڪرھو ڪوڙين ڏيئي مڊھوم
انگن سُونھ تھنوم ملھ مھانگو مَ چئو *

۴۷

لڪه لاکهينو ڪرھو ڪوڙين ڏيئي چُون
اھا ستر سَيد چوي جنھين تنھين چُون
تُرُت رَساني تُون جِپلائِئو نَ پرنئي مڙي *

۴۸

لڪه لاکهينو ڪرھو ڪوڙين ڏيئي ڪاھ
ايلاجيون آھر مين مڙ ڪهي پاء
کنھ نَ ڪندو ڪاھ جِپلائِئو نَ پرنئي مڙي *

واڻي ۱

آھنم ڪالھڙيون ماءُ مرادون پرنئي سين
جي مون پيون پرنئي ري ڪھه سي راتريون

ماءُ مُرادُون ڀرنئي سِين
 جي مُون اوڙيون ڀرنئي سِين وَرُ سي راتڙيون
 ماءُ مُرادُون ڀرنئي سِين
 پَسَنَ خايلِرِ ڀرنئي جي پَاتِيَمِ جهاڙيون
 ماءُ مُرادُون ڀرنئي سِين
 اڏيون عَبْدُ الطَّيْفُ جڻي ڪهن ڪاڙيون
 ماءُ مُرادُون ڀرنئي سِين ❖

واڻي ۲

سڏهين سِين ڌَ هُون نِينهُ نِيآپي ڌَ تهي
 موٽنُ جنهين مِيهِنُو پڙ تي سيئي پُون
 نِينهُ نِيآپي ڌَ تهي
 ڪاري راتِ رَت پَهڙا جانِ جانِ نِين ڌَ رُون
 نِينهُ نِيآپي ڌَ تهي
 جنِ مُسافِرِ سِيرِين سي مَرُ رُوڙ رُون
 نِينهُ نِيآپي ڌَ تهي ❖

توڙي تڙئين تون يا آلا تو در توه ڏ جهڏيان
 مون ڪهي سو مشاهدو جي منهن ڏ ڏئين مون
 يا آلا تو در توه ڏ جهڏيان
 مون پڻا در ڪهنا ڏور يا آهين تونهن تون
 يا آلا تو در توه ڏ جهڏيان ❖

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميرائي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

سَراڳ

پِهروَن فَضْدُ

۱

مَانَ پُڇَهِي سِيرِيں جِتَان لَاهِ مَ جَرُ
اُنهي جا اَمَرُ كَهَنُ تَ خَالِي تَ تَهِيں ۞

۲

مَانَ پُڇَهِي سِيرِيں جِتَان جَرُ مَ لَاهِ
پَرِيں اَكِيان پاءِ پَلُو مَنگَنهَارَ جِيئي ۞

۳

مَانَ پُڇَهِي سِيرِيں جِتَ مِيں رُكُهِي جِيئُ
سِينُو دَهوئي صافُ كَرِ صابُنَ سَانُ سِيئُ
سامونڌري سُجِيئُ تَهِيئُ تَ پُهچِيں پَارَ كهي ۞

۴

مَانَ پُڇَهِي سِيرِيں جِتَ مِيں جِتَانِجِ

کَدھِج گائی کچ کھی کورُ مہ کماچ
وُج وھائج سبھ تون سَوَداگر سچ جو ۛ

۵

مَان پُچھنی سِپرین چتان لاه مہ چور
کدھ تون قلب مَان کُتی کورُ کورُ
تہ ہن بھر سندو ہور متھان تو مُعاف تھئی ۛ

۶

مَان پُچھنی سِپرین چتارچ چت
دائِم دُوربینی مین پسین تون ولہا وٹ
نینہ نیکھاری نِت ملاح کد معلِم سین ۛ

۷

کچ کمایم کورُ بھکم عہد اللہ جا
پنجرو جو پاپن جو چوٹی تائین چور
معلِم اٹھی مور کورا انھی گالہ جو ۛ

۸

کورُ کماہ مہ کچ اٹھی اور اللہ سان
کدھ تون دغا دل مَان صاحب وئی سچ

نَحَبَتَ سَنَدُو مَن مِين مَانِڪُ بَارِجِ مَڄِ
 اِنَ پَرِ پُري اُچُ تَ سَوَدُو تَهِيئي سِپَهَرُو ❖

۹

سَوَدُو اِهڙِي سِپَهَرُو سُو مُون پَلِي پَاءِ
 وَسُ وِڇاري ٺاهِ ڪو تُون آڳا عَرُضُ اَڪَهَاءِ
 رِي هَمَراهي هادي جي مُورِ تَ مِلي ماءِ
 لُطَفَ سَانُ لَنڪَهَاءِ لَهريُون لَهَرِنِ وَهَ مان ❖

۱۰

لُرَ لَهريُون لَسَ لِيَتَ جِي اَنُتَ تَ آبَ جو
 جُڪهَو تَهِي مَ جَڪَازَ ڪهي پَهَرهي اُچي مَ پَهِيَتَ
 لَڪي ڪا تَ لِيَتَ هِنَ غَارِيبي غَرابَ ڪهي ❖

۱۱

سِرَھ سَنَوَان لَاجُو نَنَوَان اَوَلا جَنُهين عَاجَ
 سَاتِهِي سِپَهَرِ هَلِئا بَهري جُنڪَ جَڪَاجَ
 تُون حَاصِلُ ڪَرِين حَاجَ وَاحِدَ وَتِجَارِنِ جِي ❖

۱۲

سِرَھ سَنَوَان لَاجُو نَنَوَان مُهَآنا سَنَدَنَ مِيرَ

سُراني ۱

ساتهي سَپهرِ هَلِئا تَهيا سَنوان سِرِ سِيرِ
 جي اچن سان اڪيرِ سي پيڙيون رکھين پاڇه سين ۽

واڻي ۱

سَهسين شُڪرانا ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 ڪر تون حَمْدُ حَڪيمِ ڪهي ظاهرِ زبانا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 تون ڏيکهارين مون دِهلي مَن باطنِ جابانا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 مَتان مَرَدَ وِساڙين صاحبِ جي ثنا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 دُوسَ رکھين دِلِ مين تون لالَن لِسانا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 جفا ڏيئي جيئي ڪهي تهئي فِڪرِ مَڄه فنا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 نِسي تو سين توه ڪري مَن آکو اِحسانا
 ڪوڙين بهالِ ڪريمِ جا
 ڪڏه تون دغا دِلِ مان پانهپ سين بانها

ڪوڙين بهال ڪريم جا
 صاحب وٺي سڄي سين م تهيئي دانه ديوانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 جي تسليم مين تحقيق هوا سي ڪيني امانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 جاگيا جي جبار لي سي تهي سبانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 فاذڪروني اذڪرم گهڻو قرانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 واشڪرو لي ولا تڪفرون ڪڏه تون ڪفرانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 سبه سنواري سپرنئي قول تو ڪنا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 چنڪي چڻج چاهه سين مدح ايئي منا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا
 تائب تهڻو تڪرا جوشون جوانا
 ڪوڙين بهال ڪريم جا

سَرائِي ۱

نَه لَهين تُون لَطِيفُ چَئي اَمَنُ اَمَانَا
 ڪوڙين بهالَ ڪَريمَ جا ۛ

وَائِي ۲

مَن مِين تُون مَوْجُودُ اَنئون اَگاهين آهِيان
 اَڪهِيون اَڪهن ڪهي سِڪَنو ڪن سَجُودُ
 اَنئون اَگاهين آهِيان
 چيلان رَسِيون بُودَ ڪهي ٿيلان تهِيون نَابُودُ
 اَنئون اَگاهين آهِيان
 ماڙهن جي موٽن جُو صَاحِبَ هَتو سَجُودُ
 اَنئون اَگاهين آهِيان
 اَن دَرِ سِيئي اَڪهِيَا جَن وِڻجايو وُجُودُ
 اَنئون اَگاهين آهِيان ۛ

فَصْلُ پِشُو

۱

چيڪي مَنجھ جَهان سَو تاري تَگي تَنهن جي ✓

لُطْفَ جِي لَطِيفَ چئي تُو وَتَ گِمي ڪا نَ
عَدَلُ چُهَتان اَن نَ ڪُو پھيرو ڪَچَ فَضَلُ جو ۰

۲

ساري راتِ سُبْحانُ جاگي جَنهين يادِ ڪئو
اُن جِي عَبْدُ اَلطِيفُ چئي مِٽي لَدھو مان
ڪوڙين ڪنِ سَلامُ آگھہ اچئو اُن جِي ۰

۳

✓ سِوَا ڪِرِ سُبْحانَ جِي جِتَ جَرُ وَھي تھو جالَ
سَوِين سَچَن سَمُونْدَرِ مِينِ مانِڪَ موٽي لالَ
جِي ماسو جُڙيئي مالَ تَ پُوڄارا پُر تھين ۰

۴

سِي پُوڄارا پُر تھيا سَمُونْدَرُ سِيئُو جَنِ
آندائون عَمِيقَ مان جھوڙيون جَوھارَن
لَدھائون لَطِيفَ چئي لالون مان لَهَرِن
کاڻھي قِيَمَتَ تَنِ مُلھُ مھانگو اُن جو ۰

۵

✓ سِيئُو جَنِ سُبْحانَ وِپرِ نَ وڙھي تَنِ سِينِ
تَوْبَھہ جِي تائيرِ سِينِ تَري وِيا طوفانُ

ڏيئي تَوَڪَل تَڪِئُو آر لَنگهيا آسانُ
ڪامِل ڪِشْتِيَبَانُ وِچَ مِين گڏِيَن وَاهِرُو ۞

۴

ساري راتِ سُجَان سَوَدُو ڪنِ صَاحِبَ سِينِ
پَانهَپَ بَهري پيڙيُون هَلِئا جُنڪَ جُوانِ
پَانِيُون پَهَلِيَوَان لَحْظِي مَنجِهَ لَنگهي وِيا ۞

۷

پَانهَپَ جُو پيڙِي مِين وَڪَهَرُ وَدَهائُون
مُوتِي جِي مَهَرَانِ جَا سَچَا سَوَدِهِيائُون
اَلتَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ هِيئِي ڪَهَتَ ڪَهَتِيائُون
اُنهي جِيانئون بَرَڪَتَ بَارَ لَنگهائِيَا ۞

۸

جَنهين سَوَدِي سَچَ جُو وَڪَهَرُ وَهائِيُو
خَبَرُو لَهُمُ الْبُشْرَى جُو اُنهي لِي آيو
تَنهين ڪهي لَائِقَ لَنگهائِيُو سَانڌَارُو سَمُونڌَرُ جُو ۞

۹

اِيئي ڪِت تَوِپَارِنِ سَمُونڌَرُ سُوڄِيائُون

پِيهِي مَنجھ پَاتَارَ جِي مَانِڪَ مِيڙِيَاڻُون
آڻِي ڏِناڻُون هِيروُ لالَ هَتَهَن سَان ۛ

۱۰

آچَهارَا عَمِيَقَ جا گَڏِيَا تُوڀِيارَن
جَرُ جَهاڳِي آڻِيَا کارُونبَهارَ کُنن
سَمونَڌَرُ سُوڄَهوُ جَن تَن آڻِي اَمَلِ اوَليَا ۛ

۱۱

وِيَا جِي عَمِيَقَ ڏِي مُنْهَ کائُو ڏِيئي
تَن سِڀُون سُوڄَهي گَڏَهيُون پَاتَاران پِيهِي
پَسَنڌا سِيئي اَمَلِ اکَهرَين سِين ۛ

۱۲

اڏُو جَهنَڪُ نَ جَهاڙُ مُنْهَن جِي مَوَجَ نَ سَهي مُکَڙِي
مِيڙِي مَتَهاڻِن جُو جَهاڄَهوُ چَاڙَهيُم بَارُ
چَوَن چَارُو ناهِ کُو بَدِيُون بي شُمارُ
کَپرَ کارُونبَهارَ اُپاڙين اِحسانَ سَان ۛ

۱۳

وِيَر مَ لاڻِي ويَه مَتَهي آَر اوڙاهَ جِي

پسي پاڙيوارينون جِجِ اَنديشو اِيه
ويندو. نه پسين ڏيڻه پتن هن پار مٺي ۰

اَتِهِي پهر اوڙاهه تي منج گرهه ڪاري
وس نه ويچاري ته مامي ڏهندي مڪري ۰

هڪڙي ٻانهي چت مين بي صاحب سنواري
ڏنڪيون هن درياهه تان هلائي هاڪاري
ترازيون تاري ستر سبهيئي ڪري ۰

هڪ جا ٻانهي چت مين بي سٿري صاحب
ڪڏهي اونهي ڪن مان ايئي آگي جو عجب
اهو سائئي جو سبب جو ٻڌا اڪاري پار مان ۰

هڪ جا ٻانهي من مين بي جا ڪري الله
پانهين وجهي ڪن مين پانهين اڪاري اوڙاهه
تنهن واحد ڪهي واهه جو ستر سبهيئي ڪري ۰

هڪ جا ٻانهي مَن مين پي جا الله ڪري
 پانهين وجهي ڪن مين پانهين ڪندهي پي
 ستر سيڻي ڏهوئي جي تر توائي مڪرا *

هڪ جا ٻانهي مَن مين پي ڪري جوڙ جبار
 ڪڏهي اونهي ڪن مان ايئي آگي جو آهار
 جڪار جوهرين جو تنهن بهو نه ڏئي بهتار
 ننڍها وڏا مڪرا سبهه پسندا پار
 چيڏان منهن مدين جو سڄي محمد مچار
 سباجهو ستار ستر سبهه ڪري *

واڻي ۱

ڪنڊهي ساريان گا نه يا الهي باجهه ٻلاڻي بهائين
 مڪين گائيترو ٺاه ڪو اڀر تهيا عصيان
 يا الهي باجهه ٻلاڻي بهائين
 خبر ٺاهي قبر جي نسورا نسيان
 يا الهي باجهه ٻلاڻي بهائين

وَالِي رَسِيحَ وَهَلُو اَزْكَ تَهِيَا اِنْسَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 سُنْ سَبَا جَهَا سِيرِين نِرْتُون نِكَهَبَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 مَنديُون پَسِي مُنْهِن جُون شَرْمَا يَا شَيْطَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 هِن مُنْهِن جِي حَال تِي هِي هِي هِي كِن حَيَوَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 سَائِين سَكَهَائِي آهِيْن سَامُونْدَرِي سُجَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 تَرَهو چَهَن مَه تَار مِين رَسِيح تُون رَحْمَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 بِيَلِي جُو بُدَن جُو مُون تِي مُوْڻِي مَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 ويْتَهو پَنِي پِننو كَجِ كُو بهيرو مَتَهِي بهَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان
 خَالِقُ خُوبُ خَلْقِيَا كُولَن جَا مُكْدَرَان
 يَا اِلَهِ بَا جَهَ بِلا تِي بهائِيَان

آن پُن اڪهلُو اُن مِين ويٽهَو پَنان پَان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 سَبَه سَواي سَمڪهيا داتا ڏيئي دان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 ولها سَبَه وَنهيَا ڪيا تَنهن جي جودَ جَوَان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 مَتان مُون ڪهي چَهڙئين بَهڪن لَاتي بَان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 وِيرَ وَسيلُو آهين دَاڙو مِين ديوان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 لاءِ ڏهاري ڏينَهه ڪهي خيمو اڏِئو خان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان
 اُتي عَبدُ الطيف چَئي سَچ ڪا سُلطان
 يَا اِلَهي بَاجَه بِلَاتي بهائِيان

واڻي ۲

آيو آيو لالَن آيو بهج بهني ڪهر آيو
 چوا چَندن ڪهتُهورِيون لالَن ڪهي آري لايو

بهيج بهني كهر آيو
 ٻڌهو چوي ٻاجهه تهئي كهوت تَن كهر آيو
 بهيج بهني كهر آيو
 مَڪاهون ڏيئي ڳجهيون پرين پان پَرَچايو
 بهيج بهني كهر آيو
 لڙڪائي لڳ ڪري مون رات ساري رانيو
 بهيج بهني كهر آيو

فصل ٽيون.

ڪهوها ڪالهه ڪهني اُن ودها اوتر آسري
 آلا جهري مَ اُن جي اڙي جي آئي
 ويچارن دهني وڪهر ودهو پيڙئين

وڪهر سو وهاء جو پئي پُرائو نه تهئي
 ويڇيندي ولات مين ڏرو تهئي مَ ضاه
 سو ڪو هنر هلاء آگهه جنهن جي آبهين

۳

اُورِيَانِي اَنِينِ مِڙِيُو مَعْلِمَ خَبَرُون
سَا سُدِه ڌَ ڌِينِ جِي وَهَ وِيدَه ڪَري ۞

۴

پِيڙِين تُنهن جِي ٻاجه وَڪَهَر تَنهن وَصَالِ جُو
ڪُهوها اُولا تُو ڪِيا سَبِه سُونَهَارَا سَاجِ
اُتَ ڪَا مَعْلِمِنِ جِي حَاجِ جِي پُورِئَوَارُو پَانِهين ۞

۵

پِيڙِي پُراني وَڪَهَر پَاءَ مَ وَتِرُو
تَري مِين تُن ڏِيَا پَاسِنُون پَاني
هِي هَڏِ وَهَاني پَر ڪَڙه ڪَالِهُونِي ڏينَه ڪهي ۞

۶

تَري تُن پِياسِ پَاسِنُون پَاني وَهي
ڪُهوهو جَهَرُ جَهَنُو تَهَنُو لَاجُو سَبِه لَڙِياسِ
جِيلَانِ سَدَهَرُ سَڪَهَانِياسِ تِيلَانِ وَهي وَهَ سَامُهُون ۞

۷

وِيتَهو تُن تَنِيسِ مَڪِه ڏِهَاري مَڪَري
سَنَباهي سِيڏُ جِي مَتَهي نِيڏَهو نِينِسِ

وَتَائِي وَثَانِدَرَا لَاجُو لَمَكَائِيئِسِ
آخِرِ اِهَرِيئِسِ تَه جُوكَهُو تَهِيئي تَه جَهَارَ كَهِي ۞

۸

تُن تُونِيئِدُو آءِ مَكُو ڏَهَارِي مَكُري
سَنَبَاهِي سُونُئَر جِي مَنان مُرِ مَ لَاهِ
اُجِ كِي سَنجُو صَباحِ اِهَرِيئِيئِن اَنانگَه تَرِيئِن ۞

۹

اُچِي سُو ڏِئَهو جُو ڪَپَرُ سُوئِي ڪَننِ سِينِ
سُوئِي لَوڪَ لَطِيْفُ جِي يَادِ تَه يَارِ ڪِئُو
غَايِلُ تَهِي غُرَابَ كَهِي آرَهَ تِي آئِدُو
سُو چَهَتَرُ چَهوئِي ڪَارِ مِينِ پِئُو پُرَانُو پُو
جَهَارُ صَعِيْفَن جُو پَانِي مِينِ پَرَتُو
سَيَدَ سَاتُه سَنَدُو پُر بَنَدَرِ پَهچَائِيئِن ۞

۱۰

جُنُو وَڃِي جَهَارُ ڪَڏِئُو غُرَابَنِ سَانِ
پُورِيئِي هُن پَارِ ڏِي سَدَهَرِ رُڪهِي سَارِ
اُچِن تَهَا آوَارَ سَتَائِي سُونُئَر جَا ۞

۱۱

دَنڪي وِچ دَرِيَاهَ کي بُڏي کي اُڀري
هڙ جي واڏهي وائيا سي سُونَهَن سَبه سَرِيَا
مَعْلَمَ مَآءِ نَه اِڪُڻين فِلَنڪي مَنجِه پَهَرِيَا
مَلَّاحَ تَنُهَن جي مَڪَرِي آچي چورَ چَرَهِيَا
جَتي ڏهينَڪ ڏَهَرِيَا تَتي تاري آهي تَنُهَن جي ۞

۱۲

دَنڪي مِين دَاڻا وَڙهي وَجُهَ وَكَهَر جَا
وِپرِ وَڙَهَنڌَه دِيسَلَا دِيهَ مَه دِپَڪَاڻَا
هِي يَنْڌَر نَه جَانَن گَڏِهِن هَلَنڌَه ڪُن مِين ۞

۱۳

وَڪَهَر وَنِجَارَن پَان پَرَانُو چَاڙهَئُو
آچي لَهريُون لَڪِيُون پِيڙِي پِيَارَن
جَاڪو جي يَارَن نَه تَر تَوَائِي نَه تَهِيُون ۞

۱۴

پِيڙِيَا تَا پِيئي مَڪَالِهِيُون تُو نَه پَهَنڊِيُون
سَچُون رَاتِيُون سَهِين بَهَر سَڪَهَان ڏِيئي
صَبَحَ سَبهِيئي پَارِ پُچَهَنڌَه خَبَرُون ۞

۱۵

وَهَ تِكْهَآ وَهَ كَهَرَا جِتِ فَنَڪَرِ نَ تَهَهَرِنِ
وَذَانْدِرِيُون وَهَ سَامُهِيُون جَهَجْهِي زُورِ جُنْبِنِ
نِيڏَهُو مِينِ نَاتَارِيُون وَنَجَارَا وَجَهِنِ
مَلَاَحَ مَعْلَمِنِ مُونِ مَڪَرِي سُنَائِي مَڪَالَهَرِي ۞

۱۶

وَنَجَارَا وَيْتْهِي تُو نَ سَرَنْدِي شَاَهَ رِي
مَڪُو پَنُهِنِ جِي مَڪَرِي چَنڪِي ڪِرِ چِيْتْهِي
پَاسَا پَاڪَهَرِيَنِ جَا سَمُونْدَرُ تَهُو سِيڪِي
جِي لُنڌَا مَنجُو لِيڪْهِي وِيَرِ وَرَهَنْدِي تَنِ سَانِ ۞

۱۷

نَاخُوا نِڪَهَبَانِ مَعْلِمُ مُنْجِي خَبَرُون
جَنِ سَارِي ڪَهِيُو سَمُونْدَرُ تِي سِپَهَرِ جُو سَامَانُ
لُطَفَ سَانُ لَطِيفُ چِي تَنِ لَنُڪَهِيُو طُوفَانُ
سَنَبَهَارِي سُبْحَانُ وَجِي عَدَنِئُون اُڪَهَتَا ۞

۱۸

سُتَا سَبُو پِي سَنڊِي مَعْلِمَ آسِرِي

اڍي پُن سُنھو ناخوَا بَنَدَرِ ناھِ بھڻي
جن جي سَيدَ لَچَ کھڻي سِي سَبھ لَنکھيندا اُکِيُون ۽

واڻي

ساتھن بَدھا بَار تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
پاتا پاڙيوارين پَنگھ مَنجھ پاتار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
پَتَن تھو پورَ کري آئي تُنھن جَڙي وار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
سُچُون راتيون سُنھين کھيو مَنجھ خُبار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
کي تُو کَنين دَ سَئي هَلَن جي هاڪار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
تائِب تھو تَکِرا پَنو اِي پَچار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
نَنڌَر دَ کُجي ھيتري سُنج اَدا يار
تُو کھي اَرَسُ اَکھڙين مِين
سائينئ مَکين سَچَ کھي تُون کورَو مَنجھ قَطار

تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 ڪي تُو ڪنِين نَ سَئي ڪپَر جِي ڪوڪار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 ڪهَران تهي رِي ڪهڙي اِلَهي توهَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 هو جو شڪُ شَارڪِ جو تَنهَان رُڪهُ سَتَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 کُل نَفْسِ ذَائِقَةُ اَلْمَوْتِ پَرهو اِي پِجَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 شِڪارُ تُون شَهَبَارَ جو تُون تَان مَنجِه شِڪَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 يَوْمَ يَفِرُّ اَلْمَرءُ مِنْ اَخِيهِ جِتِ بَهَاجِنْدَا بَهَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 تَرهو چهن مَ تَارِ مِين اچِج تُون اَدَهَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 لَکَ مِڙِيئي لَتِيَا هِنَانِ وِيَا هَرَار
 تُو ڪهي اَرسُ اڪهڙين مِين
 ڏِيئي جانِ جَبَّارِ ڪهي هُنَد تِهين پريان پَار

تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين
 لڪهڻو آهي حديثن مِين ظاهرُ ايئي پِچارُ
 تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين
 وڻين کي نه وَلَن سِين ڪنبي بهرِ ٿهَارُ
 تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين
 ساڪينئي هلي تو سِين جا بهگي ڪهان بهتارُ
 تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين
 جَنُّ جَالِ نه نِبهِي سُجِ ايئي سَنبهارُ
 تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين
 جَمَ وسارين ويسلا بهتين جي پهلڪارُ
 تو ڪهي آرسُ اڪهڙين مِين *

فَصْلُ چَوَتهُون.

سَبيهيئي سنڌي ڪرين ڪو مَهَ مُنجهائين واٽَ
 سَپيريانَ جي ساٿَ لاڻو لڻڪو ميڙئين *

سَبَهِيئي سُبْحَان جِي ڪِر حَوَالِي ڪَم
 تَهِيئي تَحْقِيقُ تُون تَسْلِيمَ مِين لَاهِي غَم وَهَم
 قَادِر سان ڪَرَم حَاصِل ڪَرِين حَاج تُون ۞

۳

چَنگن سان چَنگائُون اِيهين سَبَهڪو هُو
 تُو جِيئي ڪَري نَ ڪوئ بچهن سان بهلائيون ۞

۴

چَنگا ڪن چَنگائُون مَتَهايون مَتَهن
 سو وڙ سيئي ڪن جو وڙ جڙي جن سان ۞

۵

مِين مَتَهي سَرا ڪُهين سَد ڪَريَن
 ساڻه نِباھئو نِين اِيئي پَر سَندي سَچِين ۞

۶

وَتَه ويهي جِي جِي لَهين تَه بي ڪار نَ ڪَريَن ڪا
 سا پَرورج ڪالَهڙي وَجَارن وَثا
 مَوتِي جن هَئا آندَ ڪُهني آدَب سِين ۞

۷

اَمَل آجِه مَه اُن ڪهي جِي نَ پَرورن مَت

جِتَ گڏجيئي ڪوهري مانِڪُ تَتِهين مَتِ
جَنُهين سُونَ سِينِ سَتِ تَنِ هَئي رِيئُ رَدِ ڪِئُو ۞

۸

سُونان وُونَ صَرافَ سِينِ لڏو لاهِ مَ لَهِ
سُو سَوَدوئي چَهڙ جَنُهين مِينِ جَوَاهِرُ نَاهِ ڪُو ۞

۹

سُونان وُونَ صَرافَ سِينِي لڏو هڏِ مَ لَهِ
آهي تَنِ اُونڌاهِ جَنِ جَوَاهِرُ جَايا ڪِئُو ۞

۱۰

جي صَرافِنِ لڏئو تَ تُون پُن لڏج سُونَ ✓
پَٺا قَدَرُ ڪَنڌَ ڪُو تَ ٻيئي گڏيندَ ڪُتِ سَانِ ۞

۱۱

اکهڻو ڪاڻو چَ مانِڪَنِ موٽَ تهي
پَلِي پايو سَچُ آچِهيندي لَچَ مَرانِ ۞

۱۲

وِيا سي وينجھارَ هيرو لالَ وِندِهين جي
انُهين سَنڌا پوڙيان شِيهي لَهَن تَ سَارَ
ڪُتِن ڪُتِ لَهَارَ هانِي انُهين بهينئين ۞

وَجَن مَ وَيَجْهَارَ پَانِيٽُھُ جِي پَرَڪھِنا
 گَنيرُ پايو اَڪهين لَهَن سَبھَ گَنهن سَارَ
 موٽين جِي مِزاجَ جو قَدُرُ مَنجھَ ڪِيَارَ
 صَرافِنُون دھارَ مانِڪن مَلاحِظُو تھِي ۞

تھا صَرافُ سَجھَن پَانِ ڪوٽھائين جَوھري
 مانِڪَ ڪري مُتھ مِين وَون وَتھي وَت تَن
 تَ سَنَدِسي سَيَدُ چوي ڪَهَرُو قَدُرُ ڪَن
 پَانِيٽُھِي پَرَڪھَن ڪي ڪُنڀڇَن ڪڍَن ڪَچَ سِين ۞

اَمَلُ اَسارا پِيئي بھورا بھڳي جَت
 ڪوھ تَ رُئي تَت بِيئي اَدھ هَتھ ڪري ۞

اَمَلُ اَساري پِيئي بھوري بھڳي جِينِي
 وَون صَرافِن سِينِي بِيئي اَدھ هَتھ ڪري ۞

مانِڪَ مُندھ هَتھاء پيٽِي مِين پُرزا تھُو

سُجُو تان سَيدُ چَوي لَهي لَکھ سَوا
بَھڳي پُنجائِءَ پَدَمائِي پَري تَھڻو ۛ

۱۸

جَتي مائِڪنِ مائِ تِ جُوڙنِ تَڪِئو
سَنئون تَن سَبهائِ اُمَلُ جَن اُپائِو ۛ

۱۹

چُورُ اُبھوئي چُوءَ تَ آئُون اُھوئي آھيان
جي آسي اَنگنِ ھوءَ تَ پَ لَکھي ڪَھي ڪو نَ لَهي ۛ

۲۰

چُورِ پَھتُ جُھ سِين پَدھرِ ناھِ آرَھُ
پوءِ لَکائِجِ وِتھ پِھروُن پانِ لَکائِپِن ۛ

۲۱

پانھين لَوڙائو تَھي پانھين دَھون ڏين
ڪَھروارنِ جانِ ڪَننِ چورنِ سَدَ ڪَرين ۛ

واڻي

جاگو يارا جيڏيُون تَ پان پرين پَرچي
جاگو جوشان جيڏيُون تَ پان پرين پَرچي

هَلَندي حَبِيبَن ڏي ويلو وڃ ڏ ڪجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 مَتَهان اوسَر اُسري پَتَنگ جِينئ پَنجِي
 تَ پَان پرين پڙجي
 عَرَض اَحوال اُن ڪهي چَنگي بَهت چَنجِي
 تَ پَان پرين پڙجي
 ڪري نِياز نِڪَنو وَاحدَ ڏي وِرجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 آهي مَوْتُ مِرِي ٿي ڪوھي ڪي ڏ ڪجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 اَجَل ايندَ اوجِتو جو سَدا تھو سَجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 اَمِيان اونداهِي مين سَمَر سان ڪجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 ڪهن تون قوت قَبَر جو ڪهنو تَو ڪهرجي
 تَ پَان پرين پڙجي
 تَ آڳو عَيْب آوانهن جا. ڏهڪيا مُجھ ٻجھي
 تَ پَان پرين پڙجي

جِي ڪِي وَهِي وَجُودَ مِين صَاحِبُ سُو سُبُجِي
 تَه پَان پَرِين پَرُجِي
 ڏَرُجِي ڏَرَاهِ دَهَنِي جِي ڪُو پِي بَهَجِي
 تَه پَان پَرِين پَرُجِي
 اَمُن آهي تَنهن ڪهي جُو مَنجِهَ اَللهُ جِي آجِي
 تَه پَان پَرِين پَرُجِي ❖

فَصْلُ پَنجُون.

۱
 مَرُن تَهِي جِي ڪَانْدَه تَه بَهِي بَهَارِ مَ مَڪَرِي
 سِرَه پُرَانَا ٻَانْدَ لَهَرِيُون سَهِي لَنڪِهِيُنڊِيُون ❖

۲
 لَهَرِن لِيڪهَو نَاهِ ڪُو جِت ڪِرَ ڪُن ڪَارَا
 آچَهَارَا عَمِيَقَ مَان آچِن اَوْبَهَارَا
 اُتَهِي آسَارَا وِيرِ وِڙهَنْدَه وِيسَلَا ❖

۳
 وِيرِ وِڙهَنْدَه وِيسَلَا اُتَهِي تَوُهَ طَلَبِ
 سَائِرَ ڪَنهن سَبَبِ ڪَالَهَ تَه وَدُهِي ڪُن مِين ❖

ڪالھ وڊهائين ڪن مين جاڏا جنگ جھاز
تنهن جي اڄ ترار آهي آر اکهن مين ۵

آهين آر اکهن مين ناخوآ جِ نِگاھ
وڏا پيڙا ٻوڙيا سائر ڏيئي ساھ
تون ملاحظو ملاح جِ ڪو انهي ڪن جو ۵

ملاحظو مھريان جو مور م لاه مناء
سامونڊري سنبھال ڪي سمن آئي ساء
جهاڳي جر منھاء تاري ٻين ترار ڪهي ۵

تاري ٻين ترار ڪهي منجهان موج ملاح
دانھون ڪن درياھ جون اونھي جا آگاھ
سونھن جي صلاح ھل ت ویر لنکھي ونجين ۵

سونھا سڏھيون ڏين هن ديواني درياھ جون
کوڙ اوڏائي ڪي نه ڪي رڳو سچ سوين

عِجَزَ جُو آدَه رَاتِ ڪَهي وَڪَهَرُ وَهائِينِ
سَاتُه سَلَامَتَ نِينِ ثَابِتُ اِنهي سِيرَ مان ۞

9

ثَابِتُ لَنڪِهِيَا سِيرَ لَهَرِنِ لَوڏِيَا ڪِي نَ ڪِي
وَجِي پَهَتَا پَارِ ڪَهي نِرَتُون مَنجَهَانِ نِيرَ
مَارَ پَهَتَا مِيرَ بَارِ لَنڪِهِيَاُونِ بَاڄَه سَان ۞

10

تُون وِسِرُو وِيرَ سَاتِهِنِ سَنَبَتِ پَنڊَه جِي
جُوڙِي جُنڪَ جَهَارَ ڪَهي ڪِي ڪوڏِ هَنائجِ ڪِيرَ
وَهِي وَجَارِنِ جِي بَنڊَرِ ڏانھُ بَهِيرَ
ڪَر تَنهين جِي ڪِيرَ جَن لَامِيڊَارَ لَنڪِهِيَا ۞

11

قَرِيهَدَ پَهوڻَا پَارِچَا اڪَر ۞ عَنبِيرَ
اَهڙُو وَنِجَ وَتَهِي ڪَري وَنِجَ وَجَارَا وِيرَ
بُهِي بَهَارَ مَ مَڪڙِي اَمِيَانِ سَائِرَ سَڄِي سِيرَ
ڪَر تَنهين جِي ڪِيرَ سَاتِه جَنهين جِي سَڄِيُون ۞

12

قَرِيهَدَ پَهوڻَا پَارِچَا پَانِيَتَه پَاتائُون

ڪوٽهينون قيمتَ سنڌيون تَر مِين تَا ڪِيائون
 لاجن مَنجھ لَطِيفُ جَئي پيڙا بَدَهائون
 نَدَرُ نِي جَامَ جُو چَرَهَندي چِيائون
 جي جُھي چھوڙيانئون سي پيڙيون رڪهين باجھ سان ۵

قَرِپَھل پھوئا پارچا پاتائون پُڙيون
 انھين ڪهي عِناَتُ چوي پھيڙ نَ ڪن پُھڙيون
 جي چھوھي مَنجھ چھڙيون سي پيڙيون رڪهين باجھ سان ۵

وَجِئِي جُو آن ويھي جَرِ پَلُو پائِيان
 تَر پيڙا ڪَھر سُرِين اوسَھ اينِي پيئي
 جِينِي وَجَارُو سِين وَڪَھرين سَرها سَبھيئي
 حُرْمَتَ سان حَبِيبَ جي سُنڪيا نَ سِيئي
 پاڻو سي پيھي ڪھنڊ ڪھيڙائو آئيا ۵

تَر پُوچَنا ڪَھر سُوڙيا جَنھين واسِيا وار
 پَر لَنڪا ڪاڙِي هُوا تَنھين جا بھتار

آيا سبھ عناٽ چوي اُن پتن تھي پچار
سُونڌر ساهوڪار سيد رکھي سنجھ آيا ۽

۱۹

ويٺي جر جھاريان پانهين لي پرين
خضر پير خداه جو مان موٽائي تن
ونجي ولاتن مين جڳ لنگھيا ڪهي جن
جن ڏٺها تن چيا ته اجهي تها اچن
سھسين سرھايون لائين تن ڪهي خاطر تن
الهي عناٽ چوي محب مون مان مڙن
وادھايون ورتن ڪھنڊ ڪھيڙاڙو آيا ۽

واڻي

غير سبھ عبث وقت ونجائيم پانهن جا
ويٺي لکھڻو لوڙيان جي ڪي ڪٽڙو مس
وقت ونجائيم پانهن جا
تون ابھارين ڪهي راسخ اچي رس
وقت ونجائيم پانهن جا

حَالُ مُنْهِن جُو هِهڙُو جِهڙُو تُون پَرِيَمِ اچي پَسُ
 وَتَ وَنَجَايَمِ پَانْهِن جَا
 قَلْبُ گَارُو جُو تِهڙُو تَنْهِن تَان گَامِلَ لَاهِيَن گَسُ
 وَتَ وَنَجَايَمِ پَانْهِن جَا ❖

فَصْلُ چَههون

۱

تَانگهي مين تَارِئُو بَنْدُه پَنْهِن جُو تَرَهو
 اُونهي مين آئِئُو ڪُو نَ ڏيندء ڪُو بَئُو ❖

۲

نَارُو تَرِئُو وَنَجِن نَنڌَها وَڌَا وَاهَرَا
 آهي پَرِ اَتَارِن ڪَهَرَا مَتِهِن مَوْلِيَا ❖

۳

گاڻو ڪَمايُومِ مَوْتِي مُون نَ وَنَجِيَا
 سِيهي جُو سَيِّدُ چَوِي وَڪَهَرُ وَهايُومِ
 اِهڙُو حَالِ سَنَدُومِ تَوِه تَنْهِن جي اَبَهان ❖

بَڏَرِ جانِ بَهِي سَڪَهاڻِيَا مَ سَمَهُو
 ڪَپَرُ تَهُو ڪُن ڪَري جِيئي مَائي مَنجِه مَهي
 هِيڏو سُرُ سَهي نِنڌَر نَ گَجي ناخُوا ❖

ڏوڙي لَه ڏاتارُ جَمِ وِهيَن وِيسِرُو
 هَڪِنُو هُجُ هُشيَارُ ڪِهون ڪِهونڌَ اُوچِتي ❖

سُتِين ڪِهَڙِي سَارُ وِجُ ڪِهونڌَ وِيسِرَا
 تُو چِيڏا تُو يَارَ لَهَرِن لاَوَهَارا ڪِيا ❖

سُتِين سَاجَهيئي وِجُ ڪِهونڌَ وِيسِرَا
 وِيرَ وِري وِئي اَسارِن تان اُوچِتي ❖

ڪِهون ڪِهوايو آئي نِنڌَر اَبهاڱ ڪهي
 جَنهين پَه نَ پايو ڪَري تَوائي تَن ڪهي ❖

نَ ڪو سَڪُه نِڪَهَڙين نَ وِيسانڊِ نِئي

جڳا اچي سامهين بهائين سا سڀين
مورين کي نه مٿين جنئي سڄون راتيون ستهين ❖

۱۰

اوکهي راهه الله جي اوکهي اوکهي بهت
هو جي ڏيهائي ڏيهه جا تن پڻ منجهي مت
آچار ائي اپت گهه کاتي نينه سان ❖

۱۱

م کي هيج م هوج ترس م تان جهاز کهي
جو کليو محمد تي نه اکيان اچيئي اوج
سوکهي بهت سبوجه تنهن جي مڪي ڏهڪي مڪري ❖

۱۲

تون جي وڻهين تراز تنهن پا اسباب اخلاص جو
متان کي من لوڏين پسي جنڪ جهاز
نه عادنئون عنا چوي تنهن جي حاصل تهئي حاج
ناخوا تهئي نواز نه آگه مانين هيڪڙو ❖

۱۳

تن مين تراز توهه جي کهني رکھ گهوري
ادب ۽ اخلاص جا سڙه بندھج سوري

وڪھڙ وينتڻ جو تڻهن مين پاءِ توري
تہ عادِ نئون اوري تڻهن جو توائي نہ پوي ❖

۱۴

توڙي توائي توه تڻهن جو آسرو
سڄن مگر لائي ڪهيرون ڏينديس جيڏئين ❖

۱۵

ويھ تون وساري جهنڌا جي چهلن جا
جو لکھ لھريون ڏي گر سانجھ سمنڊر جي ❖

۱۶

سامونڊري تون سنبھي ساڄو جھل سڪھان
لکي واءِ وڌانڊرو منجهانئي مھريان
جنھين بھايو پان ڪري توائي تن ڪهي ❖

۱۷

سوڌا ڪر سمنڊر جا لاجو لال وڻھيج
اچھا اوڻا عاج جا چنکا چترائج
سڙھ سبي سڦلات جا ڪوھا خوب ڪھنج
ست سڪھان سر ڪري چھ جهجھريون اڏيج
بارھن تيرھن پندرھن سترھن سينگاريج

ساري ستر سيد چئي پوري ڇانئج
 ملاح معلم خبرون ڇهي پروڙيڇ
 وسقاهم ربهم شراباً طهوراً پائي پاڪ ڀئج
 جنهن ڪهي سڪن سبه تها پرين سو پسج
 لڙ مين ڪي م لڏيڇ ت ستر سامونڊري تهئين *

واڻي

مون ماريندا لڪ يا وائي ڇ م اڏڙي جهڪ
 هي ڇي هوء ڇي مون ماريندا لڪ
 اٺ ت ڏ ڇي عام ڪهي مون ماريندا لڪ
 پائي جان پارئون ڪري نينھ وهاڻي نڪ *

سامونڌري

فصل پهرئون

۱

پگه پاسي گهار آيل سامونڌرن جي
وجهي جيئي جتجار جم وڃي اھري *

۲

پگه پاسي ڀڄي آيل سامونڌرن جي
من مين باري مڃ جم وڃي اھري *

۳

پگه پاسي ويھ آيل سامونڌرن جي
تون ويسلي وگه ڪهنين هوءَ پوريند پڙڏيھ
سمنڊر جن ساڙيھ ڪوھ نہ ويئين تن سين *

۴

جي اچين تان آءِ هني هتھ پگه مين
لڳي واءِ سناء سڙھ سانباهي نہ سھي *

۵

نَنڪَرُ جَانِ ذَهْ ڪَهَنِي وَوَن وَهَلَوِي نِڪَري
جَهَن ڏيهه وَجَن نَارِيُون پوري ناخوا ۞

۶

نَنڪَرُ ۽ نَارِئين پَگهه ڪَهَنِي پَنده تَهيا
بَنَدَرِ بَارِئين سَنجا سامونڌرِن ري ۞

۷

نَنڪَرُون نِيڙِي مَنِ اُولِي ذَهْ اِهَري
سَباڄهين سِينين پَانِي مَنين ڪَهيو هِنئون ۞

۸

سِيئي جُوبَهَن ڏينَهه جَدِهِن سَجَن سِپَهَرِ هَلِيا
رُتان ذَهْ رَهَن سِپَرِن آيلِ گَريَان ڪِينِي
مُون ڪهي چاڙهي چِينِي وَئُو وَجَارُو اِهَري ۞

۹

ذَهْ سِي تَرِ ذَهْ اَوَطاقِ وَائِي وَجَارِن جِي
سَرَتِيُون سامونڌرِن جَا اُجُ پُن چِڪِمِ چَاڪِ
مَارِيَمِ هِن فِرَاقِ پاڙِيچُون پَرِيَن جِي ۞

۱۰

وِيَا اِهَري اُوهُ مُون ڪهي چَهڏِي ماڳهين

جُڪنِ جا جُڪَ تَهِيَا اُنَّانَ نَ مَوِئِئُو ڪَوِءُ
ڪُونڌَرُ مَارِيندُو ۽ پِڇَارِنِ وِئِنِ جُو ۽

۱۱

اُونهي مِينِ اُھري جَدِهِنِ جي وِيا
سانڌاري سَمونڌَرِ جي ٺھوڙي نِيا
وڃي تَتِ پِيا جِتِ پُڄَنَ بھيئي ناھِ ڪا ۽

۱۲

اُونهي مِينِ اُھري جَدِهِنِ وِئِڙا جي
مَوِئِي مَآيِ نَ مَوِئِيَا مَآءُ سَامونڌري سِي
ڪارُو تَنهين ڪهي جيڪسِ وَھِ وِري وِئُو ۽

۱۳

اُونهي وِيا نَ وِريَا اَنئون تَنهين مَاري وِينِ
ڪَري سَامونڌري سِينِ جُسي جَارِ پِرائُو ۽

۱۴

جي وِئِڙمِ اَڄُ سِي ڪَدِهِنِ ايندا مُون ڪھرين
پِريانِ جي هُنَ پَارِ ڏي وڃي دھڪي دھجُ
سامونڌري ڪو ڏُڄھُ مَآءُ مَارِيندُمِ ڪَدِهين ۽

اوهريا جيانئين ڏهڪن تن ترائين
سامونڌرين سانئين واءِ سناو وارئين ❖

سامونڌري ساري ماءِ منهن جو چنڊڙو
بندر وڃاري وڃي لايا ڏينھڙا ❖

سامونڌرين ڪو سنڪ آهي ڪوندر ڪاڏئون
انگهن چاڙهي انگه وٺو وڃارو آھري ❖

وڃيئي وسري شال جو تون سوڌو سڪهين
انجان آئين ڪالهه ته پڻ تهو سفر سنڀهين ❖

مگرڻو جهلڻو روءِ متهي مهري هتهڙا
ڪهه سوڌو سنڌوءِ جو تون ڏهوليا سڪهين ❖

الوزن نه ڏي وڙ ودهائين وڃهه ڪهي

رھ اجوڪي راتري تون لالن مون لائي
ونج م پھوڙائي ايڏي سڀهر سپرين *

۲۱

جيڪس نبر نينھ سنداوم جني مون ابيتهبي ان تهيلھئو
ساعيو سامونڌرن جو اگھين تا نه ڪٿوم
ونجن منجه هوم پان وراڪي رس سان *

۲۲

بيڙي جي بهن نينھ نه گجي تن سان
ابها ڏنڀه ڏسن جي سرھ چارهي سير تهيا *

۲۳

هنڙو بيڙي جان ڏتر بي ڏيه تهئو
چھئو تا نه پريان ڪر لاهو تهبي ڪڏھين *

۲۴

تن جنھين جي تانڪھ سي سجن سڀهر هليا
لج لات لطيف چئي ڪڏھن ايندم ڪانڪ
ڪنھن ستائي سانڪ پرين پرڏيهي ڪيا *

۲۵

تون ڪي لڄ ڪانڪ ڪڏھن ايندا مون ڪهرين
سينن ڪارن سانڪ مون تان ڪهنائي ڪيا *

سر نِسِرِيا پاڻڊ اتر لڳا آءِ پرين
مون تو ڪارن ڪانڊهه سهسين سڪهائون ڪيون ۰

سر لپيا ڪپيا ڪسر نِسِرِيا
تو ڪينيئي وسريا ڏهول منهن جا هتھڙا ۰

جڪر اچين هان تہ ڪريان روح رُچنديون
آيل ڏهوليئي سان مگر لڳي ڪالهيون ڪريان ۰

آيل ڏهوليئي سان اچي تہ جهيڙيان
لائي ڏينھ ڪهنا مون سين ڪيئي تهوڙا ۰

ڏهوليئو وٽڙو ڏور تهِي ڏکھيا ڏينھ ڪڏاريان
مادر من مہ چور نا تہ پدھر پوندي پرنئي ري ۰

لاھين ڏانهين ڪن ڪالهيون هلن سنديون
ڏيندا مون ڏکھن وه وجهندا جندڙو ۰

سامونڌري ۱

۳۲

مون ڪهي جيارڻو پرين جي ڪاله ڪري
ڌرتي جو آڇ اڏڻو هنڌو ڪوڻ بُرج جني ۰

۳۳

وڙن وڻجي وانڻي هنڌا مائي پرين جو
چمي چم چائڻي هو جا سنڌي سڄين ۰

۳۴

آئون جن اساري مڻهي تر ڪڍاريان
مون ڪهي وساري شال مڻ وڃن اهري ۰

۳۵

سڻهي لک نڪ سڻين ڪڍ بهرين نين
سامونڌري مون سين کي تو ڪاله لنگهائيا ۰

۳۶

هي سڄن سيئي جي مون ڪوڻ بهاريا
ايندم جان پيهي ت سبه لاهيندم ڏکھڙا ۰

۳۷

چمڪيون چوڏهار دهجئون دهاريچن جون
ماء سامونڌري آيا سھسين ڪري سينڪار
تنھين جي تنوار تھو ڪالھائون ڪانڪ ڪري ۰

واڻي ۱

پرين جي پنڊها: مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
بهه ڪري آيو تهاتهارو ڏيهه

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
بهگي ڪٽ سڄي تهئي لتهي جاکه گهراء

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
سرتن سور پرائيا هائي هن هندها

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
تانڪي واس وهائيو باروچي ملا

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
تاسين ڏونگر ڏوريان جاسين دل اندر ساه

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون
متيون موئن سنديون تون هڏ آچه م ماء

مون ڪهي جي جهلينديون سي نه ڇنڊيون

واڻي ۲

تر نهاريان تهئي منهن جابند روڻڙا جي مان سترهه سنجانان سچين

اُڀيڻهي اوسه پائيان ڪارن وڻجاري
 مان سڙه سڻجانان سڻجين
 ڪهنو اڪنڌهي آهيان پرنئي پنهن جي ڪهي
 مان سڙه سڻجانان سڻجين
 ڪهنه پوري سمونڌر ڪهي آئو اکها ڏي
 مان سڙه سڻجانان سڻجين
 آسائتي آهيان آلا مون ڪانڊه اچي
 مان سڙه سڻجانان سڻجين

واڻي ۳

آيل ڪريان ڪينئي منهن جو ڏينھن اڀلئو نه رهي
 وڻو وڻجارو نڪري مون ڪهي چاڙهي جيئي
 منهن جو ڏينھن اڀلئو نه رهي
 اڏوهي جان ڏکھنا چڙھيا چوڻي سيني
 منهن جو ڏينھن اڀلئو نه رهي
 ڪونڌر متهان ڇنڊڙي وريا ولن جيئي
 منهن جو ڏينھن اڀلئو نه رهي

مادرِ پاڻي مندِيون وَڻجان هادي سيني
منهن جو نيٺه اڀلڻو نه رهي ❖

فصل ستون

۱

اڄ پُن وايون ڪن وَڻجارا وَڻجن جون
انهي پهر آهن ساعيو ڪنهن سپهر جو ❖

۴

اڄ پُن وايون ڪن وَڻجارا وَڻجن جون
مون اڀي هليا بندر جي تڙن
سرتيون سور سندن مون ماريندو جندڙي ❖

۳

اڄ پُن وايون ڪن وَڻجارا وَڻجن جون
هلنهارا سپرين رڻان ٿا نه رهن
آئون جهليندي ڪيترو آيل سامونڌرن
پگهه جهوڙي جن ودها پيڙا بار مين ❖

۴

لاهيان جي ڏ چٽان آلا ان مَ وسِران
مَرَهٽو مَنجھاران جيئي مُنهن جو جن سان ❖

۵

چٽان جي ڏ چَرَن آلا ان مَ وسِران
مُون مَن آهي تَن مَرَهٽو مَنجھاران هِنئي ❖

۶

تڙين تَنوارين ماءُ سامونڌري آئيا
مُون ڪهي چيارين وائون وِجَارَن جون ❖

۷

اولا ڪهني اوه پڳهه جهوڙي پَنده پيا
آيل سامونڌرن جي آهي اَنانڪي جوءُ
ڪڏهن ڏسنديس روءِ وري هن اڪهن سان ❖

۸

لڳي اتر هير سامونڌرن سڙهه سَنباهيا
ننگر ڪهني ناخوآ تهيا سَناوَا سپر
هِنڙي نِت اُڪير آهي ڪهاري ڪهپڙائن جي ❖

۹

لڳي اتر اُهرِيا واهِندين ورن

آنئون ڪهنڙي ڪهڙيان سڌو سامونڊرن
 اٽڪن جن اچن عيد ور تهڻي ان ڪهي *

۱۰

اٽڪن آيم جان سڙيون مون سبڪ تهڻو
 امل پرين متهان بڙهڪيو پڻ ڏيان *

۱۱

آئي اتر مند هڻين اڌرڪو نه لهي
 وڻي لاجو بند پهر مڪهين پيڙيون *

۱۲

لاجو تها لون اچن سڙه اپڙيا
 ڪارن تن پرين ويڻهي وات بهاريان *

۱۳

سڙه سڃاڻڻو چوء ماء سامونڊري آڻيا
 مان منهن جو هوء جاني هن جهاز مين *

۱۴

سڙه تهه سڀائون بندر جي تڙن تي
 سڙه سڀي ساڃا ڪري ڪوها ڪهڻائون

پيرقون بحر مين جهڙي جهڏيائون
لهرينون لنگهيائون لطف سان لطيف چئي ۽

۱۵

سڙه بهي سڀيائون بندر جي تڙن تي
ملاح معلم خبرون پڇهي پوريائون
ستر ستهائون اوتڙ کنهين نه اوليا ۽

۱۶

بندر ڏيسان ڏيس مله نه ملي واڙئين
فقيراني ويس امل ڏين اٿوريا ۽

۱۷

پتن پوء پچار آن کي سڙه ويندا گڏيا
اڪنڌه مون اپار شال منهن جا موٽيا ۽

۱۸

ابهرون تڙ پوجين وهون وڻجارن جون
آئو اڪها ڏين ڪهتهوري سمونڌر ڪهي ۽

۱۹

جنهين گارن مون تهي تڙ پوئجارا پڇيا
پنيم اميدون سيئي سجن آيا ۽

وَوَڻِيُون تهيون وَوَڻنِ اَنڃان سِرَڙَ نَ پَدِهرا
اُبهِي سِي مَرڪنِ جنِ سَنڌا آيا *

جَر تهرِ ڏيا ڏي وَوَڻنِ بَندهِي وَوَڻِيُون
اَلا مُون ڪاندهُ اچي آسائِي آهيان *

جا جَر جاترون نَ ڏي ڏيا نَ موهي
سَدُهون ڪوڙ ڪري سا پَنهن جي ڪاندهُ جون *

اڍي مُون ڪهي زورَ مَ جهَلڻو چيڏيون آنئون هلندي هوتَ ڏي
اونهي وِڙا اوهري ترازو تاري
آنئون هلندي هوتَ ڏي
مري رهنديسَ ماڳهين سامونڌري ساري
آنئون هلندي هوتَ ڏي
سورُ تنهن جو سُپرين مُون مَعْدورِ ڪهي ماري
آنئون هلندي هوتَ ڏي *

واڻي ۲

ڪرهل پائي لڄ ڪوھ ڏ ويڻين ان سان
 اُجارِيائون اوليون دھئاريائون دھڄ
 ڪوھ ڏ ويڻين ان سان
 مٿان وهين ويسلي اُتھي بهورل بهڄ
 ڪوھ ڏ ويڻين ان سان
 سينن ساجھڙ لڏڻو ٿون هاري ٺھارين اُڄ
 ڪوھ ڏ ويڻين ان سان
 ڪالھ سبائي ڪڇرو اٽڪي پائي اُڄ
 ڪوھ ڏ ويڻين ان سان
 کير سُنڌو ٿنهن جون اڍي ڊانھون اُڄ
 ڪوھ ڏ ويڻين ان سان *

واڻي ۳

ويندي آئون هوتن وٽ مون وھ وڻجاري سان
 پگھ ڪهن م پائيني جاني مون لي جڙ
 مون وھ وڻجاري سان

وائون وئجارن جون آدي اڄ نه هت
 مون وه وئجارن سان
 مگرهيان سور سفر جو هلي پنهن جي آرٽ
 مون وه وئجارن سان
 پورينديس پرين ڏي گا نه گرينديس گهٽ
 مون وه وئجارن سان
 ڏيئي سڙه سير تهيا پير نه لايائون پٽ
 مون وه وئجارن سان

فصل ٽيون

پراڻ مان پڄاڻ بندر مون ڏور تهيا
 نه مون هڙ نه هنج کي جو ڏيئي آئون چڙهان
 ائين سج پاتئي جنهن پر پرني مڙان
 کارون تهئي گريان تو در بيهي ناخوا

۲

هڙ مين کي نه هون هوئين هن نه چاهيا

سارو ڏينھن سَمونڌر تي لھي سڄي وٺون
جڏھن سائين سبب ڪٺون تڏھن ستر تھيا سيد چوي ۽

۳

اسان ادهارا آئي آونڪ چاڙھيا
منھ ڏيئي مون آيا سامھان سيارا
ابھرن شيڪارا پستو ور پين جا ۽

۴

مون بيٺي تڙ وٽ پرين پگھ چھوڙيا
گا مونھين مين گھٽ نا ت سجن سباجھا گھڻو ۽

۵

مون بيٺي تڙ ھيٺ پرين پگھ چھوڙيا
گا مونھين مين ڏيٺھ نا ت سجن سباجھا گھڻو ۽

۶

مون بيٺي تڙ جھل پرين پگھ چھوڙيا
گا مونھين مين ال نا ت سجن سباجھا گھڻو ۽

۷

مون بيٺي تڙ پاس پرين پگھ چھوڙيا

هُوَ اَللهُ كَارِنِ اُھِرِيَا اَنُون دَمِ دَمِ دُعا ڪندياس
آھ نہ لاهيندياس مڙي ايندا مون ڪهين ۛ

۸

ڪهڙائن ڪهارو سنجھيئي ساريو
آيل امارو آھين پريين پار جو ۛ

۹

ڪھاري ڪھڙائو مٽھي مٽھي مڙيا
سودو ڪن نہ سون جو وڏا وهائو
مڙي جي مھريان جا تن جا طامائو
سامونڌري ساڻو لڻا لوي آيا ۛ

۱۰

لڻا لڻا ڪن لڻ لڻا جي اوھريا
سني سون لڻا جو سڪھ نہ سامونڌرين
پرھ پگھ ڇھڙيا ڪھاري ڪھڙائن
وڏي بھاي مڙن جي ڪھيا ڪارونبھار ڏي ۛ

۱۱

وڻجارن وري پرھ پگھ ڇھڙيا

وَجْهَهُ وَرَ وَجْهَهُ كَهِي رُئي وِچاري
مَارِينْدَه ماري پَرَه سُر پرين جو *

۱۸

ڏٺهي ڏياري سامونڌرن سِرَه سَنَباھيا
اُن کهي مُند اتر جي اوچتي آئي
وِچاري وائي آهي پرين پَار جي *

وائي ۱

اچي پَسو جيڏيون هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي
پائي وِٽرا پير مين مَنجھان کهرس کَھسو
هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي
ڏيئي وِٽرا ڏاھ کهي سورن جو سَرسو
هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي
آنئون ڏوريندي اُن کهي ڏيئي تن تَسو
هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي
ساء نہ اَتھو سور جو ھائي تھيون ھسو
هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي
مَتان وھو ويسليون رڙھي آوي رسو
هيئي جو وَه مُنهن جي جندڙي

مُندايتِيئي مينه جان وِروَتارَ وسو
هيئي جو وهه منهن جي چنڊڙي ۽

رائي ۶

ڏکھ لاهيندا ڏوٽڪر منهن جا مون ڪهي سبهيئي
جو پسان سو بهائيان پريان جو پهي
منهن جا مون ڪهي سبهيئي
ڏاڏهي ذات جتن جي ويئي ڏيل ڏهي
منهن جا مون ڪهي سبهيئي
آئون ڏوريندي ان ڪهي رائِي رات رهي
منهن جا مون ڪهي سبهيئي
ڏٺها ون ڪوهياري جا ويئي اُنچ لهي
منهن جا مون ڪهي سبهيئي ۽

سُنھني

فَضْدُ پھرون

۱

وَه تِڪَهَ وَاهَرُ تِڪَهَ جِتَ نِينَهَ تِڪَهَ ذِرَالي
جَن ڪهي عِشَقَ عَيقَ جُو سِي خِلَوَتَ خِيالي
وَارِين سِي وَاڻي هِنُئَرُو جَنهين هَتِهَ ڪَنو ۛ

۲

اَندهِي وَچُهون ڪَندهِي وَچُهون تِڪِهِيان لَهِي نَ تِڪَهَ
صُورَتَ سَاهَرُ جَامَ جِي ڏِيَدَ پَنهين جِي ڏِڪَهَ
وَاهَرُ تَنهين وَڪَهَ جَن سَانِبَهَارَا سِيرِين ۛ

۳

وَاهَرُ وَهِنِ نَوَانِ اَنجَانِ وَهَ اَمِي تَهْمُو
ڪَهَرُ وِيتَهِي تَهِيون ڪَهَنَا ڪَرِئُو سَرَتِيُون سَنَڪَ سَنَوَانِ

صورت جا ساهڙ جي سا جي ڏٺي اوان
هوند نه پليو مان ڪهريون سبه ڪهڙا ڪهني ۽

۴

جيڏيون ڏٺو جي صورت ساهڙ ڄام جي
سڪه ٿي ستيون ڪي نه ڪي ڪاندهن پاسي ڪي
مونهانئي اڪي هوند ڪهريون سبه ڪهڙا ڪهني ۽

۵

ڏٺي جن هيڪار صورت ساهڙ ڄام جي
سڪه ٿي ستيون ڪي نه ڪي بهري سان بهتار
ڪهريون ڪهنڙو دهار ڪاهي پيون ڪن مين ۽

۶

✓ ساهڙ مون جيني سرتيون جي ڏسو سبهيني
نه سبهو ڪي نه سڪه ٿي ور پاسو ڏيئي
مونهان اڪي هوند ڪهرو سبه ڪهڙا ڪهني ۽

۷

جي ڪي ڏٺو مان سو جي ڏٺو جيڏين
ڪهر تر ورڻ سان هوند ڪهنائي ڪهري جهڏان ۽

۸

ڪَهَرِنَوَارِيُون تَرَن تي ڪَهَرَن ڪَهَنِيُونِي
سَبَهَڪا چَڻي اَن سُنھلي لِي پَرِيَان پِيئي
صُبحَ سَبَهِيئي پَسِيُون پَاتَار مِين *

۹

ڪُنڊھي بِيھي ڪِيَتَرِيُون سَاهَرُ سَاهَرُ ڪَن
ڪَنھين سَانڪو سَاهَ جُو ڪِي ڪَهَوَرِيَس ڪِڻو ڪَهَرَن
سَاهَرُ سَنڊو تَن ڪَهَاڪَهائي ڪَهَرَن ڪِي *

۱۰

ڪَهري ڪَهَرُو هَتِه ڪَري بَهون نِهاري بَنڊُ
سُوڪهي سَانڊهي دِل ڪهي وَصَل وَدَهائين وَڻُ
رَاتِ جَنھين جُو رَنڪُ آلا سِي اُڪارئين *

۱۱

ڪَهري ڪَهَرُو هَتِه ڪَري بَهون نِهاري بَنڊُ
وَأَمَّا مَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ اِيئِي لَنڪَهِيَاثُون لَنڪُه
سِڪَنديُن ڪهي سَيِّدُ چَوِي ڪِي نَه جَهَلِيندو جَهَنڪُ
رَاتِ جَنھين جُو رَنڪُ آلا سِي اُڪارئين *

۱۲

ڪَهري ڪَهَرُو هَتِه ڪَري چيلِه بَنڊهي چَوِڻو

مُنھن جو مَن مِيھارَ ڏي پَارِ وَڃي پَھتو
ڪوٽي مِين ڪوٽو مُون ڪهي مَحَبَّ مِهَارَ جو ۛ

۱۳

ڪهري ڪهڙو هتھ ڪري بُوڙيائين پاهون
وِڇاري وَڌيون ڪيون وِڇ دَرياهه داهون
موتُ تون مَحَبَّ پاهون ٽاڪن ٽڪي آهيان ۛ

۱۴

وَن نَ ويٺها ڪاڻڪ وِڇين تهي ويلا ڪري
ڪهري ڪهڙو هتھ ڪري سَني سائجي ٻاڻڪ
سيئي ڏهونڊهي ساڻڪ جتي ساهرُ سڀرين ۛ

۱۵

مِنھ جَنھين جي مُون ڏتھو مَنھ مِهَارَ جو
آھيم ساهه سنئون سو ڪينئ ڪهڙو ڪهوريان ۛ

۱۶

ڪهڙو بهگو تان ڪهورئو مَرُ چورُ تهڻي چورُ
طالبُ اَلْمَوَلٰی مُذڪِراً بِندهي نَ بُوڙو
ڪهورئو ڏم ڪوڙو مُون مِيھارُ مَن مِين ۛ

ڪهڙو بهڪو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان
طالبُ المولىٰ مُذڪِراً اِيئِي پَر آسانھين
پَران مہ پانھين مون مہار من مين ۛ

ڪهڙو بهڪو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان
وَاجَتْ وَحِي وَجُودَ مِين رَهڻو رُوح رَبَاب
ساهڙ ري ثواب ان ڪهڙوئي ڪهڙيان ۛ

ڪهڙو بهڪو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان
آدب اڪهڙين ڪهي ٿي ٿيهاڙي ڏيان
مهاري ميان مون سنئون سنهائيم پيچرو ۛ

ڪهڙو بهڪو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان ڪهڙو تان
لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ تَرْهِي اِن تَرْجِ
ت حبيبائي هيج پسين منهن مهاري جو ۛ

ڪهڙو بهڪو منده مهي ويا وسيلو

سَارَ چَهڏِيائين سِيرَ مين هِي رَهِيَا حِيلا
سُنهنِي جَا سِيلا وَخَدَت سَبَه وَنَجائِيَا ۞

۲۲

كَهڙو بَهڪو مُندَه مِثِي وَسِيلا وِيَا
تَنهَان پَو سُنَا سُنهنِي سَدَ مَهَارَ جَا ۞

۲۳

جَدِهِن وَسِيلَن لَوڙهي چَهڏي لَر مين
پَرَارَان پَرِين تَدِهِن پُچهي سُنهنِي ۞

۲۴

پَان مَه كَهجِ پَان سِين وَسِيلا وَسَارِ
لَر لَنكهاڻي سُنهنِي پَرَت وَجَهَندي پَارِ
سِي تَرَت لَنكهيُنڊيُون تَار اُڪَنده آگَه جَن مَان ۞

۲۵

پَان مَه كَهجِ پَان سَان رِي وَسِيلِي وَوَن
مَتَهَان سَائِر سُنهنِي پَرَت وَتَهجي پُون
نِينَه گِنهندي نُون وَوَن پَرِيَان جِي پَارِ ڏِي ۞

پَانُ مَ ڪَھڻِجِ پَانِ سَانِ رِي وَسِيَلِي وَدھُ
لَالَنُ تَنھِينِ لَدھُ عِشَقُ جَنھِينِ جِي اَکِ مِينِ ❖

پَانُ مَ ڪَھڻِجِ پَانِ سَانِ رِي وَسِيَلِي وَنَجُ
بھِيلُو بھِيرِي بھُجُ اَکَنڏھُ ڪَھَنُ عَمِيَقُ ڏِي ❖

ڪانھي آگھُ اِھڙِي جِھڙِي مُحَبَّتَ مَنِ
اُبھِيُونِ اُوڙيَن پَارِ تھِيُونِ ڪُوڙِيُونِ ڪَڪھُ پُچھَنِ
نَنڊِي تَنھِينِ نِيڙ تھِي جِي رِي تَرھِي تَرَنِ
سِڪَ رَسَانِي سُنھڻِي اَصُلُ عَاشِقَنِ
سِي جَھَلِيُونِ ڪِي نَ ڪَنَنِ پُچھَنِ مَرُ مِھَارَ ڪھِي ❖

پُچھَنِ جِي مِھَارَ ڪھِي پُچھِي سِي مِھَارُ
تُرھُو تَنھِينِ پَارِ عِشَقُ جَنھِينِ ڪھِي اَکِرُو ❖

عِشَقُ جَنھِينِ ڪھِي اَکِرُو تُرھُو مَتھِي تَنِ
جِي سَاھڙَ ڪھِي سِڪَنِ تَنھِينِ جَرُ جَنڏَرُ تھِي ❖

۳۱

تَرھو آچھ مہ تن کھی جنِ عشقِ سین آگاہ
پُچھي مَس مَلاح سَاهَر مِڙي سُنھني ۛ

۳۲

سَاهَر سا سُنھني سائر پُن سوڻي
آهي نِجُوڻي مُجھ مُجھاندر کَالهڙي ۛ

واڻي

کِهڙي مَنجھ حَسَاب هُون مُنهن جو هوت ري
کولي بهج کُناهه کهان کونهي سول ثواب
هُون مُنهن جو هوت ري
نه کي تقاوت مين نه کي مَنجھ رباب
هُون مُنهن جو هوت ري
خداڻي خوب تهِي ملاڻي جي لعاب
هُون مُنهن جو هوت ري
پليٽي پاڪ تهِي جُنڀڻو مَنجھ جُناب
هُون مُنهن جو هوت ري

سُو ذِ ڪُنْهين وَتُهَ مِين ڇِي ڪِي مَنجِهَ تَرَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 هُوَ ڇِي جَرَڪِيَا جَرَ ٿِي سِي تان سَبو حَبَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 هَادِي سِين هُنَ پَارَ ڏِي رِڙهين سان رِقَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 چَنبُو وَجْهِي چَوَرُ ڪهي آ، تُون جَرُهَ عَقَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 دِيَدَ وَجَائِمِ دُوسَ ڇِي هَلي مَنجِهَ حِجَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 ڪَثَرَتَ آهي قُرْبَ مِين اِدْعَا مِين اَعْرَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 فَنَّا وَجْهِي فَمَ مِين ڪَارَن تَهِيئي ڪَبَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 ڏِي طَهُورَا تَن ڪهي ڇِي سِڪَنِ لاءِ شَرَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي ڪِهڙِي مَنجِهَ حِسَابَ
 هُونُ مُنْهِن جُو هَوَتَ رِي

مُتھي ڪيا مَرَضَ مِين جَايا سَبھ جَوَابَ
هُونُ مُنھن جو ھوٽَ ري ❖

فصلُ پڻو

۱

گرمڳل ڪوچ ڪُن ڪهڻا جِت جَر وَاڳو جِيائين
پَانُ اُڇھلي آبَ مِين وَھ سِرِ وِدھائين
لھريون لَنڪھيائين لُطفَ سانُ لُطيفُ چڻي ❖

۲

گرمڳل ڪوچ ڪُن ڪهڻا جِت دَھڪو مَنجھ دَرياهَ
اُچڻو اُتاهون ڪھري سَانڪو ڪري نَ سَاهَ
سَاهَرُ جِي صَلاحَ بَارِ لَنڪھائيسَ بَاجھ سان ❖

۳

دَھشتَ دَھمَ دَرياهَ مِين جِت ھيبتَ ھلاچو
وَجري وِرينِ وِچَ مِين گاڏي وِڻو ڳچو
سَاهَرُ جَامُ سَچو سَائِي تھيندُم سِيرَ مِين ❖

۴

دَهَشَتَ دَوَرِ دَرِيَاھِ مِينِ جِتِ سَتَانَا سِيَسَارَ
 ٻِي حَدِ وَاڳو بَجَرِ مِينِ هَيَبَتَنَاڪَ هَرَارَ
 سَارِيَانِ ڪَا نَدِ سَرِيرِ مِينِ طَاقَتَ تَوْهَانِ دَهَارَ
 سَاهَرُ جَامِ سَتَارِ سِڪَهُو رَسِيَجِ سِيرِ مِينِ *

۵

دَهَشَتَ دَهْمَ دَرِيَاھِ مِينِ جِتِ ڪَرِڪَا ڪُنِ ڪَرِينِ
 بَجَهَلِ ٻَانڊِي ٻَارِ مِينِ اُتِ لَهَرِيُونِ لَوڏَا ڏِينِ
 سَنَاوَرِ سَامِيَا اُتِ سِينَاهِيَا نَدِ سَنڌِيِينِ
 جِتِ وِيزِيُونِ وَاٽَ نَدِ ڏِينِ تِيَتِ سَاهَرُ سِيرَ لَنڪَهَاءِ تُونِ *

۶

دَهَشَتَ دَوَرِ دَرِيَاھِ مِينِ جِتِ ڪَرِڪُو ڪُنِ ڪَرِي
 تَوڏِي تَاڪُنِ وِجِ مِينِ مَتَهَانِ وِيرِ وَرِي
 آءِ سَاهَرُ مُنْهِنِ جَا سُرِينِ پُرَتَانِ پِيرِ ٻَهَرِي
 هَادِي هَتَهْ دَهَرِي تُونِ اُونْهِي مَانِ اُڪَارِئِينِ *

۷

دَهَشَتَ دَوَرِ دَرِيَاھِ جَا جِتِ ڪُنِينِ جَا ڪَرِڪَا

سهي ڪي نه سئونڌر مين مائڊ - دل ڌڙڪا
ساهڙئون سن ڪا فريادي فقير جي *

۸

دهشت دور درياه جي جيت ڪنن جو ڪڙڪو
آيم انهي پار جو دل اندر ڌڙڪو
بيچي شڪ سيد چئي سير سڏو سرڪو
والي سج وڙ ڪو نه بار لنگهيان باجه سان *

۹

دهشت دور درياه جو جيت لڙ لهريون لسن لپت
آئو اوبهارن مين بانڊي بوڙي پيت
جيت چڪن جي چپيت اٺ ساهڙ سير لنگهه ٿون *

۱۰

دهشت دور درياه جو جيت ٽڪهيون ٽٽوڙون
منهن جون مان مهار ڪهي پهچن پڪارون
ساهڙ سنبهاريون لهرن لوڙي نه مران *

۱۱

دهشت دور درياه جو جيت جايون جانارن

ڏ ڪو سَندهو سِيرَ جو مَپُ ڏ مَلاحِي
 ڏرندا ڏرياهه مِين وَاڪو پيا وڙهِي
 سَجا پيڙا ٻارِ مِين هَلِيا هيٺِ وَڃِي
 ڪو پُرزو پيدا ڏ تهڻي تَختو مَنجھان تَن
 ڪو جو قَهَرُ ڪُن مِين وِيا کي ڏ وَرَن
 اُتي اَتارَن سَاهَرُ سِيرَ لَنڪهَاء تُون

۱۲

ڏرَهَرُ ڏوَنَسَ ڏرياهه مِين جِتِ اِهرِيون ڪن لَوڙا
 سَوِين اچي سَمونڌَر مِين تهڻا سِيناهِيَا سَوڙها
 اچي تارو هُوَا تَوڙا تَن هُرَبو بھايو هيڪڙو

واڻي ۱

ڪڇ رَسَنديَسِ اَنئون ڪينئي لالَن لايَا ڪهڻا ڏيندَ
 اڏا ڙي مِيان اوڙهي اُچھان اَنئون تُو تهڻي
 ڏ سَمي ڏ سُوَمِري ڏ اَنئون جِت ڏ اوڙهي
 اڏا ڙي مِيان اوڙهي اُچھان اَنئون تُو تهڻي
 اَنئون نِماڻي آهيان جينئي پاپَن بھريم پوڙهي

آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 ڀرت تهنديس ڀرين ڇهنديس ڇارينديس پوءِ ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 سنجهي وٽو سڀرين ساجن ڇهان سو ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 سنجهي ساڻه ڀلائوئون ڀلائين پوءِ ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 هتان ته هون وٽو جت ڇهين جو ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 هليج هون پنهو ڏي مڻجهان نينه چنگو ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 آتن وجهي آهي مين مڻجهان جوئن جو ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 سنجهي ساڻه ڀلائوئون پنهون ڇهائين پوءِ ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته
 روڻو ڏٺان رڻجن مين هي هي آئون هت ڪو ته
 آڊا ڙي ميان اوڻهي ڇهان آئون تو ته

وَائِي ۲

ڪَهڙو سَنُگُ سِيَاڪو هَائي مُون هُوَتَن سَان
 اَنئون هيڪَلي حُبَ مِين نَ مُون مِٿرُ نَ ڪاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 مُنڊَه پِيادِي پَنڊَه ڪَهَنو نَ مُون اُتُهَ نَ ڏاڪهو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 چَرهي نَ سَڪهان چوڻِيپِيَن ڏوئِڪَر ڪونهي ڏاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 پَرِيَن پُڇَهَنديَسِ پَبَ مِين وَنِ وَنِ وَجَهَنديَسِ وَاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 هُوَ جَا پَڪَ پُنهُوَ جِي چَٽِيَان تَنُهِن چَوَاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 پَسَن دَهَارَان پَرِيَن جِي فَقِيرِ پَوِي مَ فَاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان
 وَتِهَ مَ پَوِي وَصَالِ مِين لِڪَهَ نَ پَوِي لِيَاڪو
 هَائي مُون هُوَتَن سَان

آتنُ وِجھي آئي مِينُ پُڄھنڊيسِ پاڻ پهاڪو
هائي مون هوتن سان ۰

فضلِ ثرئون

۱

تَر تڪنُ تارِ ڪهرنُ ايئي کانڀارنِ ڪم
ڏهه ڏهه بهيرا ڏينهنه مِين ڏيئي ڏوراپا ڏم
عقل متِ شرمِ ٿريئي نينڊه نهوڙيا ۰

۲

ڪهيران ڪري ڏ ڪهور تَر تڪر ڪهان ڏ لهي
جنهن ڪهي سڪ ساهڙ جي ڏورن متهي پور
گاري راتِ ڪنن مِين وهمن ڪي وهلور
جنهن ڪهي سان پريان جا سور
تنهن ڪهي ننڍي ناه نڪاه مِين ۰

۳

جنان ڪهري تان ڪهيز ڪپڙ پڇن ڪوڙيون

ڏم سين جسو ظاهران مون مھار سين ميڙ
سا ننڍي بهائي نيز جنهن ڪهي سڪ ساهڙ جي ۽

۴

جنان وهي تيان وات ڪپر ڇهن ڪوڙيون
جنهن ڪهي سڪ ساهڙ جي سا ڪهڙ نڌ ڇهي ڪهاڻ
جن ڪهي عشق جي اوساڻ سي واهڙ بهائن وڪهڙيون ۽

۵

ڪنهن جنهن ڪهڙ ڪهڙي جيني اوتڙان تڙ تهڙوس
سالم ويڙي سير مان ڪنن ڪي نڌ ڪئوس
اهڙ ڪهڙين مين پريان جو پئوس
حقان حق تهڙوس هڙي ڪهڙي حق جي ۽

۶

هڙي ڪهڙي حق جي توڙي لاکون توڙ
نڌ ملاح نڌ مڪڙي نڌ ڪي بدھائين توڙ
پاڻي پني بوڙ سُنھني ليکهي سير مين ۽

۷

توڙي بي نڌ تات مھارئي من مين
جي پن پيس رات نڌ هو ساهڙ هو سُنھني ۽

۸

توڏي تَنھائين جي سي هتھين چھڏ حِرْصُ
 سَاهَرُ دھاران سُنھني ڪھوٽيون ڪن حِرْصُ
 وڏي اِيئي وِرسَ جِينِي ڌَمَ وَتَ ڏينھ ڪڍارئين ۽

۹

توڏي ڪهي تَعْظِيمَ پِينِ سَبھنائِي اُڪري
 اوڏي تهي اَلْفَ ڪهي مَنُ گڏيائين سان مِيمَ
 جيلان ذاتِ حَلِيمَ ملي ٿينِي ميهار ڪهي ۽

۱۰

ساري سِڪھ سَبَقُ شَرِيعَتَ سَنَدُو سُنھني
 طَرِيقَتان تِڪھو وهي حَقِيقَتَ جو حَقُ
 مَعْرِفَتَ مَرُ اَصْلُ عَاشِقَنَ جو ۽

۱۱

صَبْرُ شَاڪِرَنَ اَصْلُ اَوْطَاقَنَ مِينِ
 جي وَاصلُ تَهِيَا وِصالَ مِينِ سِي ڌرو ظَاهِرُ نَدَ ڪن
 وهترَ وَاھرَ تَنَ هِنَرَا جَنَ هَجِي وِيا ۽

۱۲

✓ پَدِ پَدِ تهي پلي ڌَمَ ڏهاڙي ڪيترو

پَسِي دَوُرُ دَرِيَاهَ جُو وِچَانِ كِي تَه وِلي
 گَارِي رَاتِ قَرِيبَ ڏِي مَنجَهَانِ حُبَّ هَلي
 تَه ڪَنهن جَهوَل جَهلي هُئي سَمَن پُوري سُنھڻي ۛ

۱۳

جَهوَل تَه جَهلي سُنھڻي سَائِر سَتَ سَندياسِ
 جَنهن اِهڙي جَائي عَاجِزَانِ سَا مَرُ مَرُڪي مَاسِ
 پَسِين جِي پِياسِ تَه كِي عِشْقُ آئِينِ ۛ

۱۴

تَه ڪَا جَهوَل جَهليسِ تَه ٽَاڪهَو تَه ٽَارِڪِي
 ڏَمُ ڏِهَآڙِي ڪِيَتِرُو پَرِ مِينِ تَهو پَليسِ
 ٿَانِ پِئُو جِيئُ جَليسِ مِلي جَانِ تَه مِهَارَ ڪهي ۛ

۱۵

تَه سِيَارُو پَانِي پَارُو جِتِ جَرُ جَڪَهَ جَهوَل
 مَنِ اَنڌَرِ مِهَارَ جَا هِنڙِي آچَنِسِ هُوَل
 جِيَلانِ بَدِهيسِ ٻُوَل تهي اَنانگِي آرَ تَري ۛ

۱۶

سِيَارِي تَه رَاتِ مِينِ جَانِ ڪهري وَسندي مينه.

هَلُو پُڇُون سُنھني جَا ڪَر جَانِي مَان نِينھ
جَنھن ڪهي راتوڏينھ مِيھڙي مَن مِين ۛ

۱۷

سَانُون ڪهري سبھ ڪاهي سرهي سِياري
تَن وَدھائين تار مِين اَرَوَاح جي آري
جو مُحَبَّتِي ماري تَنھن ڪونھي دَا دَرِيَاھ ڪهي ۛ

۱۸

بَانڌِي جي پيلي تھڻين تہ حال مگرھيان هيئي
سَڪھو سَاعَتھ تہ جِنڌڙو جھوري مُنھن جو جيئي
سَانُون سِيَارو بھائيان وَھ پريان جي ويئي
پَار جَنھين جو پيئي وَجَن وَاجِب تَن ڪهي ۛ

۱۹

وَھَن بھريون مہ پاء تُو پُن ليڪھو ڏسَنو
سَدا سَانُون ڏينھڙا ايھين تہ هُونڊاء
وھائي وينڊاء اوبھر اُتاهان لھي ۛ

۲۰

وَھَن وَھين تہ شَال سُڪي پيلاڻيون تھڻين

پَسَان تُنھن جي پيٽ مِين لَانَا لَوَتَ لِيَارَ
جِينِي تُو سَنھ جَمَارَ آسائِيُون بُوڙِيُون ❖

کَڙِ کَڙِ کُن مَ وَجھُ پَانڊھي بُوڙِ مَ بَارِ مِين
مُون تي جَا مِهَارَ جي سَا کِينِي دھُئَان دھُجُ
تُو ڪِهَرَنديسِ اُجُ جي اُبتَا آرَ ڪَري ❖

اَدَا ڙِي پَانڊِي تُو کَڙھَان کِي پَان ڪھي
سُوڊھي سُوڊھ سَڄِين تُو ڪَا تَنِ آندي
تُون بَاتَارِين پَانڊِي آسان پَنڊھ پَرِين ڏِي ❖

مُحَبَّتِي مِهَارَ جُون دِلِ اَنڊَرِ دُونھِيُون
اَنِي وَجھي آرَ مِين لُونھَانِئُو لُوھِيُون
جي سَاهَڙَ جُون سُونھِيُون سِيرَ سِرَارُو تَنِ ڪھي ❖

وَائِي

مُدَّت تھي مِهَارَ يَارَ سَاهَڙَ سِيرَ مِين

اُونَهَا كُنْ اَتَانَكِهَ تَرَّ اُولِي اَنْ اَدَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 دِينِهَ دُهَلَا ذَمَّ سِينِ اَنُتُونِ اَهِيَانِ دَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 جَهْدَ بَانْدِي بَارِ كَرِي اَبِ اَبَتَا اَرِ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 تَهِيلَهِي كَهَرِي سُنْهَنِي اَكَهَ رِي اَدَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 كَارِي رَاتِ كُچُو كَهَرُو تُوڌِي كِي تَنَوَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 سَنَبَهَرُو سِينَاهِ سِينِ سِكَهُو رَسُ سَنَكَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 اَوَرَارَانِ اَهُونِ كَرِيَانِ پَهِيچَانِ شَالِ پَرَارِ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 سُنُتُو جَهَانِي جِهِي هِنُتُو سَانَبَهَارَا سَنَبَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ
 اِيْمِ رِي پِي رِي سِينِ اَلَا تُو اَهَارَ
 يَارَ سَاهَرَّ سِيرَ مِينِ

تارِ ترنديسِ پرينِ پسنديسِ وينديسِ وٽِ وڇهارِ
 يارِ ساهڙ سِيرِ مينِ
 پوريندِيسِ پارِ مَني سَهسينِ جي سِيسارِ
 يارِ ساهڙ سِيرِ مينِ
 ڪوئي گهاگهاڻي گهري جَڪن تها جانارِ
 يارِ ساهڙ سِيرِ مينِ ۽

فصل چوٿون.

۱

اڏيون سبھِ اَندامَ مُنهن جا چَرَن چورِيا
 لارَن جا لَنون لائي سا کينئي آچها عامَ
 لکيسِ جنهن جي لامَ سو دِلَسا دؤسُ ڏيئي ۽

۲

چوڏهاري چَرا تها بُرن پيلائن جا
 سَتي سَنبھارَن جو پيمَ ڪن پَڙا
 وهنُ مون نَ وِراءِ سُنئو جهاني جهڇي هِنئو ۽

11 *

۳

چَرَن چوري آهيان سُنهان سُڪه تهي ڪي نه
 ساريان ساهڙ ڄام ڪهي ڏهه ڏهه بهيرا ڏينھ
 مھار مرن سيني نير پاتم نينھ جو *

۴

ڪارا ڪن ڪاري تڪه جت ڪا ريهه ڪڙڪا
 مئي مئي مھريان مين اچن به پارا ڌڙڪا
 ويندي ساهڙ سامهان ڦنس جهول وڏا جهڙڪا
 ڪهرڪن جا ڪهڙڪا سونھا تهيس سير مين *

۵

ڪهرڪن ڪهڙڪاياس پيلي پاس ٻرن جي
 جهنگن جي چهچ ڪٽو تن واري وهه ودهياس
 لاکهو لطف الله جي اچي آب ڪهرياس
 سرتيون ڪنهن سبهاڻ ڪهي سکن سڪهياس
 وسان جيني وياس مليس تيني مھار ڪهي *

۶

ڪهرڪن خوش ڪياس محبتی ميهار جي

پسن کارن پرنئي جي ادھي اتھياس
سُتي جا گاياس سانبھَر سڀيرين جي ❖

۷

جياريس سنبھار ڪوھ ڪريندم گڏ جي
ويروتار وجود مين پريم جي پجار
سچن هون مڌ ڏھار جي هنڌي مين حد تھيا ❖

۸

پيلي پار ٻري مون ڪهي چڙن چورڻو
مُحبتِي ميهار جي سُتي شاخ چري
متهي جهوڪ جهري پونديس پارچن جي ❖

۹

هن بهر سيم هوءَ سُتي سنبھارن جي
چٽ چڙن چورڻو جهنڪ تھڙم جو
مُحبتِي ميهار جي باله پيم بوءِ
ونجي روه بروه ڏيکھان دوس مھار ڪهي ❖

۱۰

هن بهر سيم هاڪ سُتي سنبھارن جي

مَحَبَّتِي مِيهَارَ جِي چَرَن چورِيا جَاڪَ
اُنهي جِي اوطاقَ وَڃَن وَاجِبُ مُون تَهڻو ۞

۱۱

ڪِيڏَهَن ڪَهَنڌَ ڪُرَن ڪِيڏَهَن اُتھي ويئيون
تيڏَهَن تهيون چَرَن جيڏَهَن پُتھ مِهَارَ جِي ۞

۱۲

ڪِتھي تَهڻو مِيهَارَ ڪِتھي تَهڻو ڪَهَنڌَ ڪُرِي
ڪِتھي ڏُونھي دُوسَ جِي ڪِتھي تَهڻو پَرِيُون پَارُ
جِيئي مُون سَبھ جَمَارَ جَر مِين جھوڻُون لَدھِيُون ۞

۱۳

وڇھن سِين ويٺھي سُرَ وِيا جِي سُنھڻي
اَن ڪَاتھي ڏيٺھي مِيھَن جِي مِهَارَ سِين ۞

۱۴

پُڄڻو پڪھَن پَانڌَ ويٺھي رُڻي وَڇھن سَان
ڪوھ ڪَرِيندِيسِ ڪَانڊھ ڪَهَرُ بھگُو تان ڪھورڻو ۞

۱۵

مُڃِي پايو ٻانھ ويٺھي رُڻي وَڇھن سَان ✓

لَايَان لَال لِنڪن ڪهي آري جي چرو ڪانه
 آئون آوانهن جي ڏانهن سڌا بهنان سيري ۽

۱۶

پيلان جت بهڪيون آيون اُت وري
 ڪانهي پي مري ميهن ڪهي مهار ري ۽

۱۷

ميهاران مرگ پيتائين پريم جي
 تنهن منده مٽوالي ڪي سندي ساو سُرگ
 لکيس ڪام ڪنڪ لوهانڪي لطيف چئي ۽

۱۸

ميهاران مهي پيتائين پريم جي ✓
 ارگ سُرگ سيد چوي لکيس ڏوٽ ڏهي
 سڪهي ٿا نه سهي ملي جان نه مهار ڪهي ۽

۱۹

مري م ميهار وٽهان ولهو م تهئي
 وڃهن جي وڃهار جو وٺڪو تهئي م وار
 ساهڙ مون سينگار مارتھن ليکهي ميهنو ۽

ميهون هن ميهار جون آلا سبه ڄڻ
 وڄهون جي ڪيرن سان سدا تهيون شوڻهن
 مون ڪهي ماڻڪين تاري هنيو تار مين *

ميهون هن ميهار جون آلا سبه ڄڻ
 ڪاريون ڪنڊهيون ڪڪڙيون واراڪڻو وهن
 جوء جا جانارن جي پيلان به به ڪن
 اچي ڍيل رهن مون سانبههرا سپرين *

ڇاهڪ چري تار تري آيون متهي آر
 ڪوڙين ڪنڊهه ڪهنديون سني سڏ دهٺار
 ميهون سان مهار پرچي پار لنگهينديون *

ڇاهڪ چري تار تري آيون متهي پيٽ
 لڙ لنگهينديون لپٽ ڪلبي جي قرار سان *

ڇاهڪ چري تار تري آيون متهي ڪن

ڪوڙين ڪر ڪهنڊيون ساهڙ جي سَن
ميھون سان اُمن پڙجي پار لنگهينديون ❖

۲۵

چاهڪ چري تار تري آيون متهي ڪوهه
سُني سڏ ساهڙ جو راضي تهيندا روح
ميھون سان صبح پڙجي پار لنگهينديون ❖

وائي ۱

مون ڪهي ڪام جهلي سبھڪا پان پلي آن ويندڙي نيٺهه اُجهلي
ويندڙي پار پرين جي مون ڪهي ڪام جهلي
آن ويندڙي نيٺهه اُجهلي
تن ودهائين تار مين آدهي رات اُجهلي
آن ويندڙي نيٺهه اُجهلي
پسي ڏونهيون دوس جون منهن جو جيئي جلي
آن ويندڙي نيٺهه اُجهلي
ڏم ڏيهاري ڪيترو پر مين تهو پلي
آن ويندڙي نيٺهه اُجهلي ❖

وَائِي ۲

آتَن مِين سَبِه وَيِهِي دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 ڪَانْهِي بَس بَهِيَر ڪَهِي هَلُ چَلُ وَڃِي پِيئي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 رَاهَ مُسَافِرُ سَبُهڪو ڪو نَ ڏِٿهوسُون هِت ڏِيهِي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 سَارِيَنڌا صَلَوَات ڪَهِي قَبَر مِين سَبِه پِيهِي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 ڪوڏهاڻو ڪَرِيَم جُو ڪَالِه پُڄَهَنڌُم ڪِيهِي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 اَللّهُ هِڪُ مُحَمَّدُ بَرَحَقُ شَلُ اِتِ چَوَان اِيهِي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون
 نَوَازِيَنڌو نُوَر سِينُ شَلُ نَڪِس ڪَهِي اِتِ نِيئي
 دُعا كَرِيچُو جِيڏِيُون ✽

فصل پنجنون.

۱

سانده سبه درياه پري کندهي پار جي
 جهڪي جهولي مين كهري جتي جيئي وٺاه
 پستو ڏوه ڏکي هنڌو آر متهي ارواح
 جي توه تهئي تو ڏاه تڌ وير وهينو ناه ڪي ۞

۲

سانده سبه درياه پري کندهي پار جي
 کنڀو هنڌو ڪما حق آر متهي ارواح
 دلاسي دارين جي سانچو سانچي ساه
 جي توه تهئي تو ڏاه تڌ وير وهينو ناه ڪي ۞

۳

سگنوارن ستهرو جي دهشت سين درياه
 اوڙڪ انهن جو نه رهي آر بنجا ارواح
 ويندي ساهڙ سامهون صدي ڪنڊيون ساه
 جن ڪهي حب لونهي جي آه ساهڙ سائي تن سان ۞

۴

ڪهريَا شي چڙهيا اِيهين آتھي
مِي مَتي مَھريان مين پو ٿرپو ڏيئي
تہ مھار مليئي سنبھرو سيناھ سان ۛ

۵

آدھي آدھانا سرتيون سڪھ مھار جا
لنگھي سير سنوان تھيا ساھڙ سيبانا
بھني تي بھانا پسان مان مھار جا ۛ

۶

آدھي آدھانو ھنڻو مون ھتھن مان
وھ پڻو واھن ٿري ساھڙ سيبانو
بھج بھني بھانو پئي جو پسي آئيو

۷

لھرن لڪھ لباس پاڻي پسن ھيڪڙو
اونھي تنھن عميق جي واري چھڏ وٽس
جيت ناھ نہايت نيئھ جي اُت ڪھوھ پنھن جي خاص
ٿڙن جي تلاس لاه تہ لالڻ لڪ تھين ۛ

۸

جِيڏاھُ جِتَ چاھُ گھنُو آرَ پِ اُوڏاھِين
وڃي وَھُ وَاڪا کِنُو تِڪھُو تِيڏاھِين
مَھارُ ملائين لَھَرِن مَنجھ لَطيفُ چَئي ۛ

۹

اَکھِيُون مُنھُ مَھارُ ڏي جِن رِکھِيُون جُوڙي
رِي سَدھ سِيڏُ چَوي تارِ گھريُون توڙي
تَنھِين کَهي بُوڙي سائِرُ سَکھي کي نَ کي ۛ

۱۰

پَلِيان پَلِئُو نَ رَهي فِرَتُون نِينھُ نِيارُ
گَھران گھوڙئُو جِنڌو اُتھَلُ مون اوڀارُ
جَنھِين مَن مَھارُ هَلَن تَنھِين حَقُ تَهئُو ۛ

۱۱

پَسُ پَسان پَري تَهئُو اوڀري سَنڌُن آرُ
دَرياهُ رِي سَھارُ ڏِسَن گھنُو ڏهلُو ۛ

۱۲

پَسُ پَسان پَري تَهيا اوڀري آرُ سَنڌُون
ڏِسَن گھنُو ڏهلُون دَرياهُ رِي سَھارُ کَهي ۛ

۱۳

کاڏي وَنجان وڙه جني وَهَن وَچهارن مٿڻو
ڏوڏهي ڀڄهي ڏيهه جا جر سر ابهي جو
سڪندي سڀڏ چوي ڪيهان ڪڻو جو
ساهڙ سانڪ سڏوڙه اچي اڙاهون تهڻي ۽

۱۴

پسندو ڏم ڏهڪار ڪونهي هڏهين هن ڪهي
پسائي نه پانهن جو سونهنو سينگار
کارن منده مهار ڪاري رات ڪن تري ۽

۱۵

ڏم ڏيهاري ڏي سندا ميهڙ ميهنا
جهليم تهڻي جهولي مين پلي پايو سي
مر جان چاليهه چئي سنگا سپيرين جي ۽

۱۶

جيهر لوڪ جهپ ڪري زرو جاڳ نه هوءَ
اوهير اٿهڻو اڏيون په پريان ڏي پوءِ
گجو چونم ڪو نه مرڪ بهايان ميهڻو ۽

تَ ڪَڙ ڪَنهن تَ سُنِي ڇي سِرَ تَ ڪهري سُنَهِي
 هِتَ حَيَاتِي ڏينَهڙا هَڏهن تَا تَ هُئي
 ڇڪي تَنهن ڇري ڪي جو ڏنس اُن ڏهي
 سُنَهِي ڪهي سِيڏ ڇوي وڊهو قُربَ ڪهي
 هوهين هونڊ مَئي پَر بُڏي جَا پينا تهيا ۰

ڪا جَا ڪُن ڪرين بهني بهن جهن پان مين
 اڪهون تَنهن آبَ ڪهي تهون آدهي اڪيرين
 توڙي تڪون ڏين تَ پِ اُڄ اُنهن ڪهان تَ لهي ۰

اڪير ڪُن اَنئون ڪير ڪير ڏمر سهي ڏم جَا
 قَضاري ڪير دهرِي متهي پائي پير
 بهينرُ بهني وير لدها تهِي لوڙيان ۰

اڇي ٻڌان تَ پُن بن مَر اوڃان اُن پار ڏي
 ڪنڊهي اڇي سپرين مان بربر ڪن
 مياڻي سبن تن چيڪر اُتھي ڏڪران ۰

۲۱

لهر مڙيني لال وهن ڪهنهوريان وٽرو
اوبهارا عنبير جا جر مان اچن جال
ڪنن ڪهري ڪالهه سڱ پريان جي سُنھني ۵

۲۲

ڪنڊهي جهليو ڪانه عاشق ابهو آهون ڪري
تو ڪيني ٻوڙي سُنھني ٻيلي منهن جي ٻانه
درياهه تو تي ڏانه ڏيندس ڏينھ ڦياف ڪري ۵

۲۳

جيڪي ڏٺي تار مين ڪنڊهي سو ڪهچ
جر وڌو جهاجه ڪهني پاند م پسانچ
ساهڙ سنداچ ت ثابت لنگهن سير مان

۲۴

گورا ٻئي پار هنڌو حيرت مين پڻو
وهان ت ويرم تهئي نينه مين پوي نهار
ونجان ت واکو تهئي پائي پوي چار
هت تهئي واعي واري هت سوئون ڏنم سرتيون ۵

جَا هَرَّ اَنَدَرِ جِيئي سَا هَرَّ سَاهَرَّ ڏِني سَاهَ ڪهي
 سَا هَرَّ ڇَهري تَه سَاهَ جِي سَا هَرَّ سَاهَرَّ رِيئي
 سَاهَرَّ مِيٽَرِ سَمِيَعِ تَه سَا هَرَّ ڇَهري سَاهَ جِي ۛ

وَائي

اَيَلِ پُنِيُونِ مَانِ ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 ڇَهري پَرِيَانِ مَڪَالَهَري تَهَري پِي تَه ڪَءُ
 ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 جِي ڪَجي تَه ڪوڏِ تَهَئي جِي سُڄِي تَه سِيَبَءُ
 ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 وَوِ دَاڻَا سَنَدِي دَرِ تي شُڪَرُ جَنُهِنِ جُڪَءُ
 ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 ڪَانهِي حَدَّ حَمَدَ جِي تَه ڪَريَانِ قَادِرَ لَءُ
 ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 مَگَني مَگَنيَانِ ڪِيَتِري وَڏِي وَڏَا يَءُ
 ماءُ مُرَادُونِ وَوِ پُنِيُونِ
 سَوِ مُوَنَهَانِ مُورِ تَه تَهَنُو جِيڪِي تَوِ جُڪَءُ

ماءُ مُراڏون وڙ پُنيون
 تڙ سَنجِيُون تڙ سَنڊِيُون سِڪَن تڙِي ساءُ
 ماءُ مُراڏون وڙ پُنيون
 اُنچَ تَنهن جي اُنچِيُون لڙچَن تڙِي لاءِ
 ماءُ مُراڏون وڙ پُنيون
 دِلِ داهن ري نه رهي مُون ڪهي ماڻه جُڪاءُ
 ماءُ مُراڏون وڙ پُنيون ❖

فصلُ چُهون.

۱

ساهڙ جا سينگار مُون اٽلڪهيا آهي هُوا
 نه ڪن فيڪون هو نه ڪا ٻي پڇار
 ملڪنڻان مهڻڊ هڻي تڙِي جي تنوار
 محبت سان مهار لايائين لطيف چڻي ❖

۲

سُنھڻي ڪهي سينگار مُون اٽلڪهيا آهي هُوا ✓

کُنْ فَيَكُونُ كَوْنَهُ هُوَ نَدَا بِي بِجَارٍ
مَرَكِي سَانُ مِهَارَ لَايَائِينِ لَطِيفَ جَنِي ۞

۳

كَهَيَّرَ لَنَكِهَتْو كَهَارِي مِثَاقَانُ مِهَارَ سَانِ
أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ بِرِ إِهَائِي پَارِي
دَسِئُو دِيكَهَارِي پَرْتِ پَرِيَانُ جُو پِيچِرُو ۞

۴

أَلَسْتُ أَرْوَاحِنِ كَهِي جَدِهِنِ جِيَانُونِ
مِثَاقَانُ مِهَارَ سَانِ لَدِهِيُونِ مُونِ لَانُو
سُو مُوْتِي كِينِي پَاهُونِ جُو حَفُوظَانِ مَا فِ تَهْتُو ۞

۵

أَلَسْتُ أَرْوَاحِنِ كَهِي جَدِهِنِ جِيَانُونِ جِينِي
قَالُوا بَلَىٰ قَلْبَ مَا نِ تَهِي وَرَائِي تِينِي
حُبَّتِي مِهَارَ جِي أَنُونِ نِهَوَزِي نِينِهَ
سَرَتِيُونِ سَاهَرِ سِينِي هَلَنُ مُونِ حَقُّ تَهْتُو ۞

۶

أَلَسْتُ جُو أَرْوَاحِنِ كَهِي جَدِهِنِ أَمْرُ كِتُو أَحَدُ

هو مَن ڪاڏهو ميهار ڏي سُنھني سِڪَن سَدھ
 دِلو دَوَر دَرِيَاهَ جي ڪٿو ايرازي آده
 جيڪي آيس ڏانھُ عَدَد سو پارِئو مُندھ پاتار مين ۽

۷

اَلَسْتُ اَرَوَاحِنِ ڪهي جڏھن فرمايو فِتَاح ✓
 هو مَن ڪاڏهو ميهار ڏي سُنھني سِڪَن سَاه
 دِلو دَوَر دَرِيَاهَ جي ڪٿو ايرازي آده
 جيڪي آيس ڏانھُ اَلله سو پارِئو مُندھ پاتار مين ۽

۸

اَلَسْتُ اَرَوَاحِنِ ڪهي جڏھن فائِق فرمايو
 هو مَن ڪاڏهو ميهار ڏي سُنھني ڪهي سَاعِيو
 دِلو دَوَر دَرِيَاهَ جو اوڏانهين آيو
 جيڪي هادي هلايو سو پارِئو مُندھ پاتار مين ۽

۹

اَلَسْتُ اَرَوَاحِنِ ڪهي جڏھن اَتائين
 هو مَن ڪاڏهو ميهار ڏي سُنھني سَدائين
 جيڪي آيس اوڏاهين سو پارِئو مُندھ پاتار مين ۽

۱۰

اَلَسْتُ اَرَوَّاحِنِ كَهِي جَدِهِن جَا مَگايُو جَلِيَدَ
 سَنئين رَاهَ سَيِّدُ چَوِي سَتَهائُون سَيِيَدَ
 وَحَدَتَ جِي وَاڊِي مِينِ كُوڙِينِ كِي قَلِيَدَ
 دَرِيَاهَ جِي دَلِيَدَ لَوڙهي لَوَهَارَا كِيَا ۞

۱۱

ڪَهاَمَانِ پَچَانِ پُجَرَانِ لُجَهَانِ ۞ لَوُجَهَانِ ✓
 تَن مِينِ تَوَنَسَ پَرِينِ جِي پَنانِ نَ دَهَرَپَانِ
 جِي سَمُونْدَرُ مُنِهَ گَرِيَانِ نَ سُرُڪِيَاڻِي نَ تَهِي ۞

۱۲

ڪَهاَمَانِ پَچَانِ نَ مَرَانِ سَرَانِ سَارِي رَاتِ
 بَنِ بَنائي وَجهي گَرِ پَرِيَانِ سَندي تَاتِ
 شِيخُونِ سَنديُونِ سَچِينِ اُبهرِنِ آدهِي رَاتِ
 نَ كِي هَتِهَ نَ سَاتِهَ ڏِيهاري چَنڪِ چَرَهَانِ ۞

۱۳

ڪاري رَاتِ گَچُو ڪَهڙو اَنٿريهنِي اُونڌاهِي ✓
 چَنڌَرِ نالو ناهِ ڪو دَرِيَاهَ دَرِ لائي

سَاهَرُ ڪَارَن سُنھني آدهي تهي آئي
اِهي ڪم اِلهي نَ ڌَ ڪُنن مِين ڪير ڪهري ۞

۱۴

گاري رات ڪچو ڪهڙو ڌَ ڪا سينھ سان
ويندي ويرم ڌَ ڪري پريان ڪارن پان
مُحَبَّتِي لِي مَهْرِيَان سِڪي سَبھ پَت تھئي ۞

۱۵

گاري رات ڪچو ڪهڙو مَتھان وِسي مينھ ✓
هڪ بهو پيراه جو بڻو سَنبھاران شينھ
شال مَ چھجي نينھ ڪھران ڪھورئو ڇنڊڙو ۞

۱۶

اوڙار ڌَ پَرار ويڇاري وھ وچ مِين
سِڪي ڏني سِيرين بڻو مڙيئي تار
ڪنن ڪي مَ نھار بڻن سين ٻاجھ ڪري ۞

۱۷

هِن پار ڌَ هِن ويڇاري وھ وچ مِين

نِشُ نِهاري ڏَ ڪهري تَنهن مين پيسِ تَن
آلا سان اَمَن آر ڪَنهن اُڪارئين ۽

۱۸

سَهسين سائر بُوڙيون مُندَه بُوڙو مَڙيان
وَه وِڃايو پاڻ هَني ڪَندَه ڪَپن سين ۽

۱۹

سَهسين سائر ڳن تَو سُهڄ ڏَ مَٽي سُنھني
ڏَ ڪينئ نينھ چُهڄن پَر تَنهن پرين جي ۽

۲۰

سُڀريان جي تُرهي ٻڌين هَتُه مَ لاءِ
مُڄ تها چَوڻڌاءِ ڏَ آسان تَو اُڪارو ۽

۲۱

سُڀريان جي تُرهي ٻڌين تَو مَ لڪُ
جي بهائين پرنئ مِڙان ڏَ پور اُبتِي وِڪُ
پاءِ تِيڏاهين پَڪ ٺاهِ جيڏاهين فِجھرو ۽

۲۲

سُڪي جي سانباه مين جڏهن ٻڌيون جي
ساهڙ تَنهن ڪهي پيلي بَنهن ڪَندَهين ۽

۲۳

سُڪِي جِي سَانَبَاهِ مِين بڏين تان وَڃِي بُڏُ
گَڪَهَ ڪانڊِيَرَا ڪاڻهيُون مِيڙِي پَندهُ مَ مَڏُ
هُتِ نَ ڪو سَاهَرُ سَڏُ نَ ڪا سُجِي سُنھڻِي ۞

۲۴

سُڪِي بڏيون جِي سَاهَرُ سَانِي تَن جَو
لَهَرَن مِين لَطِيفُ چڻِي ڪُلَهَن چاڙهي ٺِي
جِي پُڇَهَن پَندهُ پَري تَن اُماني اُورَهون ۞

۲۵

لڙڪِي لَنُون نَ سُنَجَاتو رَانِدِ بهايائين راز ڪهي
اندهو اُلوهيتَ ڪهان آهي ايئي اُماتهُو
ضَمِ سَو نَ شَمَارِ مِين جَو لِيڪهيان اُجُ لَاتهُو
تِهيسِ نَمُروُدُ سان نا تو پَسِ سُهَنِدِ سَيَدِ سِين ۞

۲۶

پَنو دَرُ ڪو نَ سُنَجَانان تُون جَو آهين تو ڪهي مَنگان
اِلاهي عِنَايتَ سِين تهُو نَوَازين نِمَانَا
ڪَڙتَهائين ڪاڻا اندها ڪرين اَڱ مِين ۞

واڻي ۱

جڏيئون اَنئون تَا نَ چَوڻدي لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين
 سڀڻن ڪهي صَريجُ لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين
 ساڻڪِ نَ وَڃن سَڀرين مِنتَهَ موٽن مَان
 لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين
 بهيئرُ بهيڻي هُجَ جي آه ڪُوهياري سڀن گا نَ
 لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين
 سو تون صَاحبُ آهين جُو بهيرائين بهانَ
 لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين
 سَوالِي سَڪهيا داتا ڏيئي دانَ
 لَو ڏُڪھُ ڏُوراپو سَڄڻين ❖

واڻي ۲

گا جا مَڪالِه هُئي سا جي لَوڪَ سَئي
 لَو ٻاروچي جي مَن مِين
 سُر سَڪرِ پُر پيچري تون جا ڏيھ سَئي
 لَو ٻاروچي جي مَن مِين

سَسِي سَنڪهر پَتِين کير چوندو مِٺي

لڙ ٻاروچي جي مَن مين

پَنده ڪريندي پر ڏي ڪڏهن ڪا ن ڪهڻي

لڙ ٻاروچي جي مَن مين

اَوان ڪا ڏٺي ڏوٽهيا هوتن وٽ هڻي

لڙ ٻاروچي جي مَن مين *

فصل ستون

۱

تَر ڪهريون تُوڙ توءَ مَن ڪاڏهو ميهار ڏي

ڏاڏهو ڏور ڌڙياھ جو سِڪَن وڌو سور

مَن مين مَوج مِهَار جي پَهَس پريان جو پور

منجهان جر ضرور ڪجي شل ڪي م تهيئي *

۲

ٻوڙين جي نئين تون دهڻي پي جي دَعوا هلي ن نام

هِنَ مُنْهِنَ جِي حَالِ جُو مِيهَرِ تِي مَعْلَمُ
رُكُهَ بَانْهِي جُو بَهَرُمُ جَا اَچِي پِيئي اَجْهَوِرِ مِينِ ۞

۳

دَائِمُ جَا دَرِيَاھَ مِينِ سَا مَچْهِي مَنَکِي کُھُوھُ
اَھيسِ اِيئي اَنْدُوھُ تَ پَانِي کِتھَانِ پِيَانِ ۞

۴

کَانْدَھِي کَنَکَ تَھِياسِ وَھَنُ جَنَازُو سُنْھِنِي
بَکْھَا جِي پِيئَنِ جَا کُلْھَا تَنِ ڏِنَاسِ
اَکْھِينِ مَلِکَ ڏِتْھَاسِ تُوہُ مَنَ کَاڏْھُو مِيھَارَ ڏِي ۞

۵

اَبھُو تَنِ مِيھَارُ مَلَّاحِنِ سَڏِ کَري
اَن پُنِ وِجھَانِ هَتَهَرَا اَڍِي پُنِ وِجھُو جَارُ
کَھُوڙِيُون کَارُونَبھَارُ مَانِ مِلَنِيُون سِيرِينِ ۞

۶

مِيھَارُ مَلَّاحِنِ کَھِي پِيئَهو اَچْھِي اَچْھَ
اَن پُنِ وِجھَانِ هَتَهَرَا اَھِي پُنِ وِجھُو رَچْھَ
سَنَدِي کُنَ کُڻچْھَ مَنَ هُونِ سَلَامَتَ سِيرِينِ ۞

مهَارُ مَلَّاحِنِ ڪهي اُبهو ڪري سڏ
 آڏا اُنهي پَارَ جا موڙي آچو مڏ
 ويا جي وهه ڪڏ هلو ته ڏورڀون اُن ڪهي ۞

جتي بهير بهرن بهريون پون بهنواريون
 تانگهه نه لڏهي تارئين مپ نه مائتڙن
 ڪنڏهي اُها ڪيترا سيناهيا سنگن
 تون ڪينئي تن تڙن آچو آساري ڪهرين ۞

پرني بهر درياهه پس جي پار پونديون
 ٻنڌه توڪل جو ترهو آهر سان الله
 جن جي ساهڙ سان صلاح سي ڪي نه ٻڌنديون گڏهين ۞

پريون پرني بهر پس جي پار پونديون
 ائينو وجهي آر مين ون جي پونس ور
 سنباهي سونڌر جي قطب چئي گا ڪر
 تو بهائين ان ڪهر پر آهين آر اکهن مين ۞

۱۱.

سَنبھَارَان سَدَ کِئُو اُبھَا چَوَيمِ آءِ
هَکُ تِکھوڙي تَارِ وَهِي بِئَا لَرِ لَهَرِيُون ۱۱ وَا
سَانِي جَنِ اَللّهُ جُجھَان سِي نَه بُدُنْدِيُون ۱۱

۱۲

سَانبھَارَان سَدَ کِئُو اُبھَا چَوَيمِ اُچِ
هَکُ تِکھوڙي تَارِ وَهِي بِئُو هَتِه گِمينِي چِ
سَانِي جَنُهين پِچِ جُجھَان سِي نَه بُدُنْدِيُون ۱۱

۱۳

هَارِي حَقُّ رَکھِچِ سَانبھَارَان سَاهَرُ جُو
خَوَابَ خِيَالِ خَطَرَا تَنِ کهي تَرُکُ کَرِچِ
اَنڌَرُ آهينُو کَرِي پَرِ مِينِ تُونِ پَسِچِ
اَنهي رَاهَ رَمِچِ تَه مُشَاهِدُو مَانِثِينِ ۱۱

۱۴

هَارِي رَکھِچِ حَقُّ سَانبھَارَان سَاهَرُ جُو
خَابَ خِيَالِ خَطَرَا بَنُهين ڏِچِ تَرُکُ
کَرِين غَيْرُ غَرَقُ تَه مُشَاهِدُو مَانِثِينِ ۱۱

۱۵

سانبھاران سيئي تن جنھين جو طالبو
مون پريان نيئي پگھڻو پان مڱري *

۱۶

سانبھاران سندان ون پسي وهسي هنڻو
جهنا منھ مينھيون ونھيا وتھانان
اکھڙين عنات چوي لائي لنون سينان
گرھان تھي کينان جيني گھڻو اکندھي آھيان *

۱۷

لوا ڏتھم لار سانبھاران ساھڙ جا
هنڻو هت نه ونڌري دھرارنئون دھار
منھن جو من مھار پگھڻو پان مڱري *

وائي ۱

ونجي ونڌر جي ونن اوڏي آيس جان پريان جي پيڇري
تو جي اوڏا بهائيا سي ڏونگر ڏور ڏسجن
اوڏي آيس جان پريان جي پيڇري

مَنْدِي نَ هِيَنَ مَن مِين تَ كِيچَان كُؤُھ اچَن

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري

مَن مُنْھن جِي سِينِ كِئُو هِي پُھ ٻارُوچَن

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري

سُونْھن سَنگَهَر پَتِيئين مَنھ مَعْدُورِن

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري

وَنڌَر وَائي جَا وَهي مُون ڪهي سا نَ سَلَن

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري

آني ٻدھا اوڻهئين مَوَتي ڪهي ٻھ مِين

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري

لَاتَهائُون لَطِيفُ چَوي لَڏُون سِرِ لَکَن

اُوڏِي آيسِ جَان پَرِيَانُ جِي پِيچَري *

وَائي ۲

آيَلِ آيَلِ تَهي جِيَان لَا جِي سَارِينِمِ وَو سِيرِينِ

مَتَهَان سَاهَرُ صَدِيقُو آن ڏَهي ڏَم ڏِيَانُ

جِي سَارِينِمِ وَو سِيرِينِ

سنئون سنهائين پيچرو مون ڪهي مهار ميان

جي سارينم وڙ سپرين

متهان مانگ هيڪڙي امل اڻه ڏيان

جي سارينم وڙ سپرين

اچين عبد لطيف چئي ته جانب ٿي جيان

جي سارينم وڙ سپرين ❖

فصل اٺهون

ٻڌندي ٻوڙن ڪهي ڪي هاتڪ هته وجهن

پسو لڄ لطيف چئي ڪيڏي ڪهي ڪهن

توڙي ڪندهي ڪن نه ته سائن وڃن سير مين ❖

ڪڇا ڪاڻا ڪانه جي ٻڌا ڪڏهن ٻار مان

يا لنگهائين لطيف چئي يا دهران ڪرن ڏانه

ڪَما حَقَّ ڪَڪَهَن جِي آهي ڪَالِه اَڪانَه
يا ڏنن ٻڌن ڪهي ٻانُه ڏ ڏ سائن وڃن سير مين ۽

۳

جان ڪي ڪنڊهي ڪانُه تان ٿاڻي ٻنڊهيج ٿرھو
هتھ ڀريان جي هتھ مين ٻي ڪهي ڏج م ٻانُه
سنڊي ڪپر ڏانھ ڪي تو ڪنين ڏ سڻي ۽

۴

هاوانا هلن ڪپر ڪاروئبھار جا
لھريون لڙ لطف چئي بهيلي تي بھلن
جي ڪجي سان ڪهن آڪو تن اباھئي ۽

۵

آهين هت امان ٻنڊھ ٿرھو تار جو
لھرن لڙ لطف چئي جھليا جُنڪ جوان
اونھي تڙ اڪھتيا آڏي پائي ان
جي پٽا منھ مھريان تن ٻانڏين ٻيٽ ڏ اجهي ۽

۶

ڪڇو ڪنا ڪنڊھار اوکي ڪھني اُنھن

کي تو کڻين ڌ سڻي بهيلي تي بهلڪار
لوڙهيا لکھ لطيف چڻي ڪوڙين ڪارونبهار
اڪارين ڏاتار آڙ اٿانگان وارئين ۽

۷

گچي سان گهي پڪو پڇهي ڌ سنهلي
لنگهڻو لڙ لطيف چڻي وڇهارن وهي
سا کينئي نينه نهي جنهن گهي نينه ڌ دهوڪيو ۽

۸

اونهي مين اوهري گهي گچي سان ✓
سبھگنهن جو سيد چوي پڇهي ڌ پريان
عشقواريون عبد الطيف چوي سده ڌ کهنن سان
جنهن پاسي پان سي اوتڙان اڪهتيون ۽

۹

انک لکي رنڪ بتليو ڪو جو داغ ڊلي
مون تان سهي ڌ ڪٿو منجهان جهوه جهلبي
الله وڪيل الغافلين ترئو وڻجان تهي تار مين سنڊي بحريلي
اهو ميهڙ شال ملي جو سنهڙو سيناھ سان ۽

۱۰

اَنڪَ پَسي رَنڪُ کِئو ڪو جو دَوَرُ دِلي
 بَرَبَرِ بيلي نَ تَهڻو ڪَچو مَنجھِ ڪِلي
 تَران تهي تارِ ڪَهڻو تَنهن جي بهرِ بلي
 سو مِيهارُ ملي آهيان جَنهن جي آسري *

۱۱

بَهانِيَمَ نَ بهيلو مون ڪهي دهاوُ دَهتارِئو
 اَنڪهي مَتَهي اُسري ڏِنو رُوحَ ريلو
 تِيلاهيَن ريلو پِيَمَ وَاهنَ وِجَ مِين *

۱۲

گَدَهيَا جي ڪُلالَ سي پَسي خَالِ خوشِ تَهَن
 پاڻي چترِ پُساڻيا دهاوُ نَ جهلي دَهَمالَ
 سِپَڪُ بَهانِيو سُنھني جو بَهَنَ جي جَمالَ
 اَنڪهي جا اَحوالَ مَعْلَمُ تَهيَا مَهريانَ مِين *

۱۳

ڪَچو تان ڪوھُ پَڪو نَظَرُ پَرِينِ جو
 ساھڙُ مَنهن جو سُرِينِ ڏَمَ ڏِتَهيئي ڏوھُ
 چَھڙو جي چَھوھُ تَ پُريندِيسِ پارِ مَلي *

۱۴

انڪهو تان ڪوھ ڪڇو آيم ڪم
جيئي جنهن جا ڄم پکا سي نه ڇهنديون *

۱۵

پکا رڇه ڪنڀار جا پکي ٺهائين
مون ڪهي ٿيائين بهيلو بهانگي آيو *

۱۶

ڪڇي ڪٽر نه جهليو بهيلو پڻو بهري
سار جهڏياڻين سير مين ٻانھن کي نه ٻري
لڏي لهرين ويڻيون چوڏھاري چري
هنڙي منجه هري ماهيت ملڪ الموت جي *

۱۷

ڪڇي ڪٽ نه جهليو بهيلو پڻو بهجي
ماهيت ملڪ الموت جي منجه وڃو وڃي
ساهڙ ڪهي سڃي آهي انڪهي جي احوال جي *

۱۸

ڪڇي ڪٽ نه جهليو بهيلو سهي نه بهر

هَتِهين پيرين ڪِرئين ٻانھن ڇھڻو پُر
ساھڙ سڪھو وڙ پيسِ مُنھ مھريانَ جي ۞

۱۹

بھيلي بھلائي پسي چٽر چري تھي
ٻرڻ ٻڏي سُنھڻي ويرن مين وائي
کڇي ڪيرائي لال لھرن وچ مين ۞

۲۰

پڪو ڪھنج پان سان چنڪو چٽائي
کڇو ڏيچ کنبھار ڪھي مُنھ تي موٽائي
سو سُن ھنئي سان سُنھڻي جو فائق فرمائي
موجون مڄائي ماڻين نيئي مھريانَ جون ۞

۲۱

ڪو جو ورتو واءِ جيني ٻڌ ٻانھن ڇھڻو
اڳي ھن تڙان اونداهيانئي اڪران ۞

۲۲

ھنڊي تھڪ ھڻھ ھنڙي ھجون ڇھڻيون
لکھ لھرن کڏجي موجون وريون مٽھ
نيم کن ڦوٽ بھر بھليرا سپرين ۞

۲۳

هِنڙِي هُجُون چَهڙِيُون قُوَتَ رَهِيَمِ ڪَا نَ
مُون ٿِي مَوڙِي مُون پَرِين سَاهڙَ ڄَامَ سَڄَانِ
آهِيَان ڪَهَنُو آڄَان بهرُ بهلِيرا سِيرِين ۽

۲۴

بهرُ بهلِيرا سِيرِين بهلا مين بهيراھ
تو ري تاري ناه ڪا وائي تو ري واه
سَاهڙَ جيئَ صلاح تاري ڪڏهِنُو تارِ مان ۽

۲۵

تاري ڪڏهي تارِ مان صلحُ سَاهڙَ جو
اُتي اچي ڪي نہ ڪي پيلڻو ڪنهن پي جو
ميهرَ ڪَ منهن جو ڪو اوکر ڪنهن آر مان ۽

وائي ۱

مُون پائي جي سارَ آئون جا ويندڙِي وٽ وڃهارَ
ڏم مَ ڄاڳي لو مون پائي جي سارَ
مُون ڪهي ٿي ميڙئين جتي ڪنڏهن جي قطارَ

ڏم مَ ڄاڳي لو مُون پائي جي سارَ
 ٻرن پيلائين جا سانبھاران سنبھارَ
 ڏم مَ ڄاڳي لو مُون پائي جي سارَ
 وٽھ مَ پوي وصال مين سڀاڄھا ستارَ
 ڏم مَ ڄاڳي لو مُون پائي جي سارَ
 ڪھر ڪھر ڪلا جا وھي پاڙي پندھ پچارَ
 ڏم مَ ڄاڳي لو مُون پائي جي سارَ
 ٿا ڪن ٿڪي آھيان سڪھو رس سھارَ
 ڏم مَ ڄاڳي لو مُون پائي جي سارَ

واڻي ۲

ويڻھي ڪي نَ وساري سا مُحبتَ وڊھڙي ماري
 ديواني يارو مستاني دلبر جاني تھو جباري
 سا مُحبتَ وڊھڙي ماري
 جنھن ڪھي سڪَ شاھڙ جي سا ڪھايل ڪھر نَ ڪھاري
 سا مُحبتَ وڊھڙي ماري
 ڏم ڏھيلو ڏڪھو سر مين تھو سنڻھا ماري

سا مُحَبَّتَ وَدَهڙي ماري
 ٻيلي پاسِ بَرَن جي تَنِ ڪَهڙڪَن وَدِهيسِ ڪَهاري
 سا مُحَبَّتَ وَدَهڙي ماري
 ٻيلي بَنهين ڪَندهڙين مُحَبَّتَ مينهنون تهُو چاري
 سا مُحَبَّتَ وَدَهڙي ماري
 هُو هُونڪارُون پَوَن پُڪارُون تَرَتَرِ دُؤسُ تَنواري
 سا مُحَبَّتَ وَدَهڙي ماري
 هُو جَا پَڪَ پريمَ جي آهِيان تَنهن آساري
 سا مُحَبَّتَ وَدَهڙي ماري ❖

فصل نائون

جَرِ تَرِ تِڪَهِ تَنوَارَ وَنِ تَرَنِ وائي هيڪڙي
 سَٻهيئي چهيءَ تَهِنَا سُوڙِي سَنهڙا وارَ
 مڙِي مَنصُورَ هزارَ ڪَهڙا چارَهڙو چارَهڙين ❖

۲

سَنَهَتِ پِجَارِ پَرِينِ جِي سَبَهَتِ هَوَتَ خُصُرُ
مِلڪَ مِڙِي مَنُصُرُ ڪُهِي ڪُهَندين ڪِيتَرَا ۞

۳

چَوَنِمِ جِي هِيڪَارَ تَهَ مَ وَڻَ مَوڻِي سُنَهِنِي
هُونَدَ دُونُهِي پَاسِي دَوَسَ جِي ڪَهَارِيَانِ سَبَهَ جَمَارَ
بَآندِهِنَانِ بِيهَارَ هُونَدَ تَهَ لِنڪِين لَآئِين ۞

۴

جَان تَان ڪَهَرَانِ مَ وَڻُجَ جَانڪِي مَوڻُ مَ سُنَهِنِي
بِيُون بِيهيري بَهُجُ هِيڪَرَاڻِي هَتَه ڪَري ۞

۵

مَ هُجُ وَتَ مِهَارَ مَتَانِ مَوڻِين سُنَهِنِي
سَاهَرُ جَا سِينڪَارَ مَتَانِ ڏَمَ ڏِيڪَهَارِين ۞

۶

جِي نُون بِيَتَ بَهَائِين سِي آيتُون آهِين
نِيئُو مَنُ لَآئِينِ پَرِيَانِ سَندي پَارَ ڏِي ۞

۷

جِي قِيَامَ مِلَنِ تَهَ ڪَرِ اَوڏَا سُرِينِ
تِنَهَانِ پَرِي سَچَنِ وَادِهايون وَصَالِ جُونِ ۞

۸

وَنَجَانِ كِي نَ وَرِي هُونْدَ رِي چَڻِي رَهِي رَهَان
 دُونَهِي پَاسِي دُوسَ جِي مَامي پَوَان مَري
 صُورَتَ سُونَهَ ڪَهَان ڪِيسَ چَتَ چَري
 وَصَالَن فِرَاقَ جِي سُڄِي مَگَالِهَ مَگَري
 تِيلاَنهين تَري مُنَهَ مِگَنهڻو مَوڙِئُو وَنَجَان ۛ

۹

اَنئون ڪِي نَ جَانَان اينِي نَ جَر ڪِهَرِي جُڪهڻو تِهِي
 قَضا جَا ڪَريمَ جِي تَنهن ڪَهَان ڪَندُهَ ڪَڏهين ڪِينِي
 هِڪَ لِيڪهِي بڻو نِينَهَ آني اُوليسِ اُولِ مين ۛ

۱۰

ڪَاني نَ ڪَانَهَ نَ ڪو ڏوھ ڦَلَمَ جو
 اَنڪَ اُتي اَنڪِئو جِي نَ رَسي پَانَهَ
 ڪَنهن ڪهي ڏيان ڏانَهَ جِينِي قَضا ڦَلَمَ وَاهڻو ۛ

۱۱

تَرَن جَا طَعْنَا سَامُهَان ڏَنيم سَرَتِينون
 دَرِيَاھَ دِيوانا سُنُ حَقِيقَتَ حَالَ جِي ۛ

۱۲

تَران لِي طَعْنِي مَتَهي وَهَ وَاکَا کِنُو
آني وَدِهِيَسِ آر مِين دَرِيَاهَ دِيَوَني
قَلَمَ جِي گَني آني اُولِيَسِ اُولِ مِين ۞

۱۳

تَران تان مَران وَران تان وَهَ وِترُو
هِنَرِي مِين هَوَتَنِ جَا آچَنِ كَهوَرُ كَهَنَّا
پَسِنُو پَارِيَوَارِيُونِ دِسِنُو دُوَهَ دَران
وچان کي نَ وَران کُنْدِهِي مَنهن جو گَارني ۞

۱۴

نَ کُو سَنْدَهو سُوَر جو نَ کُو سَنْدَهو سِکَ
عَدَدُ نَاهِ عِشَقِ پُجَاني پَان لَهي ۞

۱۵

عَدَدُ نَاهِي عِشَقِ جو سُنِي تَهِي سَاني
کَانهي پُجَاني مَهَنَدَانِ مُنْدَه مِهَارَ جِي ۞

۱۶

سِکَ تَنهن جِي سِرِين جِينِي تَران تِينِي تَارِ

تُونھين رھين رُوحَ مِينَ تُونھين اَنگَنانَ بَارِ
پَرين تُنھن جي پَارِ مُونَ واجھائيندي وَرھَ تھيا ۛ

۱۷

سِڪَ تُنھن جي سُڀرين کَپي ۛ ڪوري
سَڪھانَ نَ چوري ڏاڏھو نِئَرُ نِينھَ جو ۛ

۱۸

سِڪَ تُنھن جي سُڀرين اَنڌَرِ تھي آجھَل
بَڙھڪِنو بَاھِرِ ڪَري ڪُھوري ڪُھائين ڪھَل
رِي سِيرَاهِي سَنَ مُونَ ڪھي ڏِنا سَچَين ۛ

۱۹

سِڪَ تُنھن جي سُڀرين اَنڌَرِ تھي آجھاسَ
مَنجھيئي بھريا مَاسَ پَلتِيَا پارُون ڪَري ۛ

۲۰

سِڪَ تُنھن جي سُڀرين سَڪھانَ تِينِي سَڪھَ
آڏو ڏيڇ مَ لَکَ مُونَ ھيڪَلِي وَلَها ۛ

۲۱

سِڪَ سَگَنڊَن لاهِ وِچھوڙِيَا مِيڙَ پَرين

ايڏي سَڪَھ سَچا دھني تُوڻي ڪهي جُڪاءُ
تَن جَنھين جو سيڪڙو مِهرَ تَنھين ڪهي پاھ
مِٺائي جو ملہ ڪانڪ لونڊو ڪڏھين ۛ

۲۲

ڏٺهي تھيم ڏينھ ڪوھ جَانان ڪھڙا پرين
نِن بھرجي نينھ پلٽيا پارون ڪري ۛ

۲۳

ڏٺهي ڏينھ تھيام ڪوھ جَانان ڪھڙا پرين
وَلِن جِنئي وريام ڪوئدر غم پرين جا ۛ

۲۴

ڏٺهي ڏينھ تھيام ڪوھ جَانان ڪھڙا پرين
سھسين سچ الھي واجھائيندي وريام
تَنھن سال تھيام جَنھين ساعتھ نہ سھان ۛ

۲۵

ڪھڙ نہ وَر نہ وَتھ ڪا آھيم مَن مھارُ
ان اوسيڙي اُتھيان سَنجھي ڪري سينڪارُ
پرين تَنھن جو پارُ پسان مان پَر ڪنھين ۛ

واڻي ۱

هُوڻِجِ هُشِيَارُ خَبَرُ دَارُ تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ
 ڪَهْدُون ڪُهوپا چڪَ چِڪَنديُون تُون ڪِي نِي نِهَارِ
 آدهِي سِي اُڪَرنديُون اُڪهيُون جَن ڪاپَارِ
 تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ
 مُون سُو مَلَا حَن ڪِهَان تَرَّ اَنانگا تَارِ
 هَوُتُ هَلنديَن ڪَهتِيُو وَهَن مُندهَ وَسَارِ
 تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ
 ڪُهه آتَن بَن چِيڏِيُون ڏيرائيُون ڏُئَارِ
 پڪو ڪَهنيج پَان سَان وَون پَرِيَن جِي پَارِ
 تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ
 ويندي وَاٽاڙَن ڪهي پَتِي ڪِي مَ پُجَارِ
 پُونديَن مُنهُ مِهَارَ جِي ڏَم وَت ڏينهُ مَ ڪِهَارِ
 تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ
 سَاهَرُ ڪهي سُنهِي پُجَهَل آڏِي بَارِ
 تَار تَرنديَن لَر لَنگهينديَن عِشَق جِي آدهَارِ
 تِرَڪُنِ آهِيئي تَرَّ مِينِ

پاند مَ جهڏج پَر جو پھين جي مَنجھ پاتار
تھيندء سڏ ساهڙ جو توڏي تھيئي تيار
تِرڪن آھيئي تَر مِين ♦

واڻي ۹

مَدَت تھيئي مھار يار ساهڙ سائر سير مِين
اُونھا ڪن اُتانڪھ تَر اولئين ڏي آدهار
ڏينھ ڏھلا ڏم سين آئن آھيان دھار
يار ساهڙ سائر سير مِين
بُجھل بانڏي بار ڪري اُت اُبتا آر
تتي ڪھري سُنھني آگھ جي آدهار
يار ساهڙ سائر سير مِين
گاري رات کچو ڪھڙو توڏي ڪي تنوار
سَنبھوڙو سيناه سين سِڪھو رَس سَنڪھار
يار ساهڙ سائر سير مِين
اوڙان آھون ڪريان پھچان شال پَرار
سُني جھاني جھچي ھنئو سانبھاران سَنبھار
يار ساهڙ سائر سير مِين

اَيمِ رِپلي ويئي سِينِ الا تُو آهار
 تارِ ترنديس لڙ لنگڻينديس وينديس وڻ وڇهار
 يار ساهڙ سائڙ سير مين
 پورينديس پار مڻي سڀسين گري سينگار
 کولي کهاڪهائي ڪهري جڪهن تها جانار
 يار ساهڙ سائڙ سير مين *

چيڙڪو

سَاهڙ دھاران سُنھڻي ادھوڙي آهي
 ڪنڏھيون جو ڪاھي پاسي ٽنھين پاڪ ٽھڻي *

۲

سَاهڙ دھاران سُنھڻي نسوري ناپاڪ
 نجا ست ناھ ڪري انھي جي اوڻاڻ
 ھو جي ڪھير پياڪ پاسي ٽن پاڪ ٽھڻي *

۳

ساهڙ دھاران سُنھڻي هيئي جُنبي آهي جو
هن پائي سين پانھن جو مور نہ مٽھو دھو
جي پرين پاسي هو نہ ڪر توڙي تڙ ڪنو *

۴

ساهڙ دھاران سُنھڻي هيئي تان چڪي زال
توڙي تپ چڙھڻو هي هڻي جي حال
جڏي ري جمال اڪهي تهئي آھون ڪري *

۵

ساهڙ دھاران سُنھڻي آهي مين آزار
ڏم پاسي ڏکڻدو صحت وٽ سنڪھار
توڙي سنڊي تن جي دوا منجهه ڏيدار
جي پسي منھ مھار نہ سڪھيائي سڄي تهئي *

۶

مٿان ڪهرين سُنھڻي آج درياھ مين آهي ڏم
گاري رات کنن مين ڪھڙو آهي ڪم
مٿان جامي ڏم ڇهي پاڙيواريون *

۷

چي پُڄهي پاڙيواريون ڪوھ ڪريندو ڏم
ڪاري رات ڪنن مين آهي ڪاٺياري جو ڪم
هيئي هڏو ۽ ڄم ڪهڙو ڏو ڪوھ مھار تان ۰

۸

جان جان هئي ڄڙي وڙجي نه ويٺي
وڙجي پڻ پيٽي سڪندي وٽ سڄين ۰

۹

جان جان هئي ڄڙي ويٺي نه ويساند
لڙهي لهرن پاند مياڻي مھار ڏي ۰

۱۰

ور اونداهي راتڙي ڄانڏروني ڄانڏرا
اڏري ميهارا منھ م پسان ڪو پڻو ۰

۱۱

سدا پُڄھ م سُنھلي اونداهي آده رات
پريان ڏي پر بهات وڻ ڏيٽھاري ڏينھ ڪهي ۰

۱۲

ڏينھائي ڏمر ڪري مٽهي مٽت مون
تنهن ڪهي اچي تون پر ڪوھ نه پلئين ۰

ساهڙ سڪي مين تهڻو پائي منجه ڀنهور
سندو ڪڇ ڪنو تار تڙندو ڪيٽرو ۽

وائي

ميهڙ تا ڏ مٽي ڙي اديون جهاجي لوڪ لٽي وٺو
پيئي آهيان ڪن مين تون ساهڙ آءِ سٽي
ڙي اديون جهاجي لوڪ لٽي وٺو
ڪس لاهيندم ڪارني متهان قلب ڪٿي
ڙي اديون جهاجي لوڪ لٽي وٺو
جانسين پهچان پر ڪهي تانسين جيئي جٽري
ڙي اديون جهاجي لوڪ لٽي وٺو
پنجو چوي پوندي سهڪنهن خبر ان ڪهڻي
ڙي اديون جهاجي لوڪ لٽي وٺو ۽

سارنگ

فصد پھرون

۱

اَکِينُو آهي لَکَهَ پَسُ لَطِيفُ چَوي
وَتَهُو مِينُهُ وَڏِيَهَرُو ڪڏهُو دَهَن ڪاهي
جَهَنآ چَهڏي پَت پَهُو سَمَر سَنبَاهي
وهو مَ لاهي آسرو اللهَ مان ۛ

۲

اَکَمَ ڪِيا اللهَ لَکَهَ پَسُ لَطِيفُ چَوي
پَلَرُ جي پَالَوَتَ سان پَتَن جَهَلِيَا پاھ
وَآلِي وَڏَانِي ڪِيا مَتَهِي ڪَسَن ڪَاه
سَانِڪَن وَرِيَا سَاه اَتُهَن آبُ اَڪُنْدِرُو ۛ

آڪم اِيئي نه اٿڪ جهڙو پسن پرنئي جو
سهسين وڻهو سارنگ جاني آيو جوء مين ۽

جاني آيو جوء مين تهڻو قلب ترار
ويلو وچانئي وڻو ڪري غم ڪڍار
نظارو نروار پيئي پسايو پانهن جو ۽

اڻون ڪڪر ڪڏهنيون اتر ڏي آهين
ڪري آڪم آئيون نه منڊ نه مٿائين
متهان لوڪ لطيف چئي ڪوٽڊر ڪنوئين
پلر پيارين وسائي آب اڪندرو ۽

اڄ بهي اتر پار ڏي ڪڪر تهڻو ڪري
وسائي وائن تي خالق ڪهڻڊ بهري
پاراران پري سانڪ م وڃن سپرين ۽

اڄ بهي اتر پار ڏي ڪارا ڪڪر ڪر ڪيس

وَجُونِ وَسَنَ آئِيُونِ كَرِي لَالِ لَيْسَ
پَرِين جِي پَرْدِيسَ مُونِ ڪَهي مِينَهَنِ مِيڙِيَا ۞

۸

اُجُ ٻِي اُتَرِ پَارِ ڏِي ڪَرِ ڪِي چوڙِي
مُنڊائِي مِينَهَ جِي ڪِهُونِ نَ ڪِهوڙِي
آءُ لَالَن تُونِ موڙِي ڪِهوڙِيَا رُسَنَ ڏِينَهَرَا ۞

۹

اُتَرَان تَهِي آئِيُونِ كَرِي هَڪَلِ هُو
بَهَرِي تَلِ تَرَايِيُونِ جُوڙِي هَلِيُونِ جُو
پَسُو جَا پَتَنِ مِينِ ڪِهَتَهوڙِي خُوشَبُو
اُچِي رُو بَرُو اُتَهِيُونِ رُوڙِي تَانِ رَسُوَلِ جِي ۞

۱۰

رُوڙِي تَانِ رَسُوَلِ جِي ڪِئُو وَجَرِيَنِ وَارُو
بَهَرِيَاُونِ بَهَرِ پِيئي نَظَرِ سِينِ نَارُو
هَادِي بَهَرِ حُڪَمِ سِينِ هِي تَرُ تَاسِيَارُو
نِرَمَلِ نِظَارُو پِيئي پَسَايُو پَانَهَنِ جُو ۞

۱۱

پِيئي پَسَايُو پَانَهَنِ جُو نِظَارُو نَاڪَاهُ

سَارَئُڪُ ۱

اَتِهڙو ڪٿ ڦُلوَبَ تان تِهِي وِروهِنَ وَاھ
اُميدُون اَرَوَاحِ پِيئِي پَسَندي پُنِيون ۛ

۱۲

سَارَئُڪُ سَارَ لَهيجِ اَللّٰهَ لَڪِ اُنجنِ جي
پاڻِي پوڄَ پَتَنِ مِينِ اَرزانُ اَنُ ڪَريجِ
وَطَنُ وِساڻِجِ تَه سَنڪهارَن سَڪُه تِهِي ۛ

۱۳

سَارَئُڪُ ساڻِي سِترَ جِهڙِي لَلي لَڪِهَ جي
اِينِي سِي اَبَرِ نِڪِيَا جِينِي سِي جُنِي چِترَ
بَرَسِئُو پاڻِي بَهتَ بَهَرِيَا ڪُن ڪِرارِ جا ۛ

۱۴

سَارَئُڪُ ڪهي سَارِينِ ماڙهون مِرڪِهَ مِينُهِيون
اَڙِيون اَبَرِ آسِري تَاڙا تَنوَارِينِ
سِڀُون جي سَمونڌَرِ مِينِ نَئينِ سِجِ نِهَارِينِ
پَلَرِ پِيَارِينِ تَه سَنڪهارَن سَڪُه تِهِي ۛ

۱۵

سَارَئُڪُ سِينڪاري وِڄُون وَسَنَ آئِيُون

سَرَن ڪهي ڪهون خوش ڪئو جا ڪڪر مين ڪاري
چڙن چانڪاري لَاتِهْم ڪٿ ڦلوب تان *

وَائِي

منهن جي سيد سار لهندو مون ڪهي آهي اُميد الله مين

سبحدي پئي سپرين زاري زور ڪندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين

امت ڪارن احمد سو ات پرمل پاڪ پنندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين

سورڙه دهڪاء تهيندو آڪهيون سبه سچ ڪڏهندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين

ميڙو تهيندو مومنين ات محمد مير ملهندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين

نفسان نفسي سبهڪو ڪري داتا در دروڙندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين

نميت ڏيندس مولو ات بديون بخشائيندو

مون ڪهي آهي اُميد الله مين *

فصل پنجم

۱

بهلى بهت تهي آنيو سارنگ سيج منجهاء
 كهڙيون كهڙنهار چينى وچون اتر واء
 سرها سبز تهي ڌرامن ڏهب ڪيا
 پيري پتن تا بهريائين ڪن ڪرار جا *

۲

بهريائين ڪن ڪرار جا وڻهو وارياسو
 كهوڙي تي كهوڙين ڪنو چنڪو چوماسو
 ماکاني تان موٽنو ڏيئي پن ڪهي پاسو
 خالق ڪنو خاصو چيو چڪي ڪندهين *

۳

چيو چڪو ڪندهين ڪيائين ڪنڪ تي ڪڍ
 هڏا ڪٽان هليو بهري ترايون قد
 آندائين آب اچهد منهي باغ بهار ڪري *

۴

اڄ رسيلا رنڪ بادل ڪڏهئا ٻرجن سين

سَارَ سَارَنڪِيُون سُرُنْدِڙَا وَجَايَاُون بَرِ جَنڪَ
 صَرَاڇِيُون سَارَنڪَ پَلَتِيُون رَاتِ پَدَهَامَ ٿِي ۽

۵

مِينَهَان ۽ مِينَهَان بِيِي اڪِهَرِ هِيڪڙِي
 ڇِي وَسَنَ جَا وِسَ ڪَڙِي تَه ڪَڪَرِ ڪَن ڪِيَهَان
 بَادَل تَهِي بِيَهَان ڇِي آڪَمَ اچَن جَا ڪَڙِي ۽

۶

بَادَل تُم پِي ڪَرَن ڪَنڪَ جِت مِڙَن
 تَنڪَ بَهِي تَر سَنڪَ پُسن تَه پِ سَجَن جِت پُون ۽

۷

ڪُنڪَن ڪاندهه جِت ڪِئُو جُهڙُ پَسِنُو جُهڙَن
 وَرَن رِي وَاڻدِهِن اڏِيَا پَڪَهَا سِي مَه پَسَن
 اُتَرُ ڏَرَاهِي اَن جَا تَه ڪَنهِن ڪَهِي ڪَارُون ڪَن
 وَارِثُ وَرِي تَن اچِي شَالِ اولُو ڪَڙِي ۽

۸

ڪُنڪَن ڪاندهه جِت ڪِيُو جُهڙُ پَسِنُو جُهڙَن
 سِنِئُو رَرِ رَعَدَ ڇِي ڪَلِيُون تَهِيُون ڪَنبَن
 ڪَلِيُون ڪِي تَه ڪُچَهَن وِڇَارِيُون وَرَن رِي ۽

واڻي

سُرهَا سَارَنُڪَ ڏينھَن سَنڌاءَ سُرهَا سَارَنُڪَ
 مُنڌَ مِينھَن جِي مُنڌَلِ مَوچَارَا ڦُرُون يَارِ ڪِيَا
 سُرهَا سَارَنُڪَ ڏينھَن سَنڌاءَ
 مَتھَان مَخُ ڪِي مِيڪھ مَلَارَا
 مِينھَن ڪھَرَن تَهَا مَالَن وَاڙَا
 تُو مان وِڙجَن ڪِي نَ وِچَارَا لَالَن ڪُو رَنُڪَ لَا،
 سُرهَا سَارَنُڪَ ڏينھَن سَنڌاءَ
 ڪھوٽَ ڪِي آءُ سَنبھُ سِڪھو تھِيئُ
 جَدُو جِيَارِجَ جَدَن جُو جِيئُ
 حَالِ ڏِسِين تھو مُنھَن جُو ھِيئُ
 رِن پَتِ مُلِڪَ رِجَا
 سُرهَا سَارَنُڪَ ڏينھَن سَنڌاءَ
 سڌَا اُھِيئي تُو ڪھي سَارِن
 جِي نَ ڪڏھِن مَنجھ ڪَامَ ڪڏَارِن
 دِلِيُون پَنھَن جِي سِين دھَن دھَارِن
 اُن جِي ڪَا وَرَنَاءَ
 سُرهَا سَارَنُڪَ ڏينھَن سَنڌاءَ

عَبْدُ اللَّهِ جَرِي أَسِي أَنْجَايَا
 أَبِ پُئِن جَا ڏِينَهَرَا آيَا
 بَادَلِ بَرِ سِرِ هَرُڪَنِيَن بَهَانِيَا
 هَنْدِه هَنْدِه پَهَرُون پَا
 سَرَهَا سَارڻڪ ڏِينَه سَنَدَا ۞

فصله ٿرئون

۱

ڪنير ڪت سڪهن چلن جي چاهه پئي
 هنداوا حيرت مين پيا لالي ڪهي لهن
 چمڪن چوڏس چنڊر جيئي وڃڻيون وهسن
 لوچن تها لطيف چئي پسن لي پرين
 ڪيسر قريبن سچ کي سنباهي سان ڪهيو ۞

۲

مند ٿهي مندَل مندِيا کي اوهيڙن اوڙ
 جهاجهر ٿهي جهنن مين مينهنون چرن مڙ
 سرهيون تهيون سنڪهاريون پويو پائين طوق

ميها جبهڙ پهنڪيون جت تهن سبهيني تهون
لاهن متهان لوڪ ڏولائي جا ڏينھڙا ۽

۳

مند تهي مندَل مندِيا ٿاڙي ڪي تنوار
هارن هر سنباهيا سرها تھيا سنڪھار
اڄ منهن جي يار وسن جا ويس ڪيا ۽

۴

مند تهي مندَل مندِيا آيو جهڙ جهاتي
هڪ ارزان ان تهئو بئو مڪهن منجه ماتي
ڪلبي سين کاتي لاتهن ڪس قلوب تان ۽

۵

ڪنڊو جان ڪوڙ ڪري ڪاهيائين ڪاهو جي ڏاه
وتهو مينه وڌپهڙو سري بهريائين ساه
ڏيئي پتن پاھ بهريائين ڪن ڪرار جا ۽

۶

ڏيئي رچ رانگن ڪهي ڪيائين لوڻي تي لڏ
ڏلھي جهڏيائين ڏن ڪهي پائي بهريائين پڏ
اندي آب اچھل موڪل تهي مينهن ڪهي ۽

۷

مُون جُهڙ ڏتھو اُبهه مين ڏھوليا لڏ م لاه
 آچن آب اڳي کڻو وڃون اتر واء
 چهن جهڙي پٽ پاء اڏ اُتاهين پڪهڙا ۰

۸

حُبُّ مُنْهِن جَا سِيرِين اَنِئِدْءَ اللّٰهُ
 تُو ڪهي ساري ساهه اڪنڏهڻو آهون ڪري ۰

۹

وَسْ بَادَلِ وَسْ جَانِ تُو وَسَنْدِي وَس تَهِي
 اُنْجايُون شاهه عنايت چوي رات تنهين ڪهي رس
 نين ٿرمندا پس وس ته ورن سِيرِين ۰

۱۰

پاڇهاڻرِ تان پئي تهڻو آڪاڻرِ تان اڳرو
 چڪس سبهه چئي تڏهن موڻي مينهه وسائيا ۰

۱۱

آڪم کڻو آچن سجن سائون مينهه جيئي
 پاسي تن وسن جي سبهه جماندر سڪيا ۰

اکهيون ميڪه مَلارَ صُورَتَ تُنهن جي سبھ جُڪُ موهئو
 سَجدو فيلَ في اَلحالَ کِئو پَسي مُطِيبَ نورَ نِرازَ
 جاپَن وقتِ جَامَ جي کِريا کُنِگِرا کُوتَ کُفارَ
 صُورَتَ تُنهن جي سبھ جُڪُ موهئو
 آکي سبھ اُبهن جو تُو کهي گاريو سِرَ ستارَ
 وَلَسُوَفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ تُو سِينِ قَادِرَ کِيا قَرارَ
 صُورَتَ تُنهن جي سبھ جُڪُ موهئو
 قَادِرَ پانَ قَسَمَ کِيا خاڪِ قَدَمِنِ جا کَلتارَ
 آهِنِ کَرَمَ کَرِيمَ جا اَحْمَدَ سَانُ اِپارَ
 صُورَتَ تُنهن جي سبھ جُڪُ موهئو
 اَنڌَ هِيا جي اُبَرَ کهي سَرها تَهيا سي سَنگهارَ
 موڪلَ تهي مينهن کهي دُوسَ هَتهان دِلدارَ
 صُورَتَ تُنهن جي سبھ جُڪُ موهئو

فصل چوٽيهون

۱

سَجَنَ سَانُونِ مِينَهَ جَانِ جُهَنِڪَنِ پَاسِي جِهُونِ
 ڏيندا پاھ پَتَنِ ڪَهي مَنجَهَانِ مِينَهَنِ مُوڪِ
 لَسَ پِيَارِنِ لَوڪَ آڪَمَ ڪِنُو اڪَهِنِ ڪَهي *

۲

اُجَ بَهي اُتَرَ پَارِ ڏي ڪَڪَر تَهو ڪَري
 وَسَنُو سِي بَهري جِي ڌَر ڏيندَن ڪَهاڻِيَا *

۳

اُتَرَان تَهي آئِيو تَنهِن ڪَڪَر آلاَتَهَم ڪَسُ
 وَتَهو مِينَهَ وَڌِيَهَرُو ڪِنُو جِهَوَرَانِي جَسُ
 قَيَصَرِ جِي ڪَلَاتِ مِينِ رَاتِ تَنهِين ڪَهي رَسُ
 نِينِ ڌَرَمَنڊَا پَسُ وَسُ تَهَ وَرَنِ سِيرِينِ *

۴

وَاهِنڊَانِ وَجُونِ تَهِيُون ڪُڙِيُون ڏَهَن ڪَهَنبَهَاتِ
 ڪُنڊَهِيُون ڪَاهِي ڪَسِ ڪَڙِيُو وَچَهُون ڪَڙِيُو وَاتِ

سَنَڪِهَارَن سَڪُه. تَهَنُو لَتَهِي اَنجَ اَسَاتَ
جَهْرُ پَهْرُ ڏِيئي جَهَاتَ پُسايندو پَتِيون ۰

۵

ڪانده مَ ڪُهْرُ ڪهوَڙِ مون جَهْرُ ڏتھو اُبهَ مِين
سِٿرائُون سائُون جُو جُونِجُو چي جَوڙِ
لاتهم ڪُوندَر ڪوڙِ مون ڪهي ڪهونين خوش ڪِنُو ۰

۶

سَجُو صَافَ نَ اُبھري سَري وِجان سِجُ
مُنھ چَرھئو مَازھن ڪهي ڏيئي وَاڏھائي وِجُ
هِنڙا ڪھڙِ مَ ڪھڇُ سَڪھا مِلندَ سِرِين ۰

۷

ڏھتَ ڏھري پَتِ پِيُون تَهيا وَلھارَن ويئي
سِجُ چَنڊَرُ نَ پاڙيان سِيننَ جي شَبِيھَ
جي جَانِي اَنڊَر جِيئي سي پرين پِيھي ڪھر آئيا ۰

۸

ڏھتَ ڏھري پَتِ پِيُون وِجَن ڪِنُو وَاڇو
پَڪھو پَنھن جي پَرِ لِي سِي ڪِرِ ساڇو
سَجَنُ سَباڇھو بھڇَ بھني ڪھر آئئو ۰

۶

ڏهت ڏهري پت پيون وڃن ڪيا ورن
 اونهي تهي عيسو چري جهاهر سبهڪنهن جهن
 جي محب اندر ها من سي پرين پيهي ڪهر آيا *

۱۰

ڏهت ڏهري پت پيون وڃن ڪيا دهرم
 قادر وڌائي ڪيا ڪنڌهن سان ڪرم
 سنڪهارن شرم رکھ منهن جا سپرين *

۱۱

وسي ساري رات صبح جو ساهه ڪهنڻو
 منجهيئي مينه پرين جو جي تن مين هويئي تات
 نه وهائي پر بهات هوند بادل بسئي نه ڪرين *

۱۲

موٽي مانڌان جي واري ڪيائين وار
 وڃون وسن آيون چوڏس تهي چودهار
 ڪي اتي هليون استنبول ڏي ڪنهن منجيا مغرب پار
 ڪي چيڪن چين تي ڪي لهن سمرقندين سار

کي رَمِي ويئون رومَ ڏي کي گابل ۽ قنڌھار
 کي دلي دڪهن کي پورب پشم کڙن متهي ڪرناڙ
 ڪنهن جنبي چيسر مير تان ڏنا پيڪهانير بڪار
 ڪنهن بهج بهجائو ڪنهن ڏهت متهائي ڏهار
 ڪنهن اچي عمرڪوٽ تان وسايا ولھار
 سانئيم سڌائي ڪرين متهي سنڌه سڪار
 دوس مٿها دلدار عالم سبه آباد ڪرين ۽

۱۳

موٽي مانڏان جي بهري ڪيائين بهج
 وڃون وسن آئيون سارَنڪ چڙهڻو سچ
 تنهن نوري نوازيو ڏوٽا ڏيئي ڏيڄ
 بچ ڪهني پٽ هليا هاري منجهان هج
 راضي منجهان رچ عالم سبه آباد تهڻو ۽

۱۴

موٽي مانڏان جا بهري ڪيائين بهر
 وڃون وسن آئيون ڪوڏان ڪهني ڪر

مينهنون پان مراديون تهدها چرن تهر
 وڌي اوه آيون پتهي لائي پهر
 ساري اچنو سامهون ڏنن ڪهين سجر
 سان وادهائن ور پرين پرچن جا ڪيا

۱۵

حڪم تهنو بادل ڪهي ت سارنگ ساڻه ڪجن
 وڃون وسن آيون تره تره مينه ٿرمين
 جن مهانڪو لهي ميڙنو سي تها هته هنن
 پڄن مڃان پندرهن تپيا ايئي تها ورق ورن
 ڏڪاريا ڏيهن مان شد موزي سبه مرن
 وري وڌي وس جون ڪيون ڪالهيون مڪنوارن
 سيد چي سبهن آه توه تنهن جي اسرو

۱۶

اندر جهڙ جهڙ وهي ٻاهر ڪڪر نه ڪو
 وسائيندي وڃڙي حب جنهن ڪهي هوءَ
 لالن تنهن لوءِ سي اڪائين نه اڪهيون

اندر جهڙ جهڙ وهي ٻاهر نرسي بوند اپار
وٽ جنهن جي يار سي اوکائين نه آهيون ۽

آڪمجي آئينون اتران ڪري اور
جي پرين هڙا ڏور سي مون ڪهي مينهن ميڙيا ۽

واڻي

سارنگ سائون لايو وي آلا رجهم بادل ڪيا بهارا
آئي مند موسم مينهن جي پرور پت پسايا وي
جهت پت شابس تهيون جهنگارون رت پت ريج رجيا وي
آلا رجهم بادل ڪيا بهارا

وڃڻ ويس وسن جا ڪيتا سر ساول تھيا ساوا وي
ڪڍ پهل ڪاهه تهيون ڪلزاريون ولڙين پاند ورايا وي
آلا رجهم بادل ڪيا بهارا

ڪهرنن ڪي دل خوش خوشالي بدلن بهر بنايا وي

مَن ڪهڙيا سي موليٰ ميڙيا اوسر نيا سي آيا ڏي
 آلا رجهيم ٻادل ڪيا بهارا
 بلند بهلايون ڏس بهلي جون چو جي چلت چلايا ڏي
 صاحب سرهو رکھ سڌائي سبهه تهيا ڪم سڃايا ڏي
 آلا رجهيم ٻادل ڪيا بهارا

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

ڪيڏارو

فصل ٻهرون

۱ سانامو
سجيو

ڏٺهو محرم ماه سونڪو شهرادن تهنو
جاني هيڪ الله پان وننديون جو ڪري *

۲

ڏٺهو محرم ماه سونچو شهرادن پئو
مڪي مديني مارهين رنئو متهيئي راه
تنهن واحد ڪهي واه جو حڪم ههراڻي ڪري *

۳

محرم مڙي آيو آيا ڪي نه امير
مديني جا مير ڌاڻر مون ڏيڪهارين *

حَرَمُ موٽِي آئيُو آيا. تَا نَ اِمَامَ
مَدِينِي جَا جَامَ مَولا مُونَ ڪهي ميڙئين ۽

مِيرَ مَدِينَانِ نِڪري دِيرَ ^{سڃاڻ} ڏِنائون
کاڻهي پَانِي ڪاهه ڪهي مَارَ هُون مَڪائون
چَرَهَندي چِيائون تَ تَهيندي ويڙهَ وَڏانڊري ۽

مِيرَ مَدِينَانِ نِڪري رِڙهيا مَتَهي رَندَ
ڪهوَڙا تَن ڪهوَڙن جَا پُريا مَتَهي پَندَه
جِتي رَهيا راتِري سِي سَڪندَها هَندَه
ڪُلَها ڪَرَنڪَهَر ڪَندَه جَهَلَن جَهوڻجَهَارَن جَا ۽
^{سَڪندَها پَني جَوتَندَ}

مِيرَ مَدِينَانِ نِڪري آيا نَ موٽِي
ڪارا ٻوڙج ڪپڙا آڏا نِيرَوڙِي
آن تَنهين لِي لَوڙهي جِي مِيرَ مُسافِرَ تَهيا ۽

سَخَتي شَهَادَتَ جِي مَلارُ مِڙوڙِي

کيڏارو ۱

ڌڙو ٺاهي يَزِيدَ جو آثارُ اهوئي
کَسَنَ هُوڪوئي اصلِ اِمَامَنِ جو ۛ

۹

سَخْتِي شَهَادَتَ جي مِڙوئي ملارُ
ڌڙو ٺاهي يَزِيدَ کهي عِشَقَ جو آثارُ
کَسَنَ جو قرارُ اصلِ اِمَامَنِ سان ۛ

۱۰

سَخْتِي شَهَادَتَ جي سُنُ شاديَ جو ڏينھُ
ڌڙو ٺاهي يَزِيدَ کهي نِسوروئي نينھُ
مَرَنَ اُتھوئي مينھُ عَلِيَ جي اولادَ تان ۛ

۱۱

سَخْتِي شَهَادَتَ جي نِسوروئي نازُ
رِندَ پَرورَن رازُ قَصِيوُ کَرَبَلاَ جو ۛ

واڻي

اُجَ ميرَ مومِنِ جا مَدِينو چھڏي هَلِيَا
مَدِينو چھڏي هَلِيَا سي مَدِينون لڏي هَلِيَا
سُجَ چنڊرُ مُصطفاَ ڏي يَڪَدِلِ کڏي هَلِيَا

هِي هِي اَندَهارُ تَهڻو اُنِ رِي تارا لڏي هليا
اڄ ميرَ مومِنِ جا مَدِينو چَهدِي هليا ۛ

فصل پڻو

۱

جهيڙو لاهِ يَزِيدَ عَلِي جي اولادَ سان
سا نَ پَسَندين عيدَ جا هُوندي ميرَ حُسينَ سان ۛ

۲

جَنهين جهيڙو ڪالھِ عَلِي جي اولادَ سان
هِي تَنهين جي حالَ جي جَمَاتي يَزِيدَ جا ۛ

۳

جَنهين جهيڙو اڄِ عَلِي جي اولادَ سان
پيئي تَنهين ڪهان بهجُ جي جَمَاتي يَزِيدَ جا ۛ

۴

کلي وِڃرَ کڻڪَ مينَ هِي جي حَسَنُ هو
تَ بهيڙو بهاءِ تي هُنَتَ پَتَنڪَ جِينِي پڻو
آهي کيرُ مٺو جو ڪَءَ هَلائون ميرَ حُسينَ تارا ۛ

۵

کِلي وِپرَ کَڻڪَ مِينِ سَاهُو سَبَهَ نَ هُونِ
پَرِ ٿِي سِيئي پُونِ مَوڻُن جَنهين مِيهِنُو ۞

۶

کِلي وِپرَ کَڻڪَ مِينِ بَهاڙُ جُو پائي
اَنجَان تَنهن کَهي جِنَ جُو آسانڪُو آهي
سُورَهَ چائي جُو رُگُوڻِي رِنِ کَهي ۞

۷

حَسَنُ نَاهِ حُسَيْنَ وَتِ پيلي نَ ٻانُهون
ساڙِيهَ شَهزادَن جُو آهي اَگاهون
يَزِيدُ جَلاهُون ٽِيلاَن گَري تَڪِڙيون ۞

۸

حَسَنَ مِيرَ حُسَيْنَ جِي سِي جَنڪِ جَهانِ
اُڏاڻا اُورِ گَري گارين پَڪَهيَن گانَ
پِي ڏاڏا پانَ سَيّدَ سَبَهَ مَلهائِيَا ۞

۹

حَسَنَ مِيرَ حُسَيْنَ کَهي رُنڻو ٿَرِن ٿولَن
کَهرِ ماڙهُون جَهَنڪِ مِرون اُڀهن مِينِ مَلڪِنِ

پڪهن پان پجهارڻو تہ لڏيا هوت وڃن
الا شہزادن سوبھون ڏئين سڃا دھني ۛ

۱۰

حسن مير حسين جو جن نہ ھنڙي جار
خالق رب جبار کي نہ مرھيندو تن کھي ۛ

۱۱

پاوڻڪ بيٺھو پڙ مين ھني ھزاري ھول
ھيري لال جوھار سين گامد سر ڪنڪول
رتورت تول مولھيو مير حسين جو ۛ

واڻي

سارو ڏينھن رن مين رھيا سي امام
رن مين رھيا سارو ڏينھن رن مين رھيا
تون جان وڃين ڪوڙجي ھي ھي ناني ڏيچ سلام
مون کھي ويرن ويڙھڻو ھي ھي مولا مينھن وساء
سارو ڏينھن رن مين رھيا سي امام ۛ

فصل ٽرئون

۱

کوپا کلي کڙيا راوت کي نه رهن
 ساهن سر گهڙيا اڪيان امامن
 جاهدو في سبيل الله کم اهڙي کن
 خورون هار ٻنڌهن سهر شهيدين کهي *

۲

کوپا کلي کڙيا ساهو سلاح دار
 هڪڙا بهادر ٻيا بهادر ٿريا جاني يار
 ارڏن مين احسان چوي صوبا تهيا سردار
 خورن ٻڌها هار سهر شهيدين کهي *

۳

ڪامل ڪربلا مين اهل بيت آيا
 ماري مصرن سين تن ڪافر ڪنڊايا
 سچ سي بيبي جايا ههڙا سورھ سپرين *

۴

ڪامل ڪربلا مين آيا سيد شير

۱۰. اري مصرين سين ڏهونڏه ڪيائون ڏهين
دهليا ته ڏيڙ حملو پسي حسين جو ۰

۵

ڪامل ڪربلا مين آيا جنگ جوان
دهري ڏي دهري تهرتھليا آسمان
گرھ هئي کان هو نظارو ڏينھ جو ۰

۶

ڪامل ڪربلا مين آيا اڄ امير
ڏيڙي وڃن سامھان تڪھا هيائون پير
هئي اھا تقدير ايمان سان اڪھين ۰

۷

ڪامل ڪربلا مين پان آيا پيھي
پھ ڪيائون پان مين مقابل پيھي
تھا هئي ڪيھي هئي ته ڪيھي حسين سان ۰

۸

دوس ڪهاڻي دادلا حب ماري
پان پيارن ڪهي تھو تختيون سھائي
تھين منجه آھي ڪا اونھي ڪالھ اسرار جي ۰

۹

کانده ڪراڊين ڪپڙين ور وٺاهيندو آ
 جت سائڪل جي سٽه وهي اٿ وڪه وڌندي پاء
 تان تان بهو م بهاني جان جان نوندين نه چڙهين *

۱۰

جهلنديون اچن جهوليون جهونجھارن جون
 پاڻو بک بهار جا ان جون وهون واکا ڪن
 پٽي پار ڪڏهن رن ڪجي رازو ٿيندو *

۱۱

ڏٺو ڪالهه ڪنهن جهونجھارڪو چيگڙو
 هاتين هڏ ٺهڻاڻيا ريلو رت ڏهين
 بهادن سا سنئين جيان جي جڙڪو ٿيئي *

۱۲

بهڪڙو ان نه چوان مارڻو ته وسهڻ
 کانده منهنه مين دهڪڙا سيڪيندي سهان
 تان بهي لڄ مران جي هونس پٽه مين *

وائي

اُجُ ذَ آيو اِمامُ وا ويلا مومِنا مَاتامُ وا ويلا
 اُنُ ذَ پاڻي اُنِ ڪهي ذَ ڪو اُتھن مينھ
 هُوَا سَتائِي جَنڪِ مين نون راتيون ڏھ ڏينھ
 مومِنا مَاتامُ وا ويلا اُجُ ذَ آيو اِمامُ وا ويلا
 ڏلڏلُ ڪھوڙو شاھ جو منھس لال پلانُ
 اُجُ شھزادي لڏڻو سِيّد سِجَ ذَ مائي
 وا ويلا مومِنا مَاتامُ اُجُ ذَ آيو اِمامُ وا ويلا

فصل چوٿون.

۱

گا جا ڏھري ڏھنگھري ڪو جو ورتو واءِ
 علي شير ويا رن مين پيئن راتري ۛ

۲

مر مران انون پيئي تون موٽي آءِ مہ ڪانڊھ
 چھن تو پٺا کچو ڪنم جيڏيون ۛ

ڪهڙن ۽ ڪهڙن جن تهورا ڏينھڙا
ڪڏھن مانجه ڪوئن ڪڏھن واهي رن جا ۽

جنت سندين جو فائق هليا فردوس ڏي
فاني تهيا في الله سين هو مين پيا هو
رب پساوون رو انهن جي احسان سان ۽

ڪاري ڪر هيتھ مون جهيڙيندا جهڏيا
ڪارا ڪند هتن مين سرل وچهيرا هيتھ
تهئي تنهن سين ڏيٿھ مون جنهن ميهڻو ۽

راوت ڪڏي رن مين ڪهنين ڪهڻون ڪن
وجهن دهر دهرن تي هونگارئون هنن
ڪهنن ڪنده بهجن رن گجي راڙو تهڻو ۽

حر هلي آيو هن پاران مانجهي مردانو
اهيان عاشق آهي جو پتنڪ پروانو

مان راضي تهئي رسول رب جو نبي تو نانوَ
هيئي سر سمانوَ كهوتَ متهانوَ كهوريان ۛ

۹

هئي هدايت حر كهي اُصَد مين امرا
چڙهي آيو جنڪ تي هئي هانبارا
ايندي اُتائين امام كهي كهوريس ان متهَا
لا يَكْلِفُ اللّٰهُ نَفْسًا اِلَّا وُسْعَهَا جِيڪا پُچندَم سا
كهوتَ پ لڪو كهاء هو بهي شير شهيد تهئوَ ۛ

واڻي

ڪنوَ ملڪنِ رنِ ماتام وا ويلا مير حسين سدهارنوَ
تهئوَ ملڪنِ رنِ ماتام هي هي وؤ شاهه حسين سدهارنوَ
گربلا جي پڙ مين خيما كهوڙيائون
جا تقدير رب جي سؤ لڪهئوَ لوڙيائون
وا ويلا مير حسين سدهارنوَ
گربلا جي پڙ مين آيا اُچ امير
جهڙ وراڻي جهليا طرح سندي تقدير

کيڏارو ه

هَي هَي وَو مِير حُسَيْن سِدھارڻو
 پَسِي سَخِي مِير حُسَيْن جِي رُنڻو نِين زَارو زار
 مَلڪ فَلَڪ دھڙي دھي تھي اُبھن مَتھي اُچھنگار
 وا ڀيلا وَو شاھ حُسَيْن سِدھارڻو
 فَرَزَنَدَ عَلِي جَا دَاڏَلا چيو بيبي فاطمَتا
 خُونُ چھڪينديس کي نه چھڏينديس جاني آن جو قيامَتا
 هَي هَي وَو شاھ حُسَيْن سِدھارڻو
 فَرَزَنَدَ مُنھن جَا لاڏَلا مون تان ڪوڏ نپايا
 بيبي جَنّت خاتو پار ڪڏھي مگر لايا
 وا ڀيلا وَو شاھ حُسَيْن سِدھارڻو

فصل پنجنون

۱

ڏاڙهي رت رتِياس ڏند نه ڏاڙهو ڪڏ جيني
 چوڏهنئي ماهه چنڊر جيني پڙ مين پاڳڙياس
 ميڙي مين محمد جي مر مڙڪي ماس
 تنهن سورھ ڪهي شاباس جو مَتھي پڙ پُڙا تھئي

۲

ڏاڙهي رت رتِياس ڏند تَ موٽنِ جانِ مَتياسِ ✓
 چوڏهنِي ماهَ چنڊَر جينِي پَر مينِ پيشانياسِ
 اللَّهُ نُورُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ جُلْبُو زَيْبُ دِنَاسِ
 سِيَمَانُهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْهُ مِينِ مَنِ تَهِياسِ
 كِرَا كَرَبَلَا جَا مَادَرِ تهي ميڙياسِ
 پَهَن تان رت پَهرا عَلِي تهي اُگهتَهاَسِ
 مَرِئي مُعافِ كِياسِ خَالِقِ بَدلي خُونِ جِي ۰

۳

کوفنِ قَهَرِ کِئو تهيَا جَماعَتِي يَزِيدَ جَا
 پَلِيَتَنِ کهي پَر مينِ وَرَنهُ وَرِ پِئو
 سَدَهَرِ هُونِ سِهَوِ شيرِ شَهَادَتِ رَسِئو ۰

۴

کوفي كَرَبَلَا مينِ پاڻي نَ پياريِنِ
 اُتي عَلِي شاهَ کهي شَهزادا ساريِنِ
 نِکِرِئو نِهاريِنِ تَ چَرَهَ مُحَمَّدَ عَرَبِي ۰

۵

کوفنِ کَاگرِ لِکِهئو وِچِ وِجِي اللَّهِ

اَسِي تَابِعَ تَنُهِن جَا تُون اَسَانُهِن جُو شَاهُ
هِيڪَر هِيڏِي آءُ تَ ڪَرِيُون تَحْتُ تَابِينِي تَنُهِن جِي ۞

۶

پِرھ پڪهي آئِيُو ڪَرَبَلَا مان ڪهي
روضي تي رَسولَ جِي تَنُهِن اچي هَانڪَ هِي
تَ ڏِتْهَم رُڪَ رِي چَرُھ مِيرَ مُحَمَّدَ عَرَبِي ۞

۷

پِرھ پڪهي آئِيُو صُبْحِ سَوارو
روضي تي رَسولَ جِي ڪِيائِين نَارو
تَ مَانجھَن سِرِ مارو چَرُھ مِيرَ مُحَمَّدَ عَرَبِي ۞

۸

پِرھ پڪهي آئِيُو ڪَرَبَلَا مان ڪالھ
اَهي بھَرِيُو رَتَ سِين هِي مَانجھان حَال
ڪھوٽَ وِناھِيَا ڪالھ پيلي مِيرَ حُسَيْنَ جَا ۞

۹

ڪَرَبَلَا مِين ڪوڪَ سَاجھُرُ شَهَرَاڏَن جِي
عَالَمَ جَا مَلوڪَ رُڪَ روڪِي جَهَلِيَا ۞

۱۰

ڪَربَلا ڪُڪُورِي دُلْدَل رَتا پير
سَئون ڏيندي شير مَتَهان سِجَ مُرِڪِئو ۽

۱۱

چار تَرارِيون چيلھ سين بَندهي ٻہ پاڻون
اڳين جون آڳون ڪُونر ڪِلي مين مَڪهِيون ۽

واڻي

يا علي علي سرِ يَتِيمَن جي آئي
آيو حُڪمُ الله جو يا اِمَامَ

يا علي علي سرِ يَتِيمَن جي آئي
ٻن وِجهوڙو مَوَتَ جو يا اِمَامَ
هِي وَوِ اَلا چارِئي پَهَرِ جُداڻي
آيو حُڪمُ الله جو يا اِمَامَ

آتَهَرِ پَتَهَرِ ميڙي سائين اَلا بيبي دِڪِ چَڙهائي
جَنهين ڪارن چاڙهيائين سي ڪرن لڙائي
آيو حُڪمُ الله جو يا اِمَامَ
يا علي علي سرِ يَتِيمَن جي آئي ۽

فصل چھون.

۱

ڪوٽر ڪلي جا ڪوڏيا جاکي تائين جيئي
 متهان اٿن اُسرِي رُگ پيالو پيئي
 ڪاھ ڳجهن جو تهئي ويٺهي جن ورهه تهيا ۰

۲

پاک جنهن جا پير ڪهٽان هيٺھ ڏ ڪهوڙيا
 تنڪ ترارن ڇهيا جهنڙو پون چھڪير
 ڏھونڏھ تنهن جا ڏھير ڳجهڙن مگر لائيا ۰

۳

چهر جيئي پھون تيئي رن ڳجهن چھائڻو
 وونگا وونگن ڪڏيا ڏروڙڙو ڏنن ڏرھون
 منھائين وھون نير مھتيون ڪنڊيون ۰

۴

ڳجهون ڪوٽھ ڏ ھون وٽن ڪلي ڪوڏيون
 حسن مير حسين ڪهي ليمو لنون ڏين
 مڪتا اڪھيلين چوٽا چوڙيارن جا ۰

۵

گجھن ڪارو راتوڏينھان رن مين
 بھنئو پجھن پان مين ڪنھن منھ ڪيڏارو
 ڪھائين ڪھڪمارو ڪانئر پئو ڪنو تھئي ۽

۶

ڪانو گجھ ڏ ڪھاء مينھي ماس ڏ ھيروين
 تنھين لي واجھاء ڪلنڪيون جن ڪپار مين ۽

۷

اڪھيون ڪڏھ ڏ گجھري تارا تون م ڪھاء
 پئو ڏ ڏسين پت مين ريڪھيارو راء
 جئري تنھن جوان جي نون سا نون ڪھاء
 رات جنھين جي ماء روي پرنئو رب ڪهي ۽

۸

ڪھنڊھ ڪھسني گجھري لنڪين پويئي واء
 اميرن متهاء جنھن تو پھلين چھاندون ڏ ڪيون ۽

۹

سورھ مرين سوبھ ڪهي ڏ دل جا وھم وسار

هَنُ بَهَالُو وَڙهُدُ بَهَاڳرين آڏِي ڏهَال مَ دهَارِ
مَتَهَان تِيغِ تَرَارِ مَارِ تَ مَتَارُو تِهِيئن ۛ

۱۰

هَنُنُ هَڪَلَنُ پِيَلِي سَارِنُ مَانَجِهِن اِيئي مَرُ
وَجِهِن تَان نَ فَرَقُ رُڪُ وَهَنڊِي رَانڊِ مِيئن ۛ

۱۱

گهوڙو گهوٽَ پَلَانِئُو مَتِهَسِ زِيَن دَهَرِي
عَلِي شِيَرُ پُتَرِنِ ڪهي اُبهو سڏ ڪري
اڇانُ ڪينئي ڪري جو اَمُرُ اِلَهي آئيُو ۛ

۱۲

اَيَا اُجَارِيَن تَنڪَ تَرَارِيُون تِيورَا
سَانِڪِيُون سَاهِن هَتَهَ مِيئن ڪُلَهِنِيَان نَ لَاهِيَن
اُبهائي آهيَن مُنْهائيَن مَرَن تِي ۛ

۱۳

بَهَجِي آئين بَهَجِنَا تُون لُجائِيَن يَارَ
وِيَتِهِيُون ڪن ڪُوَارَ مُنْهَ مَتَهَاهيَن جَن جَا ۛ

۱۴

مُنْهَ مَتَهَاهيَن جَن جَا سِي پِئِئُو ڪڏهن پَارَ
جيڏِيُون هِن جُهوجَهَارَ اُجَارِي اڇها ڪيا ۛ

۱۵

بِهَاجِي اَئِينِ بَهَاجِنَا مُونَ لُجَايِي سِينِ
وِيتِهِيُونِ وَجَهِنِ وِينِ مُنْهَ مَتَهَايِينِ جَنِ جَا ۞

۱۶

چَنڌَرِ وَهَانِي چَرَهِيَا مَلَهَ مَدِينَانِ مِيرِ
اَنِ سِينِ طَبَدَ بَارِيُونِ تَبَرُونِ ڪُنڌَ ڪَنَارَا ڪِيرِ
عَلِي پُتَرِ اَمِيرِ ڪُنڌَا آرازو رُڪَ جُو ۞

۱۷

چَنڌَرِ وَهَانِي چَرَهِيَا مَلَهَ مَدِينَانِ ڪَهوَتَ
تَنِ سَانِ طَبَدَ بَارِيُونِ تَبَرُونِ ڪُنڌَ ڪَنَارَا ڪوَتَ
عَلِي پُتَرِ اَموَتَ ڪُنڌَا آرازو رُڪَ سَانِ ۞

۱۸

چَنڌَرِ وَهَانِي چَرَهِيَا مَلَهَ مَدِينَانِ جَامِ
تَنِ سَانِ طَبَدَ بَارِيُونِ تَبَرُونِ تِيرِ تَمَامِ
عَلِي پُتَرِ اَبَهَامِ ڪُنڌَا آرازو رُڪَ سَانِ ۞

واڻي

مَآئِمْ اِمَامِنِ جُو ڪَرَنُو مَآئِمْ شَهِيدِنِ جُو ڪَرَنُو
 رُوڻِي رُوڻِي اَڪِهِيُون رَتَ سِين ڇهُو نَ بَهَرَنُو
 ڇِيڪِي اِمَامِنِ سَان تِجَنُو سُو پَان دَهَنِي پَنڊا ڪِنُو
 پَانِي پَلِيَتَن بَنڊ ڪِنُو رُوڻِي رُوڻِي اَڪِهِيُون رَتَ سِين ڇهُو نَ بَهَرَنُو
 مَآئِمْ اِمَامِنِ جُو ڪَرَنُو مَآئِمْ شَهِيدِنِ جُو ڪَرَنُو

آبِري

فَضْلُ پَهَرُون

۱

اَوَّلِ آخِرِ آه هَلَن مُنْهِن جَو هَوَتَ ڏي
پورهِنو سَندو پورهيتين رَلي ڪي مَ وڃا،
سو مون تهنرو لاءِ جينِي جِري ملان جَت ڪهي

۲

ڌري ۱۱ ڌاري سَت سُرَن جي سَسِي
سا پيئي پَنهو ڏي نِرمَلِ نِهاري
لَالَن جي لَطِيفُ چَوِي سُونَهَ سَتِي ساري
پَر پَٽيون پاري مارن مين منده مني

۳

جي سَڄائي سِڪَ تَ بهي سِڪي سَسِي

پيتائين پنهو سين هڏ ڏ بهگيس هڪ
ان تر مڄهان تڪ پائان ڏني انج تهبي ۽

۴

پسي جوت جمال جي جنهن پيتي پڪ
آبر اڪاڄهو تهو سور تنهن ڪهي سڪ
هڏ ڏ بهگيس هڪ سڌا سائر سير مين ۽

حبت جنهن جي من مين انج تنهن ڪهي تار
پي پيالو انج جو انج سين انج اتهار
پنهون پان پيار ڏ انج سان انج اجهائيان ۽

۶

حبت سڌو من مين پري پيالو جن
پنن پرچا ٺاه ڪا ڪنهن جنهن ڏاه ڏبهن
تنهن نهايت ٺاه ڪا جنهن سڄا سنج وڃن
تيلان انج مرن سڌا سائر سير مين ۽

۷

سڌا سائر سير مين اندر لهي ڏ انج

پَسَنُ جُو پَرَنِي جُو سَا سَبَهَائِي سُنَج
تِيلَانُ مَرَنُ اُنَج سَدَا سَائِرَ سِيرَ مِينُ ❖

۸

سَاجَنَ گَارَنُ سُنَج مَرُ قَبُولِي سَسُئي
اَنَدَرِ جَنهِيں اُنَج پَانِي ذَ اُجھِي اُنِ کھِي ❖

۹

پَانِي مَتھِي جھوپڑَا مُورکھَا اُنَج مَرَنُ
سَاهَ اوڏَا سِيرِين لُوچِي تَا ذَ لَهَنُ
دَمُ ذَ سُنَجَانِي دَانُهُونِ کَنِ مُتھَنِ جِينِي ❖

۱۰

سَسُئي کِي ذَ سَجهُو اُڙِي آري سَانُ
کَري پَگھُ پَنهَو سِين پَادَهَارِيآئين پَانُ
جَتِ وَجَائِي جَانُ بَانبَهَنِ بَرُوچَن سَانِ ❖

۱۱

لَکِي کُوسُو وَا لُوکُ مِڙِيئي لَهَسِئُو
اُبهنِ مَنجَهَانُ آئِيو هِي هِي جُو هُکَا
پَکهنِ پَچَارَتُو پَنِي پَنجَانَا

رَسَنُو سُوَر دَهَنَارَ ڪَهي جَانَارَن وَتَا،
 مِرُن مَوْتُ مَنجَنُو آڀرِ افسوسا،
 ٻر ٻر ڪن ٻڪها اڪنڌهيا آري لي ڪهنو ۞

۱۲

مَهَنَدِ موتهاجي ڪري پُتھي پير ڪهنج
 ڪيلِيائي ڪچ ڏي هُجَ مَ هَلائج
 پَانان دھارَ پريتَنو سُسِي سَان وَتھج
 اوڏي عزازيد ڪهي وڃهي تون مَ وَجھج
 نا اُميدي نچ تَ اوڏي تھين اُميد ڪهي ۞

۱۳

مَهَنَدِ موتهاجي ڪري هُجَ وَجائي هَلُ
 عُدِرِ خواهِيون عاجزيون سُسِي ڪنھن مَ سَلُ
 ڏوڪرَ ڏور ڏاکڙا لَنون رِي ڪونھي لَلُ
 اِيئي بهلائي جو بهلُ جني پاسي تھن پان ڪهان ۞

۱۴

ويھ مَ مُندھ بهنبھور مين ھاڙهي هَڏ مَ هَلُ
 ڪوڙي جَ مَ ڪڏھين سڄي ڪالھ مَ سَلُ
 تنھن جانب کان مَ جَلُ سڪھ وِسارِ مَ سُسِي ۞

۱۵

سُکھي تھيئي مَ سَنري پي پسي دُکھ مَ دَر
 پتي کَر مَ پانھن جو گھوري هَد مَ کھر
 ماري هَد مَ مَر ڇهن جيئي جيارئين *

۱۶

سُکھي تھيئي مَ سَنري دُکھي تون نَ ڌرين
 اوري هَد نَ اڻهين پورين تا نَ پري
 سرتيون تھو نَ سري پنھين ري پانھن کھي *

واڻي

تَن مَن مَڃھ تَنوَر اي يار سدا آھي سور جي
 مَرَض تان مون کھي تھيا حڪيمن هزار
 اي يار سدا آھي سور جي
 دوا آھين دل جي وارو واقفڪار
 اي يار سدا آھي سور جي
 اتي ڏي عليل کھي تون معجونون موچار
 اي يار سدا آھي سور جي

ڏيان خيز خزان مين بهي تو مڃه بهار
 اي يار سدا آهي سور جي
 بندياني بهنبهوز مين آئون سا آهيان دهار
 اي يار سدا آهي سور جي
 سدا چنگن چت مين چيني سي ڪهنڌئي لار
 اي يار سدا آهي سور جي
 آهي عبد الطيف ڪهي تنهن جي پئي پچار
 اي يار سدا آهي سور جي

فصل پنڌو

۱

پسي ڏونگر ڌاڙه جنئي مڌ هلن مين هيئي تهين
 حجازيانيون موٽيون سني پنڊه پچار
 پوئي پائج پر لي حقيقت جا هار
 سڪهي لهڻده سار آرياني عنات چوي

اڀسي ڏونڪر ڏاھ ڄم ھلن مين ھيني وھين
 لائجي لڪ لطيف چئي پڻھي کيچن ڪاھ
 پڇھي پورج سسئي بلوچائي باھ
 انھي وڙائڻي وڙ جو آسرو ھڏ م لاه
 جو آڪھڻون اوڏو آھ سو پرين پراھون م چو ۰

ھتان ڪھني ھت جن رڪھڻو سي رسيون
 ساجن سونھ سرت وڪھائڻي ويجهو ڪھڻو ۰

جيڪس ياد پياس وڙ وڻجي وڻڪار مين
 جلد جريدي پنڊھ مين اديون آج تھياس
 وڻجي ڪچ پنياس باروچي جي باجه سين ۰

واقف نه وڻڪار جي باري سچن بر
 وڙ وسيل سڀرين تھڪيس ڏوري تھر
 لهج لال لطيف چري ڪانڊھ مٿي جي گر
 دلھي ڪري وڙ متان مارڻي جهڏئين ۰

۶

وَاقِفْ نَ وَنِڪَارَ جِي اَڪَ نَ ڏِيهَ ڏِتهوم
 ڏُونِڪَر ڏَوَرَاپِن سِين رِي ڪَآڻِي ڪُتهوم
 جِيَلَن مُحِبُّ مِتهوم تهي جهولون ڪَريان جهيڙين *

۷

وَاقِفْ نَ وَنِڪَارَ جِي پاڻِي ڪهيئي نَ پاءُ
 جَبَلُ جَلَدَايون ڪَري تِڪه ڏِيڪهاري تاءُ
 لَڪِي لَڪَ لَطِيفُ چَري مَعْدُورِن مَتَهَاءُ
 اُني اوڏو آءُ جِتي هُوَت هِيڪلي آهيان *

۸

وَاقِفْ نَ وَنِڪَارَ جِي جِتي جَبَلُ جُورَانُو
 اُتي عَبدُ آلَطِيفُ چَري سُچي سَفَرُ سَتَانُو
 پهرُونِتي پاڻو سَولُو ڪَرين ساڻهه جو *

۹

وڌا وَنَ وَنِڪَارَ جَا جِتِ جَانُو جَمَرُ جَرُ
 ڪوَسا ٽپِن ڪِڪَرا دُهوم ٽپي تهي دهرُ
 ويچاري ڏِئي وَرَ پيرُ نَ لهي پَرِ چو *

وڌا وَنَ وَنِڪَارَ جَا جِتِ نَانِڪَ سُجَنِ نِيلا
 اتي. عِنْدُ اَلطِّيفِ چَوي ڪِيا هيڪلي حِيلا
 جِتِ ڪُڙمَ نَ قَبِيلا اَتِ رَهَبَرَ رَيجِ راهه مين ۰

ويچاري وَنِڪَارَ اڪَ نَ ڏتھو ڪڏھين
 مِهرَ نَ ڪا مَازھين هو سَبھُ ھندوڪارُ
 جِتِ ڪِيائين يارُ سُوڙن ڪارنِ سَرُتيون ۰

واڻي

مَعْلَمُ حَالِ حَبِيبِ مون ڪهي ڌرڻ قَدِيبي
 ڌرڻ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 آهڻجو آزار ڪهان تُو ري تھيسِ طَبِيبَ
 ڌرڻ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 شادي ڏي صَحَّتَ جي غَمِي لاهِ غَرِيبَ
 ڌرڻ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 ڪاهل آهيان ڪوڙي نوري ڏيم نَجِيبَ
 ڌرڻ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي

حامي آهين هن جو آچين شال عجيب
 دَرْدُ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 اَنئون اوانهن جي آهين نارِ مَنجھِ نصيب
 دَرْدُ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 دَوا آهين دل جي پُچھم سبھ طيب
 دَرْدُ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي
 الا عَبْدُ الطَّيْفِ چَوي کُوري لاهِ قَريب
 دَرْدُ جَدِيدِي حُبَّ حَبِيبِي ❖

فصل ٿرئون

۱

پَنهنون چھڻڻو پوءِ جانبِ جَدِ گولئين
 تِيلاهنون تڪون ڪرين چيلاهن تون جو
 ساجن سنجِ نهارين ٺڪهي ڏوه ڪٽو
 هارهي هوت نه هوءَ وڃي پُچھ ڀڻهن ڪهان ❖

۲

ڪوٺهي اٺ ڪوٺيارِ جِت تُو بهوري بهانئين

پنڊھ مہ ڪر پهاڙ ڏي وڃوڏي وٺڪار
دهاريا بهانج دهار ڇڄھ پريان ڪر پان تون *

۳

سبھيني ساري سسئي ڪھر ڪنڌين تون ڪھڙ
وڃي ڏور مہ ڏور دران مانجھ دوس تھڻو *

۴

دران مانجھ دوس تھڻو تون موڙي ڇڄھ پاھون
عبث اکاھون وڃن ڪولين ڪانده ڪھي *

۵

پر ڪھران پاسو ڪري ڇڄھ پريان ڪر پان
سو تان توڙي سان جنهن لي جفائون ڪرين *

۶

سوڙي ڪھڻو سان سوڙي ڏورين سسئي
ڪڏهن ڪنھين نہ تھڻو جلن مانجھاني جان
ڇڄھ پريان ڪر پان تہ تون تياين لھين *

۷

جو تون ڏورين ڏور سو سدا آھي سان تو

لَالَن لِي لَطِيفُ چَوي مُنْجَهي تَهِيئي مَعْدُورِ
مَنْجَهَان پَه پَرورِ تَ تَو مَنْجَه آهيس تِكْثُو *

۸

وَجِين چَهُ وَنْكَارِ هِتِ نَ ڏُورِين هَوَتَ ڪَهي
لِڪُو نَاهِ لَطِيفُ چَوي بَارُوچُو پي پَارِ
نَايُو نِين نِهَارِ تَ تَو مِين ڊيرو دُوسَ جُو *

۹

ڪُورِيُون پُچَهن ڪِچُ هَوَتَ نَ ڏُورِين هِتَهيَن
جَن پُنْهُو سِين پِچُ تَن پِيرِين پَنْدَه وَسَارِئُو *

۱۰

هَلُ هِنْهي سِين هَوَتَ ڏي پِيرِين پَنْدَه وَسَارِ
ڪَاشِيْدَانِي ڪَارِ ڪِي نَ رَسَانِي ڪِچُ ڪَهي *

۱۱

هَلُ هِنْهي سِين هَوَتَ ڏي پِيرِين ڪِرِ مَ پَنْدَه
رَانِي پُچَهِ مَ رَنْدُ رَرُھ رُوحَانِي سَسِيئي *

۱۲

هَلُ هِنْهي سِين هَوَتَ ڏي چَهِرِ هَلُ مَ چَهِلُ
آرِيَانِي اَمَلُ ڪَايَا مِين ڪَاندَه تَهِيئي *

۱۳

هَلْ هِنِي سِين هَوَت ڏي ڇهَرِ ڇهل مَ تُون
مَنجھان لڏهو مون ڪوھيارو ڪِچَ دھني *

۱۴

هَلْ هِنِي سِين هَوَت ڏي سِي ڪهن مَ سان
جَنھين بھانئو پان سي آريائيان اوري رھيون *

۱۵

ڪِي پندھ ڇها تو ڪِچن ڪارن ڪيني
بي خود هلج بر مين آنئون چوان تهو اينئي
سڪن ساجن سيني مٿان مٿي ڇهڻين *

۱۶

مٿان مٿي ڇهڻين پريتو پانان
ڇاين جيئي ڄاڻان تون پُن هوئج تن سان *

واڻي

هي جي هليا هوت سنهارا مون ڏهه ڏهه ڏهه سَنڪينا
سَسني ڇهي ساهه جا اوطاقون اوتارا
مون ڏهه ڏهه ڏهه سَنڪينا

جهڻا جهڳيرون جا مين سر مڇارا
 مون نه وهين ٻنھو سٺڪين
 ان کي ويندا ڪڍيا آريائي هن پارا
 مون نه وهين ٻنھو سٺڪين
 مون ڪهي نيندا پان سين ڪامد ڪر اجارا
 مون نه وهين ٻنھو سٺڪين
 اديون عبد الطيف چوي دوس آيا ديدارا
 مون نه وهين ٻنھو سٺڪين

فصل چوتھون

۱

هيج نه هوندو جن سي ڪينئي وٺڻڊر وينديون
 ڊيھڻو وچ رهن سھسين سدھنواريون

۲۰

سدهائتي سبھڪا بڪھ نه باسي گا ✓

جيھي ٿيھي ذات جي جنبش ناھي جا
 مون سين ھلي سا جا جيئي مٽھوئي نہ ڪري ۞

۳

کاڻھي جنبن جاء تہ ڪا ھلي ھوت ڏي
 مون سين ھلي سا جا جيئي مٽھوئي نہ ڪري ۞

۴

آتن مڻجو پريان ھو سبھني جيڏئين
 مون سبھانگي سان کير چھلندي چھارين ۞

۵

سڪھناري سده مٿان ڪا منده ڪري
 اندر جنھين اده ڏوڱر سي ڏورينديون ۞

۶

ڏوڱر نہ ڏوري سکن جون سدهون ڪري
 ڪھر ڀٽھي ڪھوري مٿيان پرين چنڊڙو ۞

ڏريتيون بھ ڏرو آن نہ ورنديس وري

جَاڏِي هِنَ جَبَلِ جُو تَانگهيندِيسِ تَرُو
جَتَن سَانُ دَرُو نِينَه نِيرُو نَ تَهِي ۞

۸

وَجُو سَبَه وري آوي جي وَرِنَواريُون
پهوَڙائي فِرَاقِ جي سُجِي مَکَالِه مَکَري
بُنَبهَان جَن بَري دُونکَر سِي دُورِيندِيون ۞

۹

وَجُو سَبَه موڙِي آوِين جي وَرِنَواريُون
کَا نَ هَلَندي کِچَ ڏِي کَرِنُو مَ کِهوَڙِي
وَدَهَم کَا چِهوَڙِي پَاتِم جُوکُ جَتَن سَان ۞

۱۰

اُجُ مِلَنديسِ ماءُ دَاچَهَا کَنديسِ کِڙَا
جِيچَا جُوکِيائي تَهِيَان مُون کهي پَدَ مَ پَا
هَوَتَ بَرُوچِي لَاءَ کَنِين کُنِرَ پَائِيَان ۞

۱۱

مُون کهي بهائِين بهَاچَ ڏِيرَ دُورَانَا هَلِيَا
اَمِيَان اُنهي اِنَ جي خُوبُ نَ پَکَمِ کُهَاجَ

ميڙي آپ سرتيون نه ڪي مکايم مڪاج
سا مون هتهان نه تهجي جيڪا رسم راج
آيل آئون آڪاج ٻول ٻروچي وڌرو *

۱۲

تو جو ٻول ٻروچ ويهي ڪيو ونگار مين
سوئي پارچ هوت وڌي مون معذور سان *

۱۳

پهرون تون پارچ پارن پوءِ پنهنجي
ٻول م سارچ هو جو ڪئي هوت سان *

۱۴

تو سين ٻول بهون سسئي ساجن جي ڪيا
ڪنڌ توءِ گهون جان نالو ڪيڙوءِ نيئه جو *

۱۵

سني ٻول سندان جم ساهين سسئي
ڪنڌن ڪوھ ڪينان جسي ان اورانگهيا *

۱۶

سج آتھي سسئي رت ورنو رو

پهي ڏ پاندهي ڪو جنهن ڪر چهي لو
 مورهه وڃي تو موئن جي ڪا ڏ ڪري ۰

۱۷

جهلان مر چهن مين چاڪ پُراڻ پونم پرڪنا
 متان ڪا منده ڪري موئن جي مڙاڪ
 جت سڏو مون چاڪ هاڙهي هڏ هني ڪنو ۰

۱۸

پيرن پيم پهرڪنا روھ مين ڪهنو رنوم
 پارائو پرني ڪهي ٽپي ٿان ڏ ڏنوم
 چڪي ٿهي چيوم سواهرو سڃين ۰

۱۹

چڪي ڪهي چني ڪا جا ڪاني جيڏيون
 وٽو سانه وهي تو ڏندرائي ڏ لهي ۰

۲۰

جڪس سبه چني مارهون شهر بهنبهوز جا
 سا موٽي ڪي ڏ مئي جنهن جو جانب جت وڻهي ويا ۰

۲۱

مَوْتَنَ جَا مَذْكَورَ جَانِ كِي چيسَ چيڏين
پَرِ پهرين پورَ نِيئي پُڄائي پُڻهَو ڪهي *

۲۲

مَوْتَنَ جِي مَصَلَتَ مون ڪهي ڏٺو مَ چيڏيون
نِهاريَنديسَ نِڪِنِيانَ آريائي اَلَبَتَ
ڪُنڊيسَ اوَتَ عَيْبُ جِي لَڪَنَ ڏيئي لَتَ
سَرَتِيُون شَرِيڪَتَ آن ڪينئَ آڪَن سَان ڪَريان *

۲۳

مَوْتِي مَرَان مَ ماءُ مَوْتَن ڪهان اُهي مَرَان
لوچي لالَن لاءِ شَال پُونڊيسَ پيرَ تي *

۲۴

عَناتا اُتاهين جاني جَنئو بَنڊُه
اهي ڪهنو اُوڪهو فقيري جو فَنڊُ
چڪهين تَ چَرئو تَهين مِي خاني جو مَنڊُ
ڪينئَ ڪڏهيو ڪَنڊُه مَنجَهان سَنڪَ سِيڌَ چَوي *

وائِي

شادي جو سينگار آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

اهي گهڻي مڃي مين ڏيئي هالورا هار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

اهي اڪارين کهي جانب جو جنسار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

اهين کهاج بکھين جو تون تان طعام تيار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

اعليٰ اچو عالم مين سو دوسانو ڏيڏار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

حسن هوت پنهنجو جي گکورئو ڪوهيار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

سچ ڪيائون سرهي واسيائون ونگار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

جهڙ جهڙائون مڪيون عطر تهڻو آوار

آيل مرڪ منهن جو مون ڀرين

ڪوڙين تهيا ڪيترائي تان تان
 آيل مرڪ منهن جو مون پرين
 ڪهڙيان ڪهر ڪهڙي تان اچي جتان آدهار
 آيل مرڪ منهن جو مون پرين
 اديون عبد الطيف چوي ملڻو مون من تهار
 آيل مرڪ منهن جو مون پرين

فصل پنجنون

۱

بهجي جان بهنبهڙ ڪهان ڏونگر ڏورنو مون
 ڪاهي رسي ڪي ڪهي جتي پان پنهون
 سبھت آهين تون قضا ڪنديس ڪنهن سان

۲

ڏنا جن لي جيڏيون ڏيرن مون ڪهي ڏکھ
 بهگيس جان بهنبهڙ ڪهان تان سور مڙيئي سڪھ
 لتهي متهان لکھ پنهون تهيس پانهين

پُنھون تھيس پانھين وٽو سسئي جو شرم
هڪليون هلن جي بهجي تن بهرم
جو وٽار منجه ڪرم سو سوڌو سرپس هتهين *

پُنھون تھيس پان وٽو سسئي جو سينگار
من عرف نفسه فقد عرف ربه اهڙي آچار
جو وٽار مين واپار سو سوڌو سرپس اتهين *

پُنھون تھيس پانھين ويٺي سسئي جي سونھ
خلق الادم على صورته اها وٽن منجه وروڻھ
جري منجهان چوڻھ ڪهڻي هوڻ هج ڪٿو *

ويٺي سونھ سسئي جي پُنھون تھيس پان
سبھني جي سيد چري آهي ات امان
بھنبھور جا بھان آڏا عجيب ڪهي *

وهم وسارياس نا تہ پُنھون آن پان هئي

پان وڃايم پانهن جو پني پريان جي پاس
رڙي علم نه راس دھاران پسڻ پر جي ❖

۸

✓ گانين گاهيندياس موٽان تان ڪر ميهڻو
بانهي باروچن جي سنڪ نه ساهيندياس
الفراق اشد من الموت هتي نه هوندياس
آه نه لاهيندياس جيري جت ڏسي مران ❖

۹

جن جت دھاران معذور جو مس تهئي
چانڪن سر چڙهي ويا سانهي سوارا
آهيون اوتارا پسڻو روڻ پنھو جا ❖

۱۰

هڪر هون جهڏ نه اوڏي تهين عجيب ڪهي
ما رايٽ شيءَ اِلا ما رايٽ الله نيئي آجها اوڏاهين آڏ
نه هوت توهان هڏ پرين پاسي نه تهئي ❖

۱۱

هوت تنهن جي هج مين ڇهين ڪوڙ پهي

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ سَوْجَهِي كَر سَهِي
 كَذِهِن كَا نَهِي كَا هَوْتُ كُولِن هَت تِي *

۱۲

هَوْتُ تَنُهِن جِي هَج مِين پُجِهِن كُوْه پَرِيَان
 وَخُنْ أَتَرَب إِلَيْهِ مِّنْ حَبْلِ الْوَرِيدِ تَنُهِن جُو تَوُئِي سَانُ
 پَانُهِن جُو آهِن پَان آڏُو عَجِبِن كهي *

۱۳

وَوَرَّيْمِ سَبَه وَتَهَان أَنهِي جَت مُقَابِلِ جِيڏِيُون
 لِكْذِ شَيْءٌ هُوَ اللَّهُ إَهُو سَنْدُسِ اُهَنْجَانُ
 سَبَه مِين پُنُهون پَان پُتُو سَرْتِيُون سَجهي كُو نَه كُو *

۱۴

جَانِي سُنْجَانِي وَهَان كِينِي مَاتِه كَري
 اَنْدَرِ آمِي عِشَق جِي اَپَرِ اُدَهَانِي
 اَلْعِشَقُ نَارٌ اِذَا وَقَعَ فِي الْقَلْبِ كُهُورِي جِينِي كَهَانِي
 آهي آريَانِي پُتُو سَجهي كُو نَه بَرُوچ ري *

۱۵

كَذَه پُنُهُو كاهي چاڻِي رُوخُ چَرِنُو كُتُو

انهي ڀيڻهي اڻهين سڻي پڻ ساھي
 العشق حجاب بين العاشقين لا شك چھڻ لاهي
 سو آريائي آهي ٻڙ سرتيون سڄهي ڪو نه مون ۰

۱۶

بھينر آئون بهوري مون سنڪ سنجائي نه ڪئو
 ڏيندا مون ڏير ويا جهڄن ۰ جهوري
 لکي جن لوري ڏونڪر سي ڏورينديون ۰

۱۷

اڏيون آئون آجان مون سنڪ سنجائي نه ڪيو
 هونڌ نه ستهيم هيتري ڪوهياري جي کان
 رتي جي ڀهان جيئي آڙايم جت سان ۰

واڻي

پنھو پريشان ڙي نه ڪو ڄام نه خان
 هي هي حال منهن جو پنھو پريشان
 مون ڪهي بڪ ٻڙن جي ناڪي بهانيان نان
 هي هي حال منهن جو پنھو پريشان

شَهَر پَتَ بَهَانِيَان مُون لِيڪهي مِيْدَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 رُٿان تهي رِٿن مِين آري لِي عُريَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 پِٽِيَان مُنهُ پَسَن لِي هِي تهي حِيْرَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 آهي آري جَامَ جو مُون ڪهي ڪاري ڪَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 ديوانِي جي دِل مِين سُورَن جو سَامَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 وَجھِج پِڪَ پِينارِ تي پَرِيم ڪهائي پَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 ڪڏهن تهيَندو ڪِچَ مِين مُٽهي جو مَڪَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ
 آهين عَبدُ الطِّيفِ ڪهي اَڪِيَان تُون اَڪِيَوَانُ
 هِي هِي حَالُ مُنهن جو پُنهُو پَرِيشَانُ ۵

فصل چھون

۱

جڏائي جو ڄام ڏنائون ڏکهي ڪهي
 منڪل منهن جي من مين ٻارڻو هوٽ حمام
 آنڪ تهڻو آرام ڪاڪل پسي ڪاندهه جو *

۲

دڙد نه لهي ڌارئين زلفن زور ڏنوم
 ڪاڪل ڪالهه ڏٺهوم رخسارو تنهن روپ سان *

۳

بهنبهو جو بهنبهڙ مين ڪاڪل ڏٺم ڪالهه
 هي تنهن جا حال زلفن جي زاف ڪيا *

۴

پرئينديئي پان وڻو زلفن کيس زاف
 سندو ڪاڪل قاف ماري معذورن ڪهي *

۵

هائي نه جيان چيڏيون زلفن زاف ڪياس
 ڪاڪل آنئون ڪٽهياس بهنبهو جو بهنبهڙ مين *

ڪاڪڙ ڪٽهي جا ڪهڙن ٽنهن کي نه تهڻي
منجهه شهادت سا لڏي ۱۱ لاڏ ڪري *

ڏکها ڏونڪر ڄام مه ڪر معذورن سين
تو ٿي لڄ لطيف چئي آهي سنڌي عام
مار مه چئي موتهاج ڪهي ونهيا ڪانده ڪلام
پرچم پيادن سين الهه لک امام
جا نوازي اوانهن جي نام سا هوت مه جهڏج هيڪلي *

ڏمر ڏونڪر ڄام مه ڪر موتهاج سين
ڪيهي ڪلفت تنهن سان جا ڪوئي انهن جي ڪام
واج تون وريام منهن جو آچن انگري *

ڏکها ڏونڪر لاهه اڳ مٿي سسئي
آريائي سين آهه ذاتي سنڪ ضعيف جو *

پڪ پٽانئي ڪنرا ڏونڪر متهي ڏي

پڻڻيا پير فقير جا سڀرون تهيا سي
 جهڙي تهڙي حال سين پري ڀنڀو ڏي
 وڃي مان مٺي ٻانهي ٻنڌهن جن سان *

۱۱

پير پٽانڻي کنڀرا ڏونگر مٽهي ڏي
 پاڻ نه پسي پھڻڻو ڪڙهي ڪڇڻ ڪهي
 هاڙهيان هوت پري ڪوھ جانان ڪينئ لنگهيان *

واڻي

مون اندهي ڏي ايندا هوت سلامت سڀرين
 پلي لائي پانهن جي نيڪي ات نيندا
 هوت سلامت سڀرين
 سنڱ نه ڪندا سڪه سين سور سڻڪينا تهيندا
 هوت سلامت سڀرين
 رکهي مڱ مڱ تي نيٺه نياپو ڏيندا
 هوت سلامت سڀرين

پرٽ نيندا پان سڀن جهوري تا نه جهڏيندا
هوت سلامت سپرين *

فصل ستون

۱

ڏور مڙ ڏيڻ ٻڙ پير پنهن جي پر جو
وهن واٽرين تي کيچن ري ڪهو
وندر جو وٺو سو آلا واري ائين *

۲

ڏيڻ ڏهانئي ڏور پرڏيهان پري تهيا
سڀن ڪارن سسئي پيئي پراهين پور
تون وڃين هوت حضور منهن جو جنن جيلاهي تهنو *

۳

ساهه سڳي مين سور جي پنهنون وٺو پوئي
رهه قضا دم ڪوئي ته هيڪر هيڪاندهي تهيا *

۴

هڏ نه ساهه سدهيز دل درماني دوس ري

مُون پَاتَانُون پَرَت جُو زَوَارُوَر زَجِيرُ
جِيئي جُسُو جَاكِيرَ هَانِي مَلَكِ هَوَتَ جِي ۞

۵

عَمِرِ سَبْهِ عِشَقِ سِينِ پُنْهُونِ جِي پُجَهِنِ
رِيسَ رِيزَالِيُونِ تَنِ سِينِ نَجَارِي كَهِي كَنِ
مَارَگِي جِي مَرَنِ وَڌُو طَالِغِ تَنِ جُو ۞

۶

وَڌُو طَالِغِ تَوَ جِيئِي لَگَنِ پِيرِ پُنْهُو جِي
سَسِيئِي اِنَ سَهَاگِ كَهِي رُوِيُو رُوِيُو رُوَ
وِيٽِي هِتِ مَ هُوَ جِي هَلِينِ تَانِ هَوَتَ لَهِينِ ۞

۷

وِيٽِي نَاهِ وَرَاكُو سَتِنِ كُونْهِي سَنَكُ
هَوَتَ هَلَنَدِنِ كَهَتِيئُو اَنَكُهِنِ چَاڙهي اَنَكُ
جِي بَاسِنِ بَهِيئِي بَهَنَكُ سِي رَزْهي جَامِ رَسِيُونِ ۞

۸

وِيٽِي وَرِ نَ پُونِ سَتِي مَلَنِ نَ سِيرِينِ
سِي مَرُ رُوِيُو رُونِ جَنِ مُسَافِرِ دُوسَ تَهِيَا ۞

ڪڙهي ۱ مگري پر مين پير پنهو جو
سڪ بدھائين سندرو جانب لاء جڙي
لکن سر لطيف چئي منده چيري ۱ چڙهي
پڙئو تا نه پڙي جيئي غير سبه ائين گري ۰

۱۰

ڪيئي ڪڙيان پير ڪڪرا ڪچ دهين لي
ايئي ڏون ڏيئي ڏير پائان پراھون ويا ۰

۱۱

ڪڙ پڻ پير سندان ڪڙه پڻ ڪچ دهين لي
انهي پر اتان نه پوندين منده پھار مين ۰

۱۲

سورن سجھائي چيلھ بندھئو چوڻين چڙهي
سڪ پريان جي سسئي ميڙي ملائي
لدھائين لطيف چئي لالن ليلھائي
بانڊھن باڏائي حبان وارڻو هوت ڪهي ۰

۱۳

رائي ڪئي رنجور ٽڪر تان ٽاڪڻو چڙهي

لَانِجِي لَڪَ لَطِيفُ چَڙِي هَلي ڏانھُ حُضُورِ
 رَهِيا سَڀھ رُڃُن مِين سَسُئي جَا سَالُورِ
 سَاجُن مِيڙيسُ سُوَر سَڪَھ نَ مِيڙيسُ سِيرِين ✽

۱۴

مَڃَھان پِرَتِ پَرُورِ سَڀھ مَ پُڄَھج سَسُئي
 ويهي وَڌِي ڏَھڪَ مان دَھني وَجَھج دَھُورِ
 تَ تُون مَانِين مُورِ جِي پَنڊِ اِھائي پَارئين ✽

۱۵

لُڇِي کي نَ لُڇِي آڻِي مُنڊَھ اَنڊوھ مِين
 پَر مِين پِيرُ پُڇِي لالَن جو لَطِيفُ چَئي ✽

۱۶

پَرِينِي تان بَارِ پُھوڪَ تَ لَکِي اَنڀرين
 ھَتي جِي ھُون جُون وَائُون سَڀھ وَسارِ
 سُروري سَرَڪارِ نِيئي رَکَھج ناھِ مِين ✽

۱۷

قَد بَنڊَھي تُون کي نَ پَھَچَندُن پُنھو سِين
 جِي سِينو سَاهِن سَسُئي تَھن تَھبارُون تِين
 مَٽَھي تَھي مُسڪِين ھَمتَ ھوُت وَجَائِي ✽

واڻي

چيڏيون جا جَر لَاقامِ چيئي جَتَن سان چيڏيون
 سا سَرَتِيُون سِيَبانامِ تَنهن جَتَن جَاكِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 مَهَر جا مَن جي سَنجھي هَتِه هِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 ساجهرُ سَتِي سَڪه مِين وَسورَهي وِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 کَوَرين بهالِ پُنهو جا کَنڌهي مَنجھ کَرِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 سَتِي سَنگهرَ پَتِئين جَنهن سِگهَڙي سارَ لَدِهِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 هَڪل هَوَت پُنهو جي سَگرَ مَنجھ سِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 ڏوريندي مَنجھ ڏوَنگَرين اَتِ تَهَر تَهوَبه تَهِيامِ
 چيئي جَتَن سان چيڏيون
 کِيهون گهن پَتِئين کُوکون جالِ كِيامِ

جيئي جتنِ سان جيڏيون
 هوتائي هته ڪهني ساجن سنڀاڻ
 جيئي جتنِ سان جيڏيون
 ڏکون ڏکون ڏاکهڙا ڪارن جن ڪيام
 جيئي جتنِ سان جيڏيون
 آڏيون عبدُ لطيف چوي انگن سي آيام
 جيئي جتنِ سان جيڏيون ۰

فصلُ آهون

آدهر ندهر آبهري آسونهين آهيان
 لڙڪ لال لطيف چئي ور لي وهايان
 هيڃان هنجھون حب مين هوتن لڪ هاريان
 جانب زاري سين پنهون پهاريان
 پيهان پچايان جي مون نٿو پان سان ۰

۲

آدهر ندهر آبهري آهيان آسونهين

پرڏيھي پرين ڪيا مرن لي مونھين
سسئي ڪھي سيد چوي تانڪھن مين توڻھين
ھاڙھي ڪينئ ھونھين ري سمر سدهون ڪرين *

۳

ادھر ٻدھر ابھري لسونھين آنئون
چيئا چھر چنجن مين بڙ مين بلائون
موٽ پڻھون پاھون مٿان محب مري رھان *

۴

ادھر ٻدھر ابھري اوڳي اوڻي
ڪي نه ٿھاري ٿڪرين سانس سڪائي
لاکاپن لطيف چوي منده رائي رھائي
جلن جدائي آري لاه اصيل تان *

۵

ادھر ٻدھر ابھري ڪم نه ڪوماڻي
سا ڪينئ وھي ويسلي جا گھائي گھوماڻي
پيئي پلي پڻھو جي اسن مين آڻي
جا لکھن لوساڻي سا سچ چڙھندي سسئي *

۶

اچي عزرائيل بستي جاگائي سسئي
 دوزائي دليل تہ ٻنھو مارھون موکلتو ۛ

۷

منڪر ۽ نڪير ڪهي جڏھن ڏٺھائين
 اڳيان اتي ان ڪهي ٻنھون ڇھائين
 ادا اھائين ڪو وٺو ساڻھ سڄن جو ۛ

۸

بھانڀائين تھي بھور پٽھي ڪيچن ڪرا
 راڻو مڙئي رت سان ڪارن ڪانده ڪور
 جت وڃي تھو زور اڀر تان اوڏي تھين ۛ

۹

پئي تھي پيمال سا منده مري نہ جيئي
 بُري هن بھنبھور سين هڏ نہ گرھي حال
 لالَن جو لطيف چئي وساري نہ وصال
 بھري ڪجاس بھال هي ڏاھ ڏوريندي ڪيترو ۛ

۱۰

جهت پتي پھ جهنگ ھاڙھي ڀڄھ مھوت ڪهي

سور سڀيلي سسئي لڪ تنهن سان لنگھ
سڀيريان جي سنڪ منده ميڙائو تڙ تهئي *

۱۱

تڪيائي تهر تهيلو چڙھ چڪهيائي چوڻين
هلندي هوت پنهو ڏي بهو مڙيئي بهيل
اتهي راتو ريل ويٺن تان واري وري *

۱۲

هيئي کسي هيئي کس هيئي پنهن هيئي پيچرو
ويجاري وڏو کڻو ويندن پتهي وس
ليڙن جو لطيف چئي ڏونگر آهي ڏس
جڪ مين رهيس جس سگر تهئي سردار جي *

واڻي

هوت سي هلنهارا چيڏيون کينئي گريان مون ان سين
ڪهه پلنڪ پن ماڙيون مر سي تهنيم کارا
چيڏيون کينئي گريان مون ان سين
سوڻهن سڀيرين جا آتن وٽ اوتارا

جيڏيون ڪينئ ڪريان مون ان سين
 آهيان پورهيت پنهو جي ڪنڊيس ڪنر ڪارا
 جيڏيون ڪينئ ڪريان مون ان سين
 پير م جهڙج پر جو هي هي هته اسارا
 جيڏيون ڪينئ ڪريان مون ان سين
 ڪيچن ڪرھ ڀلائيآ ميا تهيا مون مارا
 جيڏيون ڪينئ ڪريان مون ان سين
 اديون عبد الطيف چوي مليا محب موچارا
 جيڏيون ڪينئ ڪريان مون ان سين ❖

فصل نائون

۱

ويه م وساري ڀڄها ڪر م پنده جي
 نرمڻ نهاري هلندي تا نه هته ڪٿو ❖

۲

اوجھڙ آسونهيڻ ڏيه ڪهنوئي ڏورئو
 سگر ري سونهن پهتي ڪا نه پنده ڪري ❖

۳

وَآوِ وَجَائِمِ سُو پُتھي جَنھن پَنده ڪَريَان
 چھڻا چھڙ پرين جو پير پَريَان تو
 بر بَورائو جو سو لکي مَتان لَتئين *

۴

وَآوِ وَجَائِمِ ڪَالھ پُتھي جَنھن پَنده ڪَريَان
 وَجَن مُون وائين پَنو هَوَتَن ڪَارن حَال
 جَبَل ڏورِيَان جَال ڪَارن پير پَنهو جي *

۵

ڪُھنج مَ اُجھا ڪھيھ ڪِرڊ پَس ڪُنڪن جي
 ڏکھي مَنجھان ڏيھ ڏِڪر ناھ ڪُلهي ڪَري *

۶

ڏور مَ تون ڏوريج صبر ڪر مَ سَسئي
 پَرَن چھڏ پيرن سين وهن وساريج
 سَڪھن جا سَيد چوي لاکاپا لاهيج
 هِنئي سان هليج تہ پَنده پاسي بهر نيري *

۷

ويٿهيس وڪه ڌ اڀري تون آريائي آ
 چڪي تو سين چاهه پاسي بهر پيئي رڙهي ۽

۸

ڪهه جا ڪهياين تنهن وڪه ويجهي ڪئي
 جهڪي جهنائين پنڊه مڙيئي پڻ جو ۽

۹

سو ڪوڙ ڪري سبهڪا تون ڪهه ڪهڻج وڪه
 تانج منجهان تڪه ڌ پنڊه پاسي بهر ڀيري ۽

۱۰

وڻو جاگائي جت ويري ڪنهن ولات جو
 سڏو سورن خط ڏنم هوت هتهن سين ۽

۱۱

ڏهلا مون ڏينھ تهيا پييم جام جيون
 ڪندي پنڊه پهاري ڏي تهيم روح ريون
 لجهڻو تهيان لطيف چوي ڪارن دوس دهيون
 بهائيان لڪ ليون جي سور پريان جا سان مون ۽

هڪليائي هان پورينديس پنهنجو ڏي
 ڪنديس ڪوهيارل سين رڇي روح رهان
 رلي جهلي جهڙين ڪنهن پر لاهيان ڪان
 آهيان ڪهنو آجان سور پريان جا سان مون ۽

۱۳

هڪليائي هيله پورينديس پنهنجو ڏي
 آڏا ڏونڪر لڪيون سڙهيون سنجي سيله
 تڙ ڪر پيلي آهن پيله سور پريان جا سان مون ۽

۱۴

دوس ڏٺهائين دل سين وڙجي تا نه وهي
 لانجي لڪ لطيف چئي پنهنجن منجهه پهي
 سنڌي نينه نهه ڪي سڙخرو سسئي ۽

واڻي

ڏينديس مائه مرن ڪهي انئون جڙا جيئي ڪري
 اي هوت ڏينديس مائه مرن ڪهي

ڏيئي باهه بهنبهڙ ڪهي آيس تڙ ڪري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 آه اڙاهون سپرين ونج م پيئي پري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 آريائي پنهور ري سرتيون مون نه سري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 جندري پاڻو جان مين ڏکهي ڏکھ ڌري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 مون ڏٺهي م وسهڙ وڙجي تا نه وري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 ڏکهي ڪهي ڏيڪهارڻو دھاران منھ مري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 پيالي پرين جي موهيس ميهه ڪري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 آري جي عشق جي اندر آهي بري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي
 تڙ ڪهي تڙ نه جهڏيان جي ونجان بهئي تري
 ڏينديس مائه مرن ڪهي

دَهْرُ وَجَهَنْدِيسِ دَهوَرِ مِينِ مَتَهُ دَهَارِ دَهري

ڏيندِيسِ مَانَه مِرِنِ ڪهي

هَلَن سُنِي هَوَتَ جُو ڏڪهي پَس ڌري

ڏيندِيسِ مَانَه مِرِنِ ڪهي

پِرِين ڪهڻج پَانُهَن جُونِ آڪهِيُون بَاجَه بهري

ڏيندِيسِ مَانَه مِرِنِ ڪهي

اَدِيُون عَبدُ الطِّيفِ چَري مَنَ ڪا مِهَر ڪري

ڏيندِيسِ مَانَه مِرِنِ ڪهي ❖

فصل ڏهون

۱

آءُ اُوراهُون سِرِين وَنَجُ مَ آگاهُون

تَهڪي ڪهڻي تَهَرَن مِينِ پاڪاري پَانُهُون

دَرَدَن جُونِ ڏاهُون مُونُ مَارِيندِيُون موٽُ تُون ❖

۲

آءُ اُوراهُون سِرِين وَنَجُ مَ پِيئي پَري

مُون ڏٺهي مُون وَسَهُو وَرَجي ٿا ڏ وَري
دهاران مُنهن مَري ڏکهي جي ڏيکهارئين *

۳

آءُ اُڙاهون سُپرين پَري وَنچُ مَ پيئي
موتُ مَرنديس چَهَپرين تُون جِيآپو جيئي
هوتُ مَ چَهڊج هيئي پُنهنون پِيآدي پَنده مين *

۴

آءُ اُڙاهون سُپرين ڏکهي ڏکھُ مَ ڏيچ
پِيهي ڪهر پُجهج تَ هوتُ هَلاڪت ڏ تَهئي *

۵

آءُ اُڙاهين سُپرين ڏکهي ڏيچُ مَ ڏاکھُ
وٽ چَهڊي مُون واکھُ آري وئين عِشَقِ جو *

۶

چَهَن وَرَ وَسارئين آري لَکِ اَللَہُ
تو کهي ساري ساءُ اُکَنڏهئو آهون ڪَري *

۷

چَهَن وَرَ وَسارئين صَبَرُ ڏ سَارِيَان
تو کهي نِهاريَان آءُ مُنهن جَا سُپرين *

هَتَهان هَدِ نَ چَهْدِيان صَبْرُ شُكْرَانُو
ذوقُ زَمَانُو مُون وَر وَئُو وَسِرِي ۞

صَبْرُ ۞ شُكْرُ كِهِي كاڏِي آنئون ڪَندي
آهِيان جَنهن سَندي سَو نَ ڪَهْرُجي سَانُ مُون ۞

صَبْرُ ۞ شُكْرُ كِهِي وَتِهِي آنئون وِيتِهِي
ڏُكهي سَان ڏِيتهِي ڪا ڪَچِ اچي ڪڏهين ۞

صَبْرُ ۞ شُكْرُ كِهِي هَتِه ڪِيو مُون هَان
پريمِ اچي پَان پَهتي ڪهي پُجهج تون ۞

ناه جَميَعَتَ جَانِ ڪهي هَوَتَ پُنجانا هَان
آلا سِيئي اَن جِنِ ساءِ چَڪهايمِ سِڪَ جو ۞

ناه جَميَعَتَ جَانِ ڪهي پُنهُو پُنجانا
سي مُون سِييانا جِنِ ساءِ چَڪهايمِ سِڪَ جو ۞

مُون ڪهي تان جهل مَ پايو جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

هي بارُ بهنبهڙ جو سو لوڻهي تان لاهڻو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

اهي عاجزون تي پسن سندن ساعيو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

ڪي نه وهنديس ڪنڌ مين نه مون پيئي نپايو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

وهاري وطن مين شوي ڪهي مَ سگايو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

ڪٽهل ڪجائون مين چارهي هون هلايو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

اديون عبد الطيف چوي موليٰ محب ملايو

جيڏيون آنئون هلندي هون ڏي

فصل يارهون

۱

ڪُن تهِيئي ڪيچن ڪُجهڻو ڪُجه مَتان ڪُجهن
اِشارتون اُنهيَن جون سُڪوتان سُچن
وَتان ويهي تن سُن تَ سؤز پرائيپن ۽

۲

سُن تَ سؤز پرائيپن آءُ چيائون اُڄ
ٻولي بي تَ سڪهيا پانان چوندءَ بهج
واچي وٽ مَ وڃ بڻدھ تَ بيائي لهين ۽

۳

بڻدھ تَ بيائي لهين آئون اُت تَ آھ
ڪُجهن گڏهي لاه ڪُن تهِيئي ڪيچن ڪُجهڻو ۽

۴

ڪُن تهِيئي ڪيچن ڪُجهڻو ڪُجه مَ ڪُجهائون
رھڻو تَ رتي جيترو اُنهيَن وٽ آئون
وڏهي وڏھائون هو جو وَن هُون جو ۽

۵

ڪڏهن پڇي ڪن ٿي ڪڏهن تهجي وات
ڪڏهن تهجي ڪا ڪڏهن تهجي ٻڪرو ۽

۶

ڪٿارو ۽ ڪوس اٽڪن آري ڄام جي
ديت آهي دوس مارڻ مين مٿن جي ۽

۷

کا مون ڇههجهڙهه ڪهڻيون ڪهڙجنو اوڻهئا
هي ون ڏ لهنداء هو ون اوڏاهين ڪهئا ۽

۸

اکهڻون لت اوراڻيون ڪنهن پر ڪڙيان پير
لئون لاهيندو ڪير مون جهڙي معذور ڪهان ۽

۹

اکهڻون آري ڄام جون اندهي سين آهين
هو جي ون وندر جا سي مون سنهائين
ڏسنو ڏيڪهاري پيشاني پنهو جي ۽

اَبِرِي ۱۱

۳۰۱

۱۰

اَکھيُون اَرِي جَامَ جُون اَهِنِ اَندهِي سَانُ
پِسي گَنديُون پَانِ پيشاني پَنهُو جِي *

۱۱

سَدَ مَ گَرِ سَدَنِ رِي هَلَنَ رِي مَ هَلُ
جَلَنَ رِي مَ جَلُ دُونِ رِي مَتَانِ رُئِينِ *

وَائي

باروچان باجهه ڪهني ان تهِي چُهَلان مَتَهِي چَهَپَرِين
مُون پَنُهِن جِي پَرِنِي سِين وِيندِيَسِ وَاڳ وَئِي

ان تهِي چُهَلان مَتَهِي چَهَپَرِين
مَرُ تان پَوِيَم مَنَهَ مِين سَندي پِيئِي پَنِي

ان تهِي چُهَلان مَتَهِي چَهَپَرِين
ڪونهي هِن بهنبهَوَر مِين دَهَاران دوس دَهِي

ان تهِي چُهَلان مَتَهِي چَهَپَرِين
هَتَهان هَدِ نَ چَهَدِيَان مُون اَرِي جِي پَ اِي

ان تهِي چُهَلان مَتَهِي چَهَپَرِين
اهي هوتن هَتَهَ مِين سَندي جِيئِي جَنِي

آن تهي چهلان متهي چهپرين

کي نه ورَميا کتهئين جُلِيا جن هني

آن تهي چهلان متهي چهپرين

مون کهي کوتهنو پان ڏي هادي هته کهي

آن تهي چهلان متهي چهپرين

پنهو دهاران پب مين بيلى ناه بني

آن تهي چهلان متهي چهپرين

توري تيل نه پائيان نه گا سينده پهني

آن تهي چهلان متهي چهپرين

اڏيون عبڏ الطيف چوي لکيم تن تني

آن تهي چهلان متهي چهپرين

جهوڙڪي

اتهنو ۽ اتهياک کالهوڪو کاڌي کيو

وڻو جاگائي جيڏيون هيئي برهه جو بي باک

چرپر گاري چاک سور سنهاري کي نه کي

۲

سَنَدِهيُون سُوَرِ گَرِينِ هَڏَ پُنُ ڏُكَهِنِ هُوَتَ لِي
 پَرِينِ جِي پَانِ ڏِنا سِي سُنِي سَڪُهَ نَ ڏِينِ
 جِي مَارُهِنِ ڪَهي مَارِينِ تَنِ سُوَرِنِ ڪَهي سَڌَ گَرِيَانِ *

۳

سَڌَا وَدِهيَمِ سُوَرِ جِي اَڪِيَانِ ڪُوهِيارِي
 جُو نَجَسُ نِڪَالِي سُو پُنْهُون وَجْهُو پَانْدَ مِينِ *

۴

جَانِ سَاسَائِينِ سَسُئي تَانِ وِسُ وَرَنِ جُو گَرِ
 لَهي لَجَ لَطِيفِ چَوِي تَهِيئي بِيڪَهَارِيائي بَرِ
 وِينْدِي پُونْدَ وَرِ اَڪِيَانِ هُوَتَ خُصُورِ مِينِ *

سَسُئي ڪَهي سَڌُ تَهِيئُو جَنُهِنِ پَرِ اُڙَانُو
 پَنْدَھُ پُنْجَانُو اَنَڪُوڙهي ڪَا نَ گَرِي *

۴

پَسُو پَرَارَنِ سُوَرِنِ آڏِي سَسُئي
 پَرَاڙَا پَنُهِنِ جِنِ وَجْهِنِ وِچَارِي ٿِي *

۶
مُنڊھ ڏھ مَنجھان تَن پَسِي لَڪَ لُڏَن جِي
جَا پَر ڪَهاوڙَن سَا پَر سِڪَهي سَسِي ۰

۸
مُنڊھ مَ مَنھ ويھُ اُبھي اُسُ اَسَ مِين
تُو سِيئي سِين ڪِيا ڏور جَنھين جو ڏيھُ
پاڙي پاڙي پيھُ وَتُ پُچھندي پرنئي ڪهي ۰

۹
پيلي ٺاھ بَھڻبھوڙ مِين ڪُو سَسِي جو سَهي
ڏمُ ڏيرَن مَن مِين ڪَنڊا اينئي ڪهي
لَنڪَهاڻي لَطيفُ چَوي ڪَھنجِ تُون جَامَ ڪَهي
هيئي مَعْدور هَڏَ مَئي تُون ڪَامِلَ وَنُجَ مَ ڪِيڏَھين ۰

۱۰
اُولاڪَن اچي مَعْدور ٿي مارو ڪِئو
مَتان وَرَ وَسارِئين مَنجھان ڪُرَ ڪَجي
سَپڪَ تَهيئي سُوَرَن سِين پَھچَندِئَن پَجي
مَنجھان رَمَزَ رَجي تَھيندِئَن لَالَ لَطيفُ چَوي ۰

واڻي ۱

ڪالهيون هوت ٻروڇي سان منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون
 جهلي پيٽهيس جهڙين سنگ تنهن جي سان
 منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون
 چڙهي ڏاڏهين ڏونگرين ڀرڙا ڪنڊيس پان
 منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون
 ڙي جهلي جهڙين يار وڻجائيم جان
 منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون
 هتهان هڏ نه جهڏيان سڏو نينه نڌان
 منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون
 نصيب ڪرڻو سسئي ڪهي پنهور وٽ وتهان
 منهن جي جيئي جون جيڏيون جيڏيون

واڻي ۲

پلڪ نه رهي دل تو ڀري ور ميان صاحب خان ٻروڇا

آبري. جهڙي

اُتھ ڇاريڻديس اِن جا مَنجھان ٿڪر ٿوري

وَر ميان صاحب خان ٻروڇا

ڏينديس ماس مِرُن ڪهي مَنجھان ڪلھن ڪوري

وَر ميان صاحب خان ٻروڇا

کانڪ ڪهنڊم ڪڇ جا مانھ چُنجن سين چوري

وَر ميان صاحب خان ٻروڇا

آريائي عبدُ الطيف چري اچي ملندم اوري

وَر ميان صاحب خان ٻروڇا *

واڻي ۳

ميان ڪيچا ڪره م ڪاهڻو آئون آريائي عرض چوندي

ڪري هوت هلن جي لوڻهي ڪهي م لڇهايو

آئون آريائي عرض چوندي

وسيلو ولهي جو آئين آگاهڻو آهڻو

آئون آريائي عرض چوندي

پاسي مين ڀرڻ جي آئي اُتھ جهڪايو

آئون آريائي غرض چوندي
 ولهي جي وهائو مين واجت سبھ وڃايو
 آئون آريائي غرض چوندي
 اڪھاري آتن مين پنهن جي پان پھرايو
 آئون آريائي غرض چوندي
 سائني گارن سپرين صورت ڪهي م سڪايو
 آئون آريائي غرض چوندي
 ساڪن ٿي شھر مين معذور ڪهي مرڪايو
 آئون آريائي غرض چوندي
 پنھو ڄام پريت سين ويهي سور وراھيو
 آئون آريائي غرض چوندي
 لاهي بار بھنبھور مين وهندو ڪھوٽ وناھيو
 آئون آريائي غرض چوندي
 پنھو ڄاڻجڙن ڪهي رنڊھي ڪھن ڪھارايو
 آئون آريائي غرض چوندي
 پرنائي پنھو ڪهي نيڪھيئي نڪھرايو
 آئون آريائي غرض چوندي

پيلي تهي ٻانڀهن سين ڏکهي ڏيڃ ڏکهارڻو
 آئون آريائي عرص چوڻدي
 اديون عبد الطيف چوي بچن کهي ساراهڻو
 آئون آريائي عرص چوڻدي

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

معذوري

فصل پهرون

۱

هلندي هوت پنهو ڏي ڪههجن ڪي ڪهوتيون
پنهن تنهن پت تهئي جي لي لالن لوتهيون
سبه سهيليون سڌ ڪهي چجهون ۽ چوتهيون
بانهن تهئي ٻوتيون تـ ڪتا ڪهني ڪچ جا ۽

۲

ڪتا ڪهني ڪچ جا سندا جي پنهو
اکهن هوند اسونه جي جانارن ياد پوين ۽

۳

تن پيئي جانارن ياد جي پاڙهيڏ پنهو ڄام جا
سندي لالن لاده مپا پوي منده تي ۽

۴

جاگائيسَ جَنْبُورَ کُتي قَرِيبنَ چي
بهي بَهَنَکي اُتھڻو کھري مَنجھان کھور
سَبھ لاهيندو سورَ کري هنَ گريبَ تان *

۵

نہ کي آهيون چوھڙا نہ کي آهيون چور
هاکاما ۽ هورَ کتا کرين تھو کن تي *

۶

کُتو چي قَرِيبَ جو آهيان سادھ صَحي
پهرين باتِ بهي پُچھان پوءِ پاندهن کھان *

۷

کھين تان تون کُھ ڏس مَ چوھڙيا
سندا آهيڙيا آن نہ سھندي هتھڙا *

۸

کُتو کھورو ڏھونڏھ جو آسان کُتي کي نہ
جھٽي آهي چينَ کارائيَ چي کُن مين *

۹

کُتو کَرڻي هڏيون جوانَ مَرڏ جگرَ کھاء
اَلدُنيا جيفَ طالِبها کِلابِ ايئي هڻي سين لاءِ *

۱۰

يَارُ دِٿَهائون يَارَ جو پُٽهي پيرُ گرِينِ
پهريَا نَ فَرَمَانِ كَهاَن اِنهيَن مَنِ آهيَن
ڏسي نَ ڏاڙهيَن شَبانَ جي سَڪَهِه ڪَهي ۽

۱۱

شَبانَ سِيندَهاَرِنا بَجهَنا تَهي بَهيَن
پهريَا نَ فَرَمَانِ ڪَهيَن مُلُهِ نَ موٽِئَڙنِ
ڪُونهي ڏوڏ ڪُننِ ڏاڪارِيا ڏاڙهيَن تَها ۽

۱۲

ڏَڪَها ڏوڏڪَر جَا مُردنِ مَرُ تَها مُون تي ڪَن
پَوَندا ڪي نَ پَرِٽِ تي هِن جَا سَدَهرَ تَها سَچَن
سَڪائِي جي سَيندُ چَوي آهي سُدَهِ سَبيَن
هُونڌ نَ هِٽِ ٿَرَن پَر ڪو قَرابَت ڪَم ڪِئو ۽

۱۳

ڪَم قَرابَت جَن جي هِٽي آيم هِينئِي
رِفاقتَ رَاگَن جي پَهِتَسِ پَانهِن سِينئِي
ماڙهُون مُلاحِظو تَنهِن جو ڪِچي ڪَندا ڪِينئِي
ڏاتِ نِسُورِياڻي نِينهَ پَر سَدَهرَ سِين سَنُڪَ تَهئو ۽

سَدَهَر سِين سَنُک کَرِي پَر کَهَنڊِين پِيئاسِ
 کِير بَانَبِهَن کَن جِي کِير جَانِي کِيئاسِ
 هُونَد نَ سِنْدَه سِيئاسِ هِن پُرئين کِيئاسِ پَدِهَرِي ۞

وَائِي

وَسَان تَهِي وِيئاسِ آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 پُرَزَا پَبَ وَئِن مِين پِتُهون تَهِي پِيئاسِ
 آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 نَ پُن کَاڏهو کِچَ ڏِي توڙِي ماءُ مِيئاسِ
 آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 آهِي آري آسِرِي نَ کُو پِي نَ مَاسِ
 آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 آيمِ اَندهِي لُوک سِين مُتَهِي آئون مُتَهِيئاسِ
 آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 پِينمِ پُنهُو جَام سِين کُتَهِي آئون کُهتَهِيئاسِ
 آيِدِ لُگِمِ بَانُ بَرُوچَ جُو

پِيَمِ وَجِ وَصَالِ مِيَن سَنَجْهِي اَنئون سَتِيَّاسِ
 آيِدِ لَکُمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 اَلا اَن مَ وَسِرَانِ ڏِڏْهِي جَنِ جِيَّاسِ
 آيِدِ لَکُمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 پَانُ وَنَجَائِمِ پِيرَ ٽِي چُهٽِي اَنئون چُهٽِيَّاسِ
 آيِدِ لَکُمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 پِيَسِ وَرِ وَصَالِ جِي جَانِکِي تَان جِئَنديَّاسِ
 آيِدِ لَکُمِ بَانُ بَرُوچَ جُو
 اَدِيُون عَبدُ الطَّيْفِ چَوِي فُحْبَنِ سِينِ مِلَنديَّاسِ
 آيِدِ لَکُمِ بَانُ بَرُوچَ جُو

فَصْلُ پَسُو

۱

ڏکھي ڏمَرُ نَاهِ بکھي کھلَ نہ اَجھي
 اکھاري وَهائي وَئُو ويچاري وَسِري

۲

اَدِيُون وَرُ اُكَهَارَ وَهَانِي جَنهن وَسَارِئُو
جِيڏِيُون چَهڏِي جَارَ سِرِ نَنگِيُون تَهِي نِكِرُو ۞

۳

سَبه نَنگِيُون تَهِي نِكِرُو لَالِجَ چَهڏِي لَوِبَه
سُپِيرِيَان سِين سَوِبَه نِنڌَرُون ڪَنڊِي نَه تَهِي ۞

۴

سَبه نَنگِيُون تَهِي نِكِرُو پَرَهَن چَهڏِي پَوَه
مَهَنڊ مِرڏِيَان هَوَه ڪَهِي جَا ڪِين ڪَهِي ۞

۵

ڪَهِي جَا ڪِين ڪَهِي پَرِنِي پَهچِي سَا
وِيهِي وِرڇِي جَا وَصَلُ تَنهن وَجَائِيُو ۞

۶

وَصَلُ تَنهن وَجَائِيُو سِيندِه سُرْمِي سِينِي
سَا مُتَهِي لِيلَان جِينِي مَنِيُو مَتُ جَنهن ڪِيُو ۞

۷

هُونڊِيَان هَوَتُ پَرِي اوڏُو آه اَنهُونڊ ڪَهِي
سَاجَنُ تَن سَرِي لَاسِين لَڏِيَن جِي ۞

۸

لائي خَنْجَرُ لاجو هِنَ خَنْزَرُ ڪهي هِنُ
سَدُهِنَ جُونِ سَيِّدُ چَوي وَتُهونَ سَبُهَ وَڪُنُ
پِيَرُ پَرُوڙِي ڪهَنُ نَ هَلَنَ مِينِ هُورِي وَهِينِ *

۹

هُورِنِ هَآڙهَوَ لَنُڪِهَئُو تَهِيئُ جَرِيدي جَوَ
هُونِدِ جَنُهِينِ سِينِ هَوَ هَوُتُ نَ هُونِدُو تَنِ سَانِ *

۱۰

هُورِنِ هَآڙهَوَ لَنُڪِهَئُو مُتَهِي مَوَ سَتُ چَهَدُ
لَنُونِ سِينِ اُتَهِي لَدِ ڪِينِ رَسَانِي ڪِي ڪهي *

۱۱

هُورِنِ هَآڙهَوَ لَنُڪِهَئُو ڪهُورِيُونِ پَاسِي ڪهُوتُ
ڪِي تَنُهِينِ ڪهي ڪوڙَهَ ڪِينِ جَنُهِينِ جِي ڪُچَهَ مِينِ *

۱۲

هُورِنِ هَآڙهَوَ لَنُڪِهَئُو ڪهُورِيُونِ جِي ڪُهَمَنِ
هَآڇِي سِي نَ هَچَنِ دَهَارَانِ سِڪَ سَيِّدُ چَوي *

۱۳

نَ ڪَا هِتِ نَ هِتِ ڪَا ڪهُورِي سَندي ڪَالِهَ
ڪِي نَ پَهِي مَالِ حَالِ پَهِي هَوَتُ ڪهي *

وَائِي

هَلْ هَوْتَنِ كَارَنِ حَالِ شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 پِيرَ پَنُهِنِ جِي پِرَنِي لِي كُوڻِ رَتَائِينِ كَالِهَ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 چَرَهَندي سِرِ چَوڻِينِ لَکَنِ کِڙسِ لَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 جِي بهائِينِ جُو رِيجهِي تَهِيَانِ وَصَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 پِرِي پَبَ وَڻِنِ مِينِ وَجِهِي گَا وَرَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 کِيچَانِ آيوَ کَافِلُو مَتَهِي مِينِ مَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 اِينْدَءِ بُوءِ بُوڻِنِ جِي تُونِ تَانِ جِهَلِي پَبَ پَهَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 جِي جَمَاجَنِ کَهِي جَبَلِ تَهِيَنِ جَنجَالِ
 شَدِ سَگَرِ تَهِيَنْدِنِ سَاتِهَ جِي
 جِي پِيَادِنِ کَهِي اُتِي آريَانِي اَحْوَالِ

شَد سَڪَر تِهِيَنَدَن سَاتَهَ جِي
 اَدِيُون عَبْدُ الطِّيفُ چَڻِي سَڄُن مِلَنَدُم شَال
 شَد سَڪَر تِهِيَنَدَن سَاتَهَ جِي *

فَصْلُ ثَرْثُون

هَلَنَدِي هَارَهو مَنِي گِرَنا ڪوَهَ پِيَامِ
 اَرڏا آري جَامَ رِي ڪُونَدَر ڪُڌَرِيَامِ
 لَڪِيُون لَڪَ لَطِيفُ چَڻِي اَوَرانگِهَن اَيَامِ
 پَرَن پُنَهو پُتِهَ مِين اِيئي سَعَادَتَ سَنَدِيَامِ
 مَتِهَس ڪَمَ وِدَهَامِ وَهَان تَا نَ وَسُ پِئُو *

۲

هَلَنَدِي هَارَهو مَنِي ڏَڪَن مُنَهَن جَا ڏوَهَ
 هُوَ اَوچَهَن سِرِ اُتَهَن تِي هِي پَنَدَه پِيَادِي پُو
 لِيڙَن رِي لَطِيفُ چَڻِي ڪِيَنَن ڪَنَدِيَس ڪوَهَ
 اَمِيَان رَاڻو سَڄِي رُوَهَ وَهَان تَا نَ وَسُ پِئُو *

۳

هَلَنْدِي هَاڙهَو مَنِي سِسي ڏيندِيس سَاهُ
لَڪن تان لَطِيفُ چَئي پائِي نِيَمِ پاھُ
ڪَنڊُو ٻاجھُ اَللّٰهُ وَهَان تَا نَ وَسُ پِئُو ۞

۴

هَلَنْدِي هَاڙهَو مَنِي گَسَ تَان ڪِي نَ ڪُسان
لَڪن تان لَطِيفُ چَئي رِڙهي مانَ رَسان
پُنھون شالَ پَسان وَهَان تان وَسُ نَ پِئُو ۞

۵

پاڻي حالَ هلي ويا ڪنھن ڪهي سُرَ سَلاَن
ڪهڻئو لَڄَ لَطِيفُ چَئي لَڪن مَنجھُ لُجھان
پانڊھن پيرَ لُجھان وَهَان تَا نَ وَسُ پِئُو ۞

۶

وڊهوَ ڪي مَ وَڻاءُ اُوچا ڏونگرَ مَ تِهڻو
ٿرمو مَ نِيناءُ تَ پيرَ نِهاريان پَر جو ۶

۷

وَرِي مُون وَڻاهَ ڪا سُدهِ سُنھپَ جي نَ ڏهوَ

اِيئي. اِهائي مَڪالَهَڙي شَجَر سُنڃاھ
چوڻي چاڙهيجاھ تہ موزهي کڙ منھ تهي ۰

۸

وري مون وٽاءَ ڪا سُدھ سُنھپَ جي تہ ڏھو
وجھي وڙاڪن مين مَعْدُورِ ڪهي مہ مَنجھاءَ
مَنجھان پھن پيادي ڪهي هادي تهي هلاءَ
پرڻن سين پھچاءَ تہ لکين لوڻهي تہ تھيان ۰

۹

وري مون وٽڪار ڪا سُدھ سُنھپَ جي تہ ڏٺو
آهي آسونھن جي مَتھي تڙ ميار
ويڙھيا وڙاڪن سين لکن جا ليار
گريان تهي ڪوڪار ڪنڌن ڪاڏيرن جا ۰

۱۰

ڪنڌا مون پيرن مين تڙي لکھ لکن
انگَر انگوڻھيون نمرڻون چھڻون پير چھنن
ويندي ڏانھ پرين جتي ذات تہ پائيان ۰

۱۱

جُتِي سِي پَائِنْدِيُون جَنُهِن پِر پَرِين
لَاتِهِي سَبَه پَرِين سَسْتِي سِيرِين كِهِي

وَائِي

وَجِي وَجِي وَتِرِي قَتِي جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو
مَرِي رَهْنَدِيس مَکِهِن ذَ تَ هَادِي اَجِج هَتِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

مُون كِهِي چَهڏِي هَلِيَا ڪَا پِيئن مَتِهِي پَتِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

پَتُهُون تَهِيْنْدِيس پَت مِين مَاجَهَان نِيئَه نِرْتِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

جَنُهِن چَهِيڙِي وَدِهِيَس چَهَرِين سُو پَسَان ڪُوھِيَارُو ڪِتِهِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

هَوَ وَيَا وَنِڪَار ڏِي هِن بَهوَرِي بَهَانِيَا هَتِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

آمَا لِيْمَا پُهَل پَهَارَهَا هُوَا مَڪَانِڪَا رَانِڪَا جُتِي

جِت پِر ڏتھائِين پِر جُو

لَکَن مَنجِه لَطِيفُ چَڻِي اَن مِلِيسَ سَان سُرَتِي
جِت پيرُ ڏتھائين پَر جو ۞

فَصْلُ چَوْتَهون.

۱

مَري جيئ تَ مَانِئين جَانِبَ جو جَمَالُ
تِهئين هُونَدَ حَلَالُ جِي پَنَدِ اِهائي پاڙئين ۞

۲

مَرُ تَ مَوچاري تِهئين اَجَلان اَگي اَجُ
جَانِڪي هئين جَرِي تان مُندَه بَهنبهڙان بَهجُ
پَنهُو سَان پَهجُ تَ مَلڪَ اَلَمُوتُ مَانِئين ۞

۳

مَرُ تَ مَوچاري تِهئين جيئ تَ آڏو جَتَ
هاري گرِ هَمَتَ تَ دَمُ ڏيئي دُوسُ لِهين ۞

۴

مَرُ تَ مَوچاري تِهئين ويهي وَجھُ مَ وِيزُ

۵

مَر تَه مَوچاري تَهين ويهي جيئ مَ جوء
مُندَه مَرَنان پوء پَهچندِئن پَنهُرُ كهِي ۞

۶

اَجَلان اَگي سَسِي مُندَه جِرائي مَر
تُوليان تَنهن مَ تَر جَنهن رُوح وِجايو رَاه مِين ۞

۷

مَرَنان اَگي جي مُئا سي مَري تَهين تَه مَات
هُوندا سي حَيَات جِنان اَگي جي حِيَا ۞

۸

جِنان اَگي جي حِيَا جُگ جُگ سي جس
مَوڻي کي تَه مَرَن مَرَنان اَگي جي مُئا ۞

۹

اُچا اُتاهان كَهنا جِنن كهِي جَبَد
مَرَن مُون سين هَل تَه پُتھي تَو پَنده كَريان ۞

۱۰

تو سَنُڪُ سَاهَ ڪَهَنَنَ سِينِ جِنُّ ڪُوشي جَاءَ
مَرَنَ مُونَ سِينِ آءِ تَ پُتھِي تُو پَندهُ ڪَريانَ ۞

۱۱

تو سَامَاجِي سَسِي مَرَنَ ڪِئُو مُرَدَارُ
ڪَپرِ سِينِ ڪُوهِيَارُ لُوتھِي تُو لُجَائيُو ۞

۱۲

پرِ مِينِ پَچِي پَرِنِي ڪَهي مَري تَ جَاتُو
مُوتُو مُندَھ تَ سُو ڪَندَھ لُجَارتَان ڪَٽِئينَ ۞

وَائي

دَرَدَ مُنھن جي جَا دَارُون وُو مُوٽُ سَباڄَها سُپرين
مَن لَکِيُون مُون وَسِھو تَحَبَّتَ سَنديُون مَارُون
وُو مُوٽُ سَباڄَها سُپرين
مَٿيَتَرَن مُون سِين ڪَھنَا ڪَھن ڪِٽَرَا ڪَارُون
وُو مُوٽُ سَباڄَها سُپرين
سُڪَھن مُون سِين ڪِي تَ ڪِئُو سُوَرَن لَدِھِيَم سَارُون
وُو مُوٽُ سَباڄَها سُپرين

مُنْهِن جُون شَهَر بَهَنُور مِين پِل پِل يُون پِچارُون
 وُو موٺ سَاجَها سِيرِين
 اديُون عَبدُ الطِيفُ جِي لَكِيْم تَن اَنَدَر تَارُون
 وُو موٺ سَاجَها سِيرِين ۛ

فَصْلُ پَنجُون

۱

هَتِهين پيرِين مونَرِين هَلِج سَان هِنئين
 عِشْقُ آري جَام جُو نِباھي نئين
 جَان جَان تهي جئين تان تان پاڙج ڪو مَ پُنھو سَان ۛ

۲

هَتِهين پيرِين مونَرِين گِھج بَهَر ڪپار
 مَتان چھوري چھڏئين پريتني پِچار
 تُو ڪهي سُدھ سَسِي سَندي لَنُون لَڪار
 جي هُونِي هُوَت هَرَار تَه بَه پَاڙج ڪو مَ پُنھو سَان ۛ

هَتِهين پيرين مُونڙين ڪِهڇ بهر ڪُدام
وڃ وسيلو ناه ڪو اوري آري ڄام
لاڻج هِنڻي هام پاڙج ڪو م پَنهُو سان ۰

هَتِهين پيرين مُونڙين پُري جِ ڀرڪه
قَدَم ڪِڇ دهنين ڏي پاء ودهندي وڪه
جي هُوني هون لڪه ت پاڙج ڪو م پَنهُو سان ۰

هَتِهين پيرين مُونڙين سُرج سان پَساهه
هوٽ گڏي حَب مين رهبر متهي راهه
جان جان سائي ساهه تان پاڙج ڪو م پَنهُو سان ۰

تهدهي تهڪي نه وهي تتي ڪري تان
ودهائين ونگار مين سسئي پان سڪان
ڇهي په پڪهن ڪهان پيئي منده پريان
تن ڏنس ڏيهه وٺن جا آلهه لڪ آهنجان
مان پرچي پان اچي آريائي وري ۰

۷

تَوَزِي وَلَا تُزُون كَرِين تَوَزِي هَلِين وَكَه
تَ بِهِ لِكِهِي مَنجَهَان لِكَه دَرُو صَايَا نَه تَهِي ۞

۸

لِكِهِيُو جُو نِرَارِ سُو اَنُكُ كِيَارِيَان نَه تَهِي
پَارِئُو وَيْتَهِي پَارِ چِيكي لَالَن لِكِهِيُو لَوَه مِين ۞

۹

جِي جِيَتِرِيُون لِكِهِيُون لَوَه قَلَم مِين
تِي تِيَتِرِيُون كَهَرِيُون كَهَارِنُ آئِيُون ۞

۱۰

كِيَايِين كِيچِن لِي جُسُو جَلَاوَتَ
جَهْدِي پِيْتَهِي چَهَرِين هَارِي سَبَه حُبَتَ
هُي نِمَايِي نِسَتَ پَنْدَه وَدَهَائِين پَان تِي ۞

۱۱

دُكُهِي دُورِنُ پَان تِي وَيچَارِي وَدَهُو
دِيلُ تَنهِن جُو دُكَه سِين سَبَهوئي سِدَهُو
هوسِ اَمِ لِدَهُو پَوَه تَهِي كَرِي پَنْدَهَرَا ۞

پَندهُ نَ پَندهَن چِيئَرُو کي نَ سَچَندي کِيهَ
چِيکَر کَرِيان رِيهَ پَر چَوَندا مُندَه چَري تهي ۰

۱۳

چَوَنِم مَر چَري تهي پَر چي سَد سُنِين
وَر مُون کهي ڏِين مَارَهُون اچِئو مِيهَنا ۰

۱۴

مَارَهُون ڏيئي مِيهَنا مُون کهي کَندا کوهُ
چهُ چهُوَرِيان چهُوَه جِيئِي پَتَهُون تِهِيئَدِس پيرَ تي ۰

وَائِي

دِيهَ مَ وَاتَ وِرَچِي آلا جِيئِي کَهَنديَن تِيئِي لَهَنديَن آلا
کَنهين کهي کَا اچي آلا جِيئِي کَهَنديَن تِيئِي لَهَنديَن آلا
اَمَلُ بَهَانِيان اُن کهي سَاچَن مُون کهي جَا چِي
آلا جِيئِي کَهَنديَن تِيئِي لَهَنديَن آلا
پيرَ پَتَانِي کُونَرَا رَائِي تِهِيئَس رَچِي
آلا جِيئِي کَهَنديَن تِيئِي لَهَنديَن آلا

مَنْهُ كَرِ مَعْدُورِنِ ڏِي پُنْهُونَ جَامَ پَرِچِي
 آلا جِينِي كَهَنَدِئَن تِينِي لَهَنَدِئَن آلا
 مُونِ ڪهي تَنهين مَارِئُو جَتَن جَا تهي اُتي
 آلا جِينِي كَهَنَدِئَن تِينِي لَهَنَدِئَن آلا
 وَنْدَرِ وَائِن تِي ڪانْدِهِي تِهينْدَمِ ڪيچِي
 آلا جِينِي كَهَنَدِئَن تِينِي لَهَنَدِئَن آلا *

فَصْلُ چَهَرُون

۱

جَهَلِي تَا ڌَ رَهَان دَهَارَان پَسَنَ پَرِ جِي
 اَپَرِ عَاجِزِ آهِيَان لَالَنُ جَان ڌَ لَهَان
 فَرْدَا مُونِ پَهتُو ڪِيُو وَغَدِي ڏِي ڌَ وَهَان
 صَحَ سِينِي ڌَ سَهَان تُوڻِي مِيڙِين تُوڻِي مَارِئِين *

۲

فَرْدَا مُنْدَه پَهتُو ڪِيُو دَوَڪَرِ ڪَهِي نَارِ

هِي جَا وَاڻ وَلَهِي جِي وِڙ تَه ڏي ڍارِ
جان تان مُتھي مارِ جان تان ميڙ مُتھي ڪهي *

۳

مُتھي تھي مدعا ڪھري موٽ تھڻو موجود
اچين تان اڄ ڪريان سھت جو سُجود
جانڪي نين وجودِ جانڪي ميڙ مُتھي ڪهي *

۴

جانڪي ميڙ مُتھي ڪهي جانڪي مُتھي مارِ
ڏکھي ڪهي ڏيڪھارِ هيڪر هڻ اکهن سان *

۵

ڏکھي تھي ڏدھور لھسي لي پُئھو جي
ڏيئي آڻ اٿور سبھ نہ ساڙي سسئي *

۲

ڏکھي ڏکھ وِسارِ سچ پھڻي ڪر سسئي
پئي پير نھارِ تہ آرياني اُتان لھين *

۷

ڏکھي ڏکھ مُتھي ڪري وڻ چھپر پيھي
ڪڏبي ڏيھي سُودھيون ڏيندء خبرون *

۸

دُكهي دِينْهائي مُتْهي مُتْهي هَتَهْرا
تَنهن پَر نَ كَهائي جَنهن پَر جُري چِيْدِئين *

۹

دِسَن دِكْهان اَمِرو سَسْتي اَن مَ شَكُ
تَهيئِي بَانْهي بَهرِ اوْئيون لُدُ مَ پَسِي لَكُ
وَر پُنْهُو سِين پَلَكُ كُھ بَارَهَن مَاه بِن سَان *

۱۰

هَرْدَم هَوَت پُنْهُو جُو دِسَن بَهَانِج دِكْه
وَر پُنْهُو سِين پَلَك بِن بَارَهَن مَاه بِن سَان *

۱۱

تَهوَر وِرْمِي تَهيئِي وَجَن وِيرَم نَ سَهي
دِيئي مَرَج دُونْگَرِين جَتَن كَارَن جِيئِي
هَد نَ هُونْدُو هِيئِي كَر سَاه پَرِيَان تَان صَدِئُو *

۱۲

دُكهي سَنْدِيُون دُونْگَرِين اَدْهي آهُون پُون
ذاري جُو دُونْگَر كَهي سُو كِي چِيُو چُون

آرِي جِي آرْمَانِ مِينِ مَارْهُونِ مِرُونِ رُونِ
 اِنَ پَرِ سِيئي هُونِ هِنَرَّا جَنِ هَجِي وِيَا ۞

۱۳

دُكهي سَنديُونِ دُونْگَرِينِ پَسُو پُئونِ پُونِ
 مئي پُنْجَانَانِ مُندَهَ کهي رُوجَهَ رُجِنِ مِينِ رُونِ
 بُهِنَا ايشينِ چُونِ تَهَ مئي آسانِ کهي مَارِئُو ۞

۱۴

دُكهي سَنديُونِ دُونْگَرِينِ اُچِهِنْگَارُونِ اُچِنِ
 هَنِي سَانْگِ سَسِيئي کهي کِلُو کِئُو کِيچِنِ
 جِي هَتَهَانِ هُوَتَ مَرِنِ هُوَتَ تَنُهِينِ جِي هَنُجَ مِينِ ۞

۱۵

دُكهي سَنديُونِ دُونْگَرِينِ وَنَ تَرِنَ وَايُونِ کِنِ
 وَتَانِ وِيهي تِنِ وَدِهِي سِي وَادِهَوَرِئَا ۞

۱۶

وَدهِي سِي وَادِهَوَرِئَا رَتُ ذَ دِتهو تِنِ
 مَوْتُ قَبُولِئُو اَنِ دِتهو جِنِ دُكهي کهي ۞

۱۷

کي جي ڏکھيا ڏي پاراپا کهي پاندهين
 سور بهريائي سي ڪالهه ڪيائين جن سان *

۱۸

ڪو جو وڏهي وڏهه ور وڏهائين وڏهه سين
 ڏکھ ڏکھي کهي ڏرھ جن ڏٺي سي ڏکھيا تهيا *

۱۹

وڏهيد تهيا وايون ڪري ڪٽهل ڪوڪاري
 هي هنجھون هڏن لي هاري هن پڻ پنهن جا ساريا *

۲۰

ڏکھي تهئو ڏکار توڙي وسن مينهرا
 صاحب هته سڪار هن وس آهن هتهرا *

۲۱

ڏکھي تهئو ڏکار سينن ڏيهه سڪارنو
 باروچانو بار سبهوئي سهارو سان *

وائي

اچي لالڻ لڻ ميان مٿي جو لوڙھ لکن مين

هوَ كَهَانُ كَهْتَهْوَرِي هِيرُونُ اَلُو مِيَانُ مُونِ مِينِ صَابُنَ چَهَتَ مِيَانِ
 مُتِي جُو لَوڙُه لَكِنِ مِينِ
 آريَانِي اَچِي كَري كَا كَهڙِي تُونِ جَڙِ مِيَانِ
 مُتِي جُو لَوڙُه لَكِنِ مِينِ
 كَهْتَهْوَرِي كَهَشْبُو سَانِ هَارِيَانُونِ هَتِ هَتِ مِيَانِ
 مُتِي جُو لَوڙُه لَكِنِ مِينِ
 دَرْدُ مَنهن جِي دِلِ جُو تُونِ گامِلَ اَچِي كَتِ مِيَانِ
 مُتِي جُو لَوڙُه لَكِنِ مِينِ
 اَدِيُونِ عَبْدُ اَلَطِيفُ چَوي سِرَ تَائِينِ آهي سَتِ مِيَانِ
 مُتِي جُو لَوڙُه لَكِنِ مِينِ ❖

فَصْلُ سَتُون

آنئون نہ گڏي پرنئي ڪهي تهوڙا ڏينھ تهيا
 راتين روزَ ويا عبتُ آري جَامَ ري ❖

۲

آنئون ڌ گڏي پرنئي ڪهي سَهسين سِجَ وِيا
هَلَنَ وِپرَ هَنانَ دِڪهي شالَ دَمَ ڏيانَ ۛ

۳

آنئون ڌ گڏي پرنئي ڪهي تون تهو لَهين سِجَ ✓
مُون جِي ڏيانِي سَنِها نِيئي پريان ڪهي ڏِجَ
وَنجي ڪِچَ چِئجَ ڌ وِچاري واٽِ مِئي ۛ

۴

آنئون ڌ گڏي پرنئي ڪهي پوڙون تهو پَساهُ
سَگانَ سَڪَراتَ مِينِ رُوڙو پُجَهانَ رَاهُ
شالَ مَ وَنجي سَاهُ دَهارانَ پَسَنَ پَر جِي ۛ

۵

آنئون ڌ گڏي پرنئي ڪهي عُمَرِ تان وِڻِي
وِلهي ڏينَهَ وَجائِيَا سَرَتِيُون سَبهِيئي
پِيرِي مِينِ پِيئي اڪهيُون آري ڏي ڪَهَنانَ ۛ

۶

آنئون ڌ گڏي پرنئي ڪهي جُوبَهَنَ وِئو جَارَ

آڏا آريجن ڪهي چاڙهيگا ۽ چاڙھ
مون مٽهي ڪهان نه تهڻي وڌين منجهه وڻهار
عمر سبهه آواز وييم تهڻي واکا ڪريان *

۷

آئون نه گڏي پرڻي ڪهي هي پڻ ڏينھ وڻو
نهوڙي نانڀن سين مون ڪهي نينھ نٿو
مٽهي موت تهڻو پيڻ پيڻ ڪندي پنڊھ مين *

۸

آئون نه گڏي پرڻي ڪهي آيو عزرائيل
جوراني سين جيڏيون نه ڪو قال نه قيد
آيو موت دليل ماريندو مراد سان *

۹

آئون نه گڏي پرڻي ڪهي منھان آيو موت
واجهائيندي ورهه تهيا هڏ نه گڏيم هوت
جيڪس تهينديس فوت فنا هن فراق مين *

۱۰

ولاڙڻو وڻن چڙهي گجهن تهيندي گاه

سَسْتِي سُرِي چَاڙهڻو پريان لي پَسَاهُ
هوءَ مِرون هيئي ماڻهه کي نه کميني رکهڻو *

۱۱

ولاڙڻو وٺين چڙهي رءُ پسيو تهِي روءَ
وچان جو وچ پوءِ سو کڻهن پر گهي لاهيان *

۱۲

ولاڙڻو وٺين چڙهي اُجهن متهِي اُجُ
لالن کارن لڄ باسيائين ڪردار جي *

۱۳

ولاڙڻو وٺين چڙهي ڏٺو پتولي لائڪ
ٿاري ٿاري جهانڪ سسئي موڙ بجهن جي *

۱۴

ولاڙڻو وٺين چڙهي پسيو سڪه سَنَداسِ
آدهي ونجڻو آکهيڙي نه ڪو پئي نه ماسِ
سوئي سو سيناسِ پري پراڻا ڪري *

۱۵

ولاڙڻو وٺين چڙهي ڏاڏهو ڏوري ڏور
سپيريان جي سور پري پراڻا ڪري *

پَري پَرَآڏا ڪَري اڙِي نَ آهي
ڪَمَترِ ڪا ڪاهِي پَهچِي هِن پَتِي ڪهي ❖

رُنجِن مِين رَرِ تهي ڪَر ڪوڙَل جِي ڪوڪَ
وَلَوَلو ۱۱ ڏوڪَ اِيئي تان آهَ عِشَقَ جِي ❖

رُنجِن مِين رَرِ تهي ڪَر چَتُو جِي چَانڪارَ
اِيئي عِشَقَ جِي اُپڪارَ نَعَرُو آهي نِينَه جُو ❖

رُنجِن مِين رَرِ تهي جَهڙِي ڪَري جُو
هي نَ عَوَرَتَ هُوَ اِيئي تان آهَ عِشَقَ جِي ❖

رُنجِن مِين رَرِ تهي ڪَر ڪِرڪِي ڪُونجَ
نَعَرُو مَنجَه نِڪُونجَه اِيئي تان آهَ عِشَقَ جِي ❖

رُنجِن مِين رَرِ تهي ڪَر سَارَنڪِي سَارَ
اِيئي عِشَقَ جُو آوازُ ماڙهون رڪهن مُندَه ٿي ❖

وَائِي

تَن مَن مَنجِه تَنوَار هُو يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي
تَهِيُون چِنِڪنِ چَت مِين جِينِي سِي كَهَنَدِي لَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي

لِڪِي اُنچَ اُڪِهِنِ كَهِي سِڪَهُو مُوٽُ سَتَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي

پَسَانِ كِي نَ پَرِيَتَنُو گَاڏِي پَرَتِ پِجَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي

بَنَدِيَاڻِي بَهَنِبَهوَر مِين آهِيَان تُوهُون دَهَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي

مُونِ كَهِي جَهَدِ مَ چَهَپَرِين آريَاڻِي آدَهَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي

آهي عِنْدُ الطِّيفِ كَهِي تَنُهِن جِي پِيئي پِجَارَ

هُوَ يَار سَدَا آهي سِڪَ جِي ❖

ديسي

فصل پھرون

۱
مُتھيسِ جھلِ مھارِ کُتھيسِ گاهِ مہ گرھو
مُونِ نِمائيَ جيِ فجھريِ بهيروِ کجِ بهتارِ
ساجنِ توهانِ دھارِ ڏتھمِ ڏينھِ قيامِ جو ۰

۲
ڏاکھنِ ڏيرنِ ڏونگرنِ ٿرنيھنِ ڏنمِ ڏکھ
سيِ سبھِ بهانيانِ سڪھِ هيڪندھِ کارنِ هوٽِ جيِ ۰

۳
ڏاکھنِ ڏيرنِ ڏونگرنِ ڏکھنِ آنئونِ ڏدھي
ڇُجھانِ پيرِ پُئھوِ جوِ وجھانِ وکھِ وڏھي
لکھڻيِ آنئونِ لدھيِ نہ تہ پٽيِ کيرِ پندھِ کريِ ۰

22*

ڏاکھا کي مَ ڏرو اَنجَان آريائي اَکي تھڻو
مورڻون مَنجَر تاريون چانکا تها چرو
آن تان حرف هرو مورانيي معاف تھڻو ۽

۵

انگن متهي اوڀرا جڏهن ڏاکھا ڏتھي ڏينھ
وتھي سڙڪ سسئي ويھ وهائي سينئ
چوڻي سان چانگن کهي جڙي زنجيرن جيني
تَ هوت تنهن جو هيئي هوند پنهون تَ نيائون پان سان ۽

۶

انگن متهي اوڀرا جڏهن ڏاکھا ڏينھ ڏتھاء
کنجون جي کرفن جون کنهن جنهن لڊ لڳاء
صباحني سندا تھي ساروني سسئي ۽

۷

انگن متهي اوڀرا جڏهن ڏتھي اُتھ
ڏانيي تَ ڏاکھن کهي اوکي سان اگتھ
تَ هوند تَ تنهن جي هتھ سور پرايا سسئي

اٽڪن مٽهي اوڀرا جڏهن ڏٺهي توڏا
واکيئي نه وارن سان تن کورن جا کوڏا
لکن جا لوڏا هوند نه ستهي سسئي ۽

جهاجي ڏنڪا ڏير منهن جو ڏينھ ڏنڪوئي م تھي
اٿهن ۱۱ اوڻهن جي چھانو هيٺو وڃي
هي کيني کير جا امر کهي آڏي پھري ۽

ديسي سين کجن پرديسي کهڙا پرين
لڏو لاڏوئا کرڻو پنهن جي ديس وڃن
پنجائن پرين کجي بس بهنبهڙ کھان ۽

ڏاکھنئون ڏيرن جي هوند آندا برد بهنبهڙ مين
چيري چيل چڙا کيا وه پئي وهن
کهڙي کهڙڪو ان جو ستي ستي سبهن
ڏاڏهن سان سيد چئي پياديون نه پهچن

جَن جَو پِيرُ دَ لَکُو پَتَ تِي تَن آيمِ سَانُ اُتَهَن
کُنکَن ۱۱. جُنکَن مُندَه اَسُونُهِن ميڙِئِن ۱۱

۱۲

اَکِي اُتَه رَزَن مُون بهيري مَاتَه تهي ✓
پَلانيندي پَان مِين کُچھو کِي دَ کُتَهَن
کَا جَا مَام مُتَهَن هِن پُن هُئي هِن سَان ۱۲

۱۳

دُهَرانِئي دَهاريَا ميتر مُنَهَن جَا دَ تَهِيَا
مَندي ڏيرَن مَن مِين مُون کهلِئُو کهيگاريَا
صُبَح تهي ساريَاَن دَ اُتَه دَ اوطاقِن مِين ۱۳

۱۴

اُتَه مَ اوري اَن اَنئون ڏاکهَن ڏدهي آهيَاَن
هَئي هَتَه هَين کهي پَري نيڙي پَلان
هوڻ مُنَهَن جَو هَان پُنَهون نيَائون پَان سَان ۱۴

۱۵

جَتَا شَال جِئُو جِئُو تَهَا جَاڙون گِرِئُو

بَانَبَهَن كَهي بَرُوچَ رِي بِيلي ناهِ بَشُو
 چِهَنُنُ تَا نَ بَشُو هِيئِي سَنُگُ نَ چِهَنُنُ چِيهَتَرُو *

۱۹

جَتَنِ جَا چِيلَان تَهِي سَاتَه پُجَهَانِي سَسُئِي
 آيسِ آري جَامَ جَا تَرِ تَوُڏَا تِيلَان
 اُنِ كَهي نَاكِيلِيُون نَگَن مِين دُهرِيُون دَلِيلَان
 سِرِ بَنَدِهَتُو سِيلَان تَهِي لايُو نِينُه نِنڏَرُون كَري *

۱۷

جَتَنِ كُجُه جَتَنِ جُو آيا كي ايندا
 وَتَهِي پُنَهُون پَانُهَن جُو وَتَان تُو ويندا
 دَمُ نَ دَمِيندا سِدَهَارِيندا سَارِيهَ ڏي

۱۸

هي جي آيا هير مُون اَگَ نَ ڏتَها ڪڏِهين
 اَنسُون تَرَسَان هُو تَڪَرَا پَتِ نَ لائِن پير
 بَهَنبَهُوليسِ بَرَن مِين پَسِي پَانَدِهِن سِير
 آءِ آريَانِي اُسِرِي اَنهي وَاهَر جي وير
 هِي گَمِينِي ڪير تُون پَارَسَ رَسِجِ پَبَ مِين *

343

جَتَن يَارَانُو ڪِڇَن مُون سِين ڪُو نَ ڪِئُو
 نالي سِيَسِ هُوَتَ جِي مَتَهَمِ بَارَانُو
 تِينَاهِي طَعْنُو ڏيندا مُون ڏيرَ وِيا *
 ۲۰

جَتَ هَڏِهِيَن هُتَ مُون هِيتَ هِنڙِي مِينِ حَلُ تَهِيَا
 چَنڪَلُ جَنُهِيَن جَا چَوِپَهَرَا رَاحَتَ تَنُهِيَن جِي رُتِ
 ڪُنڪَن جِي ڪُفَتِ چَهِڙِي وَدِهِيَسِ چَهِڙِيَن *
 ۲۱

جَتَن وَدِهِيَسِ جَارِ نَ ڏَ هِيَسِ نِمَانِي نِڪِنِيَان
 تَهڙَا پَانِ قَرَارِ مُون مَن ڪَڏِي ڪُونڊَرِيَن *
 ۲۲

جِي جَانَان جَتَن پوءِ پَتَانڊَرِ هِيَتِرُو
 آئون ڪِينِي مِلي تَن سَرَتِيُون سُوَرِ پَرَاڻِيَان *
 ۲۳

ڪُورَا وَڃَن ڪَامَ ڏيرَن سَنڊَا ڏِيهه تي
 توڏَن جِي تَرِ بهيڙِ مِينِ تَرِيُون تِرِڪَن قَا مَ
 اوڻهڙَا آرامَ لَنڪهي پَتَ پَرِي تَهِيَا *
 344

ڪه سِر تِهڻي مَ ڪَس پَني پَري مَ پرنِي تي
جَنهن سِر سَاجَن سِرِين تَنهن اُتھ مَ لَکي اُس
پَنهن پاڪ پُرس هَوَت نَ جَن هيڏيون *

اُس مَ لَکي اوڻهين ليڙن لَکھ مَ لَک
آلا آريجن ڪهي ڪوسو واءِ مَ وڳ
جَت جهجها مين جَک مَنهن جي پَرَت پَنهو سان *

لڏيندي لباسُ جَتَن جيڏوڻي ڪيو
اچي آري جامَ جو وَن وَن مَنجهان واسُ
جي مِرون ڪهڻم ماسُ تہ بهي هڏ هَلندَم هَوَت ڏي *

اُتھ ڊيري اوڻهار ڊيري ٿريان ڊيري تهڙم ڏير
چوڻهن ڊيري واءِ تهڙو جنهن لڻيا پَنهو پير
پَنجون ڊيري سِج تهڙو جنهن الهِي ڪي اوڙ
جهڙون ڊيري جهڙ تهڙو جنهن سَنوان ڪيا نَ سير

ستون ڊيري چنڌر تهڻو جو ڪهڙو نه وڌي ڊير
 ۳۴۶
 واهيري جي ڊير ته ڇهون گريان ڇهين

واڻي

ڏاکھن ڏيرن سان گرهين ڪيچن سان
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي
 آئون ستي هوڙ وٽرا گرهڻ ڪاهي
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي
 آسن اڪيان ان جي بربر ڪنو پاڏائي
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي
 چتر ڏيئي چت ڪهي وٽرا هوڙ ڇهائي
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي
 جيڪا هين من مين سا پنهن جي ويا ڀڄائي
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي
 اديون عبد الطيف چوي ايندم واک وراڻي
 مٿان ڪا ٻي لنون لائي

فصل پڻو

۱

اُڄ بهي وسائي اوڻهين متهي مارڻ ماک
پنهنون نيائون پان سين تاريون بهنجي طاق
هيها هيها لڙو ٿو ٿو سنجي ٿي اوڻاڻ
چڪي چوري چاڪ هارهي هوت هلي ويا *

۲

مڙي منده ڏي آيون ساهيڙيون سهجا
السفر قطعه من النار هاري موت هتا
سند صراط المستقيم جو آهي نه اڳيا
سي ڪيچي نينده ڪيا جو تنهن جو نينه نفاق سان *

۳

جدهن کن فيكون چئي نيا آريائي ارواح
انک اڳيئي لکھڻو منهن جو ميثاڻا
من طلب شيئا جد وجد اتو علي شاهه
انجان هن حديث جو مون آسرو آه

پَنهُو جِي پِيَرَار تان مُنهن جو مَوْتُ مُباحُ
سَرَتِيُون دُعا جَڪا تہ مَن ميڙائو مون تِهِي ۞

۴

سَبَهِي سِيَاهِي آهي آري جَام ري
گَدِهِن پَسِي گا تہ گا ري لالَن لالَني
دُودُ دِل تان دُور گري گر ساجَن صَفائي
مَن لا شَيخُ لَه فَشِيخُ هُو شَيطانُ اُن ري اُونداهي
هو جا هلي هيڪلي سا كيرَبَ کَنوائي
بِلا شَيخُ مَن يَمشي في طَرِيقِ کَمَن يَمشي في اَلْبَحْرِ بِلا
سَفِينَة اِهڙي آوائي
تَنهن ري توائي کوڙين تهيون کيتريون ۞

۵

پَر وَڌي بارِ کَهنيون ويجهو تہ وَنگارُ
ليڙن جو لطيفُ چئي كهيو مُندَه مَدارُ
وَنَنَدَن تہ وَرَ کَندا تہ اَمِينَ جِي اِختيارُ
کاڌي تهنو کوھيارُ کَنهي تهي هَتَه کَهني ۞

۶

کيڙي کيچائين کورا کس هلاڻيا
لڙيو چڙهڻو چوڻئين گرتو کوھ کڙن
سونهن جي سردار سين توڏا م تڙجن
لطف سان لطيف چري لنگهڻو بر بون
تن کهرڙو غم گنگن هوڻ حماتي جن جو ۰

۷

جاگائي جتن کورا کس هلاڻيا
پهچن ري پهڙ مين اته م آگتجن
لتاري لطيف چئي لنگهڻو بر بون
کهرڙي چهڪ چانگن هوڻ حماتي جن جو ۰

۸

بهري تها بهرين سانهن سندر هتهن مين
ليڙن جو لطيف چئي مون کهي منجه ن ڏين
هوڻ پنهنون تها نين انسونهي جو آجڪو ۰

۹

اوگارين ن آيرا بدھا چرن ن پور

ليڙن ڪهي لطيف چڻي هلن جو مڏڪور
مين ڪهي معمر آهي ان تڻ اڳئين پنڊه جي *

۱۰

ويڙهي ٻڪي ٻاڻه جهولي جهنگ جهني ڪي
ايم تن اڻهن سان جن جا پير ددها دهر ڏاڻه
لنگهيا لڪ لطيف چڻي توڏا تڙ ٻنگ طاف
ڪير لنگهينديون ڪاف هي ٻر برهمڻ باسڻو *

۱۱

هي هي ڪٿو هاء ته پان هلي سر پانهين
لدهائين لطيف چڻي جتن سنڌي جاء
شڪر ٻار سندا جيني ستاري سانه مڙو *

۱۲

دوڳ دهليا جت ڪورا هلن نه گس مين
چوساليا نه چليا ته تونگ نهاري ت
سودهي انهن سيد چوي پوء پچارن ڀرت
ان اٽانگي پنڊه جي ڪا نيشن پوي نرت
سسئي وڏي ست جا اهڙي پر پنڊه ڪري *

۱۳

پُن تَهَا پَلَانِينِ اَوْتَهِي اَجُ اُبَهَكَهَرَا
 پَهَ پارِسيُونِ پَانِ مِينِ ڏيرَ ڏهاڙي ڏينِ
 هَوْتُ پُنْهُونِ تَهَا نِينِ بارُجي بولي ڪِئو ۛ

۱۴

پُن تَهَا پَلَانِينِ اَوْتَهِي ڪَهَنُو اَبَاهِرَا
 هَوُءُ جِي هَلَنَ سَنڊِيُونِ مَگاهُونِ مَگالَهائِينِ
 مُونِ ڪهي تَهَا مَارِينِ سَجَنَ سَانَبَاهُو ڪِئو ۛ

وَائي

آءُ پُنْهُونِ پِيهِي وَتَرَا سُوَرِ سَبَهِيئي
 جِيَسِ جِيَسِ چِيڏِيُونِ مُنْهِنِ جَا آءُ پُنْهُونِ پِيهِي
 مَگالَهِيُونِ ڪَنڊِيَسِ ڪُجَهَ جُونِ مُنْهَ مُقَابِلِ وِيهِي
 جِيَسِ چِيڏِيُونِ مُنْهِنِ جَا آءُ پُنْهُونِ پِيهِي
 ڪَهَنُورِي بَارِ بَهري آيا ڏوئڪَرِ ڏِيهِي
 جِيَسِ چِيڏِيُونِ مُنْهِنِ جَا آءُ پُنْهُونِ پِيهِي
 سَرڪشي سَرڌارَ سان مُونِ ڪَمِينِي ڪِيهِي

جيس چيڏيون منهن جا آءُ پنهنون پيهي
هئي شڪستي سستي راز پنهنو جي ريهي
جيس چيڏيون منهن جا آءُ پنهنون پيهي
اديون عبد الطيف چوي سجن آيم سيئي
جيس چيڏيون منهن جا آءُ پنهنون پيهي *

فصل ٽيون

آله ڪارن اوتهن ڪرها م ڪاهئو
جائب جدي جي جو آڪاندهو آهئو
لاکاپو لاهئو متان منهن جو سپرين *

آله ڪارن اوتهن ليرا نئو م لر
نئو نمائي پان سين ٻانهي جهلي بر
مون ڪهي ماري منجهه ٿهي سندي هوتن هر
کچو لايان ڪر ڪيچان اوري جي وڙان *

ڪيڇان اڙي ڪيٽريون مَعْدُورِيُون مُيُون
وَائُون ويهه تهيون ڪوھ ڄاڻان ڪيھي ويا ۞

ڪيڇان اڙي ڪنھئين وَنَ نہ ڏيساھين
ڪيڇي ڪيڇن لِي پُورج پَراھين
تالچ تيدھاھين وارج ڪا مہ وَرنَ جي ۞

آلا آڇن اوم جن آئي مَن سَرھو تھي
پَسان مان پَر ڪنھين جَتَن سِندي جوہ
لَنکھي لَڪَ لَطيف چئي سَنان ھوَتَن ھوہ
ڪولي تھيان ڪَلبوہ جي سَنڃاڻان ساٿہ دھلي ۞

ڪيڇان آيو ڦايلو راتِ مونڇاري رُوہ
بوتي ۱ ۱ بلوچ جي رڙھي پَسان رُوہ
ڪولي تھيان ڪَلبوہ جي مُون نِٿو پان سان ۞

ڪيڇان آيو ڦايلو بھليرو بھائيان

پئي جا پيرن جي سا لنگن کهي لايان
چنيلي چايان جي مون نٿو پان سان *

۸

ڪيچان آيو قافلو طرح موچاري توڏ
سينگاريا سيد چوي گرها منجهان ڪوڏ
لکھ لهي تهئي لوڏ جيچا تن جتن جي *

۹

ڪيچان آيو قافلو جامن سندو جام
پسنديشي پنهور کهي آڪهن ڪٿو آرام
ناتر چائيان نام جي مون نٿو پان سان *

۱۰

ڪيچان آيو قافلو جنگ سنهاري جوڙ
تليارا توڏن کهي گجي سونهن موڙ
دولت چائيان دور جي مون نٿو پان سان *

۱۱

جهوڙا جن جهلن مين هيري لکھ هزار
لکا واٽ وٺن جا پنهور کهي پالار

آن ڪي ويندا گڏيا اهڙي ستر سوار
لنگهي ڪالهه قطار تون آئي اڄ بهارئين *

۱۲

مڙمانن مهري آئي جهوڪيا جهوڪ مين
چاڻي چنبن مين ويا جينئي باز ستي بحري
ڪوهيارو قهري وڻو نهوڙي ننڍر مين *

۱۳

ڪيچي ڪالهه ڪهي ويا ادي آدهي رات
جامان تان جيڪي تهڻو وهائي پربها
پهوڙائو فقير ڪهي ڏنو جتانِي جات
رڻيغ اڏرجات پرمڏ پنهون ميڙئين *

۱۴

مون بهانيو مون وٽ ههيشا هوندا پرين
ويڙهو ڏيئي ويڪرو پهري ويا پت
سر جنهين جي ست وڪيم تهه ونگار مين *

۱۵

مون بهانيا مڙمان ههيشا هوندا پرين

کُهي کييلي هليا گهڏ گيائون گا ڏ
 ڏيئي ويا ڏاهه کهي سورن جا سامان
 جوڙو رات جوان چيڏيون جت گري ويا ❖

۱۶

بهائيم جي سڙوان جهلائيندم چهڙين
 تڏهه ڪهائيم هوند پلان اٿه ڪڏايم ان جا ❖

۱۷

کاڏي منهن مڪران جو کاڏي ڪچ تهنو
 ههڙو سانه بهنبهڙ تان ڪڏهن ڪو ڏ پڻو
 هني ڪام ڪوهيارو چوري جت وڻو
 جنهن جت نڻو تن اٿهن ڪهڙي آهيان ❖

۱۸

برهه مٽايس بر نا تڏهه سڪي ڪير سدهون گري
 ڪهنو ڏور يائين ڏکھ سين ڏيرن لي ڏونگر
 وري آيس ور ٿڏهن سفر مٽي جو ساب پڻو ❖

۱۹

ور مين ڪونهي ور ڏيرن ور وڏو ڪڻو

نِهاريَندِيسِ نِڪِنِيَانِ بُوَتَنِ گَارِنِ بَرُ
آڏُو تَڪَرُ تَرُ مَتَانِ رُوهُ رَتِيُون تَهِيَن ۞

۲۰

وَرِ وَرَاڪَا وَجِ مِينِ لَڪَنِ آڏَا لَڪَ
هَؤَ جِي آڏَا حَقُّ سِي ڪَڏَا ڪَؤُھ ڪَڏِنِ ڪَھِي ۞

وَائِي

هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي آئُونِ جَا مَارِي سَجَن تُون جِي نِينِه
چَهڏِي تُون ڪُو چَهَرِ وِيندِين هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي
لَڪُون لَڪَنِ ڪُوسِيُون ڏاڏَها تِينِ ڏِينِه
چَهڏِي تُون ڪُو چَهَرِ وِيندِين هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي
عِشَقِ آري جَامِ جِي ڪِيسِ نِمائي نِينِه
چَهڏِي تُون ڪُو چَهَرِ وِيندِين هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي
جَهُونگارِيندي جَهَنگِ مِينِ ڏوڏُون ڏِٽهي ڏِينِه
چَهڏِي تُون ڪُو چَهَرِ وِيندِين هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي
آن جَا چَهڏِي چَهَرِين سَا ڪِچِ رَسندي ڪِينِي
چَهڏِي تُون ڪُو چَهَرِ وِيندِين هَوَتَ نَ بَهَائِيْمِ هِينِي

وَلَهِي هِت وَسَايَا سَنَدَا مُحَبَّت مِينَه
 جَهْدِي تُون كُو چَهپَر ويندين هوت تَه بهائيم هيني
 اديون عَبْدُ الطَّيْفُ چوي مَن پَهچان سين سيني
 جَهْدِي تُون كُو چَهپَر ويندين هوت تَه بهائيم هيني ۛ

فصل چوتھون

۱

وَارُو وَر وَتھي ويا آري جا اظلام
 آندائون آري جا پنهو ڏي پيغام
 پَه ڪيائون پان مين مونھان مخفي مام
 سنبھورا سانه ڪهني ويساهي وريام
 ڪاڪيون رات قيام جيڏيون جت ڪري ويا ۛ

۲

وَارُو وَر وَتھي ويا جابر ڪري جوڙ
 بهيدي تهئو بهنبھور حشر ڪري هليا ۛ

وَارُو وَرُ وَتْهِي وَيَا كَرِي ڏيرَ ڏَمَرُ
هاري تَهڻو حَشَرُ پُنا قولَ قِيَامَ جا ۛ

وَارُو وَرُ وَتْهِي وَيَا ڏيرَ كَرِي ڏورو
سَاجَنَ رِي سَرَتِيُونِ آتَنُ اَدَهوڙو
نِيئَه سِينِ نِسُورُو حَشَرُ كَرِي هَلِيَا ۛ

وَارُو وَرُ وَتْهِي وَيَا جوري سِينِ جَابِرَ
صَبَرُ كِيئِي صَابِرِ آچي عَجِيبنَ رِي ۛ

وَارُو وَرُ وَتْهِي وَيَا ڏاڙهي بَهَنبها ڏيرَ
ڏيندِيسَ ڏاڙهين ڏونگرين اُنهين لِي اَليرَ
ڪيچَ پَهچي ڪيرَ وَجَنَ سان وَسَ ڪريان ۛ

سَنجھي مُون نَه سَنبھالِئو تَه ڪي اوڙهي ڪَنڊا اِينِي
کُهي ڪيئي ڪيئي جيڏيُون راتِ جَتَن ڪي ۛ

۰۸

سَنجھي مُون ڏ سَنبھالِئو صُڄ سَارِيم سُوَر
جَتَن لاءِ ضرورَ ڪهڻا ڪهارِيم ڏينھڙا ۞

۹

سَنجھي مُون ڏ سَنبھالِئو صُڄ مَارِيسِ سُوَر
آدھي راتِ آدھيئو ڏنن پَلتئو پُورَ
جَتَن جي ضرورَ مادرِ ماري آھيان ۞

۱۰

سَنجھي مُون ڏ سَنبھالِئو مَارِيسِ سُوَر صُڄ
نِن ھيرائِيم نِنڌَر سِين جَتَن لَنگھي جُوءِ
ھاڃو ڪري هوءَ آدھي راتِ اُتھي ويا ۞

۱۱

آدھي راتِ اُتھي ويا ڪر رڪھيائون ڪِچ
ٻاروچائي پِچ مُنھن جو مَن مُجھائيو ۞

۱۲

جَدِي وَت جاپي مانِ لَلَّه ڪَارَن لِڪھ سِين
آھي آري جي آسري ھت ھتِ حَوايِ

عَيْبَ مَنْ مَانَ اَمِرا مَنْ نِرْمَدِ نِڪالي
پَرْتِياني پالي گامد نيندو ڪچ ٿي ۛ

۱۳

پَرْتَنِ پَالِياسِ بَانْبَهَنَ بِيٽِي آهِيان
حُسنَ هَوَتَ پُنْهُو جِي ماري مَوَتَ وَدِهِياسِ
جَانِڪِي تان جِنْدِياسِ پِيئَسِ وَرِ وَصَالِ جِي ۛ

۱۴

پَرْتَنِ جِي پاڙي جَارَ گُذَارِيَمَ جِيڏِيُون
جَنُهِيَن مُون ڪهي مَارِئُو سُوَرَن سِيَن سَاڙِي
اِيَرادي آني سَانِڪِن سِيَن سَنُڪ ڪِئُو ۛ

۱۵

اَسِي پَان پَرَتَ پُوَرِهِيَتَ جَامَ پُنْهُو جَا
هَوَتَ ڪَهْتَهوَرِي هِيَرئون مُون مِيَن صَابُنَ چَهَتَ
آتَن مَنجِه اُڪَتَ شَدَ ڪِيئِي جِي ڪَا مَ تَهِي ۛ

۱۶

گِڏِئُو دِهوپِن دِهوءَ پُنْهُو ڪِپَرُو هَتَهَ مِيَن

اُتي آري جَامَ جو آيسِ قاشدُ ڪوھ
ايئي ڪامِلَ ڪمُ سَندوھ جينئي پَھسِ پُڄائين پوھ پيا ۽

۱۷

نہ ڪو ڪيچُ بھنبھورُ نہ ڪو مائتَرُ مُندھہ جو
ھورُ مڙيئي ھن ڪھي ھوئن ڪوئھي ھورُ
زاري دھاران زورُ ھلي ڪو نہ حبيبَ سان ۽

۱۸

چھوري نِڌوري نہ ڪو مائتَرُ مُندھہ جو
سرين ھلنِ ساتھہ سان ڪمي ۽ ڪوري
آن پُن آھيان اُن مين لنگھي ۽ لوري
لنگھائي لُطفَ سان تھرن جا تھوري
آھيان آجوري تھن جي جوري جَبدَ لنگھيان ۽

۱۹

آيلِ ٻاروچن جي رُٿان پُڄھان راھہ
واري وسي واٽَ ويئي مَتھان مورئو ڪاھہ
مِرُن ڪريان مِنتھون ڪھين نہ مُنھن جو ماڻھہ

هِيڪَلِنِ جُو حَبِيبُ چَوِي بِيَلِي آهَ اَللهُ
چِي سَرَتِيرَن وَڃِي سَاهُ تَهِيَانِ حَوَالِي هَوَتَ چِي ۞

واڻي

چها ڪهي تها ڪرھ قطارِڻو واڳ وڻهي وُر وارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ
رھو راتِ بھنبھور مين تان ڪا ڪھڙي ھِت ڪھارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ
سِڪِي جَنھن سَنُڪ ڪِڻو تَنھن مَعذُور ڪهي مَ مارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ
سائِنِي ڪارنِ سِپَرِين دؤس دَرَسَن ڪارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ
موڙِي مَنجَر تارِيون چانگن ڪهي اُڍي چارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ
ابھري عَبدُ اَلطِيفِ ڏي واڳ وَنھيدَ ائين وارِڻو
وؤ مون نِماڻِي تان ڪِي نَ چِيؤ ۞

فصل پنجنون.

۱

جينئ سو هرن هماء سرگردان سنسار مين
هو دهر دهرتي ته ركهي هي دهر سر دهر ن پاء
تو بهي تن وٿاء ڪي سور پرايا سسئي *

۲

رات ڏٺهائين روجه بهائي ڪ اوڻهي آيا
پرئيني پرين جي سڪن ڪي سوجه
هئي ڪهنو ابوجه پر سورن سيائي ڪئي *

۳

روجهن ڏٺهي رات هوٺ ڪوليندي حب مين
ڪيچن جي ڪري تهئي توء تنهن جي تات
باروچائي ذات مان مٿي نه وسري *

۴

جبد مين جانار سره گڏبي سسئي
بهني پوء بهنبهوز مين پانبهن جي ٻاڪار
هوٽائي هيڪار مولا مون ڪهي ميڙئين *

سَرَهَ گُڏِي سَسِي سَوڙهي مَنجھ سَهي
طَرَحَ پُڄَندَ تَڪِڙي ٻاروچي ٻِي
آني ڏيندَ هَتَه مِينِ ڪِتَابَتَ ڪَهي
پَنهن جي پَان هَتَهِن سَان وَاچِيندَن وَهي
سَرُ جَن صَحِي تَن ڪُونهي اَوَڪُه عِنَاڻَ چَوي ۞

۶

سَرُ جَنهِن سَان هُوڻَ حِمَاتي تَن جَو
ڪَري چَچَ چَپَر مِينِ پَنهُون اِيندَو پَان
تَهيَندي رِجَه رِهانِ لَظِي مَنجھ لَطيفَ چَئي ۞

۷

پَسي سي سَرهي تَهي جي مِينِ لَنگَهيَا مَسَ
حُبَ جَنهِن ڪَهي هُوڻَ جي وَڻَدَر تَنهِن ڪَهي وَسَ
تَنه تَنهن ڪَهي نَاهِ ڪَو لَڪَ مِڙِيئي لَسَ
سَندي چَانگَن چَسَ پيرَ تَهرَندَ پَبَ مِينِ ۞

۸

سَسِي لَنگَهيُو سَو مَرَدَ جَنهن مَاتُ ڪِيا
جَبَلُ وَڌو جَو نُونِ مِڙِيئي نِينَه ڪَهي ۞

جَبْدُ مَارِي جَكَهْ جُو آڏُو آريچَن ڪهي
توڙي لکن لڪه تڏ به سبھ لنگهينديس سڌ سان

۱۰

جَبْدُ جيڏوئي آڏُو آريچَن ڪهي
وَر وَتھي وات تھيا بُرپھت بروھي
رُچَن مين روئي پسان شال پُئھو ڪهي *

۱۱

جَبْدُ سُچَن جال آڏا آريچَن ڪهي
هاڙهي ڏانھ ھتھ ڪھنڏو چھپر مڙان شال
ڪيچي وڙم ڪالھ ٽينئي تھي ڏونگر ڏوريان *

۱۲

چھپر چھپر بھائيان ڪاٺبھين سو ڪارو
پُ وڃھنديس پُتھ تي صُبح سوارو
وڃن مون وارو ڪي تڏ وھنديس ڪنڏ مين *

۱۳

چھپر * چھپر تها لڪھ لکن پان مين

ديسي ،

آڏا ڏوگر ڪرڪرا ويده ونگايون ور
آنئون پيادي پڙئين نيمائي ندهر
سوري جي سگر اٽ ٻاٽارن پيلي تهئين *

واڻي

سيڏيون آنئون هلندي ويندي هوت ڏي
منهن جو هنڙو تهو هن ساري
هوتن هلن من مين ڪير ڪهڙي هت ڪهاري
منهن جو هنڙو تهو هن ساري
آسر بهري آهيان من والي آئيس واري
منهن جو هنڙو تهو هن ساري
پنده اٽانڪا پڙيون مون ڪهي ڪوهيارو تهو ڪاري
منهن جو هنڙو تهو هن ساري
سچو سچن سپرين من پنهن جو پنهل پاڙي
منهن جو هنڙو تهو هن ساري
چيرو اندر جندڙي وڻو ٻاروچل ٻاري
منهن جو هنڙو تهو هن ساري

ودھا ڪم ڪريم تي هن وڃاري واري
 منهن جو هنڌڙو نهو هن ساري
 اديون عبد الطيف چوي وهندم ڪي نه وساري
 منهن جو هنڌڙو تهو هن ساري ❖

فصل چهون.

۱

آڌرچها اهرآ ڏونگر ڪهي ڏاڳا
 ڪيم آه عجيب ڪهي سڪ منجهان سا ڳا
 پيئي هتھيڪي هوت ڪهي ڪوڪ وڃي ڪن ڳا
 منهن جو وس ڪرڻ واکا ٻنڌهن ڪم ٻروچ جو ❖

۲

آڌرچها اهرآ وندر وراڳا ور
 حب جنهن ڪهي هوت جي سا ڏوريندي ڏونگر
 پهچائين پرور لطف سان لطيف چئي ❖

۳

آڌڙچها اهرآ ڏونگر ڪهي ڏاڪا
وڙهي وڙ وات تهيا بر چڙهي باڪا
پهتيا پير فقير جا چڙهندي چڙهاڪا
هون جيئ اندر جا ڪا سا ويا پڄائي پانهن جي *

۴

آڌڙچها اهرآ ڏاڪا ڏونگر ڪهي
هوءَ جي وڙ وندر جا سي ماريندا مون ڪهي
هاڙهو هيئي ڪهي لنڪهائج لطيف چئي *

۵

آڌڙچها اهرآ وندر وراڪا واک
اجهايس اتهن جي پهوڙائي فراق
پنهون پرمڌ پاڪ والي لڪ وريچئون *

۶

آڌڙچها اهرآ ونگا وڙ واڻن
چيرا جگر بکيون آري لي آڻن
ڪسي ڪنواڻن سنبهوڙا سيد چوي *

ڪوڏر نہ ڪاٿي جنهن سان ٿڪر ٿاڪيان
 جيڪو جبد لنگهڻان سو هيٺ جو هاڻهي
 پرين جا پائي سا جر جري نہ لهي *

گرڙا ڏونگر ڪه ڪهني جت بر پت بيران
 ڏاهن ڏاهپ وسري تهيا حريف بهي حيران
 سسئي لنگهڻو سيد چوي محبت سان ميدان
 جنهن جو آريائي اڳوان تنهن جي ڪانهي باڪه بهير مير

گرڙا ڏونگر ڪه ڪهني جت واڻن تي واري ✓
 آڏا لک لطيف چئي بر سجن باري
 جا ميرلن ماري سا قادر ڪچ رسائين *

گرڙا ڏونگر ڪه ڪهني جت جبد گوناگون
 ليڙن جون لطيف چئي تونڪ تنوارون پون
 جن ڏٺو پير پنهو جو سي نہ کي رون نہ چون
 هوندين متهي هون لاڳاپا هن لوڪ جا *

کَرِزَا دُونِکَر کَه کَهَنِي جِتِ مَاتَهَرِ مَتَهَاهِين
اُتِي عَبْدُ الطَّيْفِ چَٻِي تَهَا سُجَنِ مِرُونِ مُهَائِينِ
تُونِ آريَانِي آهِنِ مَنَه مَعْدُورِنِ چي ۞

کَرِزَا دُونِکَر کَه کَهَنِي جِتِ رِنِ تَتُو رَاڻُو
تِيَرُ تَهِي مَ تَنُهِنِ کَهِي شَدِ دُونِکَرِ مِينِ ڏَاڻُو
جَدِهِنِ جَامِ پُنُهُونِ جَاڻُو تَدِهِنِ تَهِيُو سَوَلُو طَالُ سَاتَه جُو ۞

جَاگِي جَاگِي سَسِي جَانِ هِيَجَانِ هَتَه وَدَهَاءِ
سُجِي سِيچِ پَرِينِ رِي پُنُهُونِ پَتَهَرِ نَاهِ
اُتَهِي اِينِي چِيَاءِ تَه کَهوڙَا کَهَرِ نَ سِيرِينِ ۞

سِکِي جَانِ سَتِيَّاسِ تَانِ سِکِ سُنُهَنِ نَ ڏِي
جَاگِي سَتِيَّاسِ جَنِ لِي سِي آيَا تَا نَ اُتَهِيَّاسِ
بِهِيَرُ اَنُتُونِ بَهِيَّاسِ نَ تَه سِکِ سُنُهَنِ چَهَا لَکِي ۞

مَانِکُ مِٽَرُ سَنَدُومِ اُونْدَاهِي مِينِ سُوَجُورُو

حَشَرَ وَيْلَهَ حِسَابَ مِينِ چَهْدِي نَهَ وَيْنْدَوْمِ
سَارِي سَدُ كَنْدَوْمِ كُوْهِيَارُو كِيچَ دَهْنِي ۞

وَائِي ۱

كُهْمَانِ جَالِ جَبَدِ مِيَانِ چِيْدِيُونِ جَانِبَ جَتَ لِيْ
دُورِ يَنْدِيْسِ مَنَجِهَ دُونْگَرِيْنِ كَنْدِيْسِ آنْشُونِ اُچَهْدِ مِيَانِ
چِيْدِيُونِ جَانِبَ جَتَ لِيْ
هِيْدِي شَهَرَ بَهَنْبَهَوَرِ مِيْنِ رَهَانِ نَا هِكُ پَدِ مِيَانِ
چِيْدِيُونِ جَانِبَ جَتَ لِيْ
پُنْهُونِ پَانِ نَهَ وَنَجْنُو كُوْ مُنْهِيْنِ مِيْنِ وَلِ مِيَانِ
چِيْدِيُونِ جَانِبَ جَتَ لِيْ
اوْڌِي تَهِيْئِيْ عَبْدُ الْطِيْفِ چَوِي هُوْتَنِ كَارَنِ هَدِ مِيَانِ
چِيْدِيُونِ جَانِبَ جَتَ لِيْ ۞

وَائِي ۲

وِيْنْدِيْسِ كِيچِ كُهِي سِيْنَنِ سَانِ سَهِي
دُو بَهِيْنَرُ آنْشُونِ جِيْنْدِيْسِ تَا نَهَ جَتَنِ رِي

وہان کیني مائه کري هيڏو سور سهي
 وؤ بهينر انئون جنديس تا ن جتن ري
 هيڏي شهر بهنبهوز مين ساريان کو ن سهي
 وؤ بهينر انئون جنديس تا ن جتن ري
 اڪيان آري جام جو وٽو ساهي وهي
 وؤ بهينر انئون جنديس تا ن جتن ري
 صبح ڏونگر ڏوريان گنه پير رات رهي
 وؤ بهينر انئون جنديس تا ن جتن ري *

فصل ستون

۱

✓ بُرو فادا بات جن جي تهائڪ روان شيشي
 ڏڻن پارسيون پان مين ازان بليشي
 ليڙا رات لطيف چئي ڏنڊها ۽ نيشي
 پنهنون پروشي ڪج پيادن جي پنڊه مين *

بُرُو بَڪِيرْدَ بَامَ بَلِيحَانِ گَامَ پَرُوڙِي مَامَ
تَوڊِي تَوَمَانِ خُشَتَڪَانِ ڪِ تُو چُهلي چَهَرِ جِي لَامَ
اَجھِي جَنھِين سَامَ دُرھَا دُرھَا ڪَن جِي ❖

جِيڪَر رَوَانِ رُوڙِ مَرُوڙِي تَحْبُوبَ ڏِي
مَنَانِ ڪُشي مَو لڏِي دِيَوَانِ پُنھُو دُوڙِ
تَوَگُو خَانِ مِينِ ڪُوڙِ سُنِي مَانِ سِڪھِي تَهِيَانِ ❖

فَاڏَا پَهِيَرِيَاڻُون مَهَارُون مِينِ جُونِ
مَرُوڙِي جَبَدَ رَوَانِ وَاڻِي وَاڻِيَاڻُونِ
مُونِ ڪھي مَارِيَاڻُون بَارُوڇِي ٻولي ڪَري ❖

بُرُو بَڪِيرْدَ ٻِي تَهَا ڏِينِ پَارَسِيُون پَانِ مِينِ
مُونِ لَوڏَانِي لَڪھِيَا تَهَ هَانِجُو ڪَنڏَا هِي
مَارِينڏَا مُونِ ڪھي پُنھُون نِينڏَا پَانِ سَانِ ❖

پُنھُو سِينِ پَرِٽِ جُو ڪُو جُو ٻِيچُ پِڻومِ

بهنهي هن بهنبهوز مين وهن وه تهئوم
مئيون موئن سنديون گايون كي م ڏئوم
سرتيون ساه سئدوم تهئو حوال هوت جي *

۷

ڏاجن تي ڏاجا ڏنائون ڏکهي ڪهي
لکس ناوگ نينه جي قلب اندر گا جا
تهرن مين تها جا ڪري منده مرن سان *

۸

ڪو منهن ڪتهد آيو هي وس نه ويچاري
هوت تنهن جي هته ري پهچي نه پاري
اچين جي آري نه پاند پجي لک لنگهيان *

۹

ڪو منهن ڪتهد آيو ناه ويچاري وس
هوت تنهن جي هته ري ڪولي تهئي نه ڪس
ڏکھ ڏکهي جو ڏس نه موڙهي ڪو منهن تهئي *

واڻي

لڳي مَن لَغارَ وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 اَنئون سَتي هوءَ هَلِيا سَنجھي تَهڙا سَوارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 چيڪي اُورن پرنئي سان چيڪي پرنئي پَچارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 ڪُھ سِي جَن ڏينھڙا جي پريناڻي دھارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 جُتي آھي جانِ مِين سَندي عِشقَ تَنوارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 ڪھڻو اَڪنڌھي آھيان تَن جَن جي جِنسارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 ڪڏي وِينديسِ کَسَ مِين ڪاڪيون سانَ قَطارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 مِيخُون مُحَبَّتَ سَنديُون هِنڙي مَنجھ هَزارَ
 وڙ يارَ لُنُون لُنُون مِين لالَن جي
 ڪانگن قَطارُون ڪيون چُڪي ڪھي چَوَدھارَ

وؤ يَارَ لُنُون لُنُون مِين لَالَن جِي
اچي عَبدُ الطَّيْفُ جِي دَمِج تُون دِلدار
وؤ يَارَ لُنُون لُنُون مِين لَالَن جِي *

جهڙوڪو.

۱

ڪڏهن تان باجهه پئي تون ساجن مڃ سلام
سڱ تنهن جي سپرين ڪٿو تن تمام
هتهين هاج وهه تههين نينين نندَر حرام
دوس نه سهان دام تون ونڌر تهو ويلا ڪرين

۲

سُرهي منجهان ساهه آئي باس بهنبهڙ مين
پيٽها بازارن مين لائي جت جبات
سندي هوت جبات ڪچ پهنو قافلُو

۳

بر مڙيئي بوءِ جهڙ جهڙون مڪيون

بِهَ بَه تهي بهنبهڙ مين هنده مڙيئي هوه
رائن وري روه گوندَر لنها ڪولئين *

۴

جڏهن پيئي باس جهڙ هٽ پنهو جي
اڏيون آريجن جا ون مڪا واس
آيل پني اس پنهون پهتو ڪچ مين *

۵

آيل اوطاقون گري ڪيچي هليا
سڪيون نه سينن جون ماڳن تان ماڳون
نسوهريون ناڪون سنجي ويا سور جون *

۶

جتن سان جائون سرتيون مون سنڪ تهڻو
گري ڪوهيارو وٺو تن چهني تائون
انئون پڻ تڏائون اده ڏکڻي آهيان *

۷

متان ڪا ٻڙي ٻول ٻروچي وسهي
هوند نه ستيس سرتيون ويهي رهيس وري

جَت مُنهن جي جُوه مين ڪهارن مان ڪهڙي
ڪيچن ان ڌ ڪڙي پر ڪنهن ڏهه ڏاون ڏاڻيز

۸

ڏيرن ڏوه ڌ چيڏيون ماءُ مڙيئي مون
آئون آسونهي هوءَ سونهان پرين بهلا پربهون
اصل آري جام جو پاند پجتوسون
جن جو تونهين تون سي پياديون پهچائيپن

۹

آديون آئون ڌ ٿينئي جيئي پريتو پرنئي سين
بندهي ستيس سوکھو چهلور جهاتي سيني
گرها گاهي ڪيچي مونھان وڃن کيني
ڏوه منھين جي ڏينھ پنهو کهي کا م چوي

واڻي

جهڙي جهڏ م جهپرين باروچل ٻانهي
جانب جهڙو جگ مين ٺاهي کو ٺاڻي
جهڙي جهڏ م جهپرين باروچل ٻانهي
پنهل ٺو پان سان پورهيت پرتياني

جهڙي جهڙ م جهڙين ٻاروڇڊ ٻانهي
 پورهڻو ڪنڊيس ڀر جو بهرينديس ٻائي
 جهڙي جهڙ م جهڙين ٻاروڇڊ ٻانهي
 هوت م جهڙو هيڪلي هي جا وندر وڪائي
 جهڙي جهڙ م جهڙين ٻاروڇڊ ٻانهي
 اديون عبد الطيف چري ايندم آريائي
 جهڙي جهڙ م جهڙين ٻاروڇڊ ٻانهي

ڪوھياري

فُضُ پھرون

۱

ڪوھ ڌَ جَاگِئَن لَڪھ سِين سُنھي نِنڌَر ڪِياھ
اُتھي پُھجُ پَرني ڪھي وھنُ تُو ڌَ جُڪاھ
مُتھي مِرمانن سان ويھي راتِ وھاھ
جِيان نِنڌَر ڪِياھ ٿيلان دُورُ رھين تھي راھ مِين ۞

۲

ڪوھ ڌَ جَاگِئَن لَڪھ سِين چھو سُنن سَبھ راتِ
اوڙي اوڻھڙن جا تھي پھ ڇھين پَرَبھاتِ
تھي تَنھين جي ساڻھ ڌَ بھوري ڪنھن بھاگِ مڙين

۳

ڪوھ ڌَ جَاگِئَن لَڪھ سِين سُنن راتِ سڄي

هٿان هٿائين جو وٺو خزينو ڪهجي
بهوري تون نه بهجي سبب ڪنهن سان مڙين ۽

۴

ويهي وٿان تو ويا تنوارڻو توڏن
ننڌر نوازڻن ان جي شاباس ٿن موڏن
رڙهي رس روڏن اڄ تها وڃي سسئي

۵

غافل غفلت جهوڙ تون اناسي اوجھرين
هوءَ چپاتا چري ويا وڃي پھتا توڙ
نيٺين ننڌر اڪھوڙ جم وٺن مين واکا ڪرين ۽

۶

سنجھي رهين سٺهڻو غافل منجه ڪهرن
ليڙن جو لطيف چوي ڪرگل سٺي نه ڪن
سي ڪينئي محب مڙن سنجھي رهن سٺهڻو ۽

۷

الوئي اکهن آيم ننڌر ابهاڪ ڪهي

هائي هن بهنبهوز مين ڪهاريان گارن ڪن
آديون اوڻهتڙن هنڻي سان هاجو ڪيو ۽

۸

جڏهن سٽيون جي پتھر پير ڌرڪها ڪري
تڏهن تنهن ڪهي ساڻه سٽي چھڻو ۽

۹

سٽن پير ڌرڪها ڪري وڏي جاز ڪيا
ڌڙ ٻڙ بيهي دوس جي سر ٻر تو ڏسياء
اصل آري جام جي سگي تون ڏسياء
پنھو سين پيا ته ڏيهاڱي ڏنڌرون ڪرين ۽

۱۰

اهو ڪم ڪمين جي سمن پير ڌرڪها ڪري ✓
لوچين چھو ڏ لطيف جي هاري لي هون
ڏنڌران ڏيهاڱي ڪهي تها اوڻهالا آچن
سي پنھون ڪوھ ڇهن جي سانجھي رهن سھڻو ۽

۱۱

سٽن ساري ويڙهي منھ من جان

ڏٺهي ڏ ڏيرن جا چوڏهاري چاري
ماريندڙ ماري پرھ سوز پزين جو ۛ

۱۲

سُتن سنجھيئي منھ ويڙهي مٿن جان
اوڃاڳو اکھن ڪهي جاتي ڏ ڏيئي
هٿان تر پيئي ٿي ڪڇو ڪيچن ڪهي ڪرين ۛ

۱۳

اوڃاڳو آجان ڪيئي ڪيئن جيئي
آساري اهڙي پر پيئي ڪيچن سين کان
ٻانهي چايو پان ٿي سڄون راتيون سڀين ۛ

۱۴

ننڍڙون ڪيئي ڪن هاري منده لطيف چوي
تو سيئي سين ڪي به اوچتا جن
ڪڏهن ڪي ڏ سڄن ويسليون ورن سان ۛ

واڻي

ڪلا ڪا مه ڪري وڏ لکھڻو ٿا ڏ ٿري

مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 جو سينگارَ سرتئين سؤِ مونَ ناهِ گري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 جهڙي تهڙي حالَ سانَ وَڻجانَ پيرَ بهري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 جنهن وَنَ هيتهانَ ويهي هلياَ سَجنَ سانڪَ گري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 لامونَ تنهن وَنَ سنديونَ لوڏيئونَ لايانَ گري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 قضاَ جاَ گريمَ جي گنهن تانَ ڪيَ نه ٿري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 جيڪي لکيئونَ لوهَ قلمَ مينَ پاڙيانَ سؤِ پڙي
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري
 اديونَ عبدُ الطيفَ چئي شلَ قادِرَ گرمَ گري
 مُنهن جي شَهرَ بهنبهؤرَ مينَ وؤِ ڪِلاَ گاَ مَ گري ❖

فصل ٻڻو

۱
ڏونڪر تون ڏاڏهو تهو ڏاڏها ڏاڏهايون ڪرين
مون تن اندر اينئي وهين جينئي ون چيري واهو
هيئي ڪرم جو ڪاڏهو نه پتھر ڪير پنڊھ ڪري *

۲
ڏونڪر ڏکھ سنداھ پرين گڏجان نه چوان
بهني تهئن بهنوارون بنا وٽڪا ور سنداھ
چنڪي ڪا نه ڪياھ پير وڃائي پرنئي جو *

۳
ڏونڪر ڏس پرنئي جو مون ڪاف نه ڏئين ڪو
قطارڻو ڪالھ ويا توڏا وٽان تو
هوت مئي جو هو ڪو ساجن انهي ساڻھ مين *

۴
ڏونڪر ڏس پرين جو ڪاف نه ڏئين ڪڏ
ڪي قطارڻو ڪالھ ويا توڏا توڻي جهڏ
سڻي هوت هڪڊ من ٻنڊهي ٻاروچو وري *

۵

ڏونگر ڏوراپو پهرين ڏينديس پر ڪهي
پنهن پير پتهون ڪيا تريون جهنيون تو
پاجهارا پاجه نه پيئي قدر منهن جو ڪو
واکو ڪنديس وڌ مون سين جبد تهو جازون ڪري *

۶

ڏونگر مون نه ڏکھو ان آڱ ڏکھوئي آهيان
ساريان ڪو نه سڪھو سور ڪھڻائي سنبھران *

۷

ڏونگر ڏکھوئين ڪهي دلاسا ڏجن
ڪھڻو ڇهجي تن ڪهي وڻان جن هوت وڻجن
تون ڪينئي سندا تن پانهن پير ڏکھوئين *

۸

ڏونگر ڏکھ پئي مون تو سين ڪاله ڪئي
پانان آئون مٿي سور سنائي پر جو *

۹

ڏونگر مون سان رو ڪڏهي پار پنھو جا

۳۸ تَجَنُ هومِ هيڪڙو وِڻو پھوڙاڻجي سڙ
ڪنهن ڪهي ڏيان نہ ڏوھ مون ايرادي اينئي ڪئو ۰

۱۰

ڏونگر ڏکھيون تڙ وٽ اڙن آئيون
هوءَ جي آڇن پھوڙايون ڏجن دلاسا تن ڪهي ۰

۱۱

ڏونگر ڏکھين ڪهي گل سکا ڳوڙها
هوءَ جي پنهن پپ جا سي بهجي تهيا بهورا
گوندر جا ڪھوڙا وڃن جان جدا ڪئو ۰

۱۲

ڏونگر ڏينھائون پان متهان تڙ ڪھوريان
جو تڙ مڻجھ رھائون سدا ٻاروڇن جون ۰

۱۳

ڪي جي ڪڏھيا پار ڏکھي ڏونگر پان مين
سئي سا تنوار مرون پٺا مامي ۰

۱۴

ڏونگر بهنن ڪير سجن ميخون ڏونگرين
ههڙا سين سدهير ڪي نہ لهندن ڪي پٺا ۰

بئي ويٺها رُون ڏکهي ڏوٽڪر پان مين
ڪنهن ڪهي ڪي نه چون مَنجھن جو پريتَنو ۽

اڄ پُن ويٺهو روه ڏکهي ڏوٽڪر پان مين
ڪوهياري جو ڪوه اچي سور ادهيئو ۽

واڻي

آهيان جن سنڌڙي مون ڪهي سي نه جهڏيندا
پهاڻينديس پنهو ڪهي ان گجي پائي ڪنڌڙي
مون ڪهي سي نه جهڏيندا
ويٺي آهيان واٽ تي آهيان آسر وندڙي
مون ڪهي سي نه جهڏيندا
پرني پُنجانان هٿڙي رتي تا نه رهندڙي
مون ڪهي سي نه جهڏيندا
گرم سان گريم جي ان پرني ملندڙي
مون ڪهي سي نه جهڏيندا ۽

فصل ٽيون

۱

رويو ويٺي راڳ امڙ اوريان نه جڙي
لاتها مون ڏيهه وٺن تان لامڪاپا ۽ لام
ڏونگر سي ڏورينديون جن اندر بري آهي
هوتائي هن ماڳ مون ڪهي جهڏ م جهپرين *

۲

مون ڪهي جهڏ م جهپرين هت هوتائي هان
اوڏي منده اٿهن ڪهي الهه ڪارن ان
پورهيو ڪنديس پان اڪيان آريجن جي *

۳

مون ڪهي جهڏ م جهپرين هوتائي هن هنده
تو سين پونديس پنده ڏينديس باهه بهنبهوز ڪهي *

۴

مون ڪهي جهڏ م جهپرين هاڻڪ هوتائي
توئي لي ڪهائي ڏڪهي ڏوري ڏونگرين *

مون ڪهي جهڏ مَ جهڙين پوءِ رهايس پان
جي بهلايون بهان تن ڪهي رس رسيلا راهه مين *

سُتي پون چهرڪ آيل پاروچن جا
وڻو وهائي وڙي تنهن ڪوهياري ڪڙڪ
دڙيون دهنون تنهن دهڪ جڏي جنن نه تهئي *

سُتي پون چهرڪ آيل پاروچن جا
پنهنو جي پيڪان جون راسيون سڄون رڳ
هيم هوت ڪڙڪ لوچان لوه نه نڪري *

جيهي جي ٿيهي ته ٻانهي پاروچن جي
حجّت هوت پنهنو سين مون گميني ڪيهي
اصل آري جام جي پلي آنئون پيئي
هوءَ جا پائين پير مين تنهن ان جتي نه جيهي
وساري ويهي تن ڪيچن ڪهي ڪينئي رهان *

هُئِي جِي ڏَ هُئِي ڏَ ٻَانْهِي ٻَارُوڇَن جِي
 اِنَ سَنَڪَ پَتَانْدَرِ سَسُئِي سَنَدِين تهي سِي
 هُن تان لَجَ لُئِي پَر هِن جُو هَلَن هَوَت ڏِي ❖

۱۰

ڪوڙِي ٻَانْدِي ڏَاهَ زَرِ مِڊهي جَتَن جِي
 اُجُ پُنَ عِنَاتُ چَري هَتَهَ آريَانِي آه
 سُو مُون سڏُ سَهَاءَ جِي ٻَانْهِي ڪوڙهن پَانهن جِي ❖

۱۱

ڪَنِيَرِڪَ ڪِيچَن جِي ٻَانْهِي ٻَانْهَوَڙِي
 ٻِي ٻَارُوڇِي هَتَهَ مِين چُڪَن سِرِ چَوَڙِي
 ٻَانْهَن ڪهي مَوَڙِي پُچْهَندُو پَبَ دَهِي ❖

۱۲

ڪَنِيَرِڪَ ڪِيچَن جِي ٻَانْهَوَڙِي ٻَانْهِي
 سي ڪِينِي وَڇَن وِسِرِي جِي جِيئِي اَنْدَرِ جَانِي
 اَنگَن اَمَانِي شَدَ ڪِيچَن جِي ڪَا مَهَ تَهِي ❖

واڻي

مُون ڪهي نِيندا سَانُ ٻاروڇا ٻاجھ پئي
 ڏيندا مون ڏکهي ڪهي آله لڪ اهنجان
 مون ڪهي نِيندا سَانُ ٻاروڇا ٻاجھ پئي
 لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ پرين چيو پان
 مون ڪهي نِيندا سَانُ ٻاروڇا ٻاجھ پئي
 اِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ ذُنُوبَ جَمِيعًا سڄو ايئي پريان
 مون ڪهي نِيندا سَانُ ٻاروڇا ٻاجھ پئي
 اديون عبدُ الطيف چوي اهڙو آه اگوان
 مون ڪهي نِيندا سَانُ ٻاروڇا ٻاجھ پئي *

فصل چھون

۱

ڪهاڻو نواڻو اديون آريچن جو
 لنگهي پڻ پري تهيا جهڏي رن رانو
 ڏيئي پهڙائو ويا ويچاري سپرين *

۲

ڪهاڻي ڏواڻي آڏيون آريجن جي
 ڪنهن پر ڪهي لنگهيا جبد جهاجهاڻي
 جيڪس واجهاڻي هاڻي مرنديس هوت ڪهي *

۳

هلن سهان نه هوت جو ڪهه وڃن واڻي
 ڪهنڻو بند خريون ڪسن مه ڪجائي
 اڻالا عناڻ چوي ان جا سونهن رڪهياڻي
 ڏسن ڏونگرين جو تن ڪهي تسلاڻي
 مار مه تون ماڻي نه رويي هوت رهاڻيان *

۴

هلن سهان نه هوت جو وڃن آئون ڪهوريان
 هون هميشا هتهين نه ڏونگر ڪوهه ڏوريان
 اڪهن سان اوريان پسان شال پنهو ڪهي *

۵

هلن سهان نه هوت جو وڃن مون نه وس
 آلا آريجن جي ڪولي ميڙين ڪس

پرين پنوهار تڻو ڇهان ڏونگرين مون ڏس
آڪهن جي آرس مندهه چيهائي جوڙ ڪي *

۶

هلن سهان نه هوت جو وڃن م وارڻو
رهو رات بهنبهوز مين نه ڪا ڪهڙي ڪهارڻو
معدور ڪهي م مارڻو سڪي جنهن سنڪ ڪڻو *

۷

مون ڪهي جنهن مارڻو آن ڪي گڏيا سي
تن مين طاقت ناهه ڪا اديون انهن ري
سور سلتم سي چيلان گالهه ڪري ٿي *

۸

مون ڪهي جنهن مارڻو سنجاتم سيڻي
پنهو پيڪان چهنڊيا بلن تان پيڻي
وڃنئون ويڻي ٿي وهيني سڃنئين *

۹

مون ڪهي جنهن مارڻو سي سنجاتم پانان
لوهو لنڪين ناهه ڪي سندهه مڙيڻي سانا
دارو جا دانا ڏنم هوت هتهن سان *

پَرَتَوُو پُنھُو جُو ڪِي ڇهائين ڪِي اُس
قَرِيبائي کَس آهي گهرِ بَڪَرڙي ۞

پَرَتَوُو پُنھُو جُو سَهائي سِيَاهُ
مُنھُ ڏيئي مون آئيُو رَنگَارَنگِي رَاهُ
پهرين ڏيندَ پَاهُ پوءِ رَنگِيندَ رَنگَ مين ۞

پَرَتَوُو پُنھُو جُو جُهڙ جينِي جَهالا ڏي
آنئون تنهن آري ڪهي وڻهڻو واٽ رُٿان ڪهنو ۞

پَرَتَوُو پُنھُو جُو رُگيائي رَاحَتَ
بهائيان ڏينھُ بهنوارُھون سَاجَنَ لِي صَحَتَ
مِٽهي مُصِيبَتَ آهي آري جَامَ جي ۞

واڻي

باروچي سان ٻڙي جيڏيون هيڪر تهيان هيڪاندهي

چڙهي نڌ سڪهان چوڻئين يار بنا دل مائي
هڪر تهيان هيڪانڊهي
پهچائج پنهو ڪهي هي پياري پانڊهي
هڪر تهيان هيڪانڊهي
بهينر هن بهنبهوز مين آئون ايرادي آندي
هڪر تهيان هيڪانڊهي
پورهيت پنهو جام جي آئون بانڊن جي بانڊي
هڪر تهيان هيڪانڊهي
ڪرم سان ڪريم جي ڪيچي تهيندم گانڊهي
هڪر تهيان هيڪانڊهي *

فصل پنجنون

۱

ري قريبن قوت ڪنو ويتهي وره چران
ان اهڙجان آگهين مادي جهو نڌ مران
انيون جو نڌ آوان سو مون سور سرتيون *

۲

ري قريبن قوت ڪئو ورهه چران ڏيڻهي
 ٻانڀهن ڪهي هروچ ري ٿهي ڏکهن سين ڏيڻهي
 تو پڻجانان سپرين آئون آهيان سبهيئي
 جا مهئن مريئي سا سرتيون ڪي نه سڪهي ٿهي •

۳

سرتيون ڪي نه سڪهي ٿهي ڏيڻهي جا ورهن
 چت جنهن جو چور ڪئو ڏکيو ڏکهن
 پڻجانان پرين آئون ڪهي آهيان •

۴

آئون ڪهي آهيان پرين پڻجانان
 سي ڪوهياري ڪين ويا ساجن سنيانا
 جي سستي سينا سي وڃي ڪچ قرارا •

۵

حقيقت هن حال جي ڇي ظاهر ڪريان ڌري
 لکي مائه مرڻ ڪهي ڏونگر پون ڌري
 وڃن ون بري اوبهڙ ابھري ڪي نه ڪي •

حَقِيقَتَ هِنَ حَالِ جِي جِي ظَاهِرُ ڪِرِيَانِ زُبَانِ
لَکِي مَاتِهَ مِرُنِ ڪهي رَسي سُوَرُ شَبَانِ
هُونَدَ ٿاڪِرِ ٿِڪِي ڪا نَ جَبَدُ سَبُهَ جَلِي وَڄِي ۞

۷

جِي حَبِ نَ هَلَنُ سِڪهِيَا سِي جَدَا مِيڙِ جَلِيدَ
لَنڪَهَاتِينِ لَطِيفُ چَوِي جَنهين قُوتُ قَلِيدُ
وَسَارِي وَسِيلَ مَتَانِ مَارِڪِي چَهَدِئِينِ ۞

۸

سَارِيَانِ تهي سَيِيَدَ پُرِ تَقْصِيروُن پَانِ مِينِ
مَتَانِ مُون ڪهي چَهَدِئِينِ آري جَامَ اَصِيدَ
وَرِ وَلهِنِ جَا وَسِيلَ اچِي رَهَبَرِ رَسُ تُون رَاهَ مِينِ ۞

۹

اچِئو اچِئو چُون ويهَ وِيَا تان ڪهڙِيَا
سَرَتِينِ سَانُڪُ سُڪَهِنِ سَانِ مُون ڪها رَتُ نَ زُونِ
اوهَ مَرُ ويٺهيُون هُونِ مُون سَانُڪَاڻِيتَا سُوَرِ تهيَا ۞

۱۰

سَرَتِيُون سُوَرِيَتِينِ جَان ڪڙُهَ تهيُون پَتَهَرِ پُونِ

ڪها ڏ لکن ڪهت مين رڻي مان تهيون روڻ
چيتارڻو ڏ چوڻ پار منهن جي پرڻي جا ۽

واڻي

توڙي زين مڙ ڏين آلو ميان آئون انهن جي آهيان
زور هڻ ضعيف سين ڪامل ڪوه ڪرين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان
جت منهن جي جوء مين جانب مان جڙين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان
پڪ پڌمڻان اڳري سُرڪي مان سنجين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان
ٻانهي ٻاروڇا پنهن جي سگر مان سڏين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان
پيرين آئون ڏ ڀڄني ڪرهل هو ڏ جهلين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان
آديون عبد لطيف چوي نيڻه نياهڻو زين
آلو ميان آئون انهن جي آهيان ۽

فصل چھون

۱

ڪنهن پر رُٿان ڀرڻي ڪهي روڻي نه ڄاڻان
مٽهي ڪٿو بهيئا هنجهن هاريان هتھڙا ۛ

۲

ڪنهن پر رُٿان ڀرڻي ڪهي اندر ٺاه اسات
لوھوگا لکن تي ويري مٽهي وات
جهڙ مين جهوجهاٽ ڏٽهم ڏکھڙين جا ۛ

۳

ڪنهن پر رُٿان ڀرڻي ڪهي پڇن ٺاه پڇار
اندر ٿهي آھون ڪري ڪھامي منجه ڪھمار
گريب جي ڪفتار بي بهت باروچن مين ۛ

۴

ڪنهن پر رُٿان ڀرڻي ڪهي پار نه ڄاڻان پنڊھ
ڪيچن ڪارن ڪنڊھ نايو ٿهي نغرو هٿان ۛ

۵

ڪنهن پَر رُمن ۾ ڪهي پَارُ نہ ڄاڻان پيرُ
 بهينرُ مون بهيڙو ٿيڻو سورن لائو سيرُ
 آري لي اَليُرُ ناچُ بهانگيرن جو ۞

۶

ڪنهن پَر رُٿان پرنئي ڪهي رُونُ مون رِيا
 برن مَنجھ بَڪاءِ بي بهتِ بَدھم چيڏيون ۞

۷

م چو سِندي تَن ڪهي جوشِ جَلايا جي
 طالِبَ جي تَحْقِيقَ جا نِينُه تَنهين وَتِ ني
 ٿريڏي بهائين ٿري هو تان آهي هيڪڙو ۞

۸

بِنا ڏيئي بئن ڪهي هليجِ پاسي هيءُ
 وَرُ نہ سَهمن ويڪَ تون ٿريڏي ٿريائي ڪرين ۞

اَنجان تون اَوَاتَ وَاٿان پاسي ويسِي
 مَنهي تهيئي سَوَاتَ تَ مَنجھان دِلِ دَکُ لهين ۞

پانھين پسي پڻ مٿان ڪا منڊھ ڏئي
اڳيان ڪهڙي مھ ڪھڻ ايتي ڦاٽي آڏو ڪڇ ڪهي *

۱۱

ڏاڏهي لکھ لکن جي پٽن پري پڇاء
ڇھپر ڪوسو واء ھريا تنھن ھيٺا ڪيا *

واڻي ۱

آلو بھلو ڪوھياري سان آئون جا ڪنڊيس زاري
ڪي نه ڄڻديس جيڏيون سور پريان جي آئون ماري
آئون جا ڪنڊيس زاري
اٽھ ڪنڊيس ھليا جي ٻوٽا ھوڙا باري
آئون جا ڪنڊيس زاري
گري ڪوھيارو ھليو مون قيامت گاري
آئون جا ڪنڊيس زاري

مان وڙمن وچ مين اولائي سبه آري
 آنئون جا ڪنڊيس زاري
 هندن جان هوڻي ڪري مون دهور متهي تان واري
 آنئون جا ڪنڊيس زاري
 لالن لک لطيف چي واجهائي تهه وڇاري
 آنئون جا ڪنڊيس زاري

واڻي ۲

آهيان ڏونگر ڏوري ماڙهون چوڻ بهوري آلا
 تنهن ڪوهياري ڪهل پري جنهن جي آهيان ڪهوري
 ماڙهون چوڻ بهوري آلا
 نٿو نياڻي پان سين چهپر جهڏو م چهوري
 ماڙهون چوڻ بهوري آلا
 روڻي رڱينديس رت سين سان چوڪن چوري
 ماڙهون چوڻ بهوري آلا

آديون آريجن جو لِه لڪو مون لوري
 ماڙهون چوڻم بهوري آلا
 نا لائق سان لطيف چي قادر ڪرم ڪندو ڙي
 ماڙهون چوڻم بهوري آلا

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

حُسيني

فصل پهرئون

۱

تان کي مڱري ڇڏ جان لاڙاڻو سڄ تھڻو
ھاڙهي دھاري ھڏ وڻجي کيچن جو پڻو ۞

۲

لڙ م لاڙاڻو تھڻو کھڻون کوھيون ڇھڏ
لاھ م لڏو لڏ ت مگاڙهي سڄ گالھ مڙين

۳

لڙ م لاڙاڻو تھڻو ھلي گر ھمتھ
سڄ سامھون منھ مين مٿان گرین کتھ
سُپيريان جي ستھ مگاڙهي سڄ گالھ مڙين ۞

لَرُ مَ لَا رَا تُو تَهْئُو وَنَ چُونْدِيْنْدِي وَنُچُ
اَهِي اِيئُ اِهْنُچُ هَا رَهِي هَلَنْدِنِ جُو ۞

اَلْهِي سِيچَ اَوِيَرِ كِي دِتْهَائِيْن دُونْكَرَ
سَسْتِي كَهِي سِيْدُ چَوِي هُو سُوْرِنِ جُو سَمَرُ
كُتْهَلِ رَكْهَنُو كَرُ وِچَارِي وَنْكَارَ ڌِي ۞

اَلْهِي سِيچَ اَوِيَرِ مَ كَرِ مَعْدُوْرِنِ تِي
پَسِي مَرَانِ پِيَرِ دُونْكَرَ بَارُوچَنِ جَا ۞

وِئُو بَارُوچُو نِڪَرِي هَائِي كَرِيَانِ كِيْنِي
سِيچَ اَلْتَهِي سِيْنِي سَتُونِ دِيْنْدِيْسِ سُنْچَ مِيْنِ ۞

وِيْتَهِي مُونِ وِئُو لَرِي سِيچَ لَكِنِ تَانِ
اَن دُوْرِيْنْدِي كِيْتَرُو پَنَهَنِ پِيَرِ پِئُو
سُوْرِنِ سَانُ سَهُو اچِي تَهِيْمِ چِيڌِيُونِ ۞

سَرْتِيُون سُجِي سُنَجَ مَتَانِ گَا مُون سِين هَلي
 پَانِي نَاهِ پَنْدَه كَهَنُو اَكِيَان رَانُو كَهَاتُو رَنج
 مَچَهَن مَرِي اُنَجَ گَاڏِي پَارَاتُو پَرِنِي كَهِي ❖

وَائِي

جي هُونَدَ ڏِٿَهاڻُون وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 چَرِهِي نَ سَڪَهاڻ چوڻِيَن مَارُ مَتَهاڻُون
 وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 ڏُكِي سَندي ڏِيَجَ مِين ڏُونُڪَرُ ڏِنَاڻُون
 وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 وِيندي گِيُون وَنِ سِين سَسِي سَڪَهاڻُون
 وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 وَتَهي پُنْهُون پَانِ سَانِ اُچَان جِي آڻُون
 وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 ڏِيندِيَسِ تَارِي سَبَهَڪُنْهِيَن وَنَ وَنَ وَاڏَهاڻُون
 وِوُ چِيڏِيُون حَالُ مُنِهِن جُو هِهَرُو جِهَرُو

هِنَرُو ڏاڙهو ڪڍ جَان ڊِيهي رَتائون
 وِو چيڏيُون حَالُ مُنهن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 هُوَ جِي پَنهن پَبَ جَا سِي مَنِيَا مُڪائون
 وِو چيڏيُون حَالُ مُنهن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 هُون سَلَامَتَ سِيرِين ڪهڙِي سَا آنئون
 وِو چيڏيُون حَالُ مُنهن جُو هِهَرُو جِهَرُو
 اڏيُون عَبدُ الطَّيْفُ چَوِي مُون ڪهي پَنهن جُو ڪِيائون
 وِو چيڏيُون حَالُ مُنهن جُو هِهَرُو جِهَرُو ۛ

فَصْلُ بِئُو

۱

ڪِي دَهَرُ تَتِي ماءُ ڪِي جَرِ سَنڊِي سَچِين
 هَلي آنئون وَنجانِ پَنهن چِيرَن وَچَ مِين ۛ

۲

مَتَهان مَتَهي مَچُ بَرِيمِ بَاروچَن جُو

مون ڪهي طعنا ٽهينون ڏٺو جيئي نه پرورڙيو سچ
امر اوري اچ نه ستر سنايائي سور جي *

۳

مٽهي منجهان مينه پسو پائي جان وهي
مون بهانيو نينه پر جهينون چيري سنديون *

۴

منجهان منهن جي روح ونجي ساجن وسري
نه مر لکي لو نه تر بابيهو تهي مران *

۵

لکي مون ڪهي لو نه وره وائون لائيون
راز جنهين سان روح سو ڪوهيارو ڪچ وٺو *

۶

وهي چواڪا ڪٿو ترمن نينين رت پھڙا
مون ڪهي ڏو ڏٺو ائين تها ونجو سانهيا *

۷

امر ڪهه ڪهرو مونهان ونجي سانهڙو
منهن جو تان برئو هنڙو ڏيئي وٽ جان *

اَمَرِ وَنَجِي اَن چَرَڪهُوَ آتَن وَچَ مَآن
ڪَتِيَمِ جَنُهِيَن ڪَآن سَو ڪُوهِيارُو ڪِيچِ وَئُو ۞

پَهِي ڪَا نَ بچَاء اَمَرِ مُنُهِن جِي آسِرِي
ڏِيئِي لَتَ چَرَڪهي پُونِيُون پَانِي پَاء
ڪَتِيَمِ جَنُهِيَن لَاء سَو ڪُوهِيارُو ڪِيچِ وَئُو ۞

ڪَتَنُ بَن ڪِيَاهَ آتَن ڪُهه ڇِيڏِيُون
سَاجَنُ مُنُهِن جُو سَاهُ هَآچِي مَنجِهَ هَئِي وَئُو ۞

آتَن چَوَنِم ڪُتَ تَانِيَان تَنڊُ نَ نِڪِرِي
پَآنَان رُوئِي رَتُ چَرَڪهُوَ مُون چِڪَ ڪِئُو ۞

ڪُهه هَآڙهُوَ بَن هَوُتَ ڪُهه پُنُهون بَن پَرِيَتَنُو
مَادَرِ مُون مَوُتَ پَسَنَ مَآن پَرَايِيُو ۞

۱۳

ڪُھ ٻولي ٻن ٻروچ ڪوڙي ذات جتن جي
مُون ڪهي چئي لوچ پيهي ويا جهڙين ۽

۱۴

جنئي جنئي ٽپي ڏينھ ٽنئي ٽنئي ٽائين پندھ مين
هو آکاڙهو نينھ ٻائينھن ٻروچن سين ۽

۱۵

جان جان بهجي رات تان تان ٽائين پندھ مين
بهوري بي ذ بات جيڪا سا جتن جي ۽

۱۶

جان جيئن تان جد گاهي جاءِ جلن ري
تتي تهدهي هڏ گاهي ويله وهن جي ۽

وائي

ڪوهياري جي ڪاء مارينديم من اندر ڪالهڙي
چڙهان ڏوگر چوئين سپيريان جي ساء
مُون ڪهي من اندر جا ڪالهڙي

نِهاريَنديَسِ نِڪَنِيانَ هَازَهُو هَوَتَنِ لاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 پاَنڊَهَڙا پيرَ بَهري پَريانَ ڪهي پَهچاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 مَرُولا مُون ڪهي ميڙَڻين سَنڊِي جَانِبَ جَاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 هَوَتَ هَلِئا اَنئون وَهِي تَ ڪا اِينِي جُڪاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 سَسُئيَ جِي سِرِي ڪهي اوڏاهين اُتَهاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 پيرَاندَهي پُنهُو جِي مُنهن جو لَوڙُھ لَٽاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي
 آلا عَبدُ الطِّيفِ چَوي اِها آسَ پُچاءِ
 مُون ڪهي مَن اَنڌَرِ جا مَڪالَهَڙِي ❖

فَصْلُ ثَرْثُون

۱

ڪو ڪُهَمَندي ڪهڙو آيم ٻاروچن جو
جهڏينديس بهنبهڙ هِنڻو هِت ڏ وَڻڊري ۛ

۲

بهنبهڙان ٻهر تهي مون جي سڏ ڪيا
سي جي هوت سڏا ڏ هوند ڏ وَڻو ٺڪري ۛ

۳

بهنبهڙ جن سڪهن مون ڪهي ساڻهيا ڪهارڻو
هاڙهي سان ڏڪهن تان ڪي ڏوڻگر ڏوريان ۛ

۴

بهينر بهنبهڙان بهڄو تان اُبهو
اُڪي هن ماڳان سرتين سور پراڻيا ۛ

۵

بهينر هن بهنبهڙ مين دوزخ جو ڏوڻهو
سوارو سونهو ڇهي پورج سسئي ۛ

بِهينَرُ هِنَ بَهَنُبهُورَ مِينِ كَهَايِدِ تَهِي كَهَارِيَانِ
 سَجَنَ جِي سَانَكِ وِيا سِي تَهِي اَن سَارِيَانِ
 اُهي كِينِي وَسَارِيَانِ جِي وَتَانِ مُونِ وَاتِ تَهِيَا ۞

بَهَنُبهُورَانِ اَجَهَارُ سَرَتِيُونِ سَكَهَرُ بَهَانِثِيَانِ
 مُونِ سِينِ تَنُهِنِ پَهَارُ دُكُهَانِ هَدِ نَ دُورِئُو ۞

اَجَهَارَانِ بَهَنُبهُورُ سَرَتِيُونِ سَكَهَرُ بَهَانِثِيَانِ
 اَرِيَانِي اَتُورُ دِئَهْمِ جَتِ اَكِهِنِ سِينِ ۞

لَگِي لَگَپِي بَهوَرِي مُنَدَهَ بَهَنُبهُورَ جِي
 پَرِينِ وَجَاجِي تَهِي دُكُهِي دُورِي دُونِگَرِينِ ۞

کُلُهِي پَهَاتُو کُنَجِرُو مَتَهو اُکَهَارُو
 مُنُهِنِ جُو کُجَارُو بَهينَرُ هِنَ بَهَنُبهُورَ مِينِ ۞

بُهَلِئُو سَبُهَ بَهَنُبهُورُ جُو پُتَهِي هَوَتَ نَ هَلِئُو

ڪوڙهه سُنجاڻو ڪي نه ڪي آرياني اُتور
مانئو تنهن موز جنهن ڏيکھڻو دل سان ۽

۱۲

جنهن ڏيکھڻو دل سان پڙهي سڀ پيون
نه پڻ ته ويون جي پڻهو پاڻ لکايو ۽

۱۳

برو هو بهنبهڙو جو آرياني اُچارو
لاتهو سبھ لوڪ تان هارهي دهني هور
جهوريون جهرن سڪهيون ڀرين ڪيائون پور
آيو سو اُتور جنهن ڏيکھڻو ڏکھ واريون ۽

واڻي

لکو منجه لکن آيل تازو پير پڻهو جو
نه ڪنهن واڙ وڻجايو جهوريو تا نه جهڪن
آيل تازو پير پڻهو جو
ڪهه ڪهتھوريان اڳري هاري جا هوتن
آيل تازو پير پڻهو جو

بِزِرائُو بَرَن جُو رَزَّهِنُو مَنجِه رَنَدَن
 آيَل تَارُو پِيرُ پُنْهَو جُو
 لُطَف سَانُ لَطِيفُ چَوِي كَنَدُو وَرِ وَلِهِن
 آيَل تَارُو پِيرُ پُنْهَو جُو *

فَضْلُ چَوْتِهُون

۱

لَجَايَا مُوَنَهَان سَاجَهَرُ اُتَهِي سِينِ وِيا
 پِيئَن بَهَنبَهوَرَاں سُدِه مَنُهِن جِي ذَاتِ جِي *

۲

جِي هُيسِ اَنئون بَانِهِي بَارُوچَن جِي
 تَه هُونَدَ تَه چَهْدِيَاْمُون دُكُهِي كُهِي دُكُهِن مِين *

۳

اَنئون جِي هُيسِ هَدُ اَدِيُون آريچَن جُو
 تَه سَاتِه لَدِينْدِي سَدُ هُونَدَ كُوَهِيَارَا كَرِين مُون *

هُيَسَ جِي سِيَّاهَ نَهَ هُونْدَ كِيَمَ ذُكُهَ ڏِيَرَنَ تِي
 آدَبَ وَچَانُ اُنَ سِينَ مَڪَارَ نَهَ كِيَمَ گَاهَ
 پَرِ ذَاتِ مُنْهِنَ جِي مَاءَ لُجِي تَهِي ڪِيچَنَ ڪَهِي ۞

۵

اَوڻَهِنَ اُمَارُو مُونَ جَهَلِيئِنْدِي نَهَ رَهِيَا
 سَاتَهِنَ سَوَارُو ڪِئُو ڪِيچُ اُڪِهِنَ مِينَ ۞

۶

سَاتَهِي تَوَهَ هَلَنَ پَتَهَرِ جِي وَارَ ڪَرِيَانِ
 چِيڪَسَ بَارُوچَنَ ڏِٽَهُو عَيْبُ اُڪِهِنَ سَانَ ۞

۷

سَاتَهِنَ سَتِينَ نَهَ جَاگِي پَوَهَ لُجَارَتَانِ رَوَهَ
 اِيئي پَرِ ڪُپَرِ هَوَهَ جِنئي هَوَهَ سَانِڪِي تُونَ سُمَهِينَ ۞

۸

سَاتَهِي نَهَ پَسَانِ سِي جِي هُوَمَ هِنْڻِي تُوڻِي
 هَانِي ڪُنْهِينَ جِي وَڃِي اَنگَنَ اُبَهَانَ ۞

آن ڪي سَاتِهِي ڏٺَهَ جِي مُون ويڙهَ وَجَانِيَا
رُٿان رُٿ مَنجُتَهَ هَائي تَن پَرِين ڪهي *

ڪَهان تان ڪيچان پَري وَهان تان وَت مُون
بُهلي ڏورِيم بهون عَبتُ آري جَام ڪهي *

سُهان تان سَر هِيتَه ڪَهان تان ڪيچان پَري
باروچي سين ڏيٽَه چيڏِيُون جَنُهين پَر تهي *

وَائي

ڏُونڪر تهي ڏوري وَنڌر تهي وَوڙي
جَتَن لِي چيڏِيُون ڏُونڪر تهي ڏوري
سُور بهائي نَهيس سُنَج مين جَام پُنَهَد ڪَهان اوري
جَتَن لِي چيڏِيُون ڏُونڪر تهي ڏوري
اُتَه چاريندِيس اُن جا ٿڪر پاسِ نيئي ٿوري
جَتَن لِي چيڏِيُون ڏُونڪر تهي ڏوري

مَهَارُونِ تَنِ مَينِ جُونِ خُوبُ حُشِي مَانِ تَهِي جُوڙِي
 جَتَنِ لِي جِيڏِيُونِ ڏُونِگَرِ تَهِي ڏُوڙِي
 گاهِي گڏَهه ڪِچَنِ جِي ڪِي نَه ڪُجھِي تَرِ تُوڙِي
 جَتَنِ لِي جِيڏِيُونِ ڏُونِگَرِ تَهِي ڏُوڙِي
 اَدِيُونِ شَاهُ عَبْدِ اَلطَّيْفِ چَوِي آءِ آري جَامِ اُوڙِي
 جَتَنِ لِي جِيڏِيُونِ ڏُونِگَرِ تَهِي ڏُوڙِي ❖

فَصْلُ پَنجُونِ

لِيڙَن لَنگهي لَسَ مُونَ بَهَانِيَا مَتَهِي وِيَا
 وَتَهِي وَرَ وَاتَ تَهِيَا پُنُهُونِ جَامِ پَهَسَ
 هُوَا وَڏِي وَسَ بَارُوڇَا بَهَنُبهُورَ مِينِ ❖

وَڏِي وَسَ هُوَا بَارُوڇَا بَهَنُبهُورَ مِينِ
 وَڃِي ڏُورِ پِيَا سَانِڪَن لَڪِي سِيرِينِ ❖

سَانِڪِ پَنُهِن جِي سَاءَ ٻَانُهِي تَهِي. ٻُورَا ڪَرِيَانِ

حسيني ۵

۶۰۱

واکيون جي ورن سين ن سرتين سچ سها
مون کهي طعنا تهيون ڏٺو مون جان متهيون نه ماء
آري جي آگاهه رلايس راهن مين ۰

۴

ماء وهانو وار كهڻ پتهري پانهن جي
جي کي ڏني ڏيچ مين سو سهوئي سار
ونجان تهه ونگار ڏنهم پير پنهو جو ۰

۵

جهون جهپر كهت پنهن پتهريون بهانيان
سينن جي سهت ڏونگر ڏولي مون تهو ۰

۶

ڏني سڪ سستي کهي بيلاني بروچ
لوک وچانئي لوچ نه پهچائيني پنهو کهي ۰

۷

مسافرنئون ماء وره وهائيم وترؤ
اچي تهيم اوچتي تن سانڪن سين سانجاه
آيل جهل مه پاه هنو هوت هني ويا ۰

کينئ اَزائِي پَانْدُ پَلُو پَرڏِيهِن سَان
مَتِيُون مُنَجْهِي سَسُئي گِيئِ کوهيارو کَانْدُه
رِي بَهائِي رَانْدِ عِشْقُ آريچِن جو ۰

مُنهن جو پاڙيچِن گچو کو نَ ڏهڪڻو
پاسي ويهي پُنهُو جِي دَاتِ سَلَتِي جَن
تيلان باروچِن نِدَهَر چَهڏِي نِنڌَر مِين ۰

حُسيني جِي هَاکِ مَادَرِ مَارِي آهِيَان
ڏينھان ڏورن ڏکھ سِين رَاتِيَان چڪن چَاکِ
ڌرڄان بَهَرِ فِرَاقِ مَتَانِ پَوِيَمِ پَرِنِي سِين ۰

چيکي فِرَاقَان سُو وَصَالَان نَ تَهِي
اچي اوطاقَان مُون کهي پَرِيَن پَرِي کڻو ۰

پهيري آنئون فِرَاقِ مُون کهي وَصَالَان وچ پڻو
جي تهي چڪيا چَاکِ سِي پَرِنِي گڏجي پُورِيَا ۰

پَارِچُون ڪَا پِجَارَ مُنْهِن جَا ڏِيرَ ڌَمَرِ ڪُنْهِن ڏِيهِي وِيا
 ويٺِي مَکُوڙَها مَکَاڙِيَان تَن جَامَن لاءِ جَمَارَ
 مُنْهِن جَا ڏِيرَ ڌَمَرِ ڪُنْهِن ڏِيهِي وِيا
 ڪِر ڪَا ڪَانُڪَ اَچَن جِي تَن جِي ڪَا تَنوَارَ
 مُنْهِن جَا ڏِيرَ ڌَمَرِ ڪُنْهِن ڏِيهِي وِيا
 مٺِي ماري هَلِيَا ڪِچِي ڪَاهِي قَطَارَ
 مُنْهِن جَا ڏِيرَ ڌَمَرِ ڪُنْهِن ڏِيهِي وِيا
 سِينَن لاءِ سِيَدُ چَوِي جِهَاجَسِ سَبَهَ جَمَارَ
 مُنْهِن جَا ڏِيرَ ڌَمَرِ ڪُنْهِن ڏِيهِي وِيا ۰

فَضْلُ چَهَهُون

۱

آيا آس تَهِيَامِ بَارُوچَا بَهَنُبَهَوَرِ مِينِ
 پَسِي پَهَرِ پُنْهَوُ جِي نَهَ سِينِ نِينِ تَهَرِيَامِ
 ڪُونْدَرِ سَبَهَ وَسِرِيَامِ سُڪَهِنِ شَاخُونِ مُڪِيُونِ ۰

ڏيکھاريَس ڏکهنِ گُونڊَر گَسُ پَرِينِ جُو
سُونَهائي سُونِ کي هيڪانڊهي هُوَت سان ۽

گَنهين گَنهين مَارَهِيَن گُونڊَر وَڌِي وَتَه
بَنڊهي ڪوڏ ڪَرَتَه سَاتهُو گَجي سُوَر جُو ۽

سُوَر مَ ڏِي دَهونَ اَنئون اَگهيَن ڪَهري
جَا پَر پَانِي لُون سَا پَر مُنهن جِي جِنڊڙِي ۽

سُوَر مَ وَنَجِيَاءَ سَجَن جِينِي سَانِڪِ وِيَا
پَرِنِي پُنجاناءَ اَنئون اَوَانُ سِينِ اُڙِيَان ۽

سُونِ سَانِڪهارو ڪڏهن تان ڪو نَ ڪِئو
آيلِ اوبهارو ٻاڙ ٻڏهو ٻوڙ وَهي ۽

سَانِڪهارو سُونِ ڪڏهن تان ڪو نَ ڏِئو
ٻاڙ ٻوڙ وَهي ڪَالهُونان اُج ڪَهَنَ ۽

۸

سُورَ ذَ سَانْكَاهِيَنِ ذِئْنِ اُدَهْمَا اُوچَتَا
مُونِ كَهِي مُونِ پَرِيَنِ جَا اَمِيَا آهِيَنِ
لُجُونِ جِي لَاهِيَنِ سِيئِي تَهِيَمِ سَامُهَانِ ❖

۹

سُورَنِ لَدَهو سَنَجُهَ پَانْهِيَنِ پِيهِي آئِيَا
كَنُهِنِ كَهِي ذِيَانِ مَنَجُهَ مَرُ تَهَا چَكَنِ چِتَ مِيَنِ ❖

۱۰

سُورَ ذَ مَتِجِ سَاءِ آنُونِ ذَ وَكِنِي آهِيَانِ
وَنَجُو ذَ وِيلَهَ كَنُهِيَنِ وَرَهَ مُونِ وَتَاءِ
تُونِ پُنُ تَدِهِنِ جَاءِ جَدِهِنِ هِيكَانْدِهِي تَهِيَانِ هَوَتِ سَانِ ❖

۱۱

سُورَ بَهَ بَهْتُونْبَهَتِ هِيَّ چَنِكِئُو كِي پِئُو
پَرِيَتْنِي پَرِيَنِ جِي مَاءِ مُنْجَهَايِمِ مَتِ
بِهِيَنَرُ بَهَلِي بَهَتِ لَكُمِ بَانُ بَرُوچِ جُو ❖

۱۲

لَكُمِ بَانُ بَرُوچِ جُو كَرَهَا تَهِيَا قَضَاكِ

اَوَڪِهِي جَا اُتَهَن ڪِهِي سا مِينِ پَوِي مَ مَڪِ
اَڪَهَرِيَن خُورَاڪِ پَسَن پَرڏِيَهَن جُو *

۱۳

لَڪُم بَانُ بَرُوچَ جُو اَمَرِ پِلِ مَ مُونِ
رَوُئي رَنگِيندِيسِ رَتِ سِينِ ڪِيچَانِ اَوَرِي بَهُونِ
مَادَرِ مَتَهَانِ مُونِ لَڪَن لَوڏُون لَآئِيُون *

۱۴

ڏُڪُه لَڪُو ڏُونڪَرِ بَرِئُو بَهِينَرِ ڪَهَانِي بَهُونِ
مَنَانِ لَاتِهَو مُونِ سَنَدُو جِنَن آسِرُو *

۱۵

ڏُڪهَوِيُون ڏِيَهَانِ چِيڪَسِ لڏِي وَيِيُونِ
هَآني ڪَنهِيَن ڪَهَانِ پُچَهَانِ پَرِيَن خَبَرُون *

۱۶

ڏُڪهِيُون جَانِ نَ مِرَن تَانِ تَانِ بَهَنُن نَ تَهِي
پِيُون هُوِهِيَن هَتَه هَتَن رُونڊِيُون رُونوَارِيُون *

۱۷

سُورَ وِرَاهِيَا سَرَتِيَن جِي وِرَاهِيَا وَجَنِ
پِيُون ڪُوهُ پُجَهَن جَن سَنَدَا تَن سَامُهَانِ *

بِهِيڙِي بِهِيڙِي ٻَندُه سُرَائِيئي سَندِرُو
ڪڇُ اَڪاڻُهون پَندُه مَتان لَڪنِ سَان لَکِي مَرِين ۞

بِهِيڙِي ٻَندُه بِهَارَ سُرَائِيئي سَندِرُو
ڏُونڪَر تُوھان دھارَ ڪا ڏَ ڏورِيندي ڏکھ سِين ۞

واڻي

مُنھن جي حُجَتَ ناهِ حَمَاتَ ڪاڻھي واڻَ جِيڪا ٿنِ جَتَن سَان
ڪهاڻِي ڪهي ڪهاڻِي ٿهي چيري جي جَرَاتَ
ڪاڻھي واڻَ جِيڪا ٿنِ جَتَن سَان
تازو پيرُ پُنھو جو لڙئو مَنجھ لڙَاتَ
ڪاڻھي واڻَ جِيڪا ٿنِ جَتَن سَان
آھيم آري جَامَ جي اَنڌَر مَنجھ اُساڻَ
ڪاڻھي واڻَ جِيڪا ٿنِ جَتَن سَان
ڪھڻو نين نھاريان مَکوڙھن بھريا مَگاڻَر
ڪاڻھي واڻَ جِيڪا ٿنِ جَتَن سَان

حُسَيْنِي ۷

۴۲۸ اَنُرُون سَتِي هُوَه هَلِيَا كَاهِيَاُون كَنُوَات

كَانْهِي وَاتَ جِيَا تَن جَتَن سَان

سَبَب تَنُهَن سَتِي وَيَا جُوْتَهِي دُنِيَم جَاوَر

كَانْهِي وَاتَ جِيَا تَن جَتَن سَان

اَدِيُون عَبْدُ الطِّيفُ چَوِي لَال دِتْهَائِيَن لَات

كَانْهِي وَاتَ جِيَا تَن جَتَن سَان ۛ

فَصْلُ سَتُون

۱

پُجَهَن سِي پَسَن جَدِهَن تَدِهَن پَرِنِي كَهِي

دُورِنْدِيُون دِسَن اَنُكَن عَجِيَبَن جَا ۛ

۲

پُجَهِي تَان پُورِ نَا تَه پُجَهَنو هُوَه مَه پَرِنِي كَهِي

دُورِنُوَارِيُون دُورِ هَدِ نَه آهِن هُوَتَ كَهِي ۛ

۳

ڏورِيان ڏورِيان مَ لَهان شالَ مَ ملان هُوتَ
مَن اَنڌرِ جا لوتَ مَچُهنُ شا مَٿي تِهِي ڏي ۛ

۴

ڏورِيان ڏورِيان مَ لَهان سَٿي ڪالُهوتا
لاهي لاڏوتا سَفرِ ڪنهن سانڪِ وِيا ۛ

۵

اَنئون ڏورِياني شالَ مَ لَپهن پرين هُئين پري
هَڏِ نَ ساهه سَري تَن تَسلي نَ تِهِي ڏي ۛ

۶

اَنئون ڏورِياني شالَ نَ لَپهن تَن مَ ملين تون
لئون لئون مَنجھان مون لُڇ تَنهن جي نَ لهي ۛ

۷

اَنئون ڏورِياني شالَ نَ لَپهن ساجَن مَچِ سَوالُ
سُڪھ نَ اُچي ساهه ڪهي تِهِي جانِ زوالُ
وَهائي وصالُ شَد اَتھان آرامي ڪري ۛ

۸

جهديم هم هلن جي چم چاهيڪا
آديون آريڪا هنري پيم هوت سين *

۹

جهديم هم هلن جي چاهيڪن چرهي
آريڪن آري پيم هوت پنهو سين *

۱۰

جهديم هم هلن جي چاهيڪا چكهيام
آريائي جي ڏونڪر مين كهنا ڏينھ لڪام
پجهج پرين سندان ويتهيس وڪھ نہ اڀري *

۱۱

ويتهيس وڪھ نہ اڀري آج آريائي تون آءِ
جڪي تو سين چاه پاسي بهر پيئي رڙهي *

۱۲

جي گا کندي نينه مون جان باروچن سين
سڪن سارو ڏينه چرهن چاهيڪن تي *

جي ڪا ڪنڊي سنڌ مُون ڪها ٻاروچن سين
انگهن چاڙهي اُنڪ رُونڊي سا رت پھڙا ۰

۱۴

جي ڪا ڏينڊي مَنجھ مُون جان ٻاروچن ڪهي
مَتھان مَکَن هَنجھ ڪي نہ لاهينڊي ڪڏھين ۰

واڻي

مُون ڪهي ڇهڙ مَ ڇهڙيڪا ٻاروچا پلي لڳي آهيان
ڇهڙي ڇهڙي آهيان لنگهن ڇهڙاڻيڪا
ٻاروچا پلي لڳي آهيان
پنهن منهن جو آن سين ساڻه سلامت نڀا
ٻاروچا پلي لڳي آهيان
مُون تان وڙ وڻجائيو ائين پنهن جو وڙ ڪريڪا
ٻاروچا پلي لڳي آهيان
جوڳي ڪو ويس ڪري سڪهڙي سار لهيڪا
ٻاروچا پلي لڳي آهيان

حُسيَلِي ۸

۴۳۲ آريَانِي عَبْدُ الْطِيفِ چَوي مُون ٽِي وَهَلُو وَرِ جَا
ٻَارُوچَا پَلِي لَکِي آهِيَان ۛ

فَضْلُ آتِهُون

آتنُ اُورَانْکهي وِيا آئون تهي مَرَان مَاءِ
پِتِهُون تهيَنْدِيسِ پيرِ تان هِي هِي گري هاءِ
جِنُّ مُون نَ جُگاءِ پرينِ تان پاسو کِئُو ۛ

۲

آتنُ اُورَانْکهي وِيا اَنگنِ مُون افسوسُ
ديوانِي سِين دُوسُ سَاتهي آهي سُنچِ مِين ۛ

۳

آتنُ اُورَانْکهي وِيا يُتهي تُوڌنِ تانِ
وَه مَ مُندَه بهنبهَوَرِ مِين هُنِ چُنڊِئَن هَانِ
رَائي مَنجِه رِهَانِ هَلُ تَهينِيئي هوتِ سِين ۛ

آتنُ اُورائِڪهي وِيا ڪري ڪِينِي ڪِينِي
هَائي ڪهڙجي هِينِي جو ڏجي باهه بَهَنبهُور ڪهي *

آتنُ اُورائِڪهي وِيا پاري چَهڏي پوءِ
آريجا اُتَهَن تي هِي تان جڏي جوءِ
ڪي هلي ڪي هتَه ڪهني ڪي رڙهي ڪي روءِ
ڪو وڃي پُئهُو ڪهي چوءِ تَه مُتَهِي ماتَم آئيُو *

جاني سُنجاڻي مون ڪهي چَهڏي هَلِيا
اڏيون آريجن لي آئون ڪهڙي جِينِي ڪهائي
پانَهَن مِين پاڻي هاريون هارن آئيُو *

جاني سُنجاڻي مون ڪهي چَهڏي هَلِيا
آئون ڪِينِي چَهڏيان پانَهَن جو اڏيون آريائي
بَهَرِيَم جو پاڻي سو ڪيچن ڪم تَه آئيُو *

جاني جي جاتوم تَه ڪو پوندو فلڪ فِراق جو

نَ اَکْهَرُ اِرَادِي جُو هُونْدَ دُهرَانِثِي دَهْوَتُوْمِ
پُوهُ تَانِ کُو نَ پِثُوْمِ هَدِ کَشَالُو کِچِ ڌِي ❖

۹

وَارُو وَنَجَنِ تَهَا سِينِ تَنْهِنِ جَا سَسْثِي
اَهَرَا بَارُوچَا کِي نَ لَهَنْدِکُنِ کِي بِنَا ❖

۱۰

وَارُو وِرَآثِي تُو پَانْهِنِ جَا نَ کِيَا
بَهْوَرِي رَنجَآثِي هُونْدَ نَ پِثِي هِيْتِرِي ❖

۱۱

جِنَانِ وَاَرِي وَگِ اُوْتْهِي تَهِيَا چَهْلُکِيُونِ
مَتْهِي تَنْهِنِ مَارَگِ پِثِي پُرَزَا نَ تَهْثِينِ ❖

۱۲

دُکْهَآئِينْدِي دُونْهَرَا مُنْدَه سِينَانِي وَجِ
اِيئي پَرِيَانُو مَ بَهَجِ سَاتْهَ چَرَهَنْدُو لَکْثِينِ ❖

۱۳

چَهجُ مَ قَطَارَانِ سَاتْهَ چَرَهَنْدُو لَکْثِينِ
مَچْهَنُ تَهْثِنِ بِنَا وَگِ وَاَهْتِرِي نَ لَهِينِ ❖

ڪا جَا ڪِيائُون وَائِي وَاري وَڳِي
آيلِ تَنهن آئون ٻوليَ ٻاتاري ڪِيي ۞

وَائِي وَاري وَڳِي ٻوليَ پِي نَ ڪَن
آلا ڪِچَ دَهَنين مُون سِين پوي نَ مامرو ۞

ڪا جَا آڏِي ڪِچِين وَنگاران وَائِي
سُني مُون سائي نِينين نندَر وَه تهي ۞

ڇُهين جي دُوستُ تَ پاسي ڪِر پَرهيز ڪهي
گڏِيئي جي هُوتُ تَ دينَ سَهيئي ڏور تهي ۞

هَلو ۱ ملهو ڏکُه مَ پَسو ڏوتها
سُونهو جو سَاتَه جو سَو مُون هُوتُ سلو
آن پُن تهي بهلو آن بهي گڏجان پَر ڪهي ۞

واڻي

هتان تهي هلنديس ميان سامهين ساڙيه ڏي
 وڏا پينڌا پنڊه جا مڙل مائينديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي
 آلا هر عجيب ڪهي وڃي لکن مان لهنديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي
 چيڏيون جوڙ جتن جو جڏهن آئون تهينديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي
 حجابتا هوت ڪهي ڏوراپا ڏينديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي
 فرياديون فراق جون پنهد ڪهي چونديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي
 اديون عبد الطيف چوي منهن آئون ملنديس ميان
 سامهين ساڙيه ڏي

فَصْلُ نَانْتُون

۱

کَاتِي تَا نَ کَنهين مَن وَجُهَلِن وَدَهئُو
مَارِيسِ سُوَر تَنهين جُو نَ جِيَارِي جِيَدِيُون ۞

۲

کَاتِي تَا نَ کُتھُو ماءُ مَنهين جُو جِنْدَرُو
جَنهين ماءُ مُتھُو سِي جَت نَ پَسَان جُو مِين ۞

۳

جِيئِي مَنهين جُو جَن اَکَرِيَارُو وَدَهئُو
پُنجانان پَرِين سَبَان تَان سَجُو نَ تَهِي ۞

۴

اَچَن مَر اَچَن بَارُوچَا بَهَنبھُوَر مِين
پُتھِي لَکِي جَن کَمِينِي مَارُھُون تَهِي ۞

۵

رُو وَسَارِي رَانْدِ پَه پَرُوَرَج سَاتھ جَا
ھَوَتَن سَان ھِيکَانْدھ ھِيئِن بَ تَرِي ڏِينھَرَا ۞

۶

رُونُ ۱ رَاژُو مُونِ نِمَانِي جِي بُجھري
کُتھَلِ کھي قَلْبَ مِينِ قَرِيبَ جُو کَاڙھو
ھوَتَنِ لِي ھاڙھو رِجَاڻِيُنْدِيَسِ رَتَ سَانِ ❖

۷

رُوڻِي کُنْدِيَن کُوھ ھاڻِي کُو ھوَتَ وِري
جِيڏِيُون جِيڏُوڻِي کِيُو سَانَسِ سِينِ سِتُوھ
ڌَرُوھِي اَتھَو ڌَرُوھ مَتَانِ گَا مُونِ سِينِ کَري ❖

۸

رُٿَانِ رَانْدِ کِهَلَانِ تَانِ کِهَامِي ھِنڻُو
اَکھڙِيُون وِيسَانْدِ پِرَنِي گَڏِ جِي کُنْدِيُون ❖

۹

اَکھِنِ کِي نَ کِيُو جُو رَتَ نَ رُنڻَاوَن
اُبھِي ڏِٿَھَاوَن پھوڙَايَا سِرِينِ ❖

۱۰

کَھَانِيُون لُوڻَھِيُون اَکھِيُون کُچھُو کِي نَ کُچھِنِ
مُٿَھِيُون مَاتھِ نَ کِنِ ھَنِيُون رَھِنِ نَ ھوَتَ رِي ❖

وَسِي وَسَانِيُون رَتُو رُوڻِي پَرِنِي ڪهي
 پِيُون ڪهنن پَب ڏي نَظَرُ نِمانِيُون
 سي ڪينِي پِيلِيَانِيُون جَن وِيندو هُوڻُ نَ وَارِئُو ۛ

۱۲

ڪهائي مَ ڪهائِئُو مُتْهي مَنگَرُ مَ ڏِئُو
 هيڪَرُ اُجھائِئُو ڏِيئي بُرُ لُھَارُ جَان ۛ

۱۳

ڪهائي ڪهوري هيٿه وِڻهي رُڻِي رَتَ پُھَرَا
 ڪا مُون تھِي ڏيٿه بِيھَرُ بَارُوچَن سِين ۛ

۱۴

پُنھُو پِيرَزِيُون ڪھَرُ ڪُهَنڌَرِيُون ڏِٿِيُون
 سي مُون سِيرَزِيُون نِٺُ نِھَارُن پِيئِيُون ۛ

۱۵

مَارِئُو جِي مَعْدُورِ تَ هيڪاري هُوَرُ لَهي
 سَاجَن اَوَانِھَن جِي سُرُ ڪِي نَ جِنان تَھِي ڪِيچَڻَا ۛ

د کي تهي چنان نه کي مٽي آهيان
ساجن ساهه ڏيان تو کهي سارڻو سپرين ۛ

تون جي کاله مٽي نه کالهڻي گڏڻن پر کهي
گڏهن کا نه سٽي نه کا سگهي گڏي، سڄڻين ۛ

اڳي پوءِ مَران مَر مَران مارن مين
متهي پوي پريان خون منهن جو جيڏيون ۛ

مَر متهه ڏيئي پنهنجو کارن پب مين
سرتيون سبهيئي واکهائيني ويتهيون ۛ

تنهن تون نه سياء جي کوھيارا ڪچ جا
انکهن چڙهي آء جي نالو گنهن نينھ جو ۛ

متهان جيئي جتن کهورڻو کهوري سسئي

پَارِيجَن پُنھَرُ جي تھي ڪارُون ڪري تَن
مَتان ڪا ڪن ٻي شڪري بھنبھور جي *

واڻي

سَدَ ھاڙھي پَوي پُچار پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين
اُتھ چاريندِيس اُن جا ميان جھلي مھار
پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين
اڙيا آھن اُنڪ مين ھن وِچارِ جا وار
پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين
سَسئي ميڙين ساڻھ ڪھي شَرَم سان سَتار
پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين
ڪِميني جو ڪِچَ مين ڪُونھي دھنڻان دھار
پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين
مَن جي شاھ عبدُ الطيف چئي ڪاڏي ويئي قطار
پيئي تَنوَر ڪِميني جي ڪِچَ مين *

فصلُ ڏهون

۱

وَاکِثُو وَاکِثُو وَکَهِ پَابُوهُئُو پِيرَ کَهَنِي
سِي نَ چَرَهَنديُون ڏِکَهِ مُورَهِيُون پِيرَ مَرَنَ جِي ۞

۲

وَجُهَ وَدَهَندي وَکَهِ مَچَهِنَ لِکَهِ لَکَهاپِين
ڏِکَهِ تَنهين کَهِ ڏِکَهِ حُبَّ جَنهين کَهِ هَوَتَ جِي ۞

۳

وَاکُو هَدِ مَ لاهِ سَدَنَ مَتَهي سَدَرَا
مَانَ تَنهين جِي گاهِ سَکَرِ مِينِ سَارَ تَهِي ۞

۴

سَدَنَ پُتَهي سَدَرَا وَاکُو مَنجَهِ وَئِين
سَجَنَ پَندهِ کَهَنِي مَانَ کُوهِيَارُو کُورَ سُنِي ۞

۵

کُوهِيَارُو تَهي کَاتُ مُيُونِ مَارِنَ آئِيُو
هُئِي مَرُ هَوَتَ حَيَاتُ آئُونِ مُيائي کَهورِي ۞

وِهين ۱۱ ويلا ڪرين اِيئي نَ اُڪَنڌ آه
سِي لاڳاپا تون لاهِ اوڙي اُبھارين ڇي ۰

وِهين ۱۲ ويلا ڪرين سڌين سائڪاڻو
هاري آڀاڻو تو سڀين سونھن نَ سسئي ۰

پاڙي ٺاهِ پُروڙ نَ ڪا رات رنجائي مُڌري
ٻانڀهن ٻروچ ڇي ڪهاڻي وڊهي ڪهور
هڪ سسئي ٻيا سور ويا پٽيندا پان مين ۰

پاڙيچي روڻي چاڪ منهن جا چوري
پگهر وجهنديس پر جو دهڪن مين دهوئي
ساجن سبهوئي ساهه آوان تان صدقو ۰

اڄ نَ مون قرار ڏيڻهم سوچو سانه مين
ٻنڊهن ويڻها بار منهي ساڙه سپرين ۰

کَیَا وِیچَارِی وَسَ کَارَنِ کُوهِیَارِی گَهَنَّا
گَهَنو پُچھي پَانْدَهٴئین سَنَدَا ڏیرَن ڏَسَ
لِیئو ڏوري لَسَ سَتِي سَکَرِ پَتِئین *

تَوي کَا کَڄَاهُ وَرِ کِیْنِي تِي کِیچَا
آئُونِ آوَانِهِن جِي آهِيَان بَنَدِي بي سَمَرَا
آچي کُوهِیَارَا ڏِي دِلَاسُو دِلَکِرِ کهي *

تُون کَا وَرِ کَڄَاهُ کِیْنِي تِي کِیچَا
آئُونِ آوَانِهِن جِي آهِيَان بَانِهِي بَارُوچَا
دِلَاسِي دُوسَا مَتَانِ مُون کهي چَهڏِئو *

هَوَ جِي سُوَرِ سَکَنِ سِي مُون پِينگهي مِينِ پِرَائِيَا
سَانڏَهِيئَاسِ سَکَهِنِ سُوَرَنِ کَارَنِ سَرَتِيُون *

سَرَجِي تَانِ سُوَرِ سَامَانِي تَانِ سَکَهِي وَيَا
اِهِي بِيئي بُورِ نِمانِي نَصِيبُ تِهِنَّا *

۱۶

مُونَهَان مَنَهَنْدِ تَهِيَا سُورَن بَدَهَا سَنَدِرَا
هَلُو تَان ڏورِيُون اُن ڪهي وَنڌَر جِي وِيَا
ڪَنڊِيَس ڪي نَ بِنَا هُوَت مَتَاڻِي اڪِيَان ۞

۱۷

نَ ڪَا تَاتِ نَ تَوَتِ ڪَا نَ ڪَا تَاتِ تَنُوَارَ
ڪَانْهي پِرَتِ پُڄَارَ لَنُونِ وِڇَارِي لَڏِيُو ۞

۱۸

نَ ڪي طَالِبَ تَاتِ جَا نَ نَ آهي تَاتِ تِيَارُ
ڏوريَان پَوي ڏُڪَارُ ڪهِيَرَاڻُو ڪهَنِي وِيَا ۞

۱۹

جي ڪي طَالِبَ تَاتِ جَا تَاتِ بِيهَ تَنُهِيَن وَتِ
هَڏِيَن ڪَانْهي هَتِ ڪهَوَرِ نَ ڪهَرَانِي لَهِيَن ۞

۲۰

ڪَنهن جَنهن نِيَنهَ لَدَهَا جِنِي مُونَ وَاجَهَائِيَنڊِي نَ وَرِئُو
چِيڪِي مُونَ ڪَنڊَا سُو جَانِبَ ڪَرِئُو جِئَرِي ۞

مَتان تَهين مَلولِ کي نَ آگائُهون آهِيان
ڏسَن مِين کَر ڏورِ حَڏَ بَنهين جِي هيڪڙي ❖

آن جِي ڏتھا هُون نَ آلهَ گَارَنِ گَالھِ کَرئو
نِين مَنھن جَا رُونِ راتوڏينھان اُن کهي ❖

انجان راتِ رَتومِ کوڏِ کوھياري گنجرو
روڻي پُسايومِ صُباحِني سُونِ سينِ ❖

سَرَتِن سِهَجِ مَنجھاءِ کوڏِ ڏھڪايمِ کِپڙا
تڏھن مَنھن جِي ماءُ تھي پَنھن آچھا پَ جَا ❖

کڏھن کڏھن جيڏيون کو پھ آچئو پوءِ
سو پُن ساڙو هوءَ هيئي جو ساھ سَريرِ مينِ ❖

کچ جِي کيچن لِي تَو تان کي نَ کئو
وچانئي وڏھئو وکھ نَ کھيئي هيڪڙي ❖

واڻي

هُوَ اَرَمَانُ اَتَهَنِ مِيَانِ سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

كَحَاوَا كَرَهَنِ تِي جُوڙِيَا جَالِ جَتَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

پِيرُ نَه تِكَنِ پُوءِ تِي تَهَا گَامَنِ سَانِ كُتَجَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

مَهَارُونِ مَيْنِ جُونِ آهِنِ وَاگُونِ وَسِ دَهَلِيَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

تَكَرِ مِينِ تُونْكَارِ تَهِي صُبْحِ سَاتِهِنَرَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

سَانُكُ تَه تَنُهِنِ جُو سَسُئِي هَانِي هَوَتَ نَه كَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي

اَدِيُونِ عَبْدُ الطَّيْفِ چَوِي سِي مَرُ حُبِّ مِلَنِ مِيَانِ

سَسُئِي جِي سُوَرَنِ لِي ❖

فَصْلُ يَارَهُونَ

۱

سُپِيرِيَان جِي مَگَالَهَرِي رُكُو رَنجَاڻُو
ڏُونِڪَر ڏُولَاڻُو ڏِينْدَا مُون ڏِير وَپَا ۞

۲

آرِي اُتَن جِينِي اُونِي تَان اوڻِي نَ ڪِڻُو
ڪِچ پَهچِنُو ڪِينِي اِهَرَن اَبَا جَهَن سَان ۞

۳

جِينِي اُتَن آرِي جَام اُونِي تَان اوڻِي نَ ڪِڻُو
بَرَهِي ٻَاهِر نِڪِتي ڪَاڏِر مَنجَهَان ڪَام
سِي ڏِنَاڻِين سَام سَتِي سَڪَر پَتِڻِين ۞

۴

لَڪِيُون آن ٻَهَر لَڪَه ڪِي نَ ڪُوهِيارَا وِرمِيَا
جَنُهِين سَنڊِي سِڪَ رُنَم رَاتِ رَت پُهَرَا ۞

۵

لَڪِيُون آن لَڪَا پَلَو ڪِي پَانڊِهِن جَا
مُونُهَان ڪُهَنيرُو ماءُ رُونڊَا سِي رَت وِپَا ۞

ڪو جو لکس ڪان ڪيچن جي ڪُربَ جو
تهي نِماي نِشانُ جهڙي سائڪو ساھ جو ۰

۷

ڏوٽهن چيس ڏور ڪيچ اڳانهون پندھ تهڻو
پانان چڙهي پور وڪھ ودهائين وڙي ۰

۸

ڏوٽهيا ڪو اوڙهن جو مون ڪهي اُھج ڏٺو
سج ڪي ساڻھ نٿو پڻھون منهن جو پان سان ۰

۹

سسئي جي سري سان ڪيچ دهلي ڪاندهي
پسن ڪارن پرني جي منده هئي ماندي
لکن تان لطيف چئي ايرادي آندي
پنھو پيراندي نِماي نصيب تهڻي ۰

۱۰

ڪهڙن هئين سبھڪا اُتھن هئين آنئون
جا نينھ ڪنھندي نانئون سا مون ڪها پوندي مامري ۰

۱۱

لَکُڙِيَارِيُونِ اَنگَرِيُونِ بَارُوچَانُو بَهِيرُ
اَچي پَسُو جِيڏِيُونِ تَارُو پُنهُو پِيرُ
وِجَارِي سَان وِيرُ جَتَن جِيڏُوڙِي کِئُو ۞

۱۲

لُجَهَنُ ذَ لَاهِيَنِ گُونْدَرِ هِنَ غَرِيبِ تَانِ
پَرِ مِيَنِ پُچَاڻِيَنِ جِيحَانِ جُوشِ جَتَن جَا ۞

۱۳

هُوَ تَهُو وَڄِي هُوڻُ اَنُونِ کِي اَگَبَهَرِي تَهِيَانِ
مَتَانِ چَوي بَلُوچَ کَمِيَنِي مَانِ کِي ذَ تَهُو ۞

۱۴

کَمِيَنِي هَتَهَانِ تَهَنِ مُورَانِڻِي مَنڊِيُونِ
نُونِ گَرِ پَانِ وَڙَانِ موڻُ سَبَاجَهَا سِيرِيَنِ ۞

۱۵

ذَ کِي تَهِيَانِ سَنگَ مِيَنِ ذَ کِي سَنکِيَنِي
آهِيَانِ کَمِيَنِي ذَاتِ بَارُوچِي ذَ جُڙَانِ ۞

ڪڇ مَ خَبَر هُوءَ هِنَ مُنْهِن جِي ڏَات جِي
مَنان پَنهُو پوءِ لَڄ مُنْهِن جِي لَوءَ مِين ۞

لَتَهُو ڪَم ڪِڇِن جُو ڇَهڙِي هَلِيَا مُون
اَلا آهين تُون هُون تان هيڏي ڪَئي ۞

سَو سَڪَن سَٽِي ڏِيان سِرُ پُن ڏِيان سَتِ
جِي مُون مِلِي مَتُ تَ وِرهُ وَهَيان هِيڪَرُو ۞

ڏُڪَه سَڪَن جِي سُونَه ڪهَوِرُو سَڪُه ڏُڪَهِن ڀِي
جَنهين جِي وَرُونَه سَجَن آيو مُون ڪَهَرِين ۞

سَو سَڪَن ڏِيئي وِرهُ وَهَيم هِيڪَرُو
مُون ڪهي تَنهن نيئي پير ڏيڪهَارِيَم پَر جُو ۞

حُسَيْنِي حُسَيْن لِي بِيبي پَان جِي
تَنهان پوءِ تهي خَبَر سَبَه خَلَق ڪهي ۞

وَائِي

مَنْهَن جُو سَاهُ وَئُو سِيَّانَ آيِلِ وَهَانَ كِيْنِي بَهَنْبَهَوَرِ مِينِ
 مُونَ كِهِي وَيَا نَهْ وَسِرِي نِيْنَهْ بَهْرِيَا نِيَّانَ
 آيِلِ وَهَانَ كِيْنِي بَهَنْبَهَوَرِ مِينِ
 سُو كِيْنِي هِنْدَرُو جَهْلِيَا جِهِي مَرُ كِيَّانَ
 آيِلِ وَهَانَ كِيْنِي بَهَنْبَهَوَرِ مِينِ
 مَادِرِ پَايُو مُنْدَرِيُونِ كُوَكِيَانِ مَرُ كِيَّانَ
 آيِلِ وَهَانَ كِيْنِي بَهَنْبَهَوَرِ مِينِ
 اَدِيُونِ عَبْدُ الْطَيْفِ جِي وَجِي مَانَ مَرَّانَ
 آيِلِ وَهَانَ كِيْنِي بَهَنْبَهَوَرِ مِينِ ❖

فَضْلُ بَارَهُونِ

۱

دِٔتَهَوَ جِي بَرُوچُ مُونَ جَانِ هَوْتُ اَكِهِنِ سِينِ
 نَهْ مُونَ كِهِي جِي لُوچِ پَانِ پِيْتِهِيُونِ چَهَرِينِ ❖

۲

هوت ڏ ڏٽهائون ڏوه ڏ ڏيان جيڏئين
مون جيئي رنڌائون مٽهي ڏيئي هٽهڙا

۳

باروچو بي بهت جيڪس ڏٽهو جيڏئين
مون کها مورهنن مٽ پسندئي پنهو کهي

۴

باروچو بي روه جيڪس ڏٽهو جيڏئين
سجھي ۽ صبح هوند ڏ وٽن وسري

۵

ان جي ڏٽهي جيڏيون پنهو جي پاهه
ڏ سجھي ۽ صبح سورن ڪيون سڃڪيون

۶

جي هئو هوت پنهو سين مون کها ملاقات
ڏ ٻانهن وجهي وات ريهون ڪيو رنج مين

۷

جي تو ڪالهائي ماءُ باروچا ڇهيا
ننهين جي وائي هوند ڏ ويو وسري

اَجْ مَعْدُورِي هُوَانْ اَلَا چَنَكِي مَهْ تَهِيَان
رَزَهَان ۱۱ زُوَان پُتْهِي سَگَرِ سَاتَهَ جِي ۱۰

جِي دُونُگَر مِين دُكَه سِي پَدَهَرِ پَوَن مَهْ پَرِنِي رِي
وَهَن مُون وَهْ تَهِيُو كِيرِ سَانْدَهِيَنديُون سَكَه
هُوم هَوَتَن سِين جُكَه سَچُو سَنُكُ نَه سَارِيَان ۱۰

پُون سَبَه سَنَكِينِيُون سَرَتِيُون مُون جُكَه هِنِي سِين چَاه
اَنْدَرِ آهِيَم مَکَالَهَرِي كُوهِيارِي جِي گَا
لَنُكُم دَرُو وَا سَچُو سَنُكُ نَه سَارِيَان ۱۰

رُوهُ رُوهُ گَنْدِي وَتُ مَتَان رُوهُ وَسَارِيَان
پَانِي هَارِ مَهْ پَدَهَرُو رُوِي هَنجَهَان رَتُ
صَبَرُ وَدُو سَتُ سِکْهَ مِيژِي سِيرِين ۱۰

رُوهُ رُوهُ وَدُونَا رُوهُ رُوهُ وَنَجَن نِنَكِيَا ۱۲

مُون سَانَكِيَانِي جَا سِيرِين سَچُ كِي سَنَبُھُڙَا
لَاتُھُم ڌ تُوڙَا ماءِ اوسِيڙُو اِنِ جُو ۞

۱۳

وؤءِ وؤءِ پُنِ ويئي رَنِ گَارِنِ جَا هُئي
پُنھُو سِين پِيئي رُونڊِي ڪِيَرِ رَتِ پُھڙَا ۞

۱۴

ڪھوڙَا ڪھَنِي بھَنِي وؤءِ وؤءِ وَڄِنِ نِنڪِيَا
مَادَرِ مَتھَانِ مُون ڪَانڪَ لَوَنڊَا ڪڏھِين ۞

۱۵

سڌَا وڊھِيَمِ سُوَرِ جِي آڪِيَانِ ڪُوھِيَارِي
جُو نِجَسُ نِڪَالِي سُو پُنھُو وڊھُو پَانڊَ مِينِ ۞

۱۶

مَاتھِ مَارِينڊَءِ پِرَنِي جِي مَتَانِ رُئينِ رَتِ
جھوڙِي جھڏِ مَ سَتِ هِمتھِ هُوَتِ وَڄاينُو ۞

۱۷

سَرَتِيُونِ سَنَبُھُوِي تِهَنُو اَنڊَرِ آريَانِي
ويٽھِي پَسَانِ پَانِ مِينِ ڏُونڪَرُ ڏِينھَانِي
ھيسِ هُوَتِنِ ھَانِي سِي ڪِچِي ڪڏِيَمِ ڪھِ مِينِ ۞

سُسِينِي ڪَهي سَدُ تِهِنُو اَسَان اَوَرَانُو
پَنده پَيڄَانُو اَنڪوڙهي ڪا مَ ڪَري *

جِنِي جِنِي جِهلي جَڪُ تِنِي تِنِي مُون تَاڪِيڏُ تِهِنِي
مَڪَهَرِيُو تِهَو ڪَالِهِيُون ڪَري وَهِي پُرِيُو وَهِي
اَرِيَانِي اَوَرِيُو بَهَنبَهَرَان بَهَر تِهِي *

اَوَجَهَرِيُو وَتَان اَنئون بِيُون سَبِه سَڪَرِ سَاتِه جِي
جَا نِينِه مَنهندي نَانُو سَا مُون ڪَها پَوندي مَامِري *

مَآڪِهين جِي مُئي تَه هُونڌَ نَ پِيئي مَامِري
چَهڻڻُو جِي ڪَهي تَه هِيڪاري هُوَر لَهي *

نَ ڪِي رُونواريُون نَ ڪِي اوسارين
مُونهين ڪَهي مَارِين مُونهين سَنڌا ڏُڪَهَرَا *

بَدَهو ڪَنهن بَاندهَان هِنڙُو هَوَتَاين سَان
ڪَا جَا پِيئس ڪَان نِيپِرِيَانئِس نَ نِيڙِي *

۲۴

ڪوھ ڄاڻان ڪوھ تھڻو ڪيڏھن تھي وڃان
هتھ ڪرايون آنڪريون موڙڻو سبھ بهنجان
پڻ ڪھر ڪھنجان مون ھاري ھوٽ وڃايو ۽

۲۵

جان ڪي آيس اڪانھين تان اُتھين ابھي آھيان
پڙت پراھين ھاري مران نہ جيان ۽

۲۶

سرتيون سور پرين جا سُجن مين شامد
ڪوھياري ڪامد مون ڪھي ڏکھ ڏيڪھارڻو ۽

۲۷

ڏوڪر ڏنا نون مون پھر ڪھان ڀڄھڻو
ھيڪليون ھلن جي سي تان تاڪن سڏي نون
اوکھي آھي بھون سوڻھن ري نہ ستھري ۽

۲۸

لکھين لوڙھائو سھسين آھن سُج مين
بڙ مين بوزائو ڪھن پيادي پان سان ۽

ٻاروڇا ٻڌا ڪهڻا منهن جو پنهنون سر سڀهن
چانڪي تي چڙهي ڪري ڪندو ور ولهن
متهي معذورن دوس دهريندو هتهڙا ۽

۳۰

ٻاروڇا ٻڌا ڪهڻا منهن جو آجهو آريائي
چونڊي رکهيم ڇت مين ساجن سنجائي
جا وندر وگائي تنهن جو موئن مس تهئي ۽

۳۱

هو جا ڪهڙي ڪهڙت جي تنهن ڪهي چري چون
اڪهاريون آتن مين هوت پنجانان هون
پڙها تنهن جا پون ڏتهو جن اکهن سان ۽

۳۲

ڏتهم ات اکهن سان مان ٻاروڇا هون
جنهن دهاران پون موڙي سير اکهن مين ۽

۳۳

سجن ڏتهو جن موئن تنهن مينهنو
ايئي مرڪ معذورن جي مرن پريان جي پير تي ۽

۳۴

وَر لَکھنِ جِي لوڌَ کھوَرِيَا سَنَکَ بَهَنُبهوَرِ جَا
اَمَرِ تُون جِي آچُهين سِي کَم نَ اچِن کُوڌَ
هِنڌِي مُنهن جِي هُوڌَ بَدِهِي بَارُوچَن سَان ۞

۳۵

کُو جُو آهيس کُوڌَ بَارُوچَانِي دَاتِ سَان
جِي هُوء چَوَنسِ بُوڌَ تَ جِيئي سُنائي جَکَ مِين ۞

۳۶

بَقلي گري تَهَنوَم هِي سَنَکَ بَارُوچَن سَان
وَنجِي کِچُ ڏتَهوَم پُتَهِي لَکِي جَن جِي ۞

۳۷

اَدِيُون کَا اِيندي چَهَرِ مُون سَنَکَ تَهَنو
لائينديس لِنَکَن کهي مَلِيرون مِيندي
وَنڌَرِ اَنئون وِيندي آري جَامُ اجهو گري ۞

۳۸

وَنجَن تُو واري پُرَن پُنهو پُتَه مِين
گَرَه کوهياري سَتِي تُو سَبَه وِيَا ۞

۳۹

هاري هئڻو مَ لوڻ سُڪه پَوڻدڻن سَسِي
ڪوهيارو تُو ڪوڻ اچي ڪرَه ڪَٽارڻو ۽

۴۰

پيلي ٺاهه بهنبهڙ مين ڪو سَسِي جو سَهي
ڌَمَر ڏيرن مَن مِين ڪَڏا اِيئي ڪهي
لَنڪهائي لطيف چئي ڪهڻج جَام ڪهي
هيئي معذور هڏ مئي تون ڪانده مَ وَڃج ڪيڏهيڻ ۽

۴۱

ڪوهيارو ڪيٺان ڪير وَڃي ڪاڏي وَڃان
مون بهائڻو سينان چهر ڪنڊيس پندهر ۽

۴۲

ڪوهيارو ڪاري پنده اٺاڪا پٽيون
سي ڏهه ڏيڪهاري جي اهي ڏهه ڪڏهيڻ ۽

۴۳

سَڄن ڏتھو جن تن ڳي سِر مَڳه ڪئو
بنون ڪوڙه ٻجهن قدر ان ڪيماه جو ۽

180

دُكھوڀين اُهڃان ڪلھن پهاڻو ڪڇرو
وڃن ڪوندر ڪڏيا لوڪ ن آجهن پاڻ
سورن آسان سان ننڍهيئي نيٺه ڪنو

بيٺبھڙان ٻيڙ تهي مون جي ڪيا سڏ
ٻاروچائي لڏ لڪ سوڀرا لنگهيا

واڻي

گارون وس ڪيام ڙي هي هي وڏي ڏور وڻام
منهن جو هوٽ ن موٽئو وڏو گارون وس ڪيام
ٻنڌهن ٻاروچن جا پينڪهي منجه پيام
منهن جو هوٽ ن موٽئو وڏو گارون وس ڪيام
کڻي ٿاڻڌ ڪچ ڏي محسن آءِ مڪام
منهن جو هوٽ ن موٽئو وڏو گارون وس ڪيام
سڏا سپيرين جا سانڌهن سور پيام
منهن جو هوٽ ن موٽئو وڏو گارون وس ڪيام

هُوتَ هَلَندي چي ڪيا نَ سِي سَدَّ سِيَامِ
 مُنهن جو هُوتَ نَ موٽئو وَو ڪارُون وَسَ ڪِيَامِ
 اَدِيُون عَبدُ اَلطيفِ چَئي آريَانِي اِيندَامِ
 مُنهن جو هُوتَ نَ موٽئو وَو ڪارُون وَسَ ڪِيَامِ

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

سُورَتِ

فَصْلُ پَهْرُون

۱

اَللّٰهَ جِي آسَ ڪَري هَلِئُو هِنَانِئِين
چَارَنَ بَدَهَا چَنگَ ڪهي جَهْرَا ۱ جَهَانِئِين
ڏوڻي رَاو ڏِيَاچَ جِي ڏُورَان ڏِتْهَانِئِين
وِينَتِيُون وَاِحَدَ ڪهي تَنهن وِڇَر ڪِئَانِئِين
تَه سَبَاچَهَا سَانِئِين راءِ رِجْهائِين رَاڳ سَان ۲

۲

پَرڏِيَهَان پَندهُ ڪَري هَلي آيو هِت
جَاچُڪُ بِيهِي اُتِ سِرَ جُون سَدَائون ڪَري ۳

۳

پَرڏِيَهَان پَندهُ ڪَري هَلي آيو هُو

اُچو تون آکاس تي آن بهونو متهي بهو
کينئ تَسَندين تون هي سر سوالي مَنکنو ۞

۴

پَرڏيهان پندھ ڪري آيس اگاهئي ماه
جي وهائي ويرم تهئي ت مون هيرني هلا
سونهارا سورتھ ور تون ڪالھ هنئي سين لا
سو مَنکنهار ملهء جو وچان ويرن آيو ۞

۵

پَرڏيهان پندھ ڪري هلي آيو هيئ
مال ت مَنکي مَنکنو جاجڪ مَنکي جيئ
وڏھ وهلو تهئي ساعتھ صبر ت سھان ۞

۶

پَرڏيهان پندھ ڪري سني آيس شان
مَنکان ڪهڙي مت سين نسورؤ نادان
سو ڪو ڏيارئون دان جو طما ڪهي ترڪ ڪري ۞

۷

تو در آيس راجيا ههڙو وڻهي حال

اونائجِ عَليدِ جو سَباڃها سُوال
اَنڪن مَتَهي اَنهن جي ڪَهي ڪو قَوال
بَها ڪري بَها اَمَن ڏنوَ اِن ڪَهي ۰

تو ڌر آيس راجيا بنا ڌر ڇهڻي ڌور
سائڻ تهو سِين هَني هَر دَم اَن حُصور
بَنو ن مَنڪي مَور اَمَل ڏنوَ اِن ڪَهي ۰

تو ڌر آيس راجيا جاجد وڻهي جيئ
کنا نارن حاميَه هان بچائج هيئ
ن والي ڏياريني ويئ جت آهي جَناتِ عَدَن جي ۰

تو ڌر آيس راجيا بنا ڌر ڏيئي بن
کَهان جو کُماچ سِين سو سِر سَباڃهي کن
جا مَنڪ مَنهن جي مَن سا تو ڪَهي مَعْلَم سَپَها ۰

بنا ڌر ڏيئي بن ڪَهي آيس ٿنهن جي ڌر

سُونَهَارَا سُورَتِھ وَرَ ڪَا مُنِهين جِي ڪِر
بَهَلَا بَهيري بَهَرِ پَالهَو پَانْدُ پَنَارَ جُو ۞

۱۲

آءِ مَتَهَاهُون مَنڪَنَّا چَرَهِي مِينِ چَوڌوَل
تُو ڪهي ڪهَوَتَ ڪِهَرَانِيُو رَاڄَا مَنجِه رَتُوَل
بِيڪَل تُو سِينِ بُوَل وَهَانِي وَڌِهِن جِي ۞

۱۳

ڪِي جُو بِيڪَل بُوَلِئُو بَهِنِي وَيهي بَهَان
رَاڄَا رَتُوَلنِ مِينِ سِيَبَانُو سُلْطَان
آءِ مَتَهَاهُون مَنڪَنَّا مُقَابِلِ مَيْدَان
ڪِهَرِيَان لَڪَه لَطِيفُ چِي قَدَم تَان قُرْبَان
مَتَهَو هِيئي مِهْمَان هِيي جُو تَه تِهِي ڏِيَانِي ۞

۱۴

رِي مَصَلَتَ مَنڪَنَّا ڪَثَرِ ڪِي نَه اڇَنِ
نُورَ تَجَلُو نُورَ سِينِ نِيئُو نِينِ پَسَنِ
خِيَمَنِ مِينِ ڪَهَنڪَهَارَ جِي چَانڊَرُونَا چِئڪَنِ

لڏهائين لطيف چئي سندا ڏان ڏسن
ٿيلن ملڪ دهئين خچو منگهار ڪهي ۽

۱۵

نرتان تڏ ڏيڙ سين بچد ٻرائي
راجا رتولن مين ورنائي وائي
کوٽهاڻين کوٽ مين ٻارٽ ٻاجهائي
راجا راڱائي هرڏوئي هيڪ تهئا ۽

۱۶

نرتان تڏ ڏيڙ سين ٻرائي بچد
راجا رتولن مين اونائي امد
راز ڪيائين رازو سين ڪنهن موچاري هڏ
اڻا احمد بلا ميم چئي سين هئي سائڊ
ڪنهن ڪنهن پيئي ڪڏ نه هرڏوئي هيڪ تهئا ۽

۱۷

ڪنهن ڪنهن مارهين پيئي ڪڏ ڪاڻي
رسي ڇي رنر ڪهي تن پارسي پائي

الْإِنْسَانُ سِرِّي وَأَنَا سِرُّهُ وَرَتِي إِيَّتِي وَأَنِي
رَاجَا رَاكَايِي هَرْدُوئِي هِيكُ تَهْنَا ۞

۱۸

رَاجَا رَنِكُ مَحَدُ مِيْنِ جَاكُدُ سَرَزْمِيْنِ
جَا هَيَايِيْنِ هَتَهِيْنِ سِيْنِ سَا سُوِي بَالَا بِيْنِ
جِتِ اَجَنِ نَهْ اَزْدَايِيْكِيْنِيُونِ اَتِ كُوْتَهَايُو اَمِيْنِ
تَارِي دُئُوْسُ تِكِرُو جَوَهَرِ پَايِي زِيْنِ
بُو تَانِ مَنَكِي كِي نَهْ دَهَارَانِ سِرِ سِيْدُ جَنِي ۞

۱۹

رَاجَا رَنِكُ مَحَدُ مِيْنِ بَهَرِ بَارَتِھِ نَاكَارِي
تَنَدُ تَنُهِيْنِ جِي مَنَكِنَا مُنُهِيْنِ جُو جِتِ وَدَهَوِ چَارِي
اَكِيُو بِيْتِ عِنَاْتِ جَنِي وَهَلُو دِي وَارِي
هِيئِي سِرِ سِيْنِكَارِي پَاتِھِ پَلِي تُو پَايِيَانِ ۞

وَائِي

وؤ وؤ سُورَتِھِ تَهِي سَارِي
جَانِي كِيَرُو جُدَا سُورَتِھِ تَهِي سَارِي

هَن تون تَنڊُ طريقَ جي واچُتَ ڪرَ واري
 ڏيندوسانِي ڏياچَ جي هيئي سِرَ سينڪاري
 هي هي سورتنه تهي ساري
 هيئي جو آيو مَنڪتو سو متارا ماري
 دوسَ دوسينان دُورَ ڪري تهو ڏيا ڏيڪهاري
 هي هي سورتنه تهي ساري
 ڪر تون يادِ دهني ڪهي ويهَ مَ وساري
 ڪنڊهَ منهن جو ڪاٽو نينهَ سَندي نغري
 هي هي سورتنه تهي ساري *

فصل پنڌ

۱

ٻاڻه پهرني راتِ جو مڙهَ پاسي مڪايو
 تهنو ڪوڙ ڪرناَر مين تَ ڪو اتائي آيو
 سالڪ سارَ سُروڊَ سان ڪي جو ڪمايو
 بيجل بولايو تَ سِرَ سوالي آهيان *

۲

بِجَلَدِ کَهي بِي رَاتِ مِينِ سَدَايُو سُلْطَانِ
 اَکِي کُو نَه آئِيُو بَهيِرِ تَنُهِن جِي بَهَانِ
 جَانَنان جِيئُ جُدا کِئُو طَرَحِ تَنُپِي جِي تَانِ
 مُون وَتِ مَالِ مَتَاڳَ جِي کِيي آهي گَا نَه
 تُو ڏَه ڏِيَانِ مَنگَنَا رُوحِ رُچَنڊَا دَانِ
 مِيَانِ مِهَرَبَانِ چُوري چَنڊُ چَئِيجِ کِي ۞

۳

رَاڄَا کَهي تَرِنِي رَاتِ جُو بُنڊَهايو بِجَلَدِ
 سَويِن آهِنِ سَنَسَارِ مِينِ بِنَا بَهي دَاتَا دَلِ
 پَر آيسِ مَن اُچَهلَ تِينَاهِين تُو کَهيِرِين ۞

۴

چَارَن چُوتَهيَنِي رَاتِ مِينِ اُجِ آئِين جِيئُ
 تَنُهِن جُو قَدَمُ پَدَمِ نَه پاڙِيَانِ جِي تُون تَهيِن جِيئُ
 دَانِ دَلُوچَا دِلِ وَنِيَا وَتَهي رَاڄِي تَهيئُ
 هِيَرِ ڏِيَانِي تَهو هِيئُ بِيئُو صَحِ سَوَايُو ڏِيَانِي ۞

۵

پَرٿڻو پَنجَنِي رَاتِ مِين رُپُو سُونُ سَبِيلَ
پَلَنَڪَ پَتَهَرِيُونِ پَالِڪِيُونِ نَوَن لَڪَهَ نَانِي فِيلَ
دَاتَا وَتَهَان نَ دَانِ ڪَهي وَوَن پَهِيَرَاڻِي فِيلَ
اَڪِهِيَمِ جُو اَصِيلَ سُو سِرُ ڏِي نَ سُرَهو تَهِيَن ۛ

۶

جَهَنِي رَاتِ جَهَڪَاڻُو سَالِڪَ سُوڙِي سَارُ
مَڪَايَاڻِيَن ڪِرَنَارَ مِين ڪَري آڱهَ سِين آوازُ
صُحُ جُو سَيِّدُ چَوِي رَاڄَا تُو سِين رَاڙُ
صُبَاڄِي سَرَفَرَارَ مِيَان ڪَنڊُو مَنَڪَنِي ۛ

۷

بَهَانِيَن بَهَتَ ڪَهَنَّا مُون تَان مُورِ نَ مَنَڪَنُو
تَارِي طَبِيلَن مِين ڪَهوڙَا ڪَهَرِ ڪَهَنَّا
هَاتِهِي ڪَارَن هِيڪڙِي آندُون ڪَا تَنڊُ هَنَان
جَا مَتِهِي تُو مَنِيَا تَنُهِن سِرَ جُو آهِيَان سِيڪڙُو ۛ

۸

سِرُ مَنَڪِي سِرُ ڪَهَرِي سِرَ رِي تَهِي نَ صَلاحَ

نَرِيئَنُونِ ذَ كَدَرِي تَهو ماري مير مَلَح
 نايو نَبَابِنِ جَا تَهو سُوَرَنو كَدَهِي سَاه
 خَالِقُ سَاجِه. صَبَاحَ كُو ذَ. چَهْدِيندو كِتَهِينِ *

۶

مَوْتِي مَنكَبَرِ شَالِ ذَ اچين كَدَهين
 اَتَهِي يَهَرِ عَظِيمِ جُو كُنَدَهو مَاجِه. كَبَار
 جُو تُو سَدِه. جَمَارِ هَنِيَا چَهتر پَنِنِ سِينِ *

۱۰

سُو سِرِنِ پَانِي جِي نَنَدُ بَرَابَرِ تَوَرِيَانِ
 اَنَدُ اَوْدَاهِينِ تَهِي جِيَدَهِينِ بِيَجَلِ بُولَانِي
 سَكَنو هَدِ آهي سِرِ مِينِ سَجُنِ نَاهِ كِي *

۱۱

پَاسَنُكُ جَنهنِ پَاسِي كَنو دَنو كِي ذَ دِيَاچَ
 مَتَهوِينِ اِي مَاجَ ذَ وَجِي دُورِ دُكُه. تَهِي *

۱۲

دَنو كِي ذَ دِيَاچَ تَهو سَائِلِ سِڪَانِي
 مَنَه تِي مَوْتَانِي مَتَهو هَنيسِ مَنَكَنِي *

هَلين آيو مَنگنو ساز كهني سَرنَدو
 سَر جي سَدا سَر مين كهوَر هَني كُيَرَنَدو
 مَتَهي ري مَلوڪ جي چَارَن نَ چُرَنَدو
 جُهوناگَرَه جُهَرَنَدو پَوَندي جَہاني جَپَرُوڪ مين ۛ

هَلين آيو مَنگنو ساز كهني سَري
 لَکي تَنَد طَنبُوَر مين پَنا کوٽ کَري
 هَندَهيَن ماکين هَوَ تَهي تَنهن جي بَچَل دَانَه بُري
 سَسي تَنهن سُلطان کَہان اچي کَہوت کَہري
 جُهوناگَرَه جَہري پَيني جَہاني جَپَرُوڪ مين ۛ

سَو جِيئي مَنگنَہار مَ هَوَ جُو تُو مَتَهي سَر سَتَہو کَنو
 جُو مَن مَلِہ مُور نَ سَچي اچي سَو کَپَرِيو
 جَہاکَہڪ دِنو دُونکَہو دَاتارَن کَہي ۛ

مَتَہو مَتَہاهين کَہوريان مَتَہو تُو مَتَہان
 سَو مَوَن تَپَني نَ هَتَہان جَپَن تُون لائِش مَنگنا ۛ

ڪَا جَا مَڪَالِه مَڪَرِي بِجَدَل بُنْدَهَآئِي مُون
پِيٽِهِيَن جِنِّي ڪِرَنَار مِين تَنَدُن تَان ڪَرِي
ڪِي تُو پَنْدَه پَرِي ڪِي مَنڪ جَهَلِينْدِين مَنڪَنآ ۞

مَنڪ نَه جَهَلِيَان مُورَهِيَن نَه مُون پَنْدَه پَرِي
ڪِنهِي آيسِ مَڪَالَهَرِي مُجِهِي تُو مَڪَرِي
سَا سَمَجِهَج سُوَرَتِھ وَر وَينْدِس ڪِي نَه وَرِي
پَرِيَان پِير بَهَرِي تُو لِي آيو آهِيَان ۞

مَنڪ نَه تُسِي مَنڪَنو نَه ڪَا مَلڪ نَه مَال
آهيسِ اِيئي خِيَال نَه ڏِيٽِهِي تَهِيَان ڏَاتَار سَان ۞

ڏَاتَار ۱ مَنڪَنِي ڪُو نَه وَسِيلُو وِچ
سَائِي تَار تَنَدُ جِي سَائِي چَارَن چِت
هَتِي تُوڙِي هِت مَڪَالِه مَرِيئِي هِيڪَرِي ۞

مُجھُ پَنھن جِي مُجھُ سِين رِنْدَ رَسَانِي لَاءُ
اَجَلُ بِيٺھو آھ پُتھِي تُو پَلَانِئُو ۞

جَارَن بُولِجِ كِي بُو جُو کھُرِيئي سُو کھُورِيَان
کھَن سُورَتِھ نَ پَرِي جِي تَنْدَن سِين تُوَرِيَان
مُجھِي اَتھم مَکَالھَرِي آءِ اُوَرِي تَان اُوَرِيَان
کُلھِنِئَان کُورِيَان کِي جَاجِکَ جُسي سِين ڏِيَانِي ۞

جَارَن چَنکُ بَنکُ لَهي وَجَايُو وَنَانُ
سِرُ نَ هَڏِ آسانُ پَر مَنکَنھَارُ مَتھِي وَھِي ۞

وَائي

تُنھن جِي تَنْدُ تَنوَارِ يَارُ مُونُ مَنُ مَوھِئُو
مَلھِي آئِينُ مَنکَنَّا جِي مِينُ گِرَنَارُ
يَارُ مُونُ مَنُ مَوھِئُو

سِرُ جِي سَدا چھڏِ تُونُ ڏِيَانِي ڏِيَجَ اُپَارُ

يار مون من موهنو

دان ڏيانِي دُھرا ھزارين ھزار

يار مون من موهنو

اَلَا عَبْدُ الطَّيْفِ چي پسان پرين پار

يار مون من موهنو ۛ

فضل ترئون

سَردي سَالَمَ نَ رَهانَ ڪَرمِي تَهِيانَ ڪَڏاز

اَمَنُ ڏيچِ اَمَانِ تُون سَائِلَ هَني سَارُ

رَبابي ڪهي رازِ خَالِصَ ڏي خَلِيلَ جُو ۛ

۲

سَردي سَالَمَ نَ رَهانَ ڪوَسِي سَهانَ ڪا نَ

اَمَنُ ڏيچِ اَمَانِ تُون ڏور ڪري پُنا ڏانَ

پانو ڪهائي پانَ وِجھِجِ پڪَ پينارَ ٿي ۛ

۳

تريئي پرچا پانَ مينَ ٿنڌَ ڪٽارو ڪنڌَ

تَنھن جِيھو ناھ کي جو تو چارَن کِئو پَندھ
هي شُڪرُ اَلْحَمْدُ جو مَتھو کھڙِي مَنکَنآ ۛ

۴

مَرُ دَ آئِين مَنکَنآ مَامَ پَرُوڙِي مُون
جِي ڪا ڪاھ ڪالھايِي سَا سَبھ سَنجھيسُون
تَنھن مِين تُسِجُ تُون جِي کي پَوِي پَتَ مِين

۵

چارَن چَنڪُ ڪلھي ڪَري رَمِي رَهئو رَاتِ
سَدا جِي سَيدُ چَوِي وائي ڪِيائِين وَا
ڏيھ ڏنائِين ڏاتِ ميڙِي مَنڪَنھارَ ڪھي ۛ

۶

چارَن چَنڪُ ڪلھي ڪَري پيرَ پُري پاڻا
سَدا تَنھن سَيدُ چَئي وائي ڪِيائِين وَا
اَن تي راءِ راضي تھئو دِلِ وَڌِي داتا
مُڪي مَرُ مَاتا رَبي رَاوَ ڏيآجَ جِي ۛ

۷

چارَن تَنھن جِي چَنڪَ جو عَجَبُ آھيم اِيئُ

هَنِينِ اُبَهُو هَتَهِنِ سَانِ جَمُرُو رَكَهَنُو جِيئِي
رَاتِ مَنُهِنِ جُو رِيئِي كَاتَتُو تُو كَمَاجِ سَانِ ۞

۸

جَاجِكُ جُهُونَا كَرَهَ مِينِ كُو اَتَائِي آيُو
تَنُهِنِ كَامِلَ كَدَهِي كِينِرُو وَيَهِي وَجَايُو
شَهَرُ سَجُوزِي سُرِ سِينِ تَنَدُنِ تَيَايُو
دَايُونِ دَرْمَانْدِيُونِ تَهِيُونِ بَائِنِ بَاڏايُو
مَازَهِنِ تَهِي چَايُو تَ مَانْدَرِي آهي مَنَكْنُو ۞

۹

مَتَهِي اُتِي مَنُهِنِ جِي جِي كُوڙِينِ هُونِ كِبَارِ
تَ وَارِئُو وَارِئُو وَدَهِيَانِ سِسِي كَهِي سَرُ وَارِ
تَانِ پُنِ تَنَدُ تَنَوَارِ مُونَهَانِ مَتَهَاهُونِ مَنَكْنَا ۞

۱۰

بِيَلِي بِيِي پَارِ جَانِ مُونِ نِيئِينِ هَنِي نِهَارِيَا
جُورِي رَكَهِيمِ جِتِ مِينِ ڏِسِنِ جَا ڏَانَارِ
هِي سِرُ تَوَهَانِ دَهَارِ بِيَجِي كَنُهِنِ تَ بُولِيُو ۞

۱۱

پَسِي پَاتَهَ پُرِ تَهَنُو سَنَدُو تَنِينِ دَمِ جُودِ

مَنڪَ وَهَانِي مَنڪَنَّا مَتَهُو هِيَر مَوَجُودُ
بَلڪَ آهي بُودُ نَاقِصِي نَابُودَ مِينِ ❖

۱۲

ڪَپَاجِي ڪِيرَت ڪِينِرُو وَاجُو وَلاَنِي
هَيِي تَنَدُ حُضُورَ مِينِ تَنُهِن پَارَسَ پِيرَاتِي
ڏَسَنديهي ڏِيَاچَ ڪَهي ظَاهِرُ تَهِنُو ڏَاتِي
ڪڏَهي تَنُهِن ڪَاتي وَدَهُو ڪِرَتُ ڪِيَارَ مِينِ ❖

وَائِي

مَتَهُو مِينِ ڪَهيڪَارَ يَارَ ڏَانُ ڏِيندُوسَانِي مَنڪَنَّا
حَاجڪَ جُهُونَاڪَرَهَ مِينِ هَلُ تَهِيُون يَارَ
يَارَ ڏَانُ ڏِيندُوسَانِي مَنڪَنَّا
مَتَانِ مَنُهِن جِي ڪَا ڪَرِين ڪِلا مِينِ ڪُفَتَارَ
يَارَ ڏَانُ ڏِيندُوسَانِي مَنڪَنَّا
لَجَندي تَهُو لَاهِيَان ڪِينِي مَنجِهَ ڪِيَارَ
يَارَ ڏَانُ ڏِيندُوسَانِي مَنڪَنَّا
هَر هَر وَدَهيَان هِيڪَرُو تَنُهِن جِي سَانُ تَنَوَارَ

يَا رَ دَانُ دِينْدَوَسَانِي مَنَكْنَا
 اديون عَبدُ الطَّيْفِ چَئي لَکَسِ لَنُون لَکَار
 يَا رَ دَانُ دِينْدَوَسَانِي مَنَكْنَا ۞

فصل چوتھون

۱

تَان نہ آهي تَنَدُ جو رُون رُون ڪري راز
 هَنَدَرُ سَنَدَا هَتَهَرَا سَبُهڪو چَئي سَار
 سَتَ ڏيئي شَهَبَارُ تهيئي تَهوڪُ پَرَائِين ۞

۶

تَنَدُ تَنُهِن جِي تَان ڪَهئو سَو قَبُولِ پَتُو
 سِرُ تَ آهي سَتَ مِينِ پَرِ بَنُو ڪِي مَنجِهَ دَان
 خَاڪَ مِٽِي ڪَهَان بَهَان ڪَآڻِيَان پوءِ ڪُجھُ نَهِين ۞

۳

ڪُلُ چهنو ڪِرَنارِ جو پَتِن تهيون پَتِين
 سوين سورته جهڙيون ابهيون اوسارين

چوڻا چارَن هَتَه مِين سِرُ سِينڪارِئو ڏِين
ناريُون نازَ ڪرين تہ راجا راتِ رَم کيؤ *

۴

ساري راتِ سائئي ڪهي مگرَه بهرَ مڪايائين
اُتھس مانِڪ مينهہ جان هَتَه نہ چھتھائين
تھي لائقَ لدھائين جنئي هو ميراسي مَنڪو *

۵

جي ميراسي مَنڪنا اَنئون پُن مَنجھان تَن
کي ڪُھ مَنھن جي ڪن جِرَوتَ مَنجھان اُن جي *

۶

جو تون ڏيئين نہ ڏياچَ لاهيئو هي سِرُ سَبھڪو ڏيئي
کي جان ناھ جھڙي حاجَ جا سَنَد تھڻي سَوالين *

۷

سُورَتِھ مٿي سُڪھ تھئو خيما ڪھنيا ڪھنڪھارَ
نہ ڪو رامُ نہ روپُ ڪو نہ ڪا قندُ قنوارَ
تنھان پوءِ مَنڪنھارَ ڏنو سِرُ ڏياچَ ڪهي *

۸

سُورَتِھ مٿي سُڪھ تھئو خيما هَنيا ڪھنڪھارَ

نہڻو راڻي رُوپ سڙ لڳي تڻڌ تَنوَارَ
سڙ ڏهڻين پڻين پَارَ پَسڻو راجا راضي تهڻو

۹

راجا راضي تهڻو تڻهن ڏنا وڏا ڏانَ
مڙي ڪيائين مَنڪني طرح تڻي جي تانَ
مُون وَتَ مالَ مَتاهَ جي ڪمي آهي ڪا نَ
ڪارنَ رَبَّ رَحْمَانِ سِرُ وَڏهي سُلطانَ ڏي *

۱۰

وڻه سِرُ تهڻي سرهڻو مَ ڪي آءُ مَ مَڪانو

جَاجَڪَ تُو مَتَهَاءَ مِلڪَ مِڙيئي ڪهڙيان *

۱۱

مَتَهِي اُتي مَنهن جي جي هُجن سِرُ هَرَارَ

تڻهن جي سَانُ تَنوَارَ هَرْدَمُ وَڏهيان هيڪڙو *

جُو لاڳو لڳي تڻڌ سِين سڙ ڪي پَلِي پاءُ

مُون ڪهي نَ مَوڻاءَ آندُون اڳانهين آهيان *

جُو لاڳو لڳي تڻڌ سِين سڙ ڪي پَلِي پاءُ

مُون ڪهي نَ مَوڻاءَ آندُون اڳانهين آهيان *

جُو لاڳو لڳي تڻڌ سِين سڙ ڪي پَلِي پاءُ

مُون ڪهي نَ مَوڻاءَ آندُون اڳانهين آهيان *

واٽي

ڏٺو رَاوَ ڏيَاچَ هيٺي سِرُ صَاحِبَ تان صَدِيقو
 چَهڙي هَلِئُو هَتِهين رَانِيُون پَنهن جَا رَاچَ
 هيٺي سِرُ صَاحِبَ تان صَدِيقو
 اَڪهڻو دَرِ اَللهِ جِي ڪوڙين پُنسِ ڪَاجَ
 هيٺي سِرُ صَاحِبَ تان صَدِيقو
 مَنڪي وَدُو مَنڪَني ڪَهي سَانُ ڪَماچَ
 هيٺي سِرُ صَاحِبَ تان صَدِيقو
 اَدِيُون عَبدُ اَلطِيفِ جَئي تَهِيسِ ڪَمَ سَڪَاجَ
 هيٺي سِرُ صَاحِبَ تان صَدِيقو

ٻَرُوڙو سِنْدِھِي

فَضْلُ پَهَرُون

۱

جھاکهي وڃي جهو تهو ٻيلي ٻڻن جو تهئين
وڻه ٿون کڻجڪ ڪريم جي جڪ جو والي جو
سوڪهو هوندو سو جنهن جو عشق الله سان ۽

پروس تهيم پريان پرين وس نه پانهن جي
لکو ڪي نه لطيف جي چهڙ جهاتي سان
پرين ڏيکھاري پان خوش ڪري ويا خاب مين ۽

۳

دهڙي ڏونه جيني سر پر سپرين جي

لِڪو آھ لَطِيفُ جَيَّي تَنُ پَرِيَانِ سَانِ تِينِي
حَاصِلُ تَهِي هِينِي قَرِينُو قَرِيبَ حُو ۞

۴

لِڪِي جو لَطِيفُ جَيَّي نَ ڪو ڦَالُ نَ قِيَلُ
لِڪِهِي لَامُون ڪهڙيون ٻينين وهي نِيَلُ
هِنِڙا تَهِي فقيرُ ڪالھ قَرِينِ لَدِڻُو ۞

۵

بِهلي ڪِيي بهلا پرين ايئي نَ مُنَاسِبُ هُو
لاڻي چُڻ چَرِڻُو ڪري پاڻ ڪڏهي وڻين پُو
توڙي حُبَ نَ هُو نَ به هُوَتَ نَ ڪن هِيڏِيُون ۞

۶

بِهلي ڪِيي بهلا پرين مون نَ جَآئُو هِينِي
هِنِڙو هيرائي هَتِه ڪري تُو ڪهي ڏيان ڪِينِي
سا سِڪَ سَلان ڪِينِي جَنهن اَنڌرِ آڪهِيڙا ڪِيَا ۞

۷

اَڄُ پُن اڪهڙين پنهن جا سَڄَن سَارِيَا
ڪَلَن تان ڪوڙهن جون ٻونڊون بس نَ ڪَن
سَنڊي سِڪَ پرين لَوڪَ ڏتِهِي نَ لَهِي ۞

۸

کي اؤڏائي ڏور کي ڏور تان اؤڏا سپرين
کي سنبرجن نه کڏهين کي نه وسرن مور
جينئ مينه کنڏهي پور تينئ دؤس وراڳو دل سين ۛ

۹

ماڙهون گهرن مال آئون سبه ڏينھ گهران سپرين
ڏنيا تنهن دؤس تان فدا ڪريان فلحال
کيس نام نهال پس تان پري تهئو ۛ

۱۰

هيراڻي هته ڪئو هنڙو حبيب
بندهي کي تڏ مين سلهاڙو سين
وڃهي پچ پرين هنڙو هتهيڪو ڪئو ۛ

۱۱

صورت ڪهڙو سنهنا طعنا سندن توه
ريلو ڏيئي روح جو ڪهاڻي سو ڪهاڻي مري ۛ

۱۲

صورت سندن سال پان صاحب سپرين

مَڙِي ڏَنَنَ مُنْهَ مِيَنَ نوري نِينِ نِهالَ
سِنْدِي خَابَ خِيَالِ مُونَ مَنَ مَسْتَانُو ڪِئُو ۞

۱۳

هُوڏَ ڇَهڏِي هُوڏِي جِي مُونَ ڪَهَرِ آچِين سِيرِين
گَالِهِيُون مَگرَهَن جِيهَرِيُون آهِن تَن وَنڏِيُون تُو ڏِي
جِي وَهِيَن ڪُڏَ ڪُوڏِي تَه دَوَرُ سَنَآيَئِي دِلَ جُو ۞

۱۴

✓ ڪڏِهِن تَارِيُون ڏِيَن ڪڏِهِن ڪُهَلَن دَرِ دُوسَن جَا
ڪڏِهِن آچَان آچُن ذَ لَهَان ڪڏِهِن ڪُوڏِيُون نِينِ
ڪڏِهِن سِڪَان سَدَ ڪِهِي ڪڏِهِن جُڳَهَانْدَرُ مَگرَهِيَن
اَهَرَاڻِي آهِيَن صَاحِبَ مُنْهَن جَا سِيرِين ۞

۱۵

ڪڏِهِن تان ڪُو ذَ تِهَنُومِ اَنَارُو تَنُهِنَ عِشَقَ جُو
جَوَبَن مِنتَهُون ڪَري سِڪَن سِيڪَهَارِئُومِ
تَنُهَان پُو تِهَنُومِ جِي پَسَن پَرِئِي جُو ۞

۱۶

تُون صَاحِبَزَادُو سِيرِين اَنئون نِسُورُو نُوڪَرُ

بي حد گريان بندگي هته بندهي حاضر
 جهن جهڏينديس کي نه کي دوس اوانهن جو در
 مون تان مهر نظر پرين لاه م پانهن جو *

واڻي

هوٽ نينان دل جو بند لو بهلو جيڏيون
 هيڏان هوڏان سپرين گاڏي واريان ڪنده لو
 بهلو جيڏيون
 چڙهي ڏاڏهين ڏونگرين راهه ڀڄهائين رند لو
 بهلو جيڏيون
 ساجن سبهنان سنهنو مون ڪهي سائني جو سوکند لو
 بهلو جيڏيون
 اديون عبد الطيف چري ميڙيندم صمد لو
 بهلو جيڏيون *

فصل ٻئو

۱

جانبَ تون جيڏو آهين شانَ شهرَ سين
مون تي گرَ منهن جا پرين توه تسي ٿيڏو
هي ڪامل ڪم ڪيڏو جيني نوازينم نگاهه سان ۰

۲

جانبَ منهن جي جيئي مين تنهن جي طما پوءِ
وتھ ڪاٽي وڌھ انڪرا ادب ڪر م ڪو
بهانيان بهال سنڌوءَ جي ساجن سنئون ٺهاريين ۰

۳

ساجن هيني نه جگهه جيني مارئو موٽئو نه ٻجهين
رتي رت نه سنجري سڪ تنهن جي ساءِ
اسان توڙي لاءِ تهه پر مين پوجائون ڪيون ۰

۴

جڏهن پوي تهه يادِ صحت سپيرين جي
تڏهن فريادون فرياد ناکهه وڃن نڪهتيون ۰

۵

ڪرؤ مڻجھ ڪڙي پائي لھار لپيئنو
منھن جو جيئ جڙي سپيريان سوکھو ڪنو *

۶

نار مڻجھاران نڪري جڏھن پرين ڪري تھو پندھ
بھني پڻ بسم الله چئي راء بهي چمئو رند
ابهيون ڪھني آدب سين وڙهي خورون حيرت ھندھ
سائين جو سوکند جو ساجن سبھان سنھنو *

۷

ساجن سپاهي آئون آوانھن جو آھيان
اچان ويلھ سبھڪنھين وڻجان واجھائي
لالن تو لائي ڪھيڪاريم ڪھرن ڪھي *

۸

برھ جي باني ڪنھن ڪھان سڪھين سپرين
آئي ڏيندھ ھتھ مين مس قلم ڪائي
حرف ڀڄھندھ ھيڪرؤ ظاھر زباني
نن اڪيان جاني ڪھڙي ڪندي ڪالھڙي *

۹

فاني ني فاني دُنيا دم ذ هِيڪڙو
لڻي لڙه لڻن سين جوڙيند جاني
ڪوڏر ۽ ڪاڻي آهي سر سَهڪڻهين

۱۰

نين سَقِيلا سِرِين بهونر بهرون بهالا
چليا پَهت فراق جا اندر مين اعلیٰ
سو يار ميڙين يالا جنهن جي صُحبت کان سِکي ٿيندو

۱۱

اڄ ڀن انڪيم اٽڪ هتھان حِين جي
جا پر سوڻي سنڪ سا پر تهي سورن سان

۱۲

اڄ ڀن جَرِيم جوڙ دوس پيمِي در آئيو
سُڪهن اچي ڏکهن ڪهي حُڪم دُني مونڙ
جا پر ڪهڙي ڪهڙ سا پر سورن سان تهي

وَائِي ۱

مَوَلُو ڪَنڊُو مَآرِ مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ
 هَآدي ڏيئي هَتَهَرَا آچِي چڪن مَنجَهَان چَاڙه
 مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ
 ڪِشَتي ڪِميئي جِي ٱللّٰهُ لَڪِ اُڪارِ
 مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ
 هُو جُو وِپَري وَآتِ جُو سُو سَانِئين ٻيئي سَارِ
 مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ
 ڪَلِمِي سَانُ ڪَرِيمَ جِي سَبُه لَنڪِهِيَنڊَا پَارِ
 مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ
 اَلَا عَبدُ الطَّيِّفِ ڪَهي ڏَاٽَرِ ڏيُه ڏيڪَهَارِ
 مُنْهِن جِي ٱللّٰهُ ڪَنڊُو مَآرِ

وَائِي ۲

هَآڻِي اِيندُو اَلَا مُنْهِن جُو سَچُن شَالِ اِيندُو
 اَڪِهِن لَآڻِي اَنڊَهِيُون ٻيئي وَسَنِي مِين وَجَهَنڊُو
 اَلَا مُنْهِن جُو سَچُن شَالِ اِيندُو

نِماڻِي جو ڇهرو پاسي پاڻ اڏيندو
 آلا مُنهن جو سڄڻ شال ايندو
 مَتَهاڻ لکن سَتهڙو صَحي سَلامَت نيندو
 آلا مُنهن جو سڄڻ شال ايندو
 مَنهَند تهيئندو مُصطفا پُتَهي لَوڪ لڏيندو
 آلا مُنهن جو سڄڻ شال ايندو
 اچي عَبدُ الطيف ڪهي دوس دِلَسا ڏيندو
 آلا مُنهن جو سڄڻ شال ايندو ۽

فصل ٽيون

۱

عِشَقِ اِهڙي ذات جو مانجهي مُجهاڻي مين ڪهي
 ڏينهان ڏورن ڏونگرين ڏون سڄيائي رات
 اُتَهي ويٺي تات ميان محبوسن جي ۽

۲

جنهن جي دهنيان دهار بهيني ٺاه بهنبهڙ مين

ڪَمِينِي جِي ڪا ڏ ڪِيئي سَآڻهَ لڏِيندي سَارَ
آءِ عَالَمَ جَا سَرڏَارَ وَاڙجِ وَاڳِ وَلهي ٿِي ۞

۳

يَارُ سڏائي سَبهڪو جَانِي زبَانِي
آهي آساني پَر ڪَم پِڻي ڪڍ پوي ۞

۴

آدَمِنِ اِخْلَاصُ مَتَائِي مَاتَهُو ڪِئو
ڪو ڏ ڪهائي ڪنهن جو سَنڌو ماڙهُو مَاسُ
دَلِبرَ هِنَ دُنِيَا مِينِ وَڃِي رَهَندو واسُ
پِئو سَبهَ لوڪَ لِبَاسُ ڪو هِڪڊلِ هُوندو هِيڪڙو ۞

۵

شُڪرُ مِلِيَّاسُون سِيرِين جِئري جَانِي يَارُ
ويٽهي جَنهين وَتَ مِينِ ڪوڙِين تَهِيَا قَرَارُ
دَهَنِيمَ ڪر مَ دَهَارَ پاڙو تِنِ پَرِين ڪهَان ۞

۶

جڏانڪَر جَانِي سَچَن سَانڪِ سِدَهَارِئو
راتِين رَاحَتَ نَاهِ ڪا ڏِينهَان حَيَرَانِي

آنئون پَنهن جي ڀر تان کڙڙين غُرباني
رَضا رَبابي گُريَان وَسَ وَصَالَ ڪَهي ۞

۷

دل جو دَلِبرُ هِيڪڙو ڪَهنَا تَا نَ ڪَجن
دلِ بهي ڏِجي هِڪَ ڪَهي توڙي سَوَ سِڪَن
سِي چَلوَلَا چَڪَن جي دَرِ دَرِ لائين دُوستِي ۞

۸

منهن جي مَنڌائين جي ڪَلِ پَريان پيئي
ڪڏهن ڪوَسَا نَ تَهِنَا ڏُورَآپَا ڏيئي
سَاجَن سَبيهيئي ڏَهڪيم ڏَهولَ ڏَهلائيون ۞

۹

ڌاتَرُ مون ڏيڪهارِ هوَتَن جو حُضورُ
پرين پَرچَن جو موَتائي ڪِئو مَدُڪُورُ
ايئي دُوسَن جو دَسُتُورُ جِنِي چَهنَا چَهنَن کي نَ کي ۞

۱۰

ڪِنئي سِڪَهيئن سِپرين گاسائِڪي گارِ
تِڪَهي کاتي هَتِه ڪَري مَدِي سِين مَ مارِ
چوري چَاڪَ نِهَارِ جي سَوَرَن سَانڪَهيَرَا ڪِيا ۞

وَأَبِ

سَجُنُ بَارُوچِي جِي دَاتِ دِلْبَرُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ
 اَتَهَ كُنْكَائِي هَلِيَا وَائِي كَنِ ذَ وَاتِ
 سَجُنُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ
 جَانِي جَتِ وَتَهِي وَيَا رَنَ مِينِ پِينِ رَاتِ
 سَجُنُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ
 كُهي كَمِينِي هَلِيَا آدِيُونِ آدِهِي رَاتِ
 سَجُنُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ
 مِلَانِ مَحْبُوبِنِ كُهي وَهَانِي پَرَبَهَاتِ
 سَجُنُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ
 آدِيُونِ عَبْدُ الطَّيْفِ چَئِي دَاتَرُ ڏيندو دَاتِ
 سَجُنُ كُوهِيَارِي جِي دَاتِ

چھوڙڪو.

۱

دليون جو دلبَرُ سو ڪمينوئي ڪي ذَ تَهِي

اڪُ آمو نہ تھڻي توڙي بھڻي ڪري پھر
 ڪلر مَنجھانئي ڪي نہ تھڻي توڙي جال پٿارينس جر
 ڏس مہ کانو ڪماند جو سائو پسي سر
 سوبھي دھار نہ شڪرو جنھن ڪھي پڪھ نہ پر
 ڏئي بنا پانھن جو ڏس ڪھي اونڌاھو ڪھر
 پاڪ ڪپڙوئي نہ ڪري جوڻھو پائي جر
 نصيحت تنھن نادان ڪھي ڪري ڪي نہ اثر
 ڏور تنھين ڪھان ڌر مٿان پوءِ پشيمان تھڻين

۲

ڪمپني سان ڪو تھي حيلآ هزارين ڪري
 ڪھڻئي جان خوش ڪري پاڻ ڪڏھي وڃي پوءِ
 لکي ڏيندو لوءِ ماڙھن آڏو ميهنا

۳

ڪمينو ڪپڙا ڪٽو ڏسي پنھن جو ڏيڏ
 ڏسڻو ڏسڻو ڏيڏ ڏي تھو دوزائي دليل
 تہ مون جيھو ملڪن مين ڪو ھوندو قليل
 جدھن گڏيس اصيل تڏھن وڃا ويس وسري

۴

اَصْلُ وَتِ اَصِيْلَ وَنَجِي كَارِي ڇڻِي ڪُڌَارِ
تُون تَنهين سان ڪهارِ جن ڪهي عَقْدُ اَشْرَافِن جو ۰

۵

ڇيڪر لڪهان لال خط پنهن جي رت مون
لڪهي مُنجان پر ڏي هيئي حَقِيقَتَ حال
تُون ماڪهي تُون مِصِرِي تُون بهلائي بهال
شال مَ پَري ڪال مُحَبَّتَ جو مُنهن جا پرين ۰

۶

لِڪهيم تُو ڏي خطِ پَر جي هوس پڪهڙو
آيس منهندي ڪتاب جي هوندي اڏامي سَتَتِ
تَ رازان رُئي رَتُ جي هُجي قَلَمُ واقفِ قَلْبَ جو ۰

۷

حَبِيبَن هيري پڪهي پاڻو پنڃري
سو اڏامي عَرشِين وڻو ڪهنهه سبهي ڪهڙي
لِڪيس ناورَڪَ نيئه جي ڪام ودهو ڪيري
دانه پيئي ڊيري تَ هي ڪبو تر ڪين وڻو ۰

۸

مَسُ مَنھانڪي ڏيھ ۾ مين کي ڪاڙو ٺاھ قلم
کي ڪاٽب ڪوٺھي ڪوٺھ ۾ مين کي ساجن تھئي شرم
وڃي ڪوندر غم جي ھڪ پُرو پُرت مان لکھو ۽

۹

ڪنا منجھ قرار ھوا ھيڪاندها سنڪ مين
سي ڪاھي ڪاھ ڦراق جي ڪيا دھارودھار
ن جاتان ٻيھار ڪينئ ميلو تھيندو سچين ۽

۱۰

موتي ھن مذڪور جي ڪاھ ۾ ڪرين ڪا
پڻو ھئين پاتار مين تھي لھرن لکھ لڪا
خبر ڏئون خاڪو چوي سڀريان جي سا
ت ڪھڙا ڪم ڪيا جو متهان بيني بنين ۽

۱۱

جي بکيرا بحر مان ڪڍھڻو خاڪو ڪھيڙاون
وڻھي نيائون صراف وٽ ڌڙي دلائن
ڏرس دھريائون ڏکان تي وڻدھي ويجهارن

... ٻرڙو سنڌي جهڙو ٿو

سور چڪهاڻئون سا سنڌو اوزارن
سيره ڏيئي سامهون ڀرودهو ڀرين
تيا محبوس جوهر چئي ڪهني جوڙڻو *

۱۲

جوهر چئي جڙڻو ڀرين ڪهني پان
ناه اسان ڪهي اوڏهين ڪا سنڌي اندر ان
چينا ڪانهي قريبن کان ٿينا مٽهي مڱل ڪالهون ڪريون *

۱۳

تيرهنئي صدي تال پس ڏيڪهاريا پانهن جا
کوٽهي ڪنهن ڏي وڃي سنبهي کان سوال
اڪيون ڏڪهيو ڏاڏهي ڪندو سنڌي حالت حال
هت هيئي احوال تون رکهن هادي پاڪ حيات چوي *

۱۴

تيرهنئي صدي تاءِ پس ڏيڪهارڻو پانهن جو
ويجهو سهي نه وٽ مين بهاءِ سڳي ڪهي بهاءِ
دنيا دار گريب سان ڪندا ڪيرب ڪها
هت اهو پربها رکهن هادي پاڪ حيات چوي *

500

پَهَرُ اَمِيَاڙِي نِيڙڻو تهي پِيڏا پوياڙي
 راسَ رِهانِيون رَسَ وِيا تهي تالَ وِجي تاري
 سُونَهَن سَنڊِي سَتَهَ مِين تها آوڙن اناڙي
 دانَ لَهَن دَرِبارِن مِين بهڙوا ۽ بهاري
 تهي دِلَ بهون ٻاري پَسِي پهيرُ فلڪَ جو ۽

يَاراني يَارنَ مَنجَهان اُکاڻي ويئي
 ماءُ بهڙوي دهِي جي مَکالِه کَريان کِيهي
 موليٰ جي مُلڪَ مِين پَسو جا پِيئي
 بُوتَ اکِيئون بيئي کُجُهَ کَنهين سان کي نَ کي ۽

رَءُ نَ کُجي رَنَ ذاتِ سان جي حِيلا کَري هَزارَ
 کَامِنَ کُوڙنَ وِٽ آهِنَ بهتِين بهتِين تارَ
 اوڻَ پَندهائِن مُڙسَ کهي پوءِ پهاَسائِن يارَ
 آهَ ماڻهَ بهلي مَوجارَ اَصُلَ اِهڙِي ذاتِ کَهان ۽

ڏهَن وِڇنَ وِڇَ مِين آيو آهَ اِنسانَ

پيرينون ويري پانين جو آھ نَحْسُ نَحْسُ نَادَانُ
 بئو ويري تنهن سين شامل آھ شَيْطَانُ
 ترئون ويري وٽرو آھ صُحْبَتَ زَالِ زِيَانُ
 چوتھون ويري تها چوڻ پيئو بي فَرْمَانُ
 پنجون ويري پيٽ آھ جو نِت نِت ڪهري نانُ
 چھهون ويري انج آھ لي پاني پريشانُ
 ستون ويري شھوت آھ جنهن ڪيا هزارين حيرانُ
 اٺهون ويري آڪرو آھ تڪبر ۽ طولانُ
 نائون ويري نندار آھ جو غفلت جو ڪڏرانُ
 ڏهون ويري ڌمڙ آھ جهل وڌو جولانُ
 انهن ڏهني ورن وچ مان جو ڪهڙي جنڪ جوانُ
 ان سر ڪريان ڪلبن تنهن سورھ تان ساهو چوي ۽

واڻي

آئون ڪينئ سچ ڇهايان جيڏيون جي ڄاڻان تہ مون نال نہ ٿيندا
 آ، پنھلئون ونج مہ پري پانڊو ڳچي مين تھي پايان
 جيڏيون جي ڄاڻان تہ مون نال نہ ٿيندا

ٻرؤو سِنڊهي. جهڙوڪ:

۵۰۳

رَآئِيَان ڏينھان پَنھن جي پَر لِي ڪوڙين ڪَآنگ اڏاين

جيڏيُون جي ڄَآن تَ مُون نَالِ نَ نِيندَا

مُون سِين مِڙي هَلُو سَرَتِيُون پَرِين ڪهي پَرَجَايان

جيڏيُون جي ڄَآن تَ مُون نَالِ نَ نِيندَا

ڪَارن ڪَآندھ ڪوھياري جي وَن وَن تهي وَاجھَايان

جيڏيُون جي ڄَآن تَ مُون نَالِ نَ نِيندَا

اچي مِلَندَم عَبدُ الطيفِ چئي آس اُميدَ نَ لَآهيَان

جيڏيُون جي ڄَآن تَ مُون نَالِ نَ نِيندَا

مومل رانر

فصل پهرن

۱

شمع ٻاريندي شب اچي پرھ شاخون گڏهيون
موت مران تهي ميدھرا رانا ڪارن رب
تنهن جي تات طلب تهي ڪانڪ اڏايان ڪا تان

۲

ابهي ابھاريام نڪھتر سبھ نئي ويا
هڪ ميز بئو ميدھرو سجي رات ساريام
مکوڙها گل ڪاريام سورج شاخون گڏهيون

۳

ڏيا تيل پھليل جا ٻارين تائين ٻانڪ
ڏھولئو ڏھت رھائيو ڪنھن ستائي سانڪ

چانگي ٿي چڙهي آءُ تون لال ورائي لاند
ڪوڙين بهتين کانڪ اڏاڻام اچڻ تون *

۴

وٽ سوريندي ولها وٺو تيل ٻري
موت مسافر سپرين چانگي ٿي چڙهي
رائي کان رڙي ويئي وهامي راتري *

۵

ڪٽن ڪر مڙيا ٿريڙو ابها ٿريئي
رانو رات نه آيو ويله ٿري ويئي
ڪهه سا گاري راتري جا پرين ري پيئي
مون ڪهي ڏهڪ ڏيئي ڏهولڻو ڏهت قرارڻو *

۶

سوڏهي ري سرتيون پڻو بهتن مين بهنڪ
اباڃي اڄ وٺو رانا تو ري رنڪ
هنئي سين هانجو ڪري پڻو اوسيڙي انڪ
مون توئي سين سنڪ ڇهائيو ڇهان پهي *

۷

ڏهائي ڪهنا اچن مون سوڏهي وٽڪسڻو

مومل رانو ۱

۵۰۶

ڪا جا لائي مئڊهري لائي ڪهي لنگن
رانو اڪهڙين وساريان نه وسري ۽

۸

رانو ڪا رات وٺو گجهي ڪالهه ڪري
سوڌهي بکر سرتيون هڏ نه ساهه سري
ونجي مان وري آسائين آهيان ۽

۹

سوڌهي سٺي لوءِ ڪا جا مون سين ڪالهه ڪي
سا جي پدھر پوءِ نه سرتي سمهي ڪا نه ڪا ۽

۱۰

رانا تنهن جي راهه تهي ڏينهاڙي ڏيڪهان
راني جي رهان جون روح اندر ڀڄان
محبت جون ميخان تو سين لال لپيڻيون ۽

۱۱

آءُ رانا راحت دهانج دهرتي جا دهني
سڪن تهيون سهاڻي ڪهي سوڌها تنهن جي سنه
مون تان لاهه مه هته ڪامل دهني ڪا جا ۽

506

راني ڀپارو تو ڏهن مڪو تڪڙو
لوڌرانيا لطيف چي ڪي مانج مڇارو
صبح سوارو ڪاڪ ڪڙيندو ڪرھو ۽

رانو رب راضي ڪري مان ورائي وائي
چندن سين چڪ ڪري مومل لڀي مائي
سوڌهي جي سهاڪ ڏهت مڙيئي ڏهڪڻو ۽

وائي

ميوئون مون موٽاءِ مون روئندي رات رهائ
سائئي ڪارن سپرين ميوئون مون موٽاءِ
ڪهر مهارا ڪهوريا سرها مون نه سها
سائئي ڪارن سپرين ميوئون مون موٽاءِ
ڪاڪيان ونج م ڪيڏهين رانا تو نه رهائ
سائئي ڪارن سپرين ميوئون مون موٽاءِ
ستهم ساهيڙن جا طعنا توهي لاءِ

سائني گارن سپرين ميوئون موٽاء
 سوڏها سڪهيائي تهيان اچي پير پرچي پاء
 سائني گارن سپرين ميوئون موٽاء
 آسائني ڪهي عبد الطيف چئي مولا محب ملاء
 سائني گارن سپرين ميوئون موٽاء *

فصل ٻيو

۱

جهڙا ڪڍ ڪلاب جا تهڙا متهن ويس
 چوٽا تيل چنڀليا هاها هو هنييس
 پسو سونه سيد چوي نيئه اچن نيس
 لائن جي لپيس آتن انگن نه اجهي *

۲

جهڙا پائن پن تهڙيون سالون متهن سائون
 مڙهيا ڪهنو مشڪ سين چوٽا سان چندن

سونهن رُپي سون سين سندا گامن گن
 ڪيائين لال لطيف چئي وڌا ويس ورن
 منجه مڙڪي من سوڌهي سين سنڪ ڪري *

۳

سون ورنئون سوڌهيون رُپي رانديون گن
 اڪر اوطاڻن مين ڪهتھوريون ڪهڻن
 اوتياڻون عنبر جا متهي طاق تڙن
 ٻاڻن پيلھون بدهيون پسي سونه سندين
 تهيا لاهوتي لطيف چئي پسن لي پرين
 اجهي تهيا اچن گاي ڪڪوريا ڪاڙي *

۴

هوءَ جي گاي ڪڪوريا ڪاڙي تن لهي نه لالي
 ڪهري ڪهپ ڪماريا مئي پي موال
 ڪري حاصل هليا ڪيفيت ڪمالي
 وتن وصالي لودراڻيا لودهي تهيا *

۵

لودراڻيا لودهي تهيا وتن منجه وصال

اڄ آرتو آڪهين ڪاڪ پيتائون ڪالهه
ويئي ويچارن وسري صبح جي سنبهال
پري ڪهان پاسي تهيا ماموئن مثال
جانب جي جمال رنگي پس ريتو ڪيا *

۶

رڃي جي ريتو تهيا ڪي نه اباڃن اڙه
ڪهنه نه ڪهاري تنهن ڪهي جو هالاري هوءَ
توڙي دهوي دهوءَ نه ڀ لالي تنهن نه لهي *

۷

جنهن تڙ ڏوڙي دهون چوا چندن چڪ ڪئو
اچن بهونر بهنهوريا پائي تنهن پون
راول رتو رون ڪو وهه لگو واسين *

۸

چندن سين چڪ ڪري رانڀائين رانين ڪهي
هائي انهن بهينين ورهه وراڪا ڏي
سوڏهو سنج ڪري مومل ماني هلئو *

۹

روء راني جي ناه ڪو سوڌهو سوائي
لوڌرائي لطيف چئي لائي تنهن لائي
ڪانهي بي وائي تهئو مڙيئي ميدھرو ۽

۱۰

روء راني جي ناه ڪو سوڌهو سبھني سوئھ
لاتھائين لطيف چئي مٿان دٻن ڏوئھ
ڪانهي بي وروئھ تهئو مڙيئي ميدھرو ۽

۱۱

روء راني جي ناه ڪو سوڌھا ٻيا سڃان
نسورويي نينھ جي ڪشيائون ڪمان
جهڏي ويا جهوھ مين دعوئون ديوان
بي رھيائي ڪا نہ تهئو مڙيئي ميدھرو ۽

۱۲

ڪاڪ جهڏيائون ڪنڌ تي پانان ويا پري
تن ڪهي ناتر ڪوھ ڪري جي لوڌرائين لنگهي ويا ۽

۱۳

جان جان ناه نصيب مين مومل ميدهرؤ
پوندء جم پاهون ورين منجهان پرت پرو
راني لاء مء رو ويه تء سكهو واچين *

۱۴

مومل تء آهي ميدهرؤ جان جان منجه نصيب
مون كهي مون حبيب طعنوني تنهن جو *

۱۵

آنئون طعني سودهي تنهن جي تون طعنوني مون
سو كي سرتوسون جو سرتي كنهن تء سرتو *

۱۶

سني طعنو تنهن جو حال وڃايم حق
لکھين لودهي آيا سودهي لاتهم شك
ڏنم ڪاڪ ڪهڪ سكهو موچ سپرين *

واڻي

نيئي نيئي ڏيڇ پاندهي پرني سنيهو

ڪالهه کومانا ڪلڙا سکا متهي سڃ

پاندهي پرني سنيهو

تو لي هنجھون هاريان هي جي منجهان هج

پاندهي پرني سنيهو

جني آن بهيرو نه ڪنو تني مون مٿي سڃ

پاندهي پرني سنيهو

نمائي جي جھري پيهي تون چھج

پاندهي پرني سنيهو

اوکهي عبد الطيف چئي آچي آدھر ڏيڇ

پاندهي پرني سنيهو ❖

فصل ٿرون

۱

رائي جي رھان مان ڪو آديسي آيو
چوڏھنئي چنڊر جان ڪنو سامي سھائو
لتنھو اونڌاھو جوکي سنڌي جوت سان ۰

۲

رائي جي رھان مان ڪو آيو آديسي
تنھن ڪھتھوري سان ولات سبھ واسي
سوڏھو سناسي اٿاھون تھي آئيو ۰

۳

ڪالھ ڪڏنوسون ڪاڙي جھڙو ماھ منير
فيض فراق فقير جوکي جاگائي وئو ۰

۴

ڪالھ ڪڏنوسون ڪاڙي بابو بيڪھاري
سامي سيلھو سر تي مالها موچاري
ڏيئي ڏيڪھاري پھتي دل فقير وئو ۰

۵

ڪڏنئون ڪاٻڙي. پهر سچ ڪهان پوءِ
پسيو سونهن سامي جي رت ورنو رو
جو منهن مومل جي پوءِ موئن تنهن سس تهئي ۽

۶

ڪالهه ڪڏنئون ڪاٻڙي بابو بان بهري
سائي سال ڪلهن مين سامي سون سري
خبر ڏئون ڪهري ڪا مومل جي حجاز جي ۽

۷

ڪالهه ڪڏنئون ڪاٻڙي بابو رنڪ بهبهوت
سرنئون سڪوت جوکي سنڌي ذات ڪهان ۽

۸

بيڪهاري ڪهي بر مين وٺو ڪهپ چڙهي
ڪالهين ڪندي ڪاڪ جون ڪوڙها پيس ڪڙي
ڪا جا انڪه اڙي جني جهڻا پهت جهڙي پٺا ۽

۹

سج صباڻي جا ڪري سامي سائي رو

اچي تهِي عَطَرُ جِي مَنجَهان مُنڪَت بَرِ
سا ڏيڪهارئون جو جنان لاهوتي لال تهئو ۛ

۱۰

سج صباڻي جا گري سامي سا ونڪ
سهي نه سڪهان ساعت گا تنهن جي راسن جي رونق
کي رتي لاکھ مين کي ڏني پائن پڪ
مون سوڌهل جي سڪ ڪپر ڪورين جهليئو ۛ

۱۱

جڙڪي جاگائي ماري ودهو ماري
لئون لوڌرائي ڪندهين امي آهي
ونجو جي گاهي نه ٿڪون پسو نيئه جون ۛ

۱۲

جڙڪي تي جڙاءِ نسوروي نيئه جو
پتنڪ جني پيدا تهئو سامي سج ورناءِ
آيو ڪا ٿڙاءِ ڪنوارن ڪڪورئو ۛ

۱۳

آ، لانڪوتيا لال ڪنهن پر ڏتھي تجري

آب آرڻو آڪهڻين لڙڪ وهائين لال
ڏٺهي جي جمال سي سامي ڪوھ نہ سلين ۽

۱۴

جگر ڪهي جڳير جون آهين تارن مين قبرون
هني ته حڪمن ڪهي زور منجهان زبرون
ڪاڪ منهي قبرون پسو پرڏيهن جون ۽

۱۵

جگر ڪاروڙن اچڻو اوڏي انهي
منهن پيئي تن بدھا بان هنڊ جي ۽

۱۶

جگر ڪهنا ڪهائيا پانان جهليائين ڪها
ميدھري هتھا لکس کان ڪپار مين ۽

۱۷

مومل ڪهي ججاز جا اکهن مين الماس
نہ ڪي عام نہ خاص جي ويا سي وڌهيا ۽

۱۸

مومل ڪهي ججاز جا اکهن مين انبور

هني تهي حاکمن کهي پت بهارنو پور
کھوت پهرني کهور جي ويا سي وڌهيا ۛ

۱۹

مومل ماري مير آهيزن کهي آگري
سوڌهي کھنا سنگاڻيا پڙهيا پنڌت پير
هني تنهين کهي تير منيون جن متهن مين ۛ

۲۰

انجان بهيرو هيڪڙو پسبي مومل
وتهي ويندء پان سين ڏيندء نه موڪل
ويهن تهي وڃاڻيا تان سان طبڌ
جن کلنڪيون هيون مين گل سي ويا ڪنڀندا ڪا ڏي ۛ

۲۱

چڙهيا چارئي يار سوڌها شڪاري
پهڪر سان پهتي ڪي سوڌهي سوڀاري
ويا گاهيندا ڪا ڏي جت مومل موچاري
موٽيا نه ماري ڪونر لتاري ڪا جا ۛ

۴

جا پر پيرين مون سا پر متهي سجنين
لنڪ لٽيا دهور مين ابهي ڏٺاسون
ڏينھ مڙيئي ڏون اتي لڇ لطيف چئي ۽

۵

لڏو لطيفن پلائي پنڊھ پيا
هتهان حيين ڪڏهن ڪو نه ڏکھوئيو ۽

۶

رُس م رُسَن ڪھورئو اُتھ اُوراهون آن
ليڙي جو لطيف چوي تنڪ سوارو تان
شرمنديون سبهين پرين پتھي لائج پان
اچي مُشڪ مان ت سوڌھا سڪھيائي تھيان ۽

۷

رُس م رُسَن ڪھورئو اُتھ اُوراهون چھوڙ
تو ري گاک ڪڙي تھي سان سِرڪھندَر سوڙ
اچي چندن چوڙ ت سوڌھا سڪھيائي تھيان ۽

رُس مَ رُسَنُ ڪهڙو پُڙجُ مَ وُون پَري
 مَارِيسِ پَهَتَ فِرَاقَ جِي جُوڻَھَ جِي ڌَري
 لَالَنَ جُو لَطِيفُ چَئي سُونَهائِي سَري
 آيسِ تُو مَگري تَ سوڏَھَا سَڪَھِيَانِي تَھِيَان ۞

رُس مَ رُسَنُ ڪهڙو رَاڻَا چَھڏَ رِيَاءُ
 مِيٺَ مَنڊَايون مَوٽُ تُون ڪَري نِرتِ نِيَاءُ
 لَالَنَ جُو لَطِيفُ چَئي ڪوڻَھِي سُونَهَ سِيَاءُ
 اوکَن ڏَھڪي آءُ تَ سوڏَھَا سَڪَھِيَانِي تَھِيَان ۞

رُس مَ رُسَنُ ڪهڙو چَھڏَ رَاڻَا رِيڏَائي
 مُنَھن جِي مِيٺَ مِيڏَھَرَا عَائِلَ اڪِلاڻِي
 لِيپِيتُ تُون لَطِيفُ چَئي ڪَامِلَ ڪَچَائي
 ڪَرِ مُعَافَ مَنڊَائي تَ سوڏَھَا سَڪَھِيَانِي تَھِيَان ۞

کَاکِ ڪَڙَھِي وَنَ وِيَا جَلي مُنَھن جِي جَانِ

دِهي ڪام ڪهسڪئو ماريَس تنهن ڪمان
هڏ نه جيان هان سڪهو مڙيج سپرين ۽

۱۲

ڪاڪ ڪڙهي ون ويا بريا محل مائي
سوڏهي جي سرتيون ودهيس وهه ويراڻي
سورن لايا سانڪ سڪهو مڙيج سپرين ۽

۱۳

ڪاڪ ڪڙهي ون ويا بريا رنڪ رتول
تو پنجانان سپرين هنڌي اچن هول
جي مون سين ڪيئي قول سي سڪها پاڙج سپرين ۽

۱۴

ڪاڪ ڪڙهي ون ويا لوڻهو لوڏرانو
تو پنجانان سپرين آتن اجهانو
مين سان مانو تو نه مناسب ميدھرا ۽

۱۵

ڪاڪ نه جهلبا ڪاڙي موهيا نه حلتن

ناس ۽ ٻانهن جي ٻنڌهن کي نه ٻجهن
لکهن لاهوتن اهڙيون اوري جهڙيون ۽

۱۶

اهڙيون اوري جهڙي ويا لاهوتي لکھ
پايو پتن ويٺيون ڪاڪ دهنياڻيون ڪکھ
پيئي ائي پرکھ نه سوڌهينون سجھائي هليا ۽

۱۷

ڪاڪ نه جهليا ڪاٻڙي موهيا ڪنهن نه مال
سوڌهينون سجھائي هليا اهڙا جنهن حال
جي جهورن ڏنا چھال نه به لاهوتي انڪهي ويا ۽

واني

تان تون ويھ سنبھي ساڻهي ميان ڪاڪ هليو ڪڏھين
لکهن لوڌرائي مري مٽھي وات ويا تھي
ساڻهي ميان ڪاڪ هليو ڪڏھين
جنهن ڪهان ٻجهان سو چوي آيو ڪو نه اٺان تھي
ساڻهي ميان ڪاڪ هليو ڪڏھين

۵۲۵

ڪوٽهائو ڪريم جو آيو پهي پريان ٿي
ساڻهي ميان ڪاڪ هليو ڪڏهين
اڏيون عبدُ الطيف چئي پرين پاس پُراڻ ٿي
ساڻهي ميان ڪاڪ هليو ڪڏهين ۰

فصل پنجنون.

۱

نه وارث نه وَلَهُو نه سنڪ نه سِياڪو
تو پنجانان سپرين آيم اولاکو
پاندهئا پارايو ڏجا ڏهاڻي ڏهول ڪهي ۰

۲

ڏجا ڏهاڻي ڏهول ڪهي سنيهو ساري
مون ڪهي پهت فراق جو ميدهر ماري
اچين جي واري ڪرهو ڪيئي ڏي ڪري ۰

۳

تون ڪرهو ڪيئي ڏي سوڏها وار سُجان

مُومَل رَانُو ۵

ڪڙھ ڪَريَان مُون ڪاڪِ گهي تَن تڙهي ڏي تَن
لاهي غيرُ ڪمان اَنگن آءُ اُڪڙڏين جي ۵

۴

اَنگن آءُ اُڪڙڏين جي پَرچي پيارا
پَلڪ پَراهون نَ سَهان جيئَ جا جيارا
نِينهَ جا نظارا سَنج تَه مُون سُورُ لهي ۵

۵

سَنج تَه مُون سُورُ لهي اُڪهون بهري باجه
راني جي رَهان ڪهي ويڙهي وِجهان واجه
سوڏها لهي ساجه پَس تَو شڪي ٿڪيا ۵

۶

پَس تَو شڪي ٿڪيا ويهي وِجهانا
پَسِيو پَرچي هِنئو حَبِين هانا
هڪ ڏکها ڏاڏانا پئو موٽئو نَ مِيدهرو ۵

۷

ڪَري موتَ مِيدهرو جي لوڏرائيان لال
ڪهڙ سچوئي ڪهڙيان هَندُه پَنهن جو حال

مومل رانو ه

۵۲۷

راني دهاران راج مين مون نه كهڙجي مال
سوڏهي ڪهي سوال ڪريان تههي قرب جو ۰

۸

سوڏها سور سجھائون اڪهون آب نه ڪن
راني جي رھان ڪهي ورونيون ونجن
سي ڪينئي ڇڻ جي تو سوڏها سوري چاڙهيون ۰

۹

مومل ويتههي ميدھرا سدائي ساري
وليون جي واس وننديون چانگي ڪهي چاري
جڏھن تڏھن سپرين ايندم اوتاري
سوڏهي سين ساري ڪالهيون ڪنديس ڪجهه جون ۰

۱۰

سوڏها تنهن جي سور اندر انڪهون لڏيون
رانا رھائن جا تها مارنيون مذڪور
طعنا ڏنيون تور اچ نه پرچون پان مين ۰

۱۱

مون ڪهر اچين جي تههي ميدھرا مھمان

527

آئي جهوڪيان آهي مين چيري وجهي جان
تائي تئورن مين پيرين هنان پان
پيڪن سودهو پان كهر تر كهوريان پر تان ۞

۱۲

اچ نه گالهائون هون دينهاري نجهري
پسو جو په پئون آتن سنجو ان ري ۞

۱۳

اچ نه پسان سي آتن كنيم جن سان
هائي تنهين كهي كندهي گاي نهاريان ۞

۱۴

تون دهائي دهت دهني دهائي تنهن جو دهت
پائي تراجي توريان ملڪ نه تنهن جو مت
لاهي كسر ڪت اچي كهوڙ قنئون گاي مين ۞

۱۵

كهوڙ قنئون گاي مين رانا ويهه رهي
ماڙهون جي هڻن جا سوڌها گر سهي
وينديي گالهه وهي وڪر پوندين ولها ۞

آكهون ڌراكهون سرڪهندڙ شاخون جيت چوڪها چندن ڪونر
مٿي سي مائيا جيتي بهرن تها بهونر
ڪنواريون ۽ ڪونر گاهه نه پسون گاکي جا ۽

هلو هلو گاکي تڙين جيتي نينه اجهل
نه ڪا جهل نه ڀل سبهڪو پسي پرني ڪهي ۽

هلو هلو گاکي تڙين جيتي ڪهڙجي نينه
نه ڪا رات نه ڏينه سبهڪو پسي پرني ڪهي ۽

هلو هلو گاکي تڙين چڙها جيت چڙهن
ڪوڙين رنگ رچن پاروڙي پڪ سين ۽

واڻي

کي جو گاکي تراء چانگي چرهو چڪهڻو
گرهه سرهه ڏينه مين نه تنهن ڌرپ نه ڌراء
چانگي چرهو چڪهڻو

مومل رانو ۹

ساه پراڻي آڻيو لالي لوڌرانيا،

چانگي چرهو چڪهڻو

گرهي ڪاڻيٽها رقا نائين ناڪيلا

چانگي چرهو چڪهڻو

وڻ واسيائين پانهن جو سبهڙي سرهيا

چانگي چرهو چڪهڻو

تون ڏهاڙي ڏهت ڏهني تون رانو تون را،

چانگي چرهو چڪهڻو

مومل موٽهاجون ڪري عاجزيون آڳيا،

چانگي چرهو چڪهڻو

آءُ تون عبد الطيف چئي موٽي هن محلا

چانگي چرهو چڪهڻو

فصل چهون

۱

ڪي نه سانگهيم سپرين جاڙون ڪيم جي

سوڌها مون ڪهي سي موٽي منهن مين آڻيون

۲

کي نه سائڪاهيم سڀرين جاڙون ڪيم جيت
سوڏها مون ڪهي تيت موڙي منهن ميان آئون ۽

۳

ماڻه موچاري خبر جي مومل مون مت
صبر تهڻو سڀت منهن جي حق ميدھرا ۽

۴

سوڏها صبر تنهن جو مومل مت تهڻو
تو جو ڪالهه ڪنو تنهن منديون مڙهي جهڏيون ۽

۵

تو سين بدھيس ته جي منهن ميان منديون نه ڏئين
ڏهوليا جي ڏهڪي سي متان عيب اڻئين ۽

۶

جئي منهن ميان منديون نه ڏئين تو سين قلبي بدھياس
سوڏها ان سھاس ڪهي ويڙهي واجھياس
ڏهولي آئون ڏهڪياس ڏيئي پاند پناهه جو ۽

ڏهولي ڏهڪي آهيان هيس اڪهاري
ڏيئي لکھ لاڙي گکر ڪيائيم ڪاڪ جو ۰

ڏهولي ڏهڪي آهيان هيس اڪهاري اڪي
جوڙي منجهان جڪ گکر ڪيائيم ڪاڪ جو ۰

ڏهولي ڏهڪي آهيان هيس اڪهاري انئون
رکھي پنهن جو نانئون گکر ڪيائيم ڪاڪ جو ۰

سوڏها صبر تنهن جو مرڪ لڄائين
چين سين جي چون آڏب گجي ان جو ۰

سوڏها صبر تنهن جو لڄائين مرڪ
ن ڪجهن سين نڪ ري رڪ رائي وڌهئو ۰

سوڏها صبر تنهن جو سبھني سيڪهاري
مومل جي واري ڪوھ ڄاڻان ڪينئي تهئو ۰

سؤڏها صبرُ تَنهن جو سِيڪهاري سَهس
پُڄي مَنجھان پَهس مُون ڪهي نَصيبَ نيئي جهليو ۽

سؤڏها صبرُ تَنهن جو مارو ڪهي مومل
ڪپر مَنجھان ڪل پيم پرين تَنهن جي ۽

سؤڏها صبرُ تَنهن جو مُون ڪهي نصيحت
ڊيلو ڪنڊيس رت مَيدھرا تو منھندا ۽

سؤڏها صبرُ تَنهن جو ٻي عقلن عقل
آهي اڳ امل ماتھ تَنهن جي مَيدھرا ۽

سؤڏها صبرُ تَنهن جو ٻي عقل آني باز
سَندي صبرَ سازِ توبه ڪاريم ٿڪري ۽

سؤڏها شرمائون پستو عيب اڳيان
نڪ نرجايون هيون منهن جي حق مين ۽

موتِي آيو مُنْهَ مِينِ سُوڏَها شَرَمُ جَنِ
سِي لُجايُون لُجَنِ پَسِيو عَيْبَ اَكِيان ۛ

اڏيون اَتَسَوارِيُون نِرْجَا نَڪَ تَهِيَا
وڏهِيَا تَا نَ وِيَا پَانان مَورِيَا مُنْهَ مِينِ ۛ

مَوري مُنْهَ وَڏا تَهِيَا وَڏهِيَا تَا نَ وَنَجَنِ
اڏيون اَناسِن تَنِ كُوجِهِنِ ڪهي ڪُوهَ ڪَريَان ۛ

جَنهين سَندي مُنْهَ مِينِ سَوِين سَهَسَ نَڪَنِ
تَنِان وَڏهِنُو هيڪَڙُو تَهَ ڪِهَڙُو تَهَورُو تَنِ
سِي مَرُ سُنَجائي سُونَهَنِ بهلي بهينَڪَ بهَرَمَ جِي ۛ

واڻي

آءُ رانا رَهَ راتِ تُنهن جِي چانَڪَل ڪهي چَنڊَنُ چاريَان
راتِيَان ڏينَهان رُوحَ مِينِ تَنِ تُنهن جِي تاتِ
تُنهن جِي چانَڪَل ڪهي چَنڊَنُ چاريَان

ويتهِي نِتَ نِهاريانَ اچينَ جي پريهاتِ
 تنهنَ جي چانڪڙَ ڪهي چنڊنَ چاريانَ
 مونَ ڪهي آهي ميدھرا وائي تنهنَ جي واتِ
 تنهنَ جي چانڪڙَ ڪهي چنڊنَ چاريانَ
 اديونَ عبدُ لطيفَ چئي ڌاترُ ڏيندمَ ڌاتِ
 تنهنَ جي چانڪڙَ ڪهي چنڊنَ چاريانَ ۰

فصل ستون

۱

ڏهتِ مَ وَنَجِجَ ڏهولَ کانڀاريونَ گاکِ ڪري
 انئونَ اگهيَنَ آهيانَ بدهيَ تنهنَ جي ٻولَ
 توکي ساري سڀرينَ رنمَ منجهَ رتولَ
 هي تڪاڻا ۰ ٿولَ وسهَ مونَ وهه تهيَا ۰

۲

لؤڌرانيانَ لطيفَ چئي ڪهڻون ڪهيائونَ

۵۳۶
 مُومَل رَانُو ۷
 چَهڏي حِيَلَا هَلِيَا مُومَل مَانِيَانُون
 بهيروُ بهڳائُون آسَن اَرَامِي تَهِيَا ۵

۳

بهيروُ بهڳ مَه ڪَپڙِي لَاهِي ويَه مَه لَآي
 تان مُون هِنڙوُ مَآي جَان تُون جَانِي جَوَه مِين ۵

۴

سوڏهي سِرُ نِئُو هِت ڪَر ڪَهَرُ سَڪَهَنُو
 رَانِي جِي رِهَان ڪهي سِڪِي سَاهُ پِئُو
 پَسَان ڪو نَه پِئُو تُو رِي آڪَهڙِيَن سِين ۵

۵

سوڏهي مُنهن جِي سَاهُ سِين جِيڏِيُون جِيئِي ڪِئُو
 ڪڙِي مُون ڪَا ڪِي تهي آتَن وَسِرِئُو
 پَسَان ڪو نَه پِئُو تُو رِي آڪَهڙِيَن سِين ۵

۶

جِيڏِيُون مُنهن جِي جِيئِي سِين رَانِي رِنُ ڪِئُو
 قَلْبُ ڪَا ڪِي ڪَندهِن مِين پُرَا تهي پِئُو
 جُهَان بَهَرِ وِئُو هِنڙوُ هِندهِ نَه اَڪِئِين ۵

536

ميان ميندهرا موٺ تسي مره مندائيون
تون كهئن جو كهوٺ مون ورائي ن سري ❖

كرها گارن گاه تو كهي دهين دهارنو
ساري ڏيچ سيد چئي لوڌرائي تان لاه
مقابلو مومل سين تهيندو سنجھ صباح
سوڌهي جيئي صلاح کونر چرندين گاک جا ❖

ننڌهو تان ڪوه پڙ وکھين آهي وٿرو
ونجڻو گاک ڪندهن مين پھس پکھي جان پوه
ان ڪر سڏو ڪوه ميو ماڻهو ن تهئي ❖

رانو بهائين راند ونجڻو ڪينئ وٿرائين
ور وڏونو ايھين جينئ پڙ پڇئي پاند
هي بهگي هيڪانده سوڌهو ساريندن كهنو ❖

کيدان گاهيان ڪرهو چوڏس چترانو

مومل رانو ۷

منجهيئي گاک ککوري منجهيئي لوڌرانو^{۵۳۱}

رانو ۱۱ رانو ري راني پڻو ناه ڪو *

۱۲

کيڏان گاهيان گرھو چترانو چودهار
منجهيئي گاک ککوري منجهيئي باغ بهار
کانهي بي تنوار تهنو مڙيئي ميندهرو *

۱۳

لوڻهيس لوڌراني پسو جو پرنئي ري
چيڏيون چيهائي کي رات رسي راني
هلبو هائي ويرا گاک وهه تهه *

۱۴

لڙدهي لکھ آچن روه راني جي فاه ڪو
هڪ اکيون بيا انگرا پر مين تها پچن
سي ڪئي ميندهرا هچن جي تو سوڌها سوري چاهيا *

۱۵

حال ڪهوريان مال ڪهوريان ڪهوريان لوڌرانو
هي فدا تهه فقير جو شد رسي نه رانو
مين سين مانو کي نه مناسب ميندهرا *

538

جي هوا کوڏيا ڪاڪ جا ستا سي سونهن
لوڏرائن لطف چئي لڏو لوڏرڙين
سي موٽي مس آچن جي آتن آرمي تهيا ۽

تن باغنن بس جي ڪنڊهي ڪاڪ ڪڪورپا
سوڏهي ري سرتيون ڪاڪ نه اچي ڪس
راني پائي رس تن پيڙي جان تائو ۽

سهسين جڏان سڪن تنن مومل موٽن لکھڻو
سي هوھين يار جن جي ڪوڙي ڪاغذ آيا ۽

ويتهي نٽ نهاريان رانا تنهن جي راه
شد موٽائي ماڳن مين آئيندہ الله
سوڏها تو ڪن ساهه نه نه رانا ڪهنا راج مين ۽

جڪ جنئي تهو چو سوڏهو تني نه سڪھڻو
رانو تني نه روه ڪوڙهو جنئي ڪل ڪري ۽

جنئي ايندي موٽئين ميندهرا وڌي جاز ڪيا.
ورنو نه هوءَ ولها هوند حثري مون جاگاءَ
نه ستي جي سانچاهه سوڌها سگهيائي تهيان ❖

نئون نياپو آيو راني وٽان رات
لدهيسون لطيف چئي ڌاڻر ڪنا ڌات
ڪهڙي ڇهين ڌات جي آيا سي آهيا ❖

ڪوري ڪاڪ وهي رانا بهاني م رت
سوڌها ايئي شربت نسوروئي نينه جو ❖

وائي

ڪئي ڪريان ڪاڏي وڻجان مون ڪهي سوڌهو سجه نه ڏي
اچڻو آتسواريون مون ڪهي طعنا ڏنيم ٿي
مون ڪهي سوڌهو سجه نه ڏي
پتھر وار وجهائين رجهي راني ڪهي
مون ڪهي سوڌهو سجه نه ڏي

ڪهاريان ڪهيريون چاريان چانڪي ڪهي
 مون ڪهي سڏهو سڄهه نه ڏي
 رانو رات رسي وٺو ڪر تهه ڪڏ منهي
 مون ڪهي سڏهو سڄهه نه ڏي
 اديون عبء الطيف چئي ايندم هوت هتي
 مون ڪهي سڏهو سڄهه نه ڏي

سوره سندي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

ڪهاڙي

فصل پھرون

۱

مون سي ڏٺا ماءُ جنهن ڏٺو پرني ڪهي
ڪري نه سگهان ڪا انهن سنڌي ڪالھڙي ۽

۲

مون سي ڏٺا ماءُ جنهن ڏٺو پرني ڪهي
رهي اچي راتڙي جنگن سنڌي جاء
جنهن جي سانجھ ٽرھو تهڙي تار مين ۽

۳

ويون پڻ پئي ڪهرون ڪهاڙن جون
انئون تن ڏوتهن جو ڀڄان پير پهي
ڏجن راءِ رهي ڏونگر جنهن ڏوريا ۽

ڪهاڙي ۱

۵۴۳

۴

پاران پڇهي آءُ خبر ڪهاڙي جي
جتي جوش ڏنائون جان ڪهي لکائي لوکا
ڏوٿين ڪنهن ڏکها سڀي سڪه ن مائڻو ۽

۵

تون هڏ ڪڇاڙيا سڄهي ساعڻو ن ڪرين
سوارا سنڌر ڪهني ڪهاڙي ويا
آئيندين ڪيا ڏته ڏوراڻي ڏيهه جو ۽

۶

ڏوٿي هوءَ ڏينھ ڏونگر هوءَ لکيون
ڪنهن جنهن لڏها نينھ جتي پيا لوسن لکھ مين ۽

۷

ڏوٿي سا ڏورين جا جوءِ سڻي ن ٻڌهي
پاسا مٽهي پانهين ڪهاڙي ڪهڙين
ويا اٺ وڙين جت نهايت ٺاھ گا ۽

۸

ڪهاڙي ڪهجن پسيو پورهيت ويسرا

543

ڏوتھينان ڏور ويا رڻجن جي رهن
ڪا امل آهي تن مون پريان جي ڪالھڙي *

۹

بکليا بهونن دھڙي گڏڻو دھوڙ مين
مڪالھيون مڪھلي لوڪ سين پدھر پڻي نہ کن
ڪا امل آهي تن مون پريان جي ڪالھڙي *

۱۰

تون وڻ ويهي آءُ اٽڪن آدھونن جي
جوش ڏنائون جيئي ڪهي لڪائي لوڪا
ڏوتھن ڪنھن ڏڪھا سُنهي سڪھ نہ مانڻو *

۱۱

ڪي ڪو ڪهاڙي چھڙ مين سڏ تھڻو
اڳي تھي سڻي انھي سنڌي ڪالھڙي *

۱۲

ڏتھ ڪھنائِي ڪن انھي اوزاھين ڏيھ جو
سنڌا ڪهاڙون پري سڄن پيچرا *

ڪهاڙي ۱

۵۴۵

۱۳

جي ڪو ڏٺو ڪري تہ ڏوگر ڏورن ڏاکڻا
ڇهڙ ڪنهن نہ ڏي سگهينون ستن ڪهي ۰

۱۴

مون ڪهاڙي لکيا ڪهڙي نہ ڪهڙين
واحد لک وڙهن مين رويو جر هارين
ڪوندر ڪڍارين جي ڏوڙهي ڏکھ گڏ تھيا ۰

۱۵

مون ڪهاڙي لکيا ويهي ويرم نہ ڪن
ڏينھن تتي مين ڏوگرين ڪارن قوت ڪهن
جهنگل مين جهنگن جي ڏوڙهي ڏکھ گڏ تھيا ۰

۱۶

مون ڪهاڙي لکيا سمن کي نہ پتي
سر ڪيائون سنج مين ڏوري ڏٺو لهي
ويا اٺ وهي جت نهايت ناه ڪا ۰

۱۷

رائو رنج رهون جتي ڀنھان نڪئي

545

35

لڳڻو پير پتھر سين ڇهڻو تهن ڇهون
تون ڪا سار لھون هوٽ ڪيئي سڀرين ❖

۱۸

ڪهاڙن ڪهني ساجھو بدھا سندر
ڏوريندي مين ڏوگرين ڪيائون پان پئي
ڏکهن ڏيل هئي ڇهه لڏهائون ڇهڙين ❖

۱۹

ڪهن ن ڪهان پنڊه پراهين هليا
ڏوتھڙا ڪنهن ڏتھ ڪهي جنييا ڏي جابان
ڪهاڙن اهنجان انڪ ن سڄي اڳڙي ❖

۲۰

ڪهرڪنا لاهي سڪھ ن ستا ڪڏهين
اوسيو آهي ڪهاڙن ڪهي پنڊه جو ❖

۲۱

سڪا منھ سندن پيرين پراڻا ڪهيسڙا
سا جو ڏوري آيا سونھا جت منجهن
گجهان گجهون ڪن تنھان پراهين پنڊه جون ❖

سُگا سَنَدَرِ ڳڻن مِين ڪَهَرَڪَنا پِيرِين
تَرَمَندي نِينِين اَن کي ڪهاڙي گُڏيا *

واڻي

وَسائِيندَري مِينُه. مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين
اَنئون مِلندي پرنِي ڪهِي راتِيان ڏوري ڏينُه
مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين
مُون پَرِين مِيڙئين رُجَهڙيون مِيڙِين مِينُه
مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين
اَڪهِن اَڪَمَ لاڻيا ڪَر مَنڊائِتاڻي مِينُه
مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين
مَادَرِ موڙِي نَ وَهَان مُون پَرِيان سِين نِينُه
مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين
اَدِيُون عَبدُ الطِّيفُ چَوي وِيندِيسَ سَاجَن سِينِي
مَانِ مِلان ڪهِي سَڄِين *

فصل ٻڌو

۱

پڻو جن ڀرڻ گنجي ڏونگر ڪام جو
جهڏي ڪهڻ ڪهڙو لڙجي لاهوتي تهيا ۛ

۲

پيئي جن ڀرڻ گنجي ڏونگر ڪام جي
ڌاري سڀه وڙق لڙجي لاهوتي تهيا ۛ

۳

پيئي جن پني گنجي ڏونگر ڪام جي
جهڏي نڌر ڪهڻي لڙجي لاهوتي تهيا ۛ

۴

پيئي جنهن ٻو گنجي ڏونگر ڪام جي
ڌوري سا جو لڙجي لاهوتي تهيا ۛ

۵

جنهن پيئي ٻاس گنجي ڏونگر ڪام جي
جهڏي سڀه لباس لڙجي لاهوتي تهيا ۛ

پيئي جن پُروڙ گنجي ڏونگر ڪام جي
جهڏي سبھ ضرور لڙجي لاهوتي تھيا ۛ

گنجو ڏونگر ڪام پيئي جن پُروڙو
ڪري تن تمام لڙجي لاهوتي تھيا ۛ

ڪهڙو آهي ڪام گنجي ڏونگر ڪام مين
متان ڏونگر ڏورئين اجهين ڪوھ عوام
پسي تنهن پهاڙ ڪهي اچي نه آرام
هيا ڪها حرام ڪها تہ ڪهاڙوڙي تھين ۛ

پير پُروڙي پاء گنجي مين ڪن ڪهنا
ڪهاڙوڙي ڪهرا ويا نه ڪا اوڏي ماء
جنهن ڏتھي جاء تنهن موئن ميهنو ۛ

ڏيھ ڏيھائي ناھ جتي پير پڪھيان
تتي ڪهاڙوڙيان ور ڏيئي ور چونڊيا ۛ

جِ تَ ڏَ پڪهي پيرُ تِ تِ ٿمڪي ٻاهري
 ٻڻو ٻاريندو کيرُ ڪهاڙي ڪهي رِي ۽

واڻي

آئون چيهائي ذاتِ تون پانُ سُڃاڻِ سپرين
 اويون آديسن جون بهريان ساري راتِ
 تون پانُ سُڃاڻِ سپرين
 جي ٻانهي ٻولين ٻاجه سين تَ ڪر لدهيم ذاتِ
 تون پانُ سُڃاڻِ سپرين
 تانسين ڏونگر ڏورين جان تَ وهامي راتِ
 تون پانُ سُڃاڻِ سپرين
 ڪنديس عرضُ الله ڪهي صباڻي پر بهاتِ
 تون پانُ سُڃاڻِ سپرين
 اديون عبدُ الطيف چوي منهن جي محبتن سين مصلاتِ
 تون پانُ سُڃاڻِ سپرين ۽

فصل ٽيون

۱

اچي پيا آت مين وات وڃائي جن
سي پيران برن مين اندها تهڻو اُبهن
ڪهن آڏو تائڻو ڪنڪن جيني ڪهن
فراڻي فرمان جو آهي پر پوڙن
لنڪها تهڻو لاهوت ڪهي سٺا پيا سڪن
ڪهت ڪهاڙن آه اتي جي نه لهي *

۲

ڏسي ڏوري ڏونگرين وات وڃائي جن
ڪرندڻان کي پروڙڻو رند نه سي رڙهن
پيئي ڌار ديون ڪڻو پيرتھ ٿا نه ڀڄهن
دهور پريان کي دهار ڪڻو وڃارا وجهن
خبر ڪهاڙن آهي لڪھ لاهوت جي *

۳

ويجي وڻ مه وات ڪهي ڪهڃ ڏهن ڪوات
اچي منجهان آت اويسي تهڻي آه ٿون *

۴

ڪُپِري مِين پِر ڪُنھين پَاتو پِرِئِين
جَنان مُنْجھَن مَارُھُئِين سَچَن تَنان سِرُ
اِن بھَنِي سَنَدُو بھِرُ ڪوڙِين مَنجھان ڪو لھي ۛ

۵

ڪُپِريَا پَري تھِيَا اُڀدھي بُدھائُون
اُنھي ڪھي اَنئون ھَنرَ ڏِسي آئِيو ۛ

۶

سُونھپَ مِين سَپَ ڪھَنّا مَنجھَ ڌَ ماکھي ھو
پَرُو تَنھين پوءِ جو اُجھي پَري اِن تان ۛ

۷

ڏوري ڏوري ڏيھُ ماءُ ڪهاڙوڙي آئِيَا
مِين پِرِين ڪھيھُ ڪوھُ جَانان ڪُنھن پَارَ جِي ۛ

۸

جھَنڪِ ھَلِيَا سِي ڌَ بھَلِيَا رَاھَ ھَلِيَا پُھَرَجَن
اَوجھَرِ سِي ڌَ پَرَن پِيئي جَنھين جھَنڀُون ۛ

جَهَنڪُ ڪهاڙي پَت تِهڻو پڪهي جهوڙا لڪ
سيڪڙو ۽ سڪ بڻي گڏيا پاڻ مين ۽

۱۰

جَهَنڪُ آهيڙن ڪهي بهڻڻ ڪڻو رڻ
ن ڪتا ن ڪوڙڪون چڙهڻو ابهو چو
هائي هنان پوءِ لکي لوڻو ن تهئين ۽

۱۱

جَهَنڪُ آهيڙن ڪهي بهڻڻ ڪڻو رڻڻو
ن ڪتا ن ڪوڙڪون چڙهڻو ابهو چوڻڻو
هڏهين ن هونڏو هنان پوءِ عالم مين ۽

۱۲

ڪتا ن ڪوڪار ن سي سڌ شڪارين
پڻو ڪڏهي پار جهنڪُ آهيڙن ڪهي ۽

۱۳

وڙ سا سنجي ويڙه جتي سجن هيڪڙو
سو ماڳوڻي پهير جتي ڪوڙ ڪماڙهين ۽

وَر سَا ڪَارِي رَاتِ جِتي رَاهَ ڪُم تِهِي
 ۽ ڪَا اُنهي جِي تَاتِ هي پُن وَڃي وِسي ۽

ڪَارِي رَاتِ آجهو ڏينھن اِيئي صِفَتَ نُوَرُ
 جِتي پِرئي حُضُورُ ٿِي رَنڱ ۽ رُوپُ ڪو ۽

حَقِيقُ نُونِ بَهري مَتَهي رِي ڪَهَنجِ
 ٻانھون ٻِي لاهي ڪُشي ڪَمائِجِ
 جَا هَاجَ هَتَهِنِ رِي ۽ تِهِي سَا ٿَنڌو تَهي ڪَڙجِ
 ٿَنڪِنان ٿاري سَندهِنان ساري چَنڪَلِنِ رِي چَلِجِ
 هَڪَلِ حَقِيقَتَ جِي ٻُڙو تَهي ٻُنڊهِي
 اَنڊهو تَهي پَسِجِ مُشَاهِدو مَحْبُوبَ جو ۽

وَائِي وَجِيءَ شَالِ ڪَننِ سَانِ ڪِي مَ سَنانِ
 ٻهَلو ڪَري ٻهالَ ۽ اَڪِهِنِ سَانِ اَنڊهو تَهيان ۽

ڏوڏڪرين ڏيڄن آج پَ رَئيُون اِنِ جُونِ

ڪهاڙي ۳

۵۵۵

دوتھڙا ڏتھ ڪهي آن ائين اچن
 خيما ڪهاڙن اڄ نه ائين بهينين ۵

۱۹

ڏونگر نه ڏوتھي ڏونگر سنجو ڏوتھن ري
 ڀڄھان پرو تھي ڪي ڏوتھي ڏتھ اچنا ۵

۲۰

ڪهاڙي ڪھرا سوڊھي خبر پڪھڻان
 سوڄھي جن ڪيا مٽھي انڪن آھرا ۵

واڻي ۱

سياکو سينان بهوري تو پان سنجائي نه ڪڻو
 موٽڻو ماڳ ٺھاريان ڪھڙي منھ ڪينان
 بهوري تو پان سنجائي نه ڪڻو
 هوند نه پيئين هيتري ويئين جي سينان
 بهوري تو پان سنجائي نه ڪڻو
 واري جني وچري هئڻو ڪنڪڻو لي ڪينان
 بهوري تو پان سنجائي نه ڪڻو
 آئن منهن جا انگرا ڪھڊ نه پري ڪينان
 بهوري تو پان سنجائي نه ڪڻو ۵

واڻي ۲

جاگي آڪهڙين آوان اوڃاگو نه ڪئو
 آڪهڙيون پرين لي ٿرھ ٿرھ ڪئو ٿرمين
 آوان اوڃاگو نه ڪئو
 جي سنجھيئي ستيون سي مر سور سھن
 آوان اوڃاگو نه ڪئو
 نون اناسي اڃھرين ھوء تها ھوت ھلن
 آوان اوڃاگو نه ڪئو
 اديون عبد الطيف چري ملان سين محبن
 آوان اوڃاگو نه ڪئو ۽

رامکلي

فَصْدُ پَهرون

۱

نوري ۛ ناري جوگيترًا جهان مين
پري جن پاري انئون نہ چنڊي ان ري ۛ

۲

جوگيترًا جگتر مين هوا مانجه همام
آرامان الڪ تهيًا اوڏا نہ آرام
کيائون قيام انئون نہ چنڊي ان ري ۛ

۳

لکھين کيا لسان سين لاهوتين لڙا
کھوڙا ڙي کھوڙا انئون نہ چنڊي ان ري ۛ

۴

مَڙِيَان ۽ مَڙِيَان وِيا وِيراگي نِڪِري
صُحبتَ جا سَنديَان آئون نَ جِئدي اُن ري ۽

۵

مَران مَتھو پَتِيان نِھاريَان نِينان
سُخَن جي سَندان آئون نَ جِئدي اُن ري ۽

۶

واري وِيراگن کِهي ويلھ مَ وسارِج
قَدَم کاپَرِيَن جا لِيلھائي لَھج
پيرَت پَسُو پَت جي وَجَن کِهي وَجِج
راتوڏينھ رڙھج آئون نَ جِئدي اُن ري ۽

۷

قَدَم کاپَرِيَن جا لَکَا مِين لاهوَت
جَنھين سين ياقوَت آئون نَ جِئدي اُن ري ۽

۸

واجَت وِيراگن جا مُون وَت وَڏي وَتھ
سُون سَبھيئي سَنگِيُون پَسي کي نَ مُنکُتُ

ويساهي ويله ڪنهن پورب ويندو پت
هل ڪيائون هت آئون نه ڄڻدي ان ري ۛ

۹

واچت ويراڳن جا مون وٽ وڌو مال
مقالن مهڻد تها ڪونهي وڻن قال
حاصل جنهن حال آئون نه ڄڻدي ان ري ۛ

۱۰

سئي سچ هياس مون ڪهي آهه اتهارڻو
جنهن جاگياس آئون نه ڄڻدي ان ري ۛ

۱۱

جانڪي مون ڪهي نين پگه پائي پان ڏي
په پروڙيان پت جا ڪنر منجهان ڪي
هائي جي هيئن آئون نه ڄڻدي ان ري ۛ

۱۲

جانڪي مون ڪهي تان پگه پائي پان ڏي
هوءَ جي هيئي هان آئون نه ڄڻدي ان ري ۛ

جانکي مون کهي نٿو پگه پائي پاڻ سين
 قوت منهن جو کاپڙي سنگڙين سهو
 ڪا پهري پھوڪ ڏٺو آئون نه چنڊي ان ري *

سودهو سنگڙين سين کي جو کهيائون
 هو جو هنيائون آئون نه چنڊي ان ري *

ضح سنگڙيون کهني ويا دکهائي دور
 تهيا ڏيٿهائين دور آئون نه چنڊي ان ري *

ضح سنگڙيون کهني ويا وڃائي وير
 ڏوريان ڏوريان نه لهان تن پيراگن بهير
 جن جي آسن منجه عنيبر آئون نه چنڊي ان ري *

ميڙو بهان بهريون ڪٿو جوگي جلائين
 سامي سنگڙين سين خودي کهي کهائين
 هو جي تار تگائين آئون نه چنڊي ان ري *

پَسِيوُ آسَن اَن جا اچي ڏ آرام
کينر ڪٽهي آهيان تنهن جي تمام
مون ڪهي تهئو مائام انئون ڏ جنڊي اَن ري ۽

پَسِيوُ آسَن اَن جا ادهما اچن
کينر ڪاڙين جا صم تها سجن
جي راني منجه رهن انئون ڏ جنڊي اَن ري ۽

آسَن وَت آهون ڪريان وس ڏ منهن جي وات
لکم لاهوتين جو منجهان کينر ڪاٺ
هلن ڪهي هيهاٺ انئون ڏ جنڊي اَن ري ۽

پَسِيوُ آسَن اَن جا ٻانهن وجهان وات
هو جي ڪهيا ڏي ڦلات انئون ڏ جنڊي اَن ري ۽

وٿن ويٺي آهيان ڏسڻو ڪي ڏ ڏسان

تنهن جيھوئي ناھ ڪي سا جا سونھ سَنديان
پسئو ڪي ڏ پسان آئون ڏ جئدي اُن ري ۰

۲۳

بابو بيڪھاري تهيا اُڄ ڏ آسن وٽ
خودي ڪهانئي هليا پير ڏ لايائون پٽ
هي هي جنهن هٿ آئون ڏ جئدي اُن ري ۰

۲۴

بابو بيڪھاري تهيا بهجي جهڏيائون پان
نسوهروئي نينھ جو نائڪن وٽ ٻڌان
سر ڪهندڙ جنهن سان آئون ڏ جئدي اُن ري ۰

۲۵

نائڪا ناني هليا سامي سبهيئي
وهڪ مون ويئي آئون ڏ جئدي اُن ري ۰

۲۶

نائڪا ناني هليا وڃارا ويا
ڪينر ڪاڙين جا صُج ٿا ڏ سنا
هوءَ جي هٿ هئا آئون ڏ جئدي اُن ري ۰

نائگا نائي هليا چيلها چيله بندهن
هوء جي هت هلن انئون نه چنڊي ان ري *

نائگا نائي هليا هنگلاجان هلي
ديکهي جن دٽارگا مهيسن ملهي
آگه جن علي انئون نه چنڊي ان ري *

جسي سڌو جوڳ ري مون نه کهرجي ماء
سامي منهن جو ساه انئون نه چنڊي ان ري *

کالهوڪو کاڌي وڌو سڌو جوڳن جوش
پسي تنهن پت کهي هڏ نه رهڻو هوش
آسن مين افسوس انئون نه چنڊي ان ري *

نه کي کهنن پان سان نه ڪو سائن پان
اهڙو جن اهنجان انئون نه چنڊي ان ري *

پانهين ويته پان مين پر مين کن پريان
اهڙو جن اهڙان انئون نه چنڊي ان ري *

۳۱۷

پانهين ويته پان مين پر مين پريانين
هو جي هلن سنڊيون ڪاهون ڪالهائين
ونجن ونجائين انئون نه چنڊي ان ري *

۳۴

ويراڪن ورن ڏسن ڪهنو ڏهلو
ٻولين ٻولين سين بڻو سنڌو ڦاڻن ڦن
ڪي ڪهڙجي کن انئون نه چنڊي ان ري *

۳۵

جز ونجائي جوکين ڪڍ سين آهين ڪم
اسن منجه عدم انئون نه چنڊي ان ري *

۳۶

وجائي وات تهيا جوکي جڪائي
هوا جي هائي انئون نه چنڊي ان ري *

واڻي

سندڙيان سڪهڙي مڱا. ٻه جُجهڙي مون ماريُندي ڪڏهين

جا وڃائين جتڙا نه تنهن نڙه جهڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

مُڙي ڪهي جنهن مات ڪئو تڏ نه تنهن تُنڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

توڙي ٿري جنهن لي نه سو ڪهنڱ ڪهنڱڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

ڌارڻو جنهن ڌياڇ ڪهي تڏنڻان سا ٽڪهڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

نه سري نه سنڌه ڪا نه ڪا هنده ههڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

مٿهائين مٿي ڪهنو چوڻدا جن چڪهڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

وڙن اُونائِي اِن ڪهي ويهه مه ڪهن وڪهڙي

مون ماريُندي ڪڏهين

ٻي حدِ بابو سي تهيا ٻرندي جن ٻڌهڙي
 مون ماريندي ڪڏهين
 جا ساراهيدل سبحان جي تنهن واکهان ڪهڙي
 مون ماريندي ڪڏهين
 سھسين سرودن ڪهي پانان پوءِ وجهندڙي
 مون ماريندي ڪڏهين
 ڪهنديارا مرون موهيا هي ماڙهون منهنڌڙي
 مون ماريندي ڪڏهين
 اديون عبد الطيف چوي هي مئا جياريندڙي
 مون ماريندي ڪڏهين *

فصل ٻٽو

۱

ڪنم ڪاٻڙين جي پهرين ڏينھ ڀرور
 سڪهان ساعتھ نه هيڪڙي چارئي پھر چور

سڌائي سڌ چوي هون سناسي مين سور
جڙي سان ضرور لکا بهن لوک مين ۰

۲

ديهي ڀيراڪن جو ٻي ڏينھ ٻڌھم حال
تن جا دھامکا دھور بکليا جوانن جند زوال
ان جاني جٽائون جهڏيون چوٽا چنگي چال
ويچارا وجود جي کنھن سان کن نہ مكالھ
نانکا تھيا نھال لکا بهن لوک مين ۰

۳

ترين ڏينھ ٽمڪائين ڏونھيون دائرن مين
ميڙڻو کڙج گاتھيون جڙي جلائين
سنديون کھامن خبرون آديسن آھين
گھ نہ مكالھائين لکا بهن لوک مين ۰

۴

چوتھين ڏينھ چوگان مين کنھن جنھن پھ پيا
وھم پريان جي وڏھيا تن مين کھن کھيا

۵۶۱
اندر آديسن ڏيئي اچن جوڙ ڇڻا
سامي سون ٿيڻا لڳا بهڻن لوڪ مين ۵

ڪنهن ڄڻهن پور پڄاڻيا پڄين ڏينهن پئي
اندر آديسن ڪهي سورن شاخ ڪئي
تحت جي ميدان مين لاشڪ پيا لڳي
ان ڪهي ساري رات سڌ ڇڻي ڪوٺڙ مڻجه ڪئي
ڪرڻو سين سهي لڳا بهڻن لوڪ مين ۵

۶
پيا ڪنهن پريان مين ڇهين ڏينهن ڇهي
اندر آديسن ڪهي دهرائي دهي
پرڻي پاڻارا ڪيا ڪهائين خاڪ ڪهي
پننو پنڇ ڪئي لڳا بهڻن لوڪ مين ۵

۷
ستين ڏينهن سڌ چوي دهانگا دهوتائون
اڀي الڪه سامهون ٻانهون بدھائون
روح پنهن جو رام سين پر مير پوتائون

وڌي ڪنهن ولات جا آهنجا آندائون
ڪهڻو ڪهڻدائون لکا بهڻن لوڪ مين ۰

۸

اتهن ڏينھن اُهي ويا جوکي جا، بجا،
سا پر سامي سڪھيا جا پر جوکي جگا
ويروٽار وجود مين ان ڪهي رام رهنوئي آھ
ڪنهن ڪمائي لاءِ لکا بهڻن لوڪ مين ۰

۹

نائين ڏينھن نينان اوجاڪي اجارئا
سباجهي باجهه ڪي سنجائي سينان
چئي نظر ناتھ جو اتي اوتاران
اهي آهنجانان لکا بهڻن لوڪ مين ۰

۱۰

ڏهين ڏينھن ڏکھ ٿيا پرين پاڻوھيا پس
ورق جو وصال جو سو واري ڪيانون وس
لدھائون لطيف چئي سندو ڪرو ڪس
جوگين ڪهڻو جس لکا بهڻن لوڪ مين ۰

ڪَارِهِيَن ڏينھ ڪَرُمُ وَرَنُو وِيراگِنِ جُو
جُوگِنِ جَاتَرَانُونِ پُونِيُونِ هَلي وِيا حَرَمِ
دَائِمُ جَهَلِشُو دَمُ لِڪا بَهَنِنِ لَوڪَ مِينِ ۰

بَارِهِيَن ڏينھ بَئي مَن مَرَادُونِ پُونِيُونِ
جُوگِي هِنِ جَاتَرَاءِ ڪَهي تَهي سِڪِيَا سَبَهيئي
سَمَانَا سِيئي جِي ڪَر ڪڏ جِي آئِيَا ۰

وَائِي

ڪَلَه پَتي آئِيَا هُو ماءُ آنئون هَلَندي اُن سِينِ
جِرْمَ هَوائي جَن جِي سُڪَهيَن تَا نَه سَنَدَائِيَا
هُو ماءُ آنئون هَلَندي اُن سِينِ
تَن تَڪِيَا تَا ڪِي چَهِڏِيَا جِي اِهي وَرَه وَڏَهاڻِيَا
هُو ماءُ آنئون هَلَندي اُن سِينِ
تُو شُڪُون ۰ تَڪِيَا وَهَانا جَن وَراهِِيَا
هُو ماءُ آنئون هَلَندي اُن سِينِ

هَلَو تَه پَسُون اُن ڪهي جَن لُنڪ لاهوتِن لَآئِيَا
 هُو ماءُ آئون هَلندي اُن سِين
 اَدِيُون عَبْدُ الْطِيفُ چئي اَنڪن مُون آيَا
 هُو ماءُ آئون هَلندي اُن سِين ۛ

فصل ٽيون

۱

ڪنهن ڪنهن سَناسي سُر جي وهلور وٽن
 اُتھي پهر الڪھ جو ڪو وَڏھ ويراڪن
 سَدائي صاحب بھي تها ڪاڙي ڪنن
 جي راتوڏينھ رَمَن هَلو تَه تڪيا پسون تن جا ۛ

۲

ڪنهن ڪنهن سَناسي سُر جي وٽن مين وهلور
 ٻاهر ٻولي بي پھري ڪھت مين ڪھايد ڪھور
 ڇت جنھين جا چور هَلو تَه تڪا پسون تن جا ۛ

سدائي سفر مين رهن منجي راه
پرن پورب پنڊه ڏي منجه مولي ماه
جن جي الڪي سين آگاه هلو ته ٿڪيا پسون تن جا ۰

ڪن ڪٽ ڪاٽ ڪاٽري ڪنوڻيا ڪن چير
سدا وهن سامهان عاشق اتر هير
تسيا ڏيئي تن ڪڇي ساريئون سريز
هو جي فنا ٿيا فقير هلو ته ٿڪيا پسون تن جا ۰

ڪن ڪٽ ڪاٽ ڪاٽري ڪن جي ڪٽائين
لاهوتي لطيف چوي ماڻ ته مٿائين
هو جي خودي ڪڇي ڪهاڻين هلو ته ٿڪيا پسون تن جا ۰

ڪن ڪٽ ڪاٽ ڪاٽري ڪنوڻيا ڪن ڪٽ
ڏوڻيا جن ڏڪهاڻيا هلي منجي هٿ
خان جنهن جي ڪٽ هلو ته ٿڪيا پسون تن جا ۰

ڪن ڪٽ ڪاڀٽ ڪاڀڙي لائڪوڙيا لال
لاهوڙي لطيف چوي موهيا ڪنهن ذ مال
ههڙا جنهن حال هلو ته تڪيا پسون تن جا ۽

۸

ڪن ڪٽ ڪاڀٽ ڪاڀڙي ڪنوڙيا ڪنڊهار
هو هليا هنڪلاج ڏي ٻاڻو جهڏي ٻار
جي ڪي نه قبولنهار هلو ته تڪيا پسون تن جا ۽

۹

تڪيا پسون تن جا هلي منجهان حال
ڪوڙين ڪنوڙين جا بهينر بهايان بهال
سامن جي سنبهال منهن جو چٽ چنگو ڪمڙو ۽

۱۰

تڪيا ٽاڪيانون ويا رمنڊا رام ڏي
ڪهڃان خبر نه لهان تن آديسن انئون
ڪنهن ڪوٺر ڪيانون گاڏي ويا ڪاڀڙي ۽

۱۱

سامي ڪهاڻي پر لي ڪسي تهيا ڪتاب

جَهڙو ڏسَن ڏوھ ڪهي تَهڙو ڪنِ ثَبَابُ
 اوتِنِ آرَتي ڪاڏئون مَنجھان اڪهنِ آبُ
 سَندو ذاتِ جَبَابُ تون ڪينئِي ڇُهين تَن ڪهانِ ❖

۱۲

سامِن سَمَرُ سُورُ ڪَهَنڌَرُ ڪَبرِيَن مِينِ
 جَڙِي بَدھائون جَانِ تِي پِيغامَن جا پُورَ
 آديسي اَسورُ وَجائي واٽ تھيا ❖

۱۳

سامِي مڙهي سَنديا سَامهون مَون سيلھ تھي
 سا ڪوھ اڏيا جَان تون نانکا وَڃين نِڪري ❖

واڻي

اَسرو آهي موٽِي ايندا مَون نہ چھڏيندا پَان پَسندا
 ايندا آديسي وري دوهيون ڏڪھائي
 مَون نہ چھڏيندا پَان پَسندا
 پتھر وارِ پَر لِي ويھ تون وِجھائي
 مَون نہ چھڏيندا پَان پَسندا

ذڪڻ لاهيندا ڏيل جا تجھو ڪالھائي
 مون نہ چھڏيندا پان پسندا
 مون ڪھي نيندا پان سين ھي سنڪ سائڪاھي
 مون نہ چھڏيندا پان پسندا
 اديون عبد لطيف جي او اھڙوئي آھي
 مون نہ چھڏيندا پان پسندا

فصل چوتھون

۱

جي بھائين جوکي تھيان نہ سنڪ سبھيئي چھن
 وڃي در دوسن جي نائڪا کي مہ نين
 پت تنھين جي پن جن پڄھي نہ پڄھو

۲

جي بھائين جوکي تھيان نہ سنڪ سبھيئي ٿرڙ
 جي جاوا نہ ڄايندا جيئي تنھن سان جوڙ
 نہ نون پھچين ٿرڙ ٽھت جي ميدان مہ

جي بهائين جوگي تهيان تہ پر گرو جي پار
هوانون هنڪلاج ڏي ويندي سبهه وسار
نائڪا نانھ نهار سامي وڌي سڪا سين ۛ

جي بهائين جوگي تهيان تہ طما جهڏ تمام
! ڪولا جي ڪولن جا تن جو تهئي غلام
صبر جي سرواهي سان گر کيني ڪهي قتلام
تہ نائڪا تنهن جو نام لکيجي لاهوت مين ۛ

جي بهائين جوگي تهيان تہ ترک طما ڪهي گر
وڌهي وهم وجود جا خاصي دهيان دهر
تہ ڪنهن پهچين پر لکيجين تون لاهوت مين ۛ

جي بهائين جوگي تهيان تہ تهئي گرو جي کس
ڏکھ پان ڪهي ڏس سامي وڌي سڪا سين ۛ

جي بهائين جوگي تهيان تہ من پوري منجه مار

دائِمُ دُونْهِي دِلِ مِينِ مَنَ مِينِ مَالِهَا وَارِ
سَهْ سَبَهَڪَا آرِ آگِي جِي آدَبِ سِينِ ❖

۸

جِي بهائِينِ جُڙِي تَهِيانَ تَهْ كِي مَهْ پِيالُو پِيئي
ناھِ نِهاري هَتِهَ ڪِرِ آنئون اُتي نَهْ تَهِيئي
تَهْ سَنْدُو وَحَدَتَ ويئي طَالِبَ تُوڙانِ مانئينِ ❖

۹

جِي بهائِينِ جُڙِي تَهِيانَ تَهْ مُنْهَ مِينِ مُنْدَرَانُونِ پِيءَ
ڪنِينِ كِي نَهْ وَجَائِيُو جَنِ مِينِ ڪُوڙِينِ ڪَڪَرِ وَدِهَاءَ
چَهْدَ چادرَ بَنْدَهَ چَمِڙا جُتي تُو نَهْ جُڪاءَ
تَهْ سَامِڙا سَنديا ڪِرِ وَتَ ڪِلا نَهْ تَهِيئي ❖

۱۰

جُڙِي جُڙِي سُهَاءَ جُڙِي پَهْ سُونْهِي جُڙِي
جُڙِي سَندي جَانِ مِينِ جُڙِي جُڙِي جُڙِي
هَاءَ مُونِ ڪهي واءِ جُو آنئون جُڙِي نَهْ سِڪهي ❖

۱۱

جُڙِي نَهْ جُڙِي تُونِ ڪرينِ پِچارُونِ جُڙِي

هڪڙو ڀنڊو پرين ڏي بي ٿي بهون
سامي سينن ڏون روڻدا رت ويا ۛ

۱۲

جڙي هون مَ جِرا پائي جڙ مَ جيئ
هاريا هن کنن سين سن سنيهو هيئ
ونجائي وجود ڪهي پائن پاسي تهئي
هڏهين ڪونهي هيئ اسارا آئون چوين ۛ

۱۳

جا جياڙي جڙ ڪهي سا مڙهن مصيبت
سامن سور صحت جي پوري پورئين ۛ

۱۴

جڙي تنهن جي جڙ مين ڪاله ڪهڙجي مڃ
وڏهنو چيرنو چڪرڻو پر مين ابهو پڃ
سوئي بارج مڃ جو آڻشان آب تهئي ۛ

۱۵

حان تان جڙي تهئي نَ نَ نرجا وڻ نڪري

چھو تھو ڪن ڪپائين جو نه سهندين سيئي
بهج پراھون تھي متان بنا لڄائين ۽

۱۶

جڙي تھن نه يار ڪنھن سين ڦرآبي
مون ملائي تن جو جن پورب جي پڇار
اتھي پھر نه ان جي آھ نائي ڏانھ ڀڄار
لائي ويا لطيف چئي اندر مان اپار
سامي سان ستار لاهوتي لال تھيا ۽

۱۷

ڪولا جي ڪراھ جا جوتھا سي جڙي
پھتد او پھڙي جنھن شڪم سانڏھيا ۽

۱۸

جدا هو م جوڳ ري جندان جوڳ م لاه
ڪوڙي ڪج م ڪڏھين سڄي ڪا م سلاءِ
پھچن پارينداه متان رام رسائين ۽

۱۹

ڪن ڪورائي ڪاڀري جندان تھي م جو

سِرَ سِپَاهِنِ وِڪِيَا سُوڪِ ذَ سَامِي سُوہ
جي ڪِي ڀُڇهين ڀُڇه سُو کُنڪا نِينَن ڪهڙو
وَنجُ لاهوڙي لَوہ عَجَزَ ڪهي آڏو ڪري ❖

۲۰

ڪَن ڪوڙائي ڪاڙِي جِنْدَان تهيڙي جَوَانُ
ڪَاهِ تَ لَکِيئي ڪَانُ ٻَانُڪن هَتَهان نِينَه جُو ❖

۲۱

نِسُورُو تون نَاهِ جُو دِلِ مِينِ دُونُ دُڪَهَاءِ
آئي آهي عِشَقَ جي لاهوڙي تهي لَاءِ
جِنْدَان تهي جَاگَءِ جِينِي آتِشانِ آبُ تهيڻ ❖

۲۲

ڪَن ڪوڙائي ڪاڙِي اِيئي زَنانو جُوڳُ
سَامِنِ سُنَجَانُن پِشُو هِڪَ دِيهي پِشُو دُوڳُ
جَنهين بهانيو بهوڳُ رَامَ تَنهين ڪهي رِيپِشُو ❖

۲۳

هوءَ جي ڪَن ڪپَارِ مِينِ سُوڊهو سِي تَ سُنِنِ
اَنڌَرِ جي آهِنِ سُنِ سَنِيهو اُن سِينِ ❖

هي ڪن ڪاڏها وڪڻي ڪن ڪي ٻيا ڪنهيچ
تنهن سان سنج پريان سنڌي ڪالهڙي *

واڻي

ويھ مڙ ويسري تون ڪي جاگي اور الله سان
خجبت جي ميدان مين سجي ڪالهه مڙي
تون ڪي جاگي اور الله سان
سي پڻ روتندا رت ويا مليا جي مڙي
تون ڪي جاگي اور الله سان
سٽي سجن نه ملي آهي ايئي مڙي
تون ڪي جاگي اور الله سان
ان اوسيتري آدهي اتهن تنهن واک وري
تون ڪي جاگي اور الله سان
اڏيون عبء الطيف چوي ايندا شال وري
تون ڪي جاگي اور الله سان *

فصل پنجنون.

۱

مونا طور سينا سدا سناسين
 سجدًا سيد چوي کوڏا کودرتين
 فکان قاب قوسين او ادنى تها نائکا ايئي نمن
 کڏ من عليها فاني باقي کي نه بچن
 الله ولي الدين آمنو يخرجهم من ظلمات
 الى نور انهي پر پرن
 خر موسا سيقا تها جوگي جنک جلن
 ما زاع البصر وما طفا اهري روش رون
 مشاهدو محبوب جو اتي آديسن
 ري پسن ري سنن ري وصال وهن
 ري پرن ري بولين اهري چال چلن
 سيد چوي سندن تون کڏ ڀڄين تهو کهڙي *

۲

مونا طور سينا سدا سناسين
 پورب کهيائون نه پان سين بغض پيرائين

رِدا آهي راز جي اوجر آديسن
قرب ڪاپڙين نه چوڻي سين ڏهڪڻو ۰

۳

مونا طور سينا سدا سناسين
طالب المولى مذڪراً ايئي ڪلام ڪيائون ڪن
سڪن ڪهي سبھين پرين ڇهي ڏنائون ٻن
الف آديسن چونڌي رکھڻو چت مين ۰

۴

مونا جن محراب جسو جامع تن جو
قبلي ڪها قلب ڪري تن ڪهي ڪيائون تواب
تحقيق جي تڪبير هني جسون ڪيائون جباب
تن ڪهڙو ڏوه حساب جن هنڙو هادي حل تهڻو ۰

۵

منه محراب پرنئي جو جامع سبھ جهان
اڏامي ات وٺو عقل ۽ عرفان
سبھوئي سبحان گاڏي ونجي نينڻان ۰

۶

پايو منھ مونن مين ويٽها سي وهسن
جوگي جاترون کن آيا الوهيت مين *

۷

آيا سي الوهيت مين لاهوت لنگهٽو جن
منجهان تن جسَن حرف نہ سجي هيڪڙو *

۸

راه شريعت هليا فقر طريقت تهئون
حال حقيقت رسيا معرفت مڪانون
ناسوت ملڪوت جبروت اهو انام ڏهئون
پس لاهوت لنگهٽون هاهوتان متهي هليا *

۹

ننڪيا ناسوتان منيائون ملڪوت ڪهي
جوگي جبروتان وڃائي وات تهيا *

۱۰

جن اجهٽو تن اجهٽو ويٽهي ڪڏين وير
ڏوري ڏتھائون ڏکھ سين پان منجهي پير

لَتَهُو تَن لَطِيفُ چَڙِي جُسي جُو زُجِيرُ
کِي نَ ڏِتهو هو ڪَپَرِئين ڪَابلُ ۽ ڪَشِيرُ
سَچُ جَنهين جُو سِيرُ تَن کُرو ويٺهي ڪَڏِئو ۞

۱۱

نَا اُميدي آڏِئو اوچهن آڏيسن
ڪَڏهن تاري پُته تي ڪَڏهن هيته هلن
سامِئرا سَمونڌَر مين تُنبي جني ترن
جي راکو وات وَجن تَ کُسن چُهن کي نَ کي ۞

۱۲

لَالُونِثِي لَالُ تَهيا لَالُ لَنڪهئوئي جن
عَدَمَ جي اوڙاهه تي ڪيا آسن آڏهوتن
ڪَڙدائِئو کُنڪن ڪَڙدَ جي ڪيان سين ۞

۱۳

نَا اُميدي فِجهرُو عَدَمُ اوٽارون
رَضا رَاجُ سَنڊون مُورُ نَ مَنگن کي پِئو ۞

۱۴

ڪِهڙي پُچهن ماله ڪَر نَ ڪا اُجُ صُباحَ

وُون تَنهين سين واگنؤ جو پسين منجه پساه
رَم رَباني راه منهي حال هُشيَار تهِي ۰

۱۵

كهئنؤ تڪتر تڪيا حيلآ كنؤ هلن
مورها تا ذ لهن لي راه لطيف چوي ۰

واني

تن گرن مگر وڃائي هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا
کري مرج ڪاڙي ڪرو وٽ ڪڍائي

هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا

اشارتون ان جون وون ڪهي تون ڪهائي

هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا

ننڌر تنهين ڪهي ناه ڪا جا اديسن اٿهائي

هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا

آهي انهي ڪاله جي راول ايئي رباعي

هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا

هڪائي هڪ تهيا ٻندهن ڪا نه بيائي
هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا
آهن آرس جهڏو دل مين فاهه دغائي
هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا
ان الله ويرا يحب الوتر ايئي انهي لي آئي
هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا
ريجهائي رموز سين ڪهاهون انون ڪهاڻي
هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا
الا عبد الطيف چوي مون سين صاحب ڪر سنائي
هو مائي جوگن مون سين جي ڪيا

فضل جهون

ڪنهن جنهن ڪتها ڪات جنئي سامي مور نه سيرا
ڏينهان ڏکهي ڏيد مين سور سچائي رات
جوگيان سندي ذات جيگان آهه جدائري

۲

رُوحَ مِينِ رَهِينِ رَامُ بَاهَرِ بُولِنِ كِي بِئُو
پِيَالُو پُرِ گري جوڻُ پِيتائُونِ جَامُ
تَنُهَانِ پوءِ تَمَامُ تَنِ تَكِيَا تَاڪِي چَهڏِيَا ۞

۳

رَامُ رَهِينِ مِينِ رُوحَ بَهَرِ بُولِنِ كِي بِئُو
سَدَائِي سَفَرِ مِينِ مَتَهَا تَهِنِ مُوءِ
سَامِيئَرَا صُبُوحَ سَارِيَانِ كَهَنُو سِيَدُ چَوِي ۞

۴

مَتَهَا مُوءِ تَهِيَانِ سَدَا سَوَاتَا ڪَپَرِي
ڪوڙهي ڪَنهن نَ پُچھِيَا اَنڊَرِ اَنڊَوَهِيَانِ
چي ڪا جَمَارَانِ سَا مَنجھِ ڪُونڊَرِ ڪُونڊَرِي ۞

۵

وِڙهي جَنهين وَرھِ تَهِيَا مَتَهي سِينِ مِيرِي
اَڪھيون جَنهن جُونِ اَلڪَھِ ڏِي بھني ڏِي نَ بھيري
ڪارائِيَانِ ڪَا تَهِيَا جَرَاتِيَا چِيرِي

لڙڪ لال لطيف چوي ڪنبي ۽ ڪيري
نينهه نه ڀيري سور چرندي سڙو ۽

۶

ويتهه جنهين ورهه تهيا متهه ميري سان
ڪارائين ڪا تهيا چيري وجهي جان
خودي ڪهائي هليا پتهه تي جهڏي پان
سي ڪئي بهر هنن بان جن ڪهي ڪڏڻو ڪو ڪربان مين ۽

۷

نانگن ڪي نه نمايو ناتھه نمايو نينهه
مرهن اٿها مينهه جوگن سندي ذات سين ۽

۸

نه ڪي نم ناتهه ڪهي ناتھه نه نمائين
جائرا ڪن نه جوگن جي جوگ نه جهارين
آديسي آئين اهنجائون الماس جون ۽

۹

هر هر ڪن هر نام دهن ڏينهار دي دهوتيا
جن نه ريجهايو رام ناتھه نه نبي تن سين ۽

۱۰

هَر هَر ڪن اُميس دهن ڏينهاڙي دهوتيا
جن ن ماري ميس نانه ن نبي تن سين *

۱۱

جهڙ ڪنج ڪڪرا تهڙا جائن پهل
تن سامن جي سده مران ان جي ڪوڏڙي مين ڪڏ
اندر مله امد بهر ڪوجها ڪاڙي *

۱۲

ياد ڪرو ڪن ڪوڏڙيا بهريا زر بيتها
پتن سور سجان سي بهيني تنهن بيتها
چيلان منهن ميتها تيلان نشا چارهيون نينه جا *

۱۳

ري ڪنبارا رينا لوتهيس لائڪوتين
منهن جو جيئي جلائيو اندر آديسن
لانجهون لاهوتين چوري ڏنيون چت ڪهي *

وائي

تن اکهن آنئون آڙائي ٻڙي جيڏيون ڪنهن در ڏيان ڏانهڙي
پهڪيون ڏيئي پڪيون وڃن آنئون وڙجائي

ٻڙي چيڏيون ڪنهن ڌر ڏيان ڏانهڙي
 حُسن هونئن جي اڏيون لالي آئون لڄائي
 ٻڙي چيڏيون ڪنهن ڌر ڏيان ڏانهڙي
 اَلْفَ كَرَمَ اَنْ سِين قُرْبَ جَا كَرَّائِي
 ٻڙي چيڏيون ڪنهن ڌر ڏيان ڏانهڙي
 اَلَا عَبْدُ اَلطِّيفِ سِين وَحَدَثَ وَتَرِ وَرَاهِي
 ٻڙي چيڏيون ڪنهن ڌر ڏيان ڏانهڙي ۰

فصل ستون

۱

قوت ڪڙايا ڪاٻڙي طام نه طامائو
 ستن هيائون سنج مين پهر نه پينائو
 اوسر آسائو اتيهي ڪوئدر ڪڏيا ۰

۲

قوت ڪڙايا ڪاٻڙي طام نه طمعدار
 ستن هيائون سنج مين جوڳي ڪنهن نه يار
 اوسر جي آدهار اتيهي ڪوئدر ڪڏيا ۰

۳

قوت کڙايا ڪاپڙي بکھ جهليائون بوءِ
ويا نيرانا نڪري جوڳي منجهان جو
اوسر آجا اوه اتي ڪوندر گڏيا ۽

۴

پنن کي نه پتر ڪهني ڪهرن کي نه ڪهرا
مهيسي مخلوق جي ابهن دور درا
پجهن توهن شرا جنئي اندر عدالت ان جي ۽

۵

پنن جو پتر ڪهني سوجهي سنجائن
نه بر مين بيڪه لهن پهر نه پنن ڪاپڙي ۽

۶

اسڪه جن اوڀر سانجهي رهن سهي
لاهوتي لطيف چئي آدهي ڏنن اير
انهن لوڪن پسي پيا سامي متهي سير
ڪيڏان ڪندا پير مڙيئي متهو تهو ۽

۷

وچئي ويٽها رهن سانجهي رهن سمهي
 بکھ مرندي بکھيا کنهن کھان کي نه کهرن
 پيٽ نه هيريائون پانهن جا جوڙي سان جسَن
 پهڪي پهڪيرن ماڳيان پني ماڻه کي *

۸

سانجهي رهن سمهي وچئي ويٽها هون
 مهيسي منهن پانهن جو دهاران دهور نه دهون
 وهائي واٽن تي پاسا كهوڙڻو پون
 کنهن کهي نه چون نه اسي آديسي آهيون *

۹

کشي سان کشن ڏيڍ کيائون ڏبرا
 پيٽ نه هيريائون پانهي جا جوڙي سان جسَن
 اهڙي راه رسن ڪاڙي ڪاڙي ڪهي *

۱۰

کشي چيله ڪشا ڏيڍ کيائون ڏبرا

۵۹۴
 اَهِوَتِي لَطِيفُ جَوِي تَن ڪَهي ڏَن تَسَا
 ڪُرُو جِي ڪَسَا پَاسِي ڪَن نَ پَان ڪَهي ۰

۱۱

آديسي آديس هِئَانِي ڪَري هَلِيَا
 ڪَپَرِيَن قَلَبَ مِين ڪِئُو ڏُورَانُو ڏيسُ
 وِيراگِي نَنئون ويسُ رَاوَل ڏَهڪِي رَمِيَا ۰

۱۲

آديسنِ آدُب آهي اَڪَهَرِيَن مِين
 نَسَلُ تَن جُو نَاهُ ڪُو ڪُونهي اُن حَسَبُ
 سَامِنِ سَبهين پَرِين رُوحَ مِين رَهِيَن رَبُ
 رِي لَانُڪُوَتِي لَبُ پاچهي ڪَن نَ پَان سَان ۰

۱۳

لَانُڪُوَتِي لاهي وُون وِيراگِن سَامُهُون
 بَنده سُورِن جُو سَنَدِرُو مَنجَهَان سِڪَ سَاهِي
 اُنهيَن وَتِ آهي اوچهن ڪَالِه اَڪَهَارَ جِي ۰

۱۴

لَنُڪُ ڪَڏَهيَانُون لَانُڪُ موَتِي ڪَن نَ مَڪُو

جَا اسَلامان اَمِي هُئي سا سَنانئون بائڪَ
سامي چَهڙي سائڪَ ڪڏيا ڪورڪَه ناتَه ڪهي *

۱۵

وِيراَمي وَاَمي ڏنن ڏينهاڙي ڏيڏ ڪهي
راول رَئي مولهين سامي سَهاَمي
انئون جنهين سين لامِي سي جوگي پَسان تَه جيان *

۱۹

وِيراَمي واري آلا اَنڪن اَنِئين
ڏُڪَه لاهيندا ڏيڏ ڪهان تَهَن جان تاري
ايندم اوتاري ڪهنئي جون ڏيندم خبرون *

۱۷

ارتو اکهن مان ويهي مَتهان مَڪن مَڪارَ
ڪوري ڪنن وچ مين پَچَه ڏنانئون پهاڙَ
هني توبَه تارَ نائڪا نَسورا تَها *

۱۸

پوجا ڪر مَه پان ڪهي ڪُهو راول بن رجات

لِبَاسَان لَطِيفُ چَوِي پَدِ وِیرَاگِي وَاتُ
مَنْ مَارِي کَرِ مَاتُ تَه تِيرَتَه پَسِين تِکْثُو ❖

۱۹

پُوجَا کَرِ مَه پَان کهي پَدِ پُوجَا کَهَان پَان
جَانِي چَهڊِي جَان پُر تُون پُورَب پَار ڏِي ❖

۲۰

پُوجَا کَرِ مَه پَان کهي جَوگِي رَکِهچ جَوُ
خَلَقَ خَالِقَ جِي کَهَنِي هِيئِي رَاوَل وَڌُو رَوُ
بَهگِن کُونهي بهوُ نَانکا وَجَن نِنکِيَا ❖

وَائِي

مِرَنئون مَوڪَل کَالَه کَنڊَا وِيا کَپَرِي
کَڏِهِن اَوَتَر سَامُهَان کَڏِهِن دُونِهِن جَهَل
کَالَه کَنڊَا وِيا کَپَرِي
هُن سِيکِينڊِي هَتَهَرَا مُون مَکَارِينڊِي مَکَل
کَالَه کَنڊَا وِيا کَپَرِي

چيري چندن کاتھ جنئي سور ڏنائون سڌ
 ڪاله ڪندا ويا ڪاڙي
 بابو کن ڏي ٻڪهيا ڏي ڪا وڻن ول
 ڪاله ڪندا ويا ڪاڙي
 آلا عبد الطيف چوي ايندم شال امل
 ڪاله ڪندا ويا ڪاڙي *

فصل آتهون

۱

رهيا آهي رات صبح وينده صابري
 لنون لنون منجه لطيف چئي گر تنهين جي تات
 سنڌي جوگن ذات پي بهيري مس مڙي *

۲

انگن آهن آڄ صبح وينده صابري
 سج ڪو ڪاڙن مان روح رچندو رچ
 پير تنهين جي پڇ متان سڪين سناسين ڪهي

۳

تَانِڪِي سَانَن اُورِ جَانِڪِي آهِنِ اُوتَاڪُن مِين
 ڏَه ڏَه ٻهيرا ڏينھن مِين پاڻ مَتھانُن ڪھڙ
 وِيا جِي ھُنڪلور تہ ڪَرَمِ مِلندَءَ ڪاڀِري ۛ

۴

تَانِڪِي وِٽَن ويھُ جان آهِنِ اُوتَاڪُن مِين
 سَامِي سَفَرِ ھَلِيا ڏورِ جِتائِي ڏيھُ
 چھڏي سَنڪ سارِڻيھُ مَتھي ڪَنڪا جِڃا ۛ

۵

تَانِڪِي وِٽَن وَڻجُ جان آهِنِ اُوتَاڪُن مِين
 سَامِي سَفَرِ ھَلِيا رانَوِ جِتائِي رُنجَ
 اھڙا جَن اُھنجَ سِي ڪَرَمِ مِلندَءَ ڪاڀِري ۛ

۶

تَانِڪِي وِٽَن آءُ جان آهِنِ اُوتَاڪُن مِين
 وِٽو تَن تہ وِسِري لاهوِٽڪو لاءِ
 فِنا ۛ فِراقِ جو سَامِنِ چڪھڻو ساءِ
 وِٽان تو وِيندا ڪاڀِري ڪاڀولَ ڏي ۛ

۷

اُجُ نَ اَوْتَاڪُنِ مِينِ جَاڳَرُ جُوڳِنِ جُو
سَارِي سَناسِنِ ڪهي رُونديَن تان رو
پَس پَانِيانِ تُو لاهوتي لڏي ويا ۛ

۸

اُجُ نَ اَوْتَاڪُنِ مِينِ طَالِبَ تَنواريَن
آديسي اُتھي ويا مَرھيون مون ماريَن
ھوۛ جي جيئي جِياريَن سي لاهوتي لڏي ويا ۛ

۹

اُجُ نَ اَوْتَاڪُنِ مِينِ سَندي جُوڳِنِ جُوڙ
سَارِي سَناسِنِ ڪهي ڪھامي ٺھيئون ٿون ڪھوڙ
مَن جَنھين سان موڙ سي لاهوتي لڏي ويا ۛ

۱۰

اُجُ نَ اَوْتَاڪُنِ مِينِ سَندي جُوڳِنِ ذاتِ
مون تَن جَنھين جي تاتِ سي لاهوتي لڏي ويا ۛ

۱۱

اُجُ نَ اَوْتَاڪُنِ مِينِ تارا پتھر ڪھڙ

آديسي اُتھي ويا پيئي اُڏامي رڪھ.
سامي ڪهڻي سَنڪھ وَجائي واٽ تھيا ۞

۱۲

جياسون جوڙ تھي جوگي ڏتھوسون
ڪنا ٽنھين مون حاصل ڪي حال ڪئو ۞

۱۳

جياسون سوڙ تھي جوگي لاتھو جَار
سَنڌو پُورَب پار آچھانئون اَنڊھن ڪھي ۞

۱۴

جياسون جوڙ تھي جوگي ڏتھوسون جان
مون سَنڪ جَنھين سان سو سامي سانبيھي تھئو ۞

۲۵

جياسون جوڙ تھي نانڪو ڏتھوسون یت
جُجھو ھوسون چُت ڪھلي اُچ سو باغ تھئو ۞

۱۶

ھي جي ھوا ھت تہ مَتھن ھونڌ حق تھئو
مَرھيون مورت مِت مَن وسريون ڪي لھان ۞

هئي جي هوا هان تہ متهن هوند حق تهئو
پيهي ويا پان اڏيا مڙه مارين مون ۽

واڻي ۲

جوگي جڪ كهنا لا مون وه ويراگن سان
پاچهي گن تہ پان سان تني منجه گنا لا
مون وه ويراگن سان
جانكي دهائيون دهور مين جانكي كهين چنا لا
مون وه ويراگن سان
ويتهي واڙين تي بهتن جي بهنان لا
مون وه ويراگن سان
سارڻو سانسن کهي ويته هته هنان لا
مون وه ويراگن سان
آيل آديسن جا مون کهي گن كهنا لا
مون وه ويراگن سان

اڊيون عَبدُ الطيفِ چئي مَحبَن مَنجھ مَنيا لا
مون وه ويراگن سان ۛ

فصل نائنون

بکھ ودهانئون بکلين جوگي کنڊا جُج
طلب ن رکهن طام جي اوتئو پئن اُنج
لاهوتن لطيف چئي من ماري کئو منج
سامي جهامي سنج وسئي کهي ويجهها تهيا ۛ

ن کنڊا ن کبري ن لائنوئي لکھ
چيڏان بهرن وکھ ٿيڏان صاحب سامهون ۛ

ن کنڊا ن کبري ن لائنوئي ليڙ
چيڏان گرپن بهيڙ ٿيڏان صاحب سامهون ۛ

جنئي تها ٻجھن ان ڪهي تنئي جي ڪرين پنڊھ
رڙهي لدھانئون رند لٽھين لکھ لطيف چئي ۰

ن ڪندا ن ڪري ن ڪھين ڪاڇوڙي
سامن ٻاري سنج مين ٻاڻن ٻاھوڙي
جوڳي جٻروڙي وڃائي واٽ تھيا ۰

ڪچي ڪاڇوڙي نانگن ٻڏهي نيٺھ جي
جھڙا آيا جڳ مين تھڙا ويا موڙي
انھين جي چوڙي پورب تھيندي ٻڏھري ۰

سڀري سڌ چوي جي تها ٻجھن ان
تن ڪاڙن ڪوڙهي ڪن جوڳي چاڻن جاڙ تها ۰

جا ٻراد ٻٽن جي سا انج بکھ آديسن
دورا رند رڪھن عبد ن اوڏا ڪاڙي ۰

۹

وِيتھو پُچھين پَرُ کَرِ هِنِيَارَ هَلَنَ جِي
اُجِ آدِيسِي مَرُ صَبَحَ مَرَنَدُو سَبُهَکُو *

۱۰

رَامَكَلِي دُکھِئُو چَوِي سَکھِئُو چَئي نَ کُو
کُو مِئَرِي کُو مَآئِئَرِي کُو رُوچِي کَهي رُو
رَامَكَلِي سُو چُو جَنُهِن جِي بَهَالِي دُکھُ هُجِي *

۱۱

پَرِيندِيهِي پِيرَ تَهِيَا چَهْڌِي گَنجُو کَامُ
وِيهِي کِيُو نَ وِجَ مِينِ تَنِ آدِيسِنِ آرَامُ
رَاهَ مِينِ گَڏِيَن رَامُ پَندهَان چَهْڌَا کَپَرِي *

۱۲

اَکھِيُون آلو مَاهَ سَدَا سَنَاسِنِ جُونُ
وَارِي نِينِ نِنْدَرَان جَان کِي جَهْلِيَا جُوکِيَن *

۱۳

اَدَهَ لَکِيُون آهِيَن آيِلِ آدِيسِنِ جُونُ
وِيهِي وَهَآئِيَن کَا قَضَآئِي رَآئَرِي *

۱۴

انجان سي آهين جي سنار سنڪين جا
ويٽها وڃائين جي سناسي سنئين ۽

۱۵

مرن مسلم جن واحد تن نه وسري
متهي سگر ڪاڙي نائڪا ننڍر نه ڪن
نين سنداڻي تن اوجاڳي اجاريا ۽

۱۶

پوري پئي ره اٽهي اجهه م ڪاڙي
الا جي عشق جا سي ٿون سهڻو سه
پجهه پان ڪهي په هڪلاچ هڪن جو ۽

۱۷

ڏورن ڪهڻو ڏاڪهڙو ڏورج ري م ڏي
تان تان هوڻج حجري جائسين يار جي
جڏهن پاسي پان تهڻي تڏهن جهڙج ٿڪڻو ۽

۱۸

ڏور م ڏيان دهار ڏورن ڪهڻو ڏاڪهڙو
ڪڙين لڪه هزار هن اونڌاهي انڌا ڪيا ۽

۱۹

سامي تون سلوڪ ڪهي هتهان هڏ م جهڏ
لڏيندن سان لڏ ت رهين تون راج ڪري *

۲۰

ويندن ڪهي ويڪ تهئي هوندن ڪونهي هڏه
ايئي پروڙج پنڊه ملاه الموليٰ فله الڪڏ *

۲۱

عاشق شهر فقير در در هنن سين
من عرف الله ڪلسانه انهنائي آمين
جتي پسن ڪي نه ٿي ڪن ٿڪيا *

۲۲

گذر ڪئي گذران ڪي نه قبولج ڪاڙي
علي جو ميدان سڪهر سناسن ڪهي *

۲۳

ويتهه دهور دهنئي علي جي ميدان مين
ترن ڪيانسون ٿڪيا پريون پنڊه سني
کندين ڪوڙه هني طعنا ماري تن ڪهي *

ننگهي لاهوتان ڪا پڙي دونهي ڪا مڌ ڏڪهءَ
اڙي ڪر مڌ آسرو پري پير مڌ پاءُ
جن جي جاءِ نه ماءُ وڻ تنهن سان واڳڻو *

بهني بهڙڪ ڪن باهيون پير اڳن جون
هلو ته سيڪيون هتهڙا متهي تن مڇن
ملا سانسن مون جڙ لڳي جان مين *

هوءَ جي تهيا هرڪيس تن لڳي ڪي نه لباس سين
وڻن ولهي ويس لاهوتي لطيف چڻي *

بکھ انهن جي بکھيا دهور تنهن جو دهور
ڪيائون سو روپ جنان لوڪ لڄ تهڻي *

سنگيون سيلهون ڪريون ٿريئي ٿول ٿرڪو
پتر هني پٽ سان بهيري تن بهڪو
لاهوٽ جن لڳو سي مڙيا مور نه ننگيا *

۳۹

کُنْدِي ۱۱ کِرَاهُ جَن سَنَاسِن سَانْدَهَتُو
اُنْهين کَهان اَللهُ اَنجَان اگاهون تَهتُو ❖

۳۰

کُهه کُودَرَز بَن کَبَرِيُون نِيئي کِنْدَانُون کَهَانِي
جِيْدَاهِين جُوکُ وِئُو نِين تِيْدَاهِين نَانِي
پُورُو اِيهين بَهَانِي تَه سِنگِيُون شُومَت هَتَه جُون ❖

۳۱

کَهَن کُودَرَز بَن کَبَرِيُون کَهَانِي مَه کِنْدَانُون
جِنْدَان وَنْجِي جُوکُ سِين لَهج کِي لَانُون
اِيئين کُوهُ اُتَانُون تَه سِنگِيُون شُومَت هَتَه جُون ❖

۳۲

جَا کُر ڌَنِي کُودَرِي سَا مُون کهي تهي مَرُ
چِيلا ماري چَرکُه اُوڌهي ويه اَدَب سان ❖

۳۳

جَا کُر ڌَنِي کُودَرِي سَا تهي لاهيندي لَج
سَنْدَا تَنهن سَهج چيلو چُوندو کيترا ❖

جا کُر ڏني کُڏڙي سا مُون کهنو سُهاءِ
نيئي رَسائي ماءِ اوڏهين جي آڌب سان ۰

اَندرِ رِلا رليون بَهرِ پَتولا
خُدا جا مَگولا انهيَن پرين کاپڙي ۰

بَهرِ رِلا رليون اَندرِ پَتولا
کڏھ جا مَگولا انهيَن پرين کاپڙي ۰

پَتَرُ چَھڏيانئون پَتَ مين ڏنڏ چَھڏيانئون ڏسِ
سَڀھ ٿولنِئان اڳي تَھيا مَوتِي تَھيا ذِ مِسِ
ھيئي چَھڏيانئون ھسِ وڃي کالھ کڏ تَھيا ۰

ٻولي پُجھارتَ جُڙميان سَندي ذاتِ جي
ڌورن کهنو ڏاکھڙو ھلن مين خيَرتَ
عَجَبُ عِبادتَ پَھ پُروڙن اُن جو ۰

جَنُهِنِ ڪَارَنِ جُڳِي تَهِيَا جَانِ جَانِ سَوَ نَه پَسَنِ
تَان تَان سَنَاسَنِ وِرَهَ وَهَامِي رَاتَرِي ❖

۴۰

نَه ڪَهَلَنِ نَه ڪَهِيَنِ ڪِي نَه ڪِي ڪَالِهَآئِينِ
ڪَنُهِنِ جَنُهِنِ مِينِ آهِيَنِ سَا پَرُوڙَنُ ڏَاڪِهڙُو ❖

۴۱

پُچَهَنُ پَرِڏِيهِنِ جُو آسَنَ وَتِ آهي
لَنُڪَهَنَ جِي لَآهي نَه هُنِينِ تَان حَقُّ لَهي ❖

۴۲

رَاتِيَانِ رُجَهَنِ رَامَ سِينِ ڏِينَهَانِ ڪَنِ سَنَانُ
جُڳِي سِي آَنَانِ وَتَرُونِ جَنِ وَرَاهِيُونِ ❖

۴۳

ڪِي جُو ڏَتَهَانُونِ ڏَهڪِي ڏُورِ تَهِيَا
وَهڪَ نَه ڪِيَانُونِ اُبَهڪَ عَيْبُ اُنِ جُو ❖

۴۴

نَه ڪِي طَامُ تُنِينِ مِينِ نَه ڪِي ڪَبَرِيَنِ
مُونِ پُنُ مُلَا تَنِ حَاصِلُ ڪِي حَالُ ڪِئُو ❖

دَلِيقَ ڏهڪائِجِ دِلِ ڪهي لائِجِ ڪو مَ لِبَاسُ
پورو ڪهاڻِجِ پانهن جو مڙنيان اندر ماسُ
تہ ڊيراگي تو واسُ بر مين بويون موکلي ۞

جتي عرشُ نہ اُبھُ ڪو زمينِ ناهِ ڌڙو
نہ ڪو چاڙهائو چنڌر جو نہ ڪو سِجَ شرو
اُتي آديسن جو لکڻو دڙو ڌڙو
پري پڻ پرو ناتھ ڏتھانئون ناهِ مين ۞

واڻي

جڙگي ڏاڏهي ڏاتِ جيڃا سامي ڏاڏهي ڏاتِ
ماءُ مون قبوليا ڪاڙي
راتيان ڏينھان روح مين مون ڪهي سنڊي ٽنن ٿاتِ
ماءُ مون قبوليا ڪاڙي
سکها ايندم سپرين شل صباڻي پر بهاتِ
ماءُ مون قبوليا ڪاڙي

اُنهن آديسين جي مون ڪهي ڙائي آهي ڙاڻ
 ماءُ مون قبوليا ڪاڙي
 ڪريان عرض الله ڪهي آئون اُتھي آدي ڙاڻ
 ماءُ مون قبوليا ڪاڙي
 آديون عبدُ الٰطيف ڇڻي شل ڌاڻر ڏيندم ڌاڻ
 ماءُ مون قبوليا ڪاڙي ❖

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره: ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

رِپَ

فَصْلُ پِهَرُونِ

۱

کُونْدَرِ کِيُو غَرَقُ ماءِ مُنْهِنِ جُو جِنْدَرُو
ڏکھوِينِ مَرُکُ مَتَهِي سَگَرِ پَنْدَهَرُو *

۲

کُونْدَرِ گڏِ يَاسِ صَحَّتِ نِيَمِ سَچَنِينِ
مَادَرِ مَارِيَاسِ پِهَوَرَاڻِي پَرِينِ جِي *

۳

کُونْدَرِ هَتَهَ نَ پِيرَ وِرَهَ مَنجِهِيڻِي وَهَنُو
کُڙَهَ مِينِ قَطَارُونِ کَرِي سُوَرِنِ لَايُو سِيرُ
مَنجِهِيڻِي کَهَارِي کِيرَ هِيکَلِي رِي سَچَنِينِ *

۴

لاڻي جو ويا سو منجهڻي تهو مڇ ٻري
سو اجهامي کڻا جنهن جو سوزيندڙ سپرين ۰

۵

ڪهن تڏ ڪڇائي سور تڏ سانڌهن ستهرا
انجان تان آئي ڏيل منهن جي ڏکھ سين ۰

۶

جني سو تڻي ترو تهو ڪهاڻي ڪهوري وچ مين
تنئي مون ڪهي ڏنو سڃاڻين منجهان سڪ سرو
سو وڙ جهيڻو تهڻي ٻرو م پهوڙاڻو سڃاڻين ۰

۷

ابهريام انگور ستي سپرين جا
ڪهاڻو ڪهاڻو سور لجهڻو لوچڻو اٽهيان ۰

۸

مگر م ڪرهيچ روڻي ڪي م پدهرو
تان سوراني سهيچ جان لاهيندڙ ڪو لهين ۰

ڪرھ مَ ٺڄھو رو پدھر رڄھ مَ پرنئي ري
سورن سُبھڙ ھو ھنڙا ڪم ڪنن جنئي ۽

لاھ مَ پڇاران سڪھ مَ سُبھ تون جندڙا
گر جھوري ڪينان ڪالھونا اڄ ڪهني ۽

جھوري جھڄن جھاني مون جنھين جي نہ لھي
آيل اينئي مَ بھاني نہ ڪا آئون جئدي ان ري ۽

جھڄي جھاني ڪري ماڻھ نہ اچي مون ھنئي
سڄن سي ساري ھو جنھين جو ھيرئون ۽

جاء نہ سڄو ڏينھ ھنڙو اوڻهي وڻ جنئي
مون پريان سين ڏينھ چھن ڪارن نہ ڪٿو ۽

ڪڪر مانجھ ڪپار جھڙ نينئون نہ لھي

اُجُ مُنْهِن جِي چِتَ مِين اُتْهَا پَرِينِ پَارَ
آءَ سَاجَن لَهَ سَارَ وِرَهَ وِڙهي آهِيان ۞

مُون مَنجھِيئي مِينُهَ گَرَنديَسِ جِنئي گَکَرِين
سَرکُو سَارُو ڏينُهَ مُون پَرِيان جُو نَ لَهي ۞

سُتي سَنبھريوَم کُو کُن بَارُوچَن جُو
کَندهَ وَهائُو بَهَنُو هَريُو هَتَه تَهئُوَم
سَجَن يَادِ پِيوَم جَاڙَ جِيان تَهي جِيڏِيُون ۞

سَجَن سَنبھريَام پِيَم کَر کپَارَ مِين
جَهڙِي تَهڙِي حَالِ سِين پَرِين نَ وِسَريَام
هَريَا هَتَه تَهِيَام نِينَنِيَان نِيرُ وَهي ۞

سَنبھريُو جِيان گَالهِيُون پَرِيَم تَنهن جُون
مَن کيترَا گَنِيَان تَهوَرَن مَتَهو نَاهِ کُو ۞

۱۹

جُسي سَنبَهَرَجَن سَنهُ جَنهين سان اوريان
لُنِي لُنِي هِيته وَجَن رَمُون رَباَنِ جَنِي ۞

۲۰

چَتَر رَهي نَ چِت ويَننِ وَاگِئُو نَ رَهي
رَئي لَئجي نِت هِنئَرُو وَاثَ وِرَڪَهِ جَنِي ۞

۲۱

چوڙي چوڙي چِتُ جَان ويئي وَهائي نِڪَرَان
نِيئُهَ گُهرائي نِت پريان سَندي پيرَ هِين ۞

۲۲

چِتارِئَان چِنڪِن سَنبَهَارِئَان سَهي
اَندرِ رُوخَ رَهي مُونَ ڪَهي صُورَتَ سَپيرِين جِي ۞

۲۳

چِتارِئَان چِنڪِن وِسَارِئَان نَ وِسَري
وِڙوَتَارَ ڏُڪَهِن سَچَن بَهِڪِي هَڏَ جَنِي ۞

واڻي

جو نوازي ڏڌ آسر لاه مہ اُن جي
 ويہ ڊاتا جي ڌر تي لنگها لاهي لڏ
 آسر لاه مہ اُن جي
 اوڏايان اوڏو ڪهنو ڪهڙا ڪرين سڏ
 آسر لاه مہ اُن جي
 اڪلن ڪهي اوڏو وهي ڪندا ڪري ڪڏ
 آسر لاه مہ اُن جي
 اڪيان عجيبن جي اوڪهو ٻنڌهن مڏ
 آسر لاه مہ اُن جي
 آدم تيان اپنو هو جا ڪهجي منجهان ڪهڏ
 آسر لاه مہ اُن جي
 اولي مين عبد الطيف چري ساجن ڏيندو سڏ
 آسر لاه مہ اُن جي ۽

فصل پڻو

۱

نِينَ نَهَ فِنْدَرُونِ ڪَنِ بَهڪو آرسُ اڪهڻين
اُجهامڻو ٻَرَن تُو ڪهي سارڻو سڀرين *

۲

سڀين نَهَ سِينانَ ناهِ اُتني اُن سِينِ *
وَوَن سَهِي وينانَ تُو نَهَ سَرندي تِنِ ري *

۳

اَندرِ اَندرِيُونِ جنِي وَاڄو لَتِهَ مينِ
مُون تِنِ تيتريُونِ تَهَ ڪِنِي مَلبو ڪهي سڄنِين *

۴

جنِي سِي ڪهوهِي نَارَ وَهِنِ واري ڪاڏَنانَ
هِنڙو پريانَ دهارِ ٻيڙيانَسِ نَهَ ٻيڙي *

۵

سَڀرُ سِي پڻو نَهَ مُون سَرَرِ نَهَ ڪَبرو
نَهَ مُون ڪاندهُ نَهَ قوتُ ڪِي جوبهَن وَهي وڻو
تَنهين حالِ ڪڻو نِدهرَ جنهين نِجهرَا *

۶

اوتر ڏني اوت ڏ مون سور ڏ گبرو
چارئي چني پوت مون ريتھيندي رات گئي ۞

۷

نينھ ٺھائي جان ڏھڪو ڪوھ ڏ ڏھڪين
جر چيري جهڏي ڏ ڪيني ڇنڏا تھان
سنڊي ڪنڀھارن ڪن ڪرچا ڪالھڙي ۞

۸

نينھ ٺھائي چني ڏھڪو ڪوھ ڏ ڏھڪين
جر چيري جهڏي ڏ رجه ڇنڏا ڪيني
تون پڻ ڪرچ ٿيني چني ڪنڀھار ڪن ڪم سين ۞

۹

ٺھائي ڪھان نينھ سڪھ منھن جا سپرين
سڙي سارو ڏينھ ٻھر ٻاپھ ڏ نڪري ۞

۱۰

نين ٺھائي جان ستي لوڪ ڏھڪيا
اڄھامو پٿر تھ ڪهي سارو سپرين ۞

کي جو کُنْبهَارِنِ مِٿِي پَٽِي مَنِوُ
تَنُهِن مان تِرَ جِيٽِرِي جِي پَٽِي خَبَرُ كَهَرِنِ
تَ هي تان هُونْدَ مَرِنِ هُنِ اَنگَنِ اُڙاتو تِهِي

وَٽِي

سَرَتِيُون سَنگِينِيُون سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو
لَٽَانِي جِي لَوءَ مِينِ سَارِي رَاتِ سِيُون
سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو
تَوَبَ آهي تِنِ كَهَان جِي هَتَهَان مُون تِهِيُون
سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو
مَڪَالِهِيُون پَرِين تَنُهِن جُون وَدِهِي وَن تِهِيُون
سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو
کُوڙِي پَرِين گَڏِيَا كَهَرُ سِينِ مُون تَ کِيُون
سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو
مُون كهي ڏٺِين تَ مُنَهَ مِينِ جِي مُون ڪَالَهَ کِيُون
سَارِيَان پِيَرُ پَرِنِي جُو

ڪوھ ڪبو ٿن ڪهي جنھين منجھ ڪيون
 ساريان پير پرني جو
 آرڻو اوڻن سڪهيون عادت آڪهڙيون
 ساريان پير پرني جو
 منهن جا ڪم ڪريم ٿي ٻيا ڪن ٻيون
 ساريان پير پرني جو
 لا عبد الطيف چئي صاحب ڪي سئون
 ساريان پير پرني جو *

واڻي ۲

چئري زيارت جي مون هڻي پرين سين
 سدهر منهن جا سپرين مون تان لاه م عتبه
 جي مون هڻي پرين سين
 مولیٰ مون ڪهي ميڙئين سپريان جي سته
 جي مون هڻي پرين سين
 چيان ڪوه اکين سين پرين وجهي عتبه
 جي مون هڻي پرين سين

دُورِ يَانِ دِثُّهُمِ سُرِينِ سَچِي جَنُهِنِ صِفَتَ
 جِي مُونِ هُئي پَرِينِ سِينِ
 مِلَنِ مِينِ مُشْتَقِ سِينِ گَا نَهَ كِيَانُونِ كَتَهَ
 جِي مُونِ هُئي پَرِينِ سِينِ
 اَدِينِ عَبْدُ اَلطِيفِ چَئي مَنجِيَانُونِ مَنَتَهَ
 جِي مُونِ هُئي پَرِينِ سِينِ ۞

لِيلَانُ چَنِيسَرُ

۱

دَاغُ تُنْهِنِ جُو دَاسَرَا چِري مَتْهي جَنِ
تُونِ كِينِي مَتْهانِ تَنِ چَنِيسَرِ چِتُ كَهَنِينِ ۞

۲

دَاغُ تُنْهِنِ جُو دَائِمَا مَاري مَعْدُورِينِ
سَانِي كَارَنِ سِيرِينِ وَنُجُ مَدُ دُورِينِ
آءُ تُونِ حُصُورِينِ تَدُ مَنِيُو وَجْهانِ مَچِ مِينِ ۞

۳

مَنِيُو وَجْهانِ مَچِ مِينِ حَاوِي وَجْهانِ هَارُ
بِهَري جِي بَهتَارُ تَدُ مِيرِيائي مَانُ لَهَانِ ۞

۴

مَنِيُو وَجْهانِ مَچِ مِينِ حَاوِي هَنَانِ هَارُ

مُحِي سَڪهُ سَيِدُ چَوي گَريِن کُوهَ قَرَارُ
 رَاجَا رِيسَانُو کَهَنُو سَتَانُو سَرَدَارُ
 چوڏِس چَنِيسَر جَامَ جُو ڏِهاڻِي ڏَهَكَارُ
 تَهَاڪُرُ اَکِهِيَن تَهَارُ مَنِي تِي تَهِي مَنِيَن ۞

۵

مَنِي تِي مَوَجي مَوَڙهي کِي مَرُ
 جِي چَنِيسَر جَامَ سِين وِدهو تُو فَرُ
 وِري وِي وِڙق تِنِي آيِي ڏُون ڏَهَاڪَ جُو ۞

۶

چِي مَنِي مَتَهي جِي هَوا تَن چِٽَرَن پَهيَرِيَم چِٽُ
 هَارُ کَهَنَدِيَس هُوڏَ سِين کِي نِيَهَ تَهيَندُم نِٽُ
 کَونَرُو جُو کِرُٽُ مَوَنهَان مَتَهاهُون تَهيَن ۞

۷

مَنِيُو نَاهِ مَنِيُون جُو تُون پَسي هَارُ هِرِڪَن
 اَصُلُ آهِن اَگَهيَن سَنديُون کَوَڙَهَ گَنيُون
 کَهوڙَن هَني گَهَنيُون اِن دَوَسَنان دُورِ کِيُون ۞

۸

منڻي تي موهجي هاري ڪهنئي هار
ڪوڙين ڪيون ڪيترينون انهي ڪهر خوار
بهري ويئي بهتار تني آئي ڏون ڏهاڱ جو ۞

۹

تون ڪا وائي وار دلاسي جي داسرا
تون منهن جو ولهو آن تو مين طمعدار
ڏهڪي ڏهول ڪذار لڄ منهن جي لوڳ مين ۞

۱۰

ڏهولا ڏهيل م مون ڪانده ڪميني آهيان
سڪ تنهن جي سپرين بهيري ودهيس بهون
مون وڙ ٽونهين تون تو وڙ وهون ڪيترينون ۞

۱۱

تو وڙ وهون ڪيترينون مون وڙ تون وڙج
صوبي ان سهاڱ ڪهي بهوري بهر م ڏيڄ
پرتون پير بهريج ملهائج مسڪين ڪهي ۞

ڏهولا ڪجارتا بولاڻيو ٻوڏ چئين
آن تو پيراندهئا ڪر موڙڻو ور اٿهيان ۽

ليلاڻ حيلآ جهڏ جي ٿون صُحي سِڪهڻين
پاڻي پانڊ گجي مين پان غريبي ڪڏ
هڏ ڌ چوند ه لڏ جي ڪارون آئين ڪانده ڪهي ۽

جنئي ڪارون آئي ڪانده ڪهي روڻي ريجهائج
ليلاڻ ليلهائج اٿهي مائي منته جو ۽

جي ليلهائي ڌ لهين تان پُن ليلهائج
اَسرو مَ لاهيج سجن باجهارا ڪهنو ۽

لڪهن ڪي مَ لڪهيج جنئي مون مورائي ناه ڪو
مون ڪهي ملهائج وارو ڏيئي ولها ۽

چنيسر سين چائي متان ڪا منده ڪري

ليلاڻ چنيسر

۶۲۸

تان مون پھ پُروڙو ھي نمانن مان
ڏيرڙو ڏھائ سڪھو ڏي سھائين ۽

۱۸

چنيسر سين چاھ متان ڪا منده ڪري
کانده ڪنھن جو نه وڻي ڪيرب ۽ ڪاء
جي تهڙي تهو رڻاء ته دوس دسائي داسڙو ۽

۱۹

ڏهاڪان سھائينون ڪهڙي ڏوھ ڪنبن
جني جني پان پسن ور وڏوڻو ايهين ۽

۲۰

ڪهڙو سو سھائ جنھن مين پسين پان ڪهي
ڏوري له ڏھائ جنھن ڪر لاهو داسڙو ۽

۲۱

اوڳن ڪري اپار تو در آيس داسڙا
جي مون رسن سنڊيون روح مين تن مون بهيني ناه بهتار
سانتي لڪ ستار ميٽ منڊايون منھن جون ۽

۲۲

نه ڪي ٻانهن مين نه ڪي مگر هڻوم

۵۲۸

نَ مون سينده نَ سَرمو نَ سينگارِ ڪَٺومِ
ٻيلان ڪانده سَندومِ رَگَڙِي رَ ڪَهرِڻو ۛ

۲۳

سَونا ڪَرنِ مِينِ مَڃِي مَگَنا هَارَ
ٻانهوڻا ٻانهنِ مِينِ سينده سَنبها وارَ
ٻيلان پرنِي پَچارَ ڪانده مُنهن جي چَهڙِي ۛ

۲۴

لوچا ڏتَهمِ پيرَ جَدِهِنِ ڏهَگنِ مَتَهي ڏهولَ جا
مون بهانيو تَنهنِ وِيرَ ڪوڄهي ڪَنڊو پرنِي ري ۛ

۲۵

تَهڙڪي پَسي تَهوڪُ تِرَڪي تَڪُڙَ مِينِ پَڻِي
اچُڻو اچُڻو اَمَلي ليٻان ڪَهي چَڻِي لوڪُ
اَنڊَرِ اوڀهالنِ سان ساڙِي ڪِيانئسِ سوڪُ
ٻالاپنِ جو ٻوڪُ وِڻو ويچارِي وِسَري ۛ

۲۶

وَرِ وِسَري تان ڪوهُ وَرِ نَ وِسَريوَسِ
نَ ڪو اَنگنِ اوڻداهوسِ ڪو نَ چَوَڻدو ڪَڏَهيَن ۛ

۹۷

جيڪس ڪم سَنڊامِ جوڻها ڏتھا جيڏئين
ڪهلن سبھ مَتھانمِ ساھيڙيون ۽ سَرَتِيون ۽

۲۸

هئين تہ ڪھنو ھشيآر ڪڍ تہ پيئي ڪاندھ جي
تو بهائين مڙجاري تھيان ڳچي پائي ھارُ
ڪاندھ ڪوڙي جو تہ وٺي سئين بهتين سينگارُ
وھم لھي ويچارُ دليون پرکھي ڏاسڙو ۽

۲۹

بهائين تہ چڙھيس ڪھت تي رڳھائينديس راءِ
اھڙوئي الله جو پورهيتيون پيش ڪري ۽

۳۰

جو تو بهائيو ھارُ سو سورن جو سَنڊرو
چنيسر چتُ ڪھني تھڙو پورهيت جو پارُ
انوت جو آچارُ ڪاندھ ڪنھين سين تہ ڪري

۳۱

ڏاھي ھيس ڏيھ مين سرتين منجھ سجان
کاڄا پيم ڪان جنئي منھ مَتھاهون تہ ڪھنان ۽

جَرُ هَارِئُو تَهِي جَكِهري جَدِهين رُنْئُو ڏيريدارَ
 ڏهولئي تَدِهين ڏهيلئن جَدِهين ڪُهي تَهِي نَ سَارَ
 چَنِيسَر بَهتارَ حيلو ڪيو هَارَ جو ۰

ڏَمَرِئُو تَ ڏَسُ حيلو ڪيائين هَارَ جو
 سُنُو سَبَه سَرُئيون وَرَ تَ ڪَنهين وَسِ
 دَعُوا پهرين دَسِ بَهجئُو تَهُو بهورا ڪري ۰

ڪوڙين تَنهن جون ڪامنيون تون ڪوڙين سَنَدُو ڪاندهُ
 مون ڪهي جهڏ مَ داسِرا تَ وَڻجان تَ وَڻواندُ
 مون ڳجي مين پانڏ تُو چَنِيسَر هَتَهَ مين ۰

چَنِيسَر چَوَرَنڪ پَرَنڪ لوڪ بئُو
 تَنهن سين چهنئُو سَنڪ وَڻجئُو هَارَ هَتَهَ جههين ۰

چَنِيسَر جي ڇَت مين ڪي جو اڳ هئُو
 تَنهان پوءِ تهنو مَنئي سَنَدُو مامرو ۰

۳۷

وڌيري هيٺاس ميڙو مون ڪهر سرتئين
هتھ جهڻهار جي ڪڙي ڪانده تهياس
ڏهولي ڏهيليٺاس آيم ڏون ڏهاڪي جو *

۳۸

وڌيري هيٺاس چنيسر جي راج مين
ڏهلين دممين نقرين پر مين ڇهياس
ڏهولي ڏهيليٺاس تڏهن تهيس ڏهاڪن ڏيهه مين *

۳۹

هيس هندورن مين پيم گا نه پروڙ
منڻي سنڊي مامري ڪوڙي ودهيس ڪوڙ
سامهان تهيم سور وٺو وٺي واهو *

۴۰

سبهيشي سهاگنيون سبهني ڳچن هس
پسن ڪارن پرنئي جي وڏا ڪيانئون وس
ڏهول تنهين جي ڪس هيتهاهين هلن جي *

سَٻهِيئي سُهَآگِئِيُون سَٻهِيئي مُلِ جَرَآ
سَٻهَڪُنهن بهَآئِيُو پَان ڪهي تَه اِيُنْدُو مُون ڪهَرَا
آيو تَن دَرَا جِي پَسِي پَان لُجَآئِيُون *

ليٻان جِم لَڪهَآئِيِين صُحِي سَانُ سُجَانُ
آهين ڪهنُو آجَان مَتَان پُوري تَه پَوين *

ليٻان جِم لَڪهَآئِيِين چَئي چَنِيسَر سَانُ
وَر سِين وِڙهَئُو اُتَهِين مُوڙهِيئي مَتِيُون پَان
بهوڙي ڪِيئي بهَان تِنِي آيِي ڏنِي ڏهاڪَ جِي *

ليٻان پُوري تَه پَئين چَئي چَنِيسَر سَانُ
تو جو بهَآئِيُو پَانهن جو سو رِيسَانُو رَآجَانُ
پَانان دهاَر پَرِيَان ڪانْدَه ڪُنهن جو تَه وِئي *

چَئي چَنِيسَر جَام ڪهي ليٻان تُون مَه لَڪهَآءُ

ليٻان چنيسر

۶۳۴ دوسُ تنهن جو داسڙو ڪهاندِ وڌيائي ڪها
تَ ڏهولو ڏهڪ سنڊيا عيبن ڪهي آڏو تهڻي ❖

۴۶

چڻي چنيسر ڄام ڪهي ليٻان لڪها مَ تون
هيئي ڪنهن جو تَ تهڻي تَ ڪا مون تَ تون
ڏونڊيون ڏتهيون مون انَ ڌر متهي دادليون ❖

۴۷

چڻي چنيسر ڄام ڪهي ليٻان لڪهايو
تو جو بهانيو پانهن جو تنهن پرو ڪو تَ پئو
ڪونرو ڪانده سنڌو دست ڪٿو داسڙو ❖

۴۸

سارج سبهڻي ليٻان لڪهن پانهن جا
ور سين وڙهڻو اتهڻين ڏوراڻو ڏيئي
تَ ڄاڻان ڪهي چنيسر جي ڇت مين ❖

۴۹

ليٻان لُجه مَ هيٿرو اتي سور بهار
ڏهولڻو اٽڪن بار ڪانده ڪميني آڻيو ❖

ليلاڻ چنيسر

۶۳۵

۵۰

ليلاڻ لُجھ مَ ايترو اُتھي اَنگن سور
ابو ڏاڏو ڪهڙ پان سودهو پرنئي تان *

۵۱

ڏهولا اولاً نه سَهان آڏا اڏيئي جي
تو وڙ وهون ڪيتريون مون وڙ تون وڙي
پر تون پير بهري ملهائج مسڪين ڪهي *

۵۲

جي مون موزهي مت نه تون پان سنجائج سپرين
اصل اوائين جا عيب ڏهڪين تون ات
ايئي پرين تنهن جي پت جنئي ولهن وڙين ولها *

۵۳

نهڻو پنڊهڻو روءِ اَنگن جهوڪڻو ڪرھو
ڪو چنيسر ڪهي چوءِ نه ليلاڻ وڻجي تهئي لڏڻو *

واڻي ۱

آءُ پرين ڪهر پيهي ميان چنيسر هار هتهان مون جهڏڻو

ليلاڻ چنيسر

۹۳۶

دوس نِيانئون دَاسَرُو ويساهي وَرُ ويهي
هَارُ هَتَهان مُون چَهْدِئُو
پُچهن ليلاڻ هوءَ گن حِيلا بَهرِ اچئو بيئي
هَارُ هَتَهان مُون چَهْدِئُو
اَوگن عَيْبَ مَتَهائون مُنهن جُون ڏهولا ڏهڪِ سَبهيشي
هَارُ هَتَهان مُون چَهْدِئُو
تو دَرِ آيسِ دَاسَرَا اَنئون آرِ گنڊيسِ ڪيهي
هَارُ هَتَهان مُون چَهْدِئُو
آيسِ عَبدُ آلَطيفِ چَئي دَرِ تو پيهي
هَارُ هَتَهان مُون چَهْدِئُو

واڻي ۲

سَل مُون ٿي وَهَر وَري وَارُو ڏيندُم وَلَهو
تو ڪهي ساري سَپرين اَنئون ويندِيسِ مَهي مَري
وَارُو ڏيندُم وَلَهو
تو ڪهي سَري سَاجَن تَهي آسان تَا نَ سَري
وَارُو ڏيندُم وَلَهو

636

ليٽان چنيسر

۶۳۷

آسان ڪهي تڙ ري ٺاهه ڪا مڃهندڙ مڙي

وارو ڏيندم واهو

آديون عبد الطيف چوي مون تي محبت ميهڙ دهرِي

وارو ڏيندم واهو

ٻلاول

فصلُ پهرون

۱

وسه انهي وين کهي جنئي دعوت کيئي داتا
صضضه واتان وجه تہ ڏيئي وات مين ۛ

۲

گڏهي کڏ کراھ صلح کر سلطان سان
تہ تون تنهن دراء ڏينھاري ڏان لھين ۛ

۳

پيئي مہ طهورا وڻن اوڙانکهي اوڙيان
وچان جي وصال کهي سي سبھ اجورا
حاصل حضورا سبي جي سبھ تهئي ۛ

سَٺا تُو سِرِ چَٽَرُ نَ تَ پَٺاڳارا پُرسَ پَٺا
 مَٽَرُ تَنهن جي مَنجَڙِي اچي جالَ جَڪَڙُ
 جَن جِيهائي پَٽَرُ تَن تِيهائي بَڪهيا ۽

بَهِرِيُون بَهِري بَهجُ هي جي مَنجَهان پُڙِيُون
 پي دَرِ کَنهين مَ وَڻجَ رِي هَاشِي هِيڪَڙِي ۽

سَو تَن سَڏَ ڪَري جَن تِي وَڏو وِڙ
 اُنهي تَ اچي تَهِيان پَٺِي پَٺاڳارو پِڙ
 تُو رِي بَٺو کيرَ سَرَن جَا سَوڻها سَهي ۽

سَرَن جَا سَوڻها سَهي وَسِيَلو وَلهن
 لُڏي ڪي نَ لَطيفُ چَٽِي اَڪِيان لالَ لَڪهن
 جَت ڪوڙين ڪي نَ کُچَهن اُتِ پَٺو هي تَهُ پَدَهَرُو ۽

جُو چَهِليُون پَسي نَ چَهِڻو تَنهن وَاڪَهاڻو وِڪَهِ
 لُڏي ڪي نَ لَطيفُ چَٽِي لَڪهن اَڪِيان لَڪَهِ

پير نه موڙي پانهن جو تڪهي پئجي تڪه
سرنن ڏئي سڪه هڪڙ سين هالار دهني *

۹

تر تر کي م ترس سر نهارج سبهرو
ڏيندء لڪه لطيف چئي راج راهوجي رس
ولها جنهن ونهيا ڪيا پام تنهن جي پس
ڪوڙين لاهي ڪس جي مالهائي مگائر ڪهني *

۱۰

آروڙجي انهن ڏين ودهائين ڏڪه
لاتهائين لطيف چئي عالم تان اوڪه
تن سرنن تهن سڪه جي آجهي آيس آڙيون *

۱۱

آروڙجي انهن ڏين ودهائين ڏانه
پاڻوهن پير ڪهني سم سرنن ڏانه
متهان متهي ٻانه اهو آجهي سلطان ڪهي *

۱۲

آلادين آيو تنهن هاتهي هاڪ هئي

بُهڱو ڪوٽ ڪُفَارَ جو پيڻي بُهڄ بَهڻي
 آرڻي جهلي آبڙي رن مين رڳ رڻي
 ٽيڻين ٿاءِ تڪهڙو گهڙو سگهي ڪو نه سهي
 رڀ هيلي اُمتي چڙهڙو ڄام چڻي
 سمي سام ڪهڻي سرڻن جو سُڪه تهڙو *

۱۳

آلادين آئيئو ڪهڻي جهل جهڳير
 ڪنهن ڪي نه همتڙو ڪان جهليندو ڪير
 سومرن سانڪ ڪهڻي مڙي ڪيائون مير
 هو مهاڻين مير پَر مَسْتُ راتن مارڻو *

۱۴

سرڻن جي سُڪه لي سانڪ ڪهڻي سرڌار
 جي آيون آبڙيون مين آدهار سڀي سنڪ نه ڏيندا سومرا *

۱۵

پڻ مڙني ڏنيون پَر ڏڻي نه ڏونگر راءِ
 انڌڻهن آڏو پوري ڏڻي ڏڻي ڪاه
 لڙهي لکھ متهاءِ ان متهيري موٽائون *

۱۶

اَبَرُو اَگاهِن مِين سَبَهَرُ جِنِي پيلي
 سي پَتَ كَنهن نَه پُنيا جي تھو بھَرُ بھيلي
 سَجَن سائون مينه جا رُجُون تھو ريلي
 اچن جي ويلي تن بُوَرُ بَحشي بَتھ دھني ۛ

۱۷

اَبَرُو اَگاهِن مِين بھَرُ جھَلو باري
 سَبي سَوالِن کھي ويله نَه وساري
 مَنه مَني جَکھرو طامائِن تاري
 پُچھي سي پاري جي عاجز اَجورن مِين ۛ

۱۸

اَبَرُو وَدَوَرُو سَوَرُو سَوَنه سَبهن
 تو دَر سَبه اچن کَندُه نَه کَدھي کَچھ دھني ۛ

۱۹

پَر مِين اُبھو پان سَاتھِئَرَن سَدَ کَري
 بھلي جي لاڏان سَبه لَنکھيندا لَکيون ۛ

وَائِي

مُون مِين عَيْبَ اَپَارَ اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 هِڪَ وَنَجَايِمِ وِيسَلِي جَانِي سَبَهَ جَمَارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 هِنَ مُنُهِنَ جِي حَالِ جِي تُو ڪَهي سُدِهَ سَتَارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 اَمَرِ اوڏِي نَ تَهِيَانِ نِهِي ڪِيسَ نِڪَارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 جِيڪِي وَهِي وَجُودَ مِين سَوَ جَانِينِ جَانَنَهَارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 جِنِي سِي ڪُلَ ڪُلابَ جَا ڪَهَرِيَا ڪَهَنَنَهَارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي
 مُون ڪَهي سِڪَ سَيِّدُ چَوِي آهي مَدِينِي مَوچارَ
 اَنُئونَ جَا طَامِعِ اَهِيَانِ تُنُهِنَ جِي ♦

فصل ٻئو

۱

جڪهرو جوڙي پاڻ دهني پيدا ڪئو
ڪيهر جي ڪر ڪهنيو مله ڪهون موڙي
ڪهوت چرهنو ڪهوڙي پيچن لائي پيچرا ۽

۲

جڪهرا جيئن شال تنهن جو ڪنهن مندو مہ سنان
جنهن تو اچي ڪاله نالائق نوارنا ۽

۳

جڪهرو جس ڪهرو ٻيا مڙيئي مله
سبي جي سهانگ جي ڪنهن نه پوي ڪڍ
مٿي ان مرسل اصل هئي ايتري ۽

۴

جڪهرو جس ڪهرو ٻيا سبه انيرا
جيائين ڪهڙو جڪهرو تيائين نه ٻيا
مٿي تنهن ماما اصل هئي ايتري ۽

ڏٺي جادم جڪهري جت نه بنا چڙهن
تڪين ڪوئو ڪڇن سر نهارج سبهرؤ *

۲

هتهان جادم جڪهري وڻي وچ م پوءِ
پي پي سو پڙ تهڻو جو هاتم پاسي هوءَ
ڪيف دهاران ڪوئو جي ڪو م جهان مين *

۷

هتهان جادم جڪهري وڻي پوي م وچ
اچو آيو نچ سمي وائي وات مين *

۸

راهو جا رهيا سنيها سرير مين
بنا در وسريام ڏٺي جادم جڪهري *

۹

راهو تنهن جي ريت پرڪهندين پدهري
ڪهنا ڪهوڙن چاهيا مسافر مسيت
پڇهن ڪا نه وڌيت جي آيا سي اڪهيا *

جڪهري جيھو جوان ڏسان ڪو نه ڏسڻ مڃڻ
 مھڙ مڙني مڙسليڻ سڙس سڏس شان
 فڪان قاب قوسين او ادني ايئي ميسر تهيس مڪان
 ايئي آڪي جو احسان جنهن هادي ميڙيم ههڙو ۛ

۱۱

سمو سواني بهون بينان آڪرو
 دانھ جي دربار وڙتي هيئي وائي
 گھڙ گالھائي مھڙ سبھ ملھائيا ۛ

۱۲

جيھس ڪو نه جھان مڃڻ هند سڏھ سورت هان
 در داتا منڪ منڪتا پي جي ڪڏھ مھ کان
 پاڻوندر پان حال پسي بهال ڪري ۛ

۱۳

ڪري آس اپار ٻارن جھلڻو نه رهي
 پيلي ۛ ڪرناڙ وڻھو گنگا جر جڪهري ۛ

۱۴

پيھي پڻ پٺاڙ مڃڻ جت گھڙ گنگا جر راءِ

چَهڙي حِيلا هِنَ هِنْدَه جَا اُنهي جَڪهري پَاسِي جَاء
 اُوڏو تهيئي اَللهَ ڪهي مَگائجُ تَنهن جُو مَگائجُ
 سَڪهن اِيندَه ساءِ ويله ويَندَه وسِري ۞

ڏَمَرِئُو تان ڏي پَرچو تان پَاتَه بَهري
 جُنڪ جَڪهري ڪهي ٻئي چَنگِيون چِت مِين ۞

وَائِي

اَسِرُو آهي مُون ڪهي هُوَت حَبِيبَ جُو
 جَان جَان اُوڏا ڪَرها پَهچان تان ڪاهِي
 مُون ڪهي هُوَت حَبِيبَ جُو
 مَوَتُ مَنهن جَا سُرِين وَاڳون وِرائِي
 مُون ڪهي هُوَت حَبِيبَ جُو
 شَفَاعَتَ جَا شَفِيعَ جِي تَنهن مِين پَهيرُ هَڏِهين ناهي
 مُون ڪهي هُوَت حَبِيبَ جُو
 مِيرُ مُحَمَّدُ ڪارَني اَرِيَا چَهوڙائي
 مُون ڪهي هُوَت حَبِيبَ جُو

اِهي ڪم ڪريم جا جنئي لنگهان لنگهائي
 مون ڪهي هون حبيب جو
 لطف سان لطيف چئي مورتها ملائي
 مون ڪهي هون حبيب جو *

فصل ٽيون

۱

جو ملن ڪهي ميهڻو سوئي مون سردار
 پتھي لائي پانهن جا ساڻي تهڻو سوار
 آهي اسد الله ڪهي عطا جو آدهار
 ڪلي وير کڻڪ مين حامي هٿدار
 جابر ذوالفقار هر دم آهي هٿه مين *

۲

ليبي لعنتي ڪهي جو آني مين آهي
 اندهو مون عليدل تي سينو تهو ساھي

عَلِي شَاهَ اَچِي تُون تَنُهِن كَافِرَ تِي كَاهِي
لُنِي وَجْهَ لَاهِي مَتَهُو مَجُوسِي جُو ۞

۳

مَارِ مَ مُطِيعَدَ كَهِي مَجُوسِي كَهِي مَارِ
وَدِي جَنكِ مَ وَسَارِ نَنْدَهِيَان نَفُو نَاهِ كُو ۞

۴

نَنْدَهِيَان نَفُو نَاهِ كُو وَدِي مَ وَسَارِي
مَجُوسِي مَارِي اَكْبَرَ دِي اَچِي تُون ۞

۵

اَصْغَرِ دِي آهِيِن كَهِنَا تُون اَكْبَرَ دِي آءِ
مَتَان لَرِ آهِيِن تُون مَجُوسِي مَتَهَاءِ
حَيَدَرِ جِي هَتَهَاءِ وَرْهَ تَهَ وِپَرِي مَارِيِن ۞

۶

پَانْدَپَ سِيِن نَهَ پَارَتِيَان سَوِيِن بِنَا سَرْدَارَ
آهِي وَانْكُرَ مِيْنَهَ جِنِي سَخِي تَنُهِن جِي سَارِ
هَاتِمَ هَرْدَ هَرَارَ جَهَرِ تَنُهِن جِي جَهِيَا ۞

۷

جھڙ ٽنهن جي جهپٽا هزارين هاتم
ڪوڙهن سندا ڪم ڪامڊ ري ڪير ڪري *

۸

جي ٽون آسائو آيو ته وڻن جڪهري لائي
مٿان وڙ وڃائين پانهن جو ڪنهن در ليلهاڻي
سبي ساماڻي چنڌا لاهي چارئين *

۹

جي ٽون آسائو آيو ته چائڻه بي نه چور
ڪيرا منگتن جان ڪهي آني ڪهڙ
ان در اعرافي ڪهنا چامون ڪڍو ڪهڙ
تنهن سيد وڏي سوڙ جنهن مين متهو هنن منگنا *

۱۰

سمو سخاوت جي ويتهو پڇهي پر
کوٽهڻو ڪنگالن ڪهي ڏيڻي دلاسا در
متهي ولهن ور ڏينهاڙي ڏاتار جي *

۱۱

آلا جنڪ جيئن جنهن اجهي ڪهاريان

شَال مَ چُکِي وَئِزِي جِيَان پِيئِي پِيِنِ
مَرُکُنُ اَکَهَرِيَن تُو ڌِتْهي مُون تَهِي ڌِي ۛ

۱۲

اِينِدي لَتْهي اُنَچِ پِرَ بَهَرِينِدي تَهَرِيَا
مَنَجه وَئِزِي سُنَچِ کَر ڌِتْهي رِن اَکَارِيَن ۛ

۱۳

تُون اَوڌَهَرُ تُون اَوڌَهڪو تُون اَجهو تُون آهي
هِي پُن تَنهن جو تِڪِئو مَهَندي پُن تَنهن جو مَاهِي
سِي لَوڙيون ڏسَن ڌَ لَاهِي جِي اَجهي آيون آبڙيون ۛ

۱۴

اَنگَن سَوِي اَوڙِ کُهو جو کَنين سَوَم کَرَن
مَاهِي مَنهن جو مَن جَام پَسَنديئي پَتِئو ۛ

۱۵

پَسَنديئي پُر تَهيا جَکَهرو سِي جَاچَڪَ
تِيان ڏِيي مَنگَنين طَهوَرَا جِي تِڪَ
سَنِي بَهِڪَن سِڪَ وَڌ تَهيا وَصَال سِين ۛ

جي ادهيئو آج وسندو سون بهئين
جال دهريندو جنڪ جڳ دهريندو جكهرو *

واڻي

جان دتهائين پير جان دنائين
بهنگا ڪوٽ ڪفار جا اچي علي سير
جان دتهائين پير جان دنائين
متهي انڪن آيا سونهن لگا سير
جان دتهائين پير جان دنائين
جڏان نبي ننگو بهري مبارڪ پير
جان دتهائين پير جان دنائين
لتهه ڏکھ سڪھ تهيا تهيا وڌائي وير
جان دتهائين پير جان دنائين
لطف تو ري لطيف چئي ڪندو ٻڌو ڪير
جان دتهائين پير جان دنائين *

فَصْلُ چَوْتَهُون

۱

وَمَکْنَدُ وَرِي آئِيُو وَسَنِ کِي نَدِ وِدِهوسِ
کَنَدِي مَانِي مَانُ مَوچَارُو پَاسِي پِيرُ تِهَسُوَسِ ۞

۲

وَمَکْنَدُ وَرِي آئِيُو پِنَارِنُون پُوءِ
حَکَمُ لَکَسِ مَوچَرَا ذَرُو دِنَسِ نَدِ جُوءِ
وِيتِهَوُ اِيَهِيَن چُوءِ نَدِ پيرانِ پَاسِي نَدِ تِهِيَانِ ۞

۳

اَسُوَر سَنَدِي اَسِرِي وِيتِهَوُ آهي وِکْنَدُ
هَدِ نَدِ چَهَدِ يَنَدُو هَنَدُه ايسِ بُوءِ بَهَارِ جِي ۞

۴

اَسُوَر سَنَدُو اَسِرُو وِکْنَدُ کهي وَثُو
جُسي مِينِ جَدُو پَر کهيڙِ تِي کَهڙَا کَهڙِي ۞

۵

وَمَکْنَدُ وَرِي آئِيُو نَدُو سِينِ بَدَبُوءِ
خَارَنَدِ ڏِي خُشَبُوءِ نَدِ سَرَهَوُ تِهِيَانِ سِيرِينِ ۞

وَمَنْدُ وَرِي آئِيوُ كِنُو تَهِي كُوجَهُو
جَهْدِي نَمُوزُو لَكْسِ آرَ عَطَّارِ سِينِ ❖

دَاثَا سَنَدِي دَرِ تِي وَمَنْدُ وَيْتَهُو پَسُ
تَنَهِنِ رُوْمِي كَهِي تُونِ رَسُ جُو آلودُو آزارِ سَانِ ❖

دَائِمُ آهِي دَرِ تِي وَمَنْدُ وَيْجَارُو
عَطَّرِ سِينِ آروُ لَكْسِ تِنِي لَدِ كَنِيُونِ ❖

دَاثَا سَنَدِي دَرِ تِي وَمَنْدُ تَهِي وَيْتَهُو
بَصَرِ سِينِ بَازَارِ مِينِ كَرِ وَانِيوُ جِيْتَهُو
دَرَانِ تَنَهِنِ پِيْتَهُو جِتِ كُفَرُ تَانِ كِي نَدِ تَهِي ❖

وَمَنْدُ وَرِي آئِيوُ فِسُورُوْئِي نَرُمُ
كَنْدَا كَلَابِي كَرِي سَيَدَ جُو سَرُمُ
عَطَّرِ سِينِ اَوَرُمُ نَدِ هُئِينِ سَدَا سُرَهُو ❖

۱۱

وَمَنْدُ وِري آئِيوُ بَدُو بِي نِمَارُ
جِنِّي تَتِرَ مَتَهِي بَارُ تِنِّي وَمَنْدُ سُرَهَانِ تِي ❖

۱۲

وَمَنْدُ وِري آئِيوُ كَوَثَرِئَانِ كَلَاثُ
سَنَدُو كَرِنَ كَاثُ هُنَ نَرِگِي كَهِي نِكِنِيَانِ ❖

۱۳

پَانْدَتُو بِيلي نَه تِهَتُو وَارُو اَجُ وِئُو
سُونَهاري سَيَدَ ذَانَه بِيْتَهَرُ پِنْدَه پِئُو ❖

وَائِي

دَهَكَ دَهَكِينْدُو مُونَ نَه چَهَدِينْدُو شَفِيعُ شَافِعُ سُرِينِ
اُنْدَهَا اُونْدَهَا اَكَهَلِيَا سَبِهَ نِبَاهِي نِينْدُو

شَفِيعُ شَافِعُ سُرِينِ

، وَائَانِ وِجَارِنِ جِي دَاڙُو پَانِ دَرِينْدُو

شَفِيعُ شَافِعُ سُرِينِ

ڏهاري ڪهي ڏاکھڙا لڪ سبھ لنگھائيندو

شفيع شافع سپرين

نور ناگارو نه ڪري محمد منتهه منجهندو

شفيع شافع سپرين

هت هت حامي هن جو اڳيان آدهر ڏيندو

شفيع شافع سپرين

طهورا تڙين ڪهي پانڊپ پياريندو

شفيع شافع سپرين

پان سنجائي پانهين ڪامل ڪرم ڪريندو

شفيع شافع سپرين

تنبو آئي تار مين آسن وٽ اڏيندو

شفيع شافع سپرين

ڏاتا ڏورخين تان ليکھو لھرائيندو

شفيع شافع سپرين

رسن وير رسي ڪري مشڪ رنڪ مٿيندو

شفيع شافع سپرين

رَحْمَةُ لِّلْعَالَمِينَ اَوْكِهِى اَكْمَه تَهِيْنْدُو

شَفِيعُ شَافِعُ سُپَرِيْن

اُتِي عَبْدُ الطَّيْفِ جُو هَادِي هَتْهُ جَهْلِيْنْدُو

شَفِيعُ شَافِعُ سُپَرِيْن ❖

ڏاهر

فصل پهرؤن

۱

گر کي مڱالھڙيون ڪنڌا ڏھور دھنين جون
ڪينڙي سي راتڙيون ڪنھن پر ڏينھ ڪڍاريڻن ❖

۲

گر ڪا ويھي مڱالھ ڪنڌا ڏھور دھنين جي
ھڙي اڄ حال ڏکيا ڏينھ ڪڍاريان ❖

۳

ڪنڌا تو وڻاءِ سچ کي سينن لڌڻو
منڇر تو مڻھاءِ چھڻڻو پون چھڪا ڪڻو ❖

۴

جان تو ھوڙو وڌھ ڪنڌا ڏھور دھنين جو
پانان ڏيئي ڏڏھ موري منڇر نہ ڪرڻين ❖

۵

جان تو ھوڙو سور ڪنڌا ڏھور دھنن جو
جو متهي لامن ٻور مورثو منجر نه ڪرئين ۽

۶

ڪنڌا تون چيڏو ابهرڻو ڏھور دھن
جسو دھن چيڏو آن ڪو گڏڻو پھڙو ۽

۷

سچ کي سکو ڏھور ڪنڌھي اک پھلارڻا
جنگن چھڏڻو زور سر سکا سونگي ڪيا ۽

۷

جڏھن ڏھاڪي ڏھور ٻڻي وھن پليار مين
تڏھن تاجڙيون طور جسو هو دھن سين ۽

۹

سڪي ڏھور ڏرھون تھڻو ڪنڌھي ڏنو ڪاڻو
سو پائي پتيھل مين اڪيون نه آيو
ماڙھن مين راڻو ڪنھن ڪنھن بھڻين ۽

۱۰

ڏهڙ ڌ اڪئي ڏهار مهند ملاحن لکهنو
 مڙي چڙهيا مڪڙا پسي پائي پار
 جسو ڏهن جهڙا يار پٿڙا وير وٽس مين ۽

۱۱

جواهن مين وه تان تون مڇه ڌ موٽئو
 ڪايا مين ڪوه ڪرين پوءِ موٽن جا پھ
 سر متهي تھو سھ مھيزون ملاحن جون ۽

۱۲

جان جر هوڙو جال تان تون مڇه ڌ موٽئو
 اڄ ڪي صباح ڪالهه پونديئي سانبهيون سانگن جون ۽

۱۳

جان جر هوڙو سير تان تون مڇه ڌ موٽئو
 آڏا اڏي ڪير ڪهت به جهليا ڪهائين ۽

۱۴

متو آهين مڇه تهلھو تھو تھونا هين
 تو جا ڏتھي آچھ تنهن پائي پنا ڏينھڙا ۽

(۱۶۸)

ڏوران پسي ڏور وهين جي وهرو ڪرين
هوند نه پئين هور ماڻ ٺهاري ڇهڙا *

جا تو ڪهيري ڪهت ماڻ ٺهاري ڇهڙا
نيئي ڇهڙيا پت تنهن ڪنڊهي ڪڏهي ڪيترا *

ڪنڊهي ڪلن وچ مين جڏهن هئي جن
موتي مون پرين ڪڏهن جي گا نه ڪئي *

ڪنڊهي ڪلن وچ مين جڏهن هيانئون
اڀهت نه ماريانئون ڏور ڏنانئون ڏکھ جي *

واڻي

لائي جا وڻن ڪهي سا ڪانده منهن جي ڪورا
ماء ماريئدم ڪڏهن هن پرنئي جا هورا
سا ڪانده منهن جي ڪورا

اَچنِ پرين پَتَنڪيا ڪرَ ٻاڻيهو جنِي ٻورا
 سا ڪانده منهن جي ڪورا
 سينين سرڪهندڙ سڄي ٻڻو عطر پرين اٿورا
 سا ڪانده منهن جي ڪورا
 جهڙ ڪهڙي تهڙ ٻي تان جڙي پهلن پهڙا
 سا ڪانده منهن جي ڪورا
 آلا عبدُ الطيف ڪهي سائول ميڙ سنبهڙا
 سا ڪانده منهن جي ڪورا ❖

فصل ٻڻو

۱

مديني جا مير سن منهن جا سڌڙا
 سرن تنهن جي سير تون پار لنگهائين پيڙا ❖

۲

مديني دهني سن منهن جا سڌڙا
 تنهن جي آه ٽني ٻي ڪندهي ساريان ڪا نه ڪا ❖

مَدِينِي جَا كَهوَت سُنْ مُنْهِن جَا سَدَرَا
ڪج مُحَمَّدَ مَوَتَ عَاصِي تَنُهِن جِي آسِرِي ۞

مَدِينِي جَا شاه سُنْ مُنْهِن جَا سَدَرَا
ڪَارَن لَکِ اَلله سِگهو رَسِي سُنَج مِين ۞

مَدِينِي جَا شير سُنْ مُنْهِن جَا سَدَرَا
بَهَرِ مُبَارَك پير عَاصِي تَنُهِن جِي آسِرِي ۞

دَهَنِي سَو وَاڊِين وَا جَنُهِن مِيَرَاڻُو سَجَنِين
وَهَن وَاَتَ مَتَهَاء هِنِي آسَر نَ لَهِي ۞

مَتَهِي وَاَتَرِين نِين نِهَارَا مُون ڪِيَا
وِينڊا مان پَسَن مَتَهَان سَگَر سِيرِين ۞

ڪِيچَن ڪَارَن ڪَالَه نِين نِهَارَا مُون ڪِيَا
اِينڊا پَسَان شَال اوتَهِي آري جَام جَا ۞

اڻڻهن ڪارن اڄ نين ٺهرا مون ڪيا
پنهنون ڄام پهچ ته لاهيون انج اکهن ڪهان ♦

۱۰

نين جي ٺهارين سي اڄ نه اڻهي آيا
هنگهون نه وسائين پائي پنهنئي ڄام ري ♦

۱۱

نين ٺهاري منهن جا رڙهي تهيا رت
پنهنئي هئي پهت ته پاڙي نين پان سان ♦

۱۲

نين ٺهاري منهن جا رڙهي رت تهيا
جي هتهان هوت ويا سي اچن تان آجي تهيان ♦

۱۳

نين ٺهاري منهن جا رت تهيا رڙهي
ڏکهن جي ڏوڙي آهي هته اسونه جي ♦

۱۴

اڄ اٽڪن ڪيٺان آسر لڳي سڙيان
ڏوگر ڏينهن لنگان مان ور کن سپرين ♦

۱۵

ڏونگر لنگن ڏينھن مان ور کن سپرين
کيس نيمائي ڏينھن آيل ٻاروچن جي ۞

۱۶

الله جنهن نالو تنهن مون وڌو آسرو
خاوند جي ڪهاند جو پاند نه ڪو پاسو
نالو رب سڏو رهيو آهي روح مين ۞

۱۷

مٿهو جنهن نالو تنهن مون وڌو آسرو
تو در ناهه جهو مون در بنا ڪهنا بهاريا ۞

۱۸

جيڏو تنهن جو نا، ٻاجه به ٿيڏيائي منکان
ري تهنبهي ري تهونئين چهپر تو جهانو
مون گجارتو ڪهائي تو ڪهي معلّم سبهڪا ۞

۱۹

مڪر ڏهول ڏهلو ناتو نيمائي سان

ڪونهي هن ڪمپني جو بڪر تو بلو
تڏهن جو نانو نلو وڻهڻو ويڻهي آهيان *

۲۰

ستر ڪم ستار آئون اڪهاري آهيان
ڏهڪين تون ڏهڪهار ڏيئي پاند پناه جو *

واڻي

مون ڪهي ننڍر نه ٻين ٻين ڪالهائون لکن مين
موت تون آيل ماء منهن جڙي تان تو ڏکھ نه ڪين ڪين
ڪالهائون لکن مين

هوء نه نٿم پان سان آئون جا ويندڙي سين سين
ڪالهائون لکن مين

ڪلهون اڄ ڪهني جهورڙي جهين جهين
ڪالهائون لکن مين

ٻيون واکيون ورن سين آن جا واکڙي وين وين
ڪالهائون لکن مين

هِنَرُو ڏاڙهَنِي پَهْدَ جِينِي رَوِي رَتَرُو ٻِنِين ٻِنِين
 ڪَالِهَانُڪُون لَڪَن مِين
 اَلا عَبدُ اَلطِيفُ چَئي مُحِبُّ اَسان تُون مِيڙين مِيڙين
 ڪَالِهَانُڪُون لَڪَن مِين ۛ

فصل ٽيون

۱

ڪِر ڪُو بهيرو ڪانده مون نيماني جي فچھري
 پرين تنهن جي پاند ڏهولا ڏهڪي آهيان ۛ

۲

جي تون قائم ڪانده تان مون ور وڙ وڙي نه تهيان
 پکهي جهنا پاند ڪنڌه نه جاني ڪو پڻو ۛ

۳

ڪانده ٻين ڪيترا مون ور وڙي وڙي
 منھان ڏيئي هته جنهن عيب منهن جا ڏهڪيا ۛ

۴

گاندھ پڻ ڪهي ڪيترا مون وڙ وڌي جو
لوڪ نه آچهي اوڻ جي ڏسي ڏوهه آڪهن سان ❖

۵

گاندھ پڻ ڪهي ڪيترا مون وڙ وڌي ڪهاند
پانان ڏهڪي پاند جي ڏسي ڏوهه آڪهن سان ❖

۶

گاندھ پڻ ڪهي ڪيترا مون وڙ وڌي ذات
لوڪ نه آچهي وات جي ڏسي ڏوهه آڪهن سان ❖

۷

وڙ سين وجهڻو کان ڪهر سين ڪهڻ بهائين
بهوري منده آجان ڪن جهڏڻو ته ميڙين ❖

۸

ستا اتي جي جاءِ ننڍر نه ڪجي ايتري
سلطاني سهاڻي ننڍرون ڪندي نه تهڻي ❖

۹

ڪي سمهڙي جي جاءِ ننڍر نه ڪجي ايتري
هي مانجهاندي جو ماءُ جو تو ساڙيه بهائيو ❖

۱۰

جاگن مَنجھان جس آهي الله جن ڪهي
لاهي جو لطيف چئي مَنهان قلب کس
ورنہ کجا وس صبح سان سيد چوي *

۱۱

ستي نه سرنديا ڪر پجار پرين جي
وهامي وينديا ڪهنا هندين هتھڙا *

۱۲

هي تان تهوڙيون جي تون بهورا پسي بهلين
راتيون ٻيون ڪهنين جي تڙ اينديون هيڪليون *

۱۳

سمهن مان ساڙو جيڏيون جيڏوئي تهڻو
پرين سين پاڙو منهن جو ننڍر ٺيڙو *

۱۴

پرھ پھڻي رات کڻي جهيٺا تهيا نڪھڙ
هاري ويئي وٽر ڪهنا هندين هتھڙا *

۱۵

ڏهول مَ ڪهڻي ٻانهڙي پرھ مَ ڪهڻي پاندُ
آنئون پنهن جو ڪانده لڙڪان لڪي رائيان *

۱۶

مسن منھ سيرا ڪهريا ڪهنو ڪهلن
سي تان وسرين آيا جن ڪمن ڪهي *

۱۷

پهريا پسي پهر ڪهرين ڪهر نَ چڪهو
دنيا ڪارن دين وڃائي ولها تهيا *

وائي

مون سين هوت نَ ڪندا هينئ مون نَ جهڏيندا چهپرين
هوتن جي هيڪانده ڪهي آنئون رٿان راتوڏينھ
مون نَ جهڏيندا چهپرين
چهپري ودهيس چهپرين باروچاني نينھ
مون نَ جهڏيندا چهپرين
لڪهون لڪن ڪوسيون ڏاڏها تپن ڏينھ

مُون ڌ ڇهڏيندا ڇهڙين
 مون ڪهي پرين ميڙين روهڙيون ميڙين مينه
 مون ڌ ڇهڏيندا ڇهڙين
 آلا عَبدُ الطِّيفِ ڪهي ساجن ميڙ سميع
 مون ڌ ڇهڏيندا ڇهڙين ❖

فصل چوٿون

روڻه راماڻا ڪن اڄ پُن هلنهاريون
 ڪرڪل ڪوڇڙين راڻي مين رات ڪٺو ❖

۲

ڊگر اڪيري سر سارڻو سور چري
 جهڄندي ڏيئي ٻر سنيها ڪهي سڄين ❖

۳

ڊگر وساري ويڙهن ڪينئ مائه ڪري
 ڪي تو ڌ ماني زن جهن سندي سڄين ❖

وگر ويا وهي ڪالهه تنهن جا ڪوڙجي
ڪنڊن ڪوڙهه وهي سر مين سپيرين ري *

۵

وگر ڪٿو وٽن پرت نه چهن پان مين
پسو پڪهڙن مانڻو مٿه ڪهنو *

۶

وڏي وگر هيرين چري نه پڻ ڪڏ
ڪوڙج ڪريندي سڏ ويئي وهامي راتري *

۷

تسمت آنديون ڪوڙيون وطن سندن روڻه
ڪنهن جو ڪونهي ڏوڏ رڙق رازق هته مين *

۸

مه لنون ڪوڙجي ماڻه ڪر چور مه هني چاڪ
پهتيون جي فراق سي ڪهر ڪهارينديون ڪيترو *

۹

مه لنون ڪوڙجي ماڻه ڪر چور مه هني سڏ
مڙها متهي ڪڍ ڄم وهائي وهائين *

۱۰

ڪوڻجڙن ڪالهه لئي سڄن ودهم چت
آن هيڪلي هت ڪهنڪهر ڪهاريان ڏينهنڙا ۽

۱۱

اوڙ ڏي آلاپ ڪالهائون ڪوڻج ڪري
پرين پسي منجه خاب وهائي واپون ڪري ۽

۱۲

ڪوڻجيون تهينون ڪنڪن جيڪس هلنهاريون
چا پوءِ آهن وڃن واندها ڪڻو ۽

۱۳

آيون ڏهوز ڏهري اصل سندي آسري
ڪهنهڙ بهني ڪهري پائن پير ڏکوي پڪهين ۽

۱۴

آيون اگني هيڙ اصل سندي آسري
پن مين پسان ڏ پير سين ساجهر لڏو ۽

۱۵

وگر مين وائي ڪالهه تنهن جي ڪوڻجڙي

ڏاهر ۴

۶۷۴
سَر مِين سَارِينِي گَهَنُو بهِينَر تُو بهَاڻِي
پَسِين نَ پهاڻِي جا ماري سَنڊِي مَن مِين *

۱۹

کُونج نَ پَسِين کَکھ ڏَهَبُ جَنُهِن سَان ڏَهَبُئُو
مَارِي مَارِي لَکھ وِگَر هَڻِي وِجُهُون کِيا *

۱۷

مَارِي مَرِي شَال ڏَهَبُ وَجَنَسِ ڏَهَبُئُون
جَنُهِن تُو اچي ڳالھ وِدهُو وِچُ وَرَهِن کهي *

۱۸

کُونج نَ لَکھئُو پَان جُو مَارِي سَنڊِي مَن مِين
اُڇِڻِي پَرِيَان وِگَر هَڻِي وِجُهُون کِيا *

۱۹

بَغَل مَنجھ بَنڊُوڻ مَارِي مِيرَا کِڙَا
مَارِئُو مِير مَلُوڻ لَتَارِئُو لَک چَرهي *

۲۰

چِڻا کِئُو چَلِج بُدھِي مَارِي پُڻھ مِين
نِينِين نِنڌَر مَ ڏِيج چِهِيڙُون چَهَرِ آئِيُون *

سَنگهَارَن ساري ساڻهي ڏيڄ سَنِهَڙا ۽
سا هيڪلي ڪهاري مُندھ ڪاڇهي ڪنڊهين ۽

ڪِر ڪريندي ريس آيل سَنگهَارَن سين
جَنهين جي خيس واڙيون واري جهڙيون ۽

ڪاڇهي ڪاهيانئون سچ ڪي سَنگهَارَن لڏو
مون تَن ماريانئون پانان وڃهي ڪونڊرين ۽

ڪاڇهي پيئي ڪوڪ سچ ڪي ساڻهن لڏو
مادر سي ملوڪ اُتھي ويا اڪري ۽

ڪاڇهو ۽ ڪوهيار ڏونڪر سندن ڏيهڙو
ساجهر نهِي ٻار ڪوه نہ ويڙين اُن سان ۽

جَنن سي سَنگهار آهي جن جي ڪهاريان
مان لهيئون سار اچي اوکھين ڏينھڙين ۽

دَهَنُ دَهَارَنُ دَهَارَ رَهَنُ اِيئِ نَه سَنُكَهَارَنِ سِئَرِ
 ڪاهِي اِيندَا ڪڏِهين مَتِهِي وَاڻڏِ وَهَئَرِ
 جِي هَانُون هُونِي مِئَرِ تَه بَه اُڏَرُو لَاهِ مَه اُن جُو ۞

جَهَجَانِ پَسِي جَهوڪَ آيلِ سَنُكَهَارَنِ جِي
 جَن تَهِي نِيئِي پَنَارِيَا مَنُجَهَانِ مَتَنِ مَوڪَ
 لَڏِي وِجَانِ لَوڪَ اُنهي وِيَا سِي اُڪِرِي ۞

جُوڳُون تَه جَهِنڪَن وَڳ تَه پَسَانِ وَتَ مِينِ
 آيلِ سَنُكَهَارَنِ جِيڪَسِ چَتَانُو چِتِ ڪِئُو ۞

جِي بَهائِين وَسَ چَرَانِ تَه سَنُكَهَارَنِ سِينِ لَڏِ
 تَه هَانِجِي سَنڊِي هَڏِ ڪُوڪَ تَه سُنِين ڪڏِهين ۞

مَنڊِهِيُون مَتِ ڪُڙَن جُوڪِ تَه سُونَهَنِ پِيڙَا
 سَنڊِي سَنُكَهَارَنِ جُوهِ جِيَارِي جَدَڙِي ۞

۳۲

نهورئين پاند ترمن جگه جهاهي آيون
 ڪاڇهو ميهڙين مندايتوئي مانئو ۛ

۳۳

رو سين رتا جي تن جاڙيجن جاڙ ڪي
 ڪينئ مائيندا سي چوڏهن چاڙهڪا چڙهي ۛ

۳۴

جاگو جاڙيجو سڄو سڪه م سڄو
 پسو آن پارو لاکهو تهو لوڙيون ڪري ۛ

۳۵

پڙهڻ پائي پير ودهو راو رڪيب مين
 ڪچ رهندو ڪير لاکهو لوڙهائن سين ۛ

۳۶

تان تون ڪي م پلان سدا هنن ڪهرڪهرا
 لاکهي لوڙهائن جا اهڙائي اهنجان
 ڏيئي تنگن تان ڪوڪ ڪاريندا ڪجهڙي ۛ

۳۷

لکهي ۽ لاکھو ٻئي مُا ٻاجھ تهي
 قادر لانهو کچھ تان اديون اولاکو
 وادين مين واکو ريبارا رهي ويا ۽

۳۸

ريبارن ريجهاء لاکھو لولائين سين
 ساهو مان سندياء وٺت مٿائي تهاڪرو ۽

۳۹

ريبارن روئي واڙي ودها وچهڙا
 سمورا سوئي هئي هتان سانه وڻو ۽

۴۰

رڙي ريبارن روه ابهي ڏهنڪهر جهل
 بهري هتان پل ڪيتريون گاهي ويا ۽

۴۱

رڙي ريبارن روئي ابهي ڏهنڪهر ڏهار
 وڃن ج وٺ هنيا سوم جي سوار
 گاهي ٻنهي ڪنار دهاڪو هن جو ڏسڻين ۽

رڙي رڀارن رو ۽ واڙي پاڙو ۽ جهڙا
 ڪهڙا وين ڪهنڪهار ڪهي چنڊل ٻيٽهو چو
 واڙي وجه ڏ ڪو ۽ لاکهو لوڙهائڻ سان ۽

لاکها لکھ سڄن پهلاني پھير پڻو
 جنهن بهر رانا راجا ڪوئن منجه ڪنن
 جنهن جو جارجن ستي سوچو ڏ لهي ۽

لاکها لکھ هوا پهلاني پھير پڻو
 آجها اوڏ تھيا پلي لکي جنهن جي ۽

لاکھو لکھي تي چڙهي لکھي لاکھي هيٺھ
 سونھاريون سرڪڻو بهيرڻو ٻنڊھي ٻيٽھ
 ڪندو ڌمڙ ڏيٽھ صبح سان سبھڪنھين ۽

اڏڻو جو اوڏن سو ڏهنڪھڙ ڏهلو م تھي
 جنهن بهر ويھي ڪن ليکھو لاکھي ڄام سين ۽

۴۷

لاکھي لڄ کھڻي آسان اوڏڙين جي
ڪنڊو ڪا نه ٻي آهي وسرڙهل آهيون ۽

۴۸

لاکها لڄ سنڌيا اوڏ اکھلي آهيان
پکها سي پرتاء جي آهي تنهن جي اڏيا ۽

۴۹

اڏيندي اوڏن لڏن جي ڪا نه ڪي
لاکھو متهان تن اوچتو ته ٿي آيو ۽

۵۰

اڏي اڏي اوڏ جهڏي ويا بهينون
ٽڪاڻا ۽ ٿول پيا آهن پت مين ۽

۵۱

جهنڊ جهج هتهن مين ڪلهن ڪوڏارا
پورهڻي خاطر پانهن جي اُتهن سوارا
اوڏ به ويچارا لاکها وڃن لڏو ۽

وائي

هي سبھ هلنهارا ڪو نه رهند؛ ڪو هٿ جيڏيون

اڏيا رهندا اتيهين هي سبه ماڳ موچارا
 ڪو نه رهندو ڪو هت جيڏيون
 جن ڪهي باجهاهيون بلند هيون سي ويا جهڏي وڃارا
 ڪو نه رهندو ڪو هت جيڏيون
 ڪل نفس ذاتق الموت سجهج اهي اڃارا
 ڪو نه رهندو ڪو هت جيڏيون
 ڌارو ڌري اتيهين بخشائيندو بدڪارا
 ڪو نه رهندو ڪو هت جيڏيون
 آلا عبد الطيف چوي اٿ ستر ڪي ستارا
 ڪو نه رهندو ڪو هت جيڏيون

سُرُ ڪَپائِتي

۱

توڙي تون ڪاتارِ جم هيڪلي بهيرين
ڏٺهي ڪا ڏوارِ صرافِ انهن ستر مين ۽

۲

جن هيڪلو بهيرن تن ميڙن ماءُ
تند اهڙي ساءِ مون آتن هڏ نه آيو ۽

۳

جان ڪتين تان ڪٽ هيءَ هڏ وهائي
ڪَپائِتي سبها ڪتي سيباني
جائو جن جاني تن هتهان پهي نه جهڏي ۽

۴

هيءَ هڏ وهائي جان ڪتين تان ڪٽ

ڪاپائي

۹۸۳

ڪو پنهنجي لڳ ٿون بهيري ڪج بهرت
متان رئين رت صبح وچ سرتئين *

۵

ڪتن جي ڪا نه ڪرين سڪي ساهين هڏ
صبح اينده اوچتي عيد اڪهارن گڏ
جت سرتيون ڪنڊيئي سڏا ڪنڊن سينگار ڪهي *

۶

پاڻي ڏور اُرت مين ڪتين نه ڪوڙي
وهائو جي وهائي بهوري سنڀوڙي
متهي جنهن موڙي سا ڪينئي وهي ويسري *

۷

اڄ پن اجهن جي ڪرين نه ڪي ڪئي ڪالهه
بهوري تو سين بهال ڪانده ڪريندو ڪيترا *

۸

سي تو ويهي وڃاڻيا جي ڪتن سندا ڏينھ
اُرت اوڙي نه تهين بهوري بهوري سينئ
ڪنده ڪهنڊن ڪينئي انگن عجيبن جي *

683

۹

توڙي تون وڏي تهئي تڏهه آهي آتن آءِ
تهئي بهيڙي بهير موارين بي هڏ ڪر م ڪاءِ
تڏهه صراف تو صبا ڪوڙهي ڪاتارن سين *

۱۰

سون ساريڪا هتهڙا ڪوڙ تڏهه ڪتين دڻ
ويهي ڪنڌ ڪاپو ڪر ڪهڻون ڪوهيون جهڏ
تڏهه صرافاني سڏ مڪڻو هوند مٿاڻين *

۱۱

بهڪوڙي تون بهير ڄاڻسين رتو راس تهئي
بُري بيڪارن سين هاري پاڻ م هير
ڪٽ ڪٽندي ڪير تنهن سين نيزاري ڪري *

۱۲

بهيرين : بهائين اينئي وڏو ڪانده
ويتهئي اڙ آرٽ سين گجي پاڻو پاند
تڏهه تنهن جوڙي وڻواند ڪتو وڻوڙي تڏهه تهئي *

جڏهن بهاءُ بهر ڏٺو ڪٿ ڪنڊي آءُ
جڏهن تڏهن ماءُ بهر ٻهريون ۽

چاوت پائي ڇٽ مين سنهو ڪٽو جن
تنهن جو صرافن ڏکو داخل ڏ ڪٽو ۽

محببت پائي من مين رنڌها رهڙيا جن
تن جو صرافن انتوريوئي اگهايو ۽

ڪو جو وه ڪاپائين ڪٽن ۽ ڪٽن
ڪارن سود سواريون آتن مانجهه اچن
تن جي سونه سيد چوي صرافن سگن
اڪيان ستر سندين پائي تاراڄي ڏ ٿورپا ۽

ستر تنهن جو سپهره جي پر مين پنجائين
سي آواز آرڻ جو ساهه ڏ سنائين

لِڪَڙِ لَطِيفُ چَڙي ڪُنِئُو ڪَتَائِينِ
 جِي مَانِڪَ موٽَائِينِ تَهَ بهُ مُلِهُ هَڄَائِڪُو اُنِ جُو ۞

۱۸

تُنَبَائِي تَاڪِيَدَ سِينِ جَنُهِينِ پَنجَايُو پَاءُ
 لَسِي تَنَدُ لَطِيفُ چَڙي هَلي تَنِ هَتَهَاءُ
 مَلَمَلِ مَنجَهَانِ ماءُ جِي سِڪَهِيُون تَنِ سُونُ ڪِئُو ۞

۱۹

پَلِي پَايُو پُورِهِيُو دَرِ دَرِ بهِيَرَا ڏِي
 تَهَ ڪَا مُون ڪَتَائِي اَنئون ڪاپائي آهِيَان ۞

۲۰

تَرُڪُ وِئِڪِي وَرَ ڪَهَنَّا ڪَتَانِ ڪُجَارُو
 ڪَپِي مَتَهَانِ ڪِيَتَرُو آهِيَان اُدَهَارُو
 جِي وَرَ ڏِئِي وَارُو تَهَ سُونُهَانِ سَرَتِينِ وِجَ مِينِ ۞

۲۱

اَوَلَاڙِيَا آرَتَ ڪِيڏَهَن ڪَتَنَوَارِيُون
 پَهِيُون مَتَهِي پَتَ لُڙجَن لَڪَهِيَن جُون ۞

۲۲

ڪٽي ڪٽي ڪالهه اڃ نه آتن آيون
آرڻن اُڪهڙي مالهه سوري ويون ڇهرا ۽

۲۳

نه سي وڻ وڻن مين نه سي ڪاڙيون
پيسو بازاريون هنڌڙو مون وڪهري ۽

۲۴

ڪٽي مٽهي آيون ڪري تند تيار
اٿل اوڏاهين ٽهڻي جيڏان پرني پار
ڪاپائي قرار منجهان پورهڻي آيو ۽

۲۵

جي سا سنهو نه سڪهي نه مر رندهائي رهڙي
سُتر تنهن جو سپهر ويا تراجي توري
تلهي ۽ تهوري ويچاري سان وڙ تهڻو ۽

۲۶

جنهن ڪٽو ڪالهه سي پانان پيون مامي
جنهن ٽرڪ نه مالهه سرهون سي صراف سين ۽
687

۲۷

پاڻي پاند ڪپاهه مون آتن سبھ ٺھاريا
ڪنھين ڪا نه ڀساهه سرتيون وڃي ستيون ۽

۲۸

چرڪھو پنھن جي ڇت مان بھني بھيرڻو جن
توڙي ڪي نه ڪتن نه بھ ڪانده تنھين جو ڪوڏڻو ۽

۲۹

تاجھي توريانئون نه عيب نڪتا اڳيان
کوٽھي ڪاپائين ڪھي پر مين ڀڄھانئون
چي اڪھلڙي آئون مونھان بھڙا بھگا تھيا ۽

واڻي

ڪا ھنئي سين لاءِ بھوري ڪا ھنئي سين لاءِ
تنبائي تاڪيد سين جن پنجايو پاء
بھوري ڪا ھنئي سين لاءِ
لسي تند لطيف چئي ھلي تن ھتھاء
بھوري ڪا ھنئي سين لاءِ

پهڻون ٻن جون جهڙڪن جهڙيون ٻيون اڏايون واءِ
 بهڙي ڪا هنڻي سين لاءِ
 آرٽ پاسي اوجھرين تڙ ڪهي سَمَهَن آيو ساءِ
 بهڙي ڪا هنڻي سين لاءِ
 آدھي عبدُ الطيفُ چوي روئي ريجھائجِ راءِ
 بهڙي ڪا هنڻي سين لاءِ ۽

مَتِ

۱

واڪھائون واحد ربّ عظيم
 ڪر بانها ڪهي حمدُ حڪيم
 صلوات متهي محمد ڪريم
 مومن پڙهه تون قلب سليم
 سرِ صحابن وارث وار
 چرڪھو چوري ڪت ڪا تار ۽

۲

وهي هتھان تڙ منده ويئي ويئي

ڪي نه ڪٽي ڪي بهت بهر ويهي
وقت تمام ڏس تان تهڻي
قوت ساعيو ٻنڌه تون بيئي
نيت خاصي رکھ نبار
چرڪھو چوري ڪت ڪا تار *

۳

آپني نال آرت جو نانڙو مڱهڻي
تنهن ڪهي چهوري ڪينئ چھڙي
ڪنهن پر ڪوري ڪي نه ڪٽي
جيڪس لوڻهي ڪي نه لڪهڻي
تينها چھڙو تهي بهجين بهار
چرڪھو چوري ڪت ڪا تار *

۴

سرم صبح وچ سرتن تهيند
مڙنديون جيڏيون ڏينھ عيد ايند
هي وه وهي تنهن ويله ويند
ات ادهارو پڻو ڪو نه ڏيند

تِينَهَا بُهْنِينُ تُونِ آهِينُ بَهَنَوَارِ
چَرَكُهَو چَوَرِي كَتُ كَا تَارِ ۞

۵

چَهَو اَوَكِي چَهْدِيئي اَرْتُ اَلْوَرِي
مُونَا مَنَجِيُون پَهَنَكَه بَه پَهَوَرِي
لِيَشَن مَجَه مَكِرِي مَوَرِي
كَدَهِين چَمَوَتِن مَان تَرَكُ كَهِي تَرَوَرِي
هَانِي كَنَدَتَن تُون كِهَرِي كَارِ
چَرَكُهَو چَوَرِي كَتُ كَا تَارِ ۞

۶

چَهَو اَوَكِي چَهْدِيئي اَرْتُ اَلَانِي
جِيئُ جُسُو وَيَه تَنَهِن سِين وَانِي
تَوَبَه تَوَبَه كِنُو تَهْدُ تَانِي
لِيَنجَه بَهَرِي كَدُه چَهْنِي چَهَانِي
هَرَدُم حَقَّ جِي تَنْدُ تَنَوَارِ
چَرَكُهَو چَوَرِي كَتُ كَا تَارِ ۞

۷

بَهَكُو سَجُو كَرِ صَحِيَا سَارِي

سَاجُ سَبَهوڙِي صَحي سَنواري
 ڪارِ ڪَتَنَ جِي ويهه مَ وساري
 آجهو پنڄائيج لاڙي پَهتِياري
 لَائجُ تون لَنون آرَتَ سين آر
 چَرڪهو چوري ڪُتُ ڪا تار ۽

۸

اُتھي ڪپائتي آدهي ڪُتُ
 بهيرج بهيرم رُوڙ رَتُ
 وؤ وؤ تهپي مَ ويگائي وُتُ
 پورهڻو پورهيت ايئي پَهتُ
 ڪر تَ سَدا تون هُئين قرار
 چَرڪهو چوري ڪُتُ ڪا تار ۽

۹

بهجهرو بهوري بهيري ڪي نَ
 جنئي چيانشون ڪئي تين نَ
 داخل تهيندنن در زمين
 ويا وٿان تو اُتھي آمين

ڪاپائي

پنڊھ پراھون ڏيھ ڏيسار
چرڪھو چوري ڪت ڪا تار

۱۰

جانسين آتھي ڪو دم پساھ
تانسين چرڪھي لائج چاھ
پچھا پاڻ ڪنڌ پتشاھ
نہ تو ڪن ستر نہ ڪپاھ
نہ ڪتن جي نيت نار
چرڪھو چوري ڪت ڪا تار

۱۱

ڪن ڪيو ڪتن جو ساجھر ساعيو
ڪن هتھ آندي ڪپھ پنجاو
ڪن آرٿ سنئون ڪٽو ڪن ڏون ڏايو
ڪي ويٺيون ڪتن ڪن ڪٽو اوبايو
ڪي پيني مٿن لي پريون بزار
چرڪھو چوري ڪت ڪا تار

۱۲

تون بهوري سدائي بد افعال

ڪرهن ڪيڻي قيد مقال

وؤ وؤ تنهن جي هي هي حال

ويهي وڃائي سمندها سال

جيڪس پهوڙن ننڍر خمار

چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۳

ويون آتن مان وؤ وؤ جيڏيون

قيمت ڪنجن جن هتھ ڪيڏيون

ڪنا ٽڪر سي تهون تيڏيون

ڪاپي اندر لکين بهيڏيون

آءُ اتهاري من ڪهي مار

چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۴

ڪٽي ڪاپائي تهلهو ۽ تهوڙو

لينجه بهڙي سين بهيڙي بهوڙو

صبح صراف پهولهنده بهوڙو

ٻور نسي جي ٽرند تورو

آرتو آڪهين هارنو هار
چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۵

جي سنهو نه سڪهن ته رندهائي رهڻ
جي جي جي ٻيهي پر تند نه ٿرڻ
سان محبت مڪري مڙج
ڪٽي پٽاند پورهيو لوڙج
سرتن جي وچ عيد دٽار
چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۶

ويهي آتن مين جن چرڪهو چورنو
ڪتن ڪپائينون آدهي اورنو
لاهن بهينج بهري ڪهي بهورنو
ڏينديون تورنو وٽهنديون پورهيو
سراه صرافن جي سرڪار
چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۷

تو سر آرتو سدا تهو ڏانهنو ڏانهي

تَ هِي مَالَهَ مَنجَهان مُون لاهِئو لاهي
 ڪڏهئو ڏهڪيون ڏراهئو ڏراهي
 ڪهرئو پَت مين راهئو راهي
 تون بهنن سدا تهِي پيڪار
 چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۸

اتهي ڪاپائي آدهي بهير
 تَنڊُ طَلَبَ جي سيرئو سير
 سترُ صبرَ جو ڪت تون هير
 نِت ناري سين هنئو هير
 روز رُضا سان اوڀ دُنيار
 چرڪهو چوري ڪت ڪا تار

۱۹

پنهن جي تَنڊُ تو آڏي ايندي
 سنهي تهلي سبه لنگهي تَ ويندي
 جنس سبهڪا جاري تهيندي
 هرڪا پنهن جو پورهئو جهليندي

۹۹۸

ڪٽي پٽاندرِ بارو بارِ
چرڪهو چوري ڪٽ ڪا تارِ *

۲۰

بهجهرو بهرج بهو رکهي بهوري
جهڏ مَ ڪٽن ڪهي جهوري ٽنڊوري
اڳيان گڏبي ڪاڪن ڪوري
ٻولي جن جي پڙد پشوري
پُجهندءَ پنجابي ڏاڏهي ڏهڪارِ
چرڪهو چوري ڪٽ ڪا تارِ *

۲۱

بهجهرو بهرج ٽون رکهي بهو
ڪر سڄڻن سين روح جو رءُ
مانج موج محبت مو
لائج چنگو ڪو لالڻ لو
روئي رجهائج ڪانده ڪنوارِ
چرڪهو چوري ڪٽ ڪا تارِ *

۲۲

پاڻي پائڻ ڳچي ڪر ٿي نيازي

اَمِيانَ اَحْمَدَ جِي اَنجِ عَازِي
 چَن پَنجَن جُو تَهِيُ تُون پَازِي
 تَهينْدَه رَحْمَتَ سَن رُبُ رَازِي
 كَنْدَه كَلِمِي سَن قَرَارِ
 دَاوَرُ دِينِ دُنْيَا جِي دَارِ
 چَرَكهُو چَوَرِي كُتُ ڪَا قَارِ *

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

سُرُ پَرَبَهَاتِي

۱

مَوڙھو بھڻين مَنگنا کيڏان هڻين ڪاله
لنگها جهڏ لطيف چوي اجهن جا اهمال
سبڙ در سوال ڪر تہ قيمت آئين ۽

۲

چارن مندو پنڊھ ڪهنو کي جهٽائي چئج
هت کي هلائج اتي آئون نہ اچنو ۽

۳

انهو ابوجهاء سبڙ جو سد تھڻو
جنئي آئين ڪيرت ڪتھ نہ سڪھيا تنئي پانهين ريدهو راء
منگو مون ملاء آئون آوانھن جو آھيان ۽

۴

ڏاٽ نه آهي ڏاٽ تي جو رهي سڙ لهي
آريون ابوجهن جون سبڙ ڄام سهي
جو رات رات رهي تنهن جڳهي ٿا نه تهڻي *

۵

پيلي جي ٻولي ڪري پاسي بهر پڻو
سٺائي ستن ڪهي وهائي وڻو
ڄاڻي ڪي نه پڻو سر سڪهڻو هيڪڙو *

۶

ڪرھ اڳيان ڪپ ڏهائي ڏاتار جي
لنگها لاه م لکھ سين منجهان ڇاوت ڇپ
منگهارن مپ ڪونهي پڻو ڪيرتڻو *

۷

سبڙ ساه پساه جاجڪا جم وسارئين
رهي رهي سنڌيون تڏون ٽنهي ڪهي پاء
لنگها تون ليلها اڳيان رنجي ان جي *

۸

ميرا پسي منگنا سبڙ سڌ ڪيا
سبڙجهن سڻا ابڙجهن آسرو ۽

۹

تون سبڙ آئون سيڪڙو تون صاحب آئون سڌ
پڇي تنهن جو پڌ ڪلهي پاتم ڪينرو

۱۰

تون سبڙ آئون سيڪڙو تون ڌاتار آئون ڌڏ
سني تنهن جو سڌ ڪلهي پاتم ڪينرو ۽

۱۱

تون سبڙ آئون سيڪڙو تون ڌاتار آئون ڌوھ
تون پارن آئون لوھ جي سنجين ٿان سون تهيان ۽

۱۲

جي تون ڌڏ تهڻو ٿان لنگهي تهڻي لڄ مري
صبح سڀاڪو صبحي مڙندو ڪهي سڄڻين ۽

۱۳

ڌاتار تہ تون بنا مڙيئي منگنا

مِیٺھ تہ مُندائِتا وَسَنا سَدا وَسین تُون
جی کھر اچین مُون تہ میریائی مان لھان *

۱۴

اُبھرتو تارو اُتھی وَر وھاگ ڈی
سَبڑ ریسارو جت پَرکھی چارنیں *

وآئی ۱

پی دَر وَون مہ کیدھاہین آلا تُون جَام مَنگنِدين مَنگنا
پھیر مہ ھنئو کندھ کیدھاہین تھیندہ ھاچ ھنائیں
آلا تُون جَام مَنگنِدين مَنگنا
مانک موٽی مال خَرینا ڈیندہ بیلی سائیں
آلا تُون جَام مَنگنِدين مَنگنا
وَرچی تُون وھاگ تان متان ڈئیں پاہیں
آلا تُون جَام مَنگنِدين مَنگنا
دَر داتا جو مَنک مَنگنا آندھا ھوئج ایڈاہیں
آلا تُون جَام مَنگنِدين مَنگنا

پربھاتي

۷۰۳

مَولا ڪهي مَتان چَهڙين هَتھان هيڪڙائي

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

پيون ڏي پڻ ڪهي سَمو ڪهن سَواڻي

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

اِنَّ اللهَ يُحِبُّ الْوَرَّ وَخَدَتَ وَايَ وَدِهاڻين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

پنهن جي طَرَفِ پاڻ ڏي سائڻ سڏيائين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

جتي جَوانن ڪهي ڪوڙهي ڪُٽهاڻين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

اَني عاشقن ڪهي اَلَتَ اَهڻ ڏٺائين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

اَلانسان سَري وَاَنا سِرُّهُ اِن پَر اَنائين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

مُجھ مُجھاندرَ مَجالهون رازَ نہ رکهيائين

اَلا تون ڄام مَنڪندين مَنڪنا

703

پر بهاني

۱۰۴

پَسُو پِنَارَن ڪهي پَتَ مِين پَان وِدَهاڻِين
آلا تُون جَامُ مَنڪَندين مَنڪَنا
اَدِيُون عَبدُ الطِّيفُ جَوِي مُون سِين مِهَر ڪِيائِين
آلا تُون جَامُ مَنڪَندين مَنڪَنا

وَائِي ۲

وَدَرَا ڏانَ ڏِنايِين ڪِيائِين رَخْتُ رِيزَالِن جُو
اَندها مَنڏا آيَا سَخَا سَدَ وِدَهاڻِين
ڪِيائِين رَخْتُ رِيزَالِن جُو
ڪي ڌَ مَنجَهاَن جُو ڪي ڪَري سُو ڌَ سَاراهِين سَائِين
ڪِيائِين رَخْتُ رِيزَالِن جُو
وَتِعِزُّ مَن تَشَاءُ وَتُدِلُّ مَن تَشَاءُ اِيئِي اُتائِين
ڪِيائِين رَخْتُ رِيزَالِن جُو
نَوَازِيائِين نَطْفُو مَنجَهاَن پُتِه ڪَڏَهيائِين
ڪِيائِين رَخْتُ رِيزَالِن جُو
جَرَفَتَ حَرِيفَن جِي بهيري سَبَه بهڳائِين

پربھاتي

۷۰۵

کيائين رخت ريزالن جو

حاسد سبھ. حسد مين مدعي ماد کيائين

کيائين رخت ريزالن جو

آديون عبد الپيف چئي آھ پان وندڙ سائين

کيائين رخت ريزالن جو

سر گهاٽو

۱

متو وهن کن کري بهنجي سنڀوڻون ساج
مون وجهندي واجه پرين پيا نه بهن مين ۽

۲

گهڪهرياهه گهڙ جان موڙهي مت منهاڻپين
ويا گڏجي ويڙهه مين پيا منهنه مهريان
اڪيان پريان تان ويا ويچارن وسري ۽

۳

ماڪ ونجائن مولهيا متهان رات پئي
اڏيون اجهن لڪيون ويا وڻجهه وهي
گراچان گهي گڏهن آيو ڪو نه ڪو ۽

۴

ڪو جو ٿڌو ڪلاچ مٿي جو ڪپري سو ٿي
خبر ڪو نه ٿي نه رجهه ٺڳاري رٿيا

۵

ڪالهه ڪلاچي ويا چٽيون ڪهني جهنگير
بيٺائين بهيرو نه ڪيو آڏن لائي اوڀر
اهڙي خاصي ڪپير ڪن وراڻي جهليا

۶

سڏ نه مڃي ساڻهين ڪن ڪراچي پار
ڪنهن پئي تر بهار ڪهاڻن سڏا مڪرا

۷

تريون پسان نه ٿار مٿي جهنگا جاء نه ڪن
مادر ملاحن ماي نه ڏهوي مڪرا

۸

ڏينهار ڏٺم ڪيترا مارڻو اچن موڪ
ڪهر مٿي ڪهاڻوڙن جا تها مارينم تهوڪ
لڏي وڃان لوڪ اوڻهي ويا اوڻهي

۹

ڪالهه ڪراچي ويا ڪهاڻو ڏيئي ڪهور

مادرِ ملاجن جا ويڙهي سھان سُر
مون ڪهي ڪري ملور اونهي ويا اوهري ❖

۱۰

ابهي اوسر اس مين جهلئو ڪن ڪنار
ڪهاڻو ڪهر نه آيا وڏي لڪڻ وار
هيس جنهن اهار سي مڙي چريا مڪرا ❖

۱۱

ڪهلي جان ڪهنگاريان تان سانهي سانڪ نه ڪن
واري وهتر وڃن ڪن سبهاڪن سامهان ❖

۱۲

جتي ڪهڙو ڪهاڻين تي واري بڻه
سرين ساڻي مٿه سر سڪو سونڪي ڪيا ❖

۱۳

نه ڪا بوني بازار مين نه ڪا چهلچر جهت
جتي ڏنڊهرن جي اڪي هئي اڪهت
سي پڙ پسيو پت مازھون وڃن مڙيا ❖

۱۴

مون ادھاريا ڇهرا آلا ڪهاڻو آن

مِيان مُنڌارن سِين قَادِرَ رِجھُ مَ ڪان
هَڻهَ مُنهن جي. هانِ قَدُرُ لَدھو جَن رِي ❖

۱۵

اُڙي هُوا تان آئيا پَر چيڪس ويا پَري
ساتهي سڌ ڪري ماڳ يهاري موٽيا ❖

۱۶

ائين جان لڏو لوڏَ اِيئي پَر ڪهاڙون جي
ڪن ڪلاچي ڪوڏ سڪھ نَ سَنا ڪڏهين ❖

۱۷

ڪهڙيندي ڪهڙي پيا اڪهڙ ڪهڙ ٿانئون
مينگر مار ٿانئون مَلاحن مُنھ سَرا ❖

۱۸

جان ڪهڙندڙ ڪهاڻا تان رچهن ڏجا رَنڪُ
سگائون ۽ سَنڪ ڪلاچي ڪير ڪري ❖

۱۹

جني جهينڪا پائين جهول مين اينئي نَ مَرَن جَھ
سَڀر دھار سَمونڌَر جا راوان رَنگيون رَچھ
هي چھاريون ۽ چھچھ اَنجان اُڙاھ اڳاھون تھڻو

واني

جيڪس جهليا ڇهه ڪهاڻو ڪهر نه آيا

گاهي وڃو ناخئا ڪرڻو ٻري ٿي ڇهه

ڪهاڻو ڪهر نه آيا

ڪانهي سندين ڪنڌهينون ڪانهي سندن رڇهه

ڪهاڻو ڪهر نه آيا

ڪن ڪرڻو ڏاڏهو آتھو اڪيان آهه

ڪهاڻو ڪهر نه آيا

اڏيون عبد الطيف چري سبه لنڪهيندا جههه

ڪهاڻو ڪهر نه آيا

سُرُ آسَا

فَضْلُ پِهَرُون

۱

لَوچَان تَهِي لَاحَدَّ مِينِ هَادِي لَهَان نَدَ حَدَّ
سُپِيرِيَان جِي سُونَهَ جُو نَدَ كُو قَدُ نَدَ مَدُ
هِيَتِ سِڪَنُ بِي عَدَدُ هِيَتِ پِرَنِي پَرَوَاهُ نَاهُ كُو ۞

۲

آنئون سِينِ اَنَ پَارِ كَدِهِنِ تَابَن كُو نَدَ تَهِنُو
اِنَّ آلَهَ يُحِبُّ الْوَتَرَ نِيئي بِيَايِي بَارِ
هِيڪَرَايِي وَتِ هَارِ هَنجُهُون جِي هُونِ جُونِ ۞

۳

بَنِ بِيَايِي سُپَرِينِ پَانَانِ مُونِ ڪهي پَدِ
آنئون اُڙِيَانِ جَهَلِ تُو ڪهي رَسي تُو دَهَنِي ۞

۴

تو ڪهي رسي تو دهني سبهوئي جمال
ڪونهي ٻڻو خيال جي شارڪ شڪ وڻجائپين *

۵

انسون اوريان جهل تون جهڏيم پان پچار
شرڪ سان ستار ڪهنا ڪهاريم ڏينهرًا *

۶

عين شرڪ ايئي جني بي شرڪ بهائين پان ڪهي
وڻجائي وجود ڪهي پانان پاسي تهئي
هڏهن ڪونهي هيئي هو پڻ ڪونهي هن ري *

۷

هو پڻ ڪونهي هن ري هون هنهان دهار
الانسان سري وانا سره پروڙج پچار
ڪندا ويا تنوار عالم عارف اهري *

۸

نه ڪا ابتدا بند جي نه ڪا انتها
سي وڻجن ڪهي ويا جن نه سنجاتو سپرين *

۹

اَنَ عَبْدُ مَعْبُودُ تُونِ اِتِ نَهَ كُو شِرُكُ نَهَ شَكُ
 آهِنِ پِچارُونِ پَرِينِ جُونِ مُحَبَّتِنِ مَرُ
 سَو سَبَهوڙِي حَقُ جَنهن مِينِ پَسَنُ پَرِنِي ڪهي ❖

۱۰

جَانِ جَانِ پَسِينِ نَهَ پَانِ ڪهي تَانِ تَانِ نَاهِ يَمَازُ
 سَبَه وَجَائي سَازَ تَنهَانِ پَوَه تَڪِيرَ چَوُ ❖

۱۱

جَانِ جَانِ پَسِينِ نَهَ پَانِ ڪهي تَانِ تَانِ نَاهِ نَجُودُ
 وَجَائي وَجُودُ تَنهَانِ پَوَه تَڪِيرَ چَوُ ❖

۱۲

نَابُودِي نِيڙِي عَبْدَ ڪهي اَعَلِي ڪِئُو
 مُورَتَ مِينِ مَخْفِي تَهِيَا صُورَتَ پُنِ سِيڙِي
 ڪِي اِتِ ڪِيهي ڪَالِهَ پَرِيَانِ جِي ڳُجَهَ جِي ❖

۱۳

ڪَالِهَ پَرِيَانِ جِي ڳُجَهَ جِي ڪَالِهَ مِڙِيڙِي ڳُجَهَ
 هِنڙَا اُجَ مَهَ مُجَهَ نَهَ پَرِينُونِ پَرِينِ تَهِينِ ❖

۱۴

صُورَتَ سَوَجَهَم تَنهن جي پيئي ڀڄهين تهو جو
سُخُن آهي سو جو مُنَه مُقابِلَ ذَ تهئي ۰

۱۵

سُنڃاڻي ذَ صُورَتَ ري صُورَتَ هڏِ مَ سَوَجَه
تهئي ٻاراڻي بَوَجَه وَڃاڻي وَجُودَ ڪهي ۰

۱۶

جَن وَڃايو وَجُودَ فاني تهيا في آلهِ سَان
ذَ تَن قِيَامُ ذَ قُعُودُ ذَ ڪو ڪن سُجُودُ
ٿيلان تهيا نابودُ چيلان ڪڏيا بُودَ ڪهي ۰

واڻي

پَرِينئون پوءِ مون تي ذَ وهامي راتِ رَمَنديئي
پهڙائو فقير ڪهي قادر ڪوهِ ڏنوءِ

مون تي ذَ وهامي راتِ رَمَنديئي
چڙهيا ڏاڏهين ڏونگرين سينن سانڪُ ذَ ڪوءِ

مُون ٿي نَ وَهَامِي رَاتِ رَمَنْدِيئي
 اچي اُوراهون تهئي سِيَدَ سَاتُهَ سَنَدُوَه
 مُون ٿي نَ وَهَامِي رَاتِ رَمَنْدِيئي
 ويتهئي وَاتَ نِهَارِيَانِ مَنَ پَرِيَنَ پاڄهَ پُوَه
 مُون ٿي نَ وَهَامِي رَاتِ رَمَنْدِيئي
 اديُون عَبدُ الطِّيفِ چَوي حُبُّ سِڪهُؤَ مِلَنَدُوَه
 مُون ٿي نَ وَهَامِي رَاتِ رَمَنْدِيئي ۞

فصل ٻئو

۱

ابهرنديئي سِجَ پَرِيَنَ چي نَ پَسَنديُون
 ڪڏهي ٻيئي ڏِجَ اڪهڙيُون ڳانڳن ڪهي ۞

۲

ابهرنديئي سِجَ سَانُ پَرِيَنَ چي نَ پَسَنديُون
 ڪڏهي ڪهي ڳانڳان نِئولا نِينِ ڏِيَانِ ۞

۳

مُون ڪهي اڪهڙين وڏا تهڙا لائيا
تہ پُن پرين پسن ڪهنان جي ڪهر سامهونون ♦

۴

اڪهڙيون پرين ري جي ڪي بڻو پسن
تہ ڪڏهي ڪهي کانگن نٿو نين ڏيان ♦

۵

نيراني نين نيئي آچھ پرين ڪهي
ستر ڪهاڏا ڪهين جي ڏٺو منھ محبوب جو ♦

۶

تن نين ڪهي نينان جن ساجھر سين سائبهي تهيا
جيئي جسي ۱۱ جان گر خوري هج ڪٿو ♦

۷

اڪهڙيون علي الصبح دوس ڏيڪهن آئون
ابهڻديون ارداس مين بي نہ ڪنڊيون گار
رچنڊيون ري باھ پڙچنڊيون پرين سين ♦

۸

کي جو کيڏاهين اکهيون پسي آئيون
تهيون تائين ٿيڏاهين پيون پاڻ منهاريون *

۹

کي جو کنهين پار اکهيون پسي آئيون
هڪ ديوانيون دل مين بي اندر لکتن آر
تنهان پوءِ قرار ستيون کي نه سيد چوي *

۱۰

کي جو ونجي آج اکهيون پسي آئيون
سينن کڻو سهج لالون تهيون لطيف چوي *

۱۱

کي جو ونجي ڪالهه اکهيون پسي آئيون
لالون کيون لطيف چوي جانب جي جمال
تهيا نين نهال جنهين دلبر ديکھڻو *

۱۲

وسن ۽ وهسن ڏينهاڙي ڏسن لي

ڏسي ڏسي آئيون تہ بهي تلاشون کن
 ڏهراپڻو نہ ڏهراپڻ پسن منجهان پرئي جي. *

۱۳

ڏسن ڏينهاڙي تہ بهي ترسن اوڏهين
 آيا سنجائي نين ٺهاري پرئي ڪهي *

۱۴

اکهڙيون اکهڙين تي ڏمر ڏوس ڪرين
 جيلان سکن سڪهڻون تيلان دعوا منجه ڏڙين
 ڪهلن ۱۱ ڪڙين رسن پرچن پان مين *

۱۵

اکهن ڪهي آهين عجب جيھون عادئون
 سور پرائي ساته جا ونجنو وهائين
 اتي لنون لائين جتي حاجت ناه هتهيار جي *

۱۶

اکهن ڪهي آهين وڏا واجه وڙهن جا
 منڍي بيتهيون مامرو جهيڙو نہ لاهين

جَنِي سِي ڪَڪَرُ اُبهَ مِينِ اَڪِيُونِ آهِيَن
جَهڙُ پَهڙُ نَه لاهِيَن وَسَنِ سَانُونِ مِينَهَ جَانِ ❖

۱۷

اَڪِهَن ڪهي اَنئون جَانِ ڪي جَهْلُونِ پَائِيَانِ
لُؤڪُ لَتَارِي نِنْدَرِ مِينِ سَاجَنُ سُتْهَانُونِ
مُونِ ڪهي مَارِيَانُونِ پَانِ پَرِجي آئِيُونِ ❖

۱۸

اَڪِهَن پَنُهَن جِي مَتِ پَانِ سِينِ پَانُهِيَن ڪُئي
اُتي وَڃِي لَڪِيُونِ جِتي جَانِ ڪَهَپَتِ
نَه ڪا ڪَالِهَ نَه ڪَتِ جِيئِي ڏِني رِي نَه جُڙِي ❖

۱۹

اَڪَهڙِيَن آرو مُونُهَانِ ڇُهي نَه ڪِئُو
اُتي وَڃِي لَڪِيُونِ جِتي چَوَن نَه چَارُو
هِنڙُو وِچارُو وَائون جَهْلِيئُو وَنڌُڙِي ❖

۲۰

اَڪِهَ اُتِي دَهَارِ وُونِ اُبتُو عَامَ سَانِ
جِي لاَوَهَارُو لُؤڪُ وَهي تُونِ اُوچُو وَڃُ اُوڀهَارِ
مَنجَهَانِ نِيچِ نِهَارِ پُرِ پُتْهَرُو پَرِنِي ڏِي ❖

آکھيون سيئي دھار جنهن سان پسين ڀرنئي ڪهي
 ٻي ڏان کي مہ نهار گھنڻو ريسارا سڀرين *

واڻي

جيڏيون آنئون ڪا پان وهيني آهيان ڪا مون سار لهيجا
 جيڏان وارين سڀرين پير اوڏاهين پايان
 ڪا مون سار لهيجا
 قلم کاتب هته مين آنئون ڪينئي لکهي مان لکھ لاهيان
 ڪا مون سار لهيجا
 وامي دهئين جي هته مين ڪيڏان گرھڻ گاهيان
 ڪا مون سار لهيجا
 سدا سڀرين کي ويڙهي کانگ اڏايان
 ڪا مون سار لهيجا
 ايندا عبد الپيف چئي آس اميد نہ لاهيان
 ڪا مون سار لهيجا *

فصلُ ترئون

۱

ديکھ مَ تُون سين تَن هي جي هَجازيانئون مُنھ مِين
 جَن نَ سُنجاَتو سِيرِين نِهاري نِينَن
 پَرِين سِي پَسَن بِي جَنهين بُوڻيون ۛ

۲

تَعْظِيْمَان تَرَكَ تَهِيَا وَاجَهَانِيَان وَيَا
 وَجِي تَت پَتَا جِت نِهائِت نَاهِ گا ۛ

۳

سَتِين سُونَهائي سَبَهڪا گا مُون مُنجهائي
 طَلَب ۛ تَحْصِيْل سَبَه اُورِيَانِي آهي
 مَان تَن تَت لَآڻِي جِت آه نَ نَاهِ گا ۛ

۴

جِت آه نَ نَاهِ گا اِيئي خَاڪِي جُو خِيَالُ
 جَانِب جُو جَمَالُ پَسَنَانِي پَرِي تَهڻو ۛ

۵

جِتِ آه نَه ناهِ گا اِيئي خِيالِ خاڪي
پرينِ جي پاڪي پَسَنائي پري تهي *

۶

نينين نظرُ نيئُه جُزون جِتِ جُڙنِ
ساهُ تنِ تان صَدِئو اَنڌرُ سينِ غُصَبِنِ
قَلْبُ قُرْبانيِ ڪريانِ مَتَهانِ دِلِ دُوسِنِ
هَنئي ۱۱ اکهنِ پهاهي ڪهاڏهي پرنئي کي *

۷

پرين نَه اڪهڙين مِين هِنئو نَه حَاضِرُ جِنِ
سي هُوهين جَاڙ جِنِ تَهَلَا تَهَپَر سَڪهَنا *

۸

مُورَڪه مامَ نَه جُجهَنا هيڏان هوڏان ڪنِ
سي ڪينئي پرين پَسَن ڪَترُ جِنِ اکهنِ مِين *

۹

اکهن مِين تهي ويهه نَه آسُون واري ڏهڪيان
تو ڪهي ڏسي نَه ڏيهه آسُون نَه پَسان ڪي پئو *

۱۰

تَارَن مِينِ بَڪَرِ تَڪِئُو وَنِ مِينِ تَهِي وَيُه
اَڪِهِن مِينِ تَهِي پِيُه تَه اَنُئون اَڇهارو تَهِيان ۞

۱۱

ڪَهَنَّا وَجُهَ مَه وَاتَ دَهوَلُ مُنِهِن جِي ڪَالَهَرِي
مَڇُهَن رَتِي رَاتِ اُورِن مِينِ اُونُهِي تَهِي ۞

۱۲

سِڪَ سِڪَاڻِي سِڪَ سِڪَ تَه اهي سَتِهري
لِڪَ لِڪوڻِي لِڪَ تَه ڪَهَرَن خَبَر تَه تَهِي ۞

۱۳

خَبَر تَهِي ڪَهَرَن ڪهي تَه مُون ڪهي ڪَنڊا ڪوُه
صُورَت سَپِيرِن جِي ڏتَهِي ڪُونهي ڏوُه
لُوري لُڪم لُوُه جَنُهِن رَت رُوارِئو ۞

۱۴

ڪَهَر جَا ڪَهڏَ ڪَهِي پَوَن ڪَارَن پِرَنِي جِي
تَنُهِن مِينِ پَان پَڻِي غِيبَتِي سو غَار تَهِيو ۞

۱۵

آلا ڪهرَ جننِ منڊيون جنهنن جي من مین
 آسان ۽ پرين جون پان مین اُمیدون پسین
 تنهن پوءِ مرن سڙي انهي سور مین ❖

۱۶

ڪهرُ ڪهاريندو سي ماڻهو جن پريتڻو
 جوشِ جلايا جي ماري تن مان ڪٽو ❖

۱۷

ڪهرَ ڪهي ڪهرُ ڪها نائڪ منيارو نڪري
 ابهو جو اوائ سُر پُر سنڊي سڄين ❖

۱۸

ڪهرَ خراب تهين هيا هچارا
 پورائي پرين جا چوڏهاري چارا
 مرن منهن ڪارا سڙي انهي سور مین ❖

۱۹

سڄن سڻيون ڪن لوکان ليکهي وٺڪيون
 سنڊيون سپيرين پر پروڙن ڏاڪهڙو ❖

۲۰

کا جا پر پرین نہ سا سٹی نہ بُدھی
متیون سبھ منجھن اہڑی ڌڻی قضي ۛ

۲۱

نہ کو ڌڻیکھ نہ ویل نہ کا منھ منھاڙ کا
ایئ اهوئي کھیل کور پروڙي کي نہ کي ۛ

۲۲

حوصلو حیرت مین گري کي نہ درک
جو حُسن سَنَدو حق سَو کور پروڙي کي نہ کي ۛ

۲۳

حوصلو حیرت مین ونجي تھئو ويچھون
مُحَبَّت جون ميچھون کور پروڙي کي نہ کي ۛ

۲۴

حوصلو حیرت مین ونجي لڄائو
ويچارو کائو ڏسي تھئو ڏسن کهي ۛ

حَوَصِلُو حَيَّرَتَ جُو آهي نَه مَتَهِي عام
سَندي مُحَبَّتَ مَامَ كُورُ پَرُوڙيَ كي نَه كي ❖

مُئي هَاتَهِي سِين مَامِرُو اُچي ڪِنُو اَندهن
مَنَارِين هَتَهِن سِين اُڪهين كي نَه پَسَن
فِي الْحَقِيقَتَ فَيَدَ جِي سَچَا سُنَجَانِ
سَندي سَرْدَارَن بَشَارَتَ بِيَنَا ڪَري ❖

وَائِي ۱

مُنَه مَنجِه خَلِيلُ اَنَدَرِ آڌَرُ آهِيَن
سَدَه مَه ڪَرِ صَحَّتَ جِي اَنجَانُ تُون عَلِيلُ
اَنَدَرِ آڌَرُ آهِيَن
نَالُو نَاهِ نِفَاقَ جُو جِي رَبُّ جَلِيلُ
اَنَدَرِ آڌَرُ آهِيَن
مُنَه مِين مُسَلَمَانُ تُون قَلْبُ تَان قَلِيلُ
اَنَدَرِ آڌَرُ آهِيَن

وَالِي جِي وَصَال مِين دُئي نَاهِ دَلِيلُ
 أَنْدَرِ آذَرُ آهِيئين
 اَلَا عَبْدُ الطَّيْفِ چَوِي سَچُو رِڪهائجِ سِيْدُ
 أَنْدَرِ آذَرُ آهِيئين ❖

وَائي ۲

مَوْتِ مُنْدَ نَهْ آهي تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا
 أَجَلُوا بِتَوْبَةٍ قَبْلَ الْمَوْتِ وَيَهْ جُونِ وَيَرَمَ لَاهِي
 تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا
 پَرِيَانِ كَارِنِ پَانِ كهي سِڪهِي وَيَهْ سَنَبَاهِي
 تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا
 أَجَلُ آسَارِنِ كهي گَامِ وَتَهِي تَهِيُو كَاهِي
 تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا
 عِمَارَتُونِ آندَهِنِ جُونِ دَرَاهِيُو تَهِيُو دَرَاهِي
 تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا
 بِنَا كُوْتَهَ كَرِ نَهْ دِي كَنُهِنِ وَدِي وَيَرَمَ نَهْ آهي
 تَائِبُ تَهِيُو تَكِرَا

اُتي عَبدُ اَلطِّيفِ چَري نِبا کَڦن پَهراڻي
تائِبُ تَهڻو تَڪِرا ۽

فصل چوٿون

۱

ڊيکھيندي ڏيڌار ڪهي ڪي نہ سُنڃاڻو ڪڏ
تاري طَنپيلن مِين آهي اها تو جهل
هوا جي امد سِي حسابان هلي ويا ۽

۲

ڊيکھيندي ڏيڌار ڪهي ڪڏ سُنڃاڻو ڪين
جانب مَنجھان جين مَرومڻي مَري ويا ۽

۳

مَرومڻي مَري ويا ماهر تهِي نہ مئا
چڙي جني چُهج هني لڏيانئون لئا
جُبابي هُوا انهي وادي وچ مين ۽

ٽرڪ ڪر ٽرڪ جو وڃن ڪڏا وڃ
آهي ايئي اُهو سڀئي سڻاڻ ٿون *

وڃي رَس وڃن ڪهي وڃن پُن وڃاءُ
لوکان پاڻ لڪاء لکان پُن لڪڻ ٿون *

لوکان لڪي سڀهڪو لکان لڪي ڪو نه
انهي ويٺي اڙن ان الٽي مڪالھ جي *

هٿن سين هاج ڪر نين سين ٺهاري
اها انگن ٻار پَس پنهن جا سپرين *

آسي سڪون جن ڪهي سي آسي پاڻ
هائي وڃ ڪمان ڪهي سڻاڻا سپرين *

آسي سڪون جن ڪهي آسي پُن سيئي

لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَوَن اَوْدَاهِين پيهي .
تَنَهَا مَنجِهِي تُون پَارُكِه پَرُكِهَجِ حَقُّ كهي *

۱۰

دِسَن دِسِين جِي تَه هَمَه كهي حَقُّ چوپن
شَارِكُ شَكُّ مَه نِين اَندها اَنهي مَکَالِه مِين *

۱۱

مُنْهُ كِرِ مَنجَهَارَان بَاهِرِ دَهُونْدَه مَه دَهوَرِچِين
جِي اَكَهَرَنَارَا تَه كَندهِي اَجَنُ دَاكِهَرُو *

۱۲

آدُو جُو اِثْبَاتِ كهي سُو شِرْكُ لاهي شَكُّ
هُئِي جَنهِين مِين حَقُّ تَنهن نَفِي جِهَرُو نَاهِ كِي *

۱۳

وَدِي تَان اِن وَات مِين پِيلَبِ پِيائي
آهي اُونْدَاهِي جُو شِرْكُ سَهَائِي
جِي جِي جِي اَلَف جِي عَيْنَك مِين *

۱۴

اِن پَرِ نَه اِيْمَانُ جِنِي كَلِمِي كُو كُوْتَهَائِيپِين

دِغا تَنهن چي دِل مِين شِرڪُ ۽ شَيْطَانُ
مُنْهَ مِين مُسْلَمَانُ اَنْدَرِ آذرِ آهِنِين ۞

۱۵

ڪوڙو تون ڪُفرَ سِين ڪَافِرُ مَ ڪوڙهَآ
هِنْدُو هَڏِ نَ آهِنِين جَنڻو تُو نَ جُڪَآ
تِلڪُ تَنهن ڪهي لاءِ سَچَا چي شِرڪَ سِين ۞

۱۶

مُنْهَ نَ مُوسَا جَهڙو عَادَتَ مِين اِبْلِيسُ
اِهڙو خَامُ خَبِيثُ ڪڏهي چهو نَ جهڏِين ۞

۱۷

مُنْهَ نَ آهِيَتَانُ اُجرو قَلْبَ مِين ڪارو
بَهَرَانُ زِيْبُ دُبَانِ سِين دِلِ مِين هِجَارو
ڪوھ ڪري ويچارو جِنئي ويجهو ناھِ وصالَ سان ۞

۱۸

مُنْهَ نَ مُوسَا جَهڙو صُورَتَ شَيْطَانِي
بَارِي پِيرَانِي ڪڏهي ڪوھ نَ جهڏِين ۞

نُونِ ڪا ڪاڻي پاءِ وٺڻ مِٺِي وَصَالِ جِي
 دُوبِينائي دُور ڪري مَعْرِفَتَ مَلَهَاءِ
 سَپِيڙِيَانِ جِي سُونَهَ مِٺِي رُخَنو ڪو نَ رَهَاءِ
 اَڪُهَ اَشَهْدُ ڇَا ڌَ مُسَلَمَانِي مَانِثِينِ ❖

سُرْمُو سِيَاهِي جُو رَنن ڪهي رَهَاءِ
 ڪاڻي ڪارائي جِي مُڙسُ تهي مَ پاءِ
 اَڪهن مِٺِي اَتڪاءِ لَلائي لَالَن جِي ❖

سُرْمُو سُرَخِي جُو جڏهن پاتو جن
 تڏهن ڏتھي تن رُونقِ رِيڻِي جِيهڙِي ❖

سُرْمُو سُفِيدي جُو جڏهن وڊھو جن
 تڏهن ڏتھي تن اَچھائي عَالَمِ مِٺِي ❖

جِي فَاڙسي سِڪھڻو ڪولُو توءِ غُلامُ

جو ٻڌهو ٻن مڱالهن سين سڙ ڪي ڄاڻي ڄام
 انجو تان آب ڪهري ٻڪهڻو تان طعام
 ايئي عامن سنڌو عام خاصن منجهان نه تهڻي *

اوڳن رسي سبھڪو مڱين پرين رڻھام
 ليڪهيم جي لسان سين سي ڪر ڪي نه ڪيام
 پاڻ ونجائي پانهن جا تهوڙا تهڪ هيام
 شرمندڪي افڪندڪي اها ميڙ مڪيام
 پرين تڏهن پرڄام آئون جڏهن اٿه ڪئي *

اوڳن رسي سبھڪو مڱين پرين رڻھام
 بهون ٻاروتن مين ڪوڙين ڪوڙ ڪيام
 سيئي سي سريام سڪهنئون سور ڪهنا *

آتم جا هنڌان سا نه سلتم ساهه ڪهي
 سپيريان جي مڱاهڙي لڪايم روحان
 ويئي مون وسان پدهر پيئي پرنئي ري *

مُون تان لڳائي ڪهنو روڻ ڪي روڻ
 رسڻو ريزالن ڪهي منجهان زردِي ظن
 ويري مون ورن مڱاله ڪيائين ڳجه جي *

عاشق بهائين اينئي تہ آن سڌ ڪنهن ڪهي نہ سڻان
 وچ رهندي ڪينئي وهن اکيون وڙجي هنڻو *

اندر رهي نہ گهٽ سڀريان جي مڱهڙي
 جهانگر سهي نہ ست جي مهريان موج ڪي *

لکهن سوين مهريان آئي سبه ادهيا
 سڙان منجه ايمان بهر ٻاڻہ نہ ٺڪري *

حقيقت هئي منهن جي جان جدا ڪي
 هڪڙو پساھ پرئي ري سڪهان ٿا نہ ڪهني
 دهني ۱۱ دهني اچي رهڻو روح مين *

۳۲

پَان پَرودھو پَان ڪهي سُنِي ڪر سَنبَهَال
وِڇان جو وصال سو تان هُون هِن جو ۞

۳۳

پَان پَرودھو پَان ڪهي طالِب سُنِج تُون
نَ ڪا هان نَ هُون پَرِدا سَبه پاسي تَهيا ۞

۳۴

مُون مُونِي مِين سَڇِي مُون ڪهي مُون جُڪاء
مُونِي جي سا نَ جاءِ مُونِهين مَنجھان مُون تَهِي ۞

۳۵

اُنهي اينِي جُڪاءِ آوان ڪهي اينِي نَ چَوَنُو
بُن جَنهن جي جان جو اُتي آه الله
تُه نَ ڀڄي مَانه ڪُنڊِي دِين نَ سَڇِي ۞

۳۶

ڪُنڊِي دِين نَ سَڇِي تُه نَ ڀڄي مَانه
گَڇي بهر ڪِيا تَهِي سَا جوڳ سَڄِين ۞

عِلَّتِي آرَامُ پَسِي عِلَّتْ آئِيُو
 حُسْنُ جُو حَقَّ جُو خَامِي بَهَائِيُو خَامُ
 آچي تَهْنُو اِسْلَامُ كُفْرُ كَافِرُ پَان مِيں ۞

مُون كهي مُون پَرِيں بَنْدِهِي وَدِهَو تَار مِيں
 اُبها اِينِي جَوَن تَه مَچْهَن پَانْدُ پُسَائِيِيں ۞

پِنُو جُو پَاتَار سُو كِينِي پُسَن كِهَان پَالهَو رَهي
 تُون سَالِك مُون سِيكَهَار كُو پَه اِنهي پَانْد جُو ۞

كِر تُون طَرِيقَت تَكْتُو شَرِيعَت سَبَه سُنجانُ
 هَوِيَج ثَابُوتِي سَان تَه پُسَن كِهَان پَالهَو رَهيں ۞

كُورِي كَج مَه كَدِهِيں پَهِي بَهَانِيَج پَهَانَك

ساري سناسن جي لائق رکهڃ لاند
 ۽ چارئي چئي پاند اهڙا گنهڻي اڪرين

۴۲

ستوئي سچ گهرين جفا ڏئين ۽ جان
 صلح ري سينان مٿان نوڏهين ۽ چڙهين

۴۱

ستوئي سچ گهرين جفا ڏئين ۽ جيئي
 پهڻي دهاران پيئي مڃهن نوڏهين ۽ چڙهين

۴۴

صلح جن سچن سين سچ مائيندا سي
 الدين آمنوا وکانوا يتقون ان پر ابها جي
 ڏيئي نوڏهن ٿي ڏکهي چڙهي چاهيا

۴۵

جي تهيا حد حبيب سين سڻهن تن ثواب
 نين هيرائي ڦنڌر مين خوش ڪيائون خواب
 اوسيو عذاب دليان تن دور تهڙو

رَتي جا رِهانِ سا پِيءَ پَهني نِ تِهني
 گَنهن کَر وِدهي کان پائان نِينُه نِڪالِئو *

۴۷

رَتي ناھي ريتِ پَهني پاھتُ ناھ کُو
 پَسو مَنجھ پريتِ جَهڙائي جوڙ وھي *

وائي

کي اُنھين مَنجھ آھي ھو جي جھونا پَسجنِ جھوپڙا
 اِن دَرَسِيائين اُکيان جن کهي کُو نِ چَنائي
 ھو جي جھونا پَسجنِ جھوپڙا
 دھاريا بھائين دھاريون پاڻ پريان سين کھائي
 ھو جي جھونا پَسجنِ جھوپڙا
 اِن اوليا ھيٺھ تباڻي پَنھن جا پاڻ پھرائي
 ھو جي جھونا پَسجنِ جھوپڙا
 لا يَعرِفُھم غيري پَر کهي کي نِ پَسائي
 ھو جي جھونا پَسجنِ جھوپڙا

پَنهن جي جهڙي پَت مين رن انهن جي راهي
 هوءَ جي جهونا پسجن جهوپڙا
 خدمت ڪر خلق سين پاندُ گجي مين پائي
 هوءَ جي جهونا پسجن جهوپڙا
 اديون عبدُ الٰطيف چري اناهن کي آهي
 هوءَ جي جهونا پسجن جهوپڙا ۰

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

SINDHĪ-LITERATURE.

THE DĪVĀN OF ABD-UL-LATĪF SHĀH.

KNOWN BY THE NAME OF:

SHĀHA JŌ RISĀLŌ,

EDITED

BY

THE REV^D ERNEST TRUMPP,

PHIL. DR., M. A., LATE MISSIONARY OF THE CHURCH MISSIONARY SOCIETY.
DIACONUS AT PFÜLLINGEN, WÜRTTEMBERG.

PRINTED WITH THE SANCTION AND AT THE EXPENSE OF THE
GOVERNMENT OF INDIA.

LEIPZIG:

F. A. BROCKHAUS.

1866.

LIST OF THE SURUṢ,

CONTAINED IN THIS EDITION.

	page
I. Kalyānu	1 — 19
II. Jamanu Kalyānu	20 — 63
III. Khambhātū	64 — 83
IV. Surāgu	84 — 119
V. Sāmūndrī	120 — 140
VI. Sūhinī	141 — 211
VII. Sārangu	212 — 230
VIII. Kēḍārō	231 — 251
IX. Ābirī	252 — 308
X. Maḍḍūrī	309 — 338
XI. Dēsi	339 — 380
XII. Kōhiyārī	381 — 405
XIII. Husēnī	406 — 462
XIV. Sōraṭhe	463 — 483
XV. Barvō sindhī	484 — 503
XVI. Mūmala Rāṇō	504 — 541
XVII. Khāhōrī	542 — 556
XVIII. Rāmakalī	557 — 612
XIX. Ripa	613 — 623
XX. Līlā Čanēsaru	624 — 637
XXI. Bilāvalu	638 — 657
XXII. Ḍāharu	658 — 681
XXIII. Kāpāitī	682 — 698
XXIV. Pirabhātī	699 — 705
XXV. Ghātū	706 — 710
XXVI. Āsā	711 — 739

PREFACE.

In offering this work to the sindhi student, I have only a few remarks to make. I had collected, during my residence in Sindh, a number of tales, ballads and songs, which were dictated to me by different old bards, who were in the habit of reciting them to the people at festive occasions, with the view to arrange them into a volume of native Sindhi literature, to serve as a basis for further philological researches. For I had soon convinced myself, that a deeper study of the language of the country could only be made upon such materials, as were most familiar to the people themselves. Instead of making translations myself, I endeavoured to collect, whatever I could, of the old literature of the country, consisting, as I soon found out, of an inexhaustible store of legends ballads and songs, which had been handed down orally and committed to the memory of the travelling bards and singers; for written books are scarce in Sindh, and those, which came to hands, were without exception learned treatises of the Mullas upon religious subjects, stuffed with arabic and persian phrases and words, and for this very reason, ill-adapted to my purposes. I found it however very difficult, to digest the poetical effusions, which I had thus collected, into a readable volume of sindhi literature; for the ballads and

songs differed either very greatly, when compared together, owing to a slip of memory or to the fanciful interpolations of the reciters, or they were so mutilated and incomplete, that they were only of indifferent value, except for the purposes of lexicography. I would have preferred by far to give selections of prose literature, poetry always presenting its peculiar disadvantages to a beginner; but unfortunately I could hit upon no native work of any merit, prose being peculiarly disliked by the Sindhis, who have only an ear for jingling verses, like most semi-barbarous nations.

After many serious deliberations I resolved, instead of editing different minor songs and ballads, to present to the student the famous work of *Abd-ul-Latif Shāh*, known under the name of: *Shāha jo risālō*. I had thus the advantage, to be able to follow the authority of manuscripts, instead of being compelled to rely solely upon the relative strength of the memory of the bards, who had dictated to me their poetical treasures. As to *Abd-ul-Latif*, Burton has already remarked¹, "that his fellow-countrymen consider him the *Hāfiz* of Sindh, and that there are few of them, learned or unlearned, who have not read or heard his pathetic verses. His poetry is the delight of all that can understand it. The learned praise it for its beauty and are fond of hearing it recited to the sound of the guitar. Even the unlearned generally know select portions by heart and take the trouble to become acquainted with their meaning." A work so generally esteemed by the natives themselves I thought best fit to serve as a pattern of the language, the more so, as its diction is, on the whole, of the purest Sindhi, which can by no means be said of the compositions of *Makhdūm Hāshim* and *Makhdūm Abd-Ullah*, two learned Sindhi Mullas.

A few notices about *Abd-ul-Latif* and his *risālō* will not

¹ *Burton*, *Sindh and the races, that inhabit the valley of the Indus* p. 83, 203.

be out of place here. He was born about A. D. 1680, and is said to have departed this life in the year of the Hegirah 1161. He lived at Bhiṭa (بہٹ), a village near Matārō, above Iy-derābād, where he is also buried. Abd-ul-Latif was a Sūfī, like most of his countrymen, and it is said, that he has risen to the rank of Maṣāikh (مَشَائِخ) or Master in Tasawwuf or Sūfism, though he had never studied, which is however sufficiently refuted by his own Divān, where he exhibits a deep learning in Arabic and Persian.

The attraction, which the Risālō of Abd-ul-Latif exercises upon the minds of his countrymen, is chiefly owing to the circumstance, that he has chosen as substrata for his sūfic effusions popular tales and stories, which are known through the length and breadth of the country¹. There is every where a "terra cognita" for the reader or hearer, and Abd-ul-Latif has not disdained to borrow occasionally whole stanzas from these popular compositions. The sūfic doctrines, he intended to inculcate, he put either into the mouth of his heroes or heroines, or, after the manner of the oriental poets, he introduced himself with a ponderous sentence. That he has treated with predilection love-adventures, such as *Suhinī* and the *Mehāra*, *Panhū* and *Sasni* etc., is quite in accordance with the mystic system of Pantheism, which he advocates in his Divān; what he wished to be understood under the types of earthly love, he declares now and then with bare words, as in *Suhinī* IX, 6:

¹ It will greatly facilitate the understanding of the different *suras*, if the student make himself first acquainted with the substance of the tales, which underlie the sūfic superstructure. Burton, in his work on *Sindh*, has given a very fair account of them, which should be consulted by

جي تون بيت بهائين سي آيتون آهين
نيو من لائين پريان سندي پار ٿي

Those, which thou takest for (mere) couplets, are signs
Which lead thy mind in the direction of thy friend (i. e. God).

In order to understand the mystic couplets of Abd-ul-Latif, it will be absolutely necessary for the student to make himself first acquainted with the tenets of Sūfism¹, which is widely spread amongst the body of the people in Sindh. The close affinity to, and very probably the derivation of Sūfism from the vedantic system of India, is now conceded on all hands. For the right understanding of the Risālō the reader should particularly turn his attention to the sūfie doctrine, that the human soul is a *particle of the divine breath*², that its *immortality* is deduced from its *immateriality*, and that for this very reason *immortality without beginning* (أَزَلِيَّت) and *immortality without end* (أَبَدِيَّت) are assigned to it. The human soul, whilst in the body, is in a state of bondage, from which it should be liberated by a system of penance (رِيَازَت); annihilation of the body is to the soul the greatest boon, as it will thereby be reunited to its original source, from which it has

¹ For this purpose the student is referred to the following works: Tholuck, Sufismus, sive Theosophia Persarum pantheistica, Berlini 1821; still the best work on this subject.

Pendnāmeh, ou le livre des Conseils, de Ferid Ed-Dīn Attar, publié par Silvestre de Sacy, Paris 1819. Burton's work (Chapter VIII) should also be consulted upon this subject.

² This will sufficiently explain the frequently occurring arabic phrase:

أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ

Am I not your Lord?

sprung by a system of emanation. That the idea of personal immortality has no place in such a system, is natural enough; neither is the notion of sin nor of a sinful state of the soul reconcilable with it, sin being nothing but an illusion of the human mind. The Sūfi is therefore either an ascetic, absorbed in the contemplation of the divine love, or more commonly an abandoned debauchee. —

The *Risālō* of Abd-ul-Latif is by no means an easy work, though its style is on the whole lucid and plain; the mystic sense, which underlies the whole, puzzles not unfrequently the European reader, and even learned Natives are now and then at their wit's end, when called upon to explain certain couplets; but the persevering student will on the other hand be amply repaid for his labours by many beautiful passages, he will meet with every where.

The *metre*, in which the *Risālō* is composed, is the so-called *دڙو ڏڙو* *ḍōhō*, Hindi *दोहा*; it is a rude kind of metre, rhyming always at the end. The number of syllables (short or long) in a *ḍōhō* is not fixed by a strict rule, but may vary, according to the fancy of the poet; two and more *ḍōhōs* form a verse with a common rhyme, the last *ḍōhō* of which is always divided by a *cæsura* into two halves, of which the former half must rhyme with the final syllable of the preceding *ḍōhō*, the latter half remaining rhymeless. A certain number of verses forms a *suru* or *rāg* (song), named either after the chief subject, treated therein, or after the melody, according to which it should be intoned. The rhyme in a *suru* is not the same throughout; each verse may rhyme differently, the verses being considered quite independant of each other. The artificial and intricate metres of the Arabic and Persian poetry are quite unknown in Sindhi, the syllables being not measured by their original quantities, but merely intoned after a certain rhythm, which is pretty fairly kept up through the whole of a *Suru*,

PREFACE.

and which is by no means disagreeable to the ear, the Sindhi possessing in this respect peculiar facilities by reason of the vocalic termination of nouns.

Every *Suru* is concluded by the *Var* (وَائِي), a kind of epilogue, the peculiarity of which is a *refrain*, which is repeated after every couplet (in some *surus* after every second couplet), and which throws an air of tenderness and melodiousness over the whole *suru*.

The present edition of the *Risālō* has been made upon two good manuscripts, which have been carefully compared together by a learned native; where they differed, the most easy reading has been followed, as I had no further means at hand, in my present position, to decide, which of the two was the more genuine one. Great care has been taken in revising the proof-sheets; but it was nearly impossible, to prevent the frequent slips of the vowel-points, the editor not being present at the place of printing. The reader's kind forbearance must therefore be asked for any deficiencies of this kind, which by careful attention to the context may easily be remedied.

In order not to render the volume too bulky and too expensive at the same time, a few *surus* towards the end have been left out in this edition, as they were only of small compass and of indifferent value. The only one, the omission of which may be regretted, is the *suru: Umar Marai*; but as that is one of the largest *surus*, it was felt an imperative duty to forego it, lest the allowed printing expenses be too far exceeded.

It remains now to advert with a few words to the *Alphabet*, which has been employed in this edition. As the question about the alphabet best suited to the genius of the Sindhi language may still be considered an open one, I have chosen, after mature deliberation and research, the *Naskhy* character¹

Recommended already by Burton, on matters of this kind a very com-

with the additional signs and marks, which have come into common use in Hindūstānī; and as the Hindūstānī is more and more becoming a general language in India, and is now-a-days read and taught nearly in every Government or Mission-school, I considered it quite gratuitous to invent a new alphabet over and above the infinite number of intricate alphabets, which hamper the spread of education in India. Every student, who has acquired the Hindūstānī alphabet can therefore without any further trouble master the few additional dots, which become necessary in adapting the hindūstānī alphabet to the Sindhī. In order to distinguish ī from ē, ū from ō, which in Hindūstānī are respectively expressed by one and the same letter, additional marks have been added *for the convenience of the european scholar* (viz: ٲ = ī; ٲ̣ = ē; ٲ̣̣ = ū; ٲ̣̣̣ = ō); which however may be dropped in prints destined for natives, as they will easily enough distinguish them. For further particulars I hope soon to be able to refer the student to my Sindhī Grammar, which will shortly after be published by the liberality of the Bombay Government.

In conclusion it is only just to state, that the means for publishing this first volume of native Sindhī literature have been most liberally granted by his Excellency, Sir Bartle Frere, Governor of Bombay, who, ever since his appointment to the Commissionership of Sindh, has taken the liveliest interest in promoting the welfare of that province.

We humbly trust that by the publication of this volume a

petent judge. The learned Capt. George Staek has in his valuable works used the Devanāgarī characters, which, no doubt, are best suited to a purely ārian tongue, such as Sindhī is; but the country having changed its religion and adopted with the Korān the arabic alphabet, the introduction of the devanāgarī system would only tend to exclude the mass of the people from all further instruction.

firm base may be gained for the study of a language, which though not widely spread, is in many points superior to any other modern language of India and well deserving the notice of the linguist.

Pfullingen, Wurttemberg

10th March 1866.

The editor.

سوره سنڌي ادب

صاحب خان سوره ميراثي

Cell No: 0344 3919786

0300 3404488

دکتر ارشد قریب

سند سلامت

www.sindhssalamat.com

سند سلامت جو مشن ۽ مقصد سنڌي ٻوليءَ جي ڊيجيٽلائيزيشن ۽ پکيڙ کي وسيع ڪرڻ آهي ۽ پڻ دنيا سان گڏ سندس رفتار سان هلڻ جو سانباهو آهي، ڇو ته تاريخ هميشه انهن قومن جو احترام ڪيو آهي جن پنهنجي علمي سرمائي جي حفاظت ڪئي آهي. سند سلامت پڻ پنهنجي ٻوليءَ جي بقاء خاطر سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل قيمتي ۽ ناياب ورثي کي ضايع ٿيڻ کان بچائڻ ۽ ان کي نه رڳو محفوظ رکڻ پر پنهنجي اديبن، ليکڪن، محققن ۽ شاعرن جي علم، هنر ۽ تخليق کي ڊيجيٽلائيز ڪندي دنيا جي ڪنڊ ڪڙڇ ۾ موجود سنڌين تائين مفت ۾ آسانيءَ سان پهچائڻ جو عزم ڪيو آهي.

اسان جي خواهش هئي ته سنڌي مواد تي مشتمل هڪ اهڙو ڪتاب گهر قائم ڪجي جتي هر موضوع تي مشتمل ڪتاب موجود ملن. ڪتابن کي ڳولڻ ۽ ڏاڻوڻوڊ ڪرڻ آسان هجي ۽ ايندڙائيد سميت آئي فون يا ونڊوز آپريٽنگ سسٽم سميت هر قسم جي ڊوائيس تي آساني سان آن لائين پڻ پڙهي سگهجي.

۽ اهو سڀ ”سند سلامت ڪتاب گهر“ ذريعي ئي ممڪن ٿي سگهيو. اميد ته سند سلامت ڪتاب گهر ذريعي سموري دنيا ۾ موجود سنڌي نه صرف پرپور لاڀ حاصل ڪندا پر سند سلامت ڪتاب گهر کي وڌيڪ فائديمند بنائڻ لاءِ پنهنجو پورو ساٿ نڀائيندا.

books.sindhssalamat.com

سند سلامت ڪتاب گهر جي ايندڙائيد اپليڪيشن پلي اسٽور جي هن لنڪ تان ڏاڻوڻوڊ ڪريو:

<https://play.google.com/store/apps/details?id=com.sindhssalamat.book>

سوره سنڌي ادب جي واٽس ايپ گروپ جي لنڪ:

<https://chat.whatsapp.com/Ccc0pAnEJWk79h92OCt6Nu>